

XV. 21

Nonius Marcellus
Festus Pompeius
Varro

894 11

NONII MARCELLI TABVLA

Aura	xxix.	Auxiliatum	viii.	Accipere	xxi.	alere	xl.	Blatis	v.	Calcar	xlii.
Atq;	I.	Augificat	viii.	acre	xxi.	alacritatem	xliii.	Blaterare	ix.	Caruli	xliii.
Anchoræ	I.	Autumare	xxi.	accōmodatū	xxii.	altercata	xliiii.	Blitea	ix.	Cachinnare	xliiii.
Anthracinus	lii.	Audacia	xxii.	accōmodat	xxii.	aliquisper	xlviii.	Blanditer	xlviii.	Caii	xliiii.
Antesignanog	lii.	Audacia	xli.	acerbum	xxii.	alabaster	li.	Borream	vi.	Callet	xlv.
Ancile	lii.	Auscultare	xxii.	accinge	xliiii.	amatio	viii.	Bount	ix.	Cautio	xlv.
Ansathe	lii.	Auspiciū & au		acritas	xlyi.	amolimini	viii.	Boniatores	ix.	Cautum	xlviii.
Appendix	v.	gurium	xl.	accusatiuus	xlyi.	amarum	xxi.	Bonus	xliii.	Caduceus	xlix.
Apud	vii.	Audentia	xli.	accusatiuus	xlyi.	amarum	xliiii.	Blitum	lii.	Calantica	I.
Apisci	vii.	Auarum	xli.	accusatiuus	xlyi.	amor	xl.	Brunci	iii.	Carbasus	li.
Apisci	viii.	Auferre	xl.	actuarie	I.	ambire	xxii.	Brutum	viii.	Capitia	li.
Apludas	viii.	Auidum	xli.	accipenser	lii.	amare	xl.	Bulga	viii.	Cadi	li.
Appetones	viii.	Audiendi	xliiii.	aclides	lii.	amator	xlii.	Bubulcitare	ix.	Cantharus	li.
Apricari	viii.	Aucupaui	xliiii.	adulatio	ii.	amplexa	xliiii.	Bucerias	ix.	Calices	li.
Aptam	xxi.	Auscupaui	xliiii.	ador	vi.	amplexari	xliiii.	Buea	ix.	Catinus	li.
Apertum	xxi.	Auguro	xliiii.	adolere vi.	xxii.	amplant	xlvii.	Buas	ix.	Calamistrom	li.
Aperire	xxi.	Augura	xlvii.	adorem	vii.	amiciter	xlviii.			Carchesia	li.
Appellare	xxi.	Auxim	xlvii.	adipatum	viii.	ampliter	xlviii.	Capulum	i.	Calpar	li.
Appetitum	xlii.	Audibo	xlvii.	adhamare	viii.	amphitapæ	li.	Caluitur	i.	Calulam	li.
Apricatio	xlv.	Auariter	xlviii.	addictum	viii.	amitini	lii.	Carperare	i.	Castula	lii.
Aperibo	xlvii.	Aulea	I.	adteriorē	viii.	antes	lii.	Caries iii.	ix.	Castitudinem	ix.
Apud	xlix.	Aula	li.	adefum	viii.	angina	lii.	Capronæ	iii.	Catapulta	lii.
Aqua itercus	lii.	Aedificandi	xlii.	adolescētiari	viii.	anticipare	viii.	Catax	iii.	Cataphratæ	lii.
Aquilex	viii.	Aedis	xlvii.	adhæsum	viii.	anellus	viii.	Camerum	lii.	Centuriatim	ii.
Arcanum	lii.	Aeredituri	I.	aduocasse	viii.	ancillantur	viii.	Calces	iii.	Centuriones	xlix.
Arquatus	lii.	Acquimētū	viii.	adolescētu	viii.	anxitudo	viii.	Calamitosum	lii.	Cernuus	lii.
Arcera	vi.	Aerificium	viii.	rite	viii.	angustitatē	viii.	Capital	lii.	Cerriti	v.
Architectari	viii.	Aetate	viii.	adauctauit	viii.	antiquari	viii.	Canatim	v.	Cetarii	vi.
Aritudinem	viii.	Aedituor	viii.	adaxint	viii.	anima	xxi.	Calcitrone	v.	Cetra ix.	lii.
Atri dies	viii.	Aeternare	viii.	adiugare	viii.	anceps	xxii.	Cassum	v.	Cette	ix.
Armillum	li.	Aequales	xxi.	adquo	viii.	antiquus & anti		Calonum	vii.	Certatim	xlviii.
Armillum	viii.	Aemulus	xxi.	admiculaui	viii.	quior	xl.	Claritudo	ix.	Cœnatus	x.
Ardum	viii.	Aemulatio	xli.	aduorsum	xx.	animus & aia	xl.	Canitudinem	ix.	Cecutiunt	ix.
Arci	viii.	Aequare	xxii.	aditus	xxi.	animas	xliiii.	Carere	xliiii.	Celeratim	ix.
Argutum	xxi.	Aequor	vii.	admonēe	xxi.	amnuere	xli.	Casteria	ix.	Celebescat	x.
Ardere	xxi.	Aequor	xxii.	aduenire	xxii.	annuis	xlv.	Caballus	ix.	Cœpere	x.
Aridum	xxii.	Aestus	xxii.	adolescere	xxii.			Carnales	ix.	Certissant	x.
Argutari	xxii.	Aesti	xlv.	adducere	xxii.	Bardum	ii.	Canum	ix.	Celebre	x.
Arcus & ar		Aequiter	xlviii.	adiutatur	xlv.	Bacillum	viii.	Canicas	x.	Centonēs	x.
quus	xl.	Aegrotatio & æ		aera	viii.	Bacchari	ix.	Caufari	x.	Cementa	x.
Arbitrabūt	xliiii.	gritudo	xlii.	aer	xxi.	Baiulare	ix.	Catullire	x.	Cedere	xxii.
Argus	xlvii.	Aemulationē	xlii.	affectare	viii.	Bases	ix.	Caliscerunt	x.	Certare	xxiii.
Artiuat	xlvii.	Ablegare	lii.	affari	xliii.	Badius	ix.	Caduciter	x.	Cernere	xxiii.
Assas	vi.	Abundare	v.	affici	xlix.	Balbe	ix.	Caullantur	x.	Cœlum	xxiii.
Astipulari	viii.	Abstemius	vii.	agere porri		Baiulum	ix.	Catus	x.	Cēfere xxv.	xlviii.
Affulatum	viii.	Aboriatur	viii.	gere	xxii.	Balbutire	ix.	Caulēm	x.	Cedere	xxv.
Affestrix	viii.	Absonum	viii.	agere læto		Baubare	ix.	Catellos	x.	Cæcū xlii.	xlix.
Affa	viii.	Abiugat	viii.	dare	xxii.	bacchanalioz	xlyi.	Capere	xxii.	Certatur	xlii.
Affum	viii.	Aberruncare	viii.	agere gerere	xxii.	Baticla	li.	Castigare	xxiii.	Cestis	xlyi.
Asperum	xxii.	Abfcondit	viii.	agglomerare	lii.	Baliffæ	lii.	Carpere	xxiii.	Celere.	xlviii.
Affensit	xliiii.	Absente	viii.	agrippæ	lii.	Betere	viii.	Capi	xxiii.	Celeratē	xlviii.
Aspecti	xly.	Abusa	viii.	aiat	viii.	Bellofurn	ix.	Calx	* xxiii.	Celox	I.
Afonit	xlvii.	Aborlus & abor		aiutamini	viii.	Bellū	xxii.	Callet	xxiii.	Cæficeum	li.
Attendere	viii.	tus	xlii.	altile	viii.	Beluam	xlii.	Calumnia	xxiii.	Cærinum	lii.
Attendere	xvi.	Abdicare	xlii.	algo	viii.	Bellantur	xlii.	Calidum	xxiii.	Cæfares	lii.
Attigat	viii.	Ablatiuus	xlvii.	albitudinem	viii.	Benigne	xlviii.	Cadere	xxiii.	Cinædi	i.
Atrox	viii.	Abunde	xlviii.	albicatur	viii.	Bicipitem	xlii.	Capeffere	xxiii.	Circus	lii.
Atrum	xxii.	Abolla	I.	allestat	viii.	Bidentes	vi.	Candet	xxv.	Cingulum	v.
Artollere	xxii.	Accēfi vii.	xlix.	alternatim	viii.	Bipennis	ix.	Castum	xxv.	Cinnus	vii.
Auernus	ii.	Accōmodat	viii.	altū xxi.	xxii.	Biuiras	ix.	Captare	xxv.	Cituma	ix.
Aurigatur	viii.	Accepfo	viii.	alumnos	xxii.	Binum	ix.	Cauere	xli.	Citusus	ix.
Autūnitas	viii.	Acrimonia	viii.	album	xxii.	Bibere	xlii.	Castitas	xli.	Ciffum	ix.

TABVLA.

Cimbaliffare	x.	Côquinatū	ix.	Cognoscere	xxv.	Datim	x.	Deuorari	xliii.	Diserte	xlvi.
Cistas	x.	Coda	ix.	competere	xxv.	Danunt	x.	Defecata	xliii.	Disertim	xlvi.
Cis	x.	Codicarias	i.	cogitare	xl.	Damnare	xxvi.	Deuotum	xliii.	Diem	xlix.
Cicures	x.	Copiat	ix.	contumelia	xli.	Dare	xxv.	Dentes	xliii.	Domutionē	x.
Cibarium	x.	Confutare	i.	confiteri	xli.	Datiuus	xlvi.	Deluctau	xliii.	Dolium	xi.
Cinefactum	x.	Compluries	ix.	contemnere	xli.	Datiuus	xlvi.	Delirita	xlvi.	Dominus	xxvi.
Cinnoſ	xlii.	Cognomen	ix.	compotem	xliii.	Dapſile	xlvi.	Dextrabus	xlvi.	Dormitio	xi.
Cirros	x.	Conuſare.	ix.	compotem	xliii.	Dapes	xliii.	Deplorabun		Docere	xxvii.
Circuſſere	xxiii.	Contenturū	ix.	compressus	xliii.	Deſſaccare	i.	dus	xlvi.	Doctum	xl.
Citum	xxiii.	Concorditas	x.	contempla	xliii.	Depexum	i.	Deſubito	xlvi.	Dolare	xlii.
Ciuitatem	xl.	Commentū	x.	cohortaret	xliii.	Delerare	ii.	Derepente	xlvi.	Dotatum	xlii.
Circum	xli.	Côtenificum	x.	commiſere.		Deſraudare	iii.	Decuriones	xlix.	Dorſa	xliii.
Circerus	i.	Cordi	x.	ſciſmus	xliii.	Depilati	iii.	Demenſum	xlix.	Domum	xliii.
Cimbia	li.	Congenudare	x.	côplectite	xliii.	Deſibratum	ii.	De pro ab	xlix.	Domuis	xlvi.
Cimba	i.	Commetare	x.	conſolare	xliii.	Dextima	x.	Deinſuper	i.	Dona	xlix.
Cirnea	li.	Concaluit	x.	congreſſas	xliii.	Deſquamat	x.	Deſrutum	lii.	Dolia	li.
Clepere	ii.	Conciere	x.	conuiuat	xliii.	Deartuare	x.	Diſpennere	ii.	Dulcitas	x.
Clandefſtino	iii.	Côglomerare	x.	copulantur	xlv.	Demoliri	x.	Dirum	iii.	Dubitatum	xi.
Claret	ix.	Côgermaelſceſ	x.	conuertitur	xlv.	Debilo	x.	Diuaricari	iii.	Duodeuice	
Clipeatus	ix.	Colabella	x.	coctum	xlvi.	Deſignare	x.	Diſcerniculū	iii.	ſimo	xi.
Cluet	ix.	Confutare	xxii.	cômunitus	xlvi.	Deblaterare	x.	Diereſti	vi.	Duritudo	xi.
Cladere	xxiii.	Côm memorare	x.	côtéptim	xlvi.	Deletile	x.	Diuerſoria	vii.	Duci	xxvi.
Clamis	li.	Coniectarium	x.	corbita	i.	Deletio	x.	Diſgladiari	vii.	Durum	xxvii.
Centuriare	ii.	color & colos	xlv.	conti	lii.	Depeculaſſere	x.	Diuitant	x.	Duriter	xlvi.
Corporare	iii.	Côuenire	xxiii.	chorici	lii.	Deamare	x.	Diuidos	x.		
Conſulum	iii.	Concubia	x.	conſobrini	lii.	Decollare	x.	Diſpuluerare	x.	Ebullire	iii.
Compernes	iii.	Concalſacere	x.	crepare	xxxiii.	Degulaſſe	xi.	Diſſeritas	x.	Ebriulare	xii.
Compedes	iii.	Contrahi	x.	crepera	ii.	Delectare	xi.	Diuidia	x.	Ebrius	xlii.
Coagulum	iii.	Comedones	x.	creperum	ii.	Delica	xi.	Diſcorditas	x.	Ebriofus	xlii.
Coniungere	iii.	Continuare	x.	cerebroſi	iii.	Deuorare	xi.	Diſſlare	x.	Ebrios	xlii.
Collare	iii.	Coxendicas	x.	crocitum	v.	Debilitar	xi.	Dignet	xi.	Edones	v.
Côbibiones	iii.	Conditaneum	x.	crallum	ix.	Demagis	xi.	Diu	xi.	Eduſcare	xi.
Côdempſere	iii.	Côm mittere	xxii.	cribrum	x.	Delegare	lxi.	Diſcedere	xi.	Educere	xlii.
Coſſim	v.	Condere	xxii.	crebritudinē	x.	Deſere	xi.	Diſſentaneū	xi.	Eduſam	xii.
Conuuii	v.	Colere	xxii.	credere	xxv.	Deſcobinatis	xi.	Diurnare	xi.	Educare	xl.
Coagmenta	v.	Corripere	xxiii.	crocire	xliii.	Dentapargas	xi.	Diritas	xi.	Edim	xlvi.
Concinare	xv.	Componere	xxiii.	criminat	xliii.	Deſubulare	xi.	Diriſſimum	xi.	Effutire	xi.
Colinam	vi.	Comparare	xxiii.	crateræ	li.	Deſueui.	xi.	Diis diutinis	xi.	Effuſtim	xi.
Congenulare	vi.	Coniſtuere	xxiii.	crateres	li.	Decidua	xi.	Diſteria	xi.	Efferre	xxviii.
Confluges	vii.	Contendere	xxiii.	creterra	li.	Deliciam	xi.	Diſpalare	xi.	Effigia	xlvi.
Conſedo	vii.	Côſidētia	xxiii.	crocata	lii.	Deturbare	xi.	Diſloricare	xi.	Euirare	v.
Conticinium	vii.	Conſterna		curiam	vi.	Deintegrare	xi.	Diuitior	xi.	Eiectum	xxviii.
Conuuium	vii.	ri	xxiii.	xlii.	cuia	ix.	Delicere	xxvi.	Dicere	xxvi.	
Comest	ix.	Contentus	xxiii.	cupas	ix.	li.	Deſendere	xxvi.	Dignatus	xxvi.	
Contollere	ix.	Cogere	xxiii.	cupedia	ix.	ix.	Delinitus	xxvi.	Diſcrimen	xxvi.	
Colluio	ix.	Cômodū	xxiii.	curio	ix.	ix.	Degere	xxvi.	Diſſerre	xxvi.	
Cômalaxare	ix.	Coniicere	xxv.	culcitra	ix.	li.	Deponere	xxvi.	Dimittere	xxvii.	
Coracem	ix.	Contingere	xxv.	cupienter	x.	x.	Deſtitui	xxvi.	Diſcere	xxvii.	
Côdocefacere	ix.	Conſerre	xxv.	cuiaſ	x.	x.	Dedicare	xxvi.	Diſtrahere	xxvii.	
Côſcribellau.	ix.	Conſectum	xxv.	cuſus	xxiii.	xxiii.	Deſiberare	xxvi.	Dicare	xxvii.	
Comptilis	ix.	Conſicere	xxv.	cunctari	xxiii.	xxiii.	Decernere	xxvii.	Diuortiū	xxvii.	
Contente	ix.	côcedere	xxv.	li.	curriculum	xxiii.	Deſunctū	xxvii.	Diligere	xxvii.	
Cortes	ix.	Conſecrabor	xl.	curatum	xxv.	xxv.	Demiffum	xxvii.	Dignitatem	xli.	
Comedim	ix.	Conſequi	xxv.	cupido	xl.	xli.	Detrahere	xxvii.	Diſtam	xli.	
Cômaducatū	xl.	Conſerere	xxv.	cuiaſ & cuiaſ	xl.	xl.	Deſpicere	xxvii.	Die quarto die		
Conſpicium	ix.	Conſtitit	xxv.	cupiditas	xli.	xli.	Deſicere	xxvii.	quarta	xli.	
Colluſtra	ix.	Conſtat	xxv.	cunctat	xliii.	xliii.	Deductum	xxvii.	Diuortia	xliii.	
Côquinifcere	ix.	Colligere	xxv.	cultio	xli.	xli.	Deſerre	xxvii.	Diſciplinofus	xliii.	
Copi	ix.	Continens	xxv.	curatura	xli.	xli.	Deſtinare	xxvii.	Dignau	xliii.	
Collutilet	ix.	Conducere	xxv.	cupiret	xlvii.	xlvii.	Dextrum	xxvii.	Diſcrepuit	xlv.	
Congeneart	ix.	Côcelebrare	xxv.				Deſprecor	xxvii.	Dicimus	xlv.	
Comitaffet	ix.	Cômodare	xxv.	Dapaliſ	x.	x.	Deterius		Dicebo	xlvii.	

TABVLA

Encubomata	li.	Exoticum	xii.	Fatum	xxix.	liiii.	Firmitudo	xii.	Fundere	xxx.	Graudinosi	xii.
Equuleos	xi.	Exequinatur	xi.	Fatigare	xxix.	xxix.	Firmiter	xlvi.	Fusus	xxx.	Grandiloqui	xii.
Equiso	xi.	Exedra	xi.	Factio	xxix.	xxix.	Fides	xxx.	Fulmen &		Gracilitudo	xii.
Equilam	xi.	Exinanita	xii.	Fama	xxix.	xxix.	Fidele	xlvi.	fulgur	xi.	Grandeuitas	xii.
Equitem	xi.	Exaclare	xii. xxvii.	Faceffere	xxix.	xxix.	Fidelia	li.	Furor	xlvi.	Gratulari	xii.
Equites	xxviii.	Exoticum	li.	Fatiscere	xxix.	xxix.	Flagriones	ii.	Fulgur	xlvi.	Grangræna	xiii.
Equifones	xlvi.	Exfundere	xii.	Facinus	xxix.	xxix.	Flaccet	ii.	Fulgere	xlvi.	Graduis	xlvi.
Eregione	xi.	Externauit	xii.	Fatigare	xxix.	xxix.	Fligi	xii.	Fotile	xlvi.	Graudauit	xiii.
Errabundus	xi.	Exciffatum	xii.	Fastigia	xxix.	xxix.	Fluctuatim	xii.	Funditores	lii.	Gratiosum	xiii.
Ergo	xi.	Exigere	xxvii.	Fasces	xxix.	xxix.	Flauifas	xii.	Fructis	xlvi.	Gratificare	xiii.
Ergastulus &		Excipere	xxviii.	Facere	xxx.	xxx.	Flexanima	xii.			Gramiæ	xiii.
ergastulum	xlvi.	Explorare	xxviii.	Fauftum	xi.	xi.	Flores	xii.	Gallulare	xii.	Graue	xxx.
Error	xlvi.	Exercere	xxviii.	Fasceam	xlvi.	xlvi.	Fluere	xxix.	Gallinas	xiii.	Grassari	xxx.
Esculetum	xii.	Exterritū	xxviii.	Fabricant	xlvi.	xlvi.	Flagitium	xxx.	Garrire	xiii.	Gradus	xxx.
Ephippium	xii.	Experiri	xxviii.	Fatiscuntur	xlvi.	xlvi.	Flagrare	xlvi.	Gargaridare	xiii.	Grundire	xlvi.
Es	xlvi.	Exire	xxviii.	Facit	xlvi.	xlvi.	Flucti	xlvi.	Gabellum	xiii.	Gracila	xlvi.
Exuribo	xlvi.	Expedire	xxviii.	Faxim	xlvi.	xlvi.	Flammeum	li.	Gallare	xiii.	Guttatim	xii.
Euanneretur	ii.	Extollere	xxviii.	Fafellus	li.	li.	Flumatilis	li.	Ganeones	xiii.	Guberna	xlvi.
Euerticulum	liii.	Explere	xxviii.	Falarica	lii.	lii.	Fluctus	li.	Gaudere	xlvi.		
Eurum	vi.	Excute	xxviii.	Falces	lii.	lii.	Focula	ii.	Gallum	xlvi.		
Euirefcit	xi.	Exponere	xxv. ii.	Fenestræ	liii.	liii.	Foramina	liii.	Galliæ	xlvi.	Hamiotas	lii.
Eunuchare	xi.	Expositū	xxviii.	Febris	v.	v.	Fodicare	vii.	Gestire	liii.	Habentia	xiii.
Eugium	xi.	Exornare	xi.	Facies	xl.	xl.	Fortunare	xii.	Garrulæ	xxx.	Halec	xiii.
Euadere	xxvii.	Explicare	xxviii.	Falæ	xii.	xii.	Folliculum	xii.	Geminutudinē	xii.	Halophanta	xiii.
Euenat	xlvi.	Exui	xxviii.	Fœnus	vi.	vi.	Fortunatim	xii.	Genialis	xiii.	Hara	xiii.
Exercitum	i.	Excidere	xxviii.	Ferabitæ	xii.	xii.	Formidolofū	xii.	Genium	xiii.	Halucinari	xiii.
Examuffim	i.	Exultare	xxviii.	Februare	xii.	xii.	Foramen	xii.	Genuæ	xiii.	Habere	xxx.
Expes	ii.	Excludere	xxviii.	Fæciales	li.	li.	Foria	xii.	Germanitus	xiii.	Habitare	xxx.
Exules	ii.	Expctere	xxviii.	Fœlix	xxviii.	xxviii.	Fortis	xxix.	Generofum	xiii.	Haurire	xxx.
Extorris	ii.	Expeclare	xxviii.	Ferre	xxviii.	xxviii.	Fouere	xxix.	Gerræ	xiii.	Haustra	ii.
Expectorare	ii.	Expleri	xl.	Fœdum	xxix.	xxix.	Fors & for		Genius	xiii.	Hereditoli	vii.
Extispices	ii.	Extinguere	xl.	Ferox	xxix.	xxix.	tuna	xl.	Gemini	xxx.	Hebes	xiii.
Exdorfuare	ii.	Exuuias	xlvi.	Ferus	xxix.	xxix.	Fora & fori	xl.	Gerere	xxx.	Herba	xxx.
Exterminatū	lii.	Expigfceret	xlvi.	Ferire	xxix.	xxix.	Formæ	xl.	Gestire	xxx.	Harem	xlvi.
Exodium	lii.	Excrarent	xlvi.	Fœctum	xxix.	xxix.	Formidinem	xlvi.	Genitrix	xl.	Hippocâpi	xiii.
Excuriari	liii.	Expalpabatur	xlvi.	Fœctum	xl.	xl.	Focillantur	xlvi.	Gelu	xlvi.	Hilaritudinē	xiii.
Expirare	liii.	Expedito	xlvi.	Fœctis	xlvi.	xlvi.	Fornum	li.	Gemiti	xlvi.	Hifcere	xlvi.
Exporrectum	v.	Expedito	xlvi.	Fœctis	xlvi.	xlvi.	Fornaces	li.	Generibus	xlvi.	Hilum	xiii.
Exterebrare	vii.	Expediti	vi.	Fœnore	xlvi.	xlvi.	Frigere	i.	Gelo	xlvi.	Hilaresco	xiii.
Exultare	vii.	Excalceatur	xlvi.	Fœstinare	xlvi.	xlvi.	Fratrum	liii.	Genitiuus	xlvi.	Hilareretur	xiii.
Excordes	vii.	Exugebo	xlvi.	Fremere &	xlvi.	xlvi.	Fraceffere	vii.	Gefa	lii.	Hinnas	xiii.
Excantare	xi.	Exerciti	xlvi.	Freudere	xlvi.	xlvi.	Friget	xii.	Gigeria	xiii.	Hilis	xiii.
Extundere	x.	Excelfitas	xlvi.	Feruor	xlvi.	xlvi.	Frustratim	xii.	Glifcit	lii.	Hinnibude	xiii.
Exculpere	x.	Exqfitim	xlvi.	Fœstinem	xlvi.	xlvi.	Fraufus	xii.	Glaratores	xii.	Hiare	xxx.
Exorbebo	xi.	Faciem	vi.	Ferocia	xlvi.	xlvi.	Fruifci	xii.	Glutino	xlvi.	Hilare	xlvi.
Exurgitem	xi.	Famulantur	xii.	Feruit	xlvi.	xlvi.	Frons	xii.	Glumam	xiii.	Hora	xiii.
Expapillato	xi.	Fallam	xii.	Feruitur	xlvi.	xlvi.	Frangefcere	xii.	Glis	xiii.	Hostimentū	i.
Exos	xi.	Fallam	xii.	Fœftiuiter	xlvi.	xlvi.	Frigit	xxix.	Gluere	xiii.	Honeftitudo	xiii.
Extrarium	xi.	Famulitas	xii.	Fœftinatim	xlvi.	xlvi.	Frigoris	xxix.	Globum	xlvi.	Hornum	xiii.
Excâdefcētia	xi.	Fabitozem	xii.	Ferrugineum	lii.	lii.	Fruftro	xlvi.	Glifcitur	xlvi.	Hostire	xiii.
Exponere	xi.	Falfum	xii.	Ferentarii	lii.	lii.	Fructificari	xlvi.	Glandis	lii.	Horredū	xxx. xl.
Expetunt	xi.	Famul	xii.	Finitores	ii.	ii.	Fructi	xlvi.	Grundulēs	xii.	Honor	xxx.
Expalpare	xi.	Facul	xii.	Fidei	lii.	lii.	Fructuis	xlvi.	Glos	lii.	Horridum	xl.
Expergo	xi.	Famulanter	xii.	Ficitatem	xii.	xii.	Fratriæ	lii.	Gnaritas	xii.	Holerorum	xlvi.
Extrahunt	xi.	Fastidiliter	xii.	Fimbriæ	xii.	xii.	Fugere	xii.	Goradius	xiii.	Horia	i.
Expulfum	xi.	Fatigare	xii.	Fidelitatem	xii.	xii.	Fulgura	lii.	Grummus	ii.	Humanitatē	vi.
Exhiberi	xi.	Fax	xii.	Fingere	xxix.	xxix.	Fores	vi.	Grummæ	vii.	Humaniter	xlvi.
Exiurare	xi.	Fellare	xii.	Fiducia	xxix.	xxix.	Fulguratori	vii.	Gradarius	ii.	Humanitus	liii.
Exordium	liii.	Fallaciloqntiæ	xii.	Filum	xxx.	xxx.	Fulguriuit	xii.	Granaria	v.		
Esurigo	xi.	Fabellæ	xii.	Figura	xlvi.	xlvi.	Fuam	xii.	Grunnire	xii.	landiū	xiii.
Exitium	xi.	Fastigium	xxviii.	Fidentia	xlvi.	xlvi.	Fuga	xxix.	Grandire	xii.	lactuofe	xiii.
Exigor	xi.	Fastigia	xlvi.	Fite	xlvi.	xlvi.	Furtū	xxix.	Granditatē	xii.	lacet	xxx.

TABVLA.

lacere	xxxi.	infans	vi.	inuēhi	xxxi.	Laboriosum	xiii.	Lis	xli.	Maceries	xv.
lactare	xxxi.	insinuari	vi.	inducere	xxxi.	Laxitas	xiii.	Liber	xlii.	Manubias	xv.
lbus	xly.	inepti	vii.	increpitat	xxxi.	Later	xiii.	Libidinem	xlii.	Manubias	xli.
lcit	xiii.	incuruiscere	xiii.	infultare	xxxi.	Lamentas	xiii.	Liberum	xlii.	Mansum	xv.
Idiotas	iiii.	infinitatem	xiii.	interficere	xxxi.	Latibulet	xiii.	Libidinitas	xlii.	Masculum	xv.
lentare	xiii.	ingenere	xiii.	interpellare	xxxi.	Laceſcere	xiii.	Libertatem	xlii.	Mancum	xv.
Ignominia	iii.	inanis	xiii.	insigne	xxxi.	Latrocinar	xiii.	Lintres	i.	Manipulati	xv.
Ignauum	iiii.	incitas	xiii.	innuere	xli.	Laudare	xxxi.	Limbus	li.	Marſupiū	xv.
Ignauit	xiii.	incertat	xiii.	inuidia &		Lautum	xxxi.	Lias	li.	Magniloquentia	xv.
Ignote	xiii.	inuncare	xiii.	tia	xlii.	Languor	xxxi.	Logi.	vii.	Male audiam	xx.
Igitur	xiii.	infolum	xiii.	innocens &	inno-	Laxum	xxxi.	Longurio	xlii.	Malitiā	xlii.
Ignarum	xiii.	inibi	xli.	cuom	xlii.	Laſum	xxxi.	Lociolente	xlii.	Maſtare	xxxi.
Ignofcite	xxxi.	iniuriæ	xli.	interfici	xlii.	Labra	xlii.	Longifcere	xlii.	Mater	xxxi.
Ignofcere	xli.	iniuria	xlii.	ingredi	xlii.	Lauare	xlii.	Locum	xxxi.	Malignū	xxxi.
Ignefcere	xli.	incilage	xlii.	indolem	xlii.	Largi	xlii.	Longū	xxxi.	Mandare	xxxi.
Ignefcitur	xlv.	innubere	xlii.	inceſtum	xlii.	Labafcor	xlii.	Lopades	lii.	Matuge	xxxi.
Ignauiter	xlviii.	infefum	xlii.	intui	xlii.	Lafes	xxxi.	Locandi	xxxi.	Manere	xxxi.
Illicere	i.	intolerabilis	xlii.	inuenibo	xlv.	Lafte	xlv.	Locupletis	xlii.	Maculoſū	xxxi.
Illex	ii.	in memoriam		indecoris	xlv.	Lauit	xlvii.	Longinq	xlviii.	Manicæ	xxxi.
Illuies	xlii.	redire	xli.	inermis	xlv.	Lau	xlvii.	Loram	lii.	Matrōe &	matref
Illatebrare	xlii.	inconfulti	xlii.	intemperia	xlv.	Lauerent	xlvii.	Lora	lii.	familias	xli.
Illico	xxxi.	inuidioſum	xlii.	inerbi	xlv.	Largitus	xlviii.	Lurcones	ii.	Māducaf	xlv.
Illic	xlii.	indulgitate	xlii.	inuidit	xlvii.	Lateres	xlix.	Ludibria	v.	Māfucte	xlv.
Immune	iiii.	inaudire	xlii.	inimiciter	xlviii.	Labor		Luxum	vi.	Mantat	xlvii.
Impartire	iiii.	infelicitet	xlii.	intra	i.	Labos		Luculentū	vii.	Macet	xlvii.
Impancrare	vii.	iniquat	xlii.	includum	li.	Laboſum	xlii.	Lues	vi.	Matella	li.
Implicare	xlii.	integrare	xlii.	irritare	iii.	Lauerna	xlii.	Lutau	xlii.	Marifcæ	lii.
Imbrices	xlii.	incurſim	xlii.	iraſcere	xlii.	Lapathum	lii.	Lucus	xlii.	Matre	xl.
Impigras	xlii.	indifcrimina-		ire	xxxi.	Lancem	lii.	Luminofū	xlii.	Manipuli	lii.
Impendio	xlii.	tim	xlii.	iracundus &	ira-	Leuū	vi.	Lufus	xlii.	Maleoli	lii.
Impotens	xlii.	inſanum	xlii.	tus	xlii.	Legionum	vi.	Lupari	xlii.	Medicinam	lii.
Impono	xlii.	inſania	xlii.	iracunditer	xlviii.	Legumina	vii.	Luteſcit	xlii.	Merenda	iii.
Immiſſum	xlii.	inſanitas	xlii.	itum	xlii.	Lenitudine	xlii.	Luftratus	xv.	Mediocriras	iii.
Importatū	xlii.	inſaniter	xlvii.	iter	xxxi.	Letitudine	xlii.	Luculētitate	xlii.	Meridies	vii.
Immane	xxxi.	indolentiam	xlii.	itiner	xlv.	Lætare	xlii.	Lucioſi	xv.	Moenania	vii.
Impurus	xxxi.	iudicare	xlii.	iteris	xlv.	Leæ	xlii.	Luftra	xxxi.	Moefitudo	xv.
Imbuere	xxxi.	ineptitudo	xlii.	iugatum	v.	Lemures	xv.	Luftrare	xxxi.	Metari	xv.
Improbum	xxxi.	indicatum	xlii.	iugeri	vi.	Legere	xxxi.	Luxuria	xxxi.	Meftas	xv.
Imponere	xxxi.	indipifcere	xlii.	iumentum	vi.	Leuare	xxxi.	Lufcant	xlii.	Moeraret	xv.
Imago	xxxi.	incurſum	xlii.	iuglades	xlii.	Leutum	xxxi.	Luxuriabat	xlv.	Mercatis	xv.
Immittere	xxxi.	inauditum	xlii.	iuenilitas	xlii.	Lætum	xxxi.	Lufci	xlv.	Mendicariet	xv.
Impedire	xxxi.	infefum	xlii.	iuenilitas	xli.	Lætari	xlii.	Lucis	xlix.	Mertaret	xv.
Imitatione	xli.	inimicitia	xlii.	iuxtim	xlii.	Lembus	i.	Lutrus	lii.	Medullitus	xv.
Imbres	xlii.	inſinito	xlii.	iufſo	xlii.	Lenunculus	i.			Meritiſſimo	xv.
Impartit	xlii.	in populum	xlii.	iuxta	xxxi.	Lena	li.			Meander	xv.
Impio	xli.	incifum	xlii.	iubere	xxxi.	Lepiſte	li.			Memordi	xv.
Imitat	xlii.	inficiatores	xlii.	iurgium	xli.	Leuir	lii.			Metus	xv.
Immortali-		inſignite	xlii.	iuentus &	iuen-	Lingulacæ	iii.	Māducones	ii.	Mēdicimoniū	xv.
tus	xlviii.	inextinguibi-		ta	xli.	Liſtorum	vi.	Malthas	iii.	Medioxymū	xv.
Imbuere	xlix.	lis	xlii.	interire	xl.	Lixarum	vii.	Maturare	vi.	Memoria	xv.
Impotentia	xlix.	innumera	xlii.			Libellionem	xlii.	Manſuetū	vii.	Mediaſtrinos	xv.
Impluuiatus	li.	inuitare	xxx.			Limum	xlii.	Manum	vii.	Merum	xxxi.
Inanima	xlii.	inſolens	xxxi.			Ligellum	xlii.	Mandare	xv.	Meret	xxxi.
Inops	iiii.	ingenium	xxxi.	Kalendarum	iii.	Litteroſus	xlii.	Macritudinē	xv.	Medicamen-	
Inuolare	iiii.	inteſtatus	xxxi.			Licitari	xlii.	Maximitas	xv.	tū	xxxi.
Infulum	iiii.	inuadere	xxxi.			Ligurrire	xlii.	Magnitate	xv.	Metire	xxxi.
Interpollare	iiii.	innocentia	xxxi.			Linquere	xxxi.	Macellum	xv.	Moefū	xxxi.
Incoxare	iiii.	indulgere	xxxi.	Lactare	ii.	Limare	xxxi.	Macore	xv.	Medithari	xxxi.
Infabre	v.	inane	xxxi.	Lac	xxxi.	Liquidum	xxxi.	Matreſcam	xv.	Meretricē	xl.
inueſtes	v.	inuoluere	xxxi.	Lapit	iii.	Liquerit	xxxi.	Mamea-	xv.	Moetus	xxxi.
inferum	v.	interpres	xxxi.	Largitas	xlii.	Limen	xxxi.	tam	xv.	Meret	xlii.
infeſti	vi.	intentum	xxxi.	Largitas	xlv.	Litare	xl.	Madore	xv.	Meretrices	li.

TABVLA

Merx & mer/	Monumēta xliii.	Nidus xvi.	Ocinum lii.	pauillus xvii.	Petido xvii.
catura xli.	Moderant xliiii.	Nidos xliiii.	Offendo xvi.	pauperauit xvii.	percedere xviii.
Meminiſſe xli.	Modestia xlyii.	Nidulantur xvi.	Officere xvi.	paucies xvii.	percusſionē xviii.
Mentiri xli.	Moneris xlyii.	Niti xxxiiii.xlii.	Offendere xxxv.	paupates xviii.	perſeſtinatī xviii.
Mendacium di/	Mollicina li.	Niſtare xli.	Offerre xxxv.	paupies xlyi.	permittere xviii.
cere xli.	Mortarium li.	Noxītudo xv.	Olat xvi.	paufa xvii.	petulantia xviii.
Mœtum xlii.	Molochinū li.	Notificem xvi.	Oliuitatē xvi.	patritum xviii.	perpēdiculi xviii.
Meridiem xlii.	Moriolam lii.	Noctefcere xvi.	Olim xxxiiii.	paup̄tinū xviii.	peminofum xviii.
Menſionē xlyi.	Mulierofi iii.	Nobile xxxiiii.	Olla li.	palpo xviii.	periculum xxxv.
Mœſtiter xlyiii.	Muſtulentū vii.	Nomen xxxiiii.	Omē xxxiiii.	palange xviii.	petere xxxv.
Memore xlyiii.	Muſtum xv.	Nota xxxiiii.	Omne xlii.	patibulum xxxv.	pernix xxxv.
Memini xlix.	Multefima xx.	Nocens xli.	Omne	parcere xxxvi.	penetrare xxxvi.
Menæ lii.	Munia xy.	Noxa &	caſtum xliii.	pax xxxvi.	perire xl.
Mirius xv.	Muſimones xv.	noxia xli.	Ominas xliii.	paret xxxvi.	peritum xli.
Miferitūdine xy.	Mutuūm xli.	Nolitote xlv.	Onerarias I.	parump. xxxvi.	prius xli.
Miſtilis xv.	Muginari xv.	Nomina/	Optiōes vii.	pascere xli.	peruicacia &
Minitabiliter xy.	Multitudo xv.	tiuus xlvii.	Oprimitas xvi.	paſtam xli.	pertinatia xli.
minutū xy xxxiii.	Mutatiliter xv.	Non.ina/	Opulentitas xvi.	pauorem xlii.	pernicitatē xlii.
Miniſtratrix xv.	Mulierauit xv.	tiuus xlyii.	Opulſcere xvi.	pallorem xliii.	penulam xlii. I.
Mixtura xlyi.	Mulierofitas xv.	Nolito xlvii.	Opinio xxxiiii.	parere xliii.	pecudes xliii.
Mitis xxxiii.	Murmurillū xy.	Nugator iii.	Opinabile xvi.	palpatur xliii.	pecunioforū v.
Mirari xxxiii.	Multitudo xliiii.	Nuperum xv.	Optare xxxiii.	partiret xliiii.	percuncta xliiii.
Micare xxxiii.	Mutare xxxiiii.	Nubere xv.	Opinio xliiii.	patiſcunt xliiii.	pœnitebant xliiii.
Mittere xxxiii.	Muſſare xl.	Nugiuendos xvi.	Oppido xxxv.	partire xliiii.	pernici xlv.
Miferari &	Murmurare xl.	Numen xvi.	Oppetere xxxv.	patitor xlv.	peruico xlv.
mifereri xlii.	Multo xli.	Numelle xvi.	Opprimere xli.	parti xlv.	perueniebūt xlyii.
Miferarēt xliiii.	Multum xli.	Nume/	Opificem xliii.	partuis xlv.	perſpicate xlviii.
Minitas xliiii.	Murices xliii.	rū xxxiiii.	Opitula xliiii.	pannibus xlyi.	perplexim xlviii.
Mirabis xliiii.	Muſſare xliii.	Nudum xxxiiii.	Opus xlv.	paribit xlvii.	peluis li.
Miferetur xlv.	Munerat xlv.	Nutare xli.	Operibo xlvii.	parciter xlviii.	peltæ lii.
Miras xlv.	Murmurari xlv.	Nutritur xlv.	Operari xlix.	palla I.	phaleræ lii.
Mirabilitas xlyi.	Munditer xlyiii.	Nutricatur xlv.	Ocqnſcere xvi.	paludamētū li.	phalarica lii.
Minutim xlviii.	Mutuiter xlviii.	Nubentes I.	Ordiri v.	patagium li.	pilare v.
Miferere xliiii.	Murex lii.		Orbitudis xvi.	patella li.	pietatem vi.
Miracula xlix.	Murmurina lii.		Orbitum xvi.	parma lii.	piſculentū xvi.
Miras xlix.	Mutus ii.		Orator xxxv.	patruelles lii.	piencolam xvi.
Mioparo I.		Obſcœnauit xvi.	Orare xxxv.	pellices I.	pipulo xvii.
Mixtarium li.		Obba xvi.	Orcas li.	petulantia iii.	pīcos xvii.
Munes iii.		Oblitterare xvi.	Oſſiculati xvi.	pedetentim iii.	pinſere xvii.
Miferite xlyiii.	Nautea i.	Obſorduit xvi.	Oſa xvi.	penſum iii.	pigtare xvii.
Modestiam iii.	Natrics vii.	Obſtrigilare xvi.	Oſculū xl.	percontari iii.	piget xl.
Monumēti iii.	Nare xxxiiii.	Obuarare xvi.	Oſtenta xl.	petauriſtæ vi.	pipare xvii.
Monagrāmi iii.	Nafſiterna li.	Obſecundan/	Os xliiii.	pedato vii.	piſfare xvii.
Modestum vi.	Nafſurtium lii.	tur xvi.	Oſculaui xlv.	penularium xvi.	pingue xviii.
Moletrina vii.	Nebulones ii.	Obſcœnū xxxiiii.	Oſtrinam lii.	petilum xvi.	piare xxxvi.
Mollitudi/	Nefarii vii.	Obitus xxxiiii.		pēculamētū xvi.	pium xxxvi.
nem. xv.	Neminis xy.	Obſcurū xxxv.		perpos xvi.	pigneraſ xlv.
Mordicus xy.	Noenon xvi.	Obducere xxxv.	Paſſum ii. xxxvi.	perpetuitas xvi.	piſcati xlv.
Morſicatim xv.	Neuult xvi.	Obſum xxxv.	Paſſum lii.	perplexabile xvi.	picunus xlviii.
Mordicibus xv.	Nefcium xvi.	Obſer/	Particulones ii.	percellere xvii.	pillūnus xlix.
Molimētū xv.	Nepam xyi.	uare xxxv.	Paup̄tas v.	pœnitudinē xvii.	piſtris I.
Modipera/	Nex xvi.	Obniti xlii.	Pandere v.	perniciēs xvii.	phrygia i.
tores xv.	Nenia xvi.	Obſequia xlii.	Paracos v.	pernicere xvii.	pleuitatem xvi.
Modicum xxxiiii.	Neceſſitu/	Obedibo xlyii.	Panis vii.	præſente xvii.	plumariū xviii.
Moliri xxxiiii.	do xxxiiii.	Occationem v.	Parectati vii.	præſractum xvii.	plagæ xxxv. I.
Molle xxxiii.	Nefantia xlyi.	Occationis vii.	Paces xvi.	peſtilitas xvii.	plus xli.
Monſtrū xxxiiii.	Nefario xli.	Occepſo xvi.	Panus xvi.	pœniturū xvii.	placatos xliii.
Mouere xxxiiii.	Negatiuas I.	Oculē xvi.	Paxillus xvii.	pecus xvii.	plumatile I.
Monſtra xl. xli.	Nitiditate xvi.	Oculitus xvi.	Parciuit xvii.	pecua xvii.	portitores iii.
Morata morige/	Nigret xvi.	Occupatus xxxiiii.	Paſceolos xvii.	percitum xvii.	poſtomis iii.
ra & moroſa xli.	Nitidant xvi.	Occurrere xxxv.	Paſtricos xvii.	perſice xvii.	portorium ii.
Morbum xli.	Nixurire xvi.	Occidi xlii.		petiolus xvii.	populare y.xliiii.

TABVLA.

Porcae vii.	Præmiatores xvi.	privatur xlyii.	Rarum xxxvi.	Rurant xviii.	Scius xl.
populati xvi. xvii.	præcisum xvi.	probiter xlviii.	Rauum xviii.	Ructus xviii.	scruto xliiii.
Pomorum vii.	præsegmina xvi.	proprium xlviii.	Ralla li.	Ruspari xviii.	scriptio xlv.
Positiones vii.	præbitio xvi.	propter xlviii.	Respicere xlii.	Ruminare xviii.	scasæ l.
Pondus xliiii.	præcantrix xlv.	prostitulam xl.	Reos xliii.	Rusticatum xviii.	sciphus li.
Populatia xvi.	proximi xvi.	præclariter xlviii.	Reuocare pe. xliii.	Rumiferare viii.	scorpio lii.
Pondo. xvi.	properatim xvi.	properiter xlviii.	Refragabūt xliiii.	Rudus ii.	senium i.
Pestestrix xvi.	prouidere xvi.	prouentū xlix.	Receptitium vi.	Rutuba xviii.	senica ii.
Portifculus xvi.	primitus xvi.	pro xlix.	Resupinas xvi.	Rutrum ii.	seditionis iii.
Pollentia xvi.	prospica xvi.	proximū xlix.	Reciproca xvi.	Rumen ii.	serium iii.
Ponderitate xvi.	propitiabilis xvi.	præter l.	Repedare xvi.	Rumam xviii.	sedulo iii.
Potus xvi.	prælumbare xvi.	prosumia l.	Redādruere xvi.	Ruere xxxvi.	sepiunt v.
Populatum xvi.	procudere xvi.	prætexta li.	Redostit xvi.	Rūpere xxxvii.	sempiternæ xix.
Pollinctores xvi.	proferari xvi.	proluuies xxxvi.	Repuerascei xvi.	Rursum xxxvii.	secundare xviii.
Porcet xvi.	protellere xvi.	puellascere xvi.	Rhetoristat xvi.	Rumor xxxvii.	setuose xix.
Porrigo xvi.	priua xvi.	pueros xvi.	Rhedam xlii.	Ruminat xliiii.	septifariam xix.
Popinones xvi.	prodigitas xvi.	pulchritas xvi.	Regredere xvi.		seuitudo xix.
Pondo xvi.	proletarii xvi.	pueritia xvi.	Redurare xvi.		seueritudinē xix.
Ponere xxxv.	plixitudinē xvi.	puere xvi.	Reuocare xvi.	Sagæ iii.	sententia xix.
Poscere xxxvi.	profligare xvi.	pupæ xvi.	Referare v.	Sarcinatricis vi.	segnitas xix.
Posterius xxxvi.	præstolari xvi.	putamina xvi.	Recentare xvi.	Sanniones vii.	segne xxxvii.
Postulare xxxvi.	proicere xvi.	pullus lii.	Recentiorū xvi.	Salutari xviii.	seruare xxxvii.
Portenta xxxvi.	præstū xvi.	puellos xvi.	Reiculas xvi.	Sabulum xviii.	seuū xxxvii. xlviii.
Poesis & poema xl.	præcidaneū xvi.	putret xvi.	Restare xxxvi.	Satulleum xix.	scdm xxxvii. l.
Poematis xli.	proprium xxxv.	putidum xvi.	Religio xxxvi.	Satiās xix.	seuerū xxxvii.
Portentū xvi.	promitteret xxxv.	putidū xlii. xliii.	Reddere xxxvi.	Sanctitudo xix.	leges xxxviii.
Poematorū xvi.	protelare xxxv.	purpurascit xvi.	Remi xxxvi.	Sarcinator xix.	secare xxxviii.
Polliceret xliiii.	prodere xxxv.	pullum xxxv.	Referre xxxvi.	Sartores i.	sedet xxxviii.
Poti xlv.	præuere xxxv.	putare xxxvi.	Remissū xxxvi.	Saperdæ xix.	sepum xl.
Potior xlv.	præsum xxxv.	pulsatum xxxvi.	Remitter xxxvii.	Salebras xix.	sensus & xli.
Porti xlv.	premere xxxv.	pudet xl.	Remultare vi.	Saltus xxxvii.	senia xlii.
Possetur xlvii.	precium xxxv.	putus iii.	Recipe xxxvi.	Statu xix.	semina xliii.
Poteratur xlvii.	propter xxxv.	puniuntur xlv.	Redūdere xxxvii.	Sācrum xxxvii.	senati xlv.
Potestur xlvii.	præstare xxxvi.	pudicitia xli.	Redire xxxvii.	Sauci xxxviii.	sepulchrum xliii.
Pollibrum li.	præcipere xxxvi.	putidas xvi.	Religionis xli.	Samium xxxviii.	sexcentum xlv.
Portulaca li.	producere xxxvi.	punitur xliii.	Requirere xli.	Sacrificare xl.	seuēctam xlv.
Porcacitas iii.	proiectū xxxvi.	publicitus xlviii.	Recordauit xlv.	Saturarii xl.	seueriter xlvii.
Porpinare iii.	præstrigere xxxvi.	puriter xlviii.	Reuortit xlv.	Satis xlii.	seuiter xlviii.
Properatim xvi.	proferre xxxvi.	pugio lii.	Reddibo xlv.	Sāguinolētū xliiii.	sexagarios xlix.
Prium xliii.	protinus xxxvi.	puerilitas xlv.	Reddibo xlvii.	Sacrificant xlv.	silones iii.
Præstringere iii.	prioris & xli.	pugnitus xlviii.	Reperibis xlvii.	Salti xlv.	silicerniū v.
Prudentiam v.	prædia xli.	Quadrifaria x.	Restrictum xlviii.	Sapiui xlvii.	syrys v.
Prodigiū xli.	profesti xli.	Quassum xliii.	Rigilla li.	Saniter xlviii.	sitices vi.
Prodigia v.	profiteri xli.	Quatere xxy.	Rigilum li.	Sagum l.	simulter xix.
Prodius v.	probatum xli.	Quando xlix.	Riuales iii.	Sapa lii.	signatam xix.
Proboscis v.	prælium xli.	Querere xli.	Ringitur xvi.	Scripturarios iii.	singulum xix.
Præsepia y.	properare xli.	Quæsti xlv. xlv.	Riscus xviii.	Scapum xviii.	spectatum xli.
Propitium vii.	prospicere xlii.	Quiritare iii.	Rigidum xxxvi.	Scabere xviii.	simitu xix.
Proca vii.	pransi xliii.	Quotiens xlix.	Rimari xxxvii.	Scaptas xviii.	singulatim xix.
Proluuiū vii.	profundum xliii.	Qui liberi xlix.	Rictum xliii.	Scaptes xviii.	simplicitus xix.
Præclauium vii.	procacitate xliii.	Quod ludis l.	Rituus xlv.	Scurrile xviii. xix.	similitas xix.
Propages vii.	promeritū xliii.	Rabulæ iii. vii.	Rixat xlv.	Scriptat xix.	siccum xxxviii.
Prægreditur vii.	propitios xliii.	Rapones iii.	Ruminaf xlv.	Scalpurire xix.	signare xxxviii.
Promicare vii.	præficeret xliii.	Rabere v.	Richa li.	Scaturrex xix.	silentium xlii.
Præuius vii.	præliant xliii.	Rauis xviii.	Richinium li.	Scriptione xix.	singularia xlv.
Præfice vii.	promeres xliii.	Rarēter xviii. xlviii.	Rogare xxxvii.	Scelerosi xix.	sifilare l.
Proletari vii.	præstolat xlv.	Rarnices xviii.	Rostrum xliii.	Screare xix.	simpium li.
Proletarii xvii.	prælagitur xlv.	Rapiatores xviii.	Rorarii lii.	Serescit xix.	sinum li.
Profapies vii.	precantur xlv.		Rotundum vii.	Schenatilis xix.	fororis vi.
Prognariter xvi.	progenii xlv.		Rotunde xviii.	Sciunt xix.	sordet xviii.
Præcox xvi. xvi.	pronis xlv.		Ruta xviii.	Scopas xix.	socienno xix.
			Rudentes vi.	Scitum xxxviii.	sorditudie xix.

TABVLA

Somnorinas xix.	Sufflatum v.	Tardum xxxix.	Torquere xxxix.	Vernaliter v.	Victurus xx.
Soniculofus xix.	suffundatum v.	Taleas xxxix.	Totum xlii.	Vernas v.	uirefcit xx.
Sodales xix.	surrigere vi.	Tacere xliii.	Torrere xlii.	Verberare v.	uiro xx.
Solitate xix.	supstites xxxviii.	Tabernas l.	Toruitur xlviii.	Vespertilio v.	uicatum xx.
Sospitene xix.	sutrinus xviii.	Tapete li.	Trepidare i.	Vestibula vi.	uiere xx.
Solennitus xix.	suspiciofum xviii.	Tenacia i.	Triste i. xxxii.	Veget xx.	uirtus xxxix.
Sodes xix.	subitcis xviii.	Tempeftas i.	Tricæ i.	Verecundū xx.	uincere xxxix.
Soluere xxxvii.	super xviii.	Tumulenta i.	Truama i.	Venor xx.	uindicare xl.
Solidi xxxix.	sunax. xviii.	Tenus i.	Tricones ii.	Vetustas xx.	uitam xl.
Sortirent xliiii.	sublabrare xviii.	Tergiuersari v.	Trofoli v.	Vegrande xx.	uis xl.
Sonitu xlii.	sublimare xviii.	Tetret xix.	Trophæi vi.	Verruncant xx.	uix xl.
Sonit xlii.	superstient xix.	Tetinerit xix.	Tractim xix.	Vefcum xx.	uigens xli.
Sperem xix.	succidiam xix.	Tetulit xix.	Trabs xix.	Verruncam xx.	uitare xli.
Speciem xix.	superbos xix.	Temerius xix.	Transenna xix.	Vellicatim xx.	uitio xli.
Speratum xix.	fugillare xix.	Temeriter xlviii.	Trutina xx.	Venerata xx.	uitream xlii.
Sportas xix.	fuauidudo xix.	Testatim xix.	Tricinum xx.	Vermiculatū xx.	ufcum xlii.
Spiffum xxxvii.	subiti xix.	Testudines vi.	Triftitias xx.	Venalitii xx.	uiua xlii.
Spurcū xxxviii.	fucerdæ xix.	Tegillum xix.	Trahere xxxix.	Verecundari xx.	uirgines xlii.
Spernere xxxviii.	subfium xix.	Terra xix.	Tremere xxxix.	Versutiloq̃x xx.	uiros xliii.
Spectare xxxviii.	fupplofionē xix.	Tēperatura xix.	Trāfmitter xxxix.	Venditationē xx.	uicti xlv.
Spargere xxxviii.	fuppiloq̃ntia xix.	tetritudo mea xix.	Trāfgrēffus xlii.	Veruecem xx.	uictuis xlii.
Specula &	furditatē xix.	Temnere xix.	Truellum li.	Ventus xxxix.	uictorem xlix.
Speculum xli.	fufcitabulū xix.	Tenerafcere xx.	Tragula lii.	Vefci xxxix.	uia xl.
Speratam xli.	fubleffum xix.	Terica xx.	Tutanus vi.	Velare xxxix.	uile l.
Species xxxvii.	fupelleffiles xix.	temeritudinē xx.	Tulina vi.	Vertere xl.	ullo xx.
Spernere xxxviii.	sublatum xxxvii.	Tenta xx.	Tudiculare xix.	Venire xl.	uiolatia lii.
Soluerit xlvii.	fufficit xxxvii.	Tendere xxxix.	Tuburcinari xix.	Vertere xl.	ultimum xxxix.
Sponfam xli.	fuffpēfum xxxvii.	Tenerum xxxix.	Tuatim xix.	Veftigium xl.	ulcus xli.
Spolia xliii.	fufficere xxxvii.	Timor &	Turpari xx.	Vegutum xli.	unofe xx.
Spolior xlv.	fupremū xxxvii.	Timos xlv.	Tunicare xx.	Venuftatem xli.	uncinatum xx.
Specis xlv.	fuperare xxxvii.	Tenue xxxix.	Turpe xli.	Vetuftifcere & ue	undulatum xx.
Spargos lii.	fūmiffum xxxvii.	Tenet xxxix.	Tueri xxxix.	terafcere: xli.	unguentum xl.
Sparos lii.	fupbum xxxvii.	Tentare xxxix.	Tutant xlv.	Velocitatem xlii.	uotium v.
Squalam xix.	fumere xxxviii.	Tetrum xxxix.	Tumulti xlv.	Verfutos xlii.	uolentia xx.
Sparum lii.	fufferre xxxviii.	Tergora xxxix.	Turbam xlix.	Veftigia xliii.	uomica xx.
Sq̃lidū xxxviii.	furgere xxxviii.	temerariū xxxix.	Tunica l.	Venibo xlvii.	uolup xx.
Squallere xlii.	fuppliciu xxxviii.	Tegetes xxxix.	Turunda lii.	Verecūdanf xlv.	uocare. xx.
Sirena ii.	fubducef xxxviii.	Tela xlii.	Vafrum ii.	Verecūditer xlviii.	uolare xxxix.
Stricturæ iii.	fufpicere xxxviii.	Thefaurum xliii.	Valgum iii.	Verfacrum xlix.	uola xxxix.
Stricturæ xlix.	fupftitionis xli.	Templum xlii.	Vatraz iii.	Vel pro etiā xlix.	uolutare xl.
Strabones iii.	fuccedere xxxviii.	Teneritas xlv.	Vari iii.	Veles lii.	uolam xlv.
Stricmatias v.	fubigere xxxviii.	Temeriter xlviii.	Vacillare iii.	Verrutum lii.	uolutabūdus xlv.
Strigofus xviii.	fummū xxxviii.	Titinnire v.	Vanacillare iii.	Verruta lii.	uopifcus lii.
Stratum xxxvii.	fubie xxxviii.	Tipulla xix.	Vanas xx.	Vitulantes ii.	urgere xxxix.
Stare xxxvii.	fuffulie xxxviii.	Tyronem xx.	Vanitudo xx.	Venabulum lii.	urbem xl.
Statim xxxvii.	fubnixū xxxviii.	Titubare xx.	Variantia xx.	Virofæ iii.	urinantur xliii.
Stupidus xxxviii.	fuauium xl.	Titionem xx.	Vagor xx.	Vituperare iii.	urnula li.
Stringef xxxviii.	fumen xlii.	Timorem xlii.	Vaftities xx.	Viritim v.	urnarium li.
Stuprum xliii.	fumpti xlv.	Tinas li.	Vaftefcant xx.	Viciffitatem xx.	ufus xl.
Strepiti xlv.	fublīma xlv.	Toga i.	Valentia xx.	Viciffatim xx.	utrafq̃ xx.
Strictim xlviii.	fupbiter xlviii.	Tollere i.	Vaftum xxxix.	Videbo xlvii.	uter xx.
Statilinum l.	fupuacuū xlix.	Tolutim i.	Vanum xxxix.	Vifceratim xx.	uulpinarij v.
Stolam l.	fupparum li.	Torialum ii.	Vaftitas xxxix.	Viuum xx.	uulgauit xx.
Strophium l.	fubucula li.	Torris ii.	Vagas xliii.	Vilcus xx.	uulgare xx.
Suppilare ii.	Tangere i.	Tormines iii.	Vas xlv.	Vilitant. xx.	uulga xx.
Succuffare ii.	Tabilicabile xix.	Torculum v.	Vapores xlv.	Vilicari xx.	uuluofum xx.
Subligaculū iii.	Taxim xix.	Tonimus vi.	Vefitatio i.	Vinulum xx.	uultus xl.
Sudum iii.	Taxis xix.	Torto xix.	Veftipici iii.	Vitabundus. xx.	uulnus xli.
Sulcus xlii.	Tarditudinē xx.	Tonfus xix.	Vapor xlv.	Viriatum xx.	uulgariam xlii.
Supplantare iii.	Tandem xxxix.	Tonefcit xix.	Veterina ii.	Virgindemiā xx.	Zonatum xx.
Superfederē v.	Tamen xxxix.	Torporauit xx.	Verfipelles iii.	Virutum xx.	
Subleuis v.		Tortor xx.	Verminari v.	Vibices xx.	FINIS.

SENIVM EST Tædiz
um & odium dictū
a senectute q̄ senes
oibus odio sint & tæ
dio. Cecilius i Ephes
stione. Tū in senectu
te hoc deputo miser
rimū sentire ea ætatē
te eū ipsum esse odio
sum alteri. Nam æta
tem malam senectu
tem ueteres dixerūt.
Plau. in Menæchmis

Cōsitus sum senectute: onustū gero corpus: uires
reliquire: ut ætas mala ē: mors mala est ergo. Acti
us i Amphitriōe: An mala ætate mauis male mul
tari exemplis omnibus. Turpilius in Philopatro
Miserum puto: si etiam istuc ad malā ætatē acces
sit mali. Pacuius in Peribœa: parum est q̄ te ætas
male habet: ni etiam hic ad malā ætatē adiungas
cruciatum reticēti. Affranus i uopisco: Si possent
hoies delinimētis capi: omnes haberēt nūc amato
res anus. Aetas etiam corpus tenerū & morigera
tio: hæc sunt uenena formosarū mulierum. Mala
ætas nulla delinimenta inuenit. Bonā ætatē quoq̄
dicimus adolescētiā uel iuuetutem. M. Tullius
de senectute: Quod si ipis uoluptatibus bona frui
tur ætas libentius primum paruulis fruitur rebus
Nā Prudentissime noster Maro diē partiens: pri
mas partes quasi eius ætatē puberem meliorē dix
it nono libro. Nūc adeo melior quoniā pars acta
diei ē. Seniu ipsum positū. Sic Titinius i Veliterna:
Quod petissenia & iurgia sese met diebus emigra
rūt. Neuius i Gallinaria. Opere q̄ actor cantor cur
sor seniu fonticū. Actius i Epinausimache. Mors
amici subigit q̄ mihi ē senium multo acerrimū:
Pōponius i præcōe posteriore: Calue apportas nū
ciū nobis disparē diuissum huic seni seniu & metū.
Lu. satyrarū lib. xv. In numero quoq̄ nūc primus
Trebelius multos Tiros lucios marcescebat febris
seniu uōitū plus. Turpil. i Demiurgo: quia. n. odio
ac senio mihi nuptie. Pac. i pibœa: Mœtus egestas:
mœror: seniu exiliumq̄ & senectus & sitis ppetua
Velitarjo dicis leuis contentio dicta ex cōgressione
uelitū. Plautus i Asinaria: Verbis uelitationē fieri
cōpēdio uolo. Idē i Menæchmis: Nescio qd uos ue
litati estis iter uos duos: Turpil. i Lidia: Cō parce
uerbis uelitare ad rē redi. Affra. i Priuigno: Interea
uerba iactare: & labris inter se uelitari uelificari.
Toga dicta ē a tegēdo & ē toga sicut i cōsuetudinē ha
betur uestimētum quo in foro amicimur cuius &
Cicero meminit i Catilia: Velis amictos nō togis
Titinius i fullonibus: Que iter decē annos nequiz
sti unā togam detexere. dicitur & testū Titinius i
Gemina: Syrus cum scorto constituit ire. clauis ili
co abstrudi iubeo rustica togæ ne sit copia testū.
Tollere occidi. Lu. li. xxvi. Adiuu quē febris una atq̄

una ania uini nūquam hiatus unus potuit tollere.
Tollere mittere. Vir. æne. li. ii. Vnius i miseri exitiū
conuersa tulere.
Tollere inferre. Vir. Ger. li. iii. Tollentemq̄ minas:
& sibyla colla tumentem.
Tollere eleuare. Vir. æne. li. i. Et mulcere dedit flux
tus: & tollere uento. Idem i. xi. Tollit se ad restū
quadrupes. M. Tul. Philipicarum libro. xi. Vel i cæ
lū uos: si fieri potuerit: humeris nostris tollemus
Luc. libro. xxviii. Turius & temnet mortes & fœz
dera tollent. M. T. i Hortensio. Nihil tamen esse in
quo se animus excellens tollat.
Tollere ostēdere erigere & tollere. Vir. æne. l. i. Cui
mater media sese tulit obuia filua: Idē. li. vii. Labo
rum prima tulit sinem.
Tollere occidere. Var. sexagesimo. Nūquis patrē. x.
annoz natus nō modo fert seu tollit nisi ueneno.
Tollere est & differre: Plau. in penullo. Omnis ex
tollo ex hoc die in alium diem.
Tollere pati sustinere. Vir. æne. li. iii. Iuuenēq̄ super
perbum Seruitio enixe tulimus. Idē. li. xii. nō tulit
istantem: phegeus. animisq̄ fremētem. Terenti. in
Phor. Ego te complures aduersum igenium meū
mensēs tuli. M. T. in Verrem diuinationē. Tuli gra
uiter & acerbe iudices. Idem de offi. li. ii. Nisi enim
multorum impunita scelera tulissemus.
Tenacia ē pseuerātia & duricia: Ennius Hectoris lu
stris: ducet quadrupedū iugo inuitam doma i fre
na & iuge ualida: quorum tenaciā i frenari nimis.
Tenacia Parsimonia: Affranus i Priuigno: Vixisti
tristis durus difficilis tenax.
Tempestatas tēpus. Salu. i iugurtha. Ea tēpestate i ex
ercitu nostro fuere cōplures: noui atq̄ ignobiles:
Luc. li. xxvii. lāq̄ tempestate uiuo certe sine ad me
recipio: Pacu. i Teucro: Quā te post multis habeo
tēpestatibus. M. T. de Senectute: Cursus est certus
ætatis: & una uia naturæ: eaq̄ simplex suaq̄ cuiq̄
parti ætatis tempestiuias ē data: Varro i Edimio
nibus: Dum sermone cœnulam uariamus: interea
tonuit bene tempestate serena.
Trepidare metuere. Virg. lib. xi. Dū trepidat it ha
sta tago p tēpus utrūq̄. Luca. li. xxx. Sed quid hoc
animo trepidante dicta profundo?
Trepidare festinare. Vir. li. xi. Ne trepidare mea teu
cri defendere nauis. Et Geor. li. iii. Tunc trepidæ i
ter se coeunt: pennisq̄ corruscant.
Tangere ferire cōmouere. Vir. li. xi. Nec solos tēgit
attridans iste dolor. M. T. i Frumētaria uerrinarū.
Nūq̄ tua me cura tuarū fortunarū cogitatioq̄ tan
get. Luc. Nec bene p meritis capi: neq̄ tēgitur ira.
Tangere ē cōtingere. Luc. li. i. Tāgere enī & tāgi nul
la potest res nisi corpus: Terē. in Adel. Nunquam
dum ego adero hic te tanget.
Tangere inspicere. Lucil. li. vi. Nequam potius quā
uenas hominis tetigit ac præcordia.
Tāgere est circūuenire. Turpil. i Demetrio. At etiam
ineptus meus est mihi pater iratus: quia se talento
argēti tetigi: ueteri exemplo amārī. Luc. li. xxx. Et
muscōis manu p̄scribere posset aiacē. Pōpo. a leoni
bus. At ego rusticatim tangam: urbati nescio.
Tāgere cōtingere. M. T. in Vetre actione. ii. uerres.
simulac tetigit prouinciā. Virg. li. xi. Sat fatis uene

riq; datū tetigere q; arua Fertilis aufoniae troes.
Triste crudele immitte. Vir. aene. li. ii. illi mea tristitia
scā Degenerēq; neoptolemū narraſ memēto. Lu.
li. xxx. Itaq; tuis ſauis ſactis & tristiſ diſtis.
Triste mœſtū aut inſeſtū. Virg. in Buc. Tristiſ at il
le tamē cātabitis archades iqt. idē Geor. li. iii. Aut
unde nigerrimus auſter Naſcitur & pluuiō cōtri
ſtat frigore cælum.

Phrygia uestiſ picta eſt: eiſ artifices phrygiones ap
pellātur: hoc Vir. pbat li. xi. Vobiſ picta croco &
fulgēti murice uestiſ. Itē i eodē. O uere phrygiae
neq; enī phryges. Titinius barbato phrygio fui
prio. bene id opus ſciui. reliq; acus aciaſq; hærō at
q; hæræ noſtræ. Pla. i Menechmis. palā ad phry
gionem fert conſeſto prandio. Varro Coſmote
rine phrygio qui puluinar pote
rat pingere ſolier urgebat.

Hoſtimētū ē equamentū. unde & hoſtes diſti ſunt
cui ſunt ex æqua cā pugnā adeūt. Plau. i aſinaria.
Par pari hoſtimētū datū ē opa p pecūia. unde &
hoſtire dicitur. Idē i eodem. Qui pmitto inquā
hoſtire cōtra ut merueriſ: id eſt æqua reddere.

Toluti dicitur quaſi uolutim uel uolubiliter. Plau.
i aſina. Demā hercle iā de ordeo tolutim nibadiſ
cas. Neuius i Gallia. O peſtifera pōtica ſera trux
toluti loq̄ntia: id eſt uolubiliſ locutio. Idē i Acco.
Exulē dixi iteg; hoīem i tuſcos tolutū. Itē Lu. Sati
ra. li. viii. Si oēm itus euadit. ſtadiūq; ad me tolu
tim. Varro trioclite trifolio.

Sed ut equſ q ad uehēdū ē natus: tamē hīc tradiſ
magiſtro: ut egſo doceat tolutū. Pōpo. Decūa ſuſ
lōiſ: & ubi iſſilui i clodeatū eculē ubi tolutū tortor
Var. i Aga. hoc poſtq; dixit cedit cituſ celſuſ tolutū
Capulū dī q̄q; aliq; rē itra ſe capit. Nam ſarcopha
gū. i. ſepulcrū: capulū dici ueterēſ uolūt. q; corpa
capiat. Pla. i Aſin. dicēſ d ſene. Perii miſera ut oſcu
latur carnifex capuli decuſ. Lu. ſaty. li. ii. Quē illi
cū uidiffent. Horitēſiuſ poſthumiſq; cæteri. Itē i
capulo hūc nō eē aliumq; cubare. Plau. in milite
Quid aiſ? Torā tibi ego uolo oppido ācherūtūſ
tā capulariſ. Itē capulo pximuſ. Neuius i pappo:
p̄terito dū iſtoſ inuitaueriſ ſuffragatoreſ p̄ pluſ
i capulo q; i curruſi ſella ſuſpendiſ nateſ. Varro.
Coſmoterine propter cunam ca
pulum poſitum nutritrix tradit plectori.

Temulēta ē ebrioſa diſtiſa temeto quod eſt uinū
qđ attēter. Plau. i Aulularia. Quia temeti nihil al
latū itelligo: ita magnā hēt uīa diſciplina uerecū
diæ carēt temeto oēſ muliereſ. Varro. & moduſ
matula: quiſ i oī uita heluo oſfacit teme
tū? Cinædi diſti ſunt apud ueterēſ ſaltatoreſ uel
pātōimi τῶν ποτῶν τοῦ ἀνὴρ κινεῖται τὸ κινῆναι. Plau.
i Aulu. ita ſuſtibſ ſubmoliōr magiſ q; ulluſ Ci
næduſ. Idē i ſticho. Lepidā & ſuaue cātationē ali
q; occupito cinedicā: Luca. ſaty. li. i. Stulte ſaltatū
te iteruēſſe cynedōſ. Var. onōſ lyraſ. Merentiſ
ut quietuſ ac demiffiōr probatidūſ axia.

Exercitū dī fatigatū diſtū ab exercitio. Salu. i iugur
thio bello. Nabdaſſa exercito corpore. Plau. i Ba
chidibuſ. Quæ ſodalē atq; me exercitoſ hēt. Lu
ca. li. ii. Coſiliuſ & diſſidiuſ exercita crebriſ. Affra.
ſuſpectū. Ita ut huic ero adoleſcētū cui ſuſpitiū tra

didit: q me ē animi exercitūſ. Virg. li. iii. Nate ilia
ciſ exercite fatiſ.

Tenuſ eſt laqueuſ diſtuſ a tendicula. Plau. i Bacchi
dibuſ. Nunc ab tranſenna turdiſ lubricuſ petiſ:
pendebit hodie pulchre: ita intendi tenuſ.

Illicere eſt proprie illaqueare: Neuiuſ in Lycurgo.
Aliſ ſublime alioſ ſaltuſ illice: ubi bipedeſ uolu
creſ lino linquant lumina.

Peliceoſ a græco uocabulo ſignificatiā ſapiēteſ iſle
xā putant: quaſi pellex hoc eſt πῶλακι: q; ſi hæc
non eſt uana compoſitio hominiſ uideri poteſt.
Caluiſ diſtū ē fruſtraſ tractū a caluiſ inimiciſ: q; ſint
oībuſ fruſtratui. Plau. i Caſſina: Nā ubi domi ſo
la ſum: ſoror mānuſ caluiſ. Pac. i hædo. Sētio pa
ter te uociſ caluiſ ſimilitudinē: ſed qđ cōſpicio: nū
laſtāſ caluiſ ætaſ: Actiuſ i Eurifaſ: ſed memet
caluōr: uoſ iſtū iuſſi ociuſ abſtrahite. Luc. ſat. li. x
vii. Si nō id capito inqt cū & ſi caluiſ ergo fur do
minuſ. Pacu. i Doloreſte. Me caluiſ ſuſpitiō: hoc
eſt illud quod fore occulte Cæax prædixit. Salu.
hiſtoriaruſ lib. iii. Contra ille caluiratuſ.

Frigere ē frigutire & fritinire ſuſſilire cum ſono uel
erigi uel exilire. q; q̄cūq; frigunt: uel frigēt nimio
calore uel frigore cū ſono ſuſum ſuſſiliūt. Plau. in
Caſſina. Nā qđ frigutiſ: qđ iſtuſ tā cupide cupiſ?
Varro i uirgula diuina. Et pulloſ pepit fritimēſiſ
Idē onōſ lyraſ. Sæpe totiuſ theatri tibiſ crebro
ſlectendo commutare mēteſ frigi animoſ eog.
Deſſaccare ē atterere tractuſ a uestibuſ ſiue ſlac
co. Plau. in Caſſina. Perii: ſlacco habebit iām illic
homo lumbos meoſ.

Depexum diſtuſ eſt laceratuſ. Teren. in. Heautō.
Ego ne ſi uiuio adeo exornatuſ dabo: adeo depe
xum: ut dum uiuāt meminerit ſemper mei?

Sartoreſ diſti nō ſolū a ſartiōdo: ueruſ ē a ſerēdo
Plau. i Captiuuſ. Sartor ſartorq; ſceleg; & meſſor.
maxime & in ſubſequentibuſ apparui nō occato
rē priuſ audebaſ dicere. Nā ſemp occant priuſ q
ſarriūt ruſtici. Varro in luuenaliuſ. Perii Aphro
diſio nec enim ſic uide: utruſq; mercedem acce
pit iſ q; meaſ uēit ſegeteſ ut ſarriat: an ego ab illo
ſic ego cū tuſſi ſartor ſi tu pluſ laboraſ q; ego do.

Nautea ē aqua de coriſ. uel quod ē ueriuſ aqua de
ſentiniſ diſta a nautiſ. Plau. i curculiōe. Nā oīum
unguentū odor præ tuo nautea ē. Idē in Aſi. Nau
team bibere malim ſi neceſſe ſit q; illa oſcularier.

Trica ſunt ipediēmēta & iplicatiōeſ. & inde tricina
re ipedire morari diſta q̄ſi τριχοι: q; pulloſ galli
nacioſ inuoluāt & ipediāt capilli pedibuſ iplicati
Plau. i curculiōe. qđ argētū tu mihi q̄ſi tricaſ nar
raſ? Idē i Epidico. Aliq; ope exiliā extricabor: aliq;
inde ex impedimentuſ liberabor. Luc. ſaty. li. xi.

Nec mihi amore hoc opuſ: nec tricōne uadato.
Turpil. i demiurgo. Iudicia: liteſ turbat tricaſ cō
tētiōneſ maxiaſ. Affra. i epiſtola: Ita intricauit biſ
hanc rē temeritaſ. Var. in Gerūto didaſcolo. Pu
taſ eoſ nū citiuſ tricaſ tellanaſ q; id extricatuſ?
Capare ē rugiſ frōtē cōtrahere & aſperare: tractū a
caprog; frōtibuſ criſpiſ. Plau. i Epidico. Quid ille
ludē: q; illi capat frōſ ſeruitudinē? Var. i Eumeni.
Quin mihi capatā frōtē tuam ſtrobile omittiſ:
Examuſſim dicitur examine ad regulā uel coag

mētū. ē. n. amussis regula fabrorū: q̄ architecti cū opus probant rubrica illinunt. Plau. i. Amphi. Si uera hæc loquit: hæc amussim ē optima. Idem i. milite: Inest i. hoc amussitata sua sibi ingenna īdoles. i. examinata. idē in menechmis. ut hāc rē uobis examussim disputē. uarro. quare si diu gens ē ad amussim p me licet assumes teneo. Idem questionū plautiag. Li. iiii. Amussis ē equamē leuamētū. i. apd fabros tabula q̄dā: q̄ urunt ad saxa coagmētata. Mutus onomatopœa ē incertæ uocis q̄si mugitus. nā mutus sonus ē pprie q̄ intellectū non hēt. Neuius i. lycur. Ducite eo tū argutis linguis muta quadrupedū. Actius i. Epinausimache. Itē ad mœstitiā infantium mutam quadrupedū. Dispēnere est expandere tractum a pennis & uolatu auium Plau. in milite: ubi iubet dispennite hominem diuersum: & distendite.

Focula dicta sunt nutrimenta. unde & foculare dicitur ut fouere. plau. in persa: ad ædes nam iam i. tus uentris fumat focula.

Bardum uī propria & ingenio tardū. nā græci bardos tardos dicebāt. Hom. i. iliados. xxiii. Παλλὰ τοι ἴπποι βαρδιστοὶ εἰσὶν ἄντι τοῦ βαρδύ τοι. plau. in persa. Nimis tandē equidē pro barda & pro rustica reor habiti esse abs te.

Illex & exlex ē q̄ sine lege uiuit. plau. i. pla. ipure ihōe ste uiuit illex. Luc. sat. li. iiii. Nō dico uincat licet: & uagus exulet erret exlex. Var. in sciomanthia.

Postremo q̄ro: parebis legibus an nō? an ne exlex solus uiuis? Lucr. li. xxx. accipiūt leges populus qui bus legibus exlex. Cecili. i. sarpasomene. Quid nar ras barbare cū īdomitis moribus illitterare illex es. sisenā. li. iiii. Armis eq̄ cōmeatibus uos magis: iuuerūt exleges & mīus honoꝝ dignos putabitis M. T. p siluetō: nō quo illi aut exlegē ullā aut cau sam pecūiæ publicæ cōtēptā atq; abiectā putarūt

Lurcōes dicti sunt a lurcādo. Lurcare ē cum auidita te cibū sumere. Luc. sat. li. iiii. Nam qd metio suz biectoq; huic opus signo: ut lurcare lardū & car naria. pompo. sirs lapathium nullam utebatur: lardum lurcabat iubēs. plau. in persa perēnis her bæ lurco edax furax fugax. Lucr. sat. l. y. u. uite lur cōes comedōes uiuite uentres. Var. in Eumeni dibus. Cōtra cū psaltepisia & flora lurcā astrepis

Torialū & torialiū designator ē. Var. de uita po. ro. li. i. Qd frōtē lecticæ struebāt: & ex ea herba tor ta toz appellatū hoc qd īniicē & nūc toral dī. le cticā q̄ inuoluebāt segestria appellabant labes. po.

Concenturiare est colligere dictum a centuris quæ ad suffragia conueniebant. plau. in pseudulo. Cui centurio in corde sicophantia est. Teren. in phor. Ego in insidiis subcenturiatus: siquid deficiēs.

Finitores dicebantur. quos nunc Agrimensores dicimus: dicti q̄ fines diuiderent. plau. in penulo: Eius nūc regiones limites cōfinia determinabo: ego eius rei sum factus finitor.

Passum est proprie rugosum uel siccum. plau. i. Sic co. In portum uento secūdo uelo passo peruenit. i. laxo & rugoso. unde & una passa dicta est: q̄ sit rugis implicata. plau. i. penul. siqui de æstu mecū futurus pro uua pensili passa. Luc. sat. li. xix. Ru gosi passiq; senes eadem omnia querunt.

Expes dicit sine spe. Actius i. Euryface: Ille orbis ex pes libez medea. Exuli iter hostis expes expers. Exules dicuntur extra solū. uirg. Geor. li. iiii. Lōgeq; ignotis exulat oris. Et in consequentibus. Et sta bula aspectans regnis excessit auitis.

Vestispici appellantur custodes uestium serui: q̄ fre quenti diligentia uestes īspiciāt. plau. i. trinūmo.

Nox dat dum familia tota uestispici unctor auri cu stos: Affra. i. uopisco: Noui non i scientia ancilulā uespere & uestispicam. Var. i. pappo: Aut in digi tamentis nasturcium non inuides in eo dicitq; na sum torqueat: uestispicam q̄ uestem spiciat.

Supplicare est inuolare uel rapere a piloge raptu. un de & furtū passi cōpilati dicunt. plau. in Truculē to: Hæc cum uidero fieri suffuro suppilo de pda pda capio. Ceci. i. nauclero: suppilatū est eum atq; oīa ornamenta. pōponius in sarculario. Alteram apportat: prodidit patrem suppilat semper.

Haustra proprie dicuntur rotarum cadi ab hauriē do: sicuti græce αὐτλα. Lucr. libro. v. ut fluuios uersare rotas atq; haustra.

Veterina animalia dicunt oīa quæ uehere quid pos sūt. Lu. li. v. & genus oē qd ē ueterio semie partu riendi: Idem: Torto hoīe ueterino semie quoq;.

Crepera res proprie dicitur dubia. unde & crepuscu lum dicitur lux dubia. Et senes decrepiti dicti in dubio uitæ constituti.

Creperz bellū anceps & dubiū. Luc. li. v. Exequatq; sunt creperi certamīa belli. Actius in phoenissis: Quæ ego cūcta esse fluxa in mea re crepera cōpe ri. Idē in Telepho. Nunc tu in re crepera tua quid capias consilii uide. Luc. sat. li. v. samnitē soli mi hi i magno mœrore tristitia i somno crepe iuuē turis salutis. Pacu. i. Doloeste: nō uetet animum ægritudine in re crepera confici. plau. i. Afianaria. Quicq; cū filio potet una: atq; una amica dūctitet decrepitis senex. uarro. i. mysteriis: prisca horri da luent oracula crepera in nemoribus.

Auernus lacus idcirco appellatus ē q̄ odor eius nar uibus sit infestissimis. Huius rei manifestator ē Luc. lib. v. principio qdē auerna uocantur. nomē id a re impositum: q̄ sunt auibus cōtraria cūctis. unde & uirg. li. v. idē ubi uenere ad fauces graue olentis auerni. Tollunt se celeris. Et postea i eodē libro. Quā sup haud ullæ poterāt ipone uolātes Tendere iter pennis talis sese halitus atris Fauci bus effundens supera ad conuexa ferebat.

Vitulantes ueteres gaudentes dixerunt dictum a bone uitæ commodis: sicuti qui nunc est in sum ma letitia uiuere eum dicimus. Neuius in lycur go: ut in uenatu uitulantis ex suis locis non mit tant pœnis decoratos feris.

Extorris dicitur extra terram uel terminos. Actius i. Euryface: Nunc per terram uagus extorris Re z gno & exturbatus mari. Turpi. Lēnus: Neq; du ra re possunt ita hic in scientia atq; dementia faz cit extorrem. salustius in iugurthino bello: sicuti uideris extorrem patria domo inopem & coop tum miseriis effecit. Virgilius ænei. libro. iiii. fi nibus extorris complexu auulsus iuli.

Enoda significat explana: & que sit proprietates notū est. hoc est modum exolue. Actius i. Eurilace: Tu

autem qđ quero abs te enoda. & qui sis explica. Idē in Alpheiboca: Quid tā obscuri dicūt? Est ne tā inenodabile. En. i. Thele. ueg. quoq; liberi leto dati sunt i bello: nō libenter hoc enodari audiūt. Turpil. i. demetrio. Ab initio ut res sit gesta enoda mihi. pacu. i. perhibea: Gnato ordinē oēm ut dederit enodari patri. M. T. de si. bo. & ma. lib. y. Hęc igit uobis explicanda sunt: sed si enodatus uos ignosceris huius ætati. Varro de uita patrū: li. i. neq; ut initia singulis rebus diutius moremur ut dixi: atq; enodare subtilius uelimus.

Grūmus dicit agger & a cōgerie dictus. Acti. in oeno mao. Quēcūq; institerā grūnū aut p̄cisum iugū. **Torris** dicitur fax: unde torridare dicimus cōbure re. Actius i. menappo: Regia erit tēpus cū hic tor ris quem amburi uides. Idem i. Meleagro. Eum suæ uitæ finem ac fati internitionem fore Melea gro: ubi torris esset interfectus flammeus.

Expectatore est extra pectus elicere. Actius in phœ ni. Inculant ultro a fortuna opibulq; oibus defer tum abiectū afflictum ex animo expectorāt. Idē i. Epigono. eloquere proprie ac pauorē hūc meū expectora. Cicero de ora. lib. iiii. Tum pauor sapiē tiam mihi omnem exanimato expectorat.

Extispices proprie hauruspices dicti sunt q; extra spiciāt. Actius i. medea. p̄cipio extispiciū ex pro digiis congruens ars te arguit. Varro in Sereno. Te consulem mihi pedum credere subsi dio: & hostia sed extispici disputanti relinquo.

Lactare ē inducere & mulgere uelle decipere. Acti us i. medea. Nisi ut astu i genū lingua laude & di ctis lactē lenibus. Pacu. i. illiona: ne porro te error q nunc lactat marceret. Coelius in hypoboli: Mea rastriaria quod proliū q uoluptas te lactat lar tas. Actius in Alcimeone: tāta ut frustrādo lactās uanas p̄trahas. Varro onos lyras: Quibus suam delectet & ipse amulsiā & auuditatē spiritibus lac tet suis. Cice. Tus. li. iiii. Maliuolētia lactaris ma lo alieno: delectatio: iocatio & similia.

Succussare est frequenter excutere succum. Actius i. philocteta: Agite ac uulnus ne succussit gressus caute ingredimini. Luc. satyr. li. iiii. succussatoris tardi rariq; caballi. idē libro. xy. Campanus soni pes succussor nullus sequatur.

Strena dicta est a strenuitate. pomponius. i. pictori bus: Assidue si qua uentura est alia strena strenæ: Adulatio ē blandimentum pprie canū: qđ & ad ho mines cōsuetudīe ē tractū. M. T. de na. deo. li. i. ca nū uero tā Idē de offi. li. i. Cauēdū ē ne as sentatoribus patefaciās auris: ne ue adulari nos sināus: Lucr. Canis uocis adulat. Acti. i. p̄meteo: tu mei uolās p̄nata cauda nosti: adulat sanguinē

Māducones qui & manduci dicti sunt & mādones edaces: pompo. in pictori. Magnus māducus Ca millus cauterius. Lucil. Atq; omnes mādonū gu la. Varro in Margo: Magna ut tremiscat Roma: & magnæ mandonum gulæ.

Senica significat senex: pompo. i. pictoribus: pappus hic medio habita senica non sexcuntia: Idem in p̄ cone posteriore: sed me sed exercet senica nequā: neq; illo quid faciam scio.

Gradarius ē molli gradu & sine succussatura nitens

Luc. saty. li. xiiii. Ipse equus nō formosus granari us optimus uictor. Var. in Modio: An qui gradu toluti te meliūsq; tute moliter uestus cito reliqnt

Exdorsuare dorso nudare. Plaut. in Aulu. Tu mace rio cōgruū murenā exdorsua quantum potes: **Delerare** est de recto recedere. Lera at ē fossa recta: q̄ contra agros tuendos dicitur & i qua uligo ter ræ decurat. Pompo. in prostibulo: lā abierūt: iam nō tūdūt: iā ne ego sum i tuto satis: nū qs hic resi stit. q nōdū habeas lerarit mihi. i. cōfoderit. Lu. li. xxvi. Quapropter delero: & cupidi officiū fūgor rubetum. plau. in Amphi. Delerat uxor.

Cēturiati dictū est abundanter & copiose a cēturis: q̄ suffragiū in comitiis ferebāt. pōpo. in p̄stibulo: Cōtinuo ad te cēturiatim currēt q panē petūt. **Rumē** dē locus i uētre: quo cibus sumit & unde re dit: unde & ruminare dicit. Pomp. i. prostibulo: Ego rumorē paruifacio: dū sit rumē q impleam. **Rudus** stercus q radit: Luc. saty. li. vi. Vin struēdam & iaciēdū huc aggerē & id genus rudus.

Rutrū dictū ē a radēdo. Pōpo. i. panuceatis: sarculū hic ullo p̄fectus illū radisti rutrū. Lu. saty. li. xiiii. **Fru mentarius** ē modiū hic secū atq; rutellū una as fert Var. i. Margo: cui celer die nos lēma tos lego sancti p̄i stoici filius rutru cap̄ displanat

Nebulōes & tenebriōes dicti sunt q mēdācis & astu tiis suis nebulā quādā & tenebras obiciāt: aut q bus ad fugā fugitiuis & furta hęc erāt accommo data & utilia: pōpo. i. panuceatis: quod dedi nebu lōi quē p̄sum pauperē Luc. sat. li. xiiii. P: paues mihi cubitāus q̄stor hibera i terra fuit lucifugus nebulo id genus sane. idē li. xx. nugator qđ ac ne bulo sit maximus multo. Affra. i. epistola: huc ue nit fugiens tenebrionē tiriū si & accusator & reus erunt tenebriōes: uterq; utrūq; uitupera tor: quod Homerus confirmat.

Var. in Gerunto didascolo. M. Curius consul capitolio cum delectū haberet nec citatus tribunus responderet: uendidit tenebrionem.

Truam ueteres a terēdo quā nos diminutue trullā dicimus appellari uoluerunt: Pompo. i. panucea tis. Mulier ubi aspexit tam mirifice titulātā trui lam Titinnius in fecina: sapiam cocus magnum ahenum quando feruerit palo consuta trua.

Euānef dictū ē uātilef uel moueaf a uanno in quo legumina uētrant. pōpo. in panuceatis: Dixi ego illud futuz in prima ualua: uix heret misera: euā netur: & mea ocus opa ut fiat fecero. Luc. sat. li. v ii. Hūc molere illa: aut ut frumētū uanuere tum uis. Idē. li. xi. Cirus aut ut si frumentū clūibus uā nat. Var. de re. ru. ut qđ leuissimū ē i eo: atq; ac ap pellatur acus palea uānatur foras extra aream.

Vafrū ē callidū & q̄si ualde afrū & urbanū. pōponi. in prēcōe posteriore: Tergū uariū linguā uafra. M. T. de rep. li. iiii. Nō sunt in disputatiōe uafri: nō ueteratores: nō malitiosi: Affra. de diuortio: Qui coner noctu clanculum brusit dotē: ne repromi tat uafēr hōeste ut latices: & nos laudas diutius.

Particulones dicti sunt cohæredes: q; partes patri monii sumant. pomp. in prēcōe posteriore. Age modo. sta: garri particulones producam tibi.

Clepere est furari tractum a κλεπτο uerbo græco.

Actius in Epigoe: Eaq; ut hoc causa: aut ne qs ut nostra auribus uerbis clepet. Plau. i pseudulo. Ra pe clepe harpaga. M. T. de re. li. iiii. Nō mō ut spar tae rape: ubi pueri & clepe discūt. Pacu. in hermio na. Sermonē hic nostrex occulto clepit: q̄tū itelli go. Var. i octogies. Si seq; opifico nō p̄nitur clepe

Corporare est interficere: & q̄si corpus solū sine aia relinquere. En. in Andro. corpus contēplā unde corporet uulnere. Actius i Stasiastis uel tropea. li. i. Corpore abs tergo es ausus.

Circus dicitur omnis ambitus uel gyrys: cuius di/ minutium est circulus. Actius in Andromada. Quot luna circulos anno instituit.

Medicinā dicimus & uenenū tractū a grecis: q̄ uene nū φαρμακον appellāt. Actius i phinidis: se uene nis sterile ēē illius opera sunt medicina autūnas.

Cernuus dicit p̄prie incliatu: q̄si q̄ terrā cernat Lu ca. saty. li. iiii. Cernuus extēplo plātas cōuestit hōe stas. Vir. li. x. Hicetog; incūbit cernuus armo. Lu. saty. li. xxyii. Modo sursum modo deorsum tanq̄ cernuus hādu. Varro de uita patrū. li. i. Etia pel/ lis bubulas oleo pertulas percurrerant: ibiq; cer/ nuabant. A quo ille uersus uetus est in carmini/ bus. Ibi pastores ludos faciunt cernui consualia.

Stricturā dicunt p̄prie scintillā: quā de ferro fer uēti eūt: q̄ aut stricte emittāt. i. celeriter aut q̄ oc culos sui fulgore p̄strigāt. Vir. li. viii. stricturā ca lybū & fornacibus ignis anelat. Lu. fa. li. iiii. crebre ut scintillā ē i stricturis: q̄d genus olī feruēti ferro.

Quiritare ē clamare tractum ab his q̄ quirites inuo cāt. Luc. saty. li. vii. Hāc iq̄ rudet e rostris atq; eiū/ litauit cōcursans ueluti ancarius clareq; q̄ritas. ni gidius in Cōmēto: Grāmaticis clamat quiritatū.

Caries ē uetustas uel putrilago. unde caritiū ueteres dixerūt. Lu. saty. li. vii. Ne auriculā obsidat caries. ne uermiculiq; Turpil. i leucadia. Cipi uidere ut oscula cariem: nū illum illa hāc pudet. Affrani/ us in priuigno: Nemo illa uiuit carie canosior.

Virosa mulieres dicunt uiroz appetentes uel luxu riosae. Luc. saty. li. vii. dixi ad principiū uenio ue/ tulā atq; uirosā uxore cādā potius q̄ castrem ego met me. Affra. in Diuortio. Vigilans ac solers sic/ ca sana sobria uirosa non sum: & si nō defunt mi hi quā ultro dent: aetas integra est formae satis.

Caprone dicuntur comae quae ante frontē sunt. q̄si a capite pronae. Luc. saty. li. vii. Aptari caput atq; co mas fruitare capronas altas frontibus immittas: ut mos fuit illis.

Cerebrosi dicuntur ad insaniam faciles quibus cere/ brum moueatur. Luc. saty. li. xy. Te primū cum istis insanum hominem & cerebrosū.

Glisceat & cōgelasceat & colligat uel crescit uel ignescit Turp. in Philo. Cū te saluū uideo: ut uolui glisco gaudeo. Actius i aenea. Dissumā tibi pduellum ē quoz; aut qbus se aptius gliscit. Pacu. i periboea. Sed nescio qdnā ē animi: horrescit atq; gliscit gau diū. Salu. li. iiii. Neq; iā sustineri poterat imēsū au cto mari & uēto gliscēti. Vir. li. xii. Haud secus ac cēso gliscit uiolentia turno. M. T. in Hortētio: ad iuuenilem libidinem copia uoluptatum gliscit il la: ut ignis oleo. Plau. in Asina. Tempus est subdu cere hinc me publice hoc gliscit praelium.

Postomis dicit ferrū q̄d ad cohibēdū equorū tena/ ciam naribus: uel morsu impūitur. Luc. saty. xv. Miles postomis huic ingens de naribus pendet.

Tricones morosi & ad reddēdū duri. Luc. saty. li. xi. Cotta senex Crassi pater huius p̄ati magus fuit

Sagae mulieres dicunt femiā ad libidinē uiroz in dagatrices. Vnde & sagaces canes dicuntur ferage uel aialium quesitores. Luc. saty. li. vii. Aetatē & fa ciē ut saga & bona cōciliatrix. Turp. i boetōribus nō ago p̄ sagā precio combustā ut uulgo solent. Lapid significat obdurefcit & lapidem facit: Pacu. in periboea. Lapid cor cura: erūna corpus conficit.

Munes apud ueteres dicebantur non a largitione ignota erat: sed consentientes ad ea quae amici ue lint. Pacu. i doloreste. Aiumq; cū largitio multis ignota erat munificus nemo putabatur: nisi pa riter uolēs. Luc. li. xxvi. Munifici munesq; amicis nostris uideamur uiri.

Petulātia dicta est a petendo. M. T. de rep. li. iiii. Itaq; a petēdo petulātia a praecāda uel poscēdo p̄caci/ tas noiata ē. unde & p̄ci dicti sunt mātīmōiorū appetitores Terē. i Ecy. Maligna multo & magis p̄cax facta ilico ē. Liui. in Aegisto: quin q̄ parere maiestas mea p̄cat: tolerat i tēplo q̄ hac adducitis.

Kalēdag; uocabulum proprium Varro cōplexus ē de uita patrū li. i. Itaq; Kalēdis Kalendabantur. i. uocabātur & ab eo Kalēda appellata: quod ē tra ctum a grācis: qui καλεῖν uocare dixerunt.

Cōsulū & p̄toz; proprietates q̄ cōsulāt & praerāt po pulus auctoritate Varronis ostendit de uita paz trū li. ii. Quod idē dicebāt consules & p̄tores: q̄ p̄irēt populo p̄tores: q̄ cōsulerēt senatui cōsules.

Procacitas a p̄cādo uel poscēdo. unde p̄ci dicti sunt matrimoniorum appetitores. M. T. de rep. li. iiii.

A p̄cādo idest poscēdo p̄tocacitas nominata ē.

Ignominia noīs nota. M. T. de repu. li. iiii. Cēsoris iu diciū nihil ferre dānato nisi ruborē. Itaq; ut oīs ea iudicatio uersat tātūmodo i nomine animaduē/ sio illa ignominia ē. Luc. saty. li. xxix. Qui te anti qs nō sinīt delitiis maculā atq; ignōiniā impōere.

Fidei proprietatē exemplo manifestauit. M. T. de re pu. li. iiii. Fides enim nomen ipsum uidetur miz hi habere: cum sit quod dicitur.

Portitores dicunt telonearii: qui portum obsiden/ tes oīa fscitarētur: ut ex eo uectigal accipiāt. M. T. de rep. li. iiii. Nolo. n. eūdē populū ip̄ratorem & portitorē ēē terraz. Optimū at & i priuatis fa miliis & i rep. uectigal duco ēē parsimoniā. Plau. i Menechmis: portitorē domū duxit ita mihi ne cesse ē loq; q̄d egi atq; ago. M. T. de of. li. i. Pri/ mū ip̄robāt hi questus q̄ in odia hominū icurrūt ut portitorum: ut sceneratoz; Teren. i phor. Sed epistolā ab eo allatā ēē audiui mō & ad portitorē ēē delatā. Plau. i Asina. Ego pol istū portitorē pri uabo portorio. Vir. li. v. Portitor ille carō. Varro in mysteriis: aēs defraudasse cauponem bonam luto obliuisse cum portitores aera inducere.

Seditionis proprietates a. M. T. manifesta est in li. de repub. vi. Eaq; dissensiōe ciuiū: q̄ seorsum eunt alii ad alios seditio dicitur.

Hamiotas piscatores ab hamis: Varro in Bimarco

uoluit apellari Cohortis cocorum atq; hamiota
rum aucupumq;
Valgum est porprie intortum Neuus militibus po
mecinēsis: Valgus ueternofus gēibus magnis
talis turgidis.
Vatraz & uatricosus pedibus uitiofis. Luc. li. xxviii.
Vt si progeniem antiquam: qua est maximus qn
tus uatraz: qua uaricosus uatraz.
Catax dicitur quem nunc coxonem uocant. Luc. fa
ty. li. iii. Hostilibus contra pestem: perniciemq; ca
tax quæ & Manlius nobis.
Silones superciliis prominentibus dicti significatio
ne mīifesta. Varro in γυναικείων. Nō me nō
unū scribūt esse grandibus superciliis silonē qua
dratū: q; Silenus hirsutus superciliis fingeretur:
Brunci sunt producto ore & dentibus prominenti
bus Luc. faty. lib. iii. Bruncus nouit lanus dente
auerfo amulo: hic est rhinoceros.
Cōpernes dicuntur longis pedibus. Luc. faty. li. xvii.
Nūc cēses chiliploca mora. illā nā
licitū ueterū eē aquæ ēt inguina tāgere māmīs cō
perne aut uarā fuisse Amphitriōes acceptui alcu
menā atq; alias: lenā ipsam deniq; nolo dicere: tu
te uide atq; dissimulabo. delige qd' uis an aliq; rē
isignē hūisse uerrucā neuū dictū dētē emulū unū
Vari dicūtur obtortis plātis. Luc. faty. li. viii. Cōper
nē aut uarā fuisse Amphitriōis acceptui. Nā & ua
rices inde dicūtur uenæ i furis inflexæ uel obtor
tæ. Var. in epistola ad uarronem. nam si tuā rhe
dam non habuissē haberem uarices:
Lingulacæ dicuntur uerbosi. Varro in Papiā. i.
quare residēt lingulacæ obtrectatores tui
iam nūc murmurātes dicūt. plautus in Cassina: li
gulaca est: nam nunquam tacet.
Rabulæ litigiosi a rabie dicti. Varro in papiā Pappo
Ille ales gallus: qui fuscitabat ait: harum
musarum scriptores an hic q; gregem rabularū.
Ebullire est feruescere dictū a bullis. Cicero Tuscu
lanarum lib. ii. Qui si uirtutis ebullire uolent: &
sapinas nihil aliud dicent. nisi eam uim qua fiunt
nostræ uoluptates quas supra dixi.
Rapones a rapiēdo dicti. Varro in papiā Pappo:
Prætor uester eripuit mihi pecuniam: de
ea questū ad annū ueniam ad nouū magistratū:
cum hic rapō nimbam quoq; spei deuorasset.
Strabones sunt: quos strabos nunc dicimus. Var. in
flexa. Multi enī q; limiā intrarunt integris oculis
strabōes sunt facti. Luc. li. xvii. Nulli me inuidere
nō strabonem fieri sæpius delitiis meis thorum.
Exterminatū est extra terminos missum. Luc. li. xx
ix. nō rediret ad se atq; illā exterminaret miserā.
.M. T. de offi. li. iii. Atq; hoc oē genus pestiferum
atq; impiū ex hoīum coītate exterminandum ē.
Exodiū est finis a græco tractū quasi ἐξοδος οδου
idest uia. Varro Cū in uiculis publi
cis eēt ēt bibisse in exodio uita.
Idē Eospote uitæ cursum ut cognoscere possem
& quæ seruitutis & libertatis ab origīe ad exodi
um ductæ. Idē in Taphemenippo: Quod coepe
ras modo in uia narra: ut ad exodium ducas.
Purus dictus est a putando. Plautus i pseudulo: Pu
rus putus est ipse. Var. Mea

igitur hæc accībe pura ac puta. Idem i prome
theo tyrfo scādalos locat sibi amiculā de lacte &
cetera reptilia quā apes millefiæ coegerint ex om
nibus floribus labātes sine ossē & neruis sine pel
le: sine pilis. Cutā procerā terrā formosā: nā &
orationes ea causa putari dictæ sunt: quotiens ex
his fraudis aut falsi mēdaci aut iniq; aliqd separa
tur. Et ipsum nāq; cum dicimus dubitantes: pur
to significamus nos in rebus incertis & obscuris
falsis opinionibus fieri ambiguos.

Cōpedes nō a pedibus dictæ: sed ab ipedimēto. Var
ro i pmetheo lib. i. Ego infœlix nō queam uim
ppulsare atq; inimicū orco dimittere: ne quenq;
sæpes æratas manus compedes coner reuellere.
Idē in Flexabulis. Domo ex eo i

tro & pedes corrigiis cōpendio. Idē i parmenioe.
Lepusculi timētes hoc quadrangulū dedit Dia
næ rate nexile archia suis eū fugā lineāq; cōpedā
idē seleq; ulyxe: Quo cū ire uellemus: obuius fla
re ubi corpori trinas cōpedes impositas uideo.

Fulgura dicuntur coruscationes a fulgure. Var. Co
gnitio enim trium fulget & tonitruum fulguris
a fulmine orta.

Coagulū a coagēdo quod est colligendo. Var. Ne ē
modus maculæ: cui nihil iucū
dius quisq; uiuit: hoc ægritudine ad medendam
inuenerunt: hoc hilaritatis dulce seminarium:
hoc continet coagulum conuiuia.

Mulierosi dicti mulierū appetentes. Affra. in Vopi
lco: Homo mulierosus confert me ilico alio.

Flagriones dicti sunt serui: q; flagris subiecti sunt ut
uerberones a uerberibus. Affra. in uopisco: Tu fla
grionibus priuigno iucunditatis plus ē uitæ mi
hi q; commercatis consequi te edulibus.

Merēda dicitur cibis qui datur post meridiem. Af
franius fratris. Interim merendam occurro: ad ce
nam cum ueni iuuat.

Pedetentim & pedepressim dictum est tarde quasi
lēta & tarda irione. Tu. de offi. li. i. Sin minus sen
sim erit pedetētimq; faciēdū. Luc. lib. xxvii. Ille cō
tra oīa inter plures sensim & pedetētim foris ne
quē lædat. Quadrigarius i annalibus: Exercitu i
structo pedetenti milites ducere coepit. Cecilius.
Atrai ipse cum cætera copia pedetētim sequif.

Calces a calcādo: qd est itendo dictæ sunt: nō a calci
trādo: Nā & de omnibus pedibus hominum &
diuersorum animātū dici potest. Nam sunt cal
ces extrema pars pedum terræ proxima. Virg. li.
v. Ecce uolās calcēq; terit iā calce diores. Idē li. vi.

Tollit se arrectū q; drupes & calcibus auras. uerberat
Subligaculum est quo pudendæ partes corporis te
guntur: dictum q; subtus ligetur. Tul. de offi. li. i.
Scenicorum quidem mos tantam habet uetere
disciplina uerecundiam: ut in scæna sine subliga
culo prodeat nemo.

Mediocritas mediū dici uoluit. Tul. de offi. li. i. Ea
dē ratio est habēda uestitus: in quo sicut i plerisq;
rebus mediocritas optia ē. Lu. li. xxvii. Paulo hoc
melius q; mediocre hoc mīus malū: q; ut pessimū
Terē. i And. Sed tamē oīa hæc mediocriter. Cice:
Tuscu. lib. iii. At hæc mihi differēter mediocrita
tes: quæ si naturales sunt: quid opus ē cōsolatiōe?

Modestiam a modo dictam. *M. T.* auctor est de of. libro primo. Non hanc quam interpretamur modestiam quo in uerbo modus inest.

Antes sunt quadraturæ: unde & antæ dictæ sunt quæ dræ columnarum. *Virgilius* *Geor.* li. iii. iam canit effectus extremos uinitor antes.

Immune dicitur sine officio sine munere. *Virg.* *Geor.* li. iii. Immunisq; sedens aliena ad pabula fucus. *Tul.* in philip. lii. Num immunitates datæ.

Camerum obtortum unde & cameræ testæ in curuitatem formata. *Virg.* *geor.* li. iii. Et cameris hirtæ sub cornibus aures.

Dirum est triste infestum: & quasi deorum ira immissum. *Virgilius* *Geor.* li. iii. Priusq; dira per incautum serpant contagia uulgus. Et ænei. li. iii. Vltricesq; sedent in limine diræ. *Tul.* de senectute: intelligi potest ex his fratribus: qui i adelphis sunt quanta in altero diritas: in altero comitas.

Exordium est initium unde & uestis ordiri dicitur cum istruat detexeda. *Virgilius* æne. li. iii. Quo nam reginam ambire furentem Audeat: affatq; prima exordia sumat. *Tullius* in *Hortensio*. Perge quæso. Nec enim imperite exorsus. *Lu.* lib. xxix. Viget tristis cōtorto aliquo & pacuiano exordio. *Cicero* in *Timæo* dicit. Facillimum autem est in omni conquisitiōe rationis exordium. *Var.*onos lyras Qui fabularum collocant exordia.

Inops dicitur sine ope & auxilio. *Virg.* in. viii. Res inopis euadrus habebat. Et *Geor.* li. i. Atq; inopi metuēs formica senectæ. *Terent.* in *Adel.* Ferte inifero Atq; inocéti auxilium: subuenite inopi. *Tul.* de offi. li. ii. Nimirum enim inops ille & si bonus est uir et si referre gratiam non potest habere tamen potest.

Defraudare significat fructum minuere uel per fraudem aliquid exquirere. *Terent.* i. *Phor.* suū defraudans genium cōpersit miser. *Plau.* in *Asinaria*. Tē ego defraudem: cui ipsi nihil est in manu: nisi quod tamen porro uxorem defraudaueris.

Sudum dictum est quasi semi udum est aer post pluias serenus & liquidus. *Virgilius* in. viii. Arma iter nubes cæli regione serena Per sudū rutilare uident. *Plautus* in milite. Cum solis radii oli cum sudum est sol. Et *Luc.* li. xxix. Nec uentorum flamma flando suda secudent.

Irritare dictum est proprie prouocare tractum a canibus: qui cum prouocantur: irruunt. *Lu.* *saty.* li. i. Irritata cane quæ hō quæ planius dicit. *Terent.* in *Phor.* Irritor. *Vir.* li. x. Irritatq; uirum telis & uoce lacescit. *Sal.* hi. li. i. Tūc uero & posci cum cæteri eiusdē causæ educere senatus rati maxio gaudio bellum irritare. *Lu.* li. xxviii. Si i amore irritat suo. *Plau.* in *Amphi.* irritabis crabrones. *Var.* *sefeg.* ulixē. Ois irritans uentos omnisq; procellas.

Ablegare est proprio alio mittere dictum a legatis quæ cum legationibus mittuntur. *Terent.* in *ecyra*. Aliquo est mihi ablegandus dum parit *Philomena*.

Arcanum dicitur secretum uel absconditum: quæ in arcis sunt celata sunt & abscondita. *Virgilius* ænei. li. iii. solam nam perfidus ille Te colere arcanos etiam tibi credere sensus. Et ænei. li. i. Longius & uoluens fatorum arcana mouebo.

Tormines genus morbi dicti quod dolore torqueant

Cice. *Tuscu.* li. ii. Quauis idē forticulū se in torminibus & in straguria sua præbeat: & quarto: Itaq; dicimus grauidiosos quosdā tormonosos. **Monumēti** proprietatem a monēdo. *M. T.* exprime dā putauit ad cæsare epistolā: Sed ego quæ monumēti rō sit noīe ipso admoneor. Ad memoriā magis spectare debet posteritatis: quæ ad præsentis temporis gratiā. *Vir.* li. v. Quæ candida *Dido* Esse sui dederat monumentum & pignus amoris.

Riuales dicti sunt quasi in unū amorē deriuantes. *Terent.* in eunuchis: Miles thraeo phædriæ riualis. **Gestire** significat lætū eē: dictū ē a gesticulis facilioribus. *Terent.* in eunu. Cherea quod est quæ sic gestis: aut quid hic sibi uestitus queris? *Virg.* *Geor.* li. i. Et studio incassum uideas gestire lauandi.

Inuolare est irruere insilire: aut a uolatu: aut a uolamēto. media manu dictum. *Terent.* in *Eunu.* Ut ego unguibus facile illi in oculos inuolē. *Luc.* li. xxx. Inde canino ritu oculisq; inuolem.

Propinare a græco tractum est prout in vitæ post potū tradere. *Terent.* in eunu. Hūc uobis comedendū & bibendum & deridendum propino. *En.* *saty.* li. iii. En meas elue qui mortalibus uersus propinas flameos medullitus.

Insulsum proprie est fatuū quasi sine sale. *M. T.* ad *Cæsare* iuniorē i epistola. ii. sed ita locutus insulse est ut mirū senatus conuitiū excepit. Et de ora. li. ii. Ut nihil aliud eorum nisi ipsa insulitas rideatur.

Ignauū segne torpidū feriatū & sine igni. *Vir.* *Geo.* li. iii. Ignauū lucos pecus a præsepibus arcet: Et *Geor.* li. iii. En age segnis rūpe moras. *M. T.* ad *Cæsare* iuniorē li. ii. In quo me tua prouocauit oratio mea cōsecuta ē segnis: Et de *sen.* Quæ uitia sunt non sene. sed iertis ignauæ sōniculosæ senectutis. **Calamitosum** dicitur malis & calamitatibus prægrauatum. *Tul.* in *Verrinarum* diuinatione. Et honoris amplissimi puto esse & accusare improbos & miseros calamitososq; defendere.

Serium triste & quasi sine risu. *M.* *Afranius* in priuigno: Nō ego te noui triste seruū seriū? *Plau.* in *Am.* Nūc quid prout nos nō ē: dic mihi ueq; serio.

Interpollare est immittere & interponere: & nouam formā euertere fingere. *M. T.* i. *Verrē* actio ne. ii. Aliqd demēdo mutādo interpollādo: & tractū ab arte fullonia: quæ poliēdo diligēter uetera quæ quasi in nouā speciē mutat. *Plau.* in *Amphi.* illic me homo interpollabit: meūq; os finget denuo.

Euerticulū genus est retis piscatorii a uerrēdo dictū: uel quod trahat uel quod fuerit pisciū nactum euerat. Ad hoc. *M. T.* *uerrinag.* li. vi. De signis quæ nūquid uidebis huiusmodi euerticulū ulla i puicia fuit.

Diuaricari dictū est distendi: dictum ab his qui uitio naturæ ita sunt pedibus discretis: ut eos i diuersum habeat sepatos. *M. T.* de signis: Sopratrū hominē summū domi nobilem summo magistratu præditum diuaricari ac deligari iubet.

Vacillare est trepidare uel cum lassitudine nitī: a senibus qui sunt æuo defessi: adq; sustinendā lassitudinē baculo tarditatem leuent. *M. T.* *philip.* li. iii. In galliam mutillatum ducit exercitum cum una legione & ea uacillante.

Præstrigere dictū est non ualde strigere & claudere.

Plau. in milite. glo. præstrigūt oculorū acie ī acie hostibus. Luc. li. xxx. Præstringant oculorū acie ī acie hostibus splendore micanti. M. T. de senectute. Voluptas ratio ī inimica ē mētis: ut ita dicā præstrigūt oculos nec habet ullum cum uirtute commercium. Varro ī Andabitis. Non mirum si cæcū ratio: mirum sic essetis q̄ præstrigūt. Cicero de fato: & finī, bonorū & malorū li. ii. Acies animorū nostrorum uirtutis splendore perstringitis.

Angina genus morbi eo q̄ angāt & græce sināchia appellatur. Luc. li. xxx. In sperato abīt quē una angina sustulit ora.

Arquatus morbus dictus qui regius dicit q̄ arquus sit: concolor de uirore: uel q̄ ita strigit corpora: ut in arcum ducat: q̄ nos esse arq̄tos surgamus: eamus: agamus. Var. in eumeni. Nā ut arquatus & utriq̄ non sunt: & quæ sunt lutea uidentur sic insani sani: & furiosi uidentur esse insani.

Primum est p̄prium uniuscuiusq̄. Vnde & res priuata. Luc. li. xxx. Cucullæ accedunt priuæ cētonibus binis. Idem ab domina crimini priua dabo.

Nugator nugis turbator. Luc. libro. xxx. Quam me hoc tempore nugator conoscere non uis.

Foramina quasi diminutua a foribus dicta. Ci. Tuscula. li. i. Nam nūc quidem: quanq̄ foramina illa: quæ patent ad animos a corpore callidissimo artificio natura fabricatur.

Discerniculum acus quæ capillos mulierū ante frōtem diuidit: dictum a discernendo. Lu. li. xxx. Euplocamo diligitis discerniculumq̄ capillo.

Fratrum proprietatem. Nigidius acutissime dixit. Frater est inquit dictus quasi fere alter.

Supplantare dictum ē pedem supponere. Luc. li. xxix. Supplantare aiunt græci ὑποσκαλίσειν dicit. Tu li. de offi. li. iii. Contendere debet q̄ maxime possit ut uincat supplantare eum qui cum certet: aut manu pellerē nullo modo debet.

Coniungere copulare dictum est a iugo. Luc. li. xxx. Quam mihi quantum est inter humanū genus: rerumq̄ inter se coniungat comunicetq̄.

Fenestræ a græco uocabulo conuersum est in latīnū ὄρο τοῦ ποσειδῶν. Cice. Tus. li. i. Nō eas ptis: quæ quasi fenestræ sunt animi.

Emūgi ex manifesta significatione manat. Luc. lib. xxx. In mellis spē ē omnē quo uis possem emungi uolo. Terē. in phor. Emunxi argento senem.

Agglomerare implicare cōiūgere dictum a glomere. Vir. ænei. lib. ii. Et lateri agglomerant nostro.

Collare uiculi genus quo collū astringit. Lu. li. xxix. Cum māicis catulo collareq̄: ut fugitiuū d̄portē.

Depilati dictum rarefacti. Luc. libro. xxix. Nato qd actum est depilati omnes sumus.

Excuriari curia excludi. Varro.

Appolloniū ideo excuriāt: q̄a nihil habebat.

Pensum significat æquatūq̄: sine inclinatioe sunt quæ penduntur. Luc. libro. xxviii. Nihil parui ac pensi: uti litteras doceas lutum.

Aqua intercus hydropum morbus: quasi aqua inter cutē. Lu. li. xxv. Aquam in animo habere iter cutem. M. T. de offi. li. iii. Siquis medicamentum cuiuspiam dederit ad aquam intercutem.

Malthas & ueteres molles appellare uoluerūt a græ

co q̄ si πάλαιος. Tu. li. xxviii. infanum uocant quem maltham ac sceminam dici iubet.

Monagrāmi dicti sunt homines macie pertenuēs ac decolores. tractum a pictura quæ priusq̄ coloribus corporat umbra fingit. Lu. li. ii. Vix uiuo homini ac monagrāmo. Et. xxvii. Quæ pietas monagrāmi quinq̄ adducti pietatem uocant.

Portoriū dicitur merces quæ portitoribus dat. Lu. li. xxvii. facit idem q̄ illi qui inscriptum est: portu exportant clanculum ne portorium dent.

Impartire ē participare & partem dare. Lu. li. xxviii. Quibus potest impartit. Nouius in decuma. Si ignotis impartit fleuit facilius. M. T. de rep. lib. v. Quod molestiis senectutis suæ uestris familias ī partī posset. Et ad Hirtiū li. v. Et quoniā ut hoc tempus est nihil habeo patriæ q̄ impartiam.

Sedulo significat sine dolo. Lu. li. xxvii. Salutē fictis uersibus. Luc. Quibus potest impartit: totumq̄ hoc studiose & sedulo. M. T. de si. bo. & ma. Sedulo inq̄ faciā: sed fortuna fortis: q̄ re conare quæso.

Scripturarios ueteres quos nūc tabellarios dicimus dici uolūt: q̄ scripturis & cōmentariis oīum: uel urbū uel prouinciarum complectunt. Lu. li. xxvi. Publicanum uero ut asie fiam ut scripturarius.

Versipelles dicti sunt quolibet genere se commutantes. Lu. li. xxvi. At libertius tricornius syrus iste ad masticias: qui cum uersipellis fio: & qui cōmuto oīa. Plau. ī Amphi. uersipellē se facit: q̄do lubet.

Combibiones compotiores a bibendo dicti. Lu. lib. xxvi. Quando quidem repperi magnis combibionum ex copiis.

Capital dictum est capituli periculum. Plau. in Mezæchmis. Nunquam hercle effugiet: tametsi capital fecerit. Luc. libro. xxvi. Facile deridemur: scimus capital esse irascier.

Clandestino est abscondite. Luc. li. xxvi. At enim dicis clandestino tibi quod commissum foret neu mittere quicquam: neu mysteria hæc feres foras.

Idiotas a græco tractum ἰδιώτισ ιutiles: quasi sibi tantum non plurimis utiles. Lu. li. xxvi. Quidni & tu idem illiteratum me atq̄ idiotam diceret.

Expirare dictū est uel a spiritu effuso: uel a spiramīnibus. Lu. li. iii. Expiras animā pulmōibus æger agebat. Idem li. xxvi. ut si illuuiē facere p̄ uentrē uel curare omnibus distēto corpore expiret uis.

Eliminare extra limē eiicere. Pacu. in doloreste. Vbi illic est me miserā: quoniā clam eliminat. Pōpo. ī concauos: Istic manet: eliminabo extra ædis cōiugem. Ennius in Medea: Exule antiqua herilis filia custos corporis qd sic extra ædis exanimata eliminat. Actius in meleagro. Tum ut elimior clamore simul ac nota uox ad aures accidit.

Incoxare in coxam sedere. Pomponius in panuceaztis. Neq̄ enim cādida causa incoxē unq̄ iuuātes.

Condempnare commiscere a græco tractum. Homerus.

Pomponius: Nuptiis partem inspuī concludi condempnui.

Vitupare dictū ē uitio dare tanq̄ culpæ uel displicētiæ. Terē. in Andria. Nūc quā rē uitio dēt: quæso aīaduertite. & ī sequētibz. Id isti uituperāt factū. Lectū ē aut & uitū dare: hoc ē unicuiq̄ rei culpā

amplificare: sed hoc in incertae auctoritatis scripto-
ribus inuenitur.

Ordire est ponere incipere. **Actius** in **Amphi**. Non
paruum rem ordior: ne recte obsecro. **Affra**. sus-
pecto tamē aio ordiri me oportet paula paululū.
Pilare dictum est ut plumare pilis uestiri. **Affrani-**
us in compitalibus: Præterea corpus meum nūc
pilare primum cœpit. **Nonius** i **Exodio**: Pati dū
potuerunt antequam pugna pilant.

Populare significat populi amorem conciliare: Vn-
de populares dicti de uno populo amici. **Pacu**. In
gressu. Atq; ut promeruit pater mihi patriā po-
pulaui meam: **Terenti**. in **Phor**. Amicus sum-
mus meus & popularis geta.

Rabere dictum est a rabie. **Var**. Idem antiquor testi-
Quid ē quod laceras? qd rabis: qd uis tibi. **Ceci**.
in **hippolimeto**: Ast rabia rabere se ait.

Superfedere manere pſeuerare qſi uoluntarie & cō-
silio sedere. **Turpil**. in **pedio**: ut ille ac sese abſtine-
ret: ego superfedere nuptiis. **Plau**. in **expedico**: su-
pſede iſtis rebus iā tu ipſe ubi lubet finē face. **Sifē**
na **histo**. li. iii. De uirtute eorū accusanda pſoqui
superfederunt.

Titinire dicit ſonare. Vnde & tintinacula ſunt nun-
cupata. **Affra**. i **Vopisco**. **Titinire** iātoris ipedimē-
ta audio. **Nigidius**. li. xvi. Itaq; ex remis aliaribus
altanus titinnat.

Vermiari poſitū torqueri a uermibus: q; facile ſe
torqueāt. pōpo: in **hirnea**: pappi decimus mensis
eſt cum factus eſt: ita ſit: ita ſemper ſolet decimo
menſe demuntur: gens uermatur: parturit.

Canatim ſuatim boatum canum & ſuum & bouū
genere. **Nigidius** in commento grāmatico. Sunt
etiam aſſimilantur dicta hæc canatim ſuati bo-
atim: quæ ab animalibus ſumuntur.

Coffim dictū quaſi coxim: **pomponius** in **porcaria**:
Hoc ſciunt omnes quātum eſt qui coſſim cacāt.

Infabre ſœde: ut eſt aſſabre pulchre. **pacu**. in **Niptra**:
Barbaricam peſtem nauibus noſtris obtulit no-
ua figura factam commiſſam infabre.

Sepiunt ſignant tenēt ipediunt: dictū a ſepibus q ob-
ieſtæ intercludūt: unde & circūſeptum dicit. **Affra**.
i **materteris**. **perii**. **lachrymæ** linguā ſepiunt.

Stigmatas ueteres punctos in notis dici uoluerunt

Reſerare aſpire a ſera dictū: qua remota ualua pate-
fiunt. **M. T.** de offi. li. ii. Nec ita claudēda ē res fa-
miliaris: ut eā benignitas aſpire non poſſit: nec ita
reſerāda. ut pateat oibus. **Vir**. li. viii. Nō ſecus ac ſi
q penitus i terra dehifcēs iſernas reſeret ſedes.

Abundare ſupra modum aliquid eſſe. **Vir**. **Geor**. li.
iiii. Ergo apibus ſœtis i deſt atq; examine multo
primus abundare: tractū ab amnibus: qui qto au-
genſ iſtribus: maioribus & crebris undis erigūt.

Vir. ge. li. i. præſertim incertis ſi menſibus amnis
abundans exit.

Tergiuersari fallere & dicta mutare: & qſi tergum
uertere. ut ait **plau**. in **Amphi**. **Verſipellē** ſe facit q
do lubet. **M. T.** de offi. li. iii. Tribus generibus
quomō poſſunt: ut iſcallide tergiuerſant. **Var**. i. v.
Itaq; illa tergiuerſari nō ſinent: ſecūq; rapiunt.

Prudētiā a prouidēdo dicta dilucide oſtēdit **Tul**.
in **Hor**. Id enim eſt ſapiētis prouidere ex quo ſapi-

entia ē appellatā prouidētiā. Et de **Sene**. Quid plu-
ra: ſic mihi pſuaſi. ſic ſentio cū tāta celeritas aio-
ſit: tāta memoria pſeritogefurorūq; prudentia:
Et de rep. li. vi. Totā igit expectas prudētiā huius
reſtoris q ipſm nomē hoc naſta eſt ex prouidēdo.

Appēdix dicit qd alii eſt adiūctū: qſi ex alio pēdeat.

Tul. in **Hor**. Vidit enī quod uidēdū fuit appēdicē
animi eſſe corpus: nihilq; eſſe in eo magnum.

Coniuii proprietatē. **Tu**. de **ſene**. demōſtrat: bene. n.
maiores accubationē: epulag; amicorū: quia uitæ
coniunctionem haberet: coniuuiū nomīauerūt.

Occationē ab oacatis ſeminibus q id efficit dici. **M.**
T. uoluit de ſenectute. **Sparſum** ſemen excipit id
ocatū cohibet ex quo ocatio q hoc efficit ē noſata

Coagmenta dicta ſunt coniunctiōes arctæ. & cō-
pares a cogendo. i. ſtringendo: unde & coagulum
dicitur. **M. T.** de **Sene**. uiuendi eſt finis optimus
cum integra mēte certifq; ſenſibus opus ipſa ſuū
eadem quæ coagmentauit natura diſſoluit.

Vernaliter pro adulatorie a uernis: quibus hæc uir-
uendi ars eſt. **Cecilius** in uenatorio. Credo nimis
tandem hoc ſit uernaliter.

Pecunioſog; & locupletū pprietatē apuit. **Tul**. de re
pu. li. ii. A pecore pecunioſos: & a poſſeſſiōibus lo-
corū locupletes appellatos aſſerēs multaq; ditiōe
ouiū: & bouū: q tūc res erat i pecore & locorū poſ-
ſeſſiōibus: ex quo pecūioſi & locupletes uocabāt

Viritim dictum ē ſeparati & per ſingulos uiros. **M.**
T. de rep. li. ii. Ac primis agros quos bello romu-
lus cepit: diuiſit uiritim ciuibus. **Plau**. in **Aulula**.
Aliter tamē ſub hac ſignificatiā diuidere argenti
dixit nūmos uiriti. **Varro** de uita patrū li. i. Et ex
tra urbē i regio. xxvi. agros uiriti liberis attribuit

Vernes ueteres appellabant qui uere ſacro fuerāt na-
ti & habebat nomē hoc pro euitabili maledictio.

Plau. in **Amphi**. Hic qui uerna natus eſt queriſ.
Verna acerbuit hæcon. **plautus** qui ſupra. Cū cru-
ciatu tuo iſta hæc hodie uerna uerba funditas.

Cōcinare eſt facere: ut **plau**. in **Amphi**. **Lachryman-**
tem ex habitu concinnas tu tuam uxorem. ſed p-
prietas uerbi hæc eſt: q apud ueteres cinnus po-
triōis genus ex multis liquoribus confectum dici
ſolet. Recte autem concinnare & conſentire iſtel-
ligi poteſt quaſi concinnare: ut multis diuerſe ca-
nentibus unus efficitur modus. **plautus** in **Aſina**
ria: Auceps quando concinnauit aream effundit
cibum. **Tulli**. de ſi. bo. & ma. li. iii. Cum his cum
quibus concinnabatur uerbis diſcrepare. Idem
in **Acadæ**. lib. i. Qui cum ſimilitudine uerbi con-
cinnare maxime ſibi uidetur.

Paupertas dicta eſt a pecunia parua. **Var**. de uita pa-
li. i. pecunia qua erat parua ab ea paupertas dicta
cuius paupertatis magnum teſtimonium eſt.

Pādere. **Var**. exiſtimat ea cauſa dici: q qui ope idige-
rent. & ad aſylum cereris confuſſent panis da-
retur: pandere ergo quaſi panem dare. & q nunq
ſanum talibus clauderetur: idem de uita po. Ro.
Hanc deam melius putat eſſe Cererem ſed i Aſy-
lum: qui confuſſent panis daretur eſſe nomen
fiſtum a pane dādo pandere: quod eſt aperire.

Blatis & blateras conſingis aut incondite & ianiter
loqueris aut a ballatu. **Plau**. in **amphi**. Qui malū

intelligere quisque potis est: ita nugas blatis. In aulularia: ubi tu es qui blaterasti iam uicinis omnibus. Percorari diligenter inquirere. Plautus in Amphitruo. Qui istuc in mente est tibi me mihi uir percorari: & est proprietas uerbi ab eo tracta quod uada in fluminibus contis exquirunt.

Prodigia dicta sunt porro adigenda. Plautus in Amphitruo. Sed mulier postquam experrecta est: & prodigiali loui: aut mala falsa hodie: aut ture comprecata oportet. Cerriti & lauarti male sani: & aut cereris ira aut larum: & icursatio aia uexari. Plautus in Amphitruo. Lauartus aedepol hominem misere medicum queritar. Idem qui supra quasi adueniente morbo me dicanti uiuere certe lauartus es aut cerritus.

Calcitriones qui infestant calcibus. Plautus in Asinaria. Clamat procul siquem uidet ire ad se calcitrionem. Varro seque uulxe. Itaque tu meum mordacem calcitrionem horridum miles ac uir non uitabat.

Votitum ueteres religione aliqua prohibitum: uel interdictum dici uoluerunt. Plautus in Asinaria. Nolo illam habere causam & uotitam dicere.

Verberare non solum a uerberibus dictum est: sed a uerbis. Plautus in Aulula. Nam cur me miseram uerberas?

Cassum inane ueteres posuerunt: & arbitrandum est eius uerbi proprietate magis ab araneae cassibus dictum quod sint leuis ac nullius ponderis: non ut quibusdam uidetur. quasi quassum. Plautus in Aulula. Virginem habeo dote cassam ac illocabilem.

Crocium propriam coruorum uocem ueteres esse uoluerunt. Plautus in aulularia. Simul radebat pedibus terram: & uoce crocibat sua.

Subleuit significat illudit: & pro ridiculo habuit: tractum a genere ludi quo dormientibus ora piguntur. Plautus in Aulula. Fidei censebam maximam multo fide esse: ea subleuit eos mihi penissimum.

Inuestes dicuntur impuberes quibus propter teneram aetatem nulla pars corporis pilat. Hoc & aenei. li. v. uidetur sensisse Virgilium. Aurea caesaries ollis atque aurea uestis: sed melius intelligi potest inuestes appellatos: quasi in ueste: id est in pudicitia & castitate.

Inferum ab imo dictum: unde inferi: quibus inferius nihil: unde infernus recte potest dici quicquid de super mittitur. Varro in Marci pore: Nubes a quili frigido uelo leues caeli caernas aurea subduxerant aquam uomentes inferam mortalibus.

Syrus a graeco magis tractum est συρος τὸν σὺρα. has uero scopas rustici eo nomine syrus uocant. Varro in Marci pore: uentibus frigidis ab axe erumpebant phrenetici septentrionum filii secum ferentes tegulas ramos syrus.

Euirare dicitur uiriliter amittere & effeminari. Varro in Marci pore: Spatule euirauit omnes. Veneri uaga pueros.

Ludibria proprietatem trahunt a leui ac sine pondere ac contemnendo: aut quod magis uerum est ludicro. Virgilius. li. vi. Foliis tantum ne carmina mandant. Ne turbata uolent rapidis ludibria uentis.

Febris proprietatem habet a feritate morbilis mali: ut a calendo calore. Varro in Andabatis. Aperit dum putat id quod alterum appellamus a calendo calore: alterum a feruore febrim.

Vulpinari dictum est fraudibus & mendaciis uera per

uertere uel effugere dictum ab itecto: sed in torto uulpium cursu. Varro in Mysteriis: uulpinare modo & concurra qualibet erras.

Sufflatum dicitur tumidum & rectum: & quasi uento quodam elatius factum. Varro in Agathone. Neque auro aut genere: aut multiplici scientia sufflatus quaerit Socratis uestigia.

Vespilio animal uolucris biforme dictum: quod uespere se ad uolatum proferat noctis. Varro in Agathone. Quid multa? factus sum vespilio. neque in muribus plana: neque in uolucris sum.

Exporrectum extentum porrectum est enim tentum. id est porro iactum. Varro in Endymionibus. quare res in somnum cecideris eris iterum exporrectus.

Iugatum coniunctum a iugo dictum. Cicero Tusculanarum lib. iiii. Hoc quidem est commune uirtutum: omnes enim inter se iugatae sunt.

Prodius dictum est iterius longius a prodeundo: quasi porro eundo. Varro in uirgula diuina: primum uenit in urbem atque intra muros: deinde accedit proditus atque introit domum: id est intra priuatos muros.

Granaria loca in horreis seruandis seminum granis uarro in gerunto didascolo. uel decem mensis ubi una sepiant granaria.

Torculum quod usu torcular dico itortum laticis uitis uel oleae exprimant. Varro in Gerunto didascolo uineis ubi ampla cella torculum respondeant.

Cingulum a cingendo. quod in cingulum plerumque dicitur. uarro in Gerunto didascolo. Nouus maritus tacciturus: taxim uxoris soluebat cingulum.

Silicernium pessime intelligentes ita posuisse Terentium putant quod incurritate filices cernat senex: silicernium est proprie conuiuium funebre: quod senibus exhibetur. Varro in Meleagris. Funus exequiatis laude ad sepulchrum antiquo more silicernium confecimus id est non quo praesidi discedentes dicimus alius alii uale.

Suffundatum dictum est subiectum: dictum quod est a fundamentis. Varro in Taphemenippo. Tanti qui nostrum domibus lateritijs paululum modo lapiditus suffundatis ut humorem fugerent habitabant.

Edones & phagones ab edacitate unum latinum & aliud graecum. Varro in Taphemenippo. edones Romam ut turba: intendat anno: na sed propter phagones ficedulam pinguem aut turdum nisi uolantem non uideo.

Elixum quicquid ex aqua molitur uel decoquitur. Nam lixa aqua ueteres esse dixerunt: unde & lixa dictum militibus aqua ad castra uel ad tentoria solent ferre. Varro in Taphemenippo: In pauimento non ades facere laconat in humum calceos fecis elixos.

Paracos a graeco tractum est nomen quod uehicula praeparat. hoc schemate enim graece latine uehicula nunc cupantur. & est officii genus: quod ministrantibus parat. Varro seque uulxe. Hic enim omnia erat idem sacerdos praeter paracos denique idem sanatus: idem populi caput.

Trossuli dicti sunt torro soli. Varro seque uulxe. Nunc emunt trossuli nardo nitidi ulgo atico talento equum Proboscis graecum nomen est dictum quod ante depascat:

& ē porrecta corporis pars inhærēs naribus: q̄ ex cepto hoīe ī aliis animalibus iueniſ. Var. Sexage. Inuēisse se dormiſ cœpiſſet: tā Glaber q̄ focratis caluū eſſe factum ericiū e pilis albis cū pboſcide, Tutanus deus a tutādo. Var. ī Hercule. Tuā fidē noſtu Hānibalis cū fugauī exercitū Tutāus. Hoc tutanum romæ nuncupor: hac propter omnes qui laborant inuocant.

Tutilla dea ē a tuēdo dicta. Var. Hercules tuā fidem non tutillam quam ego ipſe iuoco: quod meæ aures abs te obſidentur.

Cetarii genus eſt piſcatorum: quod maiores piſces capit: dictum ab eo q̄ cæte ī mari maiora ſunt piſcium genera quod Virg. Immania cæteq̄. Var. γινώσκοντες τὸν νότον αὐτοῖς ἀδελφοῖς cum uidere uolunt in mari tumnas aſcendere ī malū alte: ut penitus per aquam perſpiciant piſces.

Tonimus poſitū ſonamus cum modo a tono. Var. in Eumeni. Tibi tympana non ināis ſonitū maztris deum tonimus.

Directi dicti crucifixi q̄ſi ad diē erecti. Var. ī eume. Apage ī diē rectū a domo noſtra iſtā ī ſanitatē.

Præſepia nō tātū q̄bus aut cāteria: aut iumēta cætezra aut uetera aīalia pabulāſ: ſed oīa loca clauſa: & tuta dicta præſepia. Vir. ænei. li. i. Aut agmine faſto ignauū ſucos pecus a præſepibus arcēt. Var. onos lyras. Si quis melodinis tonos lyras præſepibus ſe retineat forenſibus.

Surrigere ſignat ſurſum erigere: quo uerbo ruſtici utuntur: cum tritæ fruges ad uentilandum. ī areis eriguntur. Virg. æne. li. iiii. Tot linguæ. totidem ora ſonant: tot ſurrigit auris.

Lingulacæ locutuleiæ a procacitate linguæ & loq̄ndi proprietatem trahunt. Plautus in Caſſina. Lingulacæ eſt: iam nunq̄ tacet.

Fure ſignificatiā habēt a furuo: q̄d romani ueteres atrum appellauerūt: & q̄ p obſcuras atq̄ atras noctes opportūa ſit eis malī effectio eos dictos fures Var. rerum diuinarum li. xiiii. Furem ex eo dictū q̄ furuum atrum appellauerint: & fures p obſcuras noctes. Atq̄ atras facilius furentur.

Ventorū pprietates & nōnullæ dictiōnū ſignificatiæ ī tractatibus nobiliū philoſophorū queſitæ.

Vrū dictū ἀπὸ τοῦ εὐρεῖν: q̄ ſtatus eius aboriētē ſit hyemali. Austrū q̄ græce notos dictus ab hūore & nebula: q̄ notior græce humor latina īterpretatiōe dicatur: ac ſi is uētus ſudoris effectior ut ē Homeri νότος τε ἀπὸ τοῦ ἀνέμου circū a turbine ac uertigine.

Boream hoc eſt aquilonem ἀπὸ τοῦ βοῆος q̄ ſonorus ſit & pcellōſus. Homerus. καὶ βορρῆος ἀπὸ τοῦ γενέσθαι δὲ ὑακλῶσθαι λίαν δὲ.

Pietatē docti ueteres hāc eſſe uoluerūt: q̄ quæ in ea ſunt q̄ſi pētus & ī penetrabilibus recōdanſ: hoc ātiq̄s libris & philoſophorū tractatibus iueniſ.

Leuū ſignificari ueteres putāt quāſi a leuādo. Virg. quocq̄ ſub hac oſtētatione poſuiſſe uoluere Geo. libro. iiii. Olī de cælo leuū dedit inclyta ſignum.

Rudentes ea cauſa ſapientiſſimi dictos uolunt: q̄ ſuſnes cū uento uerberenſ rudere exiſtimētur: atq̄ hūc ſonū propriū ſuniū non aſinorum putant.

Infeſti proprietatem hāc eē Nigidius uoluit: q̄ſi ni-

mium feſtinantis ad ſcelus uel ad fraudem.

Maturare non uti cōſuetudo eſt: properare dicēdū eſt: ſed cū modo ſtudiū adhibere feſtinū. & a maturitate dictū: quæ rōne naturæ modificatiōe q̄z dā nec p̄cipitat: ne præcox qd fiat: neq̄z differat ne ſento diſſoluatur Virg. Geor. li. i. Frigidus agricolam ſiquando continet imber: Multa forent q̄ mox cælo properanda ſereno Maturare datur.

Lictorū proprietatē a ligādo dictam uetuſtas putat: ita enim carnificis officiū antiquitus ſungebanſ.

M. T. pro Rabirio: Lictor inquit colliga manus. Sororis appellationem ueteres eleganti īterpretatiōe poſuere: itaq̄ maxime iuris ſcriptores expri-mendam putauerunt. Antiftius Labeo: Soror inquit appellata eſt: quod quaſi ſeorſum naſcitur: ſeparaturq̄ ab ea domo in qua nata eſt.

Lues a rebus ſoluendis propoſita. Licinius macer in annalibus li. ii. nequāq̄ ſui lauādi reluāt arma lue.

Humanitatē nō ſolū uti nūc cōſuetudine pſuaſum eſt de beniuolētia dexteritatē quoq̄ comitatē ueteres dicēdā putauere: q̄ græ. ψιλανθρωπία uoz cant: ſed honeſtoꝝ ſtudioꝝ & artiū appetitū: qd nulli animantium generi abſq̄ hominibus conceſſa ſit. Varro rerum humanarum libro. ii. Præxitelis qui propter artificium egregium nemiznem paululum modo humanior.

Ador frumenti genus: quod epulis & immolationibus ſacris putat p̄iū: unde & adorare ppitiare religioſis poteſt dictū uideri. Var. de re ruſtica. li. i. In loco hūido: ſed ſar adoreū potius ſerūt q̄ triticū Vir. li. vii. Et adorea liba p herbā ſubiciūt epulis.

Facie totius corporis formā. προσώπον. i. o. poſuit antiq̄tas prudēs: ut ab aſpectu ſpēs: & a ſingēdo ſigura: ita a ſactura corporis facies. Plau. in Penulo:

Sed eaz̄ nutritrix qua ſit facie mihi expedi. Statura nō magna: corpore aquilino: ipſa eſt. Pa. Nupta ætate ītegra: feroci ingenio: facie p̄cera. Saluſtius hiſtoriarum Libro. ii. ſardinia in africa mari facie ueſtigii humani: in occidētem q̄ in orientē latior

Vestibula quidam putāt ſub ea proprietate diſtin-cta: q̄ ī primis ingreſſibus & ī ſpatiis domorum ueſtæ: hoc eſt aræ ac foci ſoleant haberi: ſed ſine ſic ītelligi debent non abhorreāt uocabuli pprio Inuenitur etiā apud ueteres doctos ueſtibula ob eā ſignificantiam dicta q̄ in his locis ad ſalutandos dominos domorū quicūq̄ ueniſſent ſtare ſoleāt. cum introeūdi daretur copia: atq̄ ob hāc cōſtitutionem & quaſi ſtabulationem primos īgreſſus domorum ueſtibula nominatos. Cice. ī oratore. Veſtibula nimirum aditusq̄ ad eam faciem.

Bidentes qui extimant ob eā cām oues a Virgilio dictas: q̄ duos dētes habeāt peſſime ac uitioſe ītelligunt. Nā nec duos dentes habent: & hoc qui dē & genus mōſtri eſt. Et melius ītelligi poteſt ſi biēnis dixerit auctoritate pōponii ī Athellana: mars tibi uoueo ſactū: ſinūq̄ redierit bidēti uerſ Laberius in paupertate: uiſus hac nocte bidentis ppter uiam facere. Et Nigidius Figulus dicit bidētal uocari: q̄ binæ pecudes īmolentur.

Iugeris pprietatem Varro deſignat de re ruſtica primo: in agro Romano ac latio iugeris iugum uocant quod iuncti boues uno die exarare poſſint.

Fœnus ab eo dictū est q̄ pecuniam pariat ī crescēti
tēpore quasi fœtus uel fœtura. Nā & græce Τόκος
dicīf ατοτου Τικτεῖν quod ē parere: Varro libro.
iii. de latino sermone. Fœnus autem dictū a fœtu
& quasi fœturā quandā pecuniæ. Nam & Catonē
& cæteros antiquiores sine a littera fœnus pronū-
ciasse contendit: ut fœtus & fœcunditas.

Receptitiū seruū qdā ab ea proprietate dictū uolūt
ut si neq̄ & nihil sit q̄ uenundatus sit ob aliq̄d ui-
tiū aut malefactū a distractore recipiatur. Sed uera
est hæc eius nominis īterpretatio: quē in data do-
te aut donatiōe quis exceperit: quod est proprie re-
ceperit. Plau. ī Trinūmo: posticulū hoc recepit. cū
ædes uēdidit. Cato mulier magnā dotē dat: & ma-
gnā pecuniam retinet: & ea igitur re familiari: ex
qua sibi dote data retinuit: pecuniā a uiro forte ira-
ta repetere instituit. Apponit ei flagitatorē recepti-
tiū: hoc est proprium seruū: quē reliqua pecūia
recepit: nec dederat dotis & exceperat. Ci. de oraz-
tore li. ii. Sed dicis te cum ædes uenderes: ne irru-
tis quidem & cæsis ouum tibi paternū recepisse.

Siticipines ut luticipines a luto. ut tubicipines a tuba: ita si-
tipines q̄ apud senatores uel uita functos & sepul-
tos: hoc est iā sitos canere soliti erāt honoris causa
cātus lamētabiles: hoc in libris collectaneis Actei
Capitonis inuenitur. Et cato id uocabulum indu-
bitanter apposuit.

lumentum a iungendo dictum ueteres putāt. g. lit-
tera in eo nomine attrita. Nam & uectabulum di-
cunt: quod nunc uehiculum dicitur.

Arcera plaustrū est rusticum tectum undiq̄: quasi
arca. Hoc uocabulum & apud Var. & a. M. T. inue-
nitur. Hoc autem uehiculari genere senes & ægroti
uectari solent. Var. in Gerunto didascolo. Vehēba-
tur cum uxore uehiculo semel aut bis in anno cū
arcera: si non uellet non ferneret.

Trophæi significatiā ppriā Varro ī Bimarcho ostē-
dit: ideo fuga hostiū græce uocatur Τροπῆ hic spo-
lia capta fixa in stipitibus appellant trophea.

Luxū idest uulſū & loco morū: q̄ nunc luxari igna-
ri latine dicimus. Inde luxuria quod a recta uiuen-
di uia sit exclusa & eiecta.

Culinam ueteres cognā dixerūt: nō ut nūc uulgus
putat. Varro in modio: Et hoc interest īter epicu-
rū & ganēdes nostros: q̄bus modulus est uitæ cu-
lina. Exi foras: mastigia q̄ mihi inter patinas exhi-
bes argutias. Var. de uita patrū li. i. Qua fini sit an-
tica & postica: in postica parte erat culina: dicta ab
eo q̄ ibi colebant ignē locupletiorē domus q̄ fue-
rit angustis paup̄tinis coactæ ipsa nomia declarāt.

Modestū a modico. hoc est a moderato positū Var-
ro ī modio: Nō eos optime uixisse qui diutissime
uixerunt: sed qui modestissime idest modice.

Infans a nō fando dictū ē. Cice. ī orato. Nā & infantes
actiōis sæpe fructū tuler: & ē q̄ aut dici nō debeat:
aut fari non possit. Nā infantes usq̄ eo appellandi
sunt: donec coeperint fari. Curius. li. xix. Vt pueri ī
fantes faciūt mulierculā honestā. Et. xv. Et pueri ī
fantes credūt signa oīa ænea uiuere & eē homīes:
Virg. æne. li. ii. Infandū regia iubes reno. do. Var.
onos lyras: uoces amphionē tragœdū iubeas am-
phionis agere partis infantiorē: q̄ meus est mulio:

Actius ī Athamāte: Priusq̄ infantis facinus oculi ue-
stiuntur tui. Var. in Eumedibus: Postremo demo-
ægrotus quicq̄ sōniat tā īfandū: q̄ non aliquis di-
cat philosophus. Ci. de ora. li. iii. Modo hæc cōstet:
neq̄ infantiam eius quis remouerit: sed eā explicaf
dicēdo nō queat: neq̄ scientia illius cui res nō sup-
peditat: aut uerba non desunt esse laudanda.

Sarcinatricis nō ut qdā uolūt sarcitricis: quasi a sar-
ciēdo: sed magis a sarcinis q̄ plurimum uestiū su-
mant: Varro onos lyras: Homines rusticos in uin-
demia incondita cantare sarcinatricis ī machinis.
Petauristæ a ueteribus dicebātur: q̄ uel saltibus uel
scœnis leuioribus mouerētur: & hæc proprietates a
græca noīatione descendit πτωuolo: αupo: aura.
Var. in epistola ad Cæsare. Cōuocat Ptholemeū ci-
nædon. oconicon petauristen diona aulopoio. Idē
de uita patrū. li. ii. Nec minus alio ī genere sunt
ludi uelitis galli germani petauristæ.

Curiam a cura dictā. Var. designat de uita patrū li.
ii. Itaq̄ propter curam locus quoq̄: quo suam q̄s-
q̄ domum senator confert: curiam appellat.

Legionum proprietatem a delectu militum. Var.
de uita patrū li. iii. dictam interpretatur. Tum
appellatus est delectus & ab electiōe legio ab hac
superuacaneorum consuetudine ascribitur.

Asas nutrices difficilis multi existiment intel-
ctus. At uero acri intentione potuimus idagare ob
eam proprietatem officii eo nomine nuncupari: q̄
adsint his quos nutriant: nec uel exiguo diuellat.
Vnde assecas ab eo q̄ adsint: & omnibus iussis do-
minorum presto sint esse uocatos.

Enixæ dicunt scēminæ nitēdi hoc ē cōnadi: & dolē-
di labore pfunctæ missis quæ religionū genera pa-
rientibus præsunt. Sed elegantior itellectus: ut ex
hoc dictæ esse credantur: q̄ uinculis quibusdā peri-
culi: quibus implicarētur fuerit exolutæ. Nexū. n.
dicimus actū & colligatū. Plautus in Amph. id. p-
bat dicens. Vno labore exolueret erumnas duas.

Remulcare dictum est quasi molli & leui tractu ad
progressum mulcere. Sisenna historiarum libro
secūdo: Sicque celeriter solui poterat in altum re-
mulcare trahit. Cōgenulare ē genu replicato cade-
re. Sisenna historiarum libro tertio. Agilem dari
facileq̄ uictoriā. neq̄ fossas aut bellum remoratū:

Expediti & impediti ex una proprietate habent uo-
cabuli causam: aut ex solutis pedibus aut illigatis.
Sisen. historiarum li. iii. Inermos armāt ipeditos:
expediti sine ullo suoq̄ uulnere cunctos īterficiūt.

Testudines sunt loca in ædificiis camerata ad limi-
tudinē aq̄tiliū testudinū: q̄ duris tergoribus sunt
& icuruis. Virg. æne. li. i. In foribus diuæ media te
studie templi. Sisenna historiarum li. iiii. Canis ti-
tinus quidā cominus proprietates mœtus ab natu-
ra tradita uidentur primo ante testudinem con-
stitui deinde apud consulem causam atque excusa-
tionem præferre coepit.

Infinuari est Immitteri quasi sinu accepi. Sisenna hi-
storiarum libro. iiii. Agmen perturbatum peditis
infinuant ac loco commouent.

Adolere uerbum ē pprie sacra reddentiū: quod si
gnificat uotis uel supplicationibus numē auctius
facere. ut est in isdē mactē esto: & intelligi debet ab

eo quod ē adoleuit. i. creuit & adultū qđ est auctū & aucta ætate aut aliqua causa maius solito factū ducere pprietatē. Virg. ænei. li. i. Cura penū strue re & flāmis adolere penates. Idē i. vi. Quæ altaria tædis: Et i bucco. Verbenasq; adole piguis & ma scula thura: qđ est adde cumula: & Georgicorū li. iiii. Pancais adolefcunt ignibus aræ.

Accensi genus militiæ est administrantibus proxi/ mū. Var. rheto. li. xx. ut cōsules ac ptores q sequū tur in castra accensi dicti: q; ad necessarias res sæ/ piō acciāt: uelut accersiti quos nūc dicius dputati Nefarii proprietatē i li. de uita patrū Varro patefecit a farre quod est adorem: quo scelerati uti nō de beant: non triticum: sed far. hoc quoq; idem assi/ gnat: q; qui idigni sunt qui uiuant nefarii uocāt. Adorem quoq; dictum ab eo putat q; cibi ora. i. principium sit far.

Propitiū diciť prorsus piū aut ppe piū. Terē. i. adel. Quā ea quæ parētes propitiū: aut certe porro piū quod est uehemēter uel ualde: ut apud eūdē in p logo Andriæ. Dehinc ut quiescāt porro moneo: & defināt maledicere: malefacta ne cognoscāt sua Impancrare ē inuadere uerbum a græco tractum: quasi πᾶνκρεατ cōsumere: Varro: Ecclesia in re/ giam archam impācratur.

Manfuetū dictū est quasi manu assuetum: q; omnia quæ sunt natura fera manuū permulctiōne mite scāt. unde Vir. geo. li. iiii. Ille manū paties: quoniā supra dixerat: pectebatq; fex puros: i fōre lauabat Cinnus ē cōmixtio plurimog;: unde & cōcinare di citur. Ci. in ora. Est aut quidam interiectus inter hos medius & quasi temperatus: nec acumiē po/ steriōrū nec flumine utens superiorum: ut cinus amborum neutro excellēs utriusq; particeps: uel utriusq; si uerum quærimus: potius experts.

Enucleate diciť purgate exqsite: aut sine asperitate: aut duritia ab eo q; nucibus sepatis. i. testis nucleo rum utilis usus habeat. Cice. i orato. Mō id elegā ter enucleatq; faciat eū solū atice diceť. Idē tuf. li. iiii. Hēs ea q; de pturbatiōibus enucleate disputāt.

Rotūdū a rota dicitur: uel rota a rotūdo: & est rotū dū collectū & per omnem circuitū sine offensiōe asperi anguli leue quā significatiā Cicero i orato. etiam ad humani ingenii transulit formā. Theo dectes autem præfator nec satis: ut ita dicam: ro/ tundus primus instituit dilatare uerbis.

Rabula a rabie dictus est quē nūc aduocatū uel cau/ sag; patronū dicimus. Cicero i oratore. Nō. n. de/ clamatorē aliquē de ludo: aut rabulā de foro: sed doctissimū aut perfectissimū querimus. Inde & Salust. Canina: ut ait Appius sacundia exercebat.

Meridies manifeste medius dies. Cicero in ora. Iam uidē nesciť dulcius ipsū meridiē: cur nō medidiē Inepti pprietatē Cice. de ora. li. ii. patefecit. Quē eni nos ineptū uocamus. is mihi uidetur ob hoc no/ men habere dictum q; non sit aptus.

Diuerforia dicta sunt hospitia a diuertendo. Cicero de oratore lib. ii. Quiescam in cæsaris sermone q; si in aliquo opportuno. diuerforio.

Sāniones diciť a samniis qui sunt in dictis fatui & i motibus & in scænis: quos ἄσπονδον uocāt græci Teren. in Eu. Solus samnio seruar domū. Cicero

de oratore. li. ii. Quid enim poteram ridiculum quasi samnio quærere uultu imitadis moribus uoce deniq; corpore ridentur ipso.

Hæredioli pprietatē idicat Var. de re ru. li. i. Bīa iu gera q; a rōulo primū diuisa uiriti hæredē seqnt. Legum iā Var. de re ru. li. i. dicta putat: nō q; secenť: sed q; legant. cætera quæ uellūt legum iā dicta.

Porcæ in agris quā dicamus differentiam. Varro de signat de re rustica lib. i. qua aratrū uomere lacu/ nā histriā fecit sulcus uocat: qđ ē iter duos sulcos elata terra dť porca: q; ea secus frumētū porrigit. Actius pacergrorū li. i. Bene prosi falcos figerare ordie porcas bidēti ferro rectas deruere.

Porcæ sunt signa sulcog;: quæ uel ultra se semina pii ci phibeāt. Porcere enim phibere sapius legimus Occatiōis pprietas his idiciis apif. Var. de re ru. li. i. Et postea occare. i. cōminuere: ne sit gleba: q; ita occidūt occare dictum. Sere. occatio occacatio ē.

Pomorū a Varrōe proprietas explanata est de re ru/ stica lib. i. Aquā addi quotidie uesperia: a quo qđ i digent potui poma dicta esse possunt.

Fraceffere tanq; fracari & putrefieri uetustate. Var. d re ru. li. i. Hæc d qđ fit oleū cōgeri solet aceruātū di es singulos itabulara: ut ibi mediocriter fraceffat.

Lixarō pprietas hæc ē q; officiū sustineāt militibus aquæ uehēdæ. lixā nāq; aquā ueteres uocauerūt. uñ elixū dicius aq; coctū: lix ē cinis dť uel hūor ci neri mixto. nā ēt nūc id genus lixiuiū uocat. Var. d ui. pa. li. i. pīd elixū panē & farre & aq; fra finge bāt Calonū quoq; pprietas hæc habetur: q; ligna militi bus subministrant καλᾶνιμ græce ligna dicū/ tur: ut Homerus.

Cōfluges loca in quæ riuī diuersi cōfluant. Liuius in andro. Cōfluge ubi cōuētū capū totū inhumigāt Cōsedo a cōsedēdo: & asledo uel asessor. Cassius he mina annalium lib. iiii. Nemo uicinus cōsedo.

Cōticipiniū noctis pmū tps: quo oīa qescēdi grā cōtice scūt auctores multi sūt uiri sed auctoritate pficiūt Delibratū decorticatū: ut deartuatū p artus discif sum Vir. Geor. li. ii. Vdog; docēt inolescere libro.

Exterebrare ē ui aliqd extorqueri: & scrutari aut cu riosius querere. Plau. in astrabacum: Incuriosum locaretur: terebratum quidem pertundis.

Grūmæ sunt loca media: i quæ directæ quatuor cō gregātur & cōueniūt uiæ. Est autem grūma mē/ sura qđā: qua fixa uiæ ad lineā dirigūt: ut agrimē forū & taliū similiū: Enni. xviii. Grūma dirigere dixit de grūmari ferrum. Lucil. li. iiii. Viāq; de grū/ ma uis ut castris mensor facit olim.

Luculētū pulchrū & bonū & p spicuū dictū a luce. Luci. macer anna. li. i. Auspitia pulchra & luculen ta commemorat. Plau. in cornicula: pulchrum & luculentum hoc nobis hodie euenit prælium.

Logi a græco λογος sermones uel dicta ridicula & cōtēnēda. Cicero pro Gallio: Ego te certe scio oēs logos q; ludis dicti sunt aīaduertisse. Turpil. Ca/ ue foro testamentum ergo celabis logi.

Fulguratoris ut extispicis & artispicis. ita hi fulguz inspectores. Cato de moribus Claudii Neronis: aruspitem fulguratorem siquis adducat.

Moletrina a molēdo qđ pistrinū dicius: ut seratria ut foeturina. Cato i ther. Neruo carceť moletria.

Panis pprietas a pascendo ueteres putat extimandū
 Var. de uita patrum li. i. pastillos & panes hæc uo-
 cabula pastus; q; esset pascere dicebant.
 Mustulentum & uinolētū & fæculētū. Plau. i. cistel.
 Nā ita mustulētus æstus nares attingit: ut si odor
 musti aut musto oblitus ac madens.
 Cōuitium dictū ē quasi e uitis locū: q; secūdū igno-
 bilitatē loci maledictis & dictis turpibus cauilef
 Proluuiū ē patere amicitia & fidē: Actus i. Androz
 meda: Muliebre ingeniū pluuiū occasio. Neuius
 i. colace: & uolo & uereor & facere in proluuiō ē.
 Laberius i. cōpita. Quo qdē me a matronali pu-
 dore pluuiū meretricis p̄gredi coegit. Var. i. li
 gua latina. li. iiii. Prolubiē & plubidinē dici ab eo
 qd lubeat. unde ē lucus ueneri lubētiæ dicatur.
 Pedato positum p̄ repetito uel accesu: q; si per pedē
 sicuti nūc uulgo diciū tertio pedato. Cato origi-
 nū lib. i. Igit̄ tertio pedato bellū nobis facere. Idē
 in dissuasiōe de fœneratione: tertio autem peda-
 to. Item ex fœnore discordia excresebat.
 Præclauū pars uestis quæ ante clauū texti. Affra. in
 homie. Tertiū diē p̄clauū unū texere. Idē fratris
 mea nutrit surge si uis profer purpuram præcla-
 uium contextus continua uel longe ducta.
 Propages ē series & afflictio. pages enim compactio
 unde cōpages & propagare genus iuge lōge mit-
 tere. Pacu. i. Antiopa. Saluete gemini mea propa-
 ges sanguinis. Ennius nouis: Vnde florēt fructus
 uitæq; propaginem.
 Prægreditur ante uenit dictū a gradu. Pacu. i. tanta-
 lo: Extremū itra cāterē ipsū p̄grediat̄ parthēoreū
 Promicare exiēdere & porro iacere. unde emicare:
 Neuius: Siquid loqui uis: non prædocere multa
 longe promicando oratio est.
 Præuius dictus est antecedēs. Cicero: Halcyō hunc
 genuit claudis dilapsus ab astris Præuius auroræ
 solis noctisq; satelles.
 Digladiari dictum ē dissentire & dissidere dictum a
 gladiis. Cice. Academicorū li. i. Quid at̄ stomachi
 arcus? qd Antipater digladiet̄ cū carneade tot uo-
 luminibus. Idē. iiii. Digladiari autem semper dez
 pugnare in facinorosis & audacibus quis nō eum
 miserrimum tum etiam stultissimum dixerit?
 Aequor ab æquo & plano. Cicero Academicorū. li.
 ii. uocabulū accepisse cōfirmat. Quid tā planum
 uidet̄ q; mare æquo ēt æquor illud poetæ uocat.
 Moeniana ab inuentore eorū Moenio dicta sunt: un-
 de & colūna moenia. Cicero Academicorū li. iiii. i
 terim ille cum æstuarer ueterum & moenianorū
 sic Academicorum uiam secutus est.
 Natrices dicuntur angues natantes. Cicero Acade.
 li. iiii. Sic enī uultis: tantam uiam natricum: uipe-
 rarumq; fecerit. Luc. saty. li. ii. Si natribus natricē
 impressit crassam & capitatam.
 Exultare dictum ē exilire. Cicero Academicorū lib.
 iii. Et ut nos nunc sedemus ad lucrinum: piscicu-
 losq; exultantes uideamus. Virg. ænei. li. iiii. Exul-
 tantq; uada atq; æstu miscuntur arenæ.
 Excordes cōcordes uel ex corde significatiā ducunt:
 Cice. Tuf. li. i. Aut unde magna dissensio est: aliis
 cor ipsum animus uidet̄. und̄ excordes uel cordes
 concordēs dicuntur.

Manū dici clarum. Vnde ēt mane post tenebras no-
 ctis diei pars priā. Inde matuta quā græci Leuco-
 tea. Nam idē uolunt ēt deos manes appellari. i. bo-
 nos ac p̄speros: q; melior mors sapiētibus q; uita
 probef Cice. Tuf. li. i. Quid Ino cadmi filia nōne
 Leucotea noiata a græcis matuta habetur a no-
 stris? Inde immanes non boni ut sæpe.
 Fodicare est fodere a fodiēdo dictum. Cice. Tuf. lib.
 iii. Nō ē in potestate fodicantibus eis rebus quas
 malas opinamur dissimulatio uel obliuio.
 Politioes agroz cultus diligētes ut polita oīa dici-
 mus exulta & ad nitore deducta. Enni. saty. li. iiii.
 Testes sunt lati cāpi quos gerit africa terra politos
 Idē annali. li. ix. Rastros dēte fabres carpsit cā po-
 litēdi agri. Var. Quod mixt ex agri depolitioibus
 eiiciuntur: hic in coenaculo polito recipiuntur.
 Præfica dicebant apud ueteres quæ adhiberi solēt
 funeri mercede cōducte: ut & flerēt & fortia facta
 laudarēt. Plau. i. friuolaria: Superabo oēs argutan-
 do p̄ficas. Idē i. triculēto: Præficaq; alios alios col-
 laudare: a se uero nō pōt. Lu. li. xxi. Mercedēq; cō-
 ductæ flent alieno in funere præfica multo. & ca-
 pillos scindūt & clamāt magis. Var. de uita patrū
 li. iiii. Dem ueniā cātoris sola amat tibias & fides
 eorumq; udistricas cursitassent. Hæc mulier uo-
 citata olim præfica usq; ad punicum bellum.
 Parectati hi qui de pueritia ueniūt ad pubertatem a
 græco uocabulo sumptū. Lucil. li. xi. inde parecta-
 to clamydes ac barbula priā. Idē. xx. Tuū ephebū
 quēdā quem uocant parectatum. Varro de cōpo-
 sitiōe saty. Parectatæ ad sunt: mulierq; uenus cap:
 Ptoletarii dicti sunt plebei qui nihil reipu. exhibeāt
 sed tātū plē sufficiāt. Cato de tribu. militū: Expe-
 dito pauperē plebeiū atq; pletariū. Cassius emā
 annali. li. ii. tūc Marcus præco primū pletarios ar-
 mauit. Varro de uita patrū li. i. Quibus erant pe-
 cuniæ satis locupletis assiduo cōtrarios pletari-
 os assiduo neminem uindicē uoluerūt locupleti.
 Profapies generis longitudo dicta a profupādo aut
 proserendo. Cato originum li. i. Veteres prolapia
 & multa alia apud multos.
 Optiones in cohortibus qui sunt honesti gradus: ut
 opratos quod ē electos: & adoptatos quod ē asci-
 tos. Var. de uita pa. li. ii. existimat appellatos q; re-
 ferētibus cēturiōibus adoptati i cohortes subibāt
 ut semp plenæ essent legiōes: a quo optiōes i tur-
 mis decurionū & i cohortibus cēturiōnū apellati
 De dictiōibus ab. A. littera incipientibus.
 Pud iuxta. Sisen. hist. li. iiii. Dū pristinū uinū
 a apd ignē p̄ sudore corpore exhauserunt. M.
 T. de offi. Cuius focum mirari solitus capto
 apd quē ille sedēs samnitum quēdam hostium
 iam dicentium suorum munera repudiauerat. &
 de oratore li. ii. Cum etiam tum in lecto Crassius
 esset: & apud eum Sulpitius federet.
 Apisci inuenire. Sisenna histo. li. iiii. Itaq; postero de
 ligato signuū redeuntis apiscitur.
 Abstemiū qui uino abstinet. Apuleius: In se fuisse
 quodā athenis parcus atq; abstemiū in li. ludrico
 rū Luc. sat. li. vi. Thaumeno inqt ualua sororē
 lānificā dici sicā atq; abstemiā ubi audit Var. d̄ ui-
 ta pa. li. i. Quātope abstemias mulieres uoluerūt

esse uel ex uno exemplo uideri potest.
Adipatum ueteres hōesse p pigui & succulento & opimo posuerunt. Cice. de ora. Ascuiere suis artibus opimū qđdam & tanq̄ adipatā dictiōis gēus
Adhamare obligare ab hamo tractū. Cicero acade/micor. li. ii. Qui enim seruis honores adhamauerunt: uix admittunt ad eos nec latis commēdati multitudini possunt esse.
Astipulari positū est assentiri. Cicero in academicis li. iiii. Falsum esse stoici dicunt & eorum astipulator Antiochus.
Addictum quasi deuotum uel obnoxium. Cice. Tuscul. li. ii. Qui certis quibusdam destinatisq; sentētiis quasi addicti & consecrati sunt.
Aquilex aquam colligens. Var. i quinquatribus: An hoc pręstat hero filius Diogenis: q; ille e uentre aquam mittit: ad hoc te iactas at hoc pacto utilizor te tuscus aquilex.
Aequimētū positū ē: nō æq̄mētum q̄si parē uicē sed merces p eo q; dī admittit. Var. sexagesi. An si equam emisisses q̄drupedē ut meo asino reatio admitteres: q̄tum poposcissem dedissem æq̄mētū?
Ærificiū dictum qđ sit ex ære. Var. γυοιστεοντων: Nihil sunt musæ polices quasi ærificiæ duxi.
Apludas frumenti fursus dicunt rustici u eteres: hoc i antiqs inuenit: quoz i dubio est auctoritas q̄q; & Pacu. i astraba fabula sic dixerit: cuius incertum est an sit eius comœdia: atq; ideo uersus eorūdem ponere superfedimus.
Adulteriore pro adultero. Laberius in priō: quē si quis legere uoluerit ibi inueniet & fidē nostram sua diligentia adiuuabit.
Anticipare ueteres posuerūt pręuenire. hoc est ante capere. Var. in bimarco: Plesistis dicite labdæ: & uiuos contemnite uiui. Anticipate atq; addite calcar: stulto contemnite docti.
Aurigat hōeste positum pro moderat ac regit. Varro i medio. ad se unum esse pulmentarium secundas quo natura aurigatur non necessitudo.
Architectari cōponere. Cicero de finibus bonorum & malorum li. iii. An q; ita classidas: ut optie possit architectari uoluptates.
Aiat quod est dicat. Cicero & fini. bonoz & maloz. Quasi ego id curē: quod ille aiat aut neget.
Anelus. M. T. de finibus bonoz & maloz li. v. Nec tamen epicureū licet obliuisci sui cuiuspiam. cuius i imaginem non modo in tabulis nostris familiaris: sed etiam in poculis & in anelis habebant.
Amatio amor. Plautus in rudente: Nimis pene inepta atq; odiosa eius amatio est.
Adesum cōsumptū. Sisen. hi. li. iiii. Idē temporibus a sereni duplici fossa ualloq; circumdati: frumentum. adeso: quod ex areis in oppidum portatum est
Attendere p intendere cogitare. Cicero in oratore. Nihil ne uobis in mentem uenit: quod pręterea a Crasso regratis? Idē hercules igit ipsum attēdo.
Accōmodat adiūgit applicat. Cicero de oratore li. ii. africano illi superiori coronā sibi in conuiuio ad caput accōmodant. Virg. ænei. li. ii. Lateriq; argizuum accomodat ensem.
Autūnitas pro autūno. Varro i serano: Accūbit retinet uiatorē meridiē pterēūtē: fontēq; autūnitas i

metreta ordo mēsem prętereat. Idē i quinquatribus: Care hanc caducam liberi mollē depēde frōdē bromi autumnitatis ubi olim neutro: Varro i ephemeride: Nauali ellesiæ diutius & uberius fluant: & autumnum uentosum fuerat.
Aritudinē p ariditate. Varro i metheo li. i. regē hūanarum quandam gentem stirpis iquit frigus calore atq; humore aritudinem miscet.
Aboriatur p abortu. uarro p Callio uel fundanio de admirandis rebus. uinum quod ibi natum sit i quodā loco: si pręgnas biberit fieri aboriatur.
Adolescētiaris p luxuriaris. uarro tyre. actu qđem ut faciat cēleo. quōiā tu quoq; adhuc adolescētiaris
Ancillantur p seruiunt. Titinius pręlia. uerum enī dotibus deliniti ultro etiam uxoribus ancillant. actius i Meleagro: Quam inuita ancillans dicto obediens uiri.
Absonū sine sono. Cicero i oratore. Sed sunt quidā aut ita lingua hāsitanter: aut ita uoce absoni.
Algo p algore. actius i andromeda. Misera obualla saxo. senio pudore algoq; & fame. Var. Edhos aut leges ruinā ne tacētē subde albus algo danti frigore Lucil. Nam tā algo atq; nigore maior. Luc. li. iiii. Morbis algoq; fameq;.
Ætate positum pro secundo ac diu. Plau. in asinaria abeo ad ætatem ambo ambobus sint obnoxii. Idem in eadem ætate uelim seruire libanum. qui conueniam modo.
Altile nō solum pigue ab alendo: uerū etiam opulētum Plautus i cistellaria. Prohibet diuitis maxime mis dote altili atq; opima.
Affulatim ut minutatim. Plau. i capti. Priusq; pulsando affulatim foribus exitium dabo oua eius pulis escam: hic iure inops pullo da ad scitillæ simul affulatim in saias sumit cibum. Plau. in menæch. Nisi dedolabo affulatim uiscera.
Anxitudo. actius in Euriface. persuasit mœror anxitudo error dolor. Idem i armorum iudicio. Vbi cura est: ibi anxitudo acerba tibi cuncta consiliorum ratio & fortūæ. Sic. M. T. de repu. li. ii. Quartaq; anxitudo pna ad luctum & mœrens semper ipsa se sollicitans. Pac. i hermōia. Tristitia atq; animi intoleranda anxitudine.
Albitudinem p albore. Plau. i trinūmo: ubi habitet item alterum ad ipsam capitis albitudinem.
Adhæsum a cohæredo dixit. Lucil. li. iiii. Nam neq; pulueris interdū sentimus adhæsum. itē li. iiii. Tenue iocis quia non potis est affligere adhæsum.
Amolimini recedite uel tollite. Terē. in andria. Proinde uos hinc amolimini. Nam mihi impedimēto estis Pacu. in hermiona: Nō tute hic cōspectu amolire. idē i antiopa. Nōne hic uos propere stabulis amolimini? Sifenna histo. li. iiii. impedimētum omne de cunctis itineribus amoluntur.
Acrimonia est animi uiuacitas. Neuius in lycurgo Ne ille mei feri ingenii atq; animi acré acrimōiā. Actius i Neoptolema. Vim ferociā animū atrocitatem iram acrimoniam.
Abiugat separat alienat. Pac. i hædo: Quæ res te ab stabulis abiugat certum est loqui.
Angustitatē dictū pro angustia. Actius i cœnomo: Saxū id facit angustitatē & sub eo saxo exuberās

scatebra fluuia eradit rupem. Idem i alphefiboæ:
 Sed angustitatem inclusam ac saxi squalidam.
Affestrix foemininum est ab eo quod affessor. affra-
 nius fris: dimittit iā affestrice me adesse uocat.
Atri dies dicuntur quos nunc fastos uel posteros uo-
 cant Affranius fratris: Septembris heri kalende
 hodie atri dies.
Aiuuamini pro iuuate. Pacuuius in chryse. iuuami-
 ni & defendite.
Aera numeri nota. Lucilius libro. xxix. Hæc ē ratio
 peruerfa æra numeri & subdita improbe.
Appetones ab appetēdo dicti. Laberius in uirgine.
 Alienum appetonibus uiæ perditæ diuerticulas.
Aduocasse puocasse. Lucilius li. xxix. amicos hodie
 cum iprobo illo audiuius Lucilio aduocasse.
Armillum. Lucilius libro. xxviii. Hunc ad me: hīc li-
 cet anus rursus ad armillum.
Adolescenturire. Laberius: Incipio adolescenturire:
 & nescio quid nugarum facere.
Auxili: tū ut supetlatū. Luc. li. v. Tū porro genus oē
 uidēus fidere: & a pœnis tremulū petet auxiliatū
Ardū pro aridum. Lucilius libro. xx. aridum miser-
 rimum atq; infœlix signum sabucum uocant.
Aberrecare auertere. Luc. li. xxvi. Diminuerūt me-
 lora: amētiā aberruncassint tuā Pac. in hædo. pos-
 sum ego istam capite cladē aberruncassere. M. T.
 de finibus bonorū & malorū. Dii maluerūt me:
 lora atq; amentiam aberruncassint meam.
Apisce adipisce. Luc. li. xxvi. Vt ego effugiā qd̄ ego
 te imprimis cupere apisce intelligo.
Acepso accipio. Pacu. i teucro: Haud sinam quicq; p
 fari: priusq; accepso quod peto.
Adauctauit auxit. actius in ænead. Quibus rē sum-
 mam & patriam nostram quodā adauctauit p̄r.
Adashint adigant. Plau. in aulula. Vtinam adaxit sus-
 pendium me duci.
Affectare afficere. Plautus in Bacchidibus: Tua flagi-
 tia aut damna aut dispoliabilia quibus patrem &
 me tegi amicos meos omnis affectas tuos.
Adiugare adiugere. Plau. in chryse. Mater est terra
 ea parit corpus. anima mater adiugat uolūtatem.
Aedituor: idest ædem tueor. Pōpo. ædituor q postq̄
 ibi appareo: atq; ædituor in templo nec morta-
 lis nec mortalium in terra miserius est.
Aeternare. Varro rerum humanarum li. ii. Litteris
 q; ac laudibus eternare.
Albicatur candidatur exalbescit Varro: Caue ubi ri-
 uus præcipitatur i nemore deorsum rapit atq; of-
 fensus aliquo a scopulo lapidoso albicatus.
Abscōdit p abscondidit: Pōpo. Maest genis: perii nō
 puella est: nunc quid abscondisti inter nates?
Attigat conringet. Turpil. in Leucadia: Nōne attigat
 atq; aufer manū. Eia q̄ ferocula est. actius in Eri-
 gonis: age age: amolire amitte: caue uestē attigas.
 Plau. in bacchidibus. Ne attigas puerum ista cau-
 sa: quando fecit strenue.
Augificat auget. Ennius in andromacha. Quid sit:
 seditio tabes ne numerus augificat suos?
Atrox crudū. Neuius belli punici li. iii. Simul atro-
 cia proiecerunt extra ministratores.
Adquo p quo quantū. affra. promo. Vt scire possis
 adquo te expediat loq. Idē i priuigno. Ni tuū ama-

rē talē tā merito patrē miratus eē adquo liceret
 Alternatim p uices. Quadrigarius in annalibus lib.
 iiii. Itē gaudiū atq; ægritudine alternatim sequi.
Apricari in aprico eē. Varro in mysteriis: Licet uide-
 re multos quotidie hyeme in sole apricari.
Absente nobis & p̄sente nobis p præsentibus & ab-
 sentibus nobis: Plau. in amph. Nec nobis præsē-
 te aliquis quisq; nisi seruus africanus i actōe adeft
 si hanc absente nobis inuenerit puer.
Antiq̄ri obsolefieri: & ē memoria tolli. M. T. de of-
 li. ii. pernitiōse enī philippus i tribunatu: quū le-
 gē agrariā ferret: quam tamē antiq̄ri facile passus
 est in eo uehementer se moderatum præbuit.
Allectat illicit delectat. M. T. de senectute: ad quem
 fruendum non modo non retardat: uerum etiā
 inuitat atq; allectat senectus.
Abusa abutēdo uel in usum cōsumpta. Plau. i asina.
 Vbi illa quæ dedi ante abusa sunt. Nā si ea dura-
 rēt mihi mulier mitteret ad te: nec te qcq; poscerē
Assa uoce sola uoce linguæ tātū mō: aut uocis huma-
 næ nō admixtis aliis musicis eē uoluerūt. Var. de
 uita pa. li. iii. cōuiuuii pueri modesti: ut cantarent
 carmīa antiq̄: in quibus laudes erāt maiore & as-
 sa uoce & cōrubicinæ. Item Cato de liberis edu-
 cādis. Melos altū i cantibus: & bipartitū unū qd̄
 est in assa uoce: alterum quod uocant organico.
Assum extimādū est in obsoniis sine pigmento sa-
 poris alieni quē admodum merum dicitur solū.
Arci. Varro de uita patrū li. iiii. Eoq; pecuniam ma-
 gnam cōsumpsisset q; arcī quos sum opere fecer-
 rat fessi pondere diu facti celeriter corruissent.
Aminiculauī positum pro adiuui. Varro de liberis
 educandis. Quod petisti: ut eius educationis fie-
 rem tibi socius quoad potui aminiculauī tuam
 uoluntatem scribendo.
 De dictionibus a. B. littera incipientibus.
 Etere: idest ire. Varro. Assanos multos q; pa-
 b rere ea nō poterat: mulierē foras betere iussit.
 sit. Pacu. i niptra: uos hīc defensum patriam
 i pugnam. Idem Bibite mendosi resto pergitur.
 eam si ire conor prohibet betere.
Bellioris melioris ē. Var. i testamēto. uenio nunc ad
 ultimū genus testamenti quod dicitur phisicon.
 in quo græci belliores q; Romani nostri.
Brutū dicif hebes & obrusum. Lucil. li. iii. An con-
 tractis i se partibus obrutescat. Pacu. i Hermiōa.
 Et obnixam esse aut brutū aut elinguem putes:
Bulga ē folliculus oīs: quē & crumina ueteres appel-
 lauerūt: & ē sacculus ad brachiū pēdēs. Luc. sat. li.
 vi. Cui neq; iumētū ē: nec seruus: nec comes ullus
 Bulgā & qcqd̄ habet nūmōq; secū habet cū bul-
 ga coenat dormit: lauat oīs i una spes hoīs bulga
 hæc deuicta cætera uita. Var. octoge. quo nobili-
 us ē philippeū qd̄ accipius qd̄ bibimus: cū alter-
 rū addamus i bulgā: alterū in uesticā. Lucil. li. xvi.
 Ita ut qsq; nostrū e bulga est mīs i lucē editus.
Bacillū & baculū. M. T. de suppliciis. Deniq; pxius
 listori. Sextius de quo sepe iā dixi cōuerso bacillo
 oculos misero tūdere uehementissime cœpit. Af-
 franius: Hominē bacillū deligatū corneolum po-
 scit. Cice. de fini. bo. & ma. libro. ii. Vt bacillū ali-
 ud est inflexum & incuruatum: aliud ita natum:

Bacchari ueteres nō solū bacchi nomine furere dici uoluerūt. uerum ēt loca in quibus sit debacchatū bacchata dixerunt. Virg. Geor. libro. ii. O ubi cāz pi sperchiūsq; & uirginibus bachata lacenis. Tay geta. Nam & qe quid uehemētius cōmouet bacchari uoluerunt. Santra nunciis bacchis ita obsolet i solo furent ab omni parte bacchatur nemes:

Blaterare est cōfingere per mendacia. Affranus i augure: Quid est istuc te blaterare atq; obloq. Idē in incendio. Illud memento: ne quid i primis blateres Cecil. i hymnis: Desine blaterare: nihil agit in amore inermus.

Bount dictum a boum mugitibus. Pacuius i hædo: Clamore & sonitu colles resonātes boūt. Vir. Geor. li. iii. Reboant siluæq; & magnus olympus Var. i parmenōe. Exeūt citi: strepūt exeūt bount.

Baiulare ferre. plau. i alina. Ego baiulabo: tu (ut dicit dominum) ante me ito inanis.

Bipēnis manifestū est dici: quod ex utraq; parte sit acutū. Nā nōnulli gubernaculorū partes tenuiores ad hāc similitudinē pīnari uocant eleganter. Var. i marci pore: Delime bipēnis: ut leuis passerculus. Idē i eodē: annos educi naufragii. itē Cice. Hæc quarū bipēnis fluminis plumas uapor perurrit alti mæsti i terrā cecidimus. idē i parmenōe Ferreus ferream humor bipennem securem.

Biuias quas usus biduas appellat. Varro i lœge menia: ad biuiā uenio cū uellē ostēdere: quid uellē. Mactamelos incōstantiæ filius me reprehendit.

Bouiatores quos nūc malitiosos & tergiuersatores dicimus. Luci. libro. xi. Hic sitriosos bouiatorq; ore improbus duro:

Bubulcitare. Varro in mæōio iunedo: Meusq; apd Plotiū rhetorem bubulcitare alteri dolori defuit Plau. i mustel. Docet me amare & te balbucitare.

Bases. Varro onos lyras: primum eam esse fidicēq; futuræ situs: ut ipsa uox basis eius.

Badius uarro onos lyras: Equicolore dispares: item nati hic badius iste giluus: ille murinus.

Binū miliū numero pro binis milibus. Sisenna hystoriarum libro. iii. Ad binum milium numero lautiis utrinq; factis.

Balbe obscure. Var. regz humanæ li. xx. pterq; duobus i patris est scriptū spectare uelit potius q̄ uoluntatē debeam non datum dicere magistratum

Baiulum Cicero de oratore lib. iii. Remigē aliquē aut baiulum nobis oratorem describeris.

Balbutire ē cū quadam ligūa hesitatione & confusione trepidare. Cice. Academicorū li. iiii. plane & supradictis stoicus per pauca balbucies. Et Tus. li. v. Me quidem auctore etiā peripatetici ueteresq; Academici balbutire aliquando desinant.

Bura dicitur pars posterior aratri decurua. Vir. geor. li. i. Cōtiuo i siluis magna ui inflexa domat in burim. Var. de re rustica li. i. Et sæpe fracta bura relinquunt uomerē i agro. Hæc Vir. buri uocauit.

Blitea inutilis a libro herba nullius usus Plau. i triculento: Blitea clutea est meretrix: Laber. in turca. Bipedem bliteam beluam.

Bucerie boum greges. Lucil. li. ii. Lanigenæ pecudes & equorū bellica proles. Buceriæq; greges.

Baubare latrare a canū uoce. Lucil. li. v. Et cū deser-

ti baubantur in ædibus omnes.

Bellosum: bellicosum. Cecil. Tātū bellū suscitare conari aduersarios contra bellosum genus.

Buas potionē positā paruulog. Cato li. de lib. educ. Cū cibū ac potionē buas ac pappas docet: & matre Māmā: patrē Tatā. Lucil. lib. viii. Cum iunulētas disceret uini: buas designauit.

De dictionibus a. C. littera incipientibus.

Omest pro comedit. Varro in marci pore:

Nā humāis oīa sunt paria: quippe te plus urget piscis: ut sæpe minutos magnus comest ut auis enecat accipiter. Titinius i gema: librā age bāt satis esse ambobus farris nitrite plus comest. sola uxor. Idē fullonius: Ego me mādātam meo uiro male arbitror qui rē disperfit ac meā comest Affranus Aequalibus iste: ut tu rē narres dōa comest hic quotidie. Plautus in mustellaria: Ne modo uenire saluū quē absentē comest. Idē in Trinūmo. Quod & bibit quod comest qd facit sumpti Pomponius i pistore. Decipit uicinos quod morlēdū cōduxit comest. Nouius i fullōibus: Feriatis uortit se i omnes bestias: comest qe quid tetigit tātum. Idem i agricola: ædepol paternā qui comest pecuniā. Lucil. satyræ libro. iiii. Cum manducatorum cōplexa comestq;. Et. xxx. Cōficit ipse comestq;. Marcus Tullius i Hortētio: se ad extremū pollicet prolaturum quæ sæpe ipse comest quæ efficit dialecticorum ratio.

Cuia pro cuius. Lucil. libro trigesimo. Cuia opa troginus calix per castra cluebat.

Contollere contra tollere. Plautus in Aulularia. Cōtollam gradum.

Claritudo pro claritas. Salustius in iugurtha: Cum præsertim tam multæ uariæq; sint artes animigbus summa claritudo paratur. Sisen. hysto. li. iiii. Quod fortasse an ex uoluntate sua summa cū claritudine celeriter confecisset.

Colluio labes ex immundicia. Marcus Tullius de senectute: Cūq; ex hac turba & colluione discedā.

Commallaxare est exercere ac mature facere. Varro i flastabilis. Nec dolore adiaphorō eē qd de phizosophia cōmallaxare in ea patrē: neq; habenas de di unq; neq; cupiditas imposuit frenos.

Cætra obstaculum scutum. Varro de uictis: Quis rotundam facere cætram nequeat.

Coracem noue positum pro coruo. Cicero de oratore li. iii. Quare coracem uestrum istum patiamur nos quod pullos suos excludere.

Canitudinem pro canitie. Varro i aboriginibus: sed neq; uetulus canterius q̄ nouellus melior: Nec canitudini comes uirtus.

Cōdocefacere: Cice. tus. li. v. Nemo est enim q̄ eoz bonorū aīum putet eē iudicē: eūq; condocefaciat: ut ea q̄ bonā malaue uideantur: possit cōtēnere.

Cōscribellau p conscripsi. Varro i colūna Herculis Itaq; eas in cæram cōscribellauit herculis ad litē. Idem in marci pore: Astrologi nō sunt qui cōscribellauerunt pingentes cælum.

Comptilis compositi: Pomponius i præcone posteriore. Si sciā quid uelis q̄ si serui comici cōptilis.

Contente parce & continenter. Plautus in Alinaria: Quāquam illum arte contenteq; habet.

Caries est uetustas. Varro in cosmatoria. Singulos lectos stratos: ubi habuimus amisimus propter cariem & tineam. Lucil. li. xxx. Planta uua est pedibus cariosis mensu libano.

Cortēs sunt uillarū intra maceriam spatia. Varro in pappo: Dū uixi promiscaris meus in cortibus pauit. Idē de re rustica libro. i. Nec minus & a pabulo cum redierūt aseres suos porci ī corte exterioribus coenitabāt: aestiuo tēpore in loco propatulo rure in corte: ī urbe ī tabulino: quod moenia non possumus intelligere tabulis matule fabricatū.

Cupas. Varro in medio matulae: Cupas uinarias si pare noli: addetū tum uini in uxorelā oppicillū. Idem Sēs q̄ ulyxe. Alteram uiam deformasse Carneadē uirtutis e cupis acris aceti.

Comedim p comedā. Plau. in bacchidibus: Quod dem scortis quodq̄ in lustris comedim cōgreget pater. Cicero ad Varronem ī epistola: Cura si me amas ut ualeas: ne ego te iacēte bōa tua comedim. Statui enim tibi ne aegrotō quidē parceres Pōpo. in prostibulo: Ego quod edim quārō: has quāre re quod taceret cōtrarius ē. Cecili. in Plotio: Pudebat credo commemoramentum stupri.

Cōspicilium unde cōspicere possis: Plautus ī medico in conspicilio asseruabā: palliū obseruabam.

Collustra lacumē nouum lac in māmīs. Lucil. li. vi. Hiberā insulā fomēto omni calore collustra Lucil. in uirgine Sigdē mea collustra fretus terris studere fecisset fumerem aquam ex fonte.

Conquiniscere & ocquiniscere inclinari significat. Plautus in Cistella. Faciendum ē puerile officium: conquiniscam ad cistulam. Idem & dolosi cōquiniscere si istice uento simul.

Copi pro copioso. Plau. in pseudolo: Adq̄ ego nūc me gloriosum faciā e copi pectore: Turpil. in epiclero: Te quidem omniū iā pater copē causa rem facit Pacu. in perhiboea: O multimodis uarie dubium & prosperum copem diem.

Collutilet sinat dedecoret Plau. ī tri. Hāc famigeratio te hōestet & me collutilet & si sine dote dixeris

Cōgenerat ē adiūgit associat Acti. ī figulinis. Quā uel hat grato tibi cōgenerat gētiū: aut generū affinitas

Cette signat dūcite uel date ab eo quod cedo. Neuius in lycur. Pro industria cete regē ppugnatū patrē Lycurgū. Ennius in Medea: Saluete optima corpora: certe manus uestras: measq̄ accipite. Acti. ī menalippo: Aeneum aliquis cete ī cōspectum: aut nos ubi est dūcite ad eū. Pacu. in Athalāta: His uestrorum uter sit cui signum datum est cete.

Cupedia cupiditas. Cicero Tuscu. li. iiii. Ambitio mulierositas peruicacia liguritis tumultu cupedia.

Castitudinē procastitate. Actius in Phenissis: Ibi fas ibi cunctam atiquā castitudinem.

Comitasset p cōcubisset. Actius ī erigona: Tum autē aegysthus sine me eē eodē lecto comitasset patri

Cituma sunt proxima cālo milia. M. T. de repu. li. vi. Ex qbus erat ea minima: quā ultima cālo cituma terris lucebat aliena. Et in. li. i. Quare si placet dedecorationē suam de eo loco ad hāc citerriora.

Claret clara est uel clareat. Turpil. ī pedio. Cuius ad uētū insula hodie claret cypros. Enni ī Telamone

Nā ita mihi Telamōis patris atq̄ faciet. paut Iouis gratia ea ē. atq̄ hoc lumē cādūm claret mihi. Calsteria locus ubi cōnauigatio cōquiescit: rei & gubernacula cōquiescūt. Plau. ī asibaria: Qui pulsire pulsauī remū: solā ego ī calsteria ubi quiesco: ois familiā causa cōsistit ibi.

Cōquinatū ad cōquendū. Plau. ī aulularia: Neq̄ ego nūq̄ nisi hodie ad bachas ueni ī bachanal cognatū

Curio curiosus: Plautus ī aulul. Volo ego scire ex te quid sit agnus curio.

Culcitra. Varro ī qnquatibus. Quā ī testudineo lecto culcitra plumea ī die dormire. Idē de uita patrū li. i. Qui primus uxore dūcebat duabus culcitrīs: ac duabus thoris plagulis cōstrasset.

Citrus. Varro ī gerūto didascalo. In quibus lybia citro fasces cingit fores.

Cecutiūt. Var. ī gerūto didascalo: Vtq̄ oculi mihi cecutiūt: an ego uidi seruos ī armis cōtra dominos:

Caballus. Lucil. li. ii. Succussatori tetri tardiq̄ caballi. Varro ī Parmenone: Alius caballū arboris ramo ī humili alligatū reliq̄t. Idē Sēs q̄ ulyxe: In castris permāsī: inde caballū reduxi ad censorem.

Coda. Var. ī taphemenippo: sed ut canis sine coda. Carnales sedules. Var. sexagesi. Vix hāc fatus erat: cū more maiorū ultro carnales arripiūt de sōte ī tyberim deturbant.

Crassū positū p hebeti & stulto. Var. sexagesi. Senibus crassis homuli nō uidimus quid faciāt.

Canū uetus antiquum. Virg. li. i. Cana fides & Vesta Varro eumeni. Et ecce de iprouiso ad uos accedit cana ueritas attici filio praelumina.

Cissū uehiculo biroti genus: M. Tuli. philippicā: li. ii. Deluit ī quadā caupōa: atq̄ ibi se occultas per potum cissim domum uenit.

Celeratim celeriter. Sisēna histo. li. v. Quo magis celeratim poterāt ī insidiis suos disponit.

Capiat a copia honeste positū: ut ligant & pabulat & aquatur: Cecili. li. i. Armis & magno cōmeatu sed praeda ī genti copiatur. Virg. Geor. li. iiii. Sub moenibus urbis aquatur.

Cōfutare ē cōfodere uel cōmittere. Var. ī mæonio. Hāc aediū summo atria cōfutabāt architectores. Idē li. i. Hui Sedīa cocus magus aenū quādo feruit: paula cōfutat trua.

Cōpluries frequēter. Caro suasionē in legē populi: Quod cōpluries usu uēit omni tēpore ante aduētū esse remp. reddimus. Idē originū lib. iiii. Cōpluries eorum milites mercenarii inter se multi alteros ī castris cōcidere. Plau. ī pfa. Quid metuis. Metuo hercle uero. sensi ego cōpluries.

Cognomē est eiusdē nois: Affra. ī diuortio. Lætius genus cognominationis morborū cognominis.

Clypeat. Pacu. ī hermiōa: Currum licuit elhamide cōtorta: astu clypeat & actiū. Ita & galeare. Cinna in epigrammatis: Miseras audet galeare puellas.

Cōuasare est furto oīa colligere. Terē. ī phor. Alqd cōuasare: atq̄ hinc me ego cōiicerē prius ī pedes

Cluet nominat Lucil. xxx. Quia opa troginis calix p castra cluebat. Enni. ī ambracia. Pergētes eē cluebat omnium miserrimus: Pacuuius ī Illona: sed hāc cluentur hospitū iufidelissimi. Varro

onos lyras. Pacuuius discipulus dicorporis fuit

Ennius musage. Pöpillius clueor tibiidas, Lucil. lib. xxvii. Xx. domi an. xxx. uel cētū tibiidas alas. Cōtēturū. Lucil. li. xxvii. Tu Luciliū crede! cōtēturū cū me ruperint sūma omnia fecerim. Var. lib. de liberis educādis Vel maxime illic didici & sitienti tyriacam mullam: esurienti panem cibariū siligi neum: & exercitato somnum suauem. Canicas ueteres fursures eē uoluerūt. Luci. li. xxvii. Quāti uellēt q̄ canicas ap̄ te & mangonis māu. Concorditas p̄ cōcordia. Pacuius in Hermiōa: Cō corditatem hospitio adiunctam perpetem probi tatem conseruetis. Cōmentū pro communitum. Plautus in Amphiz trōe. Faciam amphitrionē adueniētē ab ædibus: ut abeat quouis pacto: fac commentus fies. Cribrum Lucil. libro. xxvi. Cribrum cerniculum lu cernam in laterem: in telam liciū. Contēnificum. Lucil. lib. xxvi. Ego enim contemni ficus fieri & fastidire agamemnonis. Cordi est hōnestē dictū animo sedet. Lucil. li. xxvi. Et quod tibi magnopere cordi est mihi uehemē ter displicet. Idemq̄ si tibi porro istæc res iccir co cordi est: q̄ re utilem. Congenudare flecti genibus. Ceci. in anna. lib. vii. Ip se regis eminus equo ferit pectus aduersum. Cō genudat percussus deiecit dominum. Causari causam dicere uel defendere. Actius in Me deā: Qui potis est repelli quisq̄: ubi nullus est cau sandi locus. Affra. in Emāciputo: Vide facunde cōtra causaris partem. Pacuius armorū iuditio: qui sese ad finē esse ad causādū uolunt de uirtute. his ergo cernendi do potestate omnibus. Celebrescat celebris fiat. Actius in Diomede: Et q̄ lis fuerit fama celebrescat tua. Coepe incipe. Ceci. in Peribœa: Restriā ære obscu ro hercle definā: mane coepiā. Plau. i. Mæne. Ne q̄ ego sanio: neq̄ pugnas uelitis coepio. Idē i Tru culēto. Dum abeā quodā: & ubi nihil coepiam. Certissat certa fiāt. Pacuius in Cryse: Aquæ cocos unde certissent. Celebre nō solū frēq̄ns: sed ēt uelox: Acti. i. ægyptho Celebri gradu gressū accebrasse docet. Calliscerūt prout calluerūt. Cato libro de bello car thaginensi. Aures nobis calliscerunt ad in urias abeat: aliū questum coepiat. Commetare cōmeare. Neuius in Bubulco cerdone Cū ad lupā nostram tum multi crebro cōmetāt lupi: Affranus in uirgine: Quotu commetas ubi confixus desides? Concalluit. M. T. ad Atticum li. iiii. Locus ille animi nostri stōachus ubi habitat olim cōcalluit. Et de deoz natura libro quarto: Quoq̄ tamq̄ manus opere. sic animus usu. concalluit. Cōciere cū perturbatione cōmonere. Actius i Me dea: Nisi quas terrestres pōtus strages cōciēt. Af fra. i. Deposito: Dii sūt irati tibi: q̄ cōciere cogites tātū mali. Ennius in Doloreste: Exēplo ægypthi fidem nuncupantes cōciebant populū. Cōglomerare iuoluere supaddere. Ennius i Thye. Heu mea fortuna: ut oīa i me glomerata mala. Cōgermāescere coalescere cōiūgi uel cōsociari. Qua drigarius annaliū: Facite exēpla eoz: ut uos cū il

lis cōgermanescere sciatis. Var. reg. huma. li. iiii. Po stea cū his unā rēp. cōiuncti & cōgerminati tenuere Colabella adiunge labra. Laberius annalium: Parana colabella osculum. Cimbaliſtare cibala q̄tere. Cassius in emina li. iiii. Mu lier cātabat tibiis phrygiis: & altera cimbaliſſabat. Cōcinare cōficere uel colligere. Neuius belli puni ci. li. iiii. Trāsit melitā ro. exercitus isulā itegrā urit: populatur: uastat: rem hostium concinnat. Catullire esurire uel libidiri. Labe. In lacuberna ſcin de una ex collecto in patiēte catullietē lupam. Caduciter præcipitater. Var. etractione: Aut frigidus nymbos aqua iacta caduciter tuentis pertinuere aquatilæ querqueculæ natantes. Cupiēter cupidissime. Actius i Philoctera: Cui pote stas detur tua cupiēter malis mēbra discrepat su is. Ennius in Phœnice: Stultus ē q̄ cupida cupiēs cupiēter cupit. Cōmemorare cōmonescere in memoriā reducere M. T. de senectute: Pythagoreorūq̄ more exercen dæ memoriæ gratia: qd quoq̄ die dixerim: audie rim: egerim: cōmemoro uelperi. Idē de finibz bo. & malorū li. i. Sed a te opportūe facta mētio ē: sed etenim mœtus audire. Cice. Quæ nā istius sit ue teris: quā commemoras academicoz & peripate ticorum de finibus bonoz sententiam. Cōiectariū efficax pfectū. M. Tu. de fi. bonorum & malorum lib. iiii. Illud uero mihi me cōiectariū. sed imprimis habes illorum. Cōcubia nocte primi somni. Sisen. histo. lib. iiii. Ipsi legati cōcubia nocte oppido digressi iā supra ostium munitionem succedunt. Cistas. Sisen. Histo. lib. iiii. Cistasq̄ quæ erant legū ferendarum gratia parta defecerant. Centones & cilicia. Sisen. histo. li. iiii. Popius aceto madefactis cētonibus integūtur: quos supra ppe tua classi suspensa cilicia obtenduntur. Cerbritudinem pro crebritate. Sisen. histo. li. iiii. Nā clādestina celeriter transigi apud notos cogitata dici debet non explanari. Cemēta lapides nō magni mōi qbus ædificia cōsur gūt. Sisen. histo. li. iiii. Formidine oppsis q̄ hūilē cemētis iſtructū oppidū mug. sciebar. Var. in biz marco: Nō te pudet māicū dōi tuæ uides cōmili tonū tuoz cohortis seruis tuis mistrare cemēta. Cis positū p̄ ultra. Salust. Cis Rhenū atq̄ itra mare nostrū & oceanū nisi q̄ paludibus iuiā fuit pdo mitā. Var. rheto. li. xx. Eo die cis tyberī reddēdū ē q̄ de cælo auspicari ius nemini sit p̄ter magistz. Quadrifariam pro q̄dripartita. Varro rheto. li. xx. Et ea q̄ ad mortales pertinent q̄driſariā dispartie rim i homines: in loca: in tēpora: in res. Cōcalfacere excitare uel icendere uel hortari. Cice: de deoz natura li. ii. Et ait idē: cū brachiū cōcalfe cerit: tū solere pugnare. Idē ad pausa. li. iiii. Nos uē tidianis tumoribus concalficimur. Cauillāt ut iocātur. Cice. de orato. li. iiii. Cauillātur aut aliqd de oratoris arte paucis p̄cipiunt libellis. Catus p̄ sapiēte. Cice. Tus. li. ii. Sed hō catus nūquā termiat nec magnitudis nec diuturnitatis mōm. Contrahi dictum est honeste quadā tristitia liberari. & solitudie aut mœrore. Cice. Tuscu. li. iiii. Hoc

detrahto quod totum est uoluntarium ægritu-
do est sublata illa moriens: morsus tamen & con-
tractiunculae quædam animi relinquentur & li.
iiii. Itaq; hæc prima diffinitio est: ut egritudo ani-
mi sit aduersantis ratione contractio.

Cicures. Cicero tulsu, li. v. Partim soliuagas: partim
congregatas immanes alias quasdam aut cicu-
res non nullas abditas terrarq; testas.

Cuias unde. Cice, tulsu, li. vi. Socrates quidē cū roz
garetur: cuiatē se esse diceret: mundanū inquit.

Cibariū quod nūc aut de pane sordido aut de alio i
digno dicat. Var. i modio: i bucolis dormire mal-
lē. s. potius uinū meū cibariū: q̄ ego dominus cu-
barē. Idē onos lyras. Tuus autē ipse frater cibari-
us fuit Aristoxenus. Ci. Tu. li. v. Cui cū pegrinati
comitibus non secutis cibarius in cassa panis da-
tus esset: nihil uisum illo pane iucundius.

Comedones ab edendo. Var. in modio: Putat fore
hoc q̄ hinc comedonibus cōuenit usu qbus no-
ta uoluntate comedunt: duntaxat gulla gaudet.

Caulē uitis robur. Var. de re rustica li. i. Quem dici
mus caulē: ut Vir. li. xii. Puberius caulē ioliis. Var
ro ex sarmēto caules qui nati sunt de his q̄ pluri-
mum ualent: primum ac secundum nonnunq̄
& tertium relinquere: reliquos decerpere.

Cōtinuare cōuenire cōcurrere. Sifen. hi. li. v. Mariz
us ostio liri si uehī: atq; enariā suos cōtinuare.

Cinefactū in cinerē dissolutum figuratio: ut tepefa-
ctū & labefactū. Lucil. li. iii. Ad nos horritico cine-
factum te prope cubet.

Coxēdicas coxas. Lu. Caput colos tētaf: trūcus susti-
nef a coxēdicibus. Var. de re ru. li. i. Lata frōte na-
ribus simulato pēctore classis coxendicibus.

Cōditaneū: quod cōdi uel cōdiri pōt recte dici. Var.
de re ru. li. i. in agro crasso & calido oleo cōditane-
um radium maiorem salentinam horti tempus
causa serginam abituram colmineam:

Cōenatus ut prāsus: ut potus uel lotus. i. cōfecta cōe-
na. Var. de uita patrū li. iii. Vt eius cōuiuiū q̄ triū-
pharet in capitolio uidef esse propriū: ut ipse po-
tius domum reduceretur cōenatus a cōuiuiō.

Ciros capitis crinē. M. Cato libro de liberis educan-
dis: Itaq; ambraciæ primū capillū puerile dēptū.
Item ciros ad apollinem ponere solent.

Catellos. M. Cato i libro de liberis educādis: Quare
melius curæ consuetudinis puerilis illorum: qui
suis catellis ministrent quod edent.

De dictionibus a. D. littera incipientibus.

Extima p dextra. Var. Porro inde ab uno
d quoq; cōpito ternæ uiaē oriunt: e qbus sin-
gulæ extimæ exitū ad cælos habēt pprū: a
primo cōpito dextimā uiam munit epicurus.

Desueui illū p desuefecī illum: id est consuetudinē
ei abstuli. Titinnius gemiā. Paralitos amoui: leo-
nem ædibus abstrui desueui: ne quo ad coenam
iret extra meum consilium.

Dapalis cæna est diuersis amplis dapibus plena. Ti-
tinnius Varro: Toto sit in foco de lignis mihi da-
palis cœna.

Diuitant pro diuites faciunt. Actius in Astyanacte:
Nihil credo auguribus q̄ aures uerbis diuitāt alie-
nas suas: ut auro locupletent domos. Turpili, in

trasilione: Dii me diuitant.

Desquāmar squāmis expoliat. Plau. i anlu. Dromo-
desquāma pisces: tu Macherio gōgrū muranā: ex
dorsua q̄t ū potes. Luci. lat. li. vii. Sador subsellor:
desq̄mor: punico: ornor. Expilor pingor.

Deartuare ē q̄si p artus cōcidere. Plau. i captiuis. Tū
igif ego denūciatus deartuatus sum miser. Idē i
eadē Deartuasti dilacerauisti atq; opes cōfecisti.

Demoliri diruere. Salu. hi. li. iii. Pluteos rescidit: ac
munitiones demolitur loco summo potitur.

Diuidos. i. separatos. Actius in Andromeda: Nosq;
ut seorsum diuidos læto offeres.

Dispuluerare est dissoluere. Ne in Gymnasto: Saxa
siluas lapides montes dissicis dispulueras.

Differitas pro differentia. Lucilli. libro. iii. Tantaq;
in his rebus distantia differitasq;.

Debilo debilis. Ennius libro. viii. debilo homo.

Domutionē. Pacu. in hermiōa: Nā solus danaps hic
domutionem dedit. Lucil. li. xxvii. Domutionis
cupidi imperium regis pene imminuimus.

Designare cum nota & ignominia aliquid facere.
Terentius in Adel. his. Illa quæ ante facta sunt
omitto modo quid designauit.

Deblaterare est obloqui confingere. Tucil. li. xx. De-
blaterat plenus bonus rusticus concinnit una.

Deletile non quod deleatur: sed quod debeat. Varro
in modio: Si displicet tibi tam latum mare partis
quantum spongiam deletilem.

Datatim .i. iuicē dādo. Plau. i Curculione: Tū isti q̄
ludūt serui scurrarū datatim in uia. Affra. i hoie.

Datatim uxore ut ludas. Pōpo. i Adel. Quod ille di-
cit cū datati i lecto lusi tecū. Neuius in Exodo. In
molis non ludunt raptim pilo datatim morfo.

Diuidia est tedium. Actius i armorum iudicio: Hu-
ius me diuidia cogit plus q̄ est par loqui. Turpil.
in Epideto Sperabam consilia nostra diuidiæ ti-
bi cum ætas accesset non fore.

Dulcitas dulcitus pro dulcedo. Actius i Tereo: sua
uē linguæ sonitum o dulcitas conspiratū aia. Ce-
ci. in Syraculis: Tanta hic iuasit in corda indulci-
tas. Cice. de deoz natura li. iii. Quinetiā gustaz
tus q̄ ē secūdus ex oibus maxie uoluptatibus qp-
pe dulcedie præter cæteros secundus cōmouet.

Discorditas p discordia. Pacu. in Hermio. Quātq;
ex discorditate cladem importem familiæ.

Deletio. Luci. libro. xxix. Deletionem nostri ad unū
exercitus.

Depeculassere: ac deargentassere & decalauticare
eburno speculo depeculassere:

Diffiare statu disturbare. Plau. cuius tu legiōes dif-
fluitasti spiritu. Lucil. libro. xxvi. Pars diffiat uē
to: pars autem obrigescit frigore.

Danūt dāt. Pacu. in Illiona. Dii me & si pdūt: tamen
eē ad uitam petūt: q̄ priusq̄ itereo spaciū ulciscen-
di danūt. Plau. i Pseudulo: Cui seruitutē dii danūt
lænoniā. Neuius belli punci lib. iii. Eam carnē
uictoribus danunt. Ceci. in Plotio patiere quod
dant quando optata non danunt.

Deamare uehementius amare. Afranius i Vopisco
Voluptatē capio maximam cruciari te tua culpa
q̄ det de illa pessima quam deamas promere.

Decollare ex collo depōere. Ne. Notonicas loui hēs

nidi tibi tradi in tuo collo est: decolles caue.
 Degulasse est gulæ dedisse. Affra. in Bruto: Immo
 iandudum occubuisse degulasse oportuit.
 Delectare illicere attrahere. Ennius in Thye. Et me
 apollo ipse delectat: ductat delphicus. Quadriga-
 rius Anna. li. iiii. Fabius de nocte cœpit hostibus
 castra simulare: oppugnare eum hostem delecta-
 re dum collega id caperet quod captabat.
 Delica explana indica: Actius in Achille. Quare alia
 ex crimine inimicorū effugere possis delica. Ceci-
 lius in Cibolio: Ista te: Immo uero hæc ante soli-
 tus sum res delicat. Titinnius li. v. Quid istud est
 aut istic tibi uult sermo: mater delica.
 Deuorare absumere eripere. Actius i Aenea. Patrio
 exēplo & medicabo: atq; aiām deuorabo hostib;
 Dignet dignus putet. Pacu. in Illio. Quis deos iser-
 nos quibus celestis dignet decorare hostis.
 Debiliter debilitate. Pacu. Miseret me lachrymis li
 gua debiliter stupet.
 Demagis ualde magis. Lucilius lib. xvi. Rex corus
 ille duos uentos austrum atq; aquilonem nouis-
 se aiebat se solos: demagis istos & nymbo au-
 stellos nec nosse necesse putare.
 Diu pro die: unde & iter diu dicif. Titin. i Fulōibus
 Nec nocte nec diu licet fulonibus gescat. Plautus
 i Mer. Noctūq; & diu ut iuro subdolassis. Idē in
 Au. Nec noctu nec diu getus unq; eā nūc dormiā.
 Dubitatim dubitanter. Cecilius Annalium li. iiii. im-
 perator conclamat de medio uelitatus: si nostro
 cornu remouētur gallis non dubitatim imitant
 Sifenna Historiæ li. iiii. Quod hostē non dubi-
 tatim cum pluteis ac scalis iter facere cernebat.
 Discedere hiare diuidi distendi. Mar. Tul. de officiis
 li. iiii. Hinc ille gygas inducitur a plutone: qui cū
 terra discessisset magnis quibusdam imbris.
 Sifenna Historiarum libro. iiii. Armata dextra
 ducti: magisq; in latitudinem discedunt.
 Delegare ueteres discedere posuerunt uel dispartif.
 Plau. in Amphi. cui fautores delegatos uiderint.
 Depscere a græco magis significantiam & originē
 trahit Homerus in Odissea: Var. in
 Mysteriis. Sed tibi fortasse alius molit & depfit.
 Dolitum pro dolatū usu dicif: quod est pœsum
 uel abrafum uel effresum. Var. in agathōe: Nunq;
 celatus in manu dextra scyphus celo dolitus artē
 ostentat mētoris. Cicero Dolatum academicorū
 li. iiii. Nō. n. ē ex saxo: aut cultus e robore dolatus
 Descobinatis faucis & abrafis & defectis. Var. i me-
 leagris. Sin autem delectationis causa uenamini
 quanto satius est saluis cruribus in circo expecta-
 re: q; his descobinatis in filua curare.
 Dentarpagas quas græci uocāt uolūt
 appellare. Varro in quinquatribus: hic in pensile
 forcipem dentarpagæ.
 Desubulare pfodere. Varro. Sexq; ulyxe. Vnā ueniā
 eē nō amouisse duce uirtute hac eē nobilē: alterā
 Carneadem desubulasse bona corporis secutū.
 Dormitio. Var. sexage. O stulta corporis nostri dor-
 mitio: uigilabis: Et alio loco idem: Quid mihi
 somno si dormitio tollitur?
 Dissentaneū discors & dissenties: ut consentaneum
 cōtra: Nigidius: Eum locum facit dissentaneū.

Decidua quæ cadant: ut occidua. Laberius: In altū
 non ubi caput a foliis decidua folia pandit.
 Duodeuicesimo ita ut duodecimo. Var. humanag-
 reg. libro. xvi. Mortuus est anno duodeuicesimo
 rex fuit. xxi. Cato li. iiii. Originū deīde duodeui-
 cesimo anno post dimissum bellū qd'. iiii. & xx.
 ānos fuit carthaginēsis sextū d fœdere dēcernere.
 Diurnare honestū uerbū p diuidere: & apud ueterē
 prudentē auctoritatis icognitæ. Neq; optimum
 queng; in suos solent diurnare.
 Duritudo pro duritia. Cato in Veteriū: Qui illius i
 quit imprudentiam qui norat duritudinem.
 Delinam numero singulari: quod aut rarum ē aut
 singulare. Plautus. Mea uoluptas mea delitia.
 Diritas. Marcus. T. de senectute: In altero diritas.
 Dirissimum seuerum: Varro in Bimarcho: Scena
 quem senem latina uidit dirissimum:
 Diis diutinis ac iugibus. Var. onos lyras: Sol hermo-
 ge quadam gubernans motibus diis uiget.
 Diēteria quasi dicta non seria. Varro onos lyras:
 Quam mobile neq; orto saltitium attulit psalte-
 rium: quibus sonant in græcia diēteria.
 Dispalare est separare. Sifen. historiæ libro. iiii. Dis-
 palati ab signis digressi omnes ac dissipati. Idem
 Tanto plures passim dispalantur.
 Diloricare dictū est scindere. Cicero de oratore li. ii.
 Qui in cā perōranda non dubitauit excitare reū
 cōsularem & eius diloricare tunicā: & iudicibus
 cicatricē aduersam senis imperatoris ostendere.
 Diuitior. Cicero de oratore libro. iiii. Inde ille licen-
 tior & diuitior fluxit dithyrambos.
 Deturbare deiicere demouere: Salu. li. ii. Moenibus
 deturbat. Vir. li. v. Puppi deturbat ab alta & li. vi.
 idē alias animas q; p iuga lōga sedebāt Deturbat.
 Diuidiæ ut disensiones: Actius in Phoenissis: Ne ho-
 rum diuidiæ & discordiæ dissipent & disturbēt
 tantas etiam optimas ciuium diuitias.
 Deintegrare deminuere: deiugare: deiungere: sepa-
 rare: dissociare: denasci: decrescere. Ceci. Nomen
 uirginis: nisi mig; ē deitegrauit. Pacu. in Chryse.
 Perq; nostram egregiam unanimitatem quam
 memoria deiugat. Cassius hemina annali libro.
 ii. Quæ nata sunt ea omnia denasci aiunt.
 De dictionibus ab. E. littera incipientibus:
 Virescat. Var. i pmetheo. li. xv. Atq; ex san-
 e guinibus dolore euirescat colos.
 Euallare dictū est excludā: & q; si extra uallā
 mittā. Titinnius in prælia. Qua ego extorrē hanc
 domo faciā dilatricē pallia euallauit. O pulchre.
 Varro hemia. Donec foras nos itus eualluerunt.
 Excantare significat excludere. Plau. i Bacchidibus
 Nā credo cuius cor excantare pōt. Luc. li. iiii. saty.
 Quæ ego nūc æmilio præcanto atq; exigo: atq;
 cato. Varro i Eumenidi. Vbi uidēt se cātado exa-
 ra excantare non posse: deripere incipiunt.
 Extundere est extorquere uel inuenire. Affra. i epi-
 stola. Itaq; adeo extundo: ex offitio datur mihi
 custodiendus. Virgilius Geor. li. i. Vt uarias usus
 meditando extunderet artis Paulatim.
 Exculpere est extorquere. Plautus i cistellaria: in q;
 stione uix expuli ut diceret. Lucretius satyræ li.
 bro. ii. Nunc nomē iamq; ex testibus ipse rogādo

Exculpo: hæc dicam. Idem. Vti esurienti leōi ex ore exculpere prædam.
 E regione positum est ex aduerso. Cice. academico. li. iiii. Nec ego non ita uos & dictis esse e regione nobis in contraria parte terræ: qui aduersi stent ad contra uestigia.
 Exorbebo pro exorbeam. Plau. in Epidico. Iam ego ne conuertam in hyrundines atq; horum exorbebo sanguinem. Turpilii in Leucadia: Iam ego istam tibi tristitiam exorbebo.
 Exurgitem exhauriam significat. Plau. i. Epidico: Atque exurgitem domo prorsum.
 Expapillato brachio quasi usq; ad papillam renudato. Plautus in milite glorioso. Idem connexū in humero leuo expapillato brachio.
 Exos dicitur sine osse. Lucretii. libro. iiii. Exos & ex anguis tumidos perfluctat artus.
 Extrarium quasi alienum. Affranus in Suspecta. Vt me esse in hac re ductat abs te extrarium.
 Errabundus pro errans. Vir. Siqua forte ferant oculis sese obuia nostris. Errabunda bouis uestigia.
 Excandentia iracundia feruentia. Cic. Tus. li. iiii. Ludi ne ira excandescant odium inimicitiae: discordia. Idem in eodem. Excandescantia autem est ira nascens & sine modo existens.
 Emulgere sine labore tollere. Terentius in Phormione: Emulsi argento senem.
 Effutire cum mendacio dicere. Ter. in Phor. Vos forte imprudētes effutiretis. Cice. Tus. li. v. Nec hæc sit agit: ut quasi ex tēpore futire uideat. Lucretius: Mala licet similis ratione effutiat ore.
 Eleuit maculauit. Lu. li. vi. Si hic uestimēta eleuit luto: ab eo risū magnū ad cachinū imprudēs sbicit
 Eleuiem purgationem. Lucretius libro. xxvi. Vt eleuiem facere per uentum uelis.
 Exponere pro exemplo boni ostentare. Cice. in acade. libro. ii. Frangere auaritiam scelera ponere: uitam suam exponere ad iuuandam iuuentuti.
 Expetunt pro uolunt. Pacuius in illiona. Dii me: & si perdunt: tamen esse ad uitam expetunt: quū priusq; intereo spatium ulciscendi dabunt.
 Expalpare elicere. Plautus in penulo. Quid faciam: exora blandire expalpa. Pomponius in collegio: Siquid expalpare possum ab illo.
 Expirgo pro expgefacio. Actius in Antigo. Heus uigiles pro parte expgite pectora tarda sopore extergite. Santra nunciis bacchis exēplo excitæ uadit: qua genitrix & omnis uocis expergite sono.
 Extrahunt pro exhibent. Affra. in actione: Simul limen intrabo: illi extrahunt ilico.
 Efflictim uehemēter. Plau. i. penulo: Eage hic adolescens alterā efflictim. Perit. Pōp. Dotato scio polite illā amare efflicti. Laberius in Bellonistria: domina nostra priuignum suum amat efflictim.
 Expulsum dictū ē a frequēti pulsu. Varro in Serapate recte: Purgatū scito: quoniā uidebis Romæ i foro ante iamenos pueros pila expulsim ludere. Nig. i. cōmēto li. xx. Cuiusmodi genus aduerbiorū aduerbiū motu: quia euerit ut pulsim cursim.
 Eluuiū corruptus & morbiferis opibus tractus. M. T. de offi. libro. ii. Qui collectis cæteris causis eluionis pestilentia: uastitatis.

Exhiberi inferri. M. T. de offi. lib. iiii. Quod cū audi uisset adolescens filius negociū exhiberi patri.
 Equuleos diminutiū ab equis. M. T. in Hortensio dici uoluit. Vt igitur domitores equorū nō uerbera solū adhibēt ad domādū: sed et cibū sæpe subtrahūt: ut fame debilitet equuleos nimis effrenata uis. Varro i Eumenidibus. Neq; furētē equuleū damacrinū insanus ego exhibebis morbi fluctibus educet unq; Pōp. Decuma fullonis. Vbi i siluit inculeratū equuleum: ibi tollitū tortor.
 Emācipatū subnixū deditū. Marcus Tullius de Sen. Ita senectus nimis honesta ē: si seipsam defendit: si ius suum retinet: si menti emancipata ē si usque ad ultimum spiritum dominatur.
 Exiurare & deurare idest ualde iurare ut deamare plau. i. Amph. Exiurasti mihi te dixisse p iocū.
 Exornare ornare: extruere instruere. Plau. i. Aulularia: Repediū rebus paratis exornatis nuptiis. Vir. ænei. li. iiii. Pulchrāq; uxorius urbem Extruis. Cice. Tuscula. libro. ii. Modo est aliqua patientia: si nulla est: quod exornamur philosophia.
 Equiso pro egre Varro trioclitē. Trifilio patiaretis eos: Nā ut equus q ad uehendū est natus: tamen hic tradit magistro: ut equiso doceat tollitū. Idē i Marcipore: Quā nautici eqsones per uia q ducerent lora. Idē i Eumenidibus. neq; furētē equuleum damacrinum insanus eqs exhibebis morbi fluctibus educet unquam.
 Eunuchare Varro in lege menia: Siqui patriā maiore parētē extinguit: in eo ē culpa quod facit p sua parte is qui se eunuchat: aut alicui liberos pducit
 Equilā equā. Var. in lege menia: Nemo est tā negligēs: qn sūma diligētia eligat asinū q suā saliat: eq lā
 Esurigo fames. Varro i Taphemenippo. Vbi lubet ire licet accubitum accedo strennuosus sublimus: quod esurigo fundebat costas.
 Exitū Varro sexa. Sic circūspexi atq; inuenisse: cū dormire cōpisset tā glaber q Socrates galbā esse factum exitum e pilis albis cum proboscide.
 Elucificare lucidare dictū a luce. Lab. Scito fulgētis splēdor pecūiæ uolo elucificā exitū ætatis meæ.
 Exigor pro a me exigitur. Cecilius: Excino ego illud minus nihilo exigor portorium.
 Edulcare pro dulcius facere. Act. Quapp edulcare cōuenit uitā plurāq; acerbas senibus gubernasse.
 Egtem pro equo. Vir. geor. libro. iiii. Atq; equitem docuere sub armis isultare solo: & gressus glomerare supbos. Ennius annaliū li. vii. At nō quadripedes equites. Eqtare quoq; Luc. equū dicit cū sit hois equū infidentis. Quis hunc cōcurrēt equum non æque equitare uidebat: is equitat: curritque oculis.
 Exequiant exequiis cōiuant & epulant. Varro in Bimarco: Ip̄m pp uix liberti semitrati exequant.
 Exedra. M. T. de offi. & de finibus bonorū & malorū li. v. Sūt in ipsis locis iudicia summorū uiroq; tamē ego illa moueor exedra. Et de orator li. iiii. Tūc dedita opa quiescētibus aliis in eā iā exedrā uenisse: i q Crassus posito lectulo requeissent.
 Ergo positū p ea cā. Virgilius æneidorū li. vi. Illius ergo uenimus: & magnos herebi transnauiumus amnes. Silenna historiarum li. iiii. Milites: ut lex

calphurnia cōcesserat uirtutis ego ciuitate dōari
Enixi p. enixe. Sisen. hist. li. iiii. Et ergo illos malos
& audaces semp enixi cōtra fortunas atq; hono-
res huius ordinis oīa fecisse ac dixisse sentio.

Exinanita euacuata. Si. hi. li. iiii. Denique exinanitas
castris rōni: q. clausi se loco petuerūt expedire.

Exanclare ē ppeti uel supare. Cice. Academicorū li.
iiii. Credorū clitomacho ita scribenti ut Herculi
qndā laborē exāclatū. Et Tu. li. i. q. exanclauissent
oēs labores tū iciderēt i mortis malū sēpiternū.

Eugium media pars inter naturalia muliebria. Lu.
in Epodis hymnis: Sine eugio ac destina. Laberi
us in centenario. Quare tam arduum ascendas:
an concupisti eugium scindere?

Exoticum aduentitium a græco. Plautus i. muste.
Non omnes possunt olere unguenta exotica.

Ebriulare ebrium facere & ebriacus ebrius. Labe. i.
chere. Ebriulari mentem hilaram arripiunt: Idē
in Aulula. Homo ebriacus somno sanari solet.

Exfundere a fundo auertere. Ceci. antipater lib. vii.
Respu. amisso exfundatō pulcherrimo oppido.

Externauit & consternauit: id est dementem fecit.
Catullus: Ah misera assiduus q. luctibus externa
uit spinosa sericina ferens in pectore curas.

Excissatum laniatum uulneratum. Plautus in Ciz-
stellaria: Capillo cisso atq; excissatis auribus.

Edusam & potinā deas præsides uult habere pue-
rorum. M. Cato li. de libe. edu. Cum pro cibo &
potione initiarent puero sacrificabantur ab edu-
lis edusa: a potina potinæ nutrice.

Esculētum & escariū ab escis & ab edēdo dictum.
M. Cato in li. de libe. educādis. Fortūa se illos nō
natura præsistere sigd datū his sit esculētum. Plau.

i Menæch. Ea enim uere lenta uicla sunt escaria.

Ephippiū tegimē equi ad mollē uesturā paratū. M.
Cato de liberis educādis. Mihi puero modica fu-
it una tunica & toga sine fasceis calciamēti equus
sine ephipio: balneū nō quotidianū albeus ratus.

De dictionibus ab. F. littera incipientibus.

Amulanē p. seruiūt. M. T. de rei. l. tertio est
f. n. genus iniustæ seruitutis: cū hi sunt alteri
us qui sui esse possunt: cum autem hi famu-
lantur. Et de offi. libro tertio. Quam hi seruitu-
tis famulatus & seruiētis uoluntati.

Firmitudo pro firmitas. Plau. in Asinaria: Si istā fir-
mitudinē animi obtines salui sumus. Mar. Tul.
de rep. li. i. Habēt æquabilitatē qdā: q. carere diu-
tius uix possunt liberi: deinde firmitudinem.

Fortunare ē prosperare: & omnibus bonis augere.
Plautus in Trinummio. Defortunabunt nostra
consilia. M. T. ad Curionem: Tibi patrimonium
dii fortunent. Afranius in emācipato. Deos ego
omnes: ut fortunati sint precor.

Fallam pro fallāciam. Nouius in decumis. Me nō
uocabit ob eam rem hanc faci fallam.

Ficitatē dictū ut oliuitatē: id ē fructus fici: Nouius:
Ficitores oēs capiūt ficitatē: iers ē sine molestia.

Fimbriæ sunt omnis extremitas. Neuius i Lycuz
go ut uideā uulcantopa hoc flāmis fieri flora.

Famulitas est seruitus. Actius in Andromeda: Nā
postq. paruulos suos oppressit famulitas. Pacu. in

Athalantha: Quas famulitas: uis ægestas: fama:
formido: pauor.

Fidelitatē. i. fidē. Actius in Mirmidonibus: Nolo eq-
dē: sed tu huic quē scis: quali in te fiet fidelitate:
ob tidā naturā uiri ignosce. Affra. in Vopi. Idem
intus actū p. opera nimix mea ea aio fidelitatis.
Falsum habuit pro sefellit. Salusti. in Iugurtha: Ne-
q. ea res me falsum habuit.

Famul famulus. Enni. li. viii. Mortalē sūmū fortūa
repēte reddidit: sūmo regno famul ut optius eēt
Flaccet lāguet deficit. Lu. li. vii. Hic ē macedo fragi
on lōgius flaccet. Actius in Achille: Heu sceptra
iā flaccēt ferat. Affra. in diuortio. Dispii pturbata
sunt: iam flaccet fortitudo. Ennius in Thyeste: i
flaccebunt conditiones repudiato & reddito.

Fulguriuit fulgorem: secit uel fulmen afflauit. Ne-
uius suaue a suo sonitu fulguriuit Iuppiter. Luc.
libro. xxvi. Luporum exautorem maluanum &
fulguritatem arborum.

Friget frigidum est. Virgilius libro. vi. Corpusq; la-
uant frigentis & ungunt. Teren. in Phormione:
Abi tange si non totus friget me eneca.

Fabitorem fautorem. Luc. libro. xxi. Fabitorem ti-
bi me amicum amatorem putes.

Folliculum corpus. Lu. libro. xxvi: Ego si quis: sum:
& quo folliculo nunc sum indutus non queo.

Fligi affligi. Liui. in ægisto: Ipse se i terrā fligit cadēs
Actius in Epinausimache: Nec p. dolescit fligi so-
cios morte campos contingi. Idem i ægisto: heu
cuiatis stirpem funditas fligi studet.

Frangescere frāgi. Actius in ægisto: Neq. sera homi-
nū pectora frāgescūt: dōnec uim penserim im-
perii. Idē in Euryface. Nūq. erit tam immanis cū
mea opera extinctum sciat: qui frangescat.

Fuam sim uel fiā. Pacu. in doloreste: Respōsa explaz-
nat: mādāt me mater: fuit conoscēdi unq. aut cō-
ruēdi copia. T. rin. in fullone. Perii hercle uerbo.
ubi nūc tecum obsecro ut mihi subuenias ne ego
maialis suā. Li. i. Hermiōa. Obsecro te anciale ma-
ter: ne q. tuæ aduersus fuas. Affra. in pmo. Cave
ne pēdeas si fuas in questione. Ennius Hectoris
lustris. At ego omnipotens te exposco: ut hoc cō-
siliū Achiuis auxili fuit.

Facul p. faciliter. Huic cōtrariū ē difficul. Luc. li. vi.
Peccare ipune rati sunt posse: & nobilitate facul
p. pellere iniquos. Pacu. in teucro: Nos illū inte-
rea p. ficiēdo p. piaturos facul remur. Affra. i ictio-
ne: Aut facul aut air. Pacu. Foemia inuenit bona:
Actius i meleagro: erat uirile istuc fere aduersam
fortunam facul: Varro in Bimarco. Quod utrū
sit magnum an paruum facile an difficul.

Famulāter p. suppliciter. Actius i Tereo. Deuincat
moue natū semella affare & famulante pete.

Fluctuatim iactanter & solute. Affra. in pompa. Te-
ne tu in medio nemo est magnifice uolo fluctua-
tim adire illum accipite: hoc tege tu & sustine.

Fortunatim prospere. Ennius in annalibus. Ea mi-
hi reliquæ fidei regno: nobisq. quiritis se fortu-
natim fœliciter abinde uortat.

Frustratim & frustilatim per frustra & minutatim
Pō. i Verre ægroto: Vex illi ualēt. q. luctāt cū leo-
nibus: & te obiectis frustratī passerinū prādium

saturarum non frustilatum nec minutati dari.
 Fastidiliter fastidiole. Varro i Cras credo: hodie ni
 hil quibus instabilis animus ardēs mutabiliter
 habere fastidiliter in constanti pectore.
 Fugere dictum est fieri. M. T. de offi. lib. iii. Siquis
 uinum fugiens uendat sciens.
 Fatigare positum pro fatigari. Virgilius lib. iii. Olli
 remigio noctemq; diemq; fatigant.
 Frausos fraudatus. i. ad fraudis fructū uenerit. Pla.
 in Asinaria: Non placet meo tuo in commune
 nequam fraudem frausos sit.
 Fax pro face. Varro in Gerunto didascalo. Cōfluit
 muliez tota Roma q̄ noctu fieri mitia solita ēt
 nūc pinea fax indicat. Idē sexage. Adest fax iuolu
 ta incēdio. Idē de uita patz. li. ii. Cū a noua nupta
 ignis in face afferretur: fuco eius sumptus: cum
 fax ex pinu alba ēt: ut eā puer ī genuus afferret.
 Flauisas eas dici Var. existimat: quos grāci thesau
 ros uocat in epistola quā aduersus Marcū Sulpi
 tiū dedit Quintū Valeriū corā nunc solitū dicere
 quos thesauros grāco noīe appellaremus: priscos
 latine flauisas dixisse q̄ in eos nō rude aēs: argēz
 tumq; sed flata signataq; pecunia conderetur.
 Formidolosum & quod ipsum & sit formidabile.
 Salu. in Cat. Nō armatus hostis formidolosus.
 Fruisci p̄ frui. Lu. lib. xviii. Aequē fruiscor rogo ac
 tu. Ceci. libro. ii. Domus suas quoq; ire iubet &
 sua omnia fruisci. Nouius. Pareoq; magnopere.
 quasi uerum id fruisci non queunt.
 Fellare exurgere. Iam uero manio tam eū ad quem
 ueniunt: & hospitium lac humanum fellasse.
 Fallaci loquentia. M. T. de fini. bonoz & maloz. li.
 iiii. Quā diligentissime cōtra Aristonem dicūf
 a chrysippo ex ea difficultate ille fallaci loq̄ntia.
 Fabellā. M. T. de fini. bo. & malorum li. x. Libērer
 q; se cum his congregant: dantq; se ad ludendū;
 fabellarumq; auditione ducuntur.
 Ferabite positum pro agresti. Sisenna histo. li. q̄rto
 Et partim ferabite. partim lauro & arbusco: ac
 multa pinu ac myrtetis abundant.
 Foramen: Sisenna historiarum libro q̄rto Neq; por
 ta neq; ullū foramē erat: quo posset eruptio fieri.
 Flexanima. Cicero de oratore li. ii. Tantā uim hēt
 illa quā recte a bono poeta dicta est flexanima:
 at omnium regina rerum oratio.
 Frons pro fronde Virgilius Geor. libro. ii. Frons te
 nera: imprudensq; laborum. Varro de re rustica
 libro. i. Quod Cato ait circum fundum ulmos
 populos: unde frons ouibus & bobus sit.
 Falā turres sunt ligneā. En. li. xv. Malos diffindūt
 fiūt tabulata falāq; hāc sunt ēt circa quā apd ue
 teres propter spectatores e lignis erigebantur.
 Foria stercorea liquidiora. Pōponius i Macho. Con
 foristi me Diomedes. Laberius i panilicis. Forio
 lus esse uideris in coleos cacas. Foriolus q̄ foria fa
 cile emittat soluti scilicet uentris.
 Flores sex uini. Ceci. ad pol. Ego neq; florē neq; flo
 ces uolo mihi: uinum uolo.
 Februare positum pro purgare & pura facere. Var
 ro de uita patrum libro primo: In eorum enī fa
 cris liba cū sunt facta iniicere solēt farris semē: ac
 dicere se ea februare: idēst pura facere.

De dictionibus a. G. littera incipientibus.

Rūnire diciſ porci q̄ eorum p̄priū uocis ē
 g Varro in aboriginibus: Ogrunnit lepido la
 cte saſ mala maſtatus porcas. Ci. Tuscu. li. v.
 Aut grunnitum cū iugulatur sus. Laberius in ſe
 ditio. Grunnientem alpexi porcam.
 Grundules lares dicuntur romā constituti ad hor
 nozem porcā quā triginta pepererat.
 Grādire grādē facere. Varro regz diuinaz libro pri
 mo: cū aut humus ſeminari incipere non poſſit
 aut recepta nō reddat: aut edita grādire nequeat.
 Plau. i aulula. Teſtudineū iſtum tibi ego grandi
 bo grādū Lu. li. iiii. Quā nūc uix ueſtro grande
 ſcūt aucta labore. Idē li. i. Quodq; ſurdā mate
 riā grādeſcere aliqua. Actius i meleagro. Frugis
 phibēt pergrādeſcere. Pacu. i doloreſte. Nec grā
 diri ſecum frugum poſſe nec miteſcere.
 Grāditatē maiore aetatem. Sisenna hitoriāz li. iiii.
 Neq; aetatis grāditatē: neq; ea merita: neq; ordis
 honeſtatem aut dignitatē ſibi eſſe excuſationi.
 Grauidinoſi: Cicero tuſculanaz libro quarto. Itaq;
 dicimus grauidinoſos quosdam terminoſos.
 Glaratores ſunt calobratarii. Glarā enī ſunt fuſteſ
 quā mittunt. Varro mutū mulis caluūt grāce
 glaratores qui gradiūtur perticā lignēz
 ab homine eo qui in iſta tangitātur Sicilia nimi
 noſtri ſunt galeā cura apud pedes noſtri eſſiare.
 ſed ab animo mouentur.
 Grandilog eloquentes. Cicero in oratore. Nā & grā
 diloqui: ut dicā fuerūt cum ampla & ſententiāz
 grauitate & maiestate uerboz. & Tuſ. li. iiii. Qui
 tadē iſti grādiloz cōtra hāc duo q̄ maxie agūt.
 Guttatim. Plau. in merca. Quo guttatim contabe
 ſcit quaſi in aquā indideris ſalem. Ennius in he
 cuba: Vide hīc meā inq̄ lachrymā guttati cadūt.
 Gracilitudo & graciliens pro gracilis: & gracilentū
 pro gracili & graciliū pro gracilitas. Actius i Am
 phi. Tamen & ſtatuz gracilitudo & propemodū
 luſtus facit ne dubitem. Ennius libro ſeptio. De
 ducunt habiles gladios filio grācillēto. Neuius i
 protheſilao. Denuo grācillentis colorē: dum ex
 hoc grāciliens ſit. Turpil. in caneforo. Noſti q̄ ſit
 gracili corpore.
 Grādeuitas Actius i Alcimāde. Quia nec nos: nec
 ille ipſe irrideret meā grandaueitatē. Idē in bac
 chis: Quia uetustas neq; mores neq; grādeuitas.
 Pacuius i Hermiona: Quod tā ipſa orbitas grā
 deuitasq; pelei per penuriam ſtirpis ſubaxet.
 Geminitudinem pacu. in Athalantha: Veniā ego
 iſtam qui diſtinguam inter uos geminitudinē.
 Gnaritas ſcientia. Saluſti. hīſto. libro quarto. Diuer
 ſa uti ſolet rebus perditis capeſſunt. Namq; alii
 fiducia gnaritatis locorum occultam fugam ſpar
 ſi globis eruptionem tentauere.
 Gallulare pubeſcere. Nouius in Exodio: Puerū mu
 lieri praeſtare nemo ſcit quanto melior ſit: cuius
 uox gallula ſit: cuius iam ramus roborāſcit.
 Gratulari gratias agere. Ennius i Hecuba: Iuppiter
 tibi ſūme tadē male re geſta gratulor. Neuius bel
 li punici li. iiii. Iſq; furſum ad cælum fuſtulit ſuas
 res: anulus gratulabatur diuis. Affranius in Cine
 rario: Quod ſaluus uenis melius ē gratulor diis.

Garrere quasi inepte strepere. Cicero de Oratore li. ii. Nam & seclis multis ante gymnasia inuenta sūt q̄ in his philosophi garrere coeperunt.

Gargaridare. Varro in epistola ad Fufum. Quītiporī clodiant forīae: ac poemata eius Gargaridās dicēs o fortuna o fors fortuna.

Gallinas. Cice. acadēmicorū lib. iii. Qui gallias alere permultas questus causa solerēt. Idē li. ii. Cū ouū inspexerat: quā gallina peperisset dicere solebat.

Gabellum crucem dici ueteres uolunt. Varro.

Nos barbari q̄ innocentes ī gabellum suffigimus homines: nos nō barbari: quid noxios obuestis?

Genialis hospitalis. Santra de anti quitate uerborū li. iii. Scis enī geniales homines ab antiquis appellatos: qui ad inuitandum: & largius apparandum cibū promptiores essent.

Grāgrāna est cācer. Lucil. li. i. Serpere uti grāgrāna malo atq; hic pestica posset. Var. Nō uitupamus: cū sciamus dictū praececi oportere: si ob eā rē grāgrāna nō sit ad bacchū uentura. Idē de uita patre li. iii. Quo facilius animaduertat p̄ oēs articulos populi hāc mali grāgrānā sanguinolētā p̄measse.

Geniū parsimoniā. Terē. in Phōr. Suū defraudēs geniū cōparat miser. Lu. li. xxvi. Curet aegrotū: sumptū hoi praebeat: geniū suū defraudet: alii parcat.

Genuae gulosi. Lucil. librō. xxx. Illo quid fiat lamia & pitoixio dentes: q̄ ueniunt genuae illae uetulae improbae ineptae.

Glumā. Varro folliculū grani frumētariū dici putat de re rustica libro primo. Granū dictū est qd̄ intīmū solidū: gluma quod folliculus eius: arista q̄ ut acus tenuis longe eminet.

Goradius. Lu. li. xxx. Curare domi sui Goradius ancillae pueri zonariū rector.

Grauidauit ipseuit. Cecilius. Titteper mysteria hic honeste grauidauit probō.

Germanitus fidelitus dictū a germanitate. Pōpo. in p̄fecto. Morē ut si quis est amicus amici gaudeat: sicut q̄ boni euenit: cuius amicus ē germanitus.

Generosū nobile uel forte. M. T. de offi. li. iii. Cuiq; d̄ impio certamē eēt cū rege generoso atq; potētī.

Gratosū multae gratiae. M. T. de offi. li. iii. Qui esset ut argentarius apud omnes ordines gratiosus.

Gratificare gratū facere. M. T. in Hortensio: Quare egredere quāso: & gratificare reipublicae.

Gerrae nugae ineptiae: & sunt gerrae fascini: qui sic ī Naxo insula ueneris ab incolis appellant. Plau. in Asina. Gerrae qui se spare apparent: huius legibus p̄fecto idē hic aderit credo congerius meus cōgere: ut cōsultor meus: q̄ easdē exerceat nugas. Cecilius in Portitore. Cur de populatio gerrae.

Gallare est ut bacchare: Varro in Eumenidibus. Cū illos uento uideo gallos frequentiā in templo: q̄ dum essena hora nam ad latera impōeret aedilis signosiae: & deā gallantes uario retiebant studio: eodē nanq; uetustas hic ades gallantibus.

Ganeones a ganeis dicti: ut ppiones: & sūt loca uinolentiae ac libidini apta. Varro in Modio. Et iter est iter Epicuri: & ganeones nostros: q̄bus modus est uitae culina. M. T. ī Catili. Quis ganeo: q̄s adulter quā m̄ iulies famis: q̄s corruptor iuuentutis?

Gludere distringere. Varro de re rustica: Duritia ē enī ea q̄ non solum stringit baccam sed etiam ramis gluuit: ac relinquit ad gelicidium:

Gramiae pituitae oculorū gramosis oculis ipsa atris gentibus.

Gigeria intestia gallinae cum his ita cocta. Lucil. li. viii. Cigerini sunt sine adeo hepeta.

Glis nominatiuus ab eo q̄ sunt glires. Labe. ī aquis calidis. Etia hic me optimus sumus p̄mittit glis Plau. genitiuo plurali glirium eximina.

Genius generis deus. Laberius in imagine. Genius generis nostri deus uentri parens.

De Dictionibus ab. H. Littera incipientibus.

Abentia ut industria sapientia concordia libro sexto. Claudius animos eorū inflaret ab eo quod est habere.

Hora iuuentutis dea. Ennius in Annaliū li. i. Quirine pater ueneror horāq; quirini.

Halec genere neutro. Pla. ī Aulularia. Qui mihi olea cruda ponunt halec diunt. Hora. li. i. sermoni Ego primus face nec halec miscui.

Halophantā aut sycophantā huiusmodi genus neq; qd̄ ob suēda mēdacia: miserrīa mercede cōducit Plau. Halophātā aut sycophātā magis eē dicā: & alius nobilitatis obscur: halophatā mēdacē uelit. Hippocāpi equi marini a flexu caudae: q̄ piscosae sūt: & est grācum. Menāder: Vehutos hippocampus in aeternae usus scire noscit delphino cūctis uehiculis hippocāpisq; asperis. Luc. transuerso ordine posuit hippocampi elephantō camillos.

Hara est porcorū stabulū. Var. in Prometheo li. i. In tenebris ac sui liuīr: nisi non fore hara atq; hoīes qui nunc pleriq; sues sunt existimandi. Cicero in pisonem. Ex hara producte non schola.

Hilaritudinem pro hilaritate. Plau. in milite glorioso. Sine animo obsequere mecū atq; onera te hīzlaritudine.

Hiscere est proprie loqui. Actius in armorū iudicio Hem uereor plusq; fas est captiuum hiscere.

Honestitudo pro honestitas. Actius in Cenomaio: Horrida honestitudo Europae p̄cipium primo ex loco. Idē ī mirmidonibus: Tua hōestitudo danaos decipit diu.

Hilū breue quiddam Luc. li. xxx. Quod tua laudes culpes non proficis hilum: Cicero Tuscul. li. i. Tū illud quod Sisyphus uersat saxum sudans nitēdo neq; proficit hilum.

Hornū ipsius anni. Luc. li. xxviii. Vtq; anno atq; horro te abstuleris auro. Varro in Eumenidibus: Cū in eo essem occupatus atq; in schola curarēt: iscribit scantius horno perdionysiam.

Hilaresco: Varro in epistola latina li. i. In uotū amicorum domus sumant hilaresco.

Hostire est comprimere recedere dictum ab hostia Pacuuius in Teucro: Nisi coercuero proteruitatē: atq; hostio ferociam.

Hostire offendere recedere: Pacu. in Herotepegmō li. ii. Hunc quod meū amissum nocens hostit uoluntatem tuam.

Haluciari aberrare & nō cōsistere atq; dissolui & ob stupefieri: atque tardari honeste ueteres dixerunt ut est & assiduo oscitantum uidet atq; illius qdē

delicatifsimas mentis & corporis halucinationes.
Hilares iucundef. M. T. de finibus bonorū & malorū li. ii. Vege hoc loco fumo uerbis his eadē certe uim uoluntatis Epicurū nō nosse q̄ ceteros. Oēs enī iucundū motum: quo sensus hilaretur: grāce καλονν, latine uoluptatem uocant.

Habes positū pro obscuro atq; obtruso. Cicero Academicorū li. iii. Quid lunæ quid lineamenta sūt: potest ne dicere: cuius & nascentis alias hebetiora alias acutiora uidentur cornua?

Hinnas uel hinnos sub quo sensu accipe debeamus Varro designat. Ait enim ex equis & hīnulis qui nascantur hinnos uocari.

Hillas intestina ueteres eē dixerunt. Vnde bochilla oppidū in Italia: q̄ eo bos intestina uulnere trahens aduenerit. Labe. Lābit item hillam cocus: si lūbum adussit: flagris ceditur. Idē Catulario. Ne ue aliter hunc pedicabis: quomodo uideo adolescenti nostro cedit hillā.

Hinnibunde pro hinniter ab eo q̄ hinnio. Claudius in Annalibus lib. xvi. Equæ hinnibūdæ iter se terram spargentes pergentes calcibus.

De Dictionibus ab. I. Littera incipientibus.

Incuruiscere. Cicero de Oratore libro tertio
i Ut baccharum ubertate incuruiscete. Ita & in Tusculi, libro primo.

Infinitatē ab infinito. Cicero Academicorū li. iii. Ad hoc Anaximādro populari & sodali suo nō psuasit. His enim infinitatē rerum atq; naturæ & i hoc mundo ipso cælum terras: maria cōgnosimus.

Insanitas. Cicero Tusculi, li. i. Insipientia autem quasi insanitas quæ esset insania eadēq; demētia. Varro in Eumenidibus: Apage indirectum a domo nostra istam insanitatem.

Infractionē torporē. Cicero Tusculi, li. iii. In quē cadit ægritudo: timorē cadere in eundē & infractionē quidem animi & demissionem.

Iuglandes agrestes nuces. Cice. Tusculi, li. v. Instituitq; ut candentibus iuglādum putaminibus barbā sibi ac capillum adurerent.

Ingenerare ut nascere. Cice. Academicorū li. v. In tanta animantiū uarietate homini ut soli cupiditas ingenerare cognitionis & scientie.

Iuuenilitas pro iuuetus. Var. in Tithonio: Qua de reliquit multi cupida iuuenilitas.

Itum pro incessu. Titinius in Setina. Itum gestū amictum qui uidebant eius.

Ignauit hoc est ignauū fecit. Actius i Euadilla ut decio: sed sæpe ignauit fortē in spe expectatio.

Implicare positum p ornare. Affran. in Brundusio. In parte inferiori hic implicabit caput fateor.

Inanis pro inanitate. Plautus in Aulularia: ita inanis sunt opletæ atq; arentes.

Incitas dicitur egestas. Plau. i Trinūmo: Alii exulati abierūt: alii emortui. Hem nūc hic cuius tuta incitas redactus est? Idē in Penulo: Profecto ad incita leonē rediget: si eas apduxerit. Lucil. saty. lib. iii. Illud ad incita cū rediit atq; internitionē. Idē li. xv. Villicū magis trogatē mediāstrinum atq; bubulcum cum manducatus corruptus ad incita adegit.

Incertat incertum facit. Pacuuius in Dolereſte. Sed ne incertat dictio: quā rem expedi. Plau. in Epidico: Longa dies meum incertat animum.

icit significat percutit ab ictu. Plautus in truculētor: Fredit icit femur. idē in Aulularia: ibi ut piscabar fuscina ici uidulum. Pacuuius in armorū iudicio: Nam canis quādo est percussus lapide: non tā petit illū q̄ se icit q̄ eū ipsum lapidē: quo ipsa icta est: petit. Affra. Simulātē offendit regit rumpit ici poculo. Ceci. de mādatis. Si unq̄ quisq; uidit quē cata-pulta aut balista icerit. Lucil. libro. iii. Esse animū cum animo cōiunctum quē cum animi uis percussa est exinde corpus p̄pellit & icit. Turpi. i De metriō. Nā si iceris me posthac: credas mihi ueli inquit: tum qd censes dolebis scilicet. Neui. in Dāne. Quæ quandā fulmine icit luppiter.

Inuncare quasi unco iuadere & arripere. Lucil. li. xv. Aut qui nummos tristis inuncat.

Insolū pro insolitū. Affra. in Crimine. Orbitatē senectuti tuæ malā metui. qd insolū non uenit idē cæco ac demetri. idem in Virgine: Ne ueniret quod non agitur insolum.

Inibi p sic & mox. Affra. in Materteris. Postq̄ se uizdit inibi esse gnātā: paruulā sororibus cōmendat. Cæcil. in Plotio: Liber ne es? Non sum: uege inibi est. Pacuuius in iliona. Profecto inibi est tam iā potiuntur frugum.

Ignote idest inscie. Neuius in Lycurgo. ignote iteris sumus. tute scis.

Iniurie dictū est iniuriose. Neuius i Lycur. Odere diū hoīes iniuriose. ego ne an ille iniurie facimus?

Incilare est increpare uel iprobare. Actius in Meleagro. Quis erit qui me nō spermens incilās pbris sermone indecorans turpi fama differiet? Idem i Clytēnestra: Mater meo iure factū incilās genitorum iustū approbas. Pacuuius in Dolereſte. Sigs hac mea oratione incilet: qd respondeam. Plau. li. xx. Nunc Cai quoniā incilans nos ledis uicissim.

Innubere positum p transire: q̄ hæ quæ nubunt ad domos maritorū transeunt. Lucil. saty. li. vi. Suam enim inuadere atq; innubere censent.

Inseſtum mare habere p mare latrocinando inseſtare. M. T. de rep. li. iii. Nā cū q̄reret ex eo quo scelestus cōpulsus mare haberet inseſtum uno mioparone: eodem inquit quo tu orbem terræ.

Imbrices actegulas. Sisenna histo. li. iii. Dissipatis imbricum fragminibus ac tectis tegularum.

Impigritas p impigritia. M. T. de rep. li. iii. Nunq̄ utri fortissimi fortitudinis impigritatis patientiæ.

Intolerabilis: idest qui tolerari non possit. Affran. in Priuigno: Quod si fecissem paulo sapius dedicit esse is ferre & non esse intolerabilis.

Inconfulti quibus consulentibus religio nihil diceret. Virgilius æne. libro tertio. inconfulti abeunt: sedemq; odere sybillæ.

Illuuiēs sordes. Virgilius æne. li. tertio. Respicimus dira illuuiēs. Varro i Manio. Ac periret squalē scabieq; illuuiē & uastitudine. Lucilius libro. xxxvi. Scabies oculos huic deniq; spei conscendere. Hic cruciatur fame: frigore: illuuiē: inualinitie: improfundie: incuria.

Inuidiosum q̄ sit uitabile ad uidēdum. Lucil. libro

xxvi. Stultitate summa a scabie summa i re summa obrutam neq; inimicis inuidiosam: neq; amico ezoptabilem.

Indulgitate p. indulgentia. Sisenna historiarū libro tertio. Bassus assiduitate indulgitate uictus.

Ientare: Affranus. Buccone adoprato iētare nulla i uirat. Plau. in Curculione: Quid antepdes ueneri ientaculi. Affranus i Crimie. Hæc ieiūa ientauit Var. i Mar. Vt eat ac rēp. admistrēt: q; pulli iētēt: Ignauit ignauum fecit. Actius in æneadis. Fateor sed sape ignabat fortem in spe expectatio.

Inaudire audire. M. T. ad Pansam libro priō: Quoq; erupit ista uox: de qua ego ex te primū quiddam inaudieram. Nouius in Maluolo. Vnde hoc tam repente iucundum inaudiui melum. Pacuuius in armoz iudicio: Quod audiui accipite: & quid sit facto opus decernite. Affranus in diuortio. No uis dictis quæso ne ille inaudiat.

Infœlicitent infœlicē faciant. Cecilius in Naclero: Vt te dii omnes infœlicitent cum male monita memoria: Plautus in penulo. Dii illum infœliciz tent omnes.

Iniquat. Laberius in Nuptiis. Aequum animum indignanti iniquat contumelia.

Integrare deintegrare. Virgilius æneidos lib. iiii. Ramoq; sedens miserabile carmen: integrat. Actius in Antenoribus: Nanc; huic inuenio: ut mea ope opus togæ integrem. Pacuuius in Chryse. Sed cefo inimicitiam integrare. Sisenna historiæ lib. iiii. Vltro citroq; iēgrant in oppido cædem.

Iracere p. irasci. Pompo. in Arista. Noli quæso irascere: more sit moriri suā q; uxore ut uelit. Nigidius in commento grammatico libro nono. ita irascere: quid nunc irascitur?

Iandiu pro olim. Turpillius in æthea. Rhodiensis ē sed istuc commigravit iādiu. Ennius in almeoē: Factum est iandiu. Cecilius in Epinausimacho. Luder essem iandiu si habuisssem ingeniosos coamatores mihi. Liuius in Aiace: Mirum uidetur quid sit factum iandiu.

Incursum pro celeriter. Cecilius in Fallacia. Nullus sum nisi meam rem iam omnem incursum pro: pero perdere.

Indiscriminatim indifferenter. Varro. in lingua latina lib. tertio. Quibus nos in hoc libro: proinde ut nihil intersit utemur indiscriminatim pmiscue.

Infanū pro insane: & immane p. immaniter. Plau. in Neruo: infanum ualde uterq; deamat. Salusti. lib. tertio. immane quantum animi exarsere nomē positum pro aduerbio.

Iuxtim pro iuxta. Sisenna ab urbe condica. iuxtim uimicium flumen obruncatur. Liuius in Aegystho: in sedes collocat se regias Clytemnestra: iuxtim tertias nate occupant.

Inanima sine anima. Marcus Tullius de officiis libro tertio. Quæ ergo ad uitam hominum tuendam pertinent partim sunt inania: ut aurum argentum. Et in Hortensio. Nam cum omnis solertia admiranda est: tum ea quæ efficit ut inania quæ sunt uiuere & spirare uideantur.

Indolēriam noue q; sine dolore sit. M. T. de offi. li. ii. Vt qui rem experendam uel uoluptate uel idolē

tia metūtur.

Indicare pmittere addicere. M. T. de offi. li. iiii. Scæuola Publii filius cū postulasset ut sibi fundus: cuius emptor erat: semel indicaretur.

Ineptitudo pro ineptia. Cecilius in Harpafone. Qu homo ineptitudinis cumulatus: cultū oblitus es. Igitur positum pro postea. plautus in Amphytrioē: Sin aliter essent animati neq; dent quæ petāt. sese igitur sūma ui uirifq; eorum oppidū expugnasse. Inuolare irruere. euolare uel ifilire uel inuadere. Plautus in Amphytrione: Cum clamore inuolant impetu alacri. Cice. de Oratore libro tertio: ista prudentia doctrinæq; possessio in quam homines caducam quasi atq; uacuam abundantes ocio no uis occupatis inuolauerunt.

Indicatum atq; indiētū. Plau. in Asinaria. Male cubatum est. indicatum me uxor ducit domum.

Impendio pro magis plau. in Aulularia. Atq; ille uero minus minusq; impendio curare. minusq; impartire humoribus.

Indipiscere petere: usurpare. plautus in Aulularia: Nec partem tibi adeo cui sit indipiscēs. neq; furem excipies.

Incrustatum. Varro in Tapheminippo: Locus factus pauimenta & parietes crustatis.

Impotens ualde potens. Cicero Tuscu. libro quinto Qui nihil metuant: nihil agant: nihil cōcupiscāt: nulla impotentia efferantur.

Inauditum quod nō audiat in ueteribus prudētib; lectum est quædā animalū aliud alio carēt: aut a natura gignunt: aut inodora: aut inaudita.

Infestum aliud: aliud sit infestum. M. T. pro plārid: Dolebam iudices & acerbē ferebam: si huius salus ob eam ipsam causam esset infestior: q; is meā salutem atq; uitam sua beniuolentia: præsidio: custodiaque texisset.

Ignarum q; nesciat cur: aut sit incognitum. Virgilius ænei. ignarum laurens habet ora mimanta. Salustius in iugurthino bello. Amore humanæ cupiditatis ignara uisendi.

Illatebrare a latebris honestissime dictum. Cecilius in annalibus lib. i. Arma pleriq; adiciunt: atque inermes in latebras se illatebrant.

Inimicitia numero singulari. Ennius. Eo ego ingenio natus sum: amicitiam atque inimicitiam in frontem promptam gero.

Impuno quod impudens. Lucil. libro secundo Homo impuratus & impuno est rapister.

Infinitio quasi sine fine & indefinirio. Cicero de finibus bonorum & malorum libro secundo. Quarū icursionem non solum uideamus: sed etiam cogitemus: infinitio ipsa quam æreipioni uocant.

In populum pro ad populum. Sisenna historia. lib. tertio. Seruulum eius præmio libertatis inductum magno cum tumultu conuentum in populum perduxit armatus.

Immissum pro demissum prominens & lōgius pēdens. Sisenna histo. lib. tertio. Cum plures mēses barba immissa & ironso capillo. Vir. ænei. li. tertio. Respiciamus dira lluiēs immissaque barba.

Iusso pro iussu. Sisenna histo. li. iiii. Tamen tudertibus senatusconsulto & populi iussu dat ciuitatē.

lactuose positum p iactater. Cicero in Oratore. Cū sint luminosæ & quasi iactuosæ partes duæ. incisim quasi simul. Cicero in oratore: Hoc quidem duo binis pedibus incisim: deinde membrum dicere solebas.

Importatum pro ilatum: quomodo exportatū ablatū. Cicero in Oratore: Publicis rebus quæ adiu menta per homines eloquentissimos importata: idē li.iii. Modo enim huc ista sunt iportata.

Inficiatores sunt falsi criminis obiectores. Cicero de Oratore libro primō. Non itelligebant: ut si illi inficiatores probassent iudici ante petitam esse pecuniam. q̄ esset cepta deberi.

Insignite cum iudicio note. Cicero de Oratore libro secundo. Nec improbum notari ac uituperari insignite posse.

Inextinguibilis. M. T. li. de liberis educandis: Male. n. consuetudo importata est inextinguibilis.

Innumera pro innumerabili. Luc. libro priō. Nō est una se numero magis innumera.

De Dictionibus ab L. Littera incipientibus.

Ater. Varro in Hecatombe: Ludon fluēs subsardibus flumen tulit aurum later: qd̄ conquadrauit religio. Idem sexq; Vlyxē.

Vbi educuntur barbati innumerales lateres aureos habuisse. Idem in manio. Hic ut quadrato latere stipatæ strues.

Latui pro lui. Varro: Habes qui & cuius rei causa fecerim hæcaton: seu in quo ut puto quando in lucem soluere putauī.

Lucuus. Varro periplū li.ii. Ac nulla ambrosia & nectar: & nō alium: sed fardæ & panis penia lucuus cibus: qui purissimus multo est. Idem achaia. Vnum remma lucuus nihil adiuuat istam.

Longurio idē longus. Varro in tripallo. Ego nihil narro adeo hic ita currat: qui ante me est nescio q̄ longurio.

Lociolente dictū est ueluti luculente a locio. Titinnius Varro. Lociolente floccifiet & cuculator.

Lenitudine pro lenitate. Cicero tusculanarum libro quarto. Lenitudo orationis mollitudo corporis: ea sibi bona ducens qd̄ erit in philosophi grauitate. Et in uerrem. Quāta me tua nō mea lenitudo.

Letitudinem pro latitia: Actius in alcimænone. Ut me repositum in merentem repentino nūcio alacrem reddidisti. ad me hæsitasti ex lectu letitudinem. Idem in bacchis. Quanta in uenādo affectus est letitudine.

Largitas pro largitione. Turpilius in paraterusa: O dic mihi an oblita es eius crebras māsiones ad meam sumpti largitatem?

Luminosum positum pro clare. Cicero in Oratore: Tum sunt maxime luminosæ & quasi iactuosæ partes duæ.

Lusus uel lusio qui omnibus ludus dicit. Varro in marci pore: Vtri magis pueri sunt hi pusilli nigri q̄ spectant nūdinas: ut magister dimittat lusu. itē Caro de liberis educandis. Ab huiusmodi lusio nibus radices crudelitas agere solet.

Laboriosum in quo labore. Gallus. Pematis durū

rus fugite laboriosum.

Laxitas laxitudo. Salustius histo. li.iiii. Simul eos & cūctos iam indignatos laxitas & loci plures cohortes atq; omnes ut in secūda re pariter acre iuadūt M. T. de offi. li.i. Et admittenda hominū cuiusq; modi multitudo: adhibenda est cura laxitatis.

Lamentas p lamentationes: Pacuuius in herminia: Lamentas fletus facere compendi licet.

Lætare lætiscere & lætificare. Liuius in ægyptho. iā ne oculos specie lætauisti optabili. Actius in pelopis. Et te in triplici lætare bono. Sifenna lib. iiii. Vtrū ne uiri cultu erga se mortalium lætificat: an supernæ gentes humana negligant.

Litterosus litteratus. Cassius in emina annalium li. tertio. Homo mere litterosus.

Latibulet & latibuletur prolateat: Neuius in herote pægmō: Nocte ut opertus amictu latibuletur: publii putatoribus progredere. & ne quis latibuletur prospice.

Lupari ut scortari uel pstitui. Actius. Atq; escais cū meretrice a nostro ornatu per uias lupantur. Lu. lib. qnto. Et diuos thure precemur consilium fas si placet: tu ne impune superbis.

Lutescit honeste dictū ipcematis. iā & si auctoritas sit ignobilis. Sāguie luit tellus: caua terra lutescit.

Libellionē & tabellionē. Varro in manio: Tū ad me fuerunt: quod libellionem esse sciebant.

Limum obtortum. Varro in manio: Sed limus intra limites culinæ.

Laceffere positum pro prouocare. Cicero in Oratore. Et Aristoteles Socrate laceffiuit. & Xenophon tis uoce musas quasi locutas ferūt. Et tuscul. libro quinto. Impulsi sumus ad philosophiæ scriptio nem: uerum etiam laceffiti.

Lenitudine pro lenitate. Cicero tuscula. libro quarto. Eamq; quam lenitatem nos dicimus: uitiosæ libidinis nomine appellant.

Leæ pro lænæ. Lucil. libro quinto. irritatæ leæ iacebant corpora saltu.

Ligellum tugurium domicilium breue. Plautus in aulularia. Tua ligello fuisti: qua exis foras.

Licitari congregi pugnare. Ennius. Pars ludicere saxa iactant: inter se licitant. Cecilius in hymnide: Quæ narrare inepti est si trāferetis quin machæra licitari aduersum eum coepisti sciens.

Longiscere longū fieri uel frangere. Ennius lib. xvii. Neq; corpora firma longiscunt quicq; idem. Cū sola est eadem faciūt longiscere longe.

Ligurire degustare. Vnde alligurire multa auide cōsumere. Hora. Semesos pisces tepidūq; ligurier. Act. catullus in pprio. De meo ligurire libido est.

Latrocinari militare mercede. plau. in cornicularia: Latrocinatus annos decem mercedem in tyberio qui apud regem in latrocinio fuisti: stipendiū acceperasti. Ennius. Fortunatq; quas coepere latrones inter se memorare.

Lauerna ea cui supplicant fures. plau. in cornicularia Militauerā. nā in furtis celebrascit in armis. Luc. li. xvii. Si menses facis musas si uēdis lauerna.

Luculentitatem a luculēto. Cecilius in hymnide: Vi de luculentitatem eius & magnificentiam. Laue rius tucca. Dominus tua luculentitate captus.

Lustratus luxuriosus a lustris abditis lucis. Plautus in Cassina. Vnde es: nihil lustratur: ibi bibatur. Luciosi qui ad lucernam non vident: & myiopes minus videntes uocant a græcis. Varro disciplinarum li. viii. Vespere non videre quos appellat luciosus. Idem in andabitis. Edepol idem cæcus non luciosus est. Lemures larum nocturnæ & terrificationes imaginum & bestiæ. Varro de uita patrum li. i. Quibus temporibus in sacris fabam iactant noctu: ac dicunt lemurios domo extra ianuam eiicere.

De Dictionibus ab M. Littera incipientibus.

Mollitudinē pro mollicie. Varro in papia pappo: Sulla in mēto impressa amoris digito uestigio demonstrat mollitudinē. Cicerone de oratore libro tertio. In ipso factu modum & mollitudinis & lenitatis. Mirius magis mirum. Varro γαρεσιοντος. Non subtilis ac paludis: & ab aratro posces astricā: oro nuquid hoc mirius. Mandare positum pro commendare. Sisenna histor. li. iii. Post tricinia paulatim recedunt: atque deinde cum paucis fugam mandat. Vnde & procurationem mandare comedare uel causant sentire poteris. Macritudinem pro macie. Plautus in captiuis: Ossa atque pellis ut miser macritudine. Mustum non solum uinum. uerum nouellum quicquid est recte dicitur. Neuius in gymnastico. utrum est melius uirginem an uiduam uxorem ducere? uirginem: si musta est. Maximitas positum pro magnitudine. Lu. li. i. Neque adam cogas immani maximitate. Multesima pars noue posita quantitatis infinita. Lu. libro sexto. Quam paruula pars. quam multesima consent. Miseritudine pro miseria uel misericordia. Actius in astyanacte: Troia est testis. quare ex aliis qui illius miseritudine nomen clage in humili saxo multis uocibus. Idem in alphisibœa. Cum ipsa sumet miseritudine eorum liber sim. Mœstitudo pro mœstitia. Actius in telepho: Quem tibi asperi uirum memorabilem intui uiderer. ni uestitus teter mœstitudo uastitudo predicaret hominem esse. Plautus in aulularia. Qui tanta mala mœstitudoque obtrigit. Magnitate pro magnitudine. Actius in uacres. Neque fat fingi neque dici potest pro magnitate. Macellum dictum pro macilentum. Lucil. probat li. vi. Si nosti non magnus homo est nasutus macellus. Macore pro macie. Pacuuius in perhibœa. Corpusque meum tali mœrore: errore. macore senet. Varro in sereno. Pereat Ceresio noster atticus rualis homo iturus in curiam ante macescebat. Matrescam matri similis siam. Pacuuius in doloreste. Utinam non matrescam ingenio ut meum patrem ulcisci queam. Munia officia. Salustius historiæ li. tertio. Actum maxime uti solet in extremis rebus sibi quicquid carissimum domi recordari: cunctique omnium ordinum extrema sequi. Plautus in mercatore. Dicēs pro me

ritis gratum me & munia fore. Metari parare: unde & metatores. Virg. geor. lib. ii. Si pinguis agros metabere campi. Densa sere. Cecilius annalium libro. vi. Omnes simul terram cum classi accedunt nauibus atque scaphis egrediuntur. castrametati signa statuunt. Vnde hodieque metatores dicimus. Mammeatam mammosam. Plautus in penulo. Cuius amicam mammeatam. Musimones asini muli aut equi breues. Luci. lib. vi. precium emit qui uendit equum musimonem. Cato in delectorio. Asinum aut musimonem aut arietem. Mœstas pro mœstifices: Laberius in tusco. Concitatam mobilitate mente mœstas. Mictilis paupercula pulmentaria. Lucil. lib. xxx. pulmentaria utentibus aut aliquod genus herba. & ius bene habet se mictilis. hoc est meri. Mœraret pro mœrentem faceret. Actius in mirmydonibus. Quod decuit ista res mecum: aut meus mœraret dolor iandiu inflammari. Madore infusione. Salu. histo. lib. iii. Quasi par illo pido festinatio: & ingens terror erat: ne ex latere noua monimenta madore infirmarentur. Nam omnia oppida stagnabant. redundantibus cloacis aduerso aestu maris. Mercatis pro mercatibus. Salustius historiarum libro quinto. Ceteri negotia sequebantur familiaria legatorum aut tribunorum: & pars sua comitatibus mercatis. Maceries maceratio. Afranius in excepto. Si ille hunc nunc sentit facere illi satis uis quanta illius mors sit maceries tibi. Manubias manus exubiæ. Neuius in danae. Manibus suppetat pro me. Mutuum. Lucil. li. xxvii. Et si maxime quod spero mutuum hoc mecum facis. Mordicus a mordendo. Lu. li. xxvii. Mordicus petere aurum. & flamma expediat & cœnobium. Plautus in menachmis: Iandudum oportuit nasum adpetum mordicus monstrificabile. Lucil. libro. xxvi. Nunc ignobilitas his mirum ac mordificabile. Mendicariet pro mendicare: & medicabulum pro mendicatione. Plautus in aulularia. Malim mori meos quam mendicariter. boni ministrantur. illum nunc irridet mali. idem in aulularia. Memorare nolo hominum mendicabula. Mertaret mergeret. Actius in antenoridis. Fortasse an sit quos hic non mertet mœtus? Idem in deiphebo. Vel hic qui ea parte effrenata impudentia presentem presentis dictis mertare institit. Muginari murmurare. Lucil. libro. vii. Mugiamur molimus subducimur attaque caldis atque etamuginantur hodie: atque ego occlusero fontem. Medullitus a medullis. Varro. Cras credo. Hodie nihil atque ut igni feruido medullitus aquilone iam intus feruat frigidine. Plautus in truculento. Ostendisse sciam mihi medullitus infidelem nunquam dum uiuam fore. Ennius saty. libro tertio: Enni poeta salue qui mortalibus propinas uersus flamineos medullitus. Meritissimo. Turpilius in paraterusa. Meritissimo te

magnificio. Cecilius in foto. Meritissimo hic me eiecit ex hac decuria.

Minitabiliter pro minaciter. Actius in aeneadis. Calleti uoce caora fremitu peragant minitabiliter. Pacuius in antiopa. Minitabiliterque increpare dictis senis incipit.

Morsicatum a morfu. Suis pullis sic incedunt: & in la bellis morsicatum ludunt.

Mutabiliter a mutatio. Varro. Cras credo. Hodie nihil quibus instabilis animus ardens mutabiliter habet habere & non habere.

Mordicibus & mordicus pro morfu. p. morsibus. plau. in aulularia. Asini me mordicibus scindat: boues incurfent cornibus. Cicero academicorum libro tertio. Perspicuitatem quam mordicus tenere debemus: abesse dicamus.

Mæander est picturae genus a simili opere labyrinthorum ortum clamydulis illigatum. Varro in taphemenippo. Mihi facies mæandrata & uermiculata atque etiam adeo igitur orbem terræ. Virgilius libro quinto. Victori chlamydem auratam quam plurima circum purpura mæandro duplici meli boea cucurrit.

Mansum mandendum aut mansatum. Varro γνῶσις ἐκ τῶν. Dein certe alli fluctu. ut si eum pareret mansum quo uenarum sanguineriuos compleret. Lucil. libro. xxx. Sperans ætatem eandem hæc proferre posset mansum ex ore daturum.

Mulierauit ut effœminauit. Varro γυναικιστὴν ἐκ τῶν. Et rex & misellus ille pauper amat habere ignem intus. hic acrem ephæbetum mulierauit. hic ad me deca adolescentem cubiculum pudoris primus polluit.

Memordi peposci pepugi spepodi in ueteribus lecta sunt. Actius in honilia. Attice uisum se memorasse autumat. Laberius in callis. De integro matrimonio meo centum milia nummum memoradi. Ennius: Non est ut si me canis memorderit. Cætera in obscuris inuenimus.

Merus noue & eleganter positum. Salustius historiarum libro primo. Id bellum excitabat metus populi uictoris: hoc est quod de pompeio metueretur.

Mendicimonium & mocimonium. Laberius in li. quem Cropium inscripsit. in eo uerba hæc inueniet qui doctrinae studium adhibuerit. in eo libro quoque mansus quod est furatus inueniet.

Medioxymum medio acutum. Varro in modio. Quid aliud est quam delphice canat columna litteris suis uiduam nos facere addit mortalem modum medioxyme: ut quondam patres nostri loquebantur.

Masculum pro forti ac uehementi. Varro onos lyzras. Si non plus testiculorum offenderis quam in castrato pecore in apulia. uincor non esse masculum ad rem.

Mancum debilem. Marcus Tullius de finibus bonorum & malorum libro. iiii. Sed & iam alteris tribus: qui mancum fore putauerunt sine aliqua accessione uirtutem.

Minutum positum pro breui. Varro in epistola latina. Si uenisses Capuam: & pueros minutos uides libenter. & maioris animaduertens non uis. Mar-

cus Tul. Vestrinæ. li. iiii. Reticulum ad naris admo-uebat tenuissimo lino minutis maculis plenum rosæ.

Maceries paries. Sisenna historiarum libro tertio. Post uillarum maceries: ac parietinas quinq; cohortis insidiis reliquit.

Manipulatum collecta manu. Sisenna historiarum li. iiii. Quod loca palustria. quæ erant & alte & manipulatim confossa.

Marsupium sacculum. M. Cato de liberis educandis. Et quo perspicuum est maiorem curam habere non marsupii nostri quam uitæ nostræ.

Molimentum pro conatu. Sisenna historiarum libro quarto. Contra magnocum molimento ac perpetuo sono procedunt.

Modiperatores quasi modum imperantes. Varro rerum humanarum libro. xx. In conuiuibus quis instituti modiperatores magistri.

Magniloquentia. Cicero in Oratore. Quod ille dactylus numerus hexametrorum maniloquentia sic accommodatior.

Ministratrix pro ministra. Cicero de Oratore. Sed omnes comites ministraticeque esse oratoris diceres.

Male audiam maledicta feram. Cicero in oratore libro secundo. In quo ego non libenter male audiam sed quia causam non libenter remitto: nimium patiens & lentus existimor.

Multitudo positum pro frequentia aut copia. Cicero in oratore libro tertio. Sed ut pontifices ueteres propter sacrorum multitudinem. tres uero epuliones esse uoluerunt: in eodem hunc etiam qui familiarior nobis propter scriptorum multitudinem est.

Mulierositas cupiditas foemineæ uoluptatis. Cicero tuscu. libro quarto. Similiterque ceteri morbi: ut gloriæ cupiditas: ut mulierositas. ut ita appellalem eam quæ græce φιλογυνεῖα dicitur.

Memoriam positum pro uetustate. Pacuius in chryse. perque nostram egregiam unanimitatem: quam memoria deiugat.

Murmurillum murmuratio. plau. in rudente. Nolo ego murmurillum neque susurrum fieri. Idem. Quod murmurillas tecum & cædis crucias.

Mediastrinos non solum balneatorum. sed ministros & curatores ædium legimus. Lucil. libro decimo septimo. Villicum Aristocratem mediastrinum atque bubulcum. Cato in præceptis ad filium Illi imperator. Tu ille cæteris mediastrinum.

De Dictionibus ab. N. Littera incipientibus.

Vperum pro recenti positum ab eo quod est nuper. id est ante non multum temporis. plautus in captiuis. Quo tu una nocte postulauisti: & die recens captum hominem nuperum nouitium.

Neminis positum pro nullius. plau. in captiuis. Neminis me miseret. nam mei miseret neminem. Lucilius libro trigesimo. Neminis ingenium tantum confidere oportet.

Noxitude pro noxia. Actius in armorum iudicio. Oculi noxitude obliteretur pelopidarum: ac per nos sanctescat genus.

Nubere ueteres non solū mulieres: sed etiam uiros dicebant: ut nunc itali dicūt. Pomponius in panu ceatis: Sed meus frater maiorū postq̄ uidit me ī deiectū domo nuplit posterius dotata uetula uaricosa afrā.

Nitiditate pro nitore. Actius ī bacchis: Formae figurā nitiditatem hospes regis:

Numen pro ornatu. Virgilius aeneidorum libro secundo. Vadimus immixti danais haud numine nostro.

Noenon pro nō. Lucilius libro. xxx. Sed tamen hoc dicas si noenon qdem molestū est. Varro in epi 2 stola ad Sufiū: Si hodie noenon uenis: Cras qdem si ueneris: meridiem die natalis fortis fortunae.

Neuult pro nonuult. Titinnius in setina: Ipsius qdē hercle ducere sane neuult. Plautus in Trinumno: Filiam meam tibi desponsatam esse audio: nisi tu uenis.

Nigret nigra fit. Pacuuius ī chryse: Solisq; ex ortu rapelcit candorem: occasu riger. Actius ī Bacchi de. Splēdet saepe: ast idē nymbis interdū nigret.

Nitidant abluunt: dictū a nitore. Ennius in cresponte: Opie eam secū aduocant: eunt ad fontem: niti dant corpora. Actius in Thebaide: **Quin** iccirco fonte adueniūt mūdulae nitidant uulgo qua pri pedantur in sonipedum.

Nixurire niti uelle. Nigidius in commēto grammaticae uigesimo quinto: Nixurit qui niti uult: & in conatu sapius aliqua reperpellitur.

Notificem nota faciam. Pomponius in atreo: Nunc te obsecro: stirpem ut euoluas: meorumque notifices mihi.

Numellae genus ligneum ad discutiēdos noxios paratum: quo & collum & pedes im mittunt. Plautus in aulularia: Neruos: cathenas: carcerem: numellas pedicas boicas.

Nugiuendos plautus dici uoluit omnes eos: qui ali quid mulieribus uendant: nam oibus qbus matronae utūtur nugae uoluit appellari. plautus ī aulularia: ubi nugiuendis res soluta est omnibus.

Nidus pro poculo. Varro in quinquatribus: **Quam** nympham melius e lacuna fontium allatam nidos potili permisceat.

Nidulant. Varro ī prohebdomadon: Prima dies deinde illos qbus halcyones hyeme: in qua nidulantur: eos quoq; lentem esse dixit.

Nescium pro incognito. plautus in rudēte: Quae loca si nescis nescius pessimus.

Noctescere cecare. Furius in poematis: & si ē auctoritatis incertae: Omnia noctescunt tenebris caliginis atrae.

Nepam qdam cancrum putant ad illud Plauti. Retrouersum caedam: imitabor nepā. & illud aliud: Aut cū nepa esset dubiū in utroq; nam uere nepa scorpius dicitur. Marcus Tullius de finibus bonorum & malorum libro quinto: Serpere angiculos. natate anaticulos: uolare merulas: cornibus uti uideamus boues: nepas aculeis: suam denique cuiq; naturam esse ad uiuendum ducem.

Nec: pro nece. Sisenna historiarum libro quarto. Quoniam neq; mea nex neq; intercessio posse ui

detur illorum dementem reprimere audaciam. **Nenia ineptum & inconditum carmen** quod adducta mulier quaeq; p̄fica diceretur his qbus propin qui non essent mortuis exhiberet. Varro de uita patrum. libro quarto: ibi a muliere quae obducta a uoce esset: per quam laudari: deinde ueniam cantari solitam ad tibias & uides.

De dictionibus ab. O. Littera incipientibus.

Obscenauit quasi scenum malum omne abstulit. plautus in Alinaria: Metuo: q; illic obscenauit meae falsae fallaciae.

Optimitas ab optimo. plautus in Alinaria. Maximas optimitas & gaudio exfertissimas. Idem in captiuis. Maximas optimitas opiperasq; offert mihi. **Obba** poculi genus: quod nūc ubba dicitur. Varro. Est modus matulae. Delia atq; apothecas tridinearis melitas calenas obbas & cumanos calices:

Opulentitas pro opulētia. plautus in milite glorioso: Quasiq; eius opulētitatem reuerearis. Cecilius in potio: Opulētitate nostra sibi iniuriā faciā.

Orbitudinis pro orbitate. plautus in Amphitryone. Miseret lachrymae: luctuum orbitudinis. Turpilius ī Thraselcone: Hoc te oro: ut illius commisereris miserae orbitudinis. pacuuius ī Dolore ste: Vel cum illum uideas sollicitum orbitudine.

Occuiniscere est proprie inclinare. pomponius in p̄stibulo: Vt nullum ciuem per dolum praedicaui. nisi ipse orans ultro: qui occuinisceret. Idem in pistore: Nunc nisi aliquis subito obuiam occurrat mihi qui occuiniscat: qua compingam terminum in tuum locum.

Oblitterare ē obscure facere: & in obliuionē ducere: Actius ī Agamēnonidis: Inimicitias pelopidarū extincta tam oblitteratas memoria renouare.

Offendo offensio. Afranius in Vopisco: Quoque nūc offendo saepe procul nostra sit mala.

Olat pro oleat. Afranius in fratre: Non potest quin illa tacta lōgeq; & multis olat. Pomponius ī aleonibus. Aleo ludam sane meae olant manus:

Obsorduit absorduit. Cecilius ī Ipuolinistraria: Obsorduit iam haec in me erumna miseria.

Obstringilare obstare. Ennius satyrarum libro secundo. Restitant: occurrunt. obstant: obstringilant: ouagitant. Varro in manio. Lex neq; innocenti ppter simultatem obstringilat: neq; nocenti ppter amicitiam ignoscit. Idem de republica libro quinto: Qui quod inuidis tanto scriptori obstringiladi causa: ut cum praecleara quaedam quae laudes. Idem de uita patrum libro quarto. Quod Curio cum id fecisset: dicebat amicis: ut illi nunciaretur se obstringilaturum: ne triumphus decerneretur. aut ne iterum fieret consul.

Oburare peruertere deprauare dictum a uaris. Ennius in Achille: Nam consiliis obuarant: quibus tam concedit hicordo.

Obsecundantur obsequuntur. Nigidius de diis libro primo: Cur autem id quid sit quaeritur: obsecundatur naturae.

Oculitus ut anitus medullitus. Plautus corni. Qui

amat ancillam meam fedulium oculitus.
 Osculatim ut simulatim. Cecilius in fallacia: Oscu-
 latim parmenonem de uia liceat legant.
 Officere obesse. Marcus. T. de offi. libro tertio.
 Demoliri ea: quoz altitudo officeret auspiciis.
 Oliuitatem fructus olei. Varro i Gloperiton: Tum
 deniqz omnes: cum lucerna combusta est in lucu
 brando: oliuitanqz consumpta est. Idem de repu-
 blica: Nō modo itegra eximi: sed etiam maior q̄
 in arbore unq̄ pependerit de oliuitate oleas esui
 optime describit Cato.
 Occepso coepero. Plautus in Amphytriōe: Ni ego il-
 li pureo si occepso aiā oēm intertraxero.
 Osa sum pro odi. Plautus in Amphytrione.
 Inimicos semper osa sum optuerier.
 Orbitum dictum pro orbem. Varro in γνῶσις τοῦ
 τοῦ: Vt sydera celi diuum ea: cū terra atqz axem
 quā uoluuntur motu orbito.
 Opuliscere ab opulēto dictum decore. Furius i poe-
 matis: Quo magis incomptis possunt opulisce-
 re campis.
 Occulte occulta. Cicero de Oratore libro secundo.
 Intertuncta argumentoz plerūqz occulas: ne qs
 ea numerare possit. Virgilius libro primo geor-
 gicorum: Quod superest quācunqz prāmes uir-
 gulta per agros. Sparge simo pīgui: & multa me-
 mor occule terra.
 Opinabile. Cicero Academicoz libro primo. Itaqz
 hanc omnē artem rerum opinabilē appellabat.

De dictionibus ab. P. Littera incipientibus.

Enularium quasi theca & uagina penu
 p lā. Neuius in fulonico: Non multo post
 sonare occepit: abseder. consequitur penu-
 larium pilotrum petit.
 Pleuitatem ignobilitatem. Cato pro Vesturio: pro-
 pter tenuitatem & pleuitatem. Hemina in Anna-
 li. Quicunqz ppter pleuitatem agro publico cie-
 ti sunt.
 Periliū tenue & exile. Lucilius libro duodecimo: In
 signis uariis crucibus & petilis. plautus in plotio.
 Nam coloratam frontem habet petilis.
 Pacēs plurali numero positum noue. Varro de uita
 patrū libro tertio: Animaduertēdum primum:
 qbus de causis: & quemadmodū constituerit pa-
 ces: secundū quas fide & iustitia eas coluerint.
 Pondo mille octingentū noue. Varro de uita patrū
 libro tertio. Itaqz retulit auri pondo mille octin-
 gentum septuagintaquingz. Grāci enim herona
 mille dixerunt.
 Panus tegmen uolucrū: quam diminutiue panulā
 uocāus. Lucilius libro nono: Foris subtegminis
 panus est. tūor quoqz inguinū ex formā similitu-
 dine sic uocat. Afranius i matertera: In quē ple-
 nam papulā panū tympanū. Neuius i optōe: Qui
 me misēqz miseriorē reddidit q̄ panus puerum:
 q̄ pueri aegrius patiantur hoc genus morbi.
 Peniculamentum a ueteribus pars uestis dici. En-
 nius libro nono annalis. Pendent peniculamēta:
 unum ad quenqz pedū. Lucilius libro uigesimo.

primo. Peniculamentum uere reprehendere no-
 li: Cecilius in sceneratore: Volat sanguis in simul
 anhelat peniculamentum pallio datur.
 Prognariter strenue fortiter & cōstanter. plau. i Per-
 se: Ego scio hercle utrūqz uelle: age indica progna-
 riter. Ennius annalis libro sexto. Diu hoc audite
 parūper: Vt p Romāo populo pgnariter armis
 Certando prudens animam de corpore mitto.
 Perperos indoctos stultos: rudes & insulsos menda-
 ces. Actius in pragmaticis: Describere in theatrō
 pperos popularis. Idem in eodem: Et eo plectunt
 poetā q̄ suo uitio sēpius ductabilitate nimia ue-
 stra aut peperitudine.
 Præcox & pco qā idē quod immatura. Ennius an-
 naliū libro octauo. Præcox pugna est. Lucii. librō
 tertio. Amicula aspera atqz præcox est fuga. Neui-
 us: Huic puellā præcoquis libido inest.
 Populatim per populos. pompōius magnus poeta
 populatim omnibus.
 Præmiatores nocturni prædones. Neuius: Amnia
 grem muntius: Nam i scēna uos nocturnos coe-
 pit præmiatores tollere.
 Populatia ut nugacia uel puerilia. Laberius: Late co-
 quentibus hædū populatia agimus per ludum.
 Possēstrix a possidendo. Afranius: A liber totus in
 ouilis possēstrixem: ita cōstrix: ita impulsitrix: ita
 curatrix: ita plaustrix: ita assestrix.
 Perpetuitas perpetua æterna. Ennius annaliū lib.
 undecimo. Libertatēqz ut ppetuitas: sintqz maxie
 Præcisum & omasum partes carnis & uiscerū. Ne-
 uius in aulularia: Præcisum omasum pernā gal-
 lus gliscis glandia. Lucilius libro uigesimo: Illi p-
 cifo: atqz æpulis capiuntur opimis.
 Pisculentū positū piscosum ut puluerulētum. Cato
 originum libro quinto. Origine fluuiū Naronē
 magnū pulchrū pisculentū. Et libro septimo: Flu-
 uiū hiberū: is oris ex cathinatis magnus atqz pul-
 cher pisculentus.
 Pasceolus ex aluta sacculus. plautus in rudente. Petā
 centū denaria philippea in pasceola seorsum. Lu-
 cili. li. xiii. Adde syracusis sola pasceolū alutā. Carō
 in pāsā. Pueris in ludos tollos pasceolos furare.
 Piencolam custodiam. plautus in Asinaria: Vbi piēn-
 colam pietatē: si istoc more moratam tibi postu-
 lem: placere mater mihi quo pacto præcipis?
 Portifculus proprie hortator est remigum: id est q̄
 eādē perticā tenet: quā portifculus dici quā
 excursus & hortamenta moderatur. plautus in
 asinaria: Et meam partem loquendi & cū tradō
 tibi ad loqundū atqz ad tacendū tute ut habes por-
 tifculum. Ennius annaliū libro octauo: Thus an-
 te tenentes parerent obseruarēt portifculus signū
 cum dare coepisset. Laberius in cythara: Nec pal-
 marum pulsus nec portifculi.
 Perplexabile figuratum: q̄ aliud audiatur. aliud sen-
 tiatur. plautus in Asinaria: Nec ullum uerbum
 facit perplexabile.
 Præsegmina proprie. plautus i Aulularia ea dici uo-
 luit quā unguibus eminulis præsecantur: quin
 ipse quidem tonfor unguēs defecauit collegit oīa
 abstulit præsegmina.

Pipulo pro conuivio. *Plautus in aulularia*. Ita me bene ament lauernata iam nisi reddi mihi uasa iu-
bes pipulo te hic differam ante aedis.
Picos ueteres esse uoluerunt quos *græci* Griphas ap-
pellat. *Plau. in aulularia*: Pici diuites q aureos mō-
tes colunt: eos solus supero.
Percellere euertere percutere. *Varro i parme*. Alius
teneram abietem solus percellit.
pinfere tundere. *Varro in Taphemippo*: Nec pa-
storem ullum noscent nisi eum qui i pristino pin-
feret farinam. Idē de uita patrū lib. primo: Nec pi-
storis nomen erat: nisi eius qui ruri far pinferebat:
nominati ab eo quod pinfunt porcas.
Putidas uuas. *Varro in Taphemippo*: Imputidas
uuas acinis electis & comestis extēdit in lectis qf-
dam. *Cato origi. lib. ii*. Si idē nauis iputidas atque
sentinofas cōmeatu mouere uolebat. *Cæcil. i an-
dria*. Conducit nauem putidam. *Affranus augu-
rius*: & fallaci aspectu paries pictus putidus.
Poenitudinē: *pacuius in teucro*: Quæ desideria alū-
num poenitudinis: quales: cauerisq; inculta ue-
stitudine.
Præbitio a præbendo: idest exhibendo. *Varro in eu-
menidibus*: Quod ea die mea erat præbitioni i ia-
nuam caue canem inscribi iubeo.
Pueros pro seruis. *Varro in eumenidibus*: Vix uul-
gus cōfluit nō furiar; sed pueror; atq; ancillar;.
Paxillus diminutiū a paillo. *Varro i eumenidibus*
Vbi dicatur primus leno nouam heresim nouo
paxillo suspēdisse. Idem in *M. Vt nouū cribrū no-
uo paxillo appendit*.
Proximi. idest proximo. *Cato cōtra Furium*: Die p-
ximi hoc dicit: sed ea declinatione a ueteribus &
trastini & pristini & prepristini dictum.
Properatim: idest properanter. *Cæcil. i*. Properatim i
tenebris istuc confectum est opus.
Pernicies periculū exitiū. *Lucil. lib. xxviii*. Nunc tu
cōtra uēis uel q in nuptiis uel sese negeſte: nec sine
perniciē. *Plau. in asinaria*: pelle crebris pñiciis.
Parciuit parciit. *Neuius in quadrigeminis*: Suo labo-
ri nullus parciuit.
Pernicere perire. *pacu. in perhiboea*. Nā me mihi p-
nicere illis opitulariter: quouis exitio cupio dum
proſim. *Titinnus in fullonia*: iam egreſſe ut pñi-
ceris. *Liuius in Tereo*. Ego pueg; in tā ancillæ sub-
dam letantē meæ ne fame pñiciet. *Ennius in He-
cuba*: Sed nunq; scripsistis quis parētem aut hoſpi-
tem nec aſſat: quos qui cruciantur pernicent.
Pigrare detinere. *Actius in Erigonis*: Fateor: sed tur-
propter te pigrem hæc; aut huius dubitē parcer-
re capiti? Idem in *Chryſippo*: Melius pigraſſe: q
properaſſe neſas.
Prouidere mouere & ferre. *pacuius in teucro*: Aut
me occide: illa habui. ſine uſq; prouideam gradū.
Puellaſcere effoeminari uel reuiriſcere. *Varro i ba-
is*: Quod non ſolum in nube ſiunt cōmunis: ſed
etiam ueteres puellaſcunt.
Paleſtricos quaſi ex uſu paleſtræ. *Affrāius*: Excepto
etiam depellis mihi manum per paleſtricos.
Populatim. *Cæcilius in obloſtate*: Ego perdidici te q
omnes ſeruos perdo: populatim quaſo ne addas
malum ad hoc malum.

Præſente uel præſentibus. *pōmpo. in ſyris*: Quid ē
apud ſor; præſente teſtibus mihi uēdidit. *Actius
in menalippo*: Eſt res aliq; quæ pſente his te prius
matura inſtitit. *Fenella annaliū li. ſecundo*. Et
quædam extra præſente ſuis quadam abſente p-
ieciſſem. *Nouius i mania*: Medicate uolumus do-
na donare pulchra præſente omnibus.
Primitus pro prime: & primitus pro primo. *Actius
in geminis*: Quin bono ē animo uideo eripis pri-
mitus dāpes. *Lucilius libro. v*. Sicuti cum primi-
tus ficos propollare ſentis protuli. Item precio in
genti ad primitus paucos.
Prognariter audacter. *Plautus in perſa*: Age idica p-
gnariter.
Properatim & pperiter celeriter pperanter. *Qua-
drigarius in anali. lib. ii*. Et cōſules propere exerci-
tum reducūt. *pomponius i bucone*: Adoptato p-
gis properatim. *Cæcilius in plotia*: Properatim in
tenebris tūc confectū eſt opus. *pacuius i teucro*.
Mihi claſſem impetrat teſſalū noſtramq; in altū
ut pperiter inducerē. *Actius in telepho*: Remiſq;
nixi properiter nauem in fugam tradunt.
Præſractū durum inflexibile. *Marcus Tullius de of-
ficiis libro tertio*. Ego etiam cū Catone meo diſ-
ſenſi nimis mihi Præſractū uidebatur ærarium:
ueſtigialiq; defendere: omnia publicanis negare.
Et in *Hortensio*: His contrarius *Aristotius pſraz-
ctus*: ferreus nihil bonum niſi quod rectū atq; ho-
neſtum eſt.
Pulchritas pro pulchritudo. *Cæcilius in arpaio*: Ma-
ne dii boni quid illud eſt pulchritatis?
Proletarii ciues appellabant: q in plæbe tenuiſſima
erant: & nō amplius q mille & qngentos æris in-
cenſum deſerebant. *Ennius in anali*. proletarii ut
publicitus ſcutaq; ferrig; ornatus.
Proſpica & deſpica intenta & contempla. *Neuius in
aſſitogiola*: Ac ſibi proſpica & deſpica. Poſſe er-
go proſpicus & deſpicus dici.
Pollentia potentia a pollendo dicta. *Plautus in rudē-
te*: Ne ineptorū potior ſit pollentia. pollere ergo
commune eſt.
Propitiabilis ad propiciādum. *Ennius in cupiuncu-
la*: Huic eſt animus propitiabilis ita & adulabilis:
idest ſine dolore.
Pauxillus pro paxillo. *Plautus i truculēto*: plus de
cem pondo amoris paxilliq; perdidit: idest per
particulas.
Ponderitatē a pondere ut grauitatem. *Actius i prag-
matico libro primo*: Et cuncta fieri cætera imbe-
cila non q ponderitatem grauitatemq; hominis.
Pueritia idest puritas. *Varro rerum diuinariū libro
primo*: Quæ pueritia eſt infrequens polluta.
Prælumbare lumbos præſingere. *Neuius in uſinde
miatoribus*: Cœpit unūquēq; plūbere fuſtib;.
Pueræ pro puellæ. *Varro de uictis*: Properate uiue-
re pueræ quas ſinit ætatula ludere eē amare & ue-
neris teneræ bigas. Idem de uita patrū libro ſe-
cūdo: Sic in priuatis domibus pueri liberi & pue-
ræ miniſtrabant.
Pupe & pupi. *Varro in aboriginibus*: Itaq; breui tē-
pore magna pars in deſiderium pupag; & ſigillo
rum ueniebant. Idem. mammam lectis

fugentem pascere pupum.
 Pipare pprie galline dicunt. Varro i aboriginibus:
 Mugit bos: ouis balat: eq hinniūt: gallia pipat:
 Procudere dicit prolatare. Varro teopte facere, legē
 do autē & scribendo uitam producit. Virgilius
 Georgicorum libro primo: Durum procudit arar
 tor Vomeris obtuli dentem.
 Præcox: idest præcoquia. Varro: Verere ne māu nō
 mittat cū octo medicarios honestos audissemus
 dare possis mittet. Quod si non mittet fugies si
 me audies cū tēpus reuocat: ea præcox effuga.
 Paupauit pauperē fecit. plau. i milite glorioso: Quæ
 improba ē pro mētis uitio dominū precio paupe/
 rat. Idē in Atrastione: Quam ego tāta paupera
 ui p dolum pecunia. Titin. in priuigna. Nā quid
 ego feci & aduorsum aut patrē meum: quē pau/
 peratis ambo uestris sumptibus. Idē Varro: Ae/
 quum ē me habere: eos pauperē sumptu meo.
 Potus a bibendo. Lucilius lib. xxx. Secus cū eo me/
 dio ac ludo bene potus recessit.
 Paucies pro raro dici ueterum auctoritas docet. Ti/
 rinnius in gemina: postq factus maritus hanc do/
 mum abhorres tuā etiam uxore paucies uideo.
 Idem in eadē: Tu aut iniqui in urbem paucies ueni/
 re soles. Cecilius in annalibus libro sexto: Consul
 to non paucies accersitum.
 Pollinctores sūt q mortuos curāt. Varro: Mutū mu/
 liscabūt. Itaq si plures dies iter medicos discessū
 & aduētum pollinctores interfuerūt & æstate ui/
 deas. Varro in Motorone: propter cunam capulū
 positum nutrix tradit polinctori. plautus in Asi/
 naria: Et quis currit pollinctorem accersere.
 Putamina nō solum arbor: uerū oīum rerū pur/
 gamenta: Nā quicqd ex quacūq re proicitur pu/
 tamen appellat. plautus in captiuis: Nucleū amiz/
 si: reliqui pigneri putamina.
 Pestilitas pestilētia. Lucilius libro sexto. Atq uis oī/
 um morborū pestilitas. Lucretius lib. sexto: Hæc
 igitur clades: noua pestilitasq.
 Pœniturum. Actius in epinaulimache. Quod si p/
 cedit neq te neq quenq arbitror pœniturū tuæ
 laudis: quam ut serues uide.
 Pausa est reges alicuius rei. Actius i epigono: Sed iā
 amphio cum huc uadere cerno & nobis dat pau/
 sa loquendi. Lucilius libro primo: Hæc ubi dicta
 dedit pausam facit ore loquendi.
 Proferari impetrari. Lucilius libro uigesimo sexto:
 Nec minimo & proferat pax quod Cassandram
 signo deripuit.
 Puellus puerus. Varro in testamēto: Sic ille puellus
 ueneris repete uado cecidit cruentus olim. Lucili/
 us libro quarto: Cūq hic tam formosus tibi ac/
 te dignus puellus. Lucilius: Nos tamē unde puel/
 lum suscipe & partu posset ditiscere dulci. Enni/
 us: Sic mos ille suos sacrificare puellus. Varro in
 Marcipore: Peliā me & permisisset: seu eluium
 deglubere. dum madore addere puellum. Idē in
 sexagesimo. Ultra intra pectus domitio uigila/
 bis: quæ me puellum impuberem coepisti.
 Pecus nō solū quadrupes animal: uerū omnia ani/
 malia pecudes dicuntur. plau. in rudente: Nō uides
 referre uuidū rete sine squammoso pecu. Liuius

in ægystho: Tum aut lasciuū reissimū pecus. Vir/
 gi. geor. lib. iiii. de apibus: Et pecudū custodia so/
 lers. Lucil. libro secundo: Præterea genus humanū
 mutaq natantes Squammigeræ pecudes. Luc/
 lius satyrarum libro quinto: Lasciuire pecus iussi
 nostrisq repandum.
 Percitum dictum est pcssum. plautus in Amphy/
 trione: Delirat uxor atrabili percita est.
 Pecua & pecuda ita ut pecora ueteres dixerūt. Neui/
 us i gymnastico: Hoies pecua beluasq. Idem i ly/
 curgo: Sine ferro pecuda manibus ut ad mortem
 meant. Actius i Astyanacte: in cellis mōtibz pe/
 cua atq iter colles pascūt danai in phrygia & ter/
 minis. Idē in Medea: Vagant pauore pecuda in tu/
 mulis. M. T. de republica lib. iiii. Cum adhibent
 in pecuda pastores. Actius in Diomede: Passimq
 preda pecua ualebāt agris. Cecilius in umbris: Et
 hominū pecudibus oibus. Sisenna historiæ lib.
 iiii. lumēta pecuda locis trepidare compluribus.
 Putret putridum est. pacu. in teucro: Quāq āniscq
 & ætate hoc corpus putret. Act. in egriōna: Quā/
 q exangue est corpus mihi atq inanis putret.
 Protollere est differre. Lucilius satyræ libro pmo
 Non amplius ad iustum hoc protolleret unum.
 Priua significat singula. Lucilius satyrarum lib. pri/
 mo. Ad cœnam adducā & primū misce ab domi/
 na hymni adueniētibz priua dabo. Idem lib. iiii.
 Quod si forte aīas extrinsecus inuadi uermibus
 & priuas meorum posse uenire credis.
 Prodigitas dicta profusio. Lucilius satyrarum libro
 quinto: Nequitia occupat hoc penulētia. prodiz/
 gitasq.
 Porcet prohibet. pacuius in Athalātha: Magna te
 ut uereor loqui porcet pudor. Actius in ligone:
 Quibus oculis qsq nostrz poterit illoz obtui uul/
 tus q iam ab armis anni porcēt. Ennius in Thela/
 mone: Deide me sentis facere pietas ciuium por/
 cet pudor. Varro in manio: Hūc cereris tibi mini/
 stra frugibus suis porcet. Lucilius libro sexto. Nō
 te porro procedere porcent.
 Prolixitudinē a prolixo. pacuius in Doloreste: Oro
 mi ne flectes flandimi prolixitudinem.
 Perfice pficeris. Lucil. lib. iiii. Deniq ad extremū crescē/
 di pfice finē. Oīa produxit regz natura creatrix.
 Petiolus a pede diminutiue. Afranius i excepto: At/
 q adeo nolo nudo petiolo es pus.
 Petigo genus morbi. Lucil. lib. xxx. Illuuius scabies
 oculos hinc deniq petigo conscendere.
 Porrigo genus morbi. Lucil. libro. xxx. Tristē & cor/
 ruptum scabie & porriginis plenum.
 Profligare uerbū pessimū ad usum trahi cœptū est:
 nā cū sit profligatū perditū & ad iteremptionem
 adductū nunc perfectū solutū: aut ædificium: aut
 aliquod utile inceptū dicendū putant: cū affectū
 dici debeat non profligatū. M. T. tamen Tuscula.
 lib. qnto: profligata iam & pene ad exitū deducta
 qstio est. Idem de prouinciis cōsularibus bellum
 affectū uidemus. & ifra: nam ipse cæsar qd est q i
 prouincia commorari uelit nisi ut ea quæ per eū
 affecta sūt perfecta reipub. tradat. Et i œconomi/
 cis. Cū uero affecta iam prope ætate a sole mite/
 scere tempus est.

Patritū & auitū. Varro in manio: Funere familiari cōmoto auito ac patrito more p̄dicabamur. Idē reipū. li. xx. Secundum leges habitasset patritas: Percedere ut decedere; Cicero in oratore: Cōcīsum nō concessum & quod quidem percessum etiam uolunt.

Popinones: uel hi quos uunc dicimus tabernarios: a popinis: uel luxuriosos qui se popinis dedūt. Varro in modio: Quis poculis argenteū choz introi bit popinio. Luci. lib. i. Infamem honestam turpē q̄ odisse popinam.

Putidū nō putrem sed odoris mali. M. T. de fini. bo. & ma. lib. v. Non inscito illud dictū insuaue animum illi pecudi datū pro sale ne putisceret.

Percussione excursus. Cicero Tuscula. libro qnto Propter animi multarum rerū percussiones breui tempore.

Perfestinatim festine. Sisen. histo. iiii. Idēq̄ perseue rare uti lex pueniret ad questorē: ac iudices quos uellent institueret perfestinatim & cupide.

Præstolari est expectare uel manare. Sisen. histo. lib. iiii. Occulte taciti: quod adueniētium cohortium præstolari accipit.

Permittere promittere incitare uel præcipitare. Sisen. histo. lib. iiii. Et inde equū concitatum p̄ncips ad hostium permittit aciem.

Proicere effundere honeste positum. Sisen. histo. li. iiii. Tū postq̄ apud egimus: ac perusi nos egimus eius facti mentionem proiecit.

Petulantiam pro improbitate. Cicero de oratore li. ii. Illud assequor: ut siq̄s forte mihi maledicat petulans aut sane insanus esse uideatur.

Pressu quasi cōpressionē. Cicero de oratore lib. iiii. Valerium foranum leuitate faucis atq̄ i ipso uocis pressu & sono facile uincat.

Paupertates noue positum numero plurali. Varro de uita patz. li. i. Quid inter hos Ioues interlit: & eos q̄ ex marmore ebore auro nunc fiunt potes aio aduertere: & horū temporum diuitias: & illorum paupertates.

Paupertinū paupe. Varro de uita patz. li. i. Vt nincitur occultoq̄ sunt consentanea: q̄ sunt paupertina sine elegantia ac cum castimonia.

Plumarium a plumando. M. Cato de liberis educādis: Etenim nulla quæ non didicit pigere pōt bene iudicare quid sit bene pictū plūario aut texto re in pluuiaribus plagis.

Purpurascit purpureū sit. Cicero Academicz lib. ii. Quid mare nonne ceruleum aut eius unda cū est pulsa remis purpurascit? & qdē aquæ tinctū quodammodo & infectum.

Perpendicuii & normæ. Cicero Academicz li. ii. Atqui subcrederemus non egeremus perpēdiculis: non normis: non regulis.

Pingue positū pro impedito & inepto. Cicero Academicz lib. iiii. Quod ipsi Antiocho pingue uidetur & sibi ipsum cōtrarium probatur difficile. Cice. Tus. lib. v. Quod & si difficile est probatum tam uaria & tam multa tormenta fortunæ.

Palpo quasi a palpādo. plautus in mercatore: palpo percutit.

Peminosū mali odoris a pedore dictū. Varro de re

rusti. li. i. Solida terra pauita: maxime si est argilla ne situ peminosa eius grana oblitiscant.

Pisare frangere uel tundere. Varro de re rustica lib. primo: promendum diem ut in pristino pise ac torreatur.

Præcidaneum est præcidendum. Varro de uita patrum lib. iiii. Quod humatus nō sit hæredi porca præcidanea suscipienda telluri & cereri aliter familia pura non est.

Palangæ dicuntur fustes terretes qui nauibus subiciuntur: cum attrahuntur ad pelagus: uel cū ad lit tora subducunt. Vnde etiam nūc palāgarios hos dicimus: qui aliquid oneris fustibus transuehūt: Varro de uita patrum li. iiii. Cum pœnus in fretum obuam uenisset nostris & quosdā cepisset crudelissime pro palāgis carinis subiecerat: quo mortu debilitaret nostros.

Pondo ducētum noue. Varro sæpe de uita patrum Delphos apollini munera missa corona aurea pōdo ducentum.

De dictionibus ab R. Littera incipientibus.

Runde positum eleganter concinne uel collecte. Cicero de finibus bonoz & maloz lib. iiii. Regē dictatorem diuitem solum esse sapientem & equitem apte & rutunde: quippe enim habes a rhetoribus.

Rura dicūtur diruta. Cicero de oratore lib. ii. Et dicis te cum ædis uenderes: ne irrutis quidē & cæsis solum tibi paternū recepisse. Virg. geor. lib. i. Cumulosq̄ ruit male pinguis arenæ.

Rauum fuluum. Cicero academicz libro quarto Quia nobis metipsis tū cerulū tum rauum uideretur quodq̄ nunc sole collucet.

Rauis est raucitas. plau. i. aulularia: Vbi siquid poscamus ad rauim poscamus prius. Idem in cistellaria: Expurgabo hercle omnia ad raucam rauim.

Rurant pro rusticantur. plau. in captiuis: Dū rurant homines quos liguriant. Varro in seiano: Dum i agro studiosius ruro: aspicio triptolemū sculptoneatum bigas sequi cornutas.

Rarēter p rare. Cecil. in plotio: Tu mix nō uis odio sam tibi esse quā rarēter uideas. pomponius i erz gastulo: Lōge ab urbe uillicari: quo herus rarenter uenit nō uillicari sed dominari ē mea sētētia.

Ructus a ructādo dictus. plautus in pseudulo: prim ructare mos mihi suauis: Luci. saty. lib. iiii. Exalat placidos tum demum pectore ructus.

Resupinas honeste ab icepto reuocas uel peruertis significat. Actius i antigona: Quid agis? pturbas rem omnem ac resupinas forori.

Ringitur irascit. Teren. in phor. Cum tibi sit quod placeat ille ringitur tu rides.

Riscus loca i parietibus angusta. Terentius in ennuco: in riscu odiosa cessas.

Reciproca aium inq̄ odiose. Ennius i Andromeda: Riscus prorsus reciprocatur fructus feram.

Repedare pede iterare. Lucilius lib. uigesimo sexto. Redisse ac repedasse: ut Roma nitet gladiatoribus. Idem: Cum ego a Metello Romam repedabam munere.

Redandruare redire. Luc. li. xi. ut uulgus redādruet
Inde Pacuius in chryse: Græcos nihil mediocri
ter redandruare.

Redostit rediit. Actius in Amphitriōe: Quid hic re
dostit uia comitē obiet facilius. Idē in didascolo li
bro primo: Vt dum uelint breuitatem cōseq uer
borum. aliter ac sit relatum redostire sponsum.

Repuerafcere. Nouius i agricola: Quod itaq; enim
repuerafcis fugit has psonas. M. T. de oratore lib.
ii. Eosq; incredibiliter repuerafcere esse solitos: cū
rus ex urbe tanq; ex uiculis euolauissēt. Et de sene
ctute. Et si quis deus nihil largiat: ut ex hac ætate
repuerafcā & in cunabulis uagiā. Et de oratore li.
ii. Cum Scipione solitum rusticare eosq; incredi
biliter repuerafcere esse solitos.

Rhetorissat rhetorice loquitur. Pompo. in medico:
Dolasti uxorem: nunc propter me cupis concide
re etiam rhetorissas.

Ramices dicunt pulmones uel hernia. Plau. in mer
catore: Tui causa rupi ramices atq; dum sputo sã
guinē. Idē in penulo: Neq; nos quenq; flagitamus
neq; nos quicq; flagitat: tua causa nemo nostrū est
suos rupturus ramices. Varro in Trioclite.
priusq; in horchestra pitaules isset tibias domi
suæ ramices rūpit. Lucil. lib. viii. Quod deformis
senex appetitus aspota grossus: qđ mācus miserq;
exilis ramice magno. Var. i gerūto Didascolo: Ra
pta an nescio quo muliōe rapturis ramicis rūpit.

Ruspatis ē scrutari. Actius i miterisia. Iuue nūc attē
natare: Iuue nūc aīo ruspatis phrygas. Idē in melea
gro: Vagent ruspates syluas sexta tessāras.

Regredere reuocare. Ennius in Achille: Quo certa
re atq; morata gradum regredere conare.

Ruminare dictū in memoriā reuocare. Varro i Ta
naquile: Nō modo absēs de te sequi cogitauit sed
& ruminabit humanitatē. Liuius i ægystho. Ne
mo hæc noster ruminabitur mulieri.

Rusticatum pro rustice. Pomponius a leonibus: At
ego rusticatum tangam urbanatum nescio.

Rumiferare dictum honeste rumores ferre. Plau. in
Amphytrione: Quanq; ideo cuius thebam non ruz
miserant probam.

Rudurare apire contra id quod dici obdurare. Var
ro in Agathone: pueri obscenis uerbis noue nu
ptæ aures redurant.

Rutuba p turbatio. Var. sexage. Ego tū romæ par
ce pueræq; pudētis uiuēt i pŕia nūc sumo rutuba.

Reuocare positū pro uices mutuo uocate. Varro se
xage. si. quid nobis ministrare pueri diebus festis
cicer uiride qui nos prouocare cum audeant: nos
illos reuocare timemus.

Recitare honeste positū pro nouare quod est græ
ce ἀνακινεω. Actius: Iaciam albicaſcit: & recen
tat lumen commune hominibus.

Rapinadores pro raptoribus. Var. in Marco: In in
uidiā ueniāt i hoc ipso rapinadores. Lnci. li. ii. Ho
mo impudicus & impune est rapinator.

Rheda uehiculū. Cic. in epistola ad Varronē: Qđ si
tuā heri rhedā nō habuissēm. uarices haberem.

Recetioz nouoz. M. T. de si. bonoz & ma. li. ii. Ho
rū recetioz nunq; dictā ab ullo quod sciam.

Rumā ueteres māmā dixerūt. M. Cato libro de libe

ris educādis: Hisce māmibus lacte sit nō uio enmā
ppter eunos rumine pp rumā: idē est prisco uoca
bulo māmā: a quo etiā subrimi dicunt nūc angī.
Rehículas oues: aut ætate aut morbo graues. M. Cā.
li. de libe. educādis: Et ut i grege opilio mius ido
neas oues remouere solet: qđ rehículas appellat:
Sæpe enim unus puer petulās atq; impurus inq;
gregem pueror.

De dictionibus ab. S. Littera incipientibus.

Altuatim bellicatim. Sisen. historiarū li
bro primo: Nos una ætate in asia: & græ
cia gesta litteris iccirco continētia mandā
uimus: ne bellicatim ac saltuatim scribendo lecto
rum animos impediremus.

Scapū. Var. in Marco: Mihiq; diuitū stilo nostro pa
pyrino Liuii scapo scapitio nouo partu poetiū.
Sutrinās a suendo. Var. in hercule socratico: Qui su
trinas facere inscius: nihil homo agis.

Scabre. Var. in manio: Derelinquere q; perire sic ual
le scabre atq; alluuiē & uastitudine.

Strigofus apud ueteres morbus diciſum ē: qđ qui
corpa stringat aut fame aut alia uitii cā qđ i strigo
sus. Masurius scabrius lib. xvii. Cēfores inq; Pub
lius Scipio nāſica & M. Pōpilius cū eqtū cēſū age
rēt: nimis strigofum equū & male habitū: sed eq
tem eius uberrimū & humilissimum uiderunt.

Suspitiolum q in suspicionē sit: Cato de re floriana:
Sed siq; palā corpe pecuniam qreret: aut se lenoni
locauisset: & si famofus & suspitiolum ē: uim in
corpus liberam nō æquū cenſueri ac ferri.

Subiicis noue positū nō a subiiciendo: sed ab altitu
dine. En. in Achille: Per ego dū ſublimas ſubiicis
humidas unde oriſ imber. Vir. in Bucco. Quātū
uere nouo uiridis ſe ſubiicit alnus.

Straptas ſcrupedas ſtrictiuelas exprobratio defor
mitatis meretriciū. Plautus in aulularia: Straptæ
ſcrupedæ ſtrictiuelæ ſordidæ.

Sabulū. Var. Taphemēippo. Nō uidēs in magnis pe
riſtilis q cripras domi non habent ſabulū iacere a
pariete aut criptis ubi ambulare poſſunt.

Super ualde uehemēter. Virg. ænei. li. i. His accenſa
ſuper iactatos æquore toto Troas. Et li. iiii. O mi
hi ſola mei ſuper aſtynactis imago: Sic oculos:
ſic ille manus: ſic ora ferebat.

Scaptēs p ſcabres. Enni. in andromeda: Scrupeo in
ueſtita ſaxo atq; oſtreis quā exrabent. Pacui. in
teu. Quæ deſideras alumnū pœnitūdines: qua
les ſcabres qua inculta uastitudine.

Secundare proſperare. Vir. lib. vii. Dii noſtra incoe
pta ſecudent. Propertius elegiarum libro. iiii. Iā
liquidum nautis aura ſecundat iter.

Sunat deprimi. Lucil. lib. vii. Sunauit taxim ad na
res delphinus.

Scurrile quaſi uulgaſ a ſcurris. Cicero de oratore li.
ii. Virandum eſt oratori utrunq; ne aut ſcurrilis
iocus ſit aut amicus.

Sordet ſordida eſt. Actius i ægystho: Cui māus ma
terno ſordet ſanguine ſparſo.

Sublabrare intta labra mittere. Nouius i Decuma:
Iā ego illi ſubiens ſublabrabo eſui illud ſinciput:
Sublimere extollere. Ep. in Medea: Sol qui cadentē
in cælo ſublimat facem.

Superstitent saluēt. Ennius in menalippo. Regnūq
 nostrum ut sospitent superstitentq.
 Setuose oblcure. Li. i. antiopa. Itaq; setuose dītio abs
 te datur quod cōsecutā sapiens ægre contulit.
 Sempiternē semp. Pacuuius ī hædo: Paulog; ut fau/
 stum sempiternē sospitent.
 Septisariā ut multifariam. Sata de uerborum anti/
 quitate. In quod uolumen unū nos lectitauimus
 & postea inuenimus septisariam diuisum.
 Simulter p similiter. Plau. i pseudulo: Exossabo ego
 illum simulter itidem ut murenā cocus.
 Scriptat cunctat esse rarum. Marcus Tullius ī hortē
 sio. Itaq; tibi concedo q; in duodecim scriptis oli
 ut calculum reducās: si te alicuius dari poenitent.
 Succidiam successionē necessariā. Marcus Tullius
 de senectute. Iam ortū ipsi agricolæ succidiā alte/
 rā uocant. Dicit & succidium quod est laridum.
 Signatā uirginem uetustas uoluit dici. Lucilius lib.
 primo. Primā criscū negat signatam reddere.
 Superbos ueteres mortuos dixerunt. Plau. i amphy/
 tridē. Faciā ego hodie te superbum nisi hinc abis
 & post auferre non abibis.
 Sugillare occludere. Var. in gemiā. Cōtra lex menia
 ē ī pietate ne filii p̄ribus luci claro sugillēt oculos.
 Satullē p saturē. Varro. Neq; in puluere mythico co
 quā carnē qbus satullē corpora & famē uentris.
 Singulū p singulare. Plau. in cistellaria. Et ad singu/
 lum uideo uestigiū. Var. p̄plu. li. i. Tu uero docēs
 historiā necessariā simul unū singulū esset. Idē in
 octogesi. Hoc erat incōmodi: q; nesciebamus se/
 mel unū singulū esse apud aliū auctoritatis icertā
 nisi dixerat nummo singulo mulstebatur.
 Sperē ueteres spem dixerunt: unde & prospere dicit
 p spe. Varro in aboriginibus: Sublimis speribus
 iactato notio uolitantis altos nitens truditō. Item
 onos lyras. Quibus suā delectet ipsa amasiā &
 habitantem speribus lactet suis.
 Scalpurire scalpere. Plautus ī aululariā. Vbi erat hæc
 defossa occēpit ibi scalpurire unguis.
 Somnorinas dixit quæ in somnis uident. Varro ī p/
 metheo lib. i. Leuius mensum q; somnorinas ima/
 gines affatur: non umbratur somno pululæ.
 Satias pro satietas. Actius ī astyanacte. Quog; crude/
 litatē nūq; ulla explet satias sanguinis. Varro in p/
 metheo li. ii. Cū sumere cōpisset uoluptas retine/
 ret cū sat h̄ret manū de mensa tollere. Salu. histo.
 lib. ii. In saltibus occupatus: tū externorum agros
 inuasere: frumētig; ex inopia grauī satias facta. Lu.
 lib. xxxi. Quid mihi proderit iā satias iam omniū
 rerū tenet facta. Teren. in eunuco. Nam udi me
 forte satias cepit: cōmuto locū. Luci. li. ii. Quā tibi
 iam nemo fessus satiare uiuendi.
 Squallā squallidā. Enni. in thelamone. Strata terra
 eleuare lachrymis uestē squallam & sordidā.
 Sociēno pro socio. Plau. in aulu. lbo: intro: atq; illi so/
 ciēno tuo iam interstringam gulā.
 Scaturrex. Varro: ē modus matulæ: Menias hic tho/
 boges fuit scaturrex.
 Somniculosus q; ad somnos uacet. Laberius in foro/
 ribus. Est castor multū somniculosum.
 Sæuitudo pro sæuitia. Plau. in bacchidi. Vincula uir/
 gæ molle sæuitudo mala sit peior.

Suauitudo suauitas. plau. i bacchidib; Cor meū spes
 mea mel meū suauitudo. cibus: gaudiū. Tur. i leu/
 ca. Interapedine īterficio: desiderio: differor. tua
 mihi cupiditas suauitudo & mei ai expectatio.
 Seueritudinē pro seueritate. Plau. in epi. Quid illud
 est quod illi capiat frons seueritudinē?
 Sorditudine p forde. Plau. i penulo. Vt mihi abster/
 sere omnes sorditudinem.
 Sententia sensibilitas. Luc. lib. iiii. Item noscere uer/
 bog; sententia quæ sit. Lucretius satyra. libro. iiii.
 Vertit cenoforus fundi sentētia nobis. Idē libro. v.
 Sitā corpus loco ualidū ac regione maneret scri/
 ptōres q; uera manet sententia cordi.
 Specie uel specimē uel exemplar. Lucil. lib. xxx. Sicut
 ti te qui ea quæ specie uitæ putamus esse.
 Sodales. Cicero de oratore li. ii. Quod tamē cū defē/
 derē qui mihi sodalis esset.
 Solitate p solitudine. Actius in eruyface: Tuā solita/
 tem memorans formidans tibi.
 Subiti dictū p repētini. Actius ī armog; iudicio. Be/
 nefacis: sed nūq; subiti mihi febris æstuat niali?
 Sanctitudo pro sanctitas. Actius ī tereo. Alia hic san/
 ctitudo est: aliud nomē iouis. Idē ī phoenissis delu/
 bra cæli. Tu maris sanctitudines. Turpi. in leucadia
 Miserā terrēt me omnia maris scopuli sonitus fo/
 litudo: sanctitudo apollinis. M. T. de repub. libro
 iiii. Eodē terminos hominū curæ atq; uitæ: sic pō/
 tificio iure sanctitudo sepulturæ. Affra. i suspecta:
 Tuā maiestātē & noīs matronæ sanctitudinem.
 Satu positū pro semine. Actius in pelopis. Nā me tu
 hæredē ex tuo esse cōceptū satū: & argumēta redi/
 gunt animū & cōmouēt. Idē in thelepho. Profe/
 ctu q; est ortus mediocri satū.
 Scriptione p scriptura. Var. Vulgo auarus scenera/
 tor spe lucri rē scriptiōe duplicarat. Cice. Tuscu. li.
 v. Impulsi sumus ad philosophiæ scriptiones.
 Segnitas p segnitia. Actius ī ænea. Aut decio & nūc
 qd eog; segnitas ardet focus: Ci. de oral. Et quo/
 niā de īprudētia dixius castigemus etiā segnitatē.
 Scelerosi pro scelerati. Luci. saty. lib. i. Nō uim ætatē
 tēpestatē hanc scelerosi mirentur. Affranus in di/
 uortio. O diem scelerosum & indignū.
 Speratū idest sponsum. Affra. fratris. Curre: & nūcia
 uenire & mecū speratū adduce: uideat puellā: cur/
 rūt cōfirmēt iube. Idē ī eadē. speratā nō odi tuā.
 Screare expuere. Teren. in Heauton. Gemitus screa/
 tus tussis.
 Serescit positū pro siccatur: q; serenitas sicca sit. Luc.
 li. i. Deniq; fluctuago suspēsa ī littore uestes Vue/
 scunt: tādē candenti sole ferescūt. Virg. geor. lib. i.
 Vnde serenas uentus agat nubes: hoc ē siccās. Idē
 in alio loco. Atq; arida differt nubila.
 Sucerda. Lucil. lib. xxx. Hic in stercore humi fabu/
 lisq; fimo atq; sucerdis.
 Simitu simul. Lucil. li. xxx. Gratia habet utrisq; il/
 lis: quæ sibi quæ simitu. Plau. i amphy. Nō ego eū
 uino simitu ebibi īperiū tuū. Idē in mercatore. Ita/
 tres simitu res agenda sūt qdō una hoc cōperis.
 Subsiuū secundū sequens. Lucil. libro. xxviii. Præte/
 rea hæc subsiua siquando uoles operam.
 Subsiuū positū succedēs succidaneū. Cic. de ora. li. ii.
 An se hæc nescire quæro sero succedūt oēs ut aiūt

Supplōsionē plausum uel percussum. Cicero de oratore libro tertio. Et quo uereor: ne nihil sint tui: nisi sui supplōsionem pedis imitatus.

Superbiloquētia. Cice. Tusculanarū lib. iii. Animiq; impotentiam & superbiloquentiam.

Sarcinator tutor. Lucil. li. xvi. Sarcinatorē esse sumum suere centonem optime.

Sospitent saluēt. Ennius in menalippa. Regnūq; nostrum sospitent superstitesq;. Pacuuius in hædo populo faustum sempiternae sospitent.

Singulatim & singillatim a singulis. Cecil. in hippoboliraristraria. Hos singillatim nos saepe ninus arbitror. Ceci. in annaliū lib. i. Primū malo publico gratias singulatim nomina. Luc. li. xviii. Sic singillatim nostrūq; unusquisq; mouetur.

Solēnitus pro solēniter. Lucil. in ægyptho. Solēnitusq; a declitali laudet iubens.

Schenatilis uel schenuticus pro schenico. Var. in modio: Sed o petrule ne meū taxis librum: si te pepigat hoc modo schenatilis. Idem onos lyras. Ut comicinitidi schenatici.

Saperdæ quasi sapientes uel elegāter. Varro in modio. Omnes uidemur nobis esse belli: festiui sarpe de cum sumus canopitici.

Surditatem. Cice. Tuscu. li. v. In surditate uero quid nā mali erat surdaster. M. Crassus.

Simplicitus simpliciter. Plau. in mercatore: sed eum simplicitus dicam: si opera est auribus.

Suscitabulum honeste positum incitamentū. Varro onos lyras: Foniciasum uocis suscitabulū tantumq; gallus gallinacius.

Similitas similitudo. Ceci. in syracusis: Vide mea hominis quid fert morum similitas.

Salebras a saltu dictæ. M. T. de fini. bo. & malorum: Hic si diffinire si diuidere potuisset: si loquēdi uī si deniq; cōsuetudinē uerborū teneret: nunq; in tātas salebras recidisset. Idē lib. v. Venit ad extremū hæret in salebra. Et de ora. Alter enī sine ullis salebris quasi sedatus annis fluxit.

Sublestū est leue fauolū. Plau. Nā ubi ad paupertatē accessit: ifamia grauior paupertas fit: fides sublestior. Supellectiles. Cicero in ora. Verecūdus erit usus oratori: & quasi supellectiles supplex.

Scurrile a scurris ridiculū cū turpitudine. Cice. i. oratore. Ridiculo sic usurū ratorē ut nec nimis frequenti ne scurrilis sit: nec obsceno: ne inimicus: nec petulanti ne improbus.

Sportas aut a spartu q̄si sparteas aut a sportādo. Sazlu. histo. li. ii. Emuris canes sportis demittebant. Varro de uita patrū li. i. Neq; enim obsonium in tota cōna coeptum ex uariis rebus coniectum in unam sportā perspicitur.

Sodes nō ut apud comicos: sed si audes. Cice. in oratore. Libenter etiam copulando uerba iungebant ut sodes pro ut si audes.

Scopas. Cicero in ora. Ei si hoc illius dictū ē: scopas ut ita dicam: mihi uidentur dissipare.

Sciunt pro cognita sunt. Cicero de oratore libro. ii. Ars enī eorum est quæ sciuntur. Oratoris autem omnis actio opinionibus nō scientia continet.

De Dictionibus a. T. Littera incipientibus.

Etret foedet: polluat. Pacu. i. phibœa: Belzuarū ac ferag; aduētus loca tetret. Tetineat rit ptenuerit. Pacu. i. hædo. Credo quorū sum itinere tetinisse aiunt? Actius in clitēestra. Ut quæ tunc absentem rebus dubiis cōiugem tetinerit: nunc prodat ultorem. Pacu. in hermiona: Sub iudicio quæ oēs gradus tetinerim.

Tetulit tulit. Actius in andromeda. Dōc tu auxiliū pseu tetulisti mihi. Cecil. in hippoboli. Men erū nam pariter tetulisti meam?

Taxim sensim uel occulte. Pōponius in buccōe. Adoptatu clādestino tacitus taxim p̄spectauī p̄cautū.

Temerius. Actius in didascolo li. ii. sed euripidis qui thoros temerius in fabulis.

Tastatim minutim. Pōpo. in Verre ægroto: Iam istā colaphis cōmisissēm testatim tibi.

Tracti ut sensim idest diutine longo tractu. plau. in amphytri. Quid si ego illū tracti tāgā ut dormiat Tudiculare cōmouere. Varro in marci pore. Hæccine nobis terne tudiculasse.

Trabs. Varro in parmenone: Alia trabs proprius in humū accedens: pxime frangit ramos cadens.

Tegillū diminutiū a testō. Var. Sefq; ulyxe. Vigere uolitans mulsus aquā e nubibus tortā indicat fore ut tegillum pastor sibi sumat.

Terta pro tersa. Varro. Terta nitet galea. Idē Cato li. de liberis educandis: Alita sunt circūtonsi & tertiatq; unctuli: ut māgonis uideant esse ferui.

Tēperatura pro tēperie. Var. Quæro utrū hoc adduxerit celi temperatura an terræ bonitas.

Torto pro tormento. Pacu. in doloreste: Nā te in te nebras sæpe lacerabo fame clausum: & fatigās artus torto distraham.

Tonsus pro tonsura. Plau. in amphytrione: Sura pestatura: tonsus: oculi: nasū uel labra. Actius in amphytrione: sed quæ nam hæc est mulier funesta uestis: tonso lugubri.

Tuburcinari significat raptim comedere. Titinnius in prælia. Tuburcinari sine me uultis reliqas. Plautus in perse. Tuburcinari de suo siquid est domi. Turpilius in bethontibus. Melixa intus cessat credo hercle bello tuburcinatur.

Tabificabile uel tabificum. Actius in Medea: Par ne ci orbificor liberorum lector & tabificabili. Cice. ro Tuscu. lib. iii. Atq; ut hæc tabificæ mentis perturbationes sunt.

Tuatim tuo more. Varro: Ecce iam rē tuatim facit. Tetritudonea. Actius in fliotica: Quod te obscrocō ne hæc aspernabile tetritudoneā occulto faxit.

Temnere cōtēnere. Lucretius li. xxx. Quodq; adeo fuerint qui tēnere superbū. Virg. libro. vi. Discite iustitiam moniti & non temnere diuos.

Taxis p̄ tetigeris. Var. in modio: Sed petulo ne meū taxis liberum.

Tipulla animal leuissimū: q; aquas nō nādo sed gradiendo trāseat. Var. in marco: Ut leuis tipulla lini fici frigidus trāsit lacus. Plau. Leuior res q̄ tipulla.

Tonescit pro tonat. Varro in marco: Tunc repēte celitum altū tonitribus templum tonescit.

Trāfēna nō ut quidā putāt: trāsitus est: sed fenestra: Cicero de oratore li. iii. Nunc pete a crasso: ut illā copā ornamentog; suog; quā cōstructam uno in

loco q̄si p trāsennā p̄tereuntes strīcti aspeximus: Salu. hīsto. li. ii. Trāsennā dimissū uictoriā simulā crū cū machiāto strepitu coronā capiti iponebat. Tironē positū pro ignaro. Cicero de ora. lib. i. Frater enim quēdā calidū hunc & nulla ī re tironē ac rudem nec peregrinū & hospitem concedo.

Trutina a trutinādo. Ci. de ora. li. iii. Ad oblectandos animos adimplēdos ea p̄bādo: quā non artificis statera: sed populari quadā trutina. Varro de uita patrū li. ii. Aut aliqua ex argentaria trutina aut ligua pensum prae se omnes ferent.

Turpari a turpitudine. Cicero tuscu. libro. iiii. Iouis aram sanguine turpari.

Tenerascere tenegz esse. Lucil. libro. iiii. Si licet tenero tenerascere, et t̄pore mentes.

Tricinū tardū & quasi ipeditū uel siccū & sine succo ut sunt capilli: qui gr̄ce τριχῆς dicūtur. Var. in eumenidibus: Quod nunc quāstus tricinus erat nūc est uber: ut quāstus sit magnus.

Tetrica est seuera. Varro tupatro siopediō: Etiā si audisset reddere potuisset mulier tetrica horrentis ducat ad appiā moribus bonis. Virg. aene. lib. viii. Qui tetrica horrentis rupes: montemq; seueg.

Tarditudinē & tarditiē pro tarditate. Plau. i penulo Qd si estis agro coctas tarditudine. Actius in alcmena: Atq; cecos segnis sōno & tarditudine. Idē in diomede: Multa mittunt tarditie & secordia.

Temeritudinē p temeritate. Pacu. in doloreste: Enō tyrannū notū temeritudinem.

Tēta p extēsa. Lucil. li. ii. Tympana tenta sonāt palmis & cibala circū. Idē li. vi. Durag in ore iacēs ritu frōs tēta manebat: Luc. saty. li. vi. Tres a deua lione grabati testibus tenti. Idē lib. xi. Hic ubi concessū pellesq; ut in ordine tentae. Et in li. xxx. Hic ut mulipula tentag; eaq; scorpios cauda sublatā.

Tristitias p tristitia. Pacu. in Athalanta: Quid istuc est? ualtū alligat tristitias. Tur. in Leucadia: Ante facta genere cōmitto tristitias ante dortium.

Torporauit pro torpescit. Turp. in hetereris: Stupidus astat: ita eius aspectus repens cor torporauit hominis amore.

Titubare trepidare. M. T. philippica. li. iiii. Titubare hēitare: quos euertere nescire. Virg. aene. li. v. Vestigia praeisso Haud tenuit titubata solo. Teren. in Heauton. Verum illa ne quid titubet.

Tortor pro torqueor. Pomponius i fullonibus: Dum & ubi insilui in cocleatum eculeum: ibi tolulutim tortor.

Tunicare pro uestire. Varro in logoma. Hae lanigeras detūderi docuit tunicareq; homulum.

Titionē fustē ardentē. Var. de uita patrū li. ii. Contra a nouo marito cū item e foco in titionē exsellati arbore etiam qualis qua alata esset.

De Dictionibus ab. V. Littera incipientibus.

Uulgauit honeste positū uile habuit: & q̄si in uulgus dedit. Plau. in amphitriōe: Cuiusq; me absente corpus uulgauit suum.

Vulgare in uulgus dare & quasi multis audientibus ac non taciturnis dicere. Virg. lib. xi. Quid me alta silentia cogis Rumpere: & obductum uerbis uulgare dolorem? Quae sis atq; in uulgum uulgas artemq; exprimis inextem.

Veget pro uegetat uel erigit uel uegetū est. Pomponius i maiali: Animos uenus ueget uoluptatibus Ennius in ambracia: Et aequora falsa ueges ingentibus uentis. Varro i manio: Nec natus ē nec moriet uiget ueget: utpote plurimū. Idē onos lyras: Quā mobile diuum lyram sola rege: quādā gubernans motibus diis ueget.

Verecūdū audax & cōfidens. Plau. in amphitriōe: Sic est uera p̄dictio: nisi & hoc falso dici insimulaturus est nimis uerecunda es.

Venor circūuenior: Ennius in nemaea: Teneor concepta undiq; uenor.

Vicissatim per uices: Neurus belli punici libro. iiii. uicissatim uolui uictoriam:

Visceratim per uiscera: Ennius i Andromeda: Alia fluctus differt: dissipat uisceratim mēbra maria sparsa spumant sanguine.

Vnose simul. Pacu. i iliona: Occidisti ut multo paucis uerba unose annunciem.

Vtrasq; pro utring; uel utroq;: Hemia hīsto. lib. iiii. In hispania pugnatū uis utraq;: nostri loco mortu: caede uisti. Hae atq; hercle utraq; & cū ad nos uenis suffragiatam uidi.

Viūū p uehemēti uel nouo. Virg. aene. lib. i. Paulati abolere licheū icipit: & uiuo tētat puerter amore

Vegrade ualde grāde. Lucil. li. xxvi. Nō iccirco extolitur: nec uitae uegrandi datur.

Vanans dictū p fallēs. Actius in alcmena: Tanta frustrando lectans uanans protrahit.

Vanitudo p uanitate. Plau. in polego: ut rem uideo te inuentus a uanitudine. Pacu. in doloreste: Primū hoc abs te oro ramis inexorabilem faxis: inturpafis uanitudine aetatem tuam.

Variatiā p uarietas. Lucre. li. i. Talibus in causus nec dum uariantia rerum. Idem libro. iiii. Principiis unde hoc oritur uariantia rerum.

Viscus positū p uiscere. Lucil. li. i. Visceribus uiscus gigni sanguēq; creari. Virg. geor. li. i. Tū laquazis captare feras & fallere uisco Inuentū. idē tractu uisceribus. Lucil. saty. lib. xiiii. Id ne aegri ē magis quod pane & uiscere priuo: Quod uiscus dederas hoc quidem in uiscera largi.

Vagor dictū p uagitus. Luci. li. ii. Et superant uirnae miscetur funere uagor.

Verustas antiquitas uel foelix uel sapiens uel māsuetata est habita. Teren. in ecyra: Quis me fortunatior uetustatisq; adeo plenior.

Vastities & uastitudo & uastitas: horror & desertio & cōtagiū. Plau. in pseu. Distractio dissidiū uastities uenit. Actius in euryface: Sed ut ratusta & raueste & uastitudine tarde forma tuis. Idem in mele. Quae uastitudo hic aut unde iuasit mihi. M. T. de offi. li. ii. q collectis ceteris causis eluuiōis pestilentiae uastitatis. Pacu. i teu. Quae desiderio alūnū penitudines q̄les scabies quae iculra uastitudine.

Vastescāt signat ihorrescāt uel desecant. Acti. i phoeni. lussit p̄ficisci exiliū quouis gētū ne scelere tuo thebani uastescāt agri. M. T. de ora. li. ii. Quid de hominū generē dicā: q̄li cultores terrae cōstituti nō patiunt eam nec immanitate beluag; efferant nec stirpiū aspitare uastari? Sal. i iugurta. Aberat mons fere milia passuū. xx. tractu pari uastus &

humano cultu. Varro i manio: Alpege ualde sca-
bieq; illuue & uastitudine.
Vicissitudinē pro uicissitudine. Actius in phenissis: uicif-
situdinemq; imputandi tradidit.
Vllo pro ultus fuero. Actius i epigone: Qui nisi geni-
torem ullo nullum eis dat finem miseriis.
Verrūcent idest uertāt. Actius i aene. Aut decio te sā-
cte p̄cibus inuicte inuoco portentā: ut populo pa-
triae uerrūcent bene. Pacu. in phiboea: Præcor ue-
niā petēs: ut quæ egi ego: exin uerūcēt bene. Affra-
nius i diuortio: Et pōto auerrūcēt cū syriā simul.
Vilitāt uilē faciunt. Turpil. in Lindia: Quin moneā
quin clamem: & quærat tua uitia quæ te uilitāt.
Villicari est rusticari uel uillæ p̄cesse. Pompo. in erga-
stulo: Longe ab urbe uillicari quo herus rarenter
uenit nō uillicari sed domiari mea est sentētia. Af-
franius in suspecta: In arpinos iā quantū potes ex-
plodā hominem ut uillicet. Turpil. in paraterusa:
Ego nondum etiā hic uillicabar. Idē in ecyra: Hic
uillicor ante urbem: nunc rus eo.
Vinulum sensiloquū idest illecebrum. Plau. i Asina-
ria: Compellando blanditur: osculando oratione
uinula uenusta.
Vitabundus p̄ uitans. Salu. histo. li. iiii. Duos q̄ maxi-
mos utris leui tabulæ subiecit: qua sup̄ omni cor-
pore getus inuicē tractu pedis gubernator existe-
ret: ea inter molēq; insulam mari uitabūsus clas-
sem hostium ad oppidum puenit.
Volentia q̄ uellent a uolūtate. Salu. histo. li. iiii. Mul-
tisq; suspitiōibus uolētia lebi facturus habebat.
Valentia fortitudo. Neuius in danae: Oēs formidant
hominis eius ualētia. Titin. Sed in sapiētia guber-
nator nauem torquet non ualentia.
Vomica cōcaua loca uetustate obesa. Lu. li. xxxi. Ty-
roneo & nō mortifero affectus uōica & uulnere:
Viriatum dictum est magnæ uiriū. Lucil. lib. xxvi.
Contra flagitium nescire bello uinci a barbaro ui-
riato Hannibale.
Vescū nimis obsecus. Luci. li. xxvi. Quā fastidiosum
ac uescū cū fastidio uiuere. Virg. geor. lib. iiii. Nec
uescas salicū frondes. Affra. in sororibus: At puer
est uescis imbecillis uiribus.
Volup p̄ uoluptate. Plau. in Asinaria: Hic senex siqd
uxorem suam animo fecit uolup.
Virgindemiā ut uindemiā hoc est uirgag; apparatū
uel dēptionē uel decreptionem obuerra. Varro in
Agathone: Quid tristiorē uideo te eē q̄ angit hac
landadione: qd̄ familiares filius amat? Hæc spes
est argētaria. Ideoq; scapulæ metuūt uirgindemiā.
Viratium magnæ uiriū. Varro in meleagro. Si nō
malit uiratus uxorem habere athalanta.
Vulga capacitas uel sinus cū laxitate. Luci. li. ii. In uul-
gam penetrare pilosam. Varro sexagesi. Eo ut uia-
ticum ex arcula addere in uulgam.
Verucā p̄ loco edito. Cato in libris originū: Censeo
inquit si rem seruare uis faciundū: ut quadringen-
tos aliquos milites ad uerucā illā ire iubeas: eāq;
uti occupent imperes.
Vibices plagæ uulnera. Cato de falsis pugnis: Vbi
societas: Vbi fides maiore insignitas: iniurias plaz-
gas uerbera uibices dolores atq; carnificans p̄ de-
decus atq; maximā contumeliā inspectābus.

Vellicatim Vt saltuatim. Sisenna histo. li. i. Nos una
æstate in græcia & asia gesta litteris iccirco cōtinē-
tia mādauimus: ne uellicatim ac saltuatim scribē-
do lectorum animos impediremus.
Victurus uictoria potiturus auctoritas prudētiū pu-
tauit esse. Pyrrhus ne rex: an Manius Curius præ-
lio uicturus esset.
Virescit maiore uirum fit. Virius in poematis: Cre-
scunt animi: uirescit uulnere uirtus.
Viro etiā p̄ uirtute naturali. Lucil. li. ii. Conceptasq;
suo seruare & perdere uiro.
Venerata p̄ ueneranda. Virg. lib. v. Cursumq; dabit
uenerata sacerdos.
Vter pro utero. Cecil. in imbris: Nunc uter crescit:
non potest celari.
Vicatim p̄ uicos. Sisenna li. iiii. Cū cōplures menses
barba immissa intōso capillo lugubri uestitu popu-
lum uicatim flens una cū liberis circuitet.
Vultuosum triste. Cicero in oratore. In quo cū esse/
ceris ne quid ineptū sit aut uultuosum.
Vermiculatum p̄ minuto. Cicero in oratore. li. iiii. Le-
xis cōposui & ut tessellæ omnes arte pauimen-
to atq; emblemate uermiculato.
Venaliū uēditores. Cicero in oratore cornelia li. ii.
Neq; me diuitiæ mouent q̄bus omnes africanos
& lælios multi uenaliū mercatoresq; supauere.
Vocare positū p̄ trahere ducere. Cicero de oratore
Si de re iure ciuili tecū serā uocauit te hoīem pru-
dentissimum his ipsis rebus quas abs te didicerit
dicendi arte superauit.
Verecūdari uerecūdia teneri. Cic. de ora. li. iiii. Altege
cunctantē & quasi uerecundantē incitabat.
Versutiloq;. Ci. de ora. li. iiii. Annū nouis huius me
uersutiloq; expectarat: & cōiūctiōe scā eē uerba.
Vncinatū ab unco. Cic. academicor; lib. iiii. Nec ut
ille asperis & leuibus armatis uncinatq; corporu-
sculis concreta hæc esse dicant.
Vēditationē ueteres p̄ ostēdationē posuerūt. Cicero
tusc. li. ii. Quinetiā mihi qd̄ laudabiliora uident
oīa q̄ sine uēditatione & sine populo teste fiunt.
Viēre uincire & inflectere. Var. de re rustica lib. i. ut
habeā aut minā uiendo quid facias.
Vndulatū noue positū pug. Var. de ui. pa. lib. i. Et a
q̄busdā dici eē uirginis fortūā ab eo q̄ duobus
undulatis togis est opertū: p̄inde ut nō reges no-
stri & undulatas & p̄textatas soliti sint habere.
Veruecē. Varro de uita patrū lib. primo. Aut bonē
aut ouem aut ueruecem habet signum.
Zonatum per gyrū. Luc. li. vi. Zonatum circa implu-
uium aneraris cludebat.
De diuersis acceptionibus nominū & uerbor;
Duersum cōtra signat. Terē. in adel. Neq;
seruulor; quicq; qui aduersum ierāt. Plau.
in asina. Quæ illa præda est: ibo aduersū
atq; electabo quicquid est:
Aduersū rursū apud signat. Tit. i. gemi. Mulier cre-
do aduersū illū res suas cōgrif. Te. in and. Aduer-
sū te habeo gratiā. Ennius i tele. Teipsū hoc opor-
tet p̄fiteri & prolog aduersum illā mihi. Affra. i
excep. de uita ac morte domini: Fabulauere ad-
uersum fratrem illius ac dominū suū. Plau. i aulu.
Ego ne ut ea aduersū mentiar mater mea. M. T:

de si. bo. & malorū lib. iiii. Nec uero pietas aduersū deos nec quæ ista gratia debeatur sine expiatione naturæ intelligi potest.

Anima ē secundū cōsuetudinē spiritus quo uiuimus Virg. geor. li. iiii. Animas in uulnera ponunt.

Anima alitus oris & odor. Vir. geor. li. ii. Animas & olētia medi Ora fouēt illo senibus medicant anhelis. Titin. i. fullo. Interea fetida anima nasum oppugnat. Plau. i. asina. An fetet aia tuæ uxori. Idē i meratore. leiunitatis plenus animam fetidat.

Anima aqua. Plau. in amphitrione. Ne ego illi puteo si occipso animam omnem intertraxero.

Anima sonus. Varro in eum nidi phrygios per ossa cornus liquida canit.

Anima iterū iracundū uel furiosum: unde & aiosi dicūt iracūdī. Plau. i. Amphy. Animā comprime.

Actius i menelippo: Ego ne auxilio motus temere ut hosti me animato offeram: Idem i epinausima che: Vt nūc cū aiatus iero satis armatus sū. Noui us in fullo. Fereatis nihil ē periculi: dabo tibi uegz animosum. M. T. de rep. li. i. Ergo non pbare cō filio pulso libidines quæ sūt innumerabiles iracū de quæ tenerēt omnia. ego uerō nihil isto animo nihil ita aniato homine miserius ducerem. Idem de rep. li. v. Tū uirtute labore industria quererent sūmi uiri indolē nisi nimis animose ferox natura illū nescio quo. Vir. geor. li. ii. Quos animosi euri assidue franguntq; serūtq; Et æne. lib. xi. Pone animos & Puluis abi. Luc. li. xxx. atq; animosā thessaliam & indomitam frenis subigantq; domentq;.

Anima uetus. Vir. æne. li. vii. Quātū ignes animeq; ualēt. Lucil. li. v. Aurarūq; leues aie calidig; uapores. Varro i Marcipore: Noctig; lucā tollo ad fucū fero. iflo. anima reuiscit. Idem i colmotherine. Detis habenas animæ leui dum uetus uos flamie sudo sualem ad patriam pducit: Actius i myrmi donibus: Lassis trahere i salum & uela uentorum animæ imittere. Plau. i. aulula. Ne qd emittat aie dormiens.

Aptam necessariā. M. T. d. rep. lib. q̄rto. Eadēq; obie ctū uiuo atq; ūbrā nostēq; efficiat cū ad nū. erū dierū aptum ad laborum quietem.

Aptū elegāter ac necessarie positū. M. T. de offi. lib. i. Vt enī pulchritudo corporis apta cōpositōe membrorū mouet oculos & dlectat. Idemq; Sed facile iudicabimus quid eorū apte fiat: quid ab officio natura discrepet. M. T. d. si. bo. & ma. li. tertio. Itaq; natura sumus apti ad coetus cōsilia ciuitatis.

Aptus signat adeptus. Actius in menalippo: Obuia mēs id qdē aduersum aptus alteri ipromptu occupat. Pacu. i. hermiona: Quid ego in acie celebri obiectans uitans bellando aptus sum Luc. li. xxx.

Vt si id quod concupiscet non aptus.

Aptū positū paratū. Vir. æne. li. q̄rto Interea classem uelis aptare iubebat Anchises. Idē li. x. Proiectū dū pede leuio Aptat se pugnae. Pomponi. Eius aptare puer munde atq; ampliter conuiua.

Aptū rursum cōnexū & coligatū signat. Virg. geor. li. iiii. Ipsos e torquibus aptos longe pares. Actius i demetrio: hic colemea lege minus aptū cornibus Lucil. satyra. libro. x. Consillas quoq; ualidis i finibus aptas. Idē li. xvi. Ibat forte aries inquit iā quod

genus quātis testibus uix uno filio. hæc se hætere putares pellicula extrema exaptum pendere i gens onus. Var. Multū muliscabāt: nisi lucus opacus teneris fructibus aptus. M. Tul. de deorū natura lib. ii. Quis enī hoīem hunc dixerit: q tam certos cæli morus: tam statos astrorum ordines tang; iter se omnia cōnexa & apta uiderit neget his ullā inesse rationē? Salu. hysto. li. iiii. Quod ubi frustra tētātū ē socordius ire miles obreper; nō aptis armis ut in principio laxiore agmine. Lucil. lib. xxx. Vnus con sternit nouis uetus testibus aptus. M. T. i hortētio Altera est nexa cum superiore: & inde apteq; pendēs. Et Tuscu. li. v. Fulgentem gladium e lacunari seta equi aptum dimitti iussit.

Aequales sunt similes & ex æquo. Affra. i. uopisco. Et qdem te nunq; parasitum: uerū amicū æqualē atq; hospitem quotidianū & lautum cōuiuii domi.

Aequales rurū æqui. Virg. æne. lib. x. Nec nō euatē phrygium paridisq; mināta: Aequalē. Luc. saty. li. v. Verū unū cecidisse tamen se senē Tiresiā æqualē cōstat. Affra. in priuigno. Noui amicū atq; æqualē meū. Virg. lib. v. Ast illū fidi æquales. Teren. in eu nucho: Patris cognatū atq; æqualē Archimenidē nosti. M. T. de offi. li. iiii. Scipionē. M. filii eū q pri mo Affricanus appellatus sit dicere solitū scripsit Cato: qui fuit fere eius æqlis. Et de senectute: Ego uero propter sermōis delectationem tempestiuis quoq; cōuiuiis delector: nec cum æqualibus solū qui pauci admodū restāt. sed cū uestra etiā ætate

Apertum pug; serenū. Vir. æne. li. i. Scindit se nubes & in æthera purgat apertū.

Apertū dicūt patefactū. Virg. æne. li. xi. Iāq; adeo ex erat portis equitatus apertis. Terē. i. Adelphis: Abi præstrenue: ac fores aperi.

Aperit mitigat placat. Vir. æne. li. i. Et uastas apit syrtis: & tēperat æquor. Apertū nudatum. Tur. in demur: Apertæ suræ brachia enī procerā horro rem mihi ex cordē exuscirabāt. Salu. hysto. libro. v. Quibus de causis Syllā. in uictoria dictatōrē nifi bi equo descēdere: surge de sella: caput aperire solitū. M. T. de offi. lib. i. Verentur enim ne si quo casu euenerit ut corporis partes quædā aperiāt: aspiciant nō decore. Virg. li. vi. Aperit ramū qui ueste latebat. Var. in eumēidibus. Capite apto esse iubet ante lucem. Sisēna hysto. li. iiii. Adoriunt aduersos ut apertis lateribus. Var. de uita pa. li. i. Mioris natu capite apto erat capillo pexo utiq; iexis crībus.

Aperire erigere ostendere. Virgil. æne. li. iiii. Quarto terra die primū se attolle tādē. Visa aperire pcul. Idē li. viii. Patriūq; apit uertice sidus. Var. in melea gris. Nō mō furis aptis sed penatibus aptis ābulās Autumare ē dicere. Pacu. i. phiboca: flexa nō falsa. autumare dictio delphis solet. Idem i Hermiona Quid bene faciā ei patris cuius opa te esse ultū autumat? Lucil. li. xxviii. Socrati ut q dante tyranno misse Aristippū autumat. Plau. in Amphytrione. Nisi hoc ita factū est prouide: ut factū ēē autumo nō causam dico rerum non similes probri.

Autumare est sperare. Pacu. in doloreste: Aut hic est aut hic affore actutum autumo.

Altū nō solū aereū uel pfundū: sicuti plærūq; Altū ab alendo dictū. Var. i manio: Habens ante positā

alimonia sedēs altus alieno sūptu. Altū magnū uel gloriosū. Vir. æ. li. iiii. Te sine nil altū mēs ichoat
 Altū uetus antiquū. Vir. geor. li. iiii. Altius oēm expe
 diā prima repetēs ab origie famā. Et li. viii. Quid
 causas petis ex alto. Actius i armox iudicio Cur
 ueteratam ex alto appetis dissidia Agamēnon.
 Altū præsium obscurū. Virg. li. x. Quid me alta filē
 tia cogis Rumpere. Idem in eodē: Sin altior istis
 sub precibus uenia ulla latet.
 Aditus iterpellatio. Terē. i. and. Aliquot me adierūt
 ex te auditum eē. Vir. li. x. Regem adit: & regi me
 morat nomēq; genusq; Lucil. li. xxvii. Cum pacē
 peto: cū placo: cum adeo: & cum appello meam.
 Aditus ingressus. Vir. li. ix. Huc turbidus atq; huc Lu
 strat equo muros aditumq; per auiā quærīt. M.
 T. de supplicitis: In ipso aditu atq; opere portus.
 Aditus rursū aduersus. Acti. i. medea: Tūc diomedes
 & cuius aditū expectāt pñxi usq; adhuc. M. T. ad
 Cæ. in. li. i. Et aut ad cōsules: aut ad te aut ad bru
 tū adissent his fraudi ne eēt qđ cū antonio fuissēt.
 Attēdere ē itendere. M. T. de offi. li. iiii. Et si cū aīum
 attēderis turpitudinē uideas adunatā. Acti. in dio
 mede: Simul aut attendo: ut qđ rē exaudire āplius.
 Lucil. li. xxxi. Præterea ut nōs aīos attēdere dictis
 atq; exhibere uelīs. Idē. li. xxvi. Rē cognoscas simul
 & dictis aīum attēdas postula. Pacu. i. antiopa. Sed
 cū aīo attēdi ad quærēdū qđ fiet. Pōpo. i. matho.
 Quid futurū ē si pol ego hāc discere artē attēderi.
 Attendere pseuerare: Actius in diomede: Si unq; per
 pediar gnato puer: ne attēderis petere a me id qđ
 nefas sit concedi tibi.
 Appellare ē familiariter responderē. Lu. li. xxviii. Cū
 mei me adeūt seruuli nō dōinā ego appellē meā.
 Appellare est applicare. Affra. i. exce. Habitu appellat
 huc ad molē nostrā nauiculā. Lucil. li. xxvi. Agere
 in iaciendo siquo ē in niueis actis opus primum
 id dant operā ut q̄primum appellant.
 Appellare ē noiare. M. T. de offi. li. iiii. Publiū Scipio
 nem. M. si. qui primū africanus appellatus sit.
 Aemulus ē iuidus. Vir. æne. li. v. Aemula nec dū Tē
 poribus geminis canebat sparsa senectus Et libro
 vi. Aemulus exceptum triton.
 Aemulus ē sectator uel imitator. M. T. p. M. Mar
 cello: Illo æmulo atq; imitatore studioq; meorū
 ac laboz. Salu. hist. li. iiii. Sed Pōpeius priā adole
 scētia sermone fautoz similē fore se credēs alexā
 dro regi: facta cōsultaq; eius qđ ē æmulatus erat.
 Vir. æ. li. x. Spemq; meā patriæ. q̄ nūc subit æmu
 la laudi. Aemulus similitudinē uitæ uel istitu
 ti sequēs. M. T. de rep. li. i. Qua enī iudicat iste op
 timus doctrina artibus studiis audio quando.
 Argutū signat sonās. Vir. i. buc. Forte sub arguta cō
 federat illice daphnis: & multa huiusmodi.
 Argutū audax malitiosū. Lu. li. xxviii. Agite agite fu
 res mēdaci argumentamini. Plau. i. mustel. Exie
 culina: sis foras mālīgia qđ mihi iter patias exhi
 bes argutias. Argutū puū ac lætū. Vir. g. li. iiii.
 Argutūq; caput: breuis alius: obessaq; terga.
 Accipe tractare icrepare. M. T. i. uerri. act. ii. Male ac
 cipit uerbis obomū. Et ad Cæsare iuniore li. i. Ro
 go ipsūl quē admodum cum ego armis acceperit.
 Accipe ē datū sumere. Vir. æne. li. iiii. Accipe & hęc

manuū tibi quæ monumenta mearū Sint puer.
 Accipere sentire. Teren. in heauton. Clinia aliter tu
 um amorem atq; est accipis.
 Accipe uidere. Vir. li. viii. Vt te fortissime reucq; Ac
 cipio agnoscoq; libēs. Accipe cōcipe. Vir. li. viii.
 Alii uētoſis follibus auras accipiunt: redduntq;
 Accipe audire. M. T. Accipe nūc aliud eius facinus
 nobile. Lu. li. xxx. Accipe qđ dico. nā pñnet ad rē.
 Vir. æn. li. ii. Accipe nūc danaū ifidiā & crimie ab
 uno Disce oēs. Accipe pascere. Terē. i. eunu. Ac
 cipit hoīem nemo melius prorsus neq; plixius.
 Accipere decipe. Lu. li. xxxvi. Sic inq; ueteratorē illū
 ueterē lupū hannibalem acceptū. Plau. in aulula
 ria: Optimus tu conditionem hanc accipe.
 Ardere est ignescere cōcremari. Vir. æne. li. v. Nāq;
 uolans liquidis in nubibus arsit arundo. Idem li.
 ii. iam proximus ardet Eucalegon.
 Ardere festinare. Vir. æne. li. i. Instāt ardētes tyrii ps
 ducere muros. Moliriq; arcē: & manibus sub uol
 uere saxa. Idem li. xii. Ardet in arma magis.
 Ardere fulgorē & splendorē emittere. Vir. æne. li.
 iiii. Tyriq; ardebat murice lena. Idē li. xi. Ardet
 apex capiti: cristisq; ac uertice flamma Funditur.
 Ardere dolere uel irasci. Vir. li. xi. Proxīa quæq; me
 rit gladio: latūq; per agmē. Ardēs limitē agit: ser
 ro te Turne superbum Cæde noua quærēns.
 Acre signat celere uelox. Vir. geor. li. iiii. Calidumq;
 animis & cursibus acrē. Idē æne. li. iiii. At puer al
 canius mediis in uallibus acri Gaudet equo.
 Acrē austez acerbū aspez. M. T. in Hortēſio: Quid
 alterius igenium sicut acetū ægyptiū: alterius sic
 acre ut mel himetiū dicimus: Varro i parmenōe
 Dimittis acri pectore curas: tantūq; cantasq; pelli.
 Acre seuez. M. T. de offi. li. i. Suū qđq; igit noscat in
 geniū: acrēq; se & bonoz & maloz suoz iudicē
 præbeat. Idē in eodem: Fortasse uocis cōtentione
 maiore & uerbosz grauitate acriore.
 Acrē fortē. Vir. æne. li. viii. Aut acrē dubites in plā
 pscere turnū. Cice. Tu. li. v. In rebus gerūdis uegz
 acrē & idustrium: eundē tamē maleficū natura.
 Acre uehemēs sæuū. M. T. in Hortēſio: Aut Philip
 po breuius: aut Theopōpo acrius. Vir. geor. li. iiii.
 Aerēq; molosum. Pasce sero pingui. Idē æne. li.
 v. Acrior ad pugnā redit: ac uim fuscitat ira.
 Acre puidum diligēs. Vir. geor. li. ii. Iā tam acer cu
 ras uenientem extendit in annum Rusticus.
 Aer ē mediū spatiū qđ iter cælū ē & terrā. Vir. æne.
 li. v. Aera dimouit tenebrosū: & dispulit umbras.
 Aer altitudo. Virg. geor. li. ii. Vbi aera uincere sum
 mum Arboris haud ullæ iactu potuere sagittæ.
 Aer sonus. Var. i. andabit. Aia ut conclusa in uesica
 quādo ē arcte ligata: si perculeris aera reddet.
 Amaz dī aspez. Vir. ge. li. ii. Et amara pausia bacca.
 Luc. li. iiii. Interea p̄potet amaz Absynthi laticē.
 Amaz acerbum. Vir. æne. li. iiii. Iſq; amens animi.
 & tumore accensus amaro.
 Admonere cōmonefacere. M. T. in uerrē de signis:
 Recte admones Policletum esse dicebant.
 Admonere pcutere. Vir. li. x. Lucagus ut pronus pē
 dens in uerba telo Admonuit biugos.
 Ambire signat circuire cōcludē. Vir. li. iiii. Quæ ra
 pidus flammis ambit torrentibus amnis. Idem

libro decimo. Atq; oras ambiit auro.
 Ambire ambitioibus appetere. Virg. lib. vii. Ne con-
 nubis abire latinū æneadæ possint. Terētius in an-
 dria: Nisi uides: nisi senis amicos oras: ambis.
 Ambire interpellare. Virgil. æneidos libro quarto:
 Quonā reginā ambire furenīē Audeat affatu.
 Agere gerere. Varro in Marco: Non hercules potes
 qui agebas sed conopron.
 Audacia consuetudine temeritas dicitur. Salust. i. Ca-
 tilinæ bello: Audacia pro muro habetur.
 Audacia fiducia Virgilius libro quinto: Quicq; pedū
 cursu ualet & qui uiribus audax.
 Atq; nigre Virg. ænei. libro. v. Quinq;ginta atris ima-
 nis hiatibus hydra. Et georgicorū lib. iiii. Hic pisci-
 bus atrā improbus ingluuiē. Varro i eumeni.
 Vix uulgus cōfluit nō furiaq; sed puerorū atq; acil-
 lage: qui oēs me bilē atram agitare clamitantes.
 Alūnos cōsuetudo quos alas uel educes: uel eos qui
 alūt dici uult uirgi. libro sexto: Nec romula quon-
 dā. Villo se rātū tellus iactauit alūno. M. T. in uerrē
 de suppliciis: Italia aut alūnū suū seruitutis extrēo
 sūmoq; supplicio fixū uideret. Varro: Sexq; vlyxe
 Vbiq; lupā alūni fefellerunt olim. Idē in eumeni-
 dibus: Et ecce de iprouiso ad nos accedit cana ue-
 ritas attices philosophiæ alumnē.
 Alumnū filium. uirg. lib. sexto: Necnon & tytiō ter-
 ræ oīpotētis alūnū. Pacu. i. reuero: Quæ desiderio
 alūnū poenitudines: q̄les scabres iculta vastitudine
 alūnum dominū. Virg. xi. Caro datus ibat alūno.
 Agere læto dare Virgilius lib. primo: Tum uulgus
 & omnem miscet agens telis.
 Actum rotatum. Virgilius libro nono: Ipse ter addu-
 cta circum caput egit habena.
 Agere loq. Terē. i. adel. Sed ē ne ipse de quo agebā?
 Actū dicif pfectū. uirg. ænei. lib. vi. His actis ppez
 re exequitur præcepta sybillæ.
 Agere pseq. uirg. ænei. lib. iiii. Quā procul i cautā ne-
 mora iter cresta fixit pastor agēs telis. Et lib. viii.
 Quos isti bello pfugos egere superbo.
 Actū appulsum. uirg. lib. vi. Siue errore uix seu tem-
 pestatibus acti: Varro i lege Menia: Nō hos pacto-
 lus aureas undas agens eripiet unq; e miseris.
 Actum ifixum. uirg. lib. ix. Sed uiribus ensis adactus
 Transadigit costas. uarro in yncōstōtōn: Non
 uidetis unq; ut paruulus amor ardifera lampade
 arida agat amantis æstuantis.
 Actum coactum territum: uirgilius libro sexto: Pro-
 digiis acti cælestibus ossa piabunt.
 Agere fugare. uirg. ge. li. ii. Et mēbris agit atra uenēa.
 Actū admotū uirg. lib. xi. Accelerant acta pariter te-
 studine uolsci. Luci. libro uigesimosexto: Agere i
 iaciendo si quo est in uineis actis opus.
 Asperum signat insuaue. Terētius in heautō: asperū
 pater: hoc est aliud fodes. uirg. geor. libro quarto:
 Asper in ore fapor.
 Asperum nocens. uirgi. geor. li. iiii. Sæuit agris: aspē-
 siti atq; exterritis æstu.
 Alpey exasperatū nō leue. Virg. lib. ix. Bina dabo ar-
 gento perfecta atq; aspera signis Pocula.
 Aequare est cum æq̄tate diuidere. Virg. lib. primo:
 Operumq; laborem Partibus æquabat iustis.
 Aequare continuare. Virgili. libro undecimo: Cælix

si protinus illum æquasset nocti ludum.
 Accomodatū dī adiūctū. Vir. æne. li. ii. Lateriq; argi-
 uum accōmē dat ensem. M. T. i uerrē i frumenta-
 ria: Flagitia libidinisq; accōmodat. Actius i bachis
 Tunc siluestres exuias sæuo pictas lateri accōmo-
 dat. Idē de officiis li. i. Qui se ad rempub. & ad ma-
 gnas res gerēdas accōmodauere. Et de repub. li. i.
 Expositaq; ad exēplum nræ reipub. accōmodabo
 eā si potero oēm illam orationē quæ est mihi har-
 benda de optimo ciuitatis statu.
 Accomodatū pcliue ppēsum. M. T. in uerrē actiōe
 tertia: Tunc p̄terea maxime sedati & q̄eti prope p̄-
 ter ceteros ad summū græcorū ocium potius: q̄
 ad ullam uim aut tumultum accommodauit.
 Accommodare adhibere. M. T. de offi. lib. iiii. Tantū da-
 bit amicitia: ut uerā amici cām eē malit: ut orādæ
 litis tēporis quoad p̄ leges liceat accōmodet. Et de
 senectute: Ceterq; & tēpora metendis frugibus &
 percipiendis accommodata sunt.
 Aridū dicif siccū. Virg. ænei. lib. i. Atq; arida circum
 Nutrimēta dedit. Aridū horricū acutū. Vir.
 geor. lib. i. Et aridus altis mōribus Audiri fragor
 Luc. Aridus unde auris & sonus. Aridum pu-
 rum lucidum. Plautus in rudente: Argēto arido.
 Anceps dubium. Virg. lib. x. Anceps pugna diu.
 Anceps duplex. Luci. li. xxix. Nēo hos ancipites ferro
 effecti cardines. uirg. ænei. li. iiii. Agnouit plē am-
 biguā geminosq; parētis. Varro de uita pa. lib. iiii.
 Cæsar reuersionē fecit: ne post occipitiū i hispania
 exercitus q̄ erāt relinq̄rēt quo se coniceret Pōpe-
 ius ut ancipiti urgeret bello. Anceps acutū ex
 utraq; pte. Luci. li. xxxi. Veste atq; ancipiti ferro ef-
 fringā cardies. Aura ē uētōq; uirg. geor. lib. iiii.
 At illi dulcis cōpositis spirauit crinibus aura: Idē
 ænei. li. vi. Discolor ūde auri p ramos aura refulsit
 Aura adactus. uar. i eume. Simul ac lāguido corpe so-
 lis. Calidior uisa ē aura. Augutari dicif loq̄ci-
 ter ploq. Enni. quē icertū tu isti credere atq; exer-
 cere ligua: ut argutariet possis. Neuius in exordio
 Quādo ad ludos uēit: alii cū racerēt totū diē argu-
 tat q̄si cicada. Argutarii susilire. Titin. in fullo.
 Terra hæc ē noua: q̄si ubi tu solitus argutari pedi-
 bus cretā dum compefcis: uestimenta q; leuas.
 Attollere signat erigere fundere. uirgi. ænei. li. iiii. At
 tollit se diua lacinia contra.
 Attollere afferre. Pacu. i hædo: Custodite istum uos
 ut eum q̄ attollat nēue q̄ attigat. Idē i armorū iudi-
 cio p̄ impio agēdum q̄ uetat: quisue attollat uirg.
 lib. ix. Attulit & nobis aliquādo optātibus ætas.
 Auscultare ē obseq. pacu. Qui se magis audiēdum q̄
 auscultādum cēseo. Enni. i mēalippo. Mihi auscul-
 ta nate: pueros cremari iube. Ceci. in embono: Au-
 dire ignoti quod ip̄erant soleo non auscultare.
 Auscultare audire. Affra. Simul ante ne ego illos uel
 rātis ausculto libēs. Pōpo. i asia: Atq; auscultare di-
 sce si nescis loq. Auscultare uidere spectare Af-
 fra. in priuigno: Videt ludos hīc auscultauī pcul.
 Agere porrigere. M. T. de offi. li. ii. Vera gloria radiz-
 ces agit atq; etiā ppagat. Agere. intēdere inq̄-
 rere. uirg. i bucco. Id qdē ago: & tacitus lycida me
 cū ip̄e uoluto. Agere urgerē ipellerē. M. T. i Verrē
 actiōe. ii. Agunt eū accipitrē pene ciuiū romanorū

Adducere ducere. Terentius in heautō: Adducimus ad te tuam bacchidē: Adduci cogi. M. T. de senectū. Nullo ibri nullo frigore adduci ut capite opto sit Adducere in torquere rotare. Virgilius libro nono: Ipse ter adducta circum caput egit habena. Adducere pducere: uirgilius libro nono: Ocius adducto torquens hastile lacerto. Aequor campus: uirgilius li. duodecimo: Illi æquore apertō ante nothos: zephyrumq; uolant. Aequor mare: uirgilius Aeneidorū libro primo: Et uastas aperit syrtes & temperat æquor. Aequor fluuius: uirgilius libro octauo: Viridesq; sedant placido æquore siluas. Aduēire uenire Cec. i. plotio: Aedepol senectus si nihil apportet tecū: cum aduenis unū id satis est. Aduenire incipere. Plautus in Amphitryone: Quæso aduenienti morbo iure. Aestus solis & æstiuū tēporis flagrantia: uirgil. geor. li. iii. Aestibus at mediis umbrosā exgrere uallē. Aestus marini ipetus uel cōmotiōes Lucre. li. iii. Frigus ut a pluuiis: calor ab sole æstus ab undis Aequoris plautus i asinaria: Quo magis te i altū capescis: æstus te i portum refert. uirg. Eūdoq; exastuat imo. Acerbum horrendū infandū imite. uirg. æne. li. iii. & libro sexto: Et funere mersit acerbo. Acerbū incoctū præcoctū ut de pomis frequētius dicitur. Varro in agathone: Virgo de conuiuio abducatur: ideo q; maiores nostri uirginis acerbæ auris ueneris uocabulis imbui uoluerunt. Albū significatione manifestum est ut Virgilius Georgicorū lib. iii. Color deterimus albus Et gilbo. Altū mite uel placidū. Varro Selsq; ulyxe: Aduersi uē ticeciderūt: Quod si pergunt: diutius & mare uoluerē uereor ne me quoq; quod domū ab dālio cessint uenero: præter canem cognoscat nemo. Adolere est urere Virgilius in Boccoli. Verbenasq; adole pinguis & mascula thura. Adolere augere honorare propiciare: & est uerbum sacrorū: ut macte magis aucte. Virg. æneidorū li. i. Qui quagita itus famulæ: qbus ordie lōgo Cura penū struere & flāmis adolere penatis. Et libro sexto: Præterea castis adolet cum altaria tædis. Adolescere crescere. Vnde adolescētē dicit Lucre. lib. secūdo. Deniq; adolescēdi sūmū tetigere cacumē Labe. in sororibus: Laus noie gloria adolescit. De dictionibus a. B. littera incipiētib. Ellum est ut plerunq; pugna. b Bellū elegās prudēs. Luc. li. xxix. Aetate istuc tibi laturā: & bellū si hoc bellū putas. Varro i raphemēippo Diogenē lras scisse: dū uisioni q; satis esset: tunc quod ē acta belloq; hoīum: uel eodem tu charteo stadio epitaſioneq; A quo q; ceratasser aīo bellus hō magis delectatus stoicorū pan cratio q; athletarum. Idē Selsq; ulyxe: Quid enī est q; hō masculus lubētius uidere debeat illam uxorem Idē in Marco: Socius ē hostibus: socius bellū ita geris: ut bella oia domum auferas. De dictionibus a. C. littera incipientibus. Ommittere efflig. are. Pacuui. Rupta barbarica peste fabinus nostris obtulit nouā figurā factam commissam in fabre.

Committēre cōiūgere: sociare. Luc. li. uigesimo. viii. qd me fiet siqdē nō iusta iprobo cōmittere. Virg. æne. li. iii. Delphinū caudas utero cōmissa lupog. Cōmittere: donare delinqre. M. T. i. Verrē actione secūda: ls calūniatores ex sinu suo opposuit q illā hæreditatē ueneri erycinæ cōmissam esse dicerent. Cōmittere facere. M. T. i. uerrē actiōe tertia: Ego etiā q tu sine uerre cōmisisti: uerri crimini daturus sū uirg. æne. lib. i. Quid meus æneas i te cōmitterē tātū: Luc. li. xxviii. Cōmouet se nufq; neq; cōmit tet ut pereat sibi: Idē lib. xxvi. At enim dicis clāde stino tibi quid commissum foret: ne mutires qcq; nec mysteria & foras ferres. Cōmittere dē initiare. uirgil. lib. v. Et tuba cōmissos medio cāit aggere ludos. Varro in eume. Discūbi mus multitudo: minus mature coenā cōmittis. Cōmittere credere pmittere uirg. li. ix. Portā q; ducis impio cōmissa recludūt Terē. i. eunu. Quē cōmissi sti lupo. Luc. lib. xxx. Quia sua cōmittūt mortali claustra camœnæ. M. T. de offi. lib. ii. Quādiu reipub. p eos gerebat qbus seipsa commiserat. Confutare cōmouere Titinnius seti. Cocus magnū ahenum quando feruit paula confutat trua. Confutare opprimere cōuincere Terentius in phormione: Cōfutaui uerbis admodū iratū patrem. Cape iplicare ipedire uirg. geor. lib. i. Aut oculos capti fodere cubilia talpæ: Marcus Tul. i. uerrem de supplicis: Non coeperunt: sed adduxerunt onere suo plane captam atq; depressam. Cōdere signat abscondere uirg. æne. libro secundo. Scandūt rursus equū & nota conduntur in aluo. Cōdere cōstituere. Salu. i. catiliæ bello: urbē romā si cuti ego accepi cōdidere atq; hūere initio troiani. Condere consecrare. uirg. æneidorū libro tertio: Animamq; sepulchro condimus. Cōdē potiri. uir. li. vii. Optato cōdū tybridis alueo. Colere ē uenerari uirg. lib. nono: Sūme deum sancti custos foractis apollo: Quem columus. Colere exercere ut rustici. uirg. georgicorū libro primo: Fructusq; feros molire colendo. Colere i habitare. uirg. æne. li. iii. Hic mater cultrix cybele. Et rurū: Quas dira cæleno: Arpyg; colūt aliæ Plautus i asinaria. Ac athēag; colenæ. Et i aulularia: Hāc domū iā multos ānos ē ut possideo & colo. Varro i eumenides: Vt Mercuriū Arcadū colonū. Itē in eumenidibus: Vt naiades undicolæ. Colere diligere. uirgili. in Bucco. Ille colit terras: Illi mea carmīa curæ. Idē lib. iii. Solā nā perfidus ille. Te colere. Terentius i heautō: Quippe forma ipulsi nra nos amatores colūt. Luc. li. xxvi. Quā hoc colere est satius: q illa hic studiū oē consumere. Colere ornare. uarro in tapheme: Aut in segetibus post messē colligebat stramēta q dōcilia: colerēt. Colere pati. Terentius in heauton: Dum ille uitā illā colet inopem carens patria. Cedere scdm cōsuetudinē signat abire supatū: & locū uictori dare. Virg. li. x. Cōuēit euādri uictos discedere ad urbem. Et lib. v. Cede deo. Luc. lib. xxx. Quādoq; pudor ex pectore cessit. M. T. de offi. li. ii. Cui qdem exercitus nri impatoresq; cesserunt: Cedere succedere. Virgilius libro duodecimo. Cesserit ansonio si fors uictoria turno.

Cedere dare. Vir. li. xi. Hæc ois regio & celsi plaga pinea mōtis Cedat amicitia teucroꝝ. Et li. xi. Aut abeat uictus: cedat lauinia coniunx.

Cedere. Luci. lib. xxviii. Vel si aliqua opus sit fore: si hinc aliquo cesseris.

Cedere obseq. Virg. ænei. li. iii. Cedamus phœbo & moniti meliora sequamur. Et libro secūdo: Vestrum hoc auguriū: uestroq; in numine troia est. Cedo equidem: nec nate tibi comes ire recuso.

Cedere euitare. Vir. li. v. Celeriq; elapsus corpe cessit.

Cedere icedere. Plau. i aulu. In hoste absolutus cedis.

Cedūt petūt. Varro in parmenone: Cedit uelocibus iuuenis membris leuib; nitidis oleo.

Cursus est pedum uelocitas. uirg. libro. v. Hic q; fortem uelint rapido contendere cursu.

Cursus uolatus uirg. lib. vi. Este duces o si qua uia ē: Cursūq; per auras dirigite in lucos. Et in Bucco. quo cursu deserti petiuerit: Et æne. li. iii. Sed tibi: qui cursum uenti quæ & fata dedere. Marcus. T. de officiis libro tertio: Quæ cursu frumento onustas petentibus Rhodum dederit.

Castigare est increpare uel reprehēdere. uirg. lib. v. Hic grauis Entellū dictis castigat acestes. Terē. in heautō: Seruas castigās mōes. Cice. de oratore li. i. Et quoniā de imprudētia dixi: castigemus ēt se gnirē. Et tuscu. lib. v. Sed hoc in meipso castigo q; ex aliq; & ex natura forte malitia non ex ipsa uirtute de uirtutis robore existimo.

Castigare uindicare punire. uirg. libro. vi. Castigatq; auditq; dolos: subigitq; fateri.

Castigare expedire. uirg. ænei. li. iii. Castigatq; moras: opere omnis semita feruet.

Carpe attenuare apire. uirg. geor. li. i. Nec nocturna qdē carpēs pēsa puellæ Nesciuerē hyemē. Et li. quarto: Eam circū mulesia uellera nymphæ Carpebant hiali saturo fucata colore.

Carpere auferre decerpere. uirg. i bucco. Infere daphni pyros: carpēt tua pomā nepotes. Lucil. li. iii. Iu uatq; nouos decerpere flores. uirg. li. iii. Carpit. n. uires paulatim: uritq; uidendo Fœmina.

Carpere celeriter pterire. uirg. ge. li. iii. Et acri Carpere prata fuga. Idē in eodē: Carpere mox gyrum in cipiāt. Luci. lib. xxx. hyemē unāquāq; carpam.

Carpere pascere. uirg. libro tertio: Carpat dum mane nouum: dum gramina canent.

Cūctari est dubitare disceptare. uirg. ænei. lib. viii. Cunctantem amplexu molli fouet. M. T. ad Cæsarem iuniorē libro primo: Sed cito penituit: domūq; rediit: ceteri cunctabantur.

Cūctari ē māere. uirg. geor. lib. iii. Nō illis quisq; cūctatibus altū ire iter: aut castris audebit uellere signa. Et ænei. li. iii. Reginā thalamo cunctantem.

Cūctari curationem deferre. uirg. lib. vi. Qui nobis cūctando restituit rem.

Capi propiciari. Luci. libro secundo: Nec bene p meritis capitur: nec tangitur ira.

Capere facere. Terentius in andria: Non sit cupiūdos mihi scio esse inimicos omnes homines.

Capere perpeti. Terentius i heauton: Dum abs te absum omnes mihi labores quos cepi leues.

Capere ē tollere tenere. uirg. ge. iii. Cape saxa manu cape robora pastor: Et libro. iii. Hic tibi nate pri

us uinculis capiūdos. Var. i meleagro: Quē iccirco terra nō coepit & cælū recipit. Idē i eumenidibus: Stola calceos q; mulieribus ppter positas capio.

Cape eligere. Terē in ecyra: Cū illū genē coepimus uirg. geor. lib. ii. Ante locū capies oculis. M. T. lib. ii. Quod insit aliqd probri quod capiat ignaros.

Capere delectare. uirg. geor. li. iii. Carmine quo captae. Et li. viii. Aeneas capiturq; locis. M. T. in philippicis li. i. Nō possū adduci & suspicere pecuniæ captum. Luc. li. xxvi. Nunc itidē populū istū scriptoribus uolumus capere animum illorum.

Capere sustinere habere. uirg. lib. viii. Hæc illū regia coepit. Terē. i heautō: Dii bōi quid turbæ ē: ædes nræ uix capient scio. M. T. de signis. Tot domos locupletissimas domus istius una capiet.

Cape decipe circūuēire. uirg. ænei. li. ii. Captiq; dolis lachrymisq; coacti. Lu. li. xxvii. At metuis porro: ne aspectu & forma capiare altera. M. T. in hortē sio: Captū me fortasse inquit tu putas: & id quod nollem confiteri coactum.

Cape occupare detinere. uirg. li. ii. Certantq; illudē re capto. M. T. i uerrē de suppliciis: Naue quadam piratag; pda refertā nō coeperūt: sed adduxerunt. Varro in meleagro: Quid hic uenator nō coepit.

Capere satiare. uirg. georgicorum libro quarto. Tanta meæ si te coeperunt tædia laudis.

Cape accipe. uirg. ænei. lib. ii. Tu genitor cape sacra manu: patriosq; penates. Et li. iii. Cape dona extrema tuorū. Terē. in phor. Nā ex his pdis talēta arz genti bina statim capiebat. Luc. li. xxvi. Malis necē luctu mēsa pure capturus cibū. M. T. i hortē sio: Deīde boni mores & modestiores ad capiēda pcepta moliris. Plautus i aulularia: Nā gnata peperit decimo mēse post numerū cape. Varro i qnq; tribus: Cape hanc caducam molīē libri dapem.

Capere cōplecti. uarro in marci pore: Pro pontis unda quā liquanti cærulea natantē pfundat cape.

Capere iuenire. Terē. i heautō: Rationē coepi: ut neq; egeres: neq; ut hec posses pderē: Marcus Tullius i uerrē actiōe secūda: Reiecti a chelidōe capiūt cōsiliū necessariū: Et de officiis libro tertio: Cū autē cōsiliū hoc princeps coepisset.

Corripere cōprehēdere. uirg. georgicorū lib. quarto. Verum ubi correptū manibus uincisq; tenebis.

Corripi cōtorq;. uirg. æne. li. i. Turbine corripuit.

Corripi excutere. uirg. ænei. li. iii. Corripio e stratis corpus: Quasum ē cōmulsū & nō integrum. uirg. ænei. libro quarto: Quassatq; rates: Quassare est mouere. uirg. lib. vi. Et lampada quassans. Per graium populos. Plautus i milite: Qui suam undantē chlamidem quassando fecit.

Certare signat altercari contendere. uirg. in bucco. Certent & signis ululæ.

Certare præuenire. uirg. ænei. libro primo: Officio nec te certasse priorem pœniteat.

Cōponere finire. uirg. ænei. lib. i. Ante diē clauso cōponet uesper olympo. Et in Bucco. Nō nostrum est inter uos tantas componere lites.

Cōpōere reficere recreare. uirg. geor. li. iii. Vix defessa senē passus cōponere mēbra. Idē ænei. lib. priō: Nunc placida compositus pace quiescit.

Componere lenire: constituere. Virgilius ænei. lib.

primo: Sed motos præstat componere fluctus.
 Componere disponere cōstituere. Vir. ænei. lib. tertio:
 Quā tuta possit urbē cōpōere terra. M. T. de offi.
 lib. tertio. Atq; quod cōit. r cōpositū fuerat solus
 dixit Sisen. hystoriarum lib. iiii. Exercitum disper
 tiunt ad confligendum comparant.
 Cōponere rursus signat cōparare. Actius in armoz
 iudicio: Quid ē cur cōponere ausis mihi te? Luc.
 satyra. li. iiii. Saniis spurcus hō uita ista dignus hō
 placide inane cōponit optimus multo post hoies
 natos gladiator qui fuit unus. Salu. i iugur. Vbi
 Metelli dicta cū factis cōposuit. Vir. geor. li. quar
 to: Non aliter si parua licet cōponere magnis.
 Componere ornare. Vir. geor. libro quarto: Dulcis
 compositis spirauit crinibus aura:
 Componere colligere. M. Tu. in Verrē diuinatione.
 Si ab isto libro quē tibi magister ludi nescio quia
 ex alienis orationibus compositum dedit.
 Cōponere eximulare uel fingere: Actius in Agamē
 nonidis. Sic multi aius quoz atroci iunctus mali
 tia ē: cōposita dicta ex pectore euoluunt suo: quæ
 cum cōponas dicta factis discrepant. Salustius in
 Iugurta. Nō sunt cōposita mea uerba: parui id fa
 ctio: ipsa se uirtus satis ostendit.
 Cōponere cōiungere. Vir. li. viii. Cōponēs manibus
 q; manus atq; oribus ora. Lucili. sary. lib. ix. Cum
 plico eodē obuio āplector labra labellis: cōpono:
 hoc ē cū iplo duco panias. Idē in eodē. Tuū latus
 cōponere lateri: & cū pectore pectus. Salusti. hyst.
 li. iiii. Suspectusq; fuit icertū uero hac p negligē
 tiā societate prædage cū latronibus cōposuisset.
 Cōponere p redimere. Salustius hysto. lib. i. Quin le
 nones & uinariū laniq; quoz præterea uulgius i
 diem usum habet precio compositi.
 Crepare sonare. Plau. in menæchmis: Dic mihi en
 unq; itestina crepant qd sentias: uerū ubi saturus
 sū: nulla crepitāt qdō esurio tūc icrepant. Virg. ge
 or. li. i. Atq; leuē stipulā crepitantibus urere flam
 mis. Terē in phor. Sed ostiū concrepuit: nihil ad
 te. M. T. in Verrē de suppliciis: Licū istū littoris p
 crepare totū mulieribus uocibus cātuz sympho
 niæ. Lucil. li. xxvi. Percrepa pugna Pōpiliū factam
 Corneli cane. Var. in eumeni. Propter crepas uoci
 bus uolitans aureis uulgi. Sisenna hystoriæ lib.
 quarto: Conglobati & collecti concrepāt armis.
 Crepare signat rursus queri uel dolere. Hora. Car
 minū. libro primo: Quis posthumi grauē molli
 tiem aut paupere crepat. Luc. li. iij. Et crepat an
 tiquum genus ut pietate repletum.
 Crepare iterum incitare. Turpilii in pedio: Age tu
 hymenæum increpa.
 Crepare frangi. uirg. libro quinto: Et acuto murice
 remi. Obnixi crepuere.
 Crepare ferire. Ennius in thyeste: Sed sonitus aures
 meas pulsus pedū icrepat. M. T. de offi. li. iiii. Itaq;
 uir bonus heat hāc uim ut si digitis cōcrepuerit
 possit i locupletū testamēta nomē eius irrepere.
 Cōparare ē sociare cōiungere. Actius i Amphytrio
 ne: Quin meū senium cū tuo dolore cōiungam
 & comparem. Plautus in asinaria: Prehende auri
 culis: compara labella labellis.
 Cōparare adæq̃re. M. T. ad Cæsare iuniorē li. i. Ne

minē tibi pfecto hoiem ex oibus aut ante posuist
 sem unq; aut ēt cōparassem. Teren. in Eunuchos
 Hau ne comparandus hic qdem ad illum est.
 Cōparare cōponere machinari. sifē. hyst. li. iiii. Eos q
 hoc malū publicū clādestinis cōsiliis cōparauerit.
 Cōparare ueteres cōfirmare & cōstituere dixerunt.
 Terē. i Eunu. An ita cōparē non ppeti meretricū
 cōtumelias? Idē in andria: Vt malis gaudeat: atq;
 ex incōmodis alterius sua ut cōparēt cōmōda Ti
 tinnius in gemina: Ergo ut sua seruet dona nobis
 faciūdū ē: ut ita cū ea primū blādirer cōparemus
 colloqa. Actius in euryface. Nihil ē: si aut ad te re
 tardat sociū in portu ē: cōpiatq; subsistat: modo tu
 teipse affirma: & cōpara. Idē i tereo: Atq; id ego sp
 mecū sic agito & cōparo: quo pacto magnā molē
 minuā. Turpi. in lēntis: Nunq; unius me cōparau
 seruire elegātia. M. T. de repub. libro. vi. Quāob
 rē se cōparet hic ciuis: ita nec ē: ut sit cōtra hāc q
 statū ciuitatis pmouent temp armatus. Affra. in
 epistola: Nam proba & publica: q; sine consilio &
 parco mihi: quoniam cōparatum uno: ut simus
 contētæ uiro. Cicero de finibus bonorum & ma
 le. libro qnto: Omnis auctoritas philosophiæ cō
 sistit in beata uita comparanda.
 Cōparare emere. Terē. in heauton: Argētum dabit
 illi ad nuptias aurū atq; uestē q; comparet.
 Compare itez æstimare. Actius in epinausimacher
 Proin tu id cui fiat: non qui facis compara.
 Cōparare apparare. M. T. in uerrē actione secunda:
 ut erat inter seruos copiosus conuiuiū cōparat.
 Compare dare. M. T. in uerrē de suppliciis: Ex om
 ni gemitu ac dolore certa merces comparabaf.
 Calx ē finis. uirg. li. v. Calcēq; terit iam calce diorea.
 Callet signat scit hoc ē calliditate q; est urbana scien
 tia. Actius in ægytho: Melius q; uiri callēt mulie
 res Affra. in abducta: Nescis nūeri mei oēm mel
 us callerem q; uolo. Pacu. in athalanta: Oēs q; tanq;
 nos seruiunt sub regno callent domitū imperiū
 metuere. Serenus i opusculis: Callet seniū arte ul
 uendi. Actius in ænea. Aut Decii q; periti sumus
 in uita atq; usu callēus magis. Idē i Neoptolemo:
 Sat in haitu & fallendo callet. Sisen. hysto. lib. iiii.
 Liciniū meniū socerū Cati Scribonii tribunū plē
 bis quē Marcellini cōsiliariū scisse callebāt: & tūc
 Curionis oratorē. Callet ē dictum Ceci. i Afoto:
 Tu iā callebis. Ille Festus dissidet. Plautus i Persa:
 Plus calleo: q; primū callū callet. Idē in penulo: Quid
 opus uerbis callū aprunum callere æque nō finā.
 Cōstituere disponere. Virg. ænei. libro primo: Ho
 mines ne seræ ne quærere constituit.
 Cōstituere retinere firmare. M. T. de offi. libro se
 cundo: Ineuntis enim ætatis inscitia senum con
 stituenda exercendaq; est prudentia.
 Cōstituere instituire: Constitutiones modo dele
 stant: sed & institutiones.
 Cōstituere parare. M. T. in Verrem actione secun
 da: Quod ubi erat philodemo nūciatum tam &
 & si erat ignarus: quātum sibi ac liberis suis: iam
 tum mali constitueretur.
 Cōstituere erigere. Virgilius libro sexto: Et ferales
 ante cupressos Constituant.
 Contendere festinare. Virg. ænei. lib. i. Quæ pxima

littora cursu Contendunt petere.
 Cōtentio pſueratiā ē uel elatio. M. T. de offi. li. i. Ex
 cōtentione uocis & ſummiſſiōe & cæteris ſimili
 bus facile iudicabimus. Saluſti. hiſto. lib. iiii. Rur
 ſus iumenta naſti ad oppidum ire contendunt.
 Cōtēdere aſtringere intorq̃re. Vir. geor. li. iiii. Tan
 to nate magis cōtēde tenacia uincla. Siſen. hiſt.
 libro quarto: Simul & tormēta cōtēduntur.
 Cōtendere ſignat cōparare. Plau. in aulu. ſignū recte
 cōparabat huius cōtēdi annulū. Luci. ſaty. li. i. Vt
 cōtēdere poſſem teſtiadas: lēdatq̃ ixiōnes Alchi
 lochio. Idē lib. vii. Hūc in ego unq̃ hyacīto homi
 nem tortim potētis delidiis cōtēdi. Ceci. in tyche
 Egon uitā meā atticā cōtēdam cū ſtac ruſticana
 ſyra. Licinius macer in epiſtola ad ſenatū: Illi ſuā
 uitā mecū cōtēdunt quoz̃ i corpe ita crebra ſūt
 uulnera uitæ nouæ cicatrici ut locus nō ſit. Neu
 ius in lycurgo: Cauelis tuā cōtēdas irā cōtra cū ita
 liberi. Actius i tereo: Video ego te mulier multa
 rū utier: ut cōtēdas tuā maietātē uir. Varro γυναι
 κεινων τον. Age nunc cōtēde altez̃ genus philo
 torem: ne quid ibi uiderit melius.
 Cōtēdere certare. M. T. de offi. lib. i. Miſerrima oī
 no ambitio ē honoz̃ cōtētio. Virg. ænei. lib. iiii.
 Quis talia demēs abnuat aut tecū malit cōtēde
 re bello. ſalu. in Iugurtha: Fretus multitudine mi
 litū ſperabat armis cōtēdere. Cicero Tuſcu. lib.
 ſecundo: Vt onera cōtētis corporibus facilius fe
 runtur remiſſis opprimunt.
 Cōtēdere cōtinuare Cicero de oratore lib. ii. Id qđ
 eius ſcripta declarant & cōtētiones uocis & re
 miſſiones continuarent. Et lib. iiii. Nihil pernicio
 ſius: qđ ſine intermiſſione contentio.
 Cōtēdere itez̃ ſignat extorquere. Cice. in epiſtola
 Caſſii: hoc agit ita cōtētio ut in eo fortunas me
 as poſitas putē. Actius in euryſace: lā potero inci
 piā & qđ diu cōtēdam ut hic cōpōrtet textū ſolami
 nē habēā. Turpil. in lemonis: Habet poteſtatē nī
 ſi poteſtatē ſenis p̃cio cōtēdas: ut redēpto Phedria
 licet redire antiquā cōſuetudinē. Varro in ſerano
 & petere impiū populi & cōtēdere honores. M.
 T. de offi. li. iiii. Extremū autē p̃ceptū in benefici
 is opaz̃ danda neqđ cōtra æquitatē contendas.
 Cōtēdit. pripuit uel direxit ſignū. Virg. lib. v. Qui
 ramē aerias telū cōtēdit in auras. Licinius macer:
 Quo die magiſtratū obiit: repēte celeri gradu p̃
 ſoz̃ ſe in capitolio cōtēdit. Turpil. i Philopatros:
 Gere meas fortunas mater: hem qua cā hoc ope
 maximo contendit. Pacuius in doloreſte: Nihil
 coniectura qđ interpretarier quoz̃ flexi uice conten
 deret. M. T. de repub. ſed audiſſe te credo: tum ue
 ro platonē ſocrate mortuo primum i ægyptum
 diſcēdi cā: poſt in Italiam cōtēdiſſe. Affranius in
 epiſtola: Nō licet me quo cōtēdiſſet ita puenire.
 ſaluſtius in Iugurthæ bello. Ex prælio fugit in p
 uinciam: ac deinde Romam cōtēdere: Varro in
 quinquatribus: Qui tarentinum tuū ad Eraclidē
 ponticum contenderit.
 Cōtēdere feſtinare. uirg. ænei. li. i. Quæ littora pxi
 ma cursu. Cōtēdūt petere. M. T. in uerrinis actio
 ne ſecūda: Hæc ubi filio nūciata ſunt ſtatim exani
 matis Adis cōtēdit: ut etiam uitæ patris & pudī

citæ ſororis ſuccurreret.
 Cōtēdere itēdere. M. T. i Hortēſio. Magna ē ai cōtē
 tio adhibēda explicando Ariſtotelē ſi leges.
 Cernere ſignificat uidere. uirg. ænei. li. iiii. Cernimus
 aſtāte ne quicq̃ lumine toruo.
 Cernere ruriſum diſponere. Lucil. ſaty. libro. v. Poſtq̃
 præſidium caſtris educere creuit. Idē li. xiii. Acti
 bus inter ſeſe armis conſligere cernit.
 Cernere dimittere. uarro in gerunto didaſcolo: Nō
 uidēs apud eſſe ſcriptum ter ſub armis malim ui
 tam cernere qđ ſemel modo parere.
 Cernere audire. Actius in chryſippo: Quid agā: uox
 illius eſt certa: idem omnes cernimus.
 Cernere iudicare. Pacu. in armoz̃ iudicio: Et æquū
 & rectū ē qđ poſtulas iurati cernāt. Enni. in thye
 ſte Impetrē facile ab aīo: ut cernat uitalē babiū.
 Cernere ruriſū dimicare uel cōtēdere. Actius i epi
 nauſimache: Primores p̃cez̃ reuocarint noīa nī
 ſi eēt q̃s qui armis ſecū uellet cernere. Enni. in me
 dea: Exule nā te ſub armis malim uitam cernere.
 Pacuius in armoz̃ iudicio: Qui ſeſe ad finē eſſe
 ad cauſandum uolunt de uirtute: & ego poteſta
 tem cernundi do omnibus.
 Cernere ruriſum cedere. unde & cernere hæreditatē
 filiis patribus: idē cedere dicti ſūt. Actius i myr
 midonibus: Regnum tibi permitti malūt cernā
 tradam exercitu.
 Circūferre eſt p̃prie luſtrare. Lucili. lib. ii. Tum factō
 omnia ſunt circulatus. Plautus in Amphytrione:
 Iube iſtam proceritam circūferri. uirg. lib. vi. Idē
 ter ſocios pura circuntulit unda.
 Cōfidētia eſt fiducia. uirg. ænei. libro primo: Et aſ
 ſictis melius cōfidere rebus.
 Cōſidentia duriſia patiētia. Plau. in aſinaria: ſcapula
 rum cōſidentia uirtute ulmorum freti.
 Cōfidētia ruriſum temeritas audacia. Pacu. i athar
 lāta: Grandē atq̃ atrocē coerce cōfidētiā. idē lib. x.
 Improbus cūfidēs neq̃ malus uideat. Turpi. i leu
 cadia: Vidēt frigus icēſſum qđ eſt cōfidēs diis tūc
 perdūt. Actius in myrmidonibus: Irā inſrenis ob
 ſtes: animis reprimas cōfidētiā. Affra. i uopiſco
 Excludat uxor tā cōfidēter uirū nō faciet. uirg. ge
 or. li. iiii. Nā quis te iuuenū cōfidentiſſime n̄as
 iuſſit adire domos? Teren. in andria: Neſcio qđ ſez̃
 nex uenit modo ellum cōfidens.
 Cōfidētia cōſtantia. M. T. de rep. lib. iiii. Duas ſibi res
 quo minus in uulguſ ē in foro dicere cōſidentia
 & uocē deſuiſſe. Neuus in Danae: Excidit ofonis
 oīs cōfidētia. Plautus in amphytrione: Quæ nō
 delinqt: decet audaciam eſſe cōfidenter.
 Cōſternari ſignat deiici pro ſe & proterue loqui.
 Cōſternari ruriſum erigi. Pacu. in perhibœa: Cōſter
 nare aīæ ex pctōre hac & uoluer cōſiliū: ſcribit
 oēs qđ de nata eſt modo qđ pacto inimicis mortē
 & huic uitā aſſeras. Idē in Doloreſte: unde exorif
 quo præſidio fretus: auxiliis quibus: quo conſilio
 conſternatur: qua ui: cuius copiis.
 Curriculum ut conſuetudo fert a curru diminutio ē
 dicitur breuiſſimum uehiculi epiroti genus.
 Curriculum curſus. Var. i epiſtola lulii Cæſaris: Quē
 ſimulac romā ueniſſet mihi attigit auris nunciuſ
 exemplo eas in curriculū contuli propere pedes.

Calumniā est malitiosa & mendax infamatio:
 Calumniā rursus calliditas. M. T. de republica lib.
 secundo: Vt Carneadi respedatis qui sæpe opti-
 mas cās ingenii calūnia ludificari solet.
 Cōuenire placare cōstituere. Sisen. histo. lib. quarto:
 Signū nactus a papo q inter eos tolli conuenerat.
 Conuenire aptum eē. Mar. Tullius in Hortēſio: Nā
 quod uereris ne non conueniat nostris ætatibus:
 ista oratio: qua aspectet ad hortandum.
 Conuenire significat obuium fieri. Terentius in Eu-
 nucho: Conueni hodie adueniens mei loci quen-
 dam atq ordinis hominem.
 Cōuenire uidere. M. T. de senectute: Neq uero eos
 solū cōuenire hēo quos ipse cognoui: sed illos &
 de qbus audiui & legi & ipse cōscripsi. Plau. i. Asiz-
 na. Aeratē uelim seruire libanū ut cōueniā modo
 Cōuenire colligi coire. Vir. ænei. li. i. Cōueniunt qui
 bus aut odiū crudele tyrāni. M. T. philip. li. iii. Cui
 qdē hodierno die: nūc. n. primū ita cōuenimus.
 Conuenire constare. Terentius in phormione: Con-
 uenit numerus quantum debuit.
 Cōuēire similē eē. Varro: Lōge fugit q nos fugit: so-
 lus rex: solus rhetor: solus formosus fortis secus
 uel ad ædilitiū modius purus putisti ad hoc cara-
 ctera deopantus conuenit caue attigeris hoīem.
 Cōuēire placere certū fieri. Vir. xii. Cesserit aufonio
 si fors uictoria turno: Cōuenit euādri uictos disce-
 dere ad urbē. M. T. de finibus bonoꝝ & malorū
 lib. qnto: Viuendi cupiditate incensi oēs sumus:
 atq hoc mihi cum tuo fratre conuenit.
 Cōuenire interpellare. M. T. in Verrē actiōe. ii. Nō du-
 bitat qn ipse: si Verrē cōuenisset ægrote causæ au-
 ctoritate sua cōmouere hoīem possit. Lucil. libro
 xxix. Hæc tui cōuētus tela insidiisq locauit.
 Calidum est feruens. Virg. æneido. lib. ix. Voluit ille
 uomens calidum de pectore flumen.
 Calidū ferox & incōsultū. M. Tullius de offi. lib. prio
 Sic reperias multos: qbus & calida consilia.
 Calidum tacitum & uelox. Varro: Cum dixisset ui-
 tulus: Ecce tibi cadis pedibus quidam nauiculari-
 us semiustulatus irrupit se in curiam.
 Cælum est deorum domiciliū. Virgilius Aeneido /
 rum libro quarto: Cælum qui uertice fulcit.
 Cælū rursus aer. M. T. de deoꝝ natura li. ii. Eorū q
 terras incolunt eas in qbus aer sit rursus ac tenuis
 q illoꝝ q utantur crasso cælo atq contrecto.
 Cōtētus diciſ cui res ēt parua abūde ē. Virg. lib. vii.
 Patriis sed nō & filius aruis. Cōtētus. Terē. in Eu-
 nu. Quia neq tu uno eras cōtenta: neq solus de-
 dit. Lucil. lib. xxx. Et his te uersibus iterea cōtētus
 teneto. M. T. ad Brutū: Sic ergo facies. & me ama-
 bis aut q cōtēti sumus diliges. Idē de offi. lib. ii.
 Breuitatis causa familia cōtēti erimus una.
 Cōrētum diciſ extēsum: Vir. li. v. Tū rapidus iādu /
 dū arcu cōtēta parato Tela tenēs. Lucil. li. xxx. Hic
 ut muscipula cōtēta atq scorpius cauda subblata.
 Cōtētū colligatū cōiunctum. Vir. georgi. li. tertio:
 Cōtēta ceruice trahunt studētia plaustra.
 Cōtētū cōtinuum pseuerans. Cicero tusc. li. v. So-
 cratem ferunt cū usq ad pyreum contentus am-
 bularet: quasitumq esset ex eo cur id faceret.
 Cogere corradere. Varro in eumenidibus: Furando

tamen ac morbo stimulatus ex sese ipse quærat:
 cogatq peculi.
 Cogere urgere. M. T. de offi. li. iii. Diogenes cōtra ni-
 miū temere coegit: q ne hortatus qdē est. Teren-
 tius i eunucho: lubes ne? lubeo cogo atq ipero.
 Cogere mollire subigere. Var. i uirgula diuina: Sed
 paucarpie ocio coactō libamēta legēs caduca uera
 Cogere in unū colligere. Sisen. histo. lib. quarto: Sū-
 moti & itra mœnia rursus coacti. Cicero tusc.
 lib. i. Cælum hoc in quo nubes imbresq cogun-
 tur. Terē. i heauton: Quasi talēta ad. xv. coegi. M.
 T. ad M. Catonē: Coactōq in unū exercitu: castra
 in lycaonia apud iconiū faceret. Virg. i Bucco. Co-
 gere donec oues stabulis.
 Cogere mulgere. Virgilius in buccoli. Cogite oues
 pueri: si lac præceperit æstus: Vt nuper frustra pſ-
 fabimus ubera palmis.
 Cogere strigere. Virg. geor. li. qnto: Nā frigore mel-
 la Cogit hyems: eadēq calor liqfacta remittit.
 Cogere est iprimere: coartare. Virg. li. vii. Quadristi-
 dā quercū cuneis ut forte coactis Scindebant.
 Claudere signat includere. Virg. geor. li. tertio: Aut
 intus clausos satura ad præsepia seruant.
 Claudere rursus obſistere. Virg. æneidoꝝ lib. x. Ec-
 ce maris magna claudit nos obice pontus.
 Claudere circūuenire. Idem in bucco. Claudite nym-
 phæ Dictææ nymphæ nemoz iā claudite saltus.
 Siqua forte ferant oculis sese obuia nostris. Erra-
 bundā bouis uestigia.
 Citum celere. Salustius in Catilinæ bello: Modo ci-
 rus: modo tardus incessus eius.
 Citū diuisum uel seperatū: unde & oscitare dictum.
 Virgilius lib. octauo: Haud procul inde cite meti-
 um in diuersa quadrigæ Distulerant.
 Citare est uocare. Marcus Tullius in Verrem: Citat-
 rerum non respondet citat accusatorem.
 Citare incitare prouocare. Marcus Tullius de diuina
 tione: Quoꝝ studium legēdi non scribēdi studiū
 uehementius indies citant.
 Citare laudare. M. T. de offi. li. i. Citeturq salamis cla-
 rissimæ testis uictoriæ q æteponat cōsilio Solōis.
 Cadere est ruere. Virgilius Georgicoꝝ lib. primo: Il-
 la cadens raucū per leuia murmur Saxa ciet.
 Cadere occidere. Virgilius æneidos libro primo. Ca-
 dit & ripheus iustissimus unus. Qui fuit i teucris
 Cadere euenire Marcus Tullius de offi. lib. tertio. &
 ut idem dicunt ob numeros habet: nec præter sa-
 pientem cadere in quenq potest.
 Capeſſere pſerre. Virg. æneidos libro primo: Mihi
 iusta capeſſere fas est. Plautus in aulularia.
 Rerum natura in se sera conducet capeſſere.
 Capeſſere imittere. Plautus i alinaria: Quo magis i
 altum capeſſis: æstus te in portum refert.
 Capeſſere recipere. Plau. i amphitriōe. Nūc tamen
 imperium persequar & domum capeſſere.
 Commodum sicuti plerunq utile.
 Commodum aptum conueniens. Virgilius li. duo-
 decimo: Accommoda fraudi.
 Cōmodū itegꝝ totū. Luc. Bis qn octoginta uidebis
 Cōmoda d capua qnq gita atq octo. Plau. i alina.
 Viginti argēti cōmodas minas eius qdē matri.
 Candet ignitum est. M. T. de offi. li. secundo Cāden

te carbone adurebat capillum.
 Candet cādidū ē. Vir. aene. li. iiii. Candētis uacca me
 dia iter cornua fūdīt. Var. i. γυνώσκω τὸν τὸν Can/
 dens corpore taurus triuio lumine lunae.
 Castum sine libidinis & turpitudinis nota. Vir. geor.
 li. ii. Casta pudicitiam seruat domus.
 Castum religiosum pudicum. Vir. li. vi. Quiq; sacer
 dotes casti: dom uita maneret. Var. in gerunto di
 dascalo Ergo tum sacra religiosae castaq; fuerūt
 res oēs. Idem in eumenidibus: Nāq; uenustas hic
 adest gallantibusq; casta uestis.
 Castum a furtis & rapinis abstīnēs. Varro i andabi/
 tis: Nec manus uisco tenaci tinxerat uiri casta.
 Castum suaue iucundum. Var. in parmenone: De/
 mittis acris pectore luctus cantuq; casto pefi.
 Cēlere signat existimate arbitrari. Actius i euryface
 Nā ea oblectat spes erūnosum hospitē: dum hic
 qd miser ē clā esse cēset alteros. Neuius belli puni
 ci li. vi. Cēset eo uētuz obuiam poenū. Cassius
 Hemina hīsto. li. vi. Cēsuit sese regē Porfēnā occi/
 dere. Quadrigarius ānali li. vi. Ne nos ad certa/
 tionē cēseas hāc icēpisse. Cēlere succēlere. Var. in
 caprino plio: Ne uobis cēseam: si ad me referetis.
 Coniicere ē iacere. Vir. aene. li. ii. Telumq; ibelle sine
 ictu Cōiecit. Affranus: Simul aut uellem interue/
 nisse ante. nam ut signa indikant: hi coniectere uer/
 ba inter se acius.
 Coniicere colligere certare. Affranus: Simul āte no/
 lim matri praesente cum patre conicere nō si me
 non uis mel meum.
 Coniicere agere. Affra. i. materteris: Cām cōicere ho/
 die ad te uolo ambos adestis profuturos arbitro.
 Coniicere furari auferre. Affra. i. incēdio: Serus ē mi/
 hi i Cassio sceleratus curiosus. is cū filio ei conicie/
 re ad nescio qd de latratūcula. Lucil. li. ii. Quid
 dicis? cur est factum: quod coniciis istuc?
 Contingere est tangere. Virgilius aeneidos li. iii. Fu/
 nemq; manu contingere gaudent.
 Cōtingere euenire. M. T. lib. v. Quod nō modo sin/
 gulis hominibus sed potentissimis populis sa/
 pe contingit. Ennius in thyeste: Quam mihi mā/
 xime his hodie contigerit malum.
 Cōferre significationē hēr manifestā. M. T. de offi. li.
 ii. Oēs meas curas cogitationesq; in eū conferebā.
 Cōferre contollere. Virgilius: Et conferre gradum.
 & procedere longius audet.
 Conferre conferere. Virg. lib. ix. Ergo & cōferre mā/
 num furor iraq; monstrat.
 Conferre cōparare. M. T. de officiis libro. ii. Quā cō/
 ferri cum eorum studiis potest.
 Conferre trāsferre. M. T. de offi. li. ii. Ad hoc nos stu/
 dium potissimum contulisse mus.
 Cōfectum dī occisum exanimatū. Vir. li. xi. Hactē/
 nus ac foror potui: nunc uulnus acerbū Conficit
 M. T. de suppliciis: Plagis cōfectum dicit a littori/
 bus tuis pater ante oculos tuos occidisse.
 Cōfectū defestum. Vir. li. xi. Ducis ifoelix aūo confe/
 ctus acetes. Lucil. li. xxvi. Tū doloribus cōfectū
 corpus aīo obfistere. M. T. de offi. libr. ii. Nec me/
 angoribus dedi quibus essem cōfectus.
 Conficere frangere. Lucil. lib. xxviii. Malo hercle ue/
 stro cōfectores cardinum.

Conficere colligere. Terē. i. phor. Id ut cōficere: cōfe/
 ci affero. M. T. ad Caesare iuniorē lib. i. In singulis
 tegulis ippositis sexcēti sexcēties cōfici posse. Et in
 uerrē actiōe. ii. Per magnā dices eū ex illa re pecu/
 niam cōfici posse. Luc. li. xxvi. Nō te multitudinē
 tuoz: quā in album iclyra dextera conficit sibi.
 Conficere facere. Terē. i. phor. Bonas me absente hic
 cōfecisti nuptias. M. T. i Hortētio: Ea facultas ma/
 ioribus nostris erat: qui cōfectis senatuscōsul/
 tis. Et tuscu. li. v. Nihil est enim apud istos: quod
 non eorum turba conficiat.
 Conficere explicare Mar. Tul. de officiis librō secun/
 do. Honestatis pars cōfecta est: quam tibi cupio
 esse notissimam.
 Conficere cōsumere finire. Terē. in phor. Cū hic nō
 uideant: me credant conficere argentū suū. M. T.
 ad Caesare iuniorē li. ii. Bellū: ut opinio mea fert
 & consensu ciuitatis cōfectū iā haberemus. Luc. li
 bro. xxx. Cōfecit ipse: comestq; M. T. i Hortētio:
 Quā est enim cōfectio ualitudinis: quā defor/
 matio corporis.
 Cōcedere dare uel pmittere. M. T. in uerrē actione
 secunda. Da mihi hoc: cōcede quod facile est. Vir.
 li. vii. Cōcessit i iras Ipse deū antiquā genitor caly/
 dona dianae. Teren. in adel. Hui metuisti ne si dē
 tuo iure cōcessisses paulū. Lu. li. xxviii. Concedat
 homini id quod uelit deleniat. M. T. de offi. libro
 tertio. Si negligant omnia turpia: per se ipsa fugiē/
 da esse concedant.
 Cōcedere credere uel cōsentire. Teren. in phormio/
 ne: Nunq; ne hodie cōcedes mihi nec intelliges?
 Lucre. lib. xxvii. Concedere unum atq; hoc i eo
 dicere. quo superatur manus.
 Cōcedere recedere uel cedere. Terē. in ecyra: Hic ui/
 deo me iuisā cē merito tēporis ē cōcedere. Affra.
 in incēdio: Atq; etiā icēndit hoc procul cōcessero
 Cecil. in tithe. Hic dū abir: huc concessero Cicero
 Tuscu. libro. iiii. Cum magnitudie medicinā do/
 loris maghitudo concederetur.
 Cōsequi signat sequi. Vir. li. v. Quem deinde cloā/
 thus Cōsequit. M. T. de offi. li. iii. Ex quo itelligi
 debet illum mentis agitatione iuestigationeq; ea/
 rum rez quas cogitādo cōsequebat: neq; ociosū
 neq; solum unq; fuisse.
 Cōsequi adipisci. M. T. in epistola ad Caesare lib. i.
 Tūc cum ea quā es ab senatu sūmo cum honore
 consecutus Idē in uerrem actione primo: Quod
 ego meo labore & uigiliis consecutus.
 Cōseq exprimere definire. M. T. ad Caesare: Extrēa/
 uero quanta & qualia sint: uerbis cōseq possū.
 Cōserere dictū est miscere. Vir. aene. lib. ii. Multaq;
 p cecā congressi praelia noctem. Conferimus.
 Conferere inferere. Virg. geor. libro. ii. Iuuat ismara
 baccho Conferere.
 Cēdere uerberibus dedere. Teren. in andria: Verbe/
 ribus cēsum in pistrinum te daue dedam. Mar/
 cus Tullius de suppliciis: Cēdebatur uirgis me/
 dio i foro messanā.
 Cēdere excidere. Vir. geor. li. i. Cēdit & tilia āte iu/
 go leuis. Lucil. li. xxvi. Lignū cēdat: pensū faciat
 aedis uerrat. uapulet. M. Tullius i hortētio. Aut ti/
 bi idipsum puertēdū fuit: quo diu ne attigisti qui

dem: aut eius partes quasi mēbra quædā cædēda.
Cædere occidere mactare. Vir. geor. libro secundo:
 Non aliam ob culpam baccho caper oībus aris
 Cæditur. Et ænei. libro secundo: Cæduntur uigi-
 les: Varro in eumenidibus: Maximum cædit fer-
 ro: sed cædere ulysem cum baccha siluam petit:
 porcosq; trucidat.
Cædere imblare. Plau. in aulu. Cædendum con-
 duxi ego illum. Virgilius ænei. libro quarto. Cæ-
 dunt quinas de more bidentes.
Cædere frāgere. Vir. geor. li. tertio. Cædūtq; securi-
 bus humida uina. M. T. in uerrē actione secūda:
 Cædere ianuā faxis: instare ferro. Luc. li. xxix. Cæ-
 de hostium grato urgere istam perimus.
Cædere cōmiscere. Lucil. libro. xxx. Lana opus om-
 ne perit: fallor timor omnia cædit.
Quatere signat percutere. Virg. libr. viii. Quadrus
 pedū ut putrem sonitu quatit ungula campum.
Quatit infestat. Vir. libro. ix. Aut rastris terram do-
 mat aut quatit oppida bello.
Quatit excludit. Teren. in eunucho: Nimirum ho-
 mo quatietur certe cum dono foras.
Quatit mouet. Virgilius libro decimo. At uero in-
 gentem quatiens mezentius hastam.
Cōstat ualet cōsistit. Lu. li. xxvi. Trado ergo alias mi-
 nimo porro qđ mihi cōstat carius. Cice. Tus. li. i.
 Animus qui est quattuor horū generū: unde oīa
 constare dicunt. Constat cōpositū ē. Lucil. libro
 xxvi. Principio physici oēs homines ex anima &
 corpore constare dicunt. Sisenna histo. li. quarto.
 Multitudinem procul hostium cōstare uiderūt.
Constat cōuenit manifestū est. M. T. ad Cæsarē iu-
 niorem li. ii. Cum cōstet Cæsarē lupercis id uesti-
 gal dedisse: qui ante poterat id constare. Et Tuscu-
 libro primo: Siue quod a grauioribus leuiora na-
 tura pellantur: quæ cum constant.
Constitit dicitur stetit. Vir. ænei. libro q̄rto: Hic pri-
 mum paribus mittēs cyllenius alis Constitit.
Cōstitit erectus ē. Plau. in Amphy. Fremitu uirum
 & spiritu atq; anhelitu nebula cōstat. Vir. libro. v.
 Constitit indigitos. Cicero Tuscu. li. i. Vnde rigi-
 da constat crassa caligo inferum.
Colligere in unū redigere. Vir. ænei. li. vi. Colligere
 arma iubet ualidisq; incūbere remis. M. T. in phi-
 lippicis libr. vi. Succurrendum de Bruto omnes
 utiq; cœpere colligere.
Colligere reficere. Cicero in uerrem actione. ii. Sed
 manifesto furto perturbatus ubi se colligit.
Colligere cælare suppressere. Virg. lib. xii. Substitit
 æneas & se collegit in arma. Poplite subsidens.
Colligere auferre. Lucil. li. xxx. Ruis hæc: & colligis
 oīa furtim. Plau. in aulu. Quin ipse pridē tonfor-
 unguis depulerat: collegit oīa abstulit presegmina.
Continens est abstinens integer. M. T. ad M. Cato-
 nem. Vt quæ copiis & opibus ferre uix possumus
 ea mansuetudine & continentia nostra sociorū si-
 delitate tueamur.
Cōtinēs cōiunctū cōtinuū. M. T. i episto. ad senatū:
 Itaq; cū exercitū p capadociæ partē eā: quæ cū cili-
 cia continens ē: iter faceret. Idē in Horten. In cōti-
 nentibus qđem terris uestrū nomē dilatarī pōt.
Curatum est natum.

Curatum post laborem refectum. Vir. Corpora cu-
 ramus fessos sopor irrigat artus.
Curatum cum delectu apparatū. Luc. libro. xxx. Et
 circūuolitant ficedulæ turdi curatus foci.
Conducere emere. Plautus in aulularia: Cædēdum
 conduxī ego illum.
Cōducere ē sicuti usu. Lucil. lib. xxviii. Magno non
 magna mercede magno quidē conduxeris. Mar-
 cus Tullius de officiis li. ii. Vt sæpe in nostra rep.
 uidemus mercede conducti.
Cōducere colligere cōuocare. Var. i manio: Manius
 mane suscitāt nostrū populū: in foro conducit.
Conducere conuertere. Luc. lib. xxx. Et uirtute tua
 & claris conducere chartis.
Cōducere utile eē. Solus uero soli qđ re & q̄stu con-
 ducat suo. M. T. de offi. li. iii. Stulte liberi pater cō-
 ducebat: potest autē quod reipu. iutile sit: id cuiq;
 utile eē. Idem de rep. lib. primo: Facillimū autē
 in ea rep. eē posse concordiam: in qua idem con-
 ducat in omnibus. Sisenna histo. libro q̄rto: Quid
 rem publicā suam maxime conducere uideretur.
Cōcelebrare dī cōmouere. Luc. li. priō: Quæ mare
 nauigex: quæ terras frugiferentes concelebras.
Cōcelebrare diu amare dictū a celebritate. Luc. libr.
 xxx. Multis inductis sermonibus concelebrant.
Credere ē finem habere dictis uel factis. Luc. li. xxvi.
 Hymnis uelī te id quod uez est credere. Vir. æn.
 li. secūdo. Ora dei iussu nō unq̄ credita teucris.
Credere fidei cōmittere. Luc. libro. xxv. Vitā ac for-
 tunas cui crediderim meas.
Credere ē seruādum cōmittere. Plau. in aulu. Vbi is
 obiit mortē: quid mihi in aurum credidit?
Cōmodare ē mutuari. Luc. li. xxvii. Cætera sūt sine
 detrimento: q̄ inter se cōmodent. M. T. de officiis
 libro scđo: Atq; ut dādo ac accipiēdo mutuādīsq;
 facultatibus & cōmodandis nulla re egeremus.
Cōmodare cū cōmodo dare. M. T. ad filiū li. ii. Cui
 ego qbusq; rebus potero libētissime cōmodabo.
Captare capere. Lucil. li. xxvii. Quod si paulisper ca-
 ptare: atq; hæc obseruare uolueris.
Cognoscere ē audire extimare. Luc. li. xxvi. Rem co-
 gnoscat simus: & dictis aīum attēdat postulo. Pō-
 po. in pāpā sapipole: Magis curabo ubi cognorit:
 oēs una assentiāt. Teren. in and. Eo pacto & gnati-
 uitā: & cōsiliū meū cognosces. Vir. geo. lib. priō:
 Ni refugis: tenuisq; piget cognoscere curas.
Cognoscere noscere uel p̄spicere. Vir. lib. xi. Venatur
 assiduo & totū cognouimus amnē. Idem geo. li.
 scđo: Nūc quō quāq; modo possis cognoscere dī-
 cam. M. T. in hortēlio: Vnde autem facilius q̄ ex
 annaliū n̄onumentis aut bellicæ res aut omnis
 reipu. disciplina cognoscitur?
Cognoscere agnoscere. Vir. in buc. Incipe parue pu-
 er risu cognoscere matrē. M. T. de rep. li. priō: Co-
 gnoscere me hercle iquit consuetudinem istā &
 studium sermōis. Var. sexq; ulyxe: Vereor ne me
 quoq; cum ab illo cōsim reuertero: preter canē
 ignoscat nemo.
Competere significat honorem uel coniugium uel
 quoduis aliud aduersus alium petere. Vnde com-
 petitores ut sæpe.
Competere rei cuiusq; meminisse: aut constanter

ualere. Salu. hist. li. i. Sic uero quasi formidie attonitus: neq; aīo neq; auribus aut lingua cōpetere. Cōpetere par esse uel simile: uide in extimatione rerum hoc illi competere dicimus:

De dictionibus a. D. Littera incipientibus.

d Amnare est damno afficere: unde & condemnare dictū est: e contrario nullo damno affectum indemnem probamus.

Damnare ē exheredare. Luc. saty. li. x. Cassius Caius hic operarius: quem cephalonem dicimus sectorem Furiumq; Tul. quem iudex hæredem fecit: & damnati alii omnes.

Damnare necessitate constringi. Teren. in phor. Tuus est damnatus natus: non tu.

Damnare ē morti dare. Vir. ænei. li. q̄rto: Nondum illi flauū pserpina uertice crimem Abstulerat: stygiog; caput dānauerat orco. Actius in armog; iudicio: Maior erit luctus: cū me damnatū audier. M. T. in uerrē actione prima. Reus in iudiciū ad ductus est Verres homo uita atq; factis omnium iam opinione damnatus.

Damnare & condēnare p liberare positū. Titinnius in ueluterna: Fortasse notū fuisse: quo die liber foret nūc eius uoti cōdemnatus ē: imolauit hostiā. Vir. li. xii. Quē dānet labor aut quo uergat pōdere lethū. Turpil. in leucadia: Et amplius illā apparere concedet: quādo quidē uoti cōdēnata ē. Vir. in buc. Damnabis tu quoq; uotis. Sisenna hist. li. iiii. Quod uoto dānati: foetum omnē dicunt eius anni statim consecrasse. Cicero Tuscul. lib. v. Rerū naturā q̄ errorem damnare maluimus nostrum.

Delicere est illicere. Titinnius lib. v. Quod ea parastus habebat: qui illū sciat delicere & noctem facere possit de die.

Defendere uindicare depellere. Virgilius in buc. Solstitium pecori defendite.

Defendere tueri depellere. Ennius in Achille. Seruatiues: defende hostes: cū poteris defendere.

Delica est aperi & explana. Titinnius in. v. Quid istuc ē. aut quid istuc sibi uult sermo. mater delica idē in prælia. Tibi ne comœdiam q̄ sciā nō delicet: Cecilius in obolo: State si linguas de te habeam: satis te q̄ laudē ache immo uero hic ante solitus sū delicat Actius in achille. Quā alia ex crimie inimicorum effugere possis delica. Luc. li. xxx. Nemo istū i uentrē pertundet: delicetq; uti uia atq; uidebis.

Delinitus ad nostrā cōsuetudinem placatus. Turpi. in Demetrio: Vide mirum ingenium: ac delenifica mulierem cōmorat hominem lachrymis.

Delinitus: delectatus. M. T. ad castium lib. i. Iam biennium est cū uirtuti nunciū remisisti: delinitus illecebris uoluptatis. Lucil. libro. xxx. preleserint labra: delicit. delinit amore.

Delinitus ē mente alienatus. Plau. in amphytrione: Delinitus sum pfecto: ita ut me qui sim nesciam. Luc. li. xxvi. Concedat homini id quod uult delinuat corrūpat prorsus ac neruos omnes.

Delinit deligat. Titinnius in prælia. Verum enī doctibus deliniti ultro etiam uxoribus ancillantur.

Degere ē agere. Luc. li. ii. Degimus hoc quodcūq; ē.

Degere est minuere. Plau. in aulula. Nunc egc istum soror laborem degam. & diminuam tibi.

Degere est detrahere. Plau. in epidico. Degitur coriūm de tergo meo.

Dare ē exhibere. M. T. de signis. Pōpeius cum filiō q̄ fuit in tyndaritano: cœnam isti dabat apud uillā. Terentius in heauton. Nāq; ei unam cœnam atq; eius comitibus dedi.

Dare facere. Virg. æne. li. i. Tu das epulis accumbere diuum. Et libro quarto: Immotamq; coli dedit: & contemnere uentos.

Da significantiam habet manifestam idest dic. Vir. æne. li. iiii. Da propriam tymbreæ domum.

Da dic. Vir. in buc. Sed tamē iste deus qui sit da tyti re nobis. Et li. vii. Tuq; o sctissima uates Præcia uenturi da: non indebita posco. Teren. in heautō: Nunc quāobrem has partes didicerim: paucis da bo. Lucil. libro. xxx. Persuade & transi: uel da quā obrem transeas.

Dare ascribere. M. T. in uerrem diuinatione: Ego ēr quæ tu sine Verre commisisti: Verri crimini daturus sum.

Dare ostendere. Lucil. libr. xxvi. Animog; ægrotat: uidimus corpore hunc signum dare.

Dare petere. Luc. li. vi. Sicuti cū primis ficos ppalam recētis ptulit: & p̄cio igenti dat primitus paucos.

Depondere ē ponere. Vir. in buc. De grege nō ausim quicq; deponere tecū. M. T. Existimaui honestissimas molestias posse deponi: ubi me ad philosophiam retulissem.

Depondere ē cōmendare. Actius in erigo. Hospitē de posita interimes. Affra. in epistola: Amare habere pueq; depositū foris. M. T. de of. li. iiii. Ergo & pmissa nōnūq; faciunda: neq; sp̄ deposita reddēda.

Depondere est alienare. Plau. in aulula. ut me depōat uino eam affectat uiam.

Depondere ē desperare. unde & depositi despati dicuntur. Luc. saty. li. iiii. Symmacus p̄te rea iam tum de positus bubulcus exhalās animam pulmonibus æger agebat. Vir. li. xii. Ille ut depositi proferret fata parētis. Actius in tereo: Tereus idomito more atq; aīo barbarico conspexit i eam amore uecoris & flāmineos depositus facinus depositum ex demētia confingit. Idē in alphocēbea: & si ē in malis depositus animus meus: q̄ scribo exinde audiet. M. T. i uerrē actione prima: Itaq; mihi uideor iudices magnā & maxime ægrā: & prope depositam reip. p̄tem suscepisse. Cecil. in ebolo: Ista te de positus modo sum anima: uita sepultus sum.

Destitui ē desolari. Destitui rursus statui. Neuius i gymnastico: Multo nauem iubet destitui anchoris. Cæcilius in simbolo: Destituit omnes seruos ad mensam ante se.

Dedicare ē dicare. Actius in alphesibœa. Aduereor cum te eē alcmenonis fratrem factis dedicat. Cæcilius annalium libro priō: Legati quo missi sunt ueniunt: dedicant mandata.

Dicere constituere. Teren. in andria: Placuit despondit. hic nuptiis dictus est dies.

Dicere denunciare. Lucil. lib. xxviii. Minitari aperte capitis dicturum diem. Teren. in Andria: Dico tibi ne temere facias.

Dicere est iudicare. Vir. in bucco. Dic mihi damoceta cuium pecus?

Dicere dicare. Vir. li. vi. Iuno ni infernæ dictus sacer.
Dicere destinare. M. T. de offi. libro tertio: Et is qui morti addictus esset paucos sibi dies commendâ dorum suorum causâ postulauisset.

Dicere ē pmittere. Pōponius in pistoribus: Nūmos certos dicas: dico quinquaginta milia. Salu. hist. li. ii. Eodē anno in macedonia grauis Curio principio ueris cum exercitu profectus in dardaniā: quibus potuit pecunias dictas coegit. Affra. i. uobisco Igitur quiescet: quoniam iter nos nuptiæ sūt dictæ per eas istis uerbis si placet. Idē fratris de rustico: Nescio cui uicino suo ppauperi cui dat dotis paululum. Pacuui. in hermonia: Prius data est quā tibi dari dicta: aut quā reductū est pergamo. Varro i. mysteriis: In id uirgo dos a foemia ut auferatur: quæ mihi postea quā ad concordiam dicta est.

Dicere dare. M. T. de officiis libro secundo: Cōmō de autem qui condixit pecuniam.

Dignatus signat dignus habitus. Vir. æne. lib. iii. Cōiugio anchisa ueneris dignate superbo. Actius in neoptolemo: Sed quā mihi iūgent: cuius tu illo fuerint dignabor dari. Idē in Atrea: Ego ne argiuū i perium attingā: aut pelopis digner domo. Quo me ostendā? Quo templū adeā? Quo more funesto colloquar? Cice. in oratore: Quāquā enī oīs locutio oīo ē quā tamen consimili laude dignantur.

Dignari dignū aliquē deputare. Virg. lib. x. Atque idē iugientem haud est dignatus orodem Sternere.

Dominus dicitur cui seruitur. Virg. æne. lib. i. Romanos rerum dominos gentemque togatam.

Dominus rursum appellat conuiuii exhibitor: unde & domina conuiuia. Luc. saty. li. vi. Qui te bonus Iuppiter ingit: cras sonititiū eum cœnabat dominum fortē. Idem li. xiii. Primū domina atque sodalitia omnia tollant. Turpi. i. philopatro: Forte eodie meretricis ad me de leuitate attice: ut cū uenerat quidā dixerat quæ cœnā apud thais atque erotium: antiphila pythias ego extra cubui domina. Var. in papia pape: Dominū conuiuii uinū aliud ue quid mi laudato. Salu. histo. lib. iii. Alter scribam & cœnas in imo medius inter Tarquiniū & dominū ppena. M. T. in Verrē: Frumentaria argento dominos nostros. Varro in eu menidibus Discumbimus musati dominus mandare nā cōmittit. Domini & mulierum amatores.

Dominus maritus. Vir. æne. li. iii. Cōnubia nostra Reppulit ac dominum æneam in regna recepit.

Deliberare est dubitare. Ter. en. in phor. Ego amplius deliberandum censeo.

Deliberatū expletū defunctum. Tur. in philopatro: Certū ac deliberatū est me illis obsequi.

Discrimē diuisio separatio. Cicero de finibus bo. & malo. Homo & acutus & diligens Chrysippus non cōtemnit: totūque discrimen summi boni i eā rerum comparisonem positum putat.

Discrimen ē periculum. Virg. æne. lib. i. Per tot discrimina rerum Tendimus in latium.

Discrimē rursum separatio a discernendo, unde & discerniculū dicitur acus: quæ capillos a medio frōte disseperat. Salu. histo. lib. i. Sertorius fortis turba morantibus & nullo ut iteriore solet generis aut imperii discrimine per calorum corpora ad mediū

quasi deinsup affantiū manibus nūmige attollitur Vir. æne. lib. i. Tros tyriusque mihi nullo discrimine agetur. M. T. in philippicis i lib. ii. Ethruriā discriminat Cassius. Luc. li. xxx. Et amabat oēs: nam discrimē nō fecit: neque signat linea alba. Discrimē certamē. Virg. lib. v. Post hos æquo discrimine pistris: Centaurusque locū tendit superare priorem.

Duci delectari uel aduocari. M. T. de si. bo. & malo. rum libro quinto: Dantque se ad ludendum: fabularumque auditione ducuntur.

Ducere pati. Virgilius æne. lib. quarto: Nate dea potes hoc sub calu ducere fomnos.

Ducere nudare exercere. Virg. lib. xii. Ille tamen clypeo obiecto conuersus in hostemibat & auxiliū ducto mucrone peribat.

Ducere excitare. M. T. in Verrē actiōe. ii. Quod siquidem statuæ magnopere delectat: siquis earū honore aut gloria ducit. Ducere cōsuetudine quā si gnificantia hēat declarat Vir. æne. li. xii. Ducit in foelix æuo confectus alethes: & multa alia.

Ducere illicere. M. T. de offi. lib. ii. Postremo præcio aut mercede ducuntur. Et de senect. Sic adolescētes senum præceptis gaudent quibus ad uirtutū studia ducuntur.

Ducere struere erigere. Virg. æne. libro primo: Pars ducere muros Molitque arcem.

Ducere existimare iudicare. Var. sexagesi. Auidus iudex reū ducebat eē cōem. hoc modo Virg. lib. x. Tantum me crimine dignum Duxisti. Marcus Tullius in uerrē diuinatiōe: Clarissimi uirī nēciuitatis tpius optimis hoc sibi amplissimū pulcherrimūque ducebant. Luc. lib. xxx. Nō dat amittit nemo: nec uiuere ducunt: orco spondent septimum. M. T. de offi. lib. iii. A quattuor sōtibz honestatis primo libro officia duximus.

Ducere uoluere pertractare. Vir. li. vi. Sic equidem ducebā aīo. rebarque futurū. Luc. lib. xxix. Age nūc summam sumptus: ducatque heri simulatque alieni

Ducere fabricare. Varro. γυναικῶν ἑτο τοῦ: Nihil sunt musæ policias nostræ: quas erifice duxque.

Ducere trahere differre. M. T. ad cæsare iuniore lib. priore: Nec res ducere fecimus ut hercules ancarius i aliū locū trāsferet. Idē de offi. lib. iii. Apud p̄torē criminatus est Balbum illum ducere.

Ducere pprie p tēporibus seruare. Vir. i. buc. Astrū quo segetes gauderent frugibus: & quo duceret apricis in collibus uua colorem.

Ducere dimittere descendere. Plau. i. aulula. Vbi ille abiit: ego me duco feriundus arbore.

Ducere gerere. Virg. lib. septimo: Hi bellum assidue ducunt cum gente latina.

Differre ē spatium temporis dare. Vir. li. vi. Distulit in seram commissa piacula mortem.

Differre diffamare diuulgare. Lucil. lib. xxix. Gaudes cū de me ista foris sermonibus differs. Varro de uita patrū lib. iii. Si modo ciuili cōcordia exegrationem præter rumores fama differant. licebit nos quoque carpant.

Differre diuidere uel scindere. Virg. geo. lib. quarto Scitiæque hyemis atque arida differt Nubila. Ter. i. adel. Misera me differo doloribus. Vir. li. vii. Aut pculide citæ metiū i diuersa quādrigæ Distulerat.

Lucil. libro. xxx. Et maledicēdo multis sermoni-
bus differs. Plau. i. aulularia: Nisi redde mihi uasa
uiues pipulo te differam aut ædis.
Differre in ordinem ponere. Virg. geor. lib. q̄rto: Il-
le etiam seras in uersum distulit ulmos.
Differre distare. M. T. in uerrē diuinatione: Ac uide
quid differat inter meā opinionē & tuā. Luc. lib.
xxvii. Tamē aliti ueruca aut cicatrix medius pa-
pulæ differūt. M. T. i. Hortēsiō: Quantum iter se
hoies studentes moribus oī uitæ rōne differant.
Durum solidum. Virg. ænei. libr. quarto: Sed duris
genuit te cautibus horrens Caucasus.
Durus nocēs. Vir. ge. li. iiii. Aut duz tineæ genus
Luc. li. xxx. Et sæuo & duro i bello optius hostis.
Duz patiens & pseuerans. Vir. geor. li. ii. Scipiadas
duros bello: Et æne. li. i. Duratæ: & uosmet rebus
seruate secundis. Terentius i adelphis: Non her-
cle hic durare quisq̄ si sic fit potest.
Duz imitte. Vir. geo. li. iiii. Quid iuuenis magnum
cui uersat i ossibus ignē Durus amor? Ter. i. heau-
ton. Et quod illū insinulat. durum id non est.
Decernere ē cōstituere desinite. M. T. de officiis li. i.
Quare experēda qdē magis ē discernēdi rō q̄ de
certandi fortitudo. Vir. li. q̄rto. Decreuitq̄ mori:
Terē. i. and. Quicqd peperisset decreuerunt tolle
re. Plau. in aulina: Eos me decretū ē psequi mores.
Varro in ueneni. Forenses discernūt existimatio
nomen: cum insanorum numerum refert.
Decernere est dicere. Plau. in amphy. Qui nequeas
nostrorum: ut sit. Amphytrio discernere.
Decernere certare. Vir. lib. xi. Ipsū armis ipsumq̄ iu-
bent discernere ferro. Idē geo. li. iiii. Cornibus in-
ter se subigit discernere amātis. M. T. philippicaz
li. iiii. Quā ne seruiam animis armisq̄ discernere.
Demissum abiectum. M. T. de offi. lib. iiii. Perspicu-
um ē enim ea quæ timido animo humili demis-
so unus accipit affert.
Demissum humile miserandū. Virg. ænei. li. iiii. De
iēcit uultū: & demissa uoce locuta ē. Luc. li. xxvii.
Re i secunda tollere animos & in mala dimitte-
re. Cice. Tuscu. lib. quinto. Nō ē ausus elate & am-
ple loqui humiliter demissiq̄ sentire.
Dimittere pmittere in potestate dare. M. T. de rep.
li. i. Tū animi cōsules: tum demissi populi fasces.
Dimittere ē derelinquere. M. T. ad Cæsare li. tertio:
Quæ si uideres non de exercitu retinendo tueri:
sed eo tradito aut dimisso.
Dimittere desuper mittere. Vir. æne. li. ii. Demissū
lapsi per funē. Salu. hist. li. tertio cū machinis stre-
pitu demissū uictoriæ simulachrū coronā capiti
iponebāt. Var. in meleagris: Cū etiā thais menan-
dri tunicam demissam habeat ad talos.
Dimittere dare. Vir. geor. libro secundo: Dimissaq̄
ab Ioue gentis Nomina.
Dimittere mittere. Virg. ænei. libro primo. Equidē
per littera certos Dimittam.
Discere ē ignotā rem meditando assequi. Luc. li. ix.
Discere laborare: ne res ipsa ac ratio ipa refellat. Vir
gilius li. xii. Disce puer uirtutem ex me.
Disceſ tētare. Vir. li. v. Et fractis discētū curreſ fmis
Defunctum dicimus consuetudine mortuum. Vir.
lib. quinto. Defunctaq̄ corpora uita:

Defuncti liberati. Vir. libro sexto. O tādē magnis
pelagi defuncte periculis.
Distrahere ē uendere. Luc. libr. xxx. Diuidant disse-
rant dissipent distrahant.
Distrahere separare. Teren. i. phor. Quod si eo meæ
fortunæ redierūt phaniū abs te ut distrahat. M.
T. i. philip. li. ii. Quid primū hæc natura cohære-
tia opinione distraxissent. Var. de uita patz lib. ii.
Distractionē ciuitatis elanguescit propriū bonū
ciuitatis atq̄ ægrotare incipit & consenescere.
Distrahere diuidere diffundere. Vir. lib. sexto: turba-
tis distractus equis. Varro de uita patz li. i. Metū
fufum ppter pfidiam interimit pene i periosus
q̄ humanus. Nam equis ad curriculum ex utraq̄
deligatum distraxit.
Dicare dictū ē constituere consecrare. Virg. lib. v. Vr-
be uelit positā templis sibi ferre dicatis.
Dicare tradere. M. T. in epī. ad Cæsare lib. i. Bālbū
quāti faciā: q̄q̄ ei me totū dicauerim ex ipso scies.
Luc. lib. xxx. Iuratū se uni cui sit data atq̄ dicata.
Dicare iudicare nūciare. Luc. lib. xxx. Sic ubi ad au-
ris fama tuā pugnā claram illatam dicasset.
Detrahere ē derogare. M. T. de signis: Et si q̄ritis ut
ipsæ de me detraham illos ego accusatores puto.
Detrahere tollere. Terē. in heautō. Assido: occurrūt
serui: loccos detrahunt. Vir. geo. li. iiii. Obseruans
nido implumis detraxit. M. T. in frumentaria in
Verrem: Postremo licui ciuitati sociæ tantū de-
traxit: quantum commodum fuit.
Detrahere extrahere. Lucil. libro. xxix. Cum ipsi in
lucum detrahebant.
Despicere ē p nihilo habere. M. T. in uerrē actiōe. ii.
secunda. Quēadmodū tenuissimum quēq̄ con-
temperit: despexerit: liberū nunq̄ duxerit. Vir. in
buc. Despectus tibi sum: nec quis sum q̄ris alexit
M. T. de offi. li. ii. Despiciūt aut eos & cōdēnāt: i q̄
bus nihil uirtutis: nihil ai: nihil neruoz putant.
Despicere desup aspicere. Virg. geo. li. ii. Qualē sæpe
caua montis cōualle solemus Despicere. M. T. in
Hortēsiō: Cōsolabit eā magnitudo animi & hu-
manaz opinionum alte quædam despectio.
Deicere eludere. M. T. ad cæsare iuniorē li. ii. Adeſt
alba nescio quā cū restitui iussisset ācone cū eo de-
iectum esset ex senatusconsulto.
Deicere diciſ mittere. Vir. li. viii. Toto genitor quæ
plurima cælo Deiciit i terras. Luc. li. xxvii. Has &
fenestras in caput deiiciunt qui prope ad ostium
aspirauerunt.
Deicere præcipitare. M. T. in uerrē actione. ii. Si me
ædilitate deiēcissent. Luc. li. xxix. detrusus tota ui
deiēctaq̄ italia.
Deicere auertere. M. T. in philippicis: Nec uero usq̄
nec a republica deiiciebam oculos.
Deductū diciſ molle & suaue. Vir. in bucco. Pascere
oportet oues: deductum ducere carmen.
Deducere uocaf. M. T. de rep. li. i. Quare si placet de
ducere rōnem tuam de cælo ad hæc exteriora.
Deductū delectatione ductū. Virg. in buc. Carmina
uel cælo possunt deducere lunam. Luc. li. xxvi. Il-
luc oculi deducunt ipsi: atq̄ aīum spes illuc rapit.
Deducere trahere mouere. Sisenna histori. li. iiii. Ab
armis te recedere: præsidia de locis deducere.

Deductū diminutū suppressum. Luc. lib. xxx. Deductat hunc uoce cursu ipsa uenire non uis huc.
Deducere deprauare transuerrere a recto. Mar. T. in hortensio: Habet enī ipsa incertā & definitā uia: & ex ea multis uitis & erroribus deprauata deducitur Virgilius georgicorū libro. i. Riuos deducere nulla religio uctuit.
Deferre abducere. Virg. lib. sexto. Defert in italiam. Deferte est afferre. Virgil. ænei. libro quarto. Celeris mandata per auras Detulit.
Deferre cælatū prodere. Lucil. li. xxvii. Quapropter certum ē facere contra psequi & nomē deferri hoīs.
Destinare dicitur parare.
Destinare emere. Luc. lib. xxviii. Facio ab lenone uenio tribus in libertatem milibus destinet.
Docere signat disciplinā uel quēpiam magisterio dare. Vir. æne. lib. v. Docuit post exitus ingens.
Docere dicere. Luc. li. xxix. At non sunt similes negdant: quid si dare uellem: accipere ne? doce.
Diligere manifestā habet significationē: ut platurūq; diligit diuidit. Plau. in curculione: Clypeatus elephantum ubi machera diligit.
Dextrum dicitur dextræ partis. Virg. lib. v. Quo tātum mihi dexter abis.
Dextrum dicitur foelix propitiū. Virg. lib. viii. Et nos & tua dexter adi pede sacra secundo.
Deprecor amollior depello ppulso. M. T. de rep. lib. sexto. Nō mō inuidia pari nō erant sed et Claudii inuidia Gracchi caritas deprecabatur. Ennius: Eripite o cui nunc ærūnā a libertate para: quibus seruitutem meam miseram deprecor.
Diuortium ē regis omnium separatio. Cicero de oratore libro. iii. Sic e cōmunis sapientiæ iugo sūt doctriinarum facta diuortia.
Diuortium deflexus de uia a diuertendo. Vir. lib. ix. Obiciunt equites sese ad diuortia nota.
De dictionibus ab. E. Littera incipientibus:
Xigere ui extorquere. M. T. i diuinatione:
Et cum eēt tritici modius sextertius duobus p frumentō in modios singulos duodenos sextertios exegisse.
Exigere inquirere uerum perdiscere. Virg. ænei. li. i. Querere constituit: sociisq; exacta referre.
Exigere ē excludere. Plau. in aulu. Itaq; omnis exigit foras. Teren. in and. Spectāda an exigēda sint uobis prius. Affra. fratris: Retinebitur uir ut uoluntate una pbabili pręgnantē q; non exigit. Neni. in dane: Indigne exigor patria inoēs. M. T. i phil. li. ii. Clauē ademit: forasq; exegit. Lucil. li. xxvi. uestimētis frigus atq; horrorem exacturū putet.
Exigere debitum repetere. M. T. in epi. ad Cassium: Sed nō urgeo. longiores enī spectabo uel potius exigam quando hercle ego temere exigam.
Exigere facere cogere. Virg. ænei. lib. scdo. Quos i? proba uentris exegit cæcos rabies.
Exigere significat agere. Plau. in capti. Salue tyndar & tu cuius cā hanc ærūnā exigo. Vir. æne. lib. priō Ois ut tecū meritis p talibus annos exigit. Terē. i ecyra: Illiq; exopto ut reliquā uitam exigit. Lucil. lib. xxviii. Cū cognoueris uitam sine eura exigas.
Exigere definire cōstituere. Vir. æne. li. iii. Deceuit q; mori tempus secum ipsa modumq; exigit.

Exactū trāscursū pręteritū. Virgil. geor. li. iii. At tribus exactis ubi quarta accesserit ætas. & i eodem: exactis grauidæ cum mensibus erant.
Elidere excludere signat. Vir. li. octauo: elisos oculos & siccū sanguine guttur. Plau. i rudēte: lubeo oculos elidere. Lucil. lib. secundo: Iniuriatū hunc i fauces inuāsse: animamq; elisisse illi.
Elidere suffocare uel occidere. Virg. lib. octauo. Geminisq; pręmens eliserit angues.
Elidere colligere. Vir. æne. lib. tertio: ter spumā elisā & rorantia uidimus astra. Cicero tus. lib. quinto: Qui rebus his fractus ægritudine eliditur. potest tamen esse non miser.
Elidere deicere. M. T. de rep. li. ii. Vt auriga iductus & curru trahitur: operitur: eliditur: laniatur.
Exanclare signat exhaurire. Plau. i stico. Ne iste æde poluinum populo exāclauit. Idem in penulo: Sape exanclatum merum citissime.
Exanclari pfici. Pacu. i phibœa: Nunc post Menalippe hic sine tua opera exanclare clauos.
Exāclari ē signat ppeti. ennius i Andromacha: Malo torquētis cū ærūnis illū exanclari diem. Actius in Diomede: Ferre exanclauimus tyrāni sæuum ingenium atq; execrabile. Idem in amphy. Perto lerarem uitam: cladesq; exanclarem impartibilis Lucil. li. xxx. Quantas quoq; modo erūnas: quantosq; labores exanclaris.
Exanclare affundere. ennius in eume. Nisi patrē materno sanguine exanclando ulciscere.
Eliminare ē exire: ennius i Medea: Exule antiq; ædilis fida custos corpis qd sic extra ædis exanimata eliminat. Actius in phoenissis: Egredere exi efferte eliminā urbe. Idē in melea. Timide eliminor: clamore simul agnita uox ad aures accinit. Var. i fera. Occipitiū aruio deo ostēdo ex oraculo eliminome Eliminare rursus excludere. Pacu. i adolo. Vbi ille ē me miserā quoniā clamor eliminat: Pōpo. Conclauos istic mæet. eliminābo extra ædis coniugem.
Euadere exire tēdere. Terē. i phor. Quid hic ceptat: aut quo euadet hodie. Lucil. lib. xxvi. euadat saltē aliquid aliqua conatus sum. Plau. in asina. Demitor quid sit: & quo euadat: sum in metu.
Euadere fieri pducī. M. T. i philip. li. ii. An uerberas ne nō putamus naturæ potuisse iprobū euadere.
Euadere ē liberari. Salu. in iugur. bello: At ni Marius signa inferre atq; euadere oppido ppauisset pfecto cuncti aut magna ps Siccēsiū fidē mutauissent. Vir. li. ix. Nās ne euadere demens sperasti te posse manus? Luc. li. xxv. Iccirco oēs euafuros censent ægritudine. Sifē. hist. li. iiii. Cohors una post concitata qua riuus erat interruptus euadit.
Euadere ascendere. Vir. æne. lib. secundo: euado ad summi fastigia culminis.
Euadere appere. Vir. æne. li. ii. Vt tandem ante oculos euasit: & ora parentum.
Excipe ē se iungere separe. Vir. li. ix. Ipsum illum clypeum cristasq; rubentis Excipiam forti.
Excipe excusare uel celare. Plau. in aulu. Neg p ptem tibi ab eo cui est idipiscis: neq; furem excipies.
Excipe ē suscipe. Vir. æne. li. iii. Heu quis te casus de iectam coniuge tanto excipit. M. T. in uerrem.

de suppliciis: Filioꝝ suorum postremum spiritū ore excipere liceret.
 Excipit opprimat uel circūuēit. Vir. ænei. li. ii. Et sce-
 lerū furiis agitatus orestes Excipit icautū. M. T. ad
 Pōpeiū li. iiii. Quos isepultos reliquissent eos: quos
 e mari pp uim tēpestatis excipe nō potuissēt: ino-
 cētes necauerint. uirg. in Buccolicis: Nō ego te ui-
 di damonis pessime caprum Excipe insidiis?
 Excipere manere habere. uirg. geor. lib. iiii. Ergo ip-
 sas quīs angustī terminus æui Excipiat.
 Excipere captare. Cice. de oratore lib. tertio: Quādā
 dari ex hac uita ad pertractādos aīos hoīum: & ad
 excipiendās eorum uoluntates.
 Explorare ē intētius obseruare. uirg. lib. ix. Necnō &
 trepidi formidie portas Explorat. M. T. de offi. li.
 tertio: Hac ui nō mutat nisi exploratum qdē ha-
 beat id aīo neminē unq̄ suspicaturum.
 Explorare ueꝝ ingrere. uirg. ænei. libro primo. Exi-
 re locosq; explorare nouos.
 Explorare pbare. M. T. i uerrē actiōe secūda: Tū i re-
 ligis explorata atq; puīsa. Luc. lib. xxix. Certū scio
 eē ut dicis. Nā mihi erant de illo explorata oīa. M.
 T. de senectute: Quis ē tam stultus: quīs adolescēs
 cui sit exploratum se ad uesperum esse uicturum.
 Explorare ficare. Virgil. georgicorū libro primo. Et
 suspensa focis exploret robora fumus.
 Exercere fatigare. Terētius in adelphis. I sane: ego te
 exercebo hodie: ut dignus es silicernium.
 Exercere agitare uel cōmouere. M. T. de officiis lib.
 primo: Exercēda ē etiā facilitas & altitudo aī. Vir.
 ænei. lib. qnto: Nāte iliadis exercite fatis.
 Exercere inseq. Virg. ænei. lib. iiii. Tū uos o tyrii stir-
 pem & genus oē futūꝝ Exercete odiis.
 Exercere solidare. Salu. i iugurtha: Nabdalsa exerci-
 to corpe. Cice. tusculanarū lib. Egdē meos casus i
 qbus me fortuna uehementer exercuit.
 Exercere iponere impare. Virg. georgi. lib. ii. Tūc de-
 niq; dura exercere impia & ramos cōpescē fluētis
 Plautus in Amphytrione: Si in me exerciturus: q̄
 so in parietem prius domes.
 Exercere i meliorē usū & fructū formare. Vir. geor.
 li. i. Exercetq; frequens tellurē: atq; impat aruis.
 Eqtes cū cōsuerudine aut a magistro equiuorū aut a
 lesiore appellamus. Virg. libro octauo. Interea p̄-
 missi equites ex urbe latina. & libro decimo. Effu-
 sumq; equitem super ipse secutus.
 Equites. uirg. geor. lib. iiii. Equos dici uoluit: Imposi-
 ti dorso atq; eqtē docuere sub armis. Insultare so-
 lo & gressus glomerare superbos.
 Exterritū pauēfactū significat. Virg. lib. quinto: Plau-
 sumq; exterrita pēnis Dat tecto ingentē: Var. i eu-
 me. Videmus populū furiis instinctū tribus diuer-
 sum ferri exterritum formidine.
 Exterritū accēsum inflāmatum. uirg. geor. lib. iiii. Sæ-
 uit agris asp̄q; siti atq; exterritus æstu.
 Experiri ē pati sentire. uirg. ænei. lib. i. Vos & cyclo-
 pæa saxa Expti. Terentius in ecyra: Nā fuisse erga
 me miro ingenio expertus sum.
 Experiri tētare. uirg. ænei. li. iiii. Neqd in expertum fru-
 stra moritura relinqt. Terē. i eunu. Oīa prius expi-
 ri cōsilio q̄ armis sapiētē decet. Luc. li. xxx. Sūma
 tim tamē experiar rescribere paucis. Plautus i ali-

na. Dignos adire atq; experiri certum est mihi.
 Expiri scire. M. T. i epistola ad Brutū lib. vii. Hiis cō-
 traria atq; parata ut eē soleat exptus sū. uirg. li. ix.
 Experto credite q̄tus in clypeum assurgat.
 Exire manifestā hēt significationē: ut Terē. in eunu-
 cho: Exi foras scelestē: at ēt restitas fugitiue.
 Exite euadere. Luc. libro uigesimo octauo: Ne hoc fa-
 ciat: atq; ærumna exeatis.
 Exire euitare. uirg. lib. quinto: Corpore tela modo
 atq; oculis uigilantibus exit.
 Exire erumpere. uir. ænei. libro iiii. Nō sic aggeribus
 ruptis cum spumeus amnis.
 Expedire utile eē Te. i heautō: Expedit bonas eē uo-
 bis nobis qbus cū ē res nō sinūt. Luc. lib. xxv.
 Ego enī aut pueritiam: ut me amare expediat dictis
 Teren. i phor. Atq; ea si potēs uerba expedi.
 Expediri liberari. uirg. ænei. li. ii. flāmā iter & hostis
 expeditor. Terē. in ecyra: Teg hoc crimine expedi.
 Sifenna historiag; libro quarto. Funis expediunt
 claustra foribus imposita periclitantur.
 Expedire pferre. uirg. ænei. lib. i. Cererēq; canistris
 Expediūt. M. T. i uerrē de suppliciis: Hominē pri-
 pi: atq; in foro medio nudari: ac deligari & uirgas
 expediti iubet.
 Enixa diciē partu leuata. uirg. ænei. lib. tertio: Serui-
 tio enixæ tulimus.
 Efferre subdere. Luc. lib. xxvi. Depugnabūt prociꝝ ipi
 & morientur ac se ultro efferent.
 Efferre signat pferre. uirg. lib. v. Tunc satus anchisa
 cæstus pater extulit equos. Et lib. ii. Me ne efferre
 pedē gēitor. Luc. li. xvi. Ego ubi quē ex p̄cordiis ef-
 ferre uersū. Ennius i medea: Vtinā ne unq̄ me de
 cordis cupido corde pedem extulisse.
 Efferre ostendere. uirg. lib. octauo: Vt belli signū lau-
 renti Turnus ab arce Extolit.
 Efferre erigere leuare. uirg. lib. v. Ostēdit dextrā ilur-
 gens entellus: & alte extulit. Luc. li. trigésimo: Cō-
 tinuo simulac paulo uehemētius aura Inflarit flu-
 ctus erexerit extuleritq;.
 Efferre edere puehere. uirg. geor. lib. ii. Extulit hæc
 decios marios. Luc. lib. xxvi. Nō iccirco extollitur
 uel iræ uel gaudii dator. M. T. in hortē. Præter cæ-
 teros nostra extulit ciuitas.
 Efferre extollere. M. T. de signis: Nimig; forsitā hæc
 illi mirē atq; efferat. M. T. de of. li. ii. Ita eos uiros
 suscipiūt: maxisq; efferūt laudibus. Lu. li. xxx. Oīa
 alia i qbus efferimur rebus ne ego multis loquar.
 Extollere differre. Cice. in Plotio: Abi intro atq; ista
 hæc aufer: tamen hodie extollat nuptias.
 Explere diciē iplere. Luc. li. iiii. Atq; explere bonis re-
 bus satiari nunq̄. Virg. geor. li. iiii. Improbis inglu-
 uem ranisq; loquacibus explet.
 Explere minuere. Virg. libro sexto: Discedam exple-
 bo numerum: reddatq; tenebris.
 Educere erigere. uirg. lib. vi. Arāq; sepulchri. Conge-
 rere arboribus: cæloq; educere certant.
 Educere dicitur exuere. Virgilius libro decimo: Hoc
 dicens eduxit corpore telum.
 Educere educare. Terētius in adel. Eduxit a paruulo
 habui amaui pro meo.
 Expedire colligere. M. T. ad cæsarē iuniorē lib. i. Ex
 cæteris aut generibus tunc pecunia expeditur cū

legionibus uictoribus erunt quæ spopondimus
 persoluenda.
 Excutere dici cōmouere. Virg. lib. xii. Gaudetq; co
 mātis excutiēs ceruice thoros. M. Tul. de offi. lib.
 ii. Explica atq; excute intelligentiam tuam.
 Excutere emittere. uirg. li. nono: Excussus acontes
 Fulminis in morem.
 Excutere excludere deiicere. Virg. æneidorū lib. iiii.
 Excutimur cursu & cæcis erramus in undis. Luc.
 li. xxx. Ipso cū domino calce oēs excutiamus.
 Excutere eligere. M. T. in philippicis libro duodeci/
 mo: lūuētutē oēm extra italiam excussimus.
 Exponere ostēdere. M. T. de signis: Vocat ad cōnā:
 deinde ipse p̄torem: exponit suas copias oēs.
 Exponere deponere. uirg. libro nono: Socios de pup
 pibus altis Pontibus exponunt.
 Expōere disserere. M. T. in philip. li. i. Exponā uobis
 breuiter cōsiliū p̄fectiōis & regressiōis meæ.
 Exponere abiicere. Terē. in heauton: Erat hic Corin
 thia anus haud impura: ei dedi exponendam.
 Expositū subiectū. M. T. in uerrē actiōe secūda: Cum
 tibi exposita eēt ad prādium omnis pamphilia.
 Exornare cōcedere. Terē. in heauton. Ego ne si ui/
 uo adeo exornatū: adeo deplexū reddam: ut dum
 uiuat meminerit semper mei.
 Exornare ornare. M. T. in uerrē de signis: Ornat am
 ple magnificēq; tricliniū. Teren. i. eunuchos: Ita ut
 sus ē dudū quia uaria ueste exornatus fuit. Cicerō
 de oratore: Qui oēs eloquentes fuerūt: & rōnem
 suam & reipublicæ dignitatem exornabant.
 Explicare ostēdere explanare. M. T. i. uerrē de signis:
 Vitā alterius totā explicare. Idē de offi. li. iiii. Vt qdā
 sibi cōcedant: quo facilius quæ uolunt explicent.
 Explicare emittere extēdere: Quæ uirtus p̄ter cate
 ras totā se ad alias porrigit utilitates atq; expli
 cat. Varro Sēs q; ulyxe: Vias stelligeras ætheris ex
 plicans ære cauo sonitum hic in cothurnis.
 Explicare exercere. M. T. de officiis lib. iiii. Explica at
 q; excute intelligentiam tuā: ut uideas quæ sit i eas
 species firma notio uiri boni.
 Exui est exolui. Virg. ænei. lib. secundo. Sustulit exu
 tas uinculis ad sydera palmas.
 Exui nudari. Vir. li. v. Magna ossa lacertosq; exuit.
 Exuere deponere. uirg. ænei. libro quarto: Et siq; p̄
 cibus iocus: exue mentem.
 Exui liberari. Luc. libro. xxx. Vnde domum uix re
 deat: uixq; hoc exuat se.
 Excidere cedere. M. T. philippicæq; libro secūdo. Ex
 cidant gladii cruenta arma de manibus.
 Excidere i obliuionē dare: uirg. ænei. lib. i. Nec dū ēt
 cause iræq; sæuicq; dolores Exciderant animo.
 Eiectū dici exclusū. uirg. li. ix. Necnō targniū eiectū
 porfēna iubebat Accipe. Luc. lib. xxix: Vbi erat sco
 pios eiicere istū abs te q̄primum & pdere amorē.
 Eiectum extensum. uirg. libro decimo: Eiectoq; in
 cumbit cernuus armo.
 Exultare seuire. M. T. de rep. lib. ii. Quæ sanguine ali
 tur: quæ in omni crudelitate sic exultat: ut uix ho
 minum acerbis funeribus satietur.
 Exultare ē gestu uel dictu iniuriā facere. Luc. li. xxx:
 Quin totū perurges debella siue decueras exultes
 sollicites. uirgilius libro quinto: Exultantiq; hau

rit Corda pauior pulsans.
 Exultare gloriari cū iactātia. uir. li. x. Exultat amazō.
 M. T. i. hortēsiō: Imbecillis autē ē pudoris magister
 timoris: q; siq; do aberrauerit statim spe ipunitatis
 exultat. Et de senectute: Et Hānibalē iuueniliter ex
 ultantem patientia sua mollebat.
 Exultare supra modū exilire & efferri. M. T. de rep.
 Est igit quoddā turbulētū in hoibus singulis: qd
 uel exultat uoluptate uel molestia frangitur.
 Eligere habet significationem apertam.
 Eligere defatigare. Luc. libro trigesimo. Corruptat
 prorsus ad neruos omnes eligat.
 Excludere liberare. Luc. libro uigesimo septimo: Pri
 mum qua uirtute seruitutem exclusit.
 Excludere signat eiicere: Terentius in eunuchos: Ex
 clusit reuocat redeam.
 Excidere dissentire. Lu. lib. xxvii. Metuo ut fieri pos
 sit. ego ab archilochos excido.
 Expectare dicitur manere obseruare. Teren. in Anz
 dria: Expecte quid uelis.
 Expectare sperare. M. T. de offi. li. ii. Est enī deterior
 q; accipit atq; ēt ad expectandū semp paratior. uir.
 georgicorum libro primo: Sed illos expectata se
 ges uanis elusit aristis.
 Expectare est a deo poscere.
 Expetere accipere. Plautus i Amphytrione: Ergo ex
 petiuit multa iniqua.
 Expetere transire euadere: Suasi quid pro culpa ex
 petere mortalem ut sinat.
 De dictionibus ab. F. Littera incipientibus.
 Oelix dē fortūatus beatus. Virg. ænei. lib.
 f iiii. O foelix una ante alias priameia uirgo.
 Foelix ppicius. Virg. ænei. li. i. An phœbi
 foror: an nymphæ sanguinis una Sis foelix.
 Foelix fructuosus ferax. uirg. georg. li. ii. Exiit ad cælū
 ramis foelicibus arbor. Varro de uita patrū lib. ii.
 Cōtra nouo marito: cū itē e foco unctiōe ex foeli
 ci arbore & inæquali aqua allata esset.
 Fastigiū ima altitudo. Virg. georg. lib. ii. Forsitā &
 scrobibus q; sint fastigia quæras. Varro de re ru. li.
 primo: Aquā quæ de cælo uenit recipere pōt: aut
 fastigium: ut exeat fundo aggeris.
 Ferre ostentare. uirg. lib. decimo Captiuo ut se ferret
 in auro Venatrix.
 Ferre cōsuetudine portare dicimus. uirg. lib. y. Vix il
 lam famuli phegeus: fabariscq; ferebant.
 Ferre habere uirg. lib. v. In magno munere cysseus.
 Ferre sui dederat monumentū & pignus amoris.
 cum filius nomen suum ferre uoluisset.
 Ferre pati. uirg. ænei. li. ii. Miserere aī nō digna feren
 tis. Luc. lib. xxvii. Caterum q̄cqd sit qd nō sit fero
 æquo aīo ac foriter p̄lio captiuos pdones nō pos
 ses eā amplius p̄ferre: tamē suadet & notat. Terē. i.
 heauton: Nā quē ferret si parentē suum nō ferret.
 Ferre conferere. uirg. lib. quinto: Quibus acer eryx i
 proelia suetus ferre manum.
 Ferre disturbare. uirg. ænei. lib. i. Quippe ferant rapi
 di secum: uerrantq; p̄ auras. Et libro secundo. Alii
 rapiunt incensa feruntq; pergama.
 Ferre dicere noiare. uirg. ænei. lib. secundo: Et scelus
 expendisse merentē Lacoonta ferūt. Et lib. tertio:
 Quæ nunc samothracia fertur.

Ferre dare exhibere. Virgilius libro tertio: Sacra dio
neæ matri diuisq; ferebam.

Ferre efferre. Vir. li. xi. Legati respōsa ferunt. M. T. de
suppli. phibet suis liberis cibū uestitūq; ferre. Lu.
lib. xxx. Colligere auxiliū tametsi ē idigna ut ferā.

Ferre dirigere ducere. Vir. lib. sexto: Hic uia tartarei
quæ fert acherontis ad undam. Luc. lib. xxx. Et so
la ex multis nunc nostra poemata ferri.

Fluere est decurrere. Vir. Geor. lib. primo: Hæc eadē
argenti riuos: ærisq; metalla Ostendit uenis: atq;
auro plurima fluxit.

Fluere minui deficere. Vir. ænei. lib. ii. Ex illo fluere
ac retro sublapsa referri Spes danaum.

Fluere latius ac liberius excrecere. uir. geor. li. ii. Tū
deniq; dura. Exerce ipia & ramos cōpesce fluēus.

Fatū signat decretum & uoluntatē. Virg. ænei. lib. v.
Heu stirpē inuisam & satis contraria nostris Fata
phrygum. Idem libro septimo: Filius huic fato di
uum prolesq; uirilis Nulla fuit.

Fatigare percutere. Virgilius libro nono: Versaq; in
uencum Terga fatigamus hasta.

Fatigare excitare uel increpare uel hortari. Vir. li. iiii.
Sociosq; fatigat Præcipientes uigilate uiri.

Fatigare instigare cogere. Virg. lib. nono: Collecta fa
tigat. Ex lōgo rabies & sicca sanguine fauces.

Fatigare ad lassitudinem deducere. Virgilius lib. vi.
Veloces iaculo ceruos cursuq; fatigat. Et libro no
no: Quos nulla fatigant prælia.

Fœdum consuetudine est deformē. Teren. in Eunu.
Nunc tibi uidetur fœdus: quia illam non habet.

Fœdum execrandum. Virgilius libro septimo: Auer
susq; refugit Fœda ministeria.

Factio dicitur malorum consensus & cōspiratio. Sa
lustius in Catillinæ bello: Inter bonos amicitia: in
ter malos factio.

Factio itē signat opulentia abundantia & nobilitatē.
Plau. Sed iā metuo hercle: ne nimis stulte feceri: q
ex tāta factione atq; opibus ea sum ausus aggredi.
Plautus in Aulularia: Istas magnas factiōes dotes
dapsilas. Idē i trinūmo. Vestras cum nostris factiō
nes: atq; opes. Turpilus in Trasyleone: Non uili
tate factione fretus interdicit. Cecilius: Alta eoz
famam occultabat factio.

Ferox ē saeuus & idomabilis trāslatū a feritate. Virg.
lib. iiii. Ac frēa ferox spumantia mādūt. M. T. de of.
li. i. Ut equos pp crebras cōtētiones plioz ferociz
tate exultātes domitoribus tradere solēt. Terē. in
eunuchō: Adeo ne ferox qā hēs ipiū in beluas? Fe
rox sum illa re dici: ut ista re sū fretus uel arrogās
Titinnius i fullonibus: Viderā ego te uirginē for
mosissimā eē: sponso eē supbā: forma eē ferocem:
Plautus in milite: Ut donatū equum: q forma ē fe
rox. Actius: Neq; ui tanq; quisq; est: neq; tam abun
dans fortunis ferox. Marcus Tullius ad Cæsarem
iuniorē libro primo: Itaq; uereor ne feroci oratio
ne faciant tuta præclara iudicia telo.

Ferox sum itur cordatus uel facetus. Plautus i milite
glorioso: Nā tu quis potis sis facere ut fluat facetiis
& qā tecum erā. ppter ea animo eram ferocior.

Fama est opinio secundum consuetudinē. Virgilius
æneidōz libro tertio: Fama uolat pulsum regnis
cessisse paternis Idomeneia ducem.

Fama spes pfuturi numis. Virgilius æneidorū li. iiii.
Nō munera templis quippe tuis ferimus famāq;
fouemus inanem.

Famosum ifamē. Cice. de oratore lib. ii. Nō pol: inqt
audeo: nā me ad famosas uertit mater accedere.

Fama ē rurū ifamia. Vir. ænei. li. iiii. Neq; enī specie
famaue mouet. Vnde & famosū dictū ifame. Te
rē. i adelphis: Maledicta fama meū amorē i se trā
stulit. Plautus i asinaria: Qui ēt me misere facit fla
gitis suis. Luc. saty. lib. ix. Quintus: opimus ille ta
mē pater huius formosus fuit & famosus. uerūq;
primo adolescēs postorius da rectius sese. Turpi. i
pedio: Quæso omittite ac deserite meretricē qte
semel naçta ē: sp studuit pdere detegere despolia
re opplereq; adeo fama ac flagitiis. M. T. de rep. li.
q̄rto: Atq; etiā si qua erat famosa & cognatio serui
nō ferebant. Salust. in Iugurtha. Is postq; largitio
nē famosam ipudentēq; Neuius De subito famā
tollunt siquam solam uidemus in uia.

Fortis ē celer. Luc. lib. iiii. Aut qdnā tremulis facere
artibus & cōsimili incurfu possint & fortis eq uis
Virgilius libro decimotertio: Quid tam egregiū
iisfemina forti Fides equo?

Fortis rursum famosa. Plau. i mili. Et qd fortis uisa ē
Fortis etiā diues. Plautus in trinū. Cū sororē despon
disset suā in tā fortē familiā. i diuitē & copiosam.
Affra. fratris. Formosa uirgo est uoris dimidiū uo
cantisti dimidium dotis qui dotis negligunt. uxo
ris prerea fortis. Luc. li. xxx. Oēs formosi fortes: ti
bi ergo improbus esto.

Fortis magnaz uiriū. Vir. ænei. li. i. Fortēq; cloantū.
Faceßere ē facere. Ennius i annalibus lib. i. Hæc effa
tus: ubiq; latrones dicta faceßunt. Affra. in imis:
Multa atq; molesta potiri: ut dictus faceßes. uir
gi. ænei. lib. iiii. Impio læti parēt ac iusta faceßit.

Faceßere signat recedere. Enni. in eumenidibus: Di
co uicisse Orestē: uos ab hoc faceßite. Titin. i gemi
na: At aliq; uestroz nūciet gemina: ut reo suas p
curet ædibus faceßat. Pacu. in teucro: Te repudio
nec recipio naturā dico faceßi. Irē: Faceßite hic oēs
parūper tu mane. Cicero de legibus lib. i. Paulisp
faceßant rogemus. Affranus in liberto: Nolo hic
te uideat: dominus est puer faceßere hic. Plau. in ru
dente: Sigdē sis pudicus hinc faceßas. M. T. in hor
tensio. Faceßant igit oēs qui docere nihil possūt:
quo melius sapientiusq; uiuamus.

Fatiscere est aperire sursum uel deficere. Actius i epi
nausimache: Tamen ante fatiscat q tuā implorē si
dem Pacuius in doloreste: Ut si ita sunt promeri
ta uestra æquiparare ut queam uereor nisi unq; fa
tiscere quod qui boni.

Ferus signat equū nō solū fictū sed et uegz. Vir. ænei.
li. ii. Inq; feri curuā cōpagibus aluū Cōtorfit. Acti.
in medea: Perire in stabulis frenos immittēs feris.

Ferus itē signat ceruū. Virg. ænei. libro octauo. Pe
tebatq; ferum: puroq; in fonte lauabat.

Fuga signat citus cursus. uirg. ænei. libro primo: Vel
qualis equos threissa fatigat Harpalice uolucrēq;
fuga peruertitur ebrum.

Fuga item uolatum signat. Virgilius: Celeriq; fuga
sub sydera lapsæ Semesam prædā & uestigia loc
da relinquunt.

Fuga itē dicif nauigatio. Actius i Telepho: Remisq̃ nexi pperiter nauē in fugā trāseūt. Virgil. æneido. li. v. Ipsæ iā matres: ipsi qbus aspera quodā. Visa maris facies & non tolerabile numē ire uolūt: oēm q̃ fugā pferre laborē. Idē lib. iiii. Nō fugis hīc p̃ceps: dū p̃cipitare potestas? Idē lib. iiii. Tēdūt uela nothi fugimus spumātibus undis. Plau. i. Asinaria: Remigio uelocē q̃tum potes festina & fuge.

Fuga uehemēs efflatus. Virg. geor. lib. iiii. Ille uolat: simul arua fuga: simul æquora uerrens.

Frigit correpta prima syllaba signat erigit. Actius in meleagro: Frigit fricantem corpus actium occulte abstruso in flumine. Idem in eodē: Frigit æstas rubore ex oculis fulgens flammeo.

Frigere ē frigitire cū sono subsilire. Plau. in Cassina: Nā quid frigitis? Nam qd̃ istuc cupide petiit? Afranius in priuigno: Occasione certa mulier iuolat in collum plorat: occurrit nepos paucillus neptis porro de lecto frigit.

Fingere ē iūgere. Cū poculo bibo eodē amplector labra labellis fictrices cōpono: hoc est cum.

Fingere cōponere. Virg. ge. li. ii. Perleq̃ uitē attūdēs fingitq̃ putādo. M. T. de fini. bo. & mal. lib. q̃nto: Vt alia in priō ortu p̃ficere: alia progrediēte ætate fingere. Idē de offi. lib. iiii. Fictā & cōmentitiā fabulam prolata dicunt a Platone.

Fingere parare. Luc. li. xxviii. Sed fuga fingit timido uadit pede p̃citus. M. Cato li. de liberis educādis: Magnum ē enim: ut Ariston scribit i primordio puerili: quēadmodū incipiat fingat quasi euadat.

Fingere effigiare uel formare & facere. M. T. de rep. li. iiii. Ego uero eodē quo ille Homerū redimitū corōis & delibutū unguētis ex ea urbe quā ipse fingit. Idē de deor. natura li. ii. Deide i ore sit aliēa lingua finita dētibz: & uocē imoderate p̃fusam fingit & terminat. Vir. æne. li. ii. Nec si misce fortūa si nonē finxit: Vanū ēt mēdacēq̃ ip̃roba finget. M. T. de offi. lib. ii. Vig. bonum fingimus de eius libatione & cōsultatione. Salu. i. Catilinæ bello. Quæ natura uētri p̃na atq̃ obediētia finxit. Plau. in Asina. Nā nec fictum usq̃ nec pictum neq̃ scriptum i poematis. Var. in Taphemenippo: Vt irūdines singulis obliiti luto regulas fangebant.

Fingere simulare mēdaciū: Afranius fratris: Nūc ui de hoc quo pacto aurum i medium p̃ferā: tu casalia cogita: tu finge fabricare ut libet. Vir. geor. lib. ii. Nō hīc te carmine ficto Atq̃ p̃ ambages Terētius in andria: Effingūt quādā iter se nunc fallaciā uirg. lib. xi. Vel cum se pauidum cōtra mea iurgia fingit Artificis scelus. M. T. de fi. bonor. & malor. libro q̃nto: Talibus exēplis nō fictæ solum fabulæ: sed etiam historiæ refertæ.

Facinus factum. Salu. i. Catilia. Qui aliquo negotio i tenti p̃clari faciōris aut bōæ artis famā q̃rit. Terē. in heauton: Nō fit sine piculo facinus magnū nec memorabile. M. T. de offi. lib. iiii. Promissū potius non faciēdum q̃ tetrum facinus esse: ad quod suscipiendum nō libido uoluptatis impelleret.

Facinus rursū scelus. Salu. i. Catilinæ bello: Sed in ea cōiuratione fuit. Q. Curtius natus haud obscuro loco flagitiis atq̃ facinoribus cooptus. M. T. de offi. li. iiii. Ad hoc nulla fraus aberit: nullū facinus.

Furtum est occulta surreptio: Virg. georg. libro tertio: Vulcani martisq̃ dolos & dulcia furti.

Furtum isidia. Salu. li. i. Profectus uicos castellaq̃ in cedere: & fuga cultorum: delerta igni uastare: neq̃ elate: aut securissimus metu gentis ad furti belli pidoneæ. uirg. ænei. libro undecimo: Furti paro belli cōnexo i tramite siluæ: Vt bidias armato obfidam milite fauces.

Fures ēt serui dicti sunt. uirg. in bucco. Quid domini facient: audient cum talia fures.

Fiducia cōfidentia. uirg. ænei. libro nono: Cernis q̃ rutulos habeat fiducia rerum.

Fiducia est audacia. Salustius lib. secundo: Ita fiducia q̃ argumentis pugnatōres dimittunt.

Fatigare cohibere cōprimere. M. T. de officiis lib. iiii. Qui nō uerbis sūt & disputatione philosophorū sed uinculis & carcere fatigandi.

Fatigare cōmouere p̃turbare. uirg. ænei. lib. i. Quæ mare nunc terraq̃ metu cælumq̃ fatigat.

Frigoris quæ sit significātia manifestū ē. uirg. geor. li. i. Frigusq̃ calorēq̃ iter. Et Luc. Frigus ut a fluiis calor a sole: æstus ab undis æquoris.

Frigus mætus: uirgilius ænei. li. i. Aeneæ soluuntur frigore membra.

Frigus aeris natura. uirg. georg. libro secūdo: At sceleratum exquirere frigus Difficile.

Frigidum uenenatum. uirg. in bucco. Frigidus i pratis cantando rumpitur anguis.

Frigidus mortuus. uirg. lib. nono: Voluitur ille uor mens calidum de pectore flumen Frigidus.

Frigidū segne ibecille. uirg. libro primo: Largus opū & lingua melior: sed frigida bello Dexterā.

Ferire usu signat pcutere. uirg. in bucco. Cornu ferit ille: caueto. M. T. de suppliciis: Feriunt securi: latoristu in omnium gemitu & triumphas.

Ferire sancire firmare. uirg. ænei. libro decimo: Haud mora: tarcon iungit opes: sœdusq̃ ferit.

Fouere ē nutrire puehere. uirg. geor. li. iiii. Hinc ne scio q̃ dulcedie læti p̃geniē: nidusq̃ fouet. Et æne. li. i. Tātū tēditq̃ fouetq̃. Luc. li. xxix. Ventrem alienū tum fouere ex mollito ordeo uti cataplasmo.

Fouere aspergere. uirg. lib. duodecimo: Fouit ea uulnus lymphā longæuus iapix.

Fouere cōstituere. uirg. ge. li. iiii. Sub terra fouere larē. Et ænei. libro primo: Et interdum gremio fouet inscia dido Insideat q̃tus misere deus.

Fœtū signat plenum. uirg. ænei. lib. i. Loca fœta furētibz austris. Et lib. ii. Scandit fatalis machia muros fœta armis. Var. in yndæ: scœuton: Nō uidetis unum & puulus amor ardi fœta lampades:

Fœtum onere leuatum. Vir. lib. nono: Fecerat: & uiridi fœtā mauortis in antro. Et geor. libro tertio: Nec tibi more patrum niuea mulstaria uacca implebunt. Varro de uita populi romani libro secūdo: Mensæ anteponebantur cum culina ac uino in quo ueniebant ad fœtam amicæ gratulatum diis mastabant.

Fasces quam habeat significationem manifestū est. Virgilius geor. libro secundo: Illum nō populi fasces non purpura regum flexit.

Fascem consulem posuit. Virgil. georgicorum libro secundo: Iniusto sub fasce uiam dum carpit.

Fasce onus. Idē in buco. Ego hoc te fasce leuabo.
 Fundere pſternere iacere. Virg. li. primo. Quā septē
 ingentia uictor Corpora fundat humo.
 Fusus sine mēte: ac sine subſtētiaculo iacere. Marcus
 tullius in philipp. lib. primo: Sceleratiſſimog; ho
 ſtium exercitum fuſum cæſumq; cognoui.
 Fundere dare. Virg. in bucco. Ipſa tibi blandos fun
 dent cunabula flores. Cicero Tuſculanarum libro
 quinto: Vt aut flores aut fundant baccas.
 Fundere dicere. Virgilius æneidorum libro tertio:
 Talia fundebat lachrymans. Plautus in Aſinaria:
 Nec ille caſtor funerato fundit.
 Fundere fugare. Virg. ænei. lib. ii. Illi etiam ſiquos ob
 ſcura nocte per umbram Fudimus iſidiis: totaq;
 agitauius urbe. Apparent.
 Fundere dimittere. Virg. georgi. libro quarto: Ru
 untq; effuſis carceres curruſ. Et libro decimo. Cri
 ſiſq; a vertice flamma Funditur.
 Filum limamentū. Luc. lib. decimonono: Surge mu
 lier: ducito filium non malum.
 Flagitiū piculū. Luc. lib. xxx. Qui æde poſcente mi
 nus & peū rectius multo & ſine flagitio.
 Fides quid ſit manifeſtum eſt: ut Virgilius libro pri
 mo: Cana fides & ueſta.
 Fideſq; chordæ appellant. M. T. in hortēſio: Ponē
 dæ ſunt fides & tibiæ: Et uirgilius libro. vi. Threi
 cia frētus cithara ſidibusq; canoris.
 Facere apertam habet ſignificationem.
 Facere rē diuinā religiōibus exhibere. Plau. i. aulo. Vt
 ſi congialē plenā faciā tibi fidelīa. uirg. i. Bucco. Cū
 faciā uitulam pro frugibus ipſe uenito.
 De diſtionibus ab. G. littera incipientibus.
 Raue grauidū. uir. libro primo: Donec re
 gina ſacerdos Marte grauis.
 Graue plenū. uirg. i. Bucco. Nō iſueta gra
 uis tētabunt pabula foetas. Et Georg. li. iiii. Et gra
 uido ſuperant uix ubere limen. Et li. primo ænei
 dorum: Tum pietate grauem ac meritis.
 Graue ſecundum ac frugifera. uirgilius georgi. lib.
 tertio: Quid labor: aut benefacta iuuant? quid uo
 mere terras Inuertitſte grauis?
 Graue ſecundū cōſuetudinē pōderoſum. uirg. geor.
 li. i. Vomis & iſflexi primū graue robur aratri. Te
 ren. i. heautō: Hui tā grauis hos q̄ſo. M. T. de offi.
 lib. i. Aut certe oī pondere grauior habenda eſt.
 Graue amare. Varro in quinquatribus: Abſcintium
 uti bibam. grauem & caſtorem leueq; robur.
 Graue multū & ualde ſignificare ueteres pbāt. Titi
 nius i. pſalteria: Grauiq; obſonio cōuiuas. Nam &
 grauiter multū itelligit. Cæci. i. Plorio: Placeſt hoc
 coepit grauiter poſtq; mortua. Actius i. deiphebo
 Aut iſando hoīe gnatula erat: aut arena ſi ex ſole
 q; amico amicus unū grauis neq; hoſtis fuit. Sa
 luſtius hitoriarū lib. iiii. Nā his pter ſolita uitioſis
 magiſtratibus cum p oēm puinciā in ſecūditate
 biēnti pxiimi graue pciū fructibus eēt. M. T. de
 offi. li. i. Nec uero audiēdi grauiter q inimicis ira
 ſcēdum putāt. Luc. li. i. Humana ante oculos ſcede
 cum uita iaceret i terris oppreſſa graui ſub religio
 ne. Varro in gerunto didaſcolo: Vbi graues paſcā
 tur atq; alantur pauonum greges.
 Graue grandæuū. Virgilius li. quinto: Hic grauis

entellum dictis caſtigat aceſtes.
 Graue moleſtū. M. T. de ſenectute: Quod nunq; ſene
 ctutē tibi grauē eē ſēferim. In eodē: Facilius i mor
 bos icidunt adoleſcētes grauius ægrotāt: triſtius
 curantur. Salu. lib. ii. Et continetur grauis.
 Graue nocens. uirg. geor. lib. iiii. Galbanoq; agitare
 grauis. M. T. de offi. li. iiii. Magnum illi bellū p ſu
 gā hoīum & grauē aduerſariū impij ſuſtulitſet.
 Graue triſte. Actius in erigona: Sed ubi ad finē uētū
 eſt i quo illū fors ſectabat loco atq; oraſtes grauis
 ſacerdos ferro prompto aſtituere. uirg. libro octa
 uo: Grauior ne nunciuſ aures Vulneret.
 Graue forte. Virgilius libro duodecimo: Ferit enſe
 grauem thymbræuſ oſyrim.
 Graue utile. Marcus Tul. de officiis lib. primo: Vt iā
 ſint alia grauiora atq; meliora: tamen nos ſtudia
 noſtra naturæ regula meriamur.
 Graue ſolidū & firmū. Actius i adamāte: Veneficiis
 hoſtiū pepiſti & graue. Idē in uictēgrafia: Id qd fa
 cis gratum & graue ē. M. T. in hortēſio: Vnde ad
 agēdum aut dicēdum copia depromi maior gra
 uiſſimorum exemplorum quaſi incorruptorum
 teſtimoniorum poteſt.
 Graue ſapiēs cū auctoritate. M. T. de offi. lib. i. Quæ
 grauis & fortis ciuiſ & rep. dignuſ picipatu fugi
 ret atq; oderit. Et i hortēſio: Quid enī aut Herodo
 to dulcius aut Thucydide grauius?
 Graue neceſſarium. Luc. lib. uigeſimonono: Habeat
 q; aio mihi admodum cauſam grauē fore: q me
 ab ullo commodo abducat tuc.
 Graſſari dicitur ſupra modum ſæuire.
 Graſſi etiā dicimur ambulare. Titin. i. ueliterna: Vn
 de theſam atq; mulos ſine eā pedibus graſſari con
 ſingere ſupbia: Neuius i pedio: Certamus ſi medi
 ploidi a recta graſſatur uia. Idē in pedio: Nunc me
 res ipſa reprimat ſæpe hæc eadē graſſatus uia. Af
 franius in excepto: Conſimili graſſantur uia a qui
 bus hic eſt omnis cultus.
 Garrulæ dicunt aues canoræ & hilares. uirg. ge. lib.
 iiii. Garrula quæ tignis nitidum ſuſpēdit hirūdo.
 Garrulus eſt ruſſum cordatus. uarro in peripluſ: In
 hac ciuitate tamē regnabit Dionyſiuſ homo gar
 rulus & acer.
 Gemini dicunt ex uno utero & uno die æditi. uir. li.
 ix. gemioſ huic ubera circū Ludeſ pēdētis pueros
 Geminum ruſſum ſimile. Pacuuius i hermiōa: Par
 fortitudo gemina confidentia.
 Geminæ duæ. uirgil. libro ſexto: Sunt geminæ ſoni
 portæ quarum altera fertur Cornea.
 Gerere habere. uirg. æneidorum libro ſecundo. Et
 nos aliquod nomenq; decuſq; Geſſimus.
 Gerere ferre. uirg. libro ſexto: Bella manu lethumq;
 gero. Et idē in eodem: Leuaq; ancile gerebat.
 Gerere facere uirg. lib. nono: Nec tecū talia geſſi. Ma
 gnanimum æneā & fata extrema ſecutus.
 Gradus cōſuetudinē ſunt p quos altiora domorum
 & ædificiorū oīum ſcandit. uirgil. æneidog; lib. i.
 Aerea cui gradibus ſurgebant limina.
 Gradus pedum gradiētium uiciſſitudo. uirg. geor.
 libro tertio: Gradibufq; ſonare compoſitis.
 Gradus firmitas ſtandi. Marcus Tulliuſ de officiis li
 bro primo: Nec tumultuātē de gradu deiiciūt.

Gestire est cupere Luci. libro trigesimo: Quāto haurire animus musarum e frondibus gestit.
 Gestire lætum eē. uirgilius georgicorum: Et studio incassum uideas gestire lauandi.
 De dictionibus ab. H. littera incipientibus.
 Erba ē uiride pecorū pabulū. Virg. ge. li. i.
 h Et sulcis frumētū q̄reret herbā. Herbā ueteres palmā uel uictoriam dici uolunt. uirg. geor. lib. iii. Atq; imemor herbæ Victor equus. Actius ī meleagro: Gaudēt: currunt celebrant herbam cōferunt donant tenēt p se q̄sq; cum corona clazē cōstat caput. Affra. in excepto: Fit opus luculentum hoc dici herbam det.
 Habere satis eē uirg. libro. xii. Hoc habet hæc melior magnis data uictima diuis.
 Habere planū ē qd significet: ut uirg. ænei. lib. q̄rto: Habeat secum seruetq; sepulchro. Terē. ī andria: Quod habui summū precium perfolui tibi.
 Habere tenere occupare. Vir. ænei. li. secūdo. Hostis hēt muros. Luci. libro trigesimo: Hoc tum ille habebat & fere oēm apuliam. Plautus ī aulularia: postremo hunc iam perscrutauī: nihil habet. Terentius in andria: Certe captus est: habet.
 Habere rursus habitare. Salu. in catilina. Credo falsa existimans ea q̄ de īferis memorant diuerso itinere malos a bonis loca tetra īculta fœda atq; formidolosa habere. Virgil. libro septimo: Quæ loca q̄ hēant hoīes. Affranus in excepto: Vbi hīc me scis quæso hēt meretrix inepolitis. Actius ī philoctete: Vbi habet urbem agrone. Plautus in aulularia: Patriabo iam huius qui nunc hīc habet.
 Habere dicere Varro in taphemenippo: Saltem īferus tenebro atq; hēt hoīes sollicitos quod cum peius formidat q̄ fullo ulula. M. T. de rep. li. tertio: Nā cum q̄reret ex eo: quo scelere impulsus mare haberet īfestū uno mioparone eodem inquit quo tu orbem terræ.
 Habere audire. Luci. lib. xxii. Habes oēm rem: timeo ne accuser. Terentius in heauton. Habes omnem rem: pergam quo cœpi hoc iter.
 Habere dirigere. Lucilius libro uigesimo nono: Huc alio cum iter haberet præteriens uenit.
 Habitare ē īhabitare hēe uti. Varro de fermōe latino li. iii. Vtrūq; mulieres & epicuro cū uiri quoq; habitant. Idē regū diuinage libro decimo sexto: Hoc noīe antiquos secundis rebus cumas habitasse.
 Hiare est aperire. Salustius historiag; libro quarto: Atq; hīauit humus multa uasta & profunda.
 Hiare mirari stupere. Virg. geor. lib. ii. Hunc plausu hīatē p cuneos gemiatus enī: plæbisq; patrūq; & æneidog; lib. vi. Incertus clamor frustra hiantis. Varro in marci pore: Quicqd euidēter circūstant nō ridem credo ridere hiantes non audeo.
 Horrēdum signat uitabile & terribile. Virg. libro sexto: Horrēdas canit ambages antroq; remugit.
 Horrēdum nouum & admirandū. uirgil. æneidog; li. tertio: Horrēdum dictu uideo mirabile monestrum. Idē libro octauo: Nascenti cui tris aīas feronia mater Horrendum dictu dederat.
 Horrēdū ridiculū. Vir. g. libro secūdo: Oraq; corticibus sumunt horrenda cauatis.
 Haurire signat exhaurire uel implere. Luc. li. quarto

Leuat ītegrōs & cedere fōtis atq; haurire. Luc. lib. xxx. Quātū haurire aīus musag; & fortia gestit.
 Haurire auare sumere. Cicero tusc. libro q̄nto: Cū inexplēbili cupiditate quo fluētius uoluptates undiq; hauriret: eo grauius ardētiusq; sitientē. Virg. libro primo. Ille impiger hausit Spumantem pateram & pleno se proluit auro.
 Haurire defatigare. Virgilius georgicog; libro tertio Exultantiq; haurit Corda pauor pulsans.
 Haurire confodere. Virgilius lib. decimo: Per tunicā squallentem auro latus haurit apertum.
 Haurire accipere uel audire. Virg. lib. xii. Haud hæc molla fatu Sublatis apire dolis: Simul hoc animo Hauri. Et lib. iiii. Vocēq; his auribus hausit.
 Haurire tenere Virg. georgicorum libro quarto: Et medium sol igneus orbem hauserat.
 Honor ē dignitas. M. T. epi. ad Cæsare lib. i. Tu cū ea q̄ es ab senatu summo cū honore tuo cōsecutus.
 Honor gratia & pulchritudo. Virg. georgicog; libro secundo: Frigidus & siluis aquilo discussit honorem. Et libro primo: Lumēq; inuentæ purpureum & lætos oculis afflarat honores.
 Honor substantia delectatio. Virg. geor. li. iiii. En ē hūc ipm uitæ mortalis honorē: Quē mihi uix.
 Honor cultura obseruatiā. Virg. ænei. lib. octauo. Sēper honore meo: semper celebrare donis.
 Honor integritas pudicitia. Virgilius æneidog; lib. primo: Et rapti ganymedis honores.
 Honor sacrificiū litatio. Virg. li. viii. Forte die solēne illo rex arcas honorē Amphytrioniade magno diuisq; ferebat. Plautus ī aulularia: Et qdē maiorem filiū mihi honorē habere q̄ eius habuisset pater.
 Honos dilectus amor: Virgilius libro duodecimo: Per si quis amata tangit honos animum.
 Honor hostia. Virgilius lib. tertio: Meritos aris mactabat honores.
 Honor p̄m̄ium. Virg. lib. v. Ipsis p̄cipue ductoribus addit honores. Luc. libro. xxx. Cui cū uultu ac facie ludo ac sermonibus nostris uirginis hoc p̄ciū atq; hunc reddamus honorem.
 Honor sepultura: Cernit ibi mœstos & mortis honore carentes. Luc. lib. decimo septimo. Nū illo honore disp̄letu: nullo funere.
 De dictionibus ab. l. littera incipientibus.
 i Nuitare aptā hēt significationē. Virgil. li. q̄nto. Celeri certare sagitta Inuitat q̄ ferre uelit & p̄mia ponit. Terē. in heautō: Quā uellē menedemū inuitatum nobiscū esset āplius. M. T. in uerrē actiōe secunda: Rogat Rubrium. ut quos ei cōmodum sit inuitet. Luc. lib. decimo: Cōtra inuitasse aut instigasse uidentur. M. Tul. de se. Ad quē fruendum nō modo nō retardat: uerum etiam inuitat atq; allestat senectus.
 Inuitari est delectari. Virg. geor. lib. i. Inuitat genialis hyems cura q; resoluit. Turpilius ī Trāsiliōe: One ra mēsam talos uinū in hoc huiusmodi quibus rebus uitā amat tū inuitari solē. Idē in philopatro: Lucus ipse inuitat hercle hic ueneris. M. Tulli. in hortēsiō: Voluptates autē nulla ad res necessarias inuitamēta afferunt senibus. Idē de repub. Idē ipa natura nō inuitaret solū: sed etiam cogeret.
 Inuitare signat repleri. Plautus ī amphytrione. Mirū

si inuitauit sese in cœna plusculū. Luere. Pulchre inuitati accēptiq; benigne. Turpi. i. epiclero. Non inuitat plusculū hic sese in prandio. Salu. hist. li. iiii. Et uersi postero die multoq; pperantes deferuerant in castris nacti cū se ibi cibo uinoq; læti inuitarent. Luc. lib. xxx. Cibo enim bene lōginquū mortalibus morbu in uitio esse: ubiq; inuitauit dapfilius se Var. Sefq; ulixe: ipsum audi iuno iuari poculis large atq; benigne.

Iuxta est proxime. Virgilius ænei. libro. iiii. Humilis uolat æquora iuxta.

Iuxta ē coniunctim. Var. de uita patrum li. i. Cum i terea lucubrando faceret iuxta ancillas lanam.

Iuxta rursus similiter. Salu. in iugurtha: Hyemē atq; æstatē iuxta pati. Plau. i. trinūmo. Iuxtaq; eam curo cum mea. Varro. in papiappe: Qui pōt laus uideri uersa cū motus sæpe furaces essemus atq; nequissimus ibis ac iuxta Publius Affri. Plautus in aulo. dixi tibi mater iuxta mecum rem tenes.

Insolens impudēs & audax diciē consuetudine. M. T. ad Cæsarem iuniorem li. secundo: Insolens arrogans iactans. Idem de senectute: Nec certe uerendum ne uera prædicans de se nimis uideatur aut insolens aut loquax.

Insolens rursū nō solens. Terē. in and. Quid tu Athenas insolens? Pacu. in Athalanta: Quæ ægritudo insolens mētē attentat tuam? Tur. in demetrio: Timere occipit interdū oscitauer ineptus: qd mihi uellē ex insolentia nesciebā. Idem in Leucadia. Quē olim oderat seclat ultus: ac detinet ille insolens aut fastidia carnifex. Acti. i. diomede: Ita e fle tu & tenebris obliatus spēm amissi luminis: conspicit insolentiā. Salu. i. Catilina. Quæ tætsi animus aspñabat insolens malax artū. Cice. i. oratore: Sed me hercule istius disputationis insolentia atq; earūq; quasi in arte traduntur inscitia.

Ingeniū est naturalis sapientia. Salu. in Catilina. Ingenium nemo sine corpore exercebat.

Ingeniū ueteres dixerūt & sua spōte uel natura. Neuius in Lycurgo: Vos q regalis corporis custodias agitis ite actutū in frondifluos lucos: ingeniū arbusta uineta sunt nō obscuritas. Salu. hist. lib. iiii. Castrisq; collatis pugna tamen ingenio loci prohibebatur. Vir. geor. li. secundo: Nunc locus aruorum ingenii q roborat cuiq; Quis color.

Immane signat igēs. Vir. li. vi. Posuitq; imania tēpla: Immane scēdum. Actius in Andromeda. Immane te habet templum obuallatum ossibus.

Immane rursū minime bonum & nocēs. Actius in Medea: Prima ex imani ad mansuetū applicās. Vir. geor. li. iiii. Immanē ante pedes hydrū moritura puella. Actius i philocteta: Phrygiā minorē eē anima in grāciam. M. T. de rep. li. qrtō. Quid perietia sensit: ut loquit: est hō impurus: sin aliter quod malo: ofone tamen inanis. Idem de offi. li. primo. Quo detestabilior eoz imanitas: qui & lacerauerunt omni scelere patriam. Virg. æne. lib. ptiō Pygmalion scelere atē alios imanior omnes. Var. in Meleagro: Adde hydram lerneam & leonem: hesperidumq; bestia feræ immanes.

Intestatus est qui sine testamento perit.

Intestatus ē rursū cuius uerbis fides nō habetur.

Pomponius i pictoribus: Ipso cum uno seruo senex itestato proficiscitur.

Inuadere ē appetenter incipe. Vir. li. xii. Aut pugna aut aliquid iam dudū inuadere magnū. Luc. li. xxx. Ut semel in cæli pugnās te inuadere uidi.

Inuadere rursū in uadū ruere. Actius i adamante: Ut profugiens hostem: inimici inuadam in manus.

Iubere est cogere aliquid ut fiat. Vir. li. xi. Ac nislum dicere iussit.

Iubere ē uelle. Lucil. saty. lib. vi. Saluere iubere salutē mittere amico. Teren. in And. Iubeo chremetē. Vir. æne. li. iiii. Sed uotis præcibusq; iubet exposcere pacem.

Impurus est aliquo uitio maculatus. M. T. in Verrē actione scda. Quā multis illū ingeniis: quā multis matribus familias in illa terra: atq; ipura legatione uim attulisse existimatis? Lucil. li. xxvi. Cōiugē fidamq; flacitam familiam impurā domū: Impurus improbus. M. T. de rep. lib. qrtō: Sed uēti uti nra minime audiendus: quippe si ita sensit ut loq; est hō ipurus. Teren. in eunu. Mei loci atq; mei ordinis hominem haud impurum.

Imbuere est intimare. Var. in Phœbo. Quid te facere oportet lris imbutū solis minerua. M. T. de officiis li. i. Plarq; aut parētū præceptis imbuti ad eorum consuetudinem moresq; deducimur. Virgilius lib. vii. Promissi dea facta potens: ubi sãguine bellum imbuit.

Imbuere ē inficere. Actius in philocteta: Cū ex uiperino morsū bene uiscerē ueneno ibuta: & ero cruciatus sciens hoc indoctis intellectibus hēremus. Cicero de finibus bo. & malo. Accedit mors quæ quasi saxū Tantalo semper impendit: tū qui ē imbutus quietus esse nunq; potest.

Illico signat statim. Pacu. in Medea repudio: Auspicium regrediundum est illico. Cæcilius in cassio: Illico ante hostium hic erimus.

Illico illo. Turpil. i. leucadia: Sed q longe ē: cū isti illico ideo in loco. Neuius belli punici li. vi. Septimū decimū annū illico sedent. Actius in euryface: Illico unq; habitāt ouis q pprius. Ennius hemina li. i. Et tū quo irent nesciebant illico manserunt.

Ignoscite ē ueniā date. Vir. geor. lib. iiii. Ignoscenda quidem scirent: si ignoscere manes.

Ignoscite rursū gnoscite uel discite. Varro gloriā: Vosq; in theatro qui uoluntatem auribus huc aucupatū cōcurristis domo: ideo a me quæ feram ignoscite: domum ut feratis e theatro litteras.

Iter est uia. Virg. lib. vi. Hac iter elysium nobis.

Iter nauigario. Terē. in ecyra: Ain tu tibi hoc incommodū euenisse iter? non hercle uerbis parmeno dicimus pōt tantum quantū re ipsa nauigare in commodum est.

Innocentia est bonum & nulli nocens. Virg. æne. li. tertio: Littusq; rogamus innocuum.

Innocēs rursū iteger & icorruptus. Salu. i. iugurtha: Vbiq; Metellus agebat ex nūciis acceptis simul dīnocētia eius certior roma factus diffidere suis rebus: ac tū demū uerā deditionē facere conatus ē.

Indulgere augere. Luc. lib. xxx. Tū qui irā idulges nimis manus abstinere a muliere melius est.

Indulgere ueniā dare. Vir. li. x. Tolle fuga turnū atq;

instantibus eripe fatis Haftenus indulgisse uacat.
 Indulgere dare detinere. Virg. aene. lib. q̄rto. Indulge
 hospitio causafq; innecte morandi. Et lib. quarto
 Indulgent uino & uertunt.
 Indulgere spatiū maius dare. Vir. ge. li. ii. Sin tumu-
 lis acclue solū collefq; supini Indulge ordinibus.
 Indulgere tēpare clementem eē. Vir. ge. li. ii. Si nō tā
 ta quies iret frigufq; calorēq; Inter: & excipet cæ/
 li indulgētia terras. M. T. de offi. li. iii. Magnus uir
 in primis & qui perindulgens in patrem: Idem
 seuerus in filium.
 Inane uacuum sine pondere. Vir. ge. lib. tertio: Atq;
 illis iam saepe rotæ ducantur inanes.
 Inane concuum. Virgilius libro quinto: Galeā an-
 te pedes proiecit inanem.
 Inane leue. Virgilius georg. libro quarto. Instabiles
 animos ludo prohibebis inani. Et aene. lib. q̄rto.
 Et inania murmura miscnt.
 Iacet significatiōē habet manifestam. ut Vir. i. buc.
 Silenū pueri somno uidere iacentem. Et Strata ia-
 cent passim sua quæq; sub arbore poma. M. T. de
 suppliciis in uerrem: Patris hi quos uidetis iacez
 bunt in limine.
 Iacet plenum est oneratum. Virgilius Georgicorū
 libro tertio. Sed iacet aggeribus niueis informis
 & alto Terræ gelu latæ.
 Iacet per plurimum porrigitur. Virgil. georg. libro
 tertio. Tantum campi iacet.
 Iacet sordet nec lætus est. Luc. li. xxx. Et sua pcipere
 retro relictā iacere. Luc. libro primo: Humana an-
 te oculos fœde cum uita iaceret In terris.
 Iacere signat emittere. Vnde & iaculum. Vir. libr. v.
 Sub latæq; pcul dextra cōnixa corruscat & iacit:
 Marcus Tullius in uerrem de signis: In quem fæ-
 phum de manu iacere conatus est.
 Iacit habet ponit. Virg. ge. lib. iii. Omnis in hanc cer-
 tam regio iacit arte salutem. Marcus Tullius Phi-
 lippicarum libro primo. In quo templo quantū i-
 me fuit: ieci fundamenta pacis.
 Iacit facit. Luc. libro. xxvi. Agere in iaciendo siquo ē
 uineis actis opus.
 Improbū ē sicuti manifestū ē mainime pbū. Cice. in
 epist. ad Cæsare lvi. Debes odisse iprobitatē eius:
 qui imprudentissimū nomen delegerit.
 Improbū sæuū. Vir. lib. x. Lauit iproba teter ora cru-
 or. & geor. libro tertio: tum piscibus atris. Impro-
 bus ingluuiē ranisq; loquacibus explet. Luc. libro
 xxx. Improbior multo q̄ de quo dixerimus ante
 quāto blādiōr hoc tanto uehementius mordet.
 Improbum turpe. Luc. libro. xxx. Omnes formosi
 fortes: tibi ergo improbus esto.
 Iactare est dimittere dependere. Virg. ge. libro. iii. &
 dextero iactata recumbit in armo.
 Iactare uoluere. Virgilius aene. libro primo. Atq; ilz
 lum talis iactantem pectore curas.
 Iactare plagis sternere. M. T. in Verrē actione secun-
 da: iactatur domui suæ uir primarius & hō hone-
 stissimus: pro se quisq; manus affert.
 Iactare fatigare. Vir. aene. lib. i. iactatos æquore toto
 Troas reliquias. Et iacte turq; odiis iunonis iniq;
 Iactare ābitiosius gloriari. Vir. li. vi. Quē iuxta segē
 iactatior ancus. Idem libro. x. Ecce paro uoces dū

iactat inertis. Lucil. lib. xxvii. Iure iactanda ipsa rīz
 dicula id atq; asfederet.
 Iactare excutere cōmouere. Var. i. eumeni. Tibi nūc
 semiuiri teretē comam uolantē iactant tibi galli.
 Inuoluere signū uolutū supimponere. Virg. ge. li. i.
 Scilicet atq; ossæ frondosum inuoluere olympū.
 Inuoluere tegere. Vir. aene. li. ii. Vertis interea cælū
 & ruit oceano nox inuoluēs umbram magnā ter-
 ramq; polumq; Myrmidonumq; dolos.
 Inuoluere iplicare. M. T. ad Cæsare iuniorē li. i. Sed
 q̄ uideret nomine pacis bellum inuolutum fore.
 Inuolutū occupatū comprehensum. Varro sexage.
 Adex fax inuoluta incendii.
 Interpres dicitur obscuri disertor. Virgilius aeneid.
 lib. tertio: Troiugena interpres diuum.
 Interpres auctor. Vir. aene. libro decimo. tuq; meaq;
 interpres curarum & conscia iuno.
 Imponere significat supraponere. Virgil. aene. libro
 quarto. Vidit thuricrenis dū dona iponeret aris.
 Imponere dare. Vir. aene. li. iiii. finēq; iponere curis.
 Intentum sollicitū suspensum. Virg. lib. v. Cōsidunt
 transstris. intentaq; brachia remis.
 Intendere innectere illigare. Vir. aene. li. ii. Et stupea
 uincula collo Intendunt. M. T. in Hortētio: Quæ
 ro enim non qui intendam rebus animum: sed
 quibus relaxem.
 Intendere est sollicite diligenter intueri. Virgilius li.
 quinto. Intenti expectant signum.
 Intendere extēdere. M. T. de suppliciis: Tabernacula
 carbazeis intentā uelis collocabat. Et de senectute
 Intentum enim animum tanq̄ arcum habebat.
 nec languens succumbebat senectuti.
 Imago dicitur similitudo. Vir. aene. li. ii. Atq; ipsius
 umbra creusæ. Vifa mihi ante oculos & nota ma-
 ior imago.
 Imago uagina. Vir. libro. vii. Curuā seruans sub ima-
 gine falcem.
 Increpat & increpat paria sūt & sūt aut icusare. aut i
 sultare. Vir. ge. lib. iii. Aetatē increpitans serā. Et
 lib. x. Hostis amare quid increpitas mortēq; mir-
 naris. Et li. xi. Quē turnus pariter cursu telosq; se-
 cutus Increpat is melior. M. T. in Hortensio. tum
 pseudomenus & foritam & totam dialecticā aut
 illudis aut increpas.
 Increpare sonare. Vir. lib. octauo. Itaq; fragor incre-
 pat ingens. Et lib. ix. At tuba terribilem sonitum
 procul ære canoro Increpuit.
 Inuehi diciū uehi. Vir. li. v. Centauro fuchis magna
 Inuehi aggredi increpare. M. T. ad Cæsare iuniorē li.
 tertio. Itaq; in eam palam uehementer inuectus.
 Immittere dimittere ad plixitatē. Luc. lib. xxx. Neq;
 barbā immiseris istam: Vir. geor. li. iii. Respici-
 mus dira illuies immiffaq; barba.
 Inducere fingere immittere. M. T. de offi. libr. tertio
 Ille hinc gyges inducitur a Platone.
 Inducere psuadere. Luc. li. xxviii. Hymnis ego aīum
 sic induco quod tua ab infano auferas.
 Inducere istituere cōfirmare. Luc. li. xxviii. Ad quod
 aīum induxit semel: & ut ille omnino puta.
 Induci delectari. Luc. lib. xxvi. Veterem istum indu-
 ctus studio scribis adamo.
 Induci ē aliquibus fallacis decipi. Luc. lib. xxx. Quid

quærimus acre inductum cantu custoditum.
 Insultare dicitur insilire, Virg. geor. libr. iii. Insultare
 solo & gressus glomerare superbos.
 Insultare iniuriosius aliquid dicere, Lu. li. xxix. Insul-
 ta miserum te quoque mine.
 Interficere occidere, Luc. libr. xxix. Prius non tollas
 quæ tui animi ex nomine. At hominem ipsi
 interficeris. M. T. de off. li. iii. Ab iisdem quæ nocet
 interficiunt. Vir. ge. lib. iiii. Fert stabulis inimicū
 ignem atque interface messes.
 Interficere consumere finire, Luc. lib. xxii. Piscium ge-
 nera atque altitium inde interfecisti: ut nego.
 Interpellare dicere ducere, Luc. li. xxx. Verum tu quid
 agis? interpellam te ut sciam. Interpellare audire
 commouere.
 Ire est ambulare, Vir. ge. libro tertio. It tristis arator.
 Ire accumbere, Lucil. libro trigesimo. Chremes in
 medium in summum ire.
 Insigne dicitur magnum uel præstas. Virgilius æne.
 libro primo. Insignem pietate uirum.
 Insigne utile necessarium, Luc. lib. xxvii. Cocus non cu-
 rat caudam insignem esse illam dum pinguis fiet: sic ami-
 ci animum quærunt: rem parafiti ac diuitias.
 Impedire est implicare inuoluere, Vir. lib. v. Haud ali-
 ter teucurum nati uestigia cursum impediunt.
 Impedire sordidare ad præbendam ducere, Plau. in amphy-
 trione: Immo ego hunc thebani ciues qui domi
 uxorem meam impudicitia impediuit.
 De dictionibus ab Littera incipientibus.
 Eui aduersus, Virg. in buc. Sæpe malum
 hoc nobis si mens non leua fuisset.
 Leua prospera, Virg. ge. li. quarto. Si quem nu-
 mina leua finunt: auditque uocatus apollo.
 Lac fucus maternus: quo animalia nutriuntur, Vir-
 gilius in bucco. Et lac subducitur agnis.
 Lactes dicuntur intestina, Titin. i. psalteria: Fartacula ce-
 rebellum lactes agninas, Plau. in Curculio: Ita ti-
 bi uacuitate uenio lassus lactibus, Idem in pseudulo:
 Vna opa allicere fugitiuum canem agninus lactibus.
 Legere sicut est in consuetudine significat oculis scri-
 pta percurrere, Virg. in bucco. At simul heroum
 laudes & facta parentis iam legere.
 Legere accedere, Vir. geor. libr. secundo. Ades & pri-
 mi lege littoris oram. Et æne. lib. xi. Implicuere i-
 ter sese acies legitque uirumque, Vir.
 Legere rursus colligere, Titin. i. ueluterna: hodie ho-
 stes fugauit spolia placide posterius leget, uir. li. x.
 Extremaque lauso Parce fila legunt, Et geor. libr. i.
 Atque omnis nauita poto Humida uela legit Cec.
 i. fallacia: Osculatum parmenonem de uia liceat
 legam. Varro i. uirgula diuina: Sed pan carpio cibo
 coacto libamenta legens caduca uictus.
 Legere præterire, Vir. auctore didicimus æne. li. iiii.
 & li. v. Littoraque epyri legimus: & fractosque legunt
 iurgite remos.
 Legere est navigare perstringere, Virg. li. ii. Pars cæte-
 rapontum Sone legit.
 Legere est eligere, Virg. in buc. Ipse ego cana legam te-
 nera lanugine mala. Tur. i. epiclero: Quoniam le-
 gere te optimū est atque equissimum quod cum ætas ue-
 geta & iubendum esse tibi. M. T. de off. li. iii. Cætera
 autem quæ secundum naturam esse iuita legere: si ea

uirtuti non repugnat diligētius itēdētes iuenimus.
 Legere surripere significat. Vnde & sacrilegiū dicitur
 id est de sacro furtū, Virg. i. bocco. Namque sublegi
 tacitus tibi carmina nuper, Turp. in boecutibus:
 Qui mea uenat mea pestis ars cedit: & sermonē
 hinc sublegam. Luc. li. xxviii. Omnia uiscatis ma-
 nibus leget. Plau. in Aulu. Sed leno egredietur fo-
 ras hinc ex occulto sermone satus sublegam.
 Legere rursus uidere hoc itaque legi, Vir. æne. li. vi.
 Qui prius omnem pegerent oculis nunc iam præ-
 missus Achates afforet. Et in eodem: Longo ordi-
 ne possent Auerfos legere.
 Lustra dicuntur ferarū hitacula, Vir. ge. lib. ii. Non ab-
 sūt illic saltus ac lustra ferarum. Et æne. li. iiii. cum uirā
 i siluis iter deserta ferarum: Lustra domosque trahō.
 Lustra etiā lupanaria dicuntur, Plau. i. Asi. Lustris stri-
 det. Idem apud scortum: Corruptelæ & liberis lu-
 stris studet, Turpil. in limpida: Quibus rebus de-
 spoliasti: scedū in lustris latet. Affra. in priuigno:
 Vxorē quærit firmamētū familiæ: scias abesse ab-
 illustis ingeniū pcul. Cice. i. philip. li. ii. Cum om-
 nes impuritates impudica in domo quotidie su-
 scepris uino lustrisq; confectus.
 Linquere est dimittere, Vir. æne. li. iiii. Linquimus or-
 tigiam portus pelagique uolamus. Et in lib. ix. Inque
 salutata linquo. Var. in Taphemenippo: Ille nobi-
 les quondam canes hinc lingunt homines omnes in terra pila
 Linquere defluere, Vir. ge. li. secundo. Summis linquunt.
 montibus amnes: Idem æne. lib. quarto: Nāque pri-
 ma solo ruptis radicibus arbor. Vellit huic atro
 linquitur sanguine guttæ.
 Limare exquirere & delinire secundum consuetudi-
 nem aliam dictum, Plau. in mencechmis: Anum
 lima prætereunt. Idem in bacchidibus: Limaces
 uiri quæ atterant & consumant.
 Limare etiam dicitur coniungere, Plau. in bacchidibus:
 Necum quouā acceperis alio mercedē annuam
 missi abesse nec cum quicquam limares caput, Idem i. ste-
 matico. Nāque pater tuus nūquam cum illa liabit caput. Neui.
 i. tereo: Credito cum illos soli ea uoluntate nūquam
 limauit caput. Cæc. i. pausimacho: Hoc a te postu-
 lo ne cum eo gnato posthac limasses caput. Tur. i.
 leucadia: Veritus sum ne amoris causa cum illa li-
 masses caput.
 Liquidum suauē dulce, Var. i. eumenidibus: Frigus
 per ossa Tornus liquida canit anima.
 Liquidum est purum, Virg. lib. vi. Liquidumque per aera
 lapsa. Var. in serano. hūc fortasse
 & liquida uita incuria nostræ facere.
 Liquidum est perspicuum, Plau. in pseu. Ab sinistra auspi-
 cio liquido atque ex sententia confidentia est inimi-
 cos meos mea posse perdere.
 Liquidum rursus signat molle & fluxum, plau. in milite.
 Liquidus cultusque quā uetus est fauonius. Idem i.
 cassina. Quandā per gnatis in sortiēdo deliquerit
 Var. di. reg. li. iiii. Lu. Scipio cum auxilium factū hēt i ista
 eēt itēgra. Idem de proprietate scriptorū: Quid ē autē
 quod eius aliū generis seruefactū colliquisset in for-
 ma eēt infusū. Vir. æne. lib. i. Aut cum liquētia mel-
 la stipar. Neui. i. ly. lā solis æstu cadōr cum liq̄sceret.
 Liquerit significat reliquit. Acti. Stasiasticū subide
 deliōde lore hoc anima corpus liquerit: Neuius

belli punici libro.ii. Blādo & docte per cathenas
quo peracto urbem troiam reliquerit.
Laudare ē uerbis efferre. Vir. Laudato īgentia rura:
Laudare etiam signat nominare. Virg. Geor. lib. i. i
Aut illaudati nescit busciridis aras. i. nec nomi-
nandi. Pla. in captiuis: Id ut scias iouem supremū
testem laudo egio.
Lustrare expiare. Virg. in buc. Et cum solennia uota
Reddemus nymphis & dū lustrabimus agros:
Luc. sary. libro secundo: Lustratus platus.
Lustrare circūspicere. Vir. aene. lib. iii. Omnia collu-
strans hāc primū ab littore classē Cōspexi ueni-
entem Cice. Tuscu. li. v. Ego ducē cū omnia collu-
straret oculis est enim ad portas graianas.
Lustrare est circuire. Vir. lib. octauo: Lustrat auētini
montē. Neuius ī ægystho: Tū lasciuum ne reissi-
mum pecus ludens ad cantum clausum lustrat.
Lustrare sequi. Virgilius in bucco. At mecum rau-
cis tua dum uestigia lustrō.
Lustrare patefacere. Salu. in Catil. Si lustrant si erū-
punt omnia: muta iam istā mentē. Vir. aene. li. iiii.
Postera phœbea lustrabat lampade terras.
Lustrare dicimus & scortari a lustris. Plau. in pseud.
Luxant lustrant comedūt quod habēt. Luci. li. xxx.
Quē sup̄ facis in lustris circum oppida lustrās.
Lustrare sp̄picere agnoscere. Vir. li. viii. Ille oculosq̄
loquēns iādudū totū lustrabat lumie corpus. M.
T. de offi. lib. iii. Sed cū oīa rōne aīoq̄ lustraueris.
Limē locus standi datus. Virgilius libro sexto. Cor-
ripiunt spatio audito limenq̄ relinquunt.
Limē oīs ingressus. Vir. aene. li. ii. Limē erat: cæcæq̄
fores & prius usus. Var. in uirgula diuina: Ad cū
uolucris uenti ut illos usq̄ ad limina nitidiabilis.
Limē nō solū qd̄ sub pedibus est dī: sed etiā quod ī su-
perius est īgressus. Nouius in aco: Exule limē su-
perum qd̄ mei misero sæpe confregit caput infē-
rum autem ubi ego omnes defregi digitos.
Leuare soluere. Virgilius aeneid. libro secundo: Atq̄
arta leuari. Vincla iubet priamus.
Leuare rursus releuare. Cicero tusc. li. v. Alia nulla
potuit iueniri leuatio. Virg. in buc. Ego te hoc fa-
sce leuabo. M. T. epist. ad Cæsare: Iam amplitudi-
nem gloriæ tuam magno mihi ornamēto fore
existimo: qd̄ me leuas cura? Pacu. in phibicea: Ne-
q̄ tunc te ingenium moderant: neq̄ fraternū ira
exilium leuat. Varro in uirgula diuina: Quos nō
iacta nouo leuata pascit.
Leuare ē minuere. Actius in meleagro: Caue lassitu-
do poplitū cursū leuet. Idē ī uirtēgressia: Illos sua
pre induxit uirtus: tu laudē illoḡ leuas. Var. Quē
nam tūc esse dicā scētā qui manu corporis feruidos
apis latus sanguinis: tēq̄ uita leuas ferro ensi. uir-
gilius geor. li. ii. Omnē leuandum p̄dimus. Tur.
in demetrio: Nunc me ex aliōq̄ ingeniis iudicat ī
tercapedo quorum amicitias leuat. Varro in qnz
quatribus: Abscintium uti bibam grauem &
castorem leuemq̄ robur.
Lautum signat lotum. Teren. in phor. Te ne ad sym-
bolum uenire unctum atq̄ lautum e balneis.
Lautum mundū. Luc. lib. xxvi. Malis necesse est: lau-
tum e mensa pure capturus cibum.
Lautū abundans cōpetēs. Var. in gerūto didascalō.

Villico q̄ habeat satis se uix putant lautum:
Lautum etiam ingnatum uel maculatum. Virg. ge.
li. iii. Lauit ater uulnera sanguis. Acti. stasias. Vel
tropeo uulnere retro deformatum suo sibi lautū
sanguine tepido.
Lautū elegans suane. Terē. ī eunu. Facete lepidē lau-
te nihil supra affra. in uopisco: Equidē te nūq̄ mi-
hi pasitum ueq̄ amicū æqualē atq̄ hospitē quot-
tidianū & lautū & conuiuiū domi. M. T. in Ver-
rem actione. ii. Roma aut ex Sicilia rediī comites
istius atq̄ amici hoīes lauti & urbani. Et in Hor-
tensio: Quæ ē igit philosophia. Socra. nec dubito
quid quicūq̄ sit lantiua cui īctum elegantem ma-
gnifice neq̄ minus q̄ deesset colere instituisent.
Lentū signat tardū. M. T. de rep. li. v. Marcellus tace-
ret pugna maximus ut consideratus & lētus. Et
in Hortensio: Nūc crassum q̄ lentus ut scitis dice-
re solebat ad imitationē quasi nrī generis cōten-
disse lentū secūq̄ ociosum. Virgilius ī buccolicis.
Nos patriam fugimus tu tytre lentus in umbra.
Lentum flexuosum. Virg. in bucco. Lenta fallix quā-
tum pallenti cedit oliuæ. Idem in geor. lib. i. Atq̄
amerina parant lente retinacula uiri.
Lentū patiens placidū. M. T. in Hortensio: Qui cum
publicas iurias lente tulisset suam non tulit.
Lentū facile. Luc. li. xi. Cocta senex crassi p̄ huius pa-
cē magnus trico fuit nūmarius soluef nulli lētus
Lentū tenax. Plau. in menechmis: lenta iuncta sunt
scaria. Virg. geor. lib. q̄rto: Et uisco & phrygiæ ser-
uant pice lentius idæ.
Lentum frigidū. Vir. aene. li. i. Nocte leues melius sti-
pulæ: nocte arida prata Tudent: noctis lētus nō
deficit humor. Cice. de ora. li. ii. Neq̄ enim ē faci-
le perficere ut irascatur: sicuti tu uel iudex si tu ip-
se ferre id lente uideare.
Locū decus significare uult. Acti. i. Diomede: Non
genus uirum ornat generi uir forti loco.
Locus significatione manifesta est. Virg. aene. lib. iii.
Hæc loca ui quondam: Et hic locus urbis erit.
Locus genus nobilitas dignitas. Actius in euryface:
Atq̄ ut fides non renui de loco. Salu. in Catilina.
Natus haud obscuro loco.
Languor ē torpor & inertia. M. T. de offi. lib. primo.
Nihil autem magis cauendum est senectuti: q̄ ne
languori se desidiazq̄ dedat.
Languor defectio & dissolutio. Vir. li. ix. Purpureus
ueluti cū flos succisus aratro languescit moriens.
Idē li. x. Qualē uirgīeo demessū poplite florē. Seu
mollis uiolæ: seu languentis hiacynti.
Longum p̄ est planum porrectū. Virg. geo. li. iii. Tū
nullus longo lateri modus.
Longum altum arrestum. Vir. aene. lib. xi. Stant lō-
gis innixi hastis & scuta tenentes.
Longum diuturnū pseuerans. Virgil. aene. lib. iii. Et
longum andromachæ testatur amorem.
Longe ēt ualde. Vir. aene. li. v. Ante oēs stupet ipse da-
res: longeq̄ recusat. M. T. ī uerrē de p̄tura siciliēsi:
Hic lōge primus ciuitati se epycrates. Et de offi.
li. i. In his q̄ nobilissimi philosophi lōge p̄cipes.
lucil. li. xxx. Cui & deciminutia meæ epithegia ap-
pelli lōge opa ante oīa alia. Silen. hīsto. li. iiii. Egre-
gias & lōge p̄stātes ac mēdas aduersariōq̄ opes.

esse. Teren. in adel. Et erat lōge mea qdē sentētia. Longum sœuum pernitiosum. Virg. libr. i. Infœlix dido longum bibebat amorem.

Longe ēt signat aut tps plixitatē. ut Virg. ge. lib. ii. Nec longum tēpus & ingēs Exiet ad cælum ramis fœlicibus arbor: Aut spatii existimationem Credo postq̄ speculū tibi ablatū & longe & a pulchris abesse iensisti. Virg. lib. xi. Longe illi dea mater erit: quæ nube fugacem Fœminea tegat.

Luxuria est contra pudorē & supra modū profusio. M. T. de offi. li. i. Intelligimus q̄ sit turpe diffuere luxuria: delicate ac moliter uiuere.

Luxuria intēpestiua abundantia. Vir. geor. li. i. Luxuriam segetum tenera depascit in herba. M. T. de ora. li. i. Et oīs luxuries stilo depascenda. Virg. ge. li. i. Aut si luxuria foliorum exuberat umbra. Cicerō in ora. Gēmare uites: sitire agros: lætas segetes: luxuriosa frumenta.

Laxū libez & remissum. Virg. æne. li. i. Et præmere & laxas sciret dare iussus habenas. Idē ge. libro. ii. Et cum se lætus ad auras. Palmes agit laxis p. purum, immisissis habenis.

Laxū non angustū sed spatii maioris. Vir. ge. libr. iiii. Et primum laxos tenui de uimine ciclos: Ceruici sub nocte Marcus. Tullius de offi. lib. i. Et admittenda hominum cuiusq̄ modi multitudo: adhibenda est cura laxitatis.

Locandi significatio manifesta est: ut aut opis locandi aut fundi. M. T. epist. ad Cæsarem libr. ii. Vel q̄ locatio ipsa præciosa. Idem in Verrem in frumentaria Senonis mēoni nobilissimi hominis uxoris fundus erat colono locatus.

Locare constituere. Vir. æne. li. i. Hic alta theatri Fūdamenta locant alii. Luc. libro. xxx. Virtutis hæc tuæ artis monumenta locantur.

Locare marito dare. Plau. in Aulu. Virginem habeo grandem dote cassam atq̄ illocabilem.

Locare parare. Luc. li. xxviii. Hæc tamen conuentus tale infiditæq̄ locauit.

Lætum hilarem sicuti consuetudine. Vir. ge. libro. i. Et lætæ pecudes & ouantes gutture corui.

Lætum ferax. Virgilius georgi. libro primo: Lætus ager tantum nullo se misia cultu lætat.

Lætū pingue. Vir. ge. li. ii. Glandæ sues læti rēdeunt. Lætum grā plenū. Vir. æne. lib. i. Iumengq̄ iuuetæ purpureum: & lætos oculis afflarat honores.

Lætum plenū distentum. Virg. ge. li. iiii. Lætā magis præssis manabunt ubera mammis.

Lassum dicitur fatigatum. Luc. libro. xxx. Leonem ægrotum ac lassum.

Lassum marcens grauatum. Vir. lib. ix. Lassoue par pauera collo demisere caput.

Dictiones ab. M. incipientes.

Actare p̄cipitare. Act. i. Antenoris: Qui aut illorum copias fundam in campo: aut nauis urens castra mactabo in mare.

Mactare honorare. Actius in didascalo libro prio. Sapientiaq̄ iunctæ gratia atq̄ honoris pater honeste rem mactauit aurea.

Mactare ē imolare. Vir. ge. li. iiii. Et nigrā mactabis ouē: lucūq̄ ruifas. Lucil. li. v. Et nigras mactauit pecudes: & ignibus diuinis. Actius i erigona. Qd

utinam me suis architenens telis mactasset dea. Var. de uita populi romani li. i. Quod Kal. lunis & publice & priuatim fatuam pultrē diis mactat. Mactare est magis augere. Vir. li. ix. Mactē noua uirtute puer. Cice. Tul. li. i. Mactē uirtute. Act. i. p̄eolem: Pota ut dixi macta his armisq̄ mactē uirtutē p̄ris. Luc. sary. li. v. Mactē iq̄ uirtute simulq̄ his uersibus esto. Turp. in betontibus: Mactē uirtute esto. Pacu. i doloreste: Mactē esto uirtute operaq̄ omneq̄ approbo Marcus Tul. de rep. Ferunt laudibus mactant honoribus.

Mactare malo afficere signat. Plau. in Amphytrioe. At ego certe cruce & cruciatū mactabo. exi foras mastigia. Idē i Aulu. Dotate mactantem malo & damno uiros. Neuius i gallinaria: mactato te mifce. Vir. in bellis. Mactat uillam in fortuito.

Modicū in consuetudine paucillū uolumus. Modicum ueteres moderatū: & cū mō dici uolūt. Plautus i bacchidibus: Quibus ingens in aīo nobili ē modicū & sine uernilitate. Idē in p̄sa: Modice & modestē melius uitā uiuere. Et in milite: Modice sapis. Enni. i Hecuba: Quæ tibi i cōcubio uere cūde & modice morē gerit. Actius i bacchis: Agite modico gradu: iacet & uisus leuis. Tur. in de miurgo: Ego ædepol docta dico q̄ mulier uolet sibi sumā amicā eē indulgentē & diutinū modice atq̄ p̄ce eius feruiat cupidines. M. T. de rep. lib. secūdo: Statue eē optime cōstitūtā temp. quæ ex tribus generibus illis regali & optimati & populari cōfusa modice nec puniēda irriter aīum imānē & feg. Var. Sapiēs & bonū ferre post modice. & malū fortiter ac leuiter. Idē i Tithono: Si multū lusi: modice ābis: Salu. i lugurtha: Aīus belli i gēs: domi modicus: libidinis & diuitiæq̄ uictor.

Mitis est tranquillus & leuis. Virg. lib. viii. Mitis ut in morem stagni placidaq̄ paludis. Luc. libr. xxx. Et illud quoq̄ mite malum blandum ac dolosū: Marcus Tullius in Hortensio. Aut Theopompo acius aut Theophoro mitius inueniri potest.

Mitis ē maturus. Plau. in milite: Mitissime quidē fustibus. Vir. in buc. Sūt nobis mitia poma. Tur. in dia. Misero mitigabat sandalio caput. Pacu. in doloreste: Nec grandiri frugū fœturam posse nec mitescere. M. T. de rep. li. iiii. Cūq̄ autūno terras ad cōcipiēdas fruges patefecerit. hyeme ad concipiēdas relaxarit a fistula maturitate alia mitigauerit: alia torruerit. Idē de senect. Facit p̄sape ipa sibi audiētiā diferti senis compta & mitis oratio. Mater est quæ quoduis animal partu ædit. Vir. geor. lib. quarto: Mater cyrene mater.

Matrem ueteres etiā nutricē dici uolūt. Plau. in mēne. Ita forma simili pueri: ut mater sua non inter nosse posset quæ māmam dabat: neq̄ adeo mater ipsa quæ illos pepererat. Virg. æne. li. viii. Et lābere matrem impauidos idest nutricem.

Megz est solū. Terē. in phor. Nihil hēt nisi spem meram. Var. Liberos parare cui necesse ē nō ē megenec tu ædepol quid simulas tuis? Plau. in asina. Augz atq̄ argentū merum est. fixus hic apud nos aīus tuus clauo cupidinis. Var. sescq̄ ulyxe: Diogenē postea palliū solum habuisse & habere Vlixē merā tunicā: pileū ideo non hēre. Idē in eume. Tu

non ifanis: quo tibi uino corpus corruptis mero. *Merg.* *incep.* *Pompo.* in piscatoribus: Nescio qd nō est hoc merū quod hic plorat. *Var.* in *marcipo.* Eodē coniecisse mera miracula nescio quā. *Cicero* de orato. li. ii. Ecce tibi exortus ē Socrates magister istorum oīum. Cuius e ludo tanq̄ ex equo troiano meri principes exierunt.

Meret meret. *Vir.* li. x. Qualē meruit pallāra remittit. Et libro. iiii. Si benē quid de te merui. *M. T.* ad *Cæsare* iuniorē li. ii. Quē perisse ita de rep. merēte consulem doleo. *Luc.* li. xxx. Publica lege ut meras: praeſto est tibi questor. *Var.* in eume. Quia plus inquit merere debet: in quo uirtus est.

Meret rursus dolet. *Virgilius* *aenei.* libro quarto: *Sola domo meret uacua.*

Meret militat. *Luc.* lib. xv. Dū miles hyberna ac meret terſa ex aetate q̄si annos. Idē lib. ix. Annos hīs orat tā plures. Miles hyberna uobiscū meret. *Vir.* li. v. Merui quoq; saepe furores compressi. *Varro* de uita patrum libro tertio: Quin exercitu dona ti essent & equo publico merent.

Meret humillimū & sordidissimū questum capit. *Var.* reg. humanag. lib. xx. Qui in ordine ratis aēs militare merebat: & ob mercedē laborē uel infamiam corpis locat. *Luc.* lib. i. Et mercede meret religiones. *Var.* in *agathone* doloreſte: Qui merita hoīem & seruū facit. Vnde & mercenarii & meretrices dicuntur. Idem in eume. Primum est qui meret sextertios uicenos.

Medicamentū ē quo hoīes uel animalia cetera curantur. *M. T.* de offi. lib. iiii. Siquis medicamentū cuiuspiam dederit ad aquam intercutem.

Medicamentū rursus uenenū & grāce pharmanon uel p̄ducta eius syllaba: quod apud medos uenefici sunt plurimi. *Varro:* Et quārit ibidem ab *Hannibale:* cur biberit medicamentū: quia romanis inquit praesidibus me tradere uolebas.

Minutū ē sapius breue. *Minutū est obscūg & scrupulosū.* *Cicero* de ſi. bo. & mal. li. i. Ecce at alii minuti angustī & oīa ſemp̄ desperantes: aut maliuolī inuidi difficiles lucifugi maledici monſtruofi.

Malignum ſignat conſuetudine maluolum.

Malignum obſcurum. *Virg.* li. vi. Quale per incertam lunam ſub luce maligna Eſt iter in ſiluis.

Malignum gracile minus ferax. *Virg. geor.* lib. ii. Difficiles primum terrae colleſq; maligni.

Moliri eſt facere. *Vir. aene.* li. i. Moliri ue morā & ueniendi poſcere cauſas. Idem *Res dura & regni nouitas* me talia cogunt. *moliri.* *M. Tullius:* philippicarum. Quē nihil aliud agere nihil moliri niſi necē ciuiū atq; ipetū ciuitatis uidere. Idē de ſene. Iners non ſit: ueḡ ē ſit operoſa & ſemp̄ agens aliquid & moliens.

Moliri retinere morari ac repugnare. *Ceci.* in *pgamo* Itaq; qd letitiale me mobilitat: meror molit̄ mortu. *Lu.* li. vii. Multilamur molimur ſubducimur

Moliri extruere dictū a molibus. *Vir. aene.* li. i. Moli riḡ arcē: & manibus ſubuolet ſaxa. Actius in philoctete. Vbi horriſce & ſonī ſtridor gelidas molitur niues: Vnde demoliri dictum eſt conſtruere. *M. T.* de offi. li. i. Hanc ſcaure demolitus acceſſionem adiunxit aedibus. *Cassius Hemina* de cēſori

bus libro ſcdo. Et iam aurea in capitolio ſigna q̄ erant demoliantur. *M. T.* de offi. libro tertio: Demoliri ea quoq; altitudo officeret auſpiciis.

Molle ē nō dūg. *Vir.* li. viii. Molliſus ē ratus opa ad fabrilſta ſurgit. Idē *geo.* li. ii. Quid nē ora aethiopū molli canētia lana. *Molle recens nouū.* *Vir.* i. *buc.* Sunt nobis mitia poma Caſtaneae molles.

Molle opportunū. *uir. aene.* li. iiii. Sola uiri molles aditus & tempora noras: Idem: Et quā nobiliſſima ſandi Tempora.

Molle leue contemendū. *Virg. ge.* libro tertio: Tua Meccenas haud mollia iuſſa. *M. T.* de ſeneſt. Qd ferendum eſt molliter ſapienti.

Molle nō arduū nec erectū. *Vir.* i. *buc.* Qua ſe ſubducere colles icipiunt molliq; iugū dimittere cliuo.

Molle dulce iucundū. *Vir. ge.* li. ii. Molleſq; ſub arbore ſomni. *M. T.* de legibus li. ii. In aīos teneros atq; molles influere q̄ uarios cauendi ſomnos. Idē de ſeneſt. Oīs abſterſeris ſeneſtutis moleſtias: ſed ē effeceris mollem ac iucundam ſeneſtutem.

Molle placidum. *Actius* in theſepo: Niſi patif nauē in fugam tradunt ſubter ſaxa ad leuam qua mons mollebat mare. *Marcus Tullius* de ſeneſtute. Et *Hannibalem* iuueniliter exultantem patientia ſua mollebat.

Mirari ſignificat nouo aliquo obſtupesceri. *Virgilius* *aene.* libro primo: Artificumq; manus inter ſe operumq; laborem Miratur.

Mirari delectari accendi. *Vir. ge.* li. quarto: Seu q̄ olimpiacae miraris praemia palmae Paſcit aequos.

Mirari. *Vir. ge.* lib. tertio. Ille operum cuſtos: illum admiratur: & omnes circumſtant.

Micare eſt ſortiri digitis. *M. T.* de offi. lib. iiii. Dignū eē dicunt q̄cū in tenebris mices & eos quas ipſe quaſi forte aut micando uictus alteri cedit. *Varro* in *parme.* Micadum erit cum grāco: utrum ego illius numerum an ille meum ſequatur.

Micare p̄ uices ſine ordine mouere. *Virgilius* *geor.* lib. iiii. Micat auribus: & tremiſit artus. Idē li. x. Se mitanimiq; micant digiti: ferrūq; retrahit. Et *ge.* lib. iiii. Et linguis micat ore trifulcis. *Luc.* li. xxx. Oīa tumendo mucro uideas ſeruente micare.

Micare fulgere. *Vir. aen.* li. i. Micat ignibus aether. Et li. ii. Ardentes clypeos atq; aera micantia cerno.

Mittere manifeſtā habet ſignificationē. *Virg. aene.* li. viii. Mittitur & magni uenulus diomedis ad urbem: Et *geo.* li. iiii. In ſaltus: utruq; gregem atq; in paſcua mittes. Et mitte in uenerē pecuaria primus

Mittere ē excludere. *Virg. aene.* li. i. Moeſtūq; timorē Mitterē. *Sifen.* hiſto. li. iiii. mulierem miſſa fide ac pietate ppter amoris nefarii libidinem extitiſſe.

Mittere. *Virgilius* in bucco. Hos illi: q̄ nec bene uertat mittimus haedos.

Mittere omittere. *Terē.* i. *adel.* *Hera* lachrymas mitte. *Vir.* lib. xi. Mitto ea quā muris bellādo exhauſta ſub altis. *Luc.* lib. xxx. Hoc miſſum facias illo me utere libeter. *Marcus Tul.* de offi. libro tertio: Manilium miſſum factum temporibus uel iuſiurandum ualebat. *Platus* in aulula. Iam ſcrutari mitto redde huc.

Mandare ſignificationem notam habet. *Vir.* li. viii. Multa patri mandata dabat porranda.

Mandare cōmendare. uirg. æneid. lib. octauo: Fur-
tim mādarat alēdū Threicio regi. M. T. de offi. lib.
ii. Deinde scriptis nō ea quæ nunc: sed actiones no-
stras mandarem: ut sæpe fecimus.
Matur: dicit celer. uirg. ænei. li. i. Maturate fugā re-
gig: hæc dicite uestro. Actius in menalip. Est res
aliq̄ p̄sente his prius mature instituit. M. T. de offi. li.
iii. Vēit ipse mature scalmū nullū uidet. Var. i. eu.
Qui sit: ut uigilare matura cepisti more tenueris.
Maturū graue sapiēs. uirg. lib. vi. Hoc helimus facit:
hoc æui maturus acesces. Cicero de senectute. Iam
constantis ætatis & senectutis maturitas.
Maturū mite costū. uirg. i. buc. Triste lupus stabulis
maturis frugibus iber. Var. i. eume. Discubimus
sati dominus maturo ouo ad cœnam comit.
Metus dicitur sicuti plerūq; timor. uirg. libro sex-
to: Et metus male suada fames.
Metus religio. Virgilius libro septimo: Sacra comā
multosq; metu seruata per annos.
Manere ē loco insistere. uirg. lib. x. Manet imperter-
ritus ipse Hostē magnanimū operiēs. M. T. in uer-
rem: Qui iudicia mære apud ordinē senatorium
uolunt. Idem de officiis: Cirulum quendam sua-
dentem: uti urbe manerent.
Manere iminere debere. uirg. lib. ii. Te turne nefas te
triste manebit Supplicium. M. T. philippicaz li. xvi.
Si autem me aliud factum manet.
Manere expectare. Terentius in eunucho: Quā mox
irruamus: mane omnia prius experiri cōsilio q̄ ar-
tis sapientem decet.
Manet inhaerēt fixū ē. uirg. ænei. lib. primo. Manet
alta mente repōstū. Plautus in asinaria: Vale ali-
quanto amplius ualerem si hic maneres.
Monstrū dicitur horrēda magnitudo. uirg. æneid. lib.
libro secundo: Monstrum horrendum ingens.
Monstrum monstrationē. uirg. æneid. lib. iii.
Monstra deum refero.
Maculosum sordidum immundū. Luc. li. xxx. Hæc
maculosus cum uestibus aspicit ipse.
Maculosū ē uariū. uirg. ænei. lib. i. Succinctam phare-
tra & maculosæ tegmine lincis.
Macula turpitudine. M. T. i. uerrē actiōe secūda: Cuius,
ut adolescētiz maculas ignominiasq; p̄terea. Luc.
lib. xxx. Quē scire tuas oēs maculas uotisq;
Macula i. rētib; plaga. M. T. de suppliciis in uerrem
actiōe secūda: Reticulūq; ad nares sibi admouebat
tenuissimo lino minutis maculis plenum rosæ.
Metire ē trāsmeare. Luc. lib. xxx. Vir mare metiē ma-
gnū fluctibus tradit. uirg. Geor. lib. quarto: Inui-
cto bipedum cursu metitur equorum.
Manicæ dicunt uestium. uirg. lib. xi. Et tunicæ ma-
nicas & habent redimicula mitræ.
Manicæ qbus māus uinciunt. Luc. li. xxx. Sic laqueis
manicis mēs irretita ē. uirg. ænei. lib. primo: Ma-
nicas atq; arta leuari Vincula iuber priamus. Plau-
tus in asinaria: Vir manus manicæ cōplexæ sunt.
Mœstū triste miserādū. uirg. ænei. lib. ii. Et mœstas
pmere uoces. Luc. lib. xxix. Cohibet & domina
mœstus se albinus.
Mœstū enectū fame. Luc. li. xxx. Ventrē alienū mœ-
stum fouere ex mollito ordeo uti cataplasma.
Mutare delinquere. Luc. li. xxvi. Mihi qdē psuadent

publice mutare meos.
Mutare trāsferre. Luc. lib. xxvi. Doctior cæteris ifasa
mitis mutes aliquo tecum sacra facta.
Mutare aliqd p̄ alio accipe. Luc. libro. xxvi. Publica
nus uero: ut asiæ siam scripturarius pro Lucilio id
ego nolo: & immo hæc non muto omnia.
Mouere manifestū est quā hēat significationem.
Mouere excludere. M. T. de officiis libro tertio: Atq;
quodā quasi uenēo pficiat: ut ueros hæredes mo-
uear: in eorum locum ipse succedat.
Meditari ē discere p̄doceri. Plau. i. amphytrione: Prius
ip̄e mecū & uolo hic meditari: sic hoc p̄ hoc loqr.
Meditari excogitare. Terētius in andria: Venit medi-
tatus al. cunde ex solo loco.
Dictiones ab. N. littera incipientes.
Obile ad dignitatē generis referē. Salusti-
n. us in catilina. Nobili genere natus.
Nobilis notus dicit. M. T. de offi. lib. ii. Te
stis ē phalaris: cuius ē p̄ter cæteros nobilitata cru-
delitas. Lu. satyræ lib. vii. Frinæ nobilis illa ubi
amatorē p̄bius quē. Actius i. Diomede: Me agros
referā: Nā hic suam nobilis ne cui cognoscat noto
Terentius in heauton: Mea est potens magnifica
sumptuosa nobilis. Virgil. lib. viii. Est locus italiæ
medio sub montibus altis Nobilis. M. T. in uerrē
actione secūda. Oppidū est in hellepōto Lāpacū
id ip̄imis asiæ prouinciæ clarū & nobile. Luc. lib.
xxx. Tum illud epiphoni quod etiam tum nobile
est. Vnde & nobilitarent notificarent dictum est:
magisq; fama obiectarent ne eam malefactis nobi-
litarent. Actius in Telephona. His demum misere
est: cuius nobilitas miseras debilitat. Pacuuius in
doloreste: Hiccine is est quē famæ gratia ante oēs
nobilitat uiros.
Numex ordinē. M. T. de deoz natura li. ii. Nihil est
enim ut orationē numero moueri possit sine con-
silio in quo nihil est temerarium. Virg. ænei. li. iii.
Digerit in numerum.
Numero signo. Actius in cenomao: Numero te ex-
purgasti. Idem in antigona. Ne istū numex amit-
tas subitū oblatū. Turpil. in Demetrio: Nunq̄ ni-
mis numero quēq; uidi facere q̄ factū est opus. Idē
in lyndia: Ego i. turba foras subdixi cum hac me
ne qs ad numero mihi nolebat currere. Quid pu-
er rogasset & petessatus capite inuisset: ac discedēs
numero uenire ait adolescentē. Afranius i. priui.
Numero inepti pertinuisti cassam terriculā aduer-
sarii. Plautus i. amphytrione: Numero mihi i. mē-
tem fuit. Marcus Cato de libe. educandis: Vt qui
cunctam celeriter erant nati ferre numerariis præ-
muniebant: q̄ qui cito facturum q̄ sue ostēdere uo-
lebat: dicebat numero id fore.
Numeros modos. Virg. in bucco. Numeros memi-
ni si uerba tenerem. Marcus Tullius de officiis li.
quarto: Perfectum atq; absolutum est. & ut idē di-
cunt & omnes numeros habet.
Niti ē conari sub onere. Virg. geor. li. iii. Post ualido
nitens sub pōdere saginus axis icrepat. Cice. tuscu-
lanaz lib. iii. Tam illud quod sisiphus uersat sa-
xum sudans nitendo neq; proficit hilum.
Niti fultum esse. Luc. libro uigesimo sexto: Sūmi ni-
ti naturæ opibus: at ego contra: ut dissimul siem.

Nititur incumbere. Virgil. libro sexto: Ille uidetur
ra iuuenis qui nititur hasta.

Nititur rursus ambulare. Pacuuius in phiboea: Ardua
p loca agresti ac trepidare gradu nititur. uirg. aenei
dorum libro secundo: Pressit humi nitens.

Nititur uolare. uirg. aeneid. libro tertio: Hic primum
paribus nitens cillenius alis.

Nare est natate. Virgilius libro octauo: Et fluuiū uin
clis innaret codia ruptis.

Nare rursus uolare. Virg. Geor. lib. iiii. Hic ubi iam
emissum caueis ad sydera caeli: Nare p astatem la
quidam suspexeris agmen.

Natare iteque trepidare. uirg. geor. libro quarto: Con
ditque natantia lumina somnus.

Necessitudo p necessitas. Salu. i iugurtha: Et ia an
tea iugurthae filia bocho nupsit. Veg. et necessi
tudo quae et timidos fortes facit. Idem in eodem Coa
ctus reg. necessitudinis statuit armis certare. Var. in
modio. Asse uiuū asse pulmentariū sedas quo na
tura non necessitudo. Sifen. histo. li. iiii. Id me neque
metu neque calamitatis necessitudinis iduētū facere.

Necessitas uis quaedam quae alterū cogere i uitium
potest ut plerumque.

Nomen est propriū uocabulū singulorum. uirg. lib. vii.
Cui nomina mille. Mille nocendi artes: & ut nomen
aui referens priamus.

Nomē decus dignitas. uirg. aenei. lib. ii. Auulsiūque hu
meris caput & sine nomine corpus.

Nota dicitur pbrū. Luc. li. xxx. Quae scis scire tuas oēs
maculasque notasque.

Nota signū. uirg. Geor. libro tertio: Continuo notas
& nomina gentis inurunt.

Nota distinctio. uirg. lib. v. Ceruleae cui terga notae.
Nudū in consuetudine sine tegmine dicitur. uirg. lib. v.

Nudatosque humeros oleo perfusa cutescit.

Nudum insepultum. uirg. lib. quinto: Nudus i igno
ta palinure iacebis arena.

Dictiones ab O. littera incipientes.

Occupatus & impeditus: ut graece dicitur asco
li. id est uacuus non est. Plautus i amphytrio
ne. Erulam phytrio occupatus. Cic. tusc.
lib. v. Vt si occupati profuimus aliqd ciuibz non
stris: profuimus etiam si possumus ociosi.

Occupare est proprie puenire. Cice. Tuscul. li. v. Quod
idem melioribus et uerbis Metrodorus occupauit.

Titin. ueliterna: Ergo occupa foras exire: ut praesit
lintheū. uirg. li. xii. Et ueniēti ebyso plagaque ferēti

Occupat os flammis. Actius in euryface: Quae admodū
impetū occupemus iacere ultro in regē fidē p eos:

& nisi clamoris regē auferre ab regia occupo pue
rū. Turpi. i trāsitione: Cessō occupare & me in col
loquū cōferre hogz. Enni. Hectoris lustris: Hecto
rei sūma armatos educit ui foras castrisque castra

ultro ferre occupat Pacuuius in dolore. Is quod est? q
si illū tu occupas leto dabis. Var. in phoebo: Crede
mihi plures dominos serui comedere q canes.

Quod si acteon occupasset & ipse prius suos canes
comedisset & non negauisset saltatoribus: i theatro
fieret. Idem in eumenidibus: Priusque responderē fo
ris nescio quis occupat res indicare.

Occupare est rursus detinere. Plautus in epidico: Atque
id non decet occupatū tibi erit argētū. Pacu. i atha

lantha: Sup satis ager niue in mare aium occupes
M. T. de of. li. i. Et i ea fuditus dolēda occupati sūt
& fuerūt. uirg. geor. lib. iiii. Manicisque iacentē occu
pat. Var. i eume. Cū in eo eēt occupatus q i sola ca
raret: ut scribit Scantius homo perdionysia.

Occupare est iuenire tenere uel possidere. Plau. i trinū
mo: Familiā optimā occupauit. M. T. i horrensio:

Et paulū marcelli occupauisse. uirg. aenei. li. vi. Oc
cupat aeneas aditū custode sepulto. M. T. in philip.
lib. xiii. Agri lucani possessiones occupant.

Occupare collocare. Pompo. i pictoribus: Quae tula
ram mecū nulla deinde uictoria tam grata merce
de ilico curauit ut occuparem. M. T. in uerrē actōe
secunda. Praeterea pecunias occuparat: apud popu
los signa & syngraphas fecerat.

Opinio est fama. M. T. ad caesare iuniorem lib. i. Erat
opinio bona de plantio: bona de lepidō.

Opinio suspitio. Varro in eume. Qui oēs me bima
trā agitare clamitantis opinionē mihi isantiae meae
cōfirmat. Actius i euryface: Opinione factū est qto
minus stirpē educabat: tāto ueremur magis eos
esse. M. T. de officiis libro tertio: Qui primū hanc
natura cohaerentia opinione distinxissent.

Opinio spes opinatio. M. T. ad caesare: Posthac quod
uoles a me fieri scripto uincā opinionē tuā. Idem de
offi. li. iiii. Opinione austerū populo eoz: similes fo
re quos sibi delegerit ad imitādū. Var. i eume. Sic
ad nos citius opinione uertilabundus miser decidi.

Sisēna hi. li. iiii. Popedius opinione frustrata.

Obscenū est imūdum. uirg. aenei. li. iiii. Obscenās pe
lagi ferro foedare uolucres. M. T. de of. lib. i. Alter
ne libero qdē: si regē turpitudini adhibet uerboque
obsceinitas. Varro in Agathone: Pueri obscenis
uerbis nouae nuptulae aures restaurant.

Obscenū uitale. uirg. aenei. lib. iiii. Obscenāque famē:
q priā picula uitō. Idem li. xii. Ne me terrete timēte
obsceinae uolucres. Cic. tusc. li. ii. Vna & obscenas
uoluptates de quibus multa ab illis habet oratio.

Obscenū signat & maledictū. Acti. i cenomao: Nos
ite actutū atque ope magno educate p urbē. & oēs q
arcana a se tūq: accollūt ciues oibus faustis angustā
adhibet fauētā ore obscena dicta segreget. Luc.
lib. xxx. Deum rixa uerrat uerba obscena.

Obitus signat mors uel occasus. uirg. geor. lib. i. Nec
frustra signoz obitus speculamur & ortus.

Obitus rursus aduersus. Actius i atigōa: Atat nisi me
fallit i obitū sonitus. Turpil. i epiclero: Et quod est q i
terrumpit sermonē meum obitu suo.

Omē dicitur hospitiiū prosperz. Georgi. lib. iiii. Omine
quo firmans animum sic incipit ipsa.

Omē signat aduersa. uirg. lib. xii. Neue omine tanto
prosequere.

Olim trinam habet significationē: temporis praete
riti: Meos olim si fistula dicat amores.

Olim tpis futuri. uirgil. aenei. i. Hunc tu olim caelo
spoliis oriētis onustū Accipies secura. Luc. saty. li.
xix. Sic tu illos fructus aduersa hyeme olim Tur
pi. in philopatro: Deinde cū ad te redierit res olim
post mortē patris. Affrānius in suspecta: Non ama
torē olim defensorem per eum uolet.

Optare est p cibis aliqd a diis postulare. Virg. aenei. lib.
septio: Et reor & siquid ueri mens augurat opto.

Optare ē eligere. Luc. saty. lib. xxix. Aug. bis hominē
hēas hominem qd ad auge: qre ut dicimus nō uideo
hic quod magnope optē. Salu. histo. li. iii. Atq; cū
cupio laudatū accēsum: q̄ p̄miorz spes qbus cū op
tauiſſet ire iubet. Vir. ænei. li. iii. Optauitq; locū re/
gno. M. T. de offi. lib. i. Quæq; maiori p̄ti pulcher
rima uideant ea maxime optāt. Te. i. eunu. Hoc si
feceris: qd uis p̄mimum a me optato. Varro in mar
cipore. Et Diogenes q amicos: q ab Alexandro re
ge iussus optare qd uellet se facturum.
Offendere ē pcutere. Turp. i. peraterula: Caput ut of
fendi adimere pol. Luc. lib. xxix. Deinde mittit uiri
le ueretrum in flumē: offēdit buccam bolumnio.
Offendere lædere. M. T. de suppliciis li. iii. Cū iste cū
pallio purpureo pariq; tunica uersare i conuiuuiis
cū mulieribus nō offendebant hoies i eo neq; mo
leste ferebāt. Luc. li. xxvii. Nā hic qdē reditū talem
portendebant: neq; alia in re ulla offendere.
Offendere iuenire. Pacuuius i iliona: Quos ego ita ut
uolui offēdo icolumis. Afra. i. hoie: Et memori
ter cū uenero cōfēctā ut offēdā. Quadrigarius in
annaliū lib. ii. Inde postq̄ aliq̄tū recessit offēdit mō
tē loca munita resq; oēs habere: q̄ militibus opus
sūt ligna: aquā pabulū. Et Te. i. eunu. Offendi adue
niēs quēdā mei loci atq; ordis hoiem. M. T. de si
gnis: Quod nōdū p̄fectū tēplū offēderēt neq; po
nere potuerē. Lucr. lib. xxvi. Si qd ueg. inusitatū
aut zerematicū offēderā. M. T. de repu. lib. ii. Sed
imitor architā illū tarētīnū: q cū ad uillā uēſſet &
oia aliter offēdiſſet. Plau. in amphytriōe: Eo mo
re exp̄gefactā adueniēs tenebrosus offēdi domi.
Varro sexagesimo: Romam regressus ibi nihil of
fendi quod ante annos quinquaginta cum primū
dormire cōcepit reliqui.
Obscure ē sine lumine. Virg. geor. li. primo: Si nigrū
obsuro cōprehenderit aera cornu.
Obscure ignobile. M. T. de offi. libro secundo. Qui
magna sibi pponūt obsuri orti maioribus.
Obscure ascōditū latens: uirg. libro undecimo: Vidi
mus obscuris primam sub uallibus urbem.
Observare suscipe magnificare. M. T. de officiis lib.
primo: Sicut aliquo honore: aut imperio affectos
observare & colere debemus.
Observare celare & i terra tegere. Plau. i. aulu. Vbi is
obiit mortē q mihi id auge credidit cōpi obseruā
Observare cognoscere. uirg. ænei. libro secundo: Et
uestigia retro Obseruata sequor.
Observare curiose & suspiciter circumaspicere. Plau
tus in aulularia: Oculos ego tibi istos improbe: ne
me obseruare possis quid rerum geram.
Observare captare. uirg. geor. li. iii. Quos durus ara
tor. Obseruās nido iplumis detraxit. Luc. li. xxviii.
Quod si obseruans hominem qui pro cōmodo & re
gno gaudet. Teren. in Andria: Perterrefacies dauū
obserues filium quid agat.
Orator significantia manifesta est.
Oratores legatos. Virgilius libro undecimo: Cētum
oratores prima de gente latina ire placet.
Occurrere dicif obuium fieri. uirgilius libro sexto:
Hic illi occurrit tydeus.
Occurrere subuēire cōmouere. Marcus Tul. de sup
pliciis: Occurrebat tibi oratio.

55
Offerre iuenire. Luc. li. xxvi. Hoies ipli hāc sibi mole
stia ultro atq; ærumnā offerūt ducunt uxores.
Offerre efferre. Luc. libro trigesimo. Vt nunc hac re
mihi opem atq; auxilium offeras.
Offerre ostendere. uirgilius libro sexto: Strictaq; aci
em uenientibus offert.
Obducere aperire. Luc. lib. xxviii. Vos interea lumen
afferte: atq; aula obducite.
Obducere tegere. Virg. i. buc. Obducit pascua iūco.
Orare ē p̄cibus p̄scere. M. T. in uerrinaz diuinatōe:
Rogare & orare ne eos supplices aspernetur.
Orare ē agere. M. T. de offi. lib. iii. Vt uerā amici cām
esse malit: ut orandæ litis tempus quoad p̄ leges
liceat accommōdet.
Oppido ualde. Plautus in amphytrione: Oppido in
terii. Obsecro hercle quantus q̄ ualidus est.
Oppetere occūbere mori. uirg. æn. li. i. Quis ante ora
patz troiæ sub mœnibus altis Cōtigit oppetere.
Oppetere incidere. Plautus in asinaria: Atq; illa uiua
nimis ut pestem oppetas.
Obesū p̄ uberi & crasso sapius ponit. uirg. ge. li. iii.
Argutūq; caput breuis alius: obesaq; terga.
Obesū gracile & exile. Neuius i carmine: Corpe pe
ctoreq; obeso ac merito exeso tardi igenio lenis.
Dictiones ab. P. incipientes.
Propriū diuturnū. Sisenna histo. lib. iii. Tū
p subito tacuit ad quē metu & suspitione p
pria capere non poterat quietem.
Propriū est suū unuscuiusq;. Vir. lib. vii. Hunc mihi
da p̄priū uirgo fata nocte laborē. Varro i caprino
p̄lio: Nam uirtutē propriā mortalibus fecit: certe
promiscue uoluit communia habere.
Propriū signat rursus p̄petuū. Sisenna histo. li. iii.
Victoribus p̄prie spem uictis aduersæ fortūæ ma
iorē formidinem obiecit. Plautus in cistellaria: At
q; illum amatorē tibi p̄priū futuz in uita. Virg.
lib. vi. Propria hāc si dona fuissent. Idē lib. iii. Da
p̄priā tymbreæ domū. Teren. i. andria: Ego deoz
uitā propterea sempiternā arbitror: q; uoluptates
eorum p̄prie sunt. Actius in armoz iudicio: idē
Fors dominatur. Neq; in illa uita propria i uita ē.
Luc. saty. lib. decimo sexto: Cætera cōrēnit & i usu
ra oia ponit nō magna proprium uero nihil ne
minē habere. M. Tullius de republica libro quar
to: Et noster plato magis esset lycurgus: omnia q
prorsus iubet esse communia ne quis ciuis p̄pria
aut suam rem ullamq; adicere.
Affranus in Vopisco: Dii tibi dent p̄pria exoptes bo
na. Luc. lib. uigesimoseptimo: Cum scientia nihil
est proprium in uita mortali datum.
Præuerrere præterire. Vir. æneid. li. iii. Volucresq;
fuga præuertitur ebrum.
Præuertit itez signat reuocat. Plau. i. amphytrione:
Ibi me inclamat alcmena: iā ea res horrore afficit.
Herilis p̄uertif metus: accorro ut sciam qd uelit.
Præuerrere itez signat antepone. Plautus in Am
phytrione: Illuc redeundum est mihi: ne me uxo
rem præuertisse dicatur pre republica.
Promittere ē polliceri. Vir. æneid. li. ii. Promissi ul
torem & uerbis odia aspa moui. M. T. ad Cæsare
iuniorem: Promissa tua memoria teneas.
Promittere ē significat ad magnitudinem nutrire.

Plautus in rudēte: Capillū p̄mittā optimū est:icipiā
q̄ h̄ariolari. Vir. æneid. li. iiii. Promissaq̄ barba. Var
ro in modio. Qui cum erant in Græcia coma p̄
missa barba rasa palea trahentes.
Protelare ē pcutere. Terē. i. phormione: Ne te iratus
suis seuidicis dictis ptelet. Sisenna histo. li. iiii. Ro/
manos ipetu suo ptelant plectus persequuntur.
Protelare rursū adiuvare. Luc. satyræ. li. i. Quē neq̄
lucanis oriundi mōtibz tauri ducere p̄telo uali/
dis ceruicibus posset. Idē libro duodecimo. Hūc iu/
ga muloz protelo ducere cētum nō possunt.
Protelare ē et excludere. Turp. i. lēnis: Propter peccatū
paxillū idignissime patria ptelatū ēē seuitia p̄ris.
Prodere signat deferre. Virg. æneid. libro secundo.
Prodere uoce sua quenq̄: aut oppōnere morti.
Prodere rursū differre uel excludere. Vir. æneido/
rū libro. i. Nos tua p̄genies cæli q̄bus annuis arcē
Nauibus infandū amissis unius ob irā Prodimur
atq̄ italīs longe disiungimur oris.
Prodere ē et ptēdere uel edere. Virg. æneidoz lib. iiii.
Italiā regeret genus alto a sanguie teucrī pderet.
Periculū est salutis discrimen. Virg. ænei. lib. iiii. Ob/
scœnāq̄ famē quæ prima picula uito. Luc. li. xxx.
Adde alios omnes meo periculo ex ordine.
Periculū expimētū. Sisenna histo. libro tertio. pericli/
tanē tormētā ac tela multaq̄ genera machinamē
toz. M. T. de repub. lib. iiii. Sed ut ipsi sæua nimīū
periclitentur uident quid se putēt esse facturos.
Periculosum maius & uehemēs. M. Tul. de officiis li
bro primo: Grauioribus autē morbis periculosas
curationes & ancipites adhibere coguntur.
Pressum subtile. M. T. in hortensio: Quis te autē est:
aut fuit unq̄ in partiundis rebus i definiēdis & ex
plicandis pressior.
Pressum onustum grauatū. Vir. geor. lib. i. Ceu pres/
sæ cū iā portū tetigere carinæ Puppibus.
Premere d̄fodere. Vir. li. x. sulcūq̄ sibi p̄mat ipa caria
Premere claudere. Virgilius libro undecimo: Pressi/
ue oculos aut uulnera laui Veste tegens.
Premere inseq̄ fugare. Virg. ænei. lib. primo: Hac su/
gerent graui: p̄meret troiana iuuentus.
Premere urgere. Virg. geor. lib. tertio: Ingentem cla/
more premes ad retia ceruum. Et libro sexto: Fau/
niq̄ premunt te iussu parentis.
Premere significat inniti cū p̄dere. Virg. geor. li. iiii.
Et spumantia cogere pressis Mella fauis.
Premere rursū refrenare uel cohibere. uirg. ænei.
lib. i. Impio p̄mit ac uinclis & carcere frenat.
Premere tegere. uir. li. xi. quos simois p̄mat ille uiros
Premere ē et remouere uel excindere. uirg. geor. lib. i.
Et ruris opaci: Falce p̄mes umbram.
Premere occidere. uirg. xi. Amigerūq̄ remi p̄mit.
Premere aduersari. uirg. xi. Numina nulla premunt:
mortali urgemur ab hoste mortales.
Premere calcare. uirg. ænei. lib. ii. Veluti qui sentibus
anguem Pressit humi nitens.
Premere deponere. uirg. geor. lib. ii. Quod superest
quacūq̄ premes uirgulta per agros.
Precium poenæ exitum. Liuius in achille: Si malos
imitabor: tum premium pro noxa dabit.
Precium dicif quod re empta dat. Virg. ænei. li. iiii.
Vrbē exiguō p̄cio posuit. Teren. in eunu. Premium

sperans ilico producit ac uendit.
preclū pro p̄mio. Salu. in iugur. Vicit tamē in senatu
pars illa quæ nō premium aut gratiā anteferebat.
patibulū est crux. Salu. histo. li. iiii. In quis notissimis
malo dep̄dens uerberabat aut in mutilato corpo
re improbi patibulo eminens affigebatur.
patibulū sera q̄ ostia occludunt q̄ hac remota ualuz
pateāt. Titin. in fullo. si q̄q̄ hodie p̄ter hanc postū
cū nostrū pepulerit patibulo hoc ei caput defrigā.
petere signat p̄scere. uirg. li. viii. Mittif & magni ue
nulus diomedis ad urbē: Qui petat auxilium.
petere uocare. uirg. li. viii. Quid cās petis ex alto?
petere percutere ferire. uirg. in buccolicis: lam cornu
petat pedibus qui spargat arenam.
petere appetere. uirg. libro. viii. Notumq̄ petiuit cō
iugis infusus gremio per membra soporem.
etere sequi. uir. libro q̄nto: Quem petit: & summīs
annixus uiribus urget.
petere abducere. uirg. lib. septimo: Tartareū ille maz
nu custodem in uinclā petiuit.
petere inquirere. uirg. lib. viii. Euandru petimus.
petere cupere appetere. uirg. geor. li. iiii. Pulchramq̄
petunt per uulnera mortem.
petere eligere. uirg. geor. lib. iiii. Principio sedes api/
bus statioq̄ petenda.
petere obtinere. uirg. ænei. li. primo: Quæ proxima
littora cursu Contendunt petere.
petere manere expectare. uirg. lib. octauo: Troianos
hæc monstra petunt.
propter signat eius cā. uirg. ænei. lib. iiii. Te p̄pter li/
byæ gentes numidumq̄ tyranni Odere.
propter alicuius rei cā. Var. Sefq̄ ulyxe: Quid est mi
nerua p̄pter stetit significare eū p̄pter doctrinā.
propter iuxta. uirg. geor. lib. iiii. Et uiridi in cāpo tem
plum de marmore ponam Propter aquam.
ponere ē deponere. uirg. ænei. libro primo: Ponūtq̄
ferocia poeni Corda uolente deo.
ponere cōsumere cōterere. M. T. de offi. lib. ii. Miren
turq̄ in ea tantum me opæ & temporis ponere.
ponere cōstituere. uirg. geor. libro tertio: templum
de marmore ponam.
ponere obseruare. uirg. geor. lib. iiii. Aut parco sale cō
tingunt: hyemiq̄ reponūt. Itē in. i. ænei. Manet al
ta mente repositum iudicium paridis.
ponere desinere. uirg. lib. octauo: Cum uenti posue
re: Omnisq̄ repente Resedit flatus.
pernix dicif celer. uirg. geor. lib. iiii. Talis & ipse iubā
ceruice effudit egna Cōiugis aduētū pernix satur
nus. Luc. lib. xxvii. Fuimus pernice: æternum id
nobis fore sperantes.
pernix perseverans. uirg. geor. lib. tertio: Et inter du
ra iacet pernix in strato saxa cubili.
pullum est ætatis nouellæ. Virg. Georg. libro tertio:
Continuo pecoris generosi pullis in aruis.
pullum nō album. uirgilius tertio Georgicoz: Reif
ce ne maculis infuscer uellera pullis.
plagæ sunt uerbera. uirg. i. eodē: Plagisq̄ perempto:
Tunsa p̄ integrā soluunt uiscera pellem. M. Tulli
us de supplicis: Plagis cōfectum dico a lictoribus
tuis pater ante oculos concidisse.
plaga spatiū imēlū. uirg. ænei. libro primo: Aetheræ
quos lapsa plaga iouis ales aperto Turbatat cælo.

Plaga sunt & in rætibz qbus capta splicant. Virgil.
æne. li. viii. Rætia rara plagæ. M. T. de of. li. iii. Sūt
ne igit isidiaz tēdes plagas et si excitaturus nō sis?
Plaga spatiū amplissimū uel cæli uel agri. uirg. li. vii.
In medio dirimit plaga solis iniqui.
Plaga aliquādo pars lecti: aliquando ois. Varro i pro
metheo: Eburneis lectis & plagis sigillatis. Afranius:
Plagam facito demeæ & plagulā de lecto pel
lis dimitte ordine.
Putare colligere cōferre. Plautus i aulularia: Putatur
ratio cum argentario.
Putare dicitur purgare rarefacere. uirgil. georgicorū
libro secundo: Fingitq; putando.
Putare aptare. Titin. i sullōibus: Da pēsam lanāq; nō
reddet tpi putatā: recte facite: ut mulctet malo.
Putare aio disputare. uirg. vi. ænei. Multa putas: for
tēq; aio miseratus iniquā. Ennius i thyeſte: Ibi qd
agas secū cogites parat putat. Cecilius i exule: Nō
hoc putas: non habet in corde tibi uersatur.
Putare extimare. Terētius in andria: Recte putas.
Putare dicitur impiare cōtaminare. Vir. in sexto: Di
stulit in seram commissā piacula mortem.
Piare expiare purefacere. Virg. in sexto: Duc nigras
pecudes: ea prima piacula sunt.
Piare condere consecrare. uirg. in septimo: Prodigiiis
aſti cælestibus ossa piabunt.
Passum ppeſsum. uirg. ænei. li. iii. O passi grauiora.
Passum dicit genus liquoris quod ex una passa cogit
Virg. geor. li. ii. Et passo plithia utilior.
Passum dispersum solutū. Virg. æneidog. li. primo:
Crinibus iliades passis. Terētius i phormione: Ca
pillus passus nudus pes ipsaq; horrida.
Passum extēsum patens. Vnde & passus dicimus qd
gressibus mutuis pedes pateſcūt. Ennius in. x. Ae
gro corde comis passis ait p patētibus & extēsis.
Parcere est ueniā dare. Virgilius in septimo: Parcere
subiectis & debellare superbos.
Parcere seruare. Virgil. in. x. Argēti atq; auri memo
rans: quæ multa talenta Gnatis parce tuis.
Pax significantiā habet notam. uirg. libro septimo:
Pax mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni.
Pax uenia. Idem æne. libro tertio: Sed uotis p̄cibusq;
iubent exposcere pacem.
Pax ppitiatio. Idē in eodē: Exorat pacem diuum.
Præstare facere. M. T. de of. Emptorem indemnem
damno præstari oportere.
Præstare dicit consuetudine beneficium dare.
Præstare exhibere. M. T. ad cæsare iuniorē li. ii. Tu si
meā fidē p̄stiteris: quod cōfido te esse facturum.
Præstare antecellere. uirg. in. xii. O p̄stans ai iuuenis:
Salustius in Catilina. Omnis hoies qui sese studēt
præstare cæteris animantibus.
Præstat utile est. uirg. ænei. iii. Præstat trinacrii me
tas lustrare pachini.
Piū dicit religiosū. Vir. iii. geor. Dii meliora piis.
Pium castū. uirg. in sexto: Quicq; pii uates.
Præcipere iubere uel mouere. uirg. in. xi. Ipsi numeq;
modūq; catinis Præcipiunt. Et nono: Nāq; ita de
scendēs p̄ceperat optimus armis Aeneas.
Præcipere est puenire. uirg. in. xi. Exultatq; ais & spe
iā præcipit hostē. uirg. in sexto: Omnia p̄cepi atq;
animo mecum ante peregi.

pulsatum percussum. Vir. i. vi. Pulsatusq; patens aut
fraus in exa clientia. M. T. de supplicis: Lictores cō
sistunt ualentissimi: & ad pulsandos: uerberandos
q; homines exercitissimi.
pulsatum uiolatum. uirg. in duodecimo: Pulsatos re
ferens infecto foedere diuos.
producere dicit longius ducere. uirg. ii. ænei. Abne
gat excisa uitam producere troia.
producere prosequi. uirgilius nono: Nec te tua fune
ra mater Produxi.
producere instituere. Terentius in Adel. Seni animā
primum extinguerē ipsi qui illud pduxit scelus.
producere foras ducere. Terētius in heautō: Produ
xi ac uēdidi. M. T. in frumētaria: Quid opus lolio
nemo tuorum amicorum: nemo abs te pductus
nemo interrogatus.
proluuies & illuies significantiā habēt parē: & ē im
mūdicia. uirg. tertio ænei. Foedissima uentris illu
uies. Terentius in heauton: Pannis obſita neglecta
imunda illuie.
proluuium profusio. Terentius in Adelphis: Quod
proluuium? quæ hæc largitas?
proiectum dicit dimissum derelictum. uirg. li. viii.
Proice tela manu. Idē in bucco. Non ego uos post
hac uiridi proiectus in antro.
proiectū longe iactū extēsum. M. T. de signis: Sed qd
erat eiusmodi loco. uirgilius tertio ænei. proiecta
q; saxa Pachini Radimus.
proiectū subtrahit. M. T. i philippicis: Quod hoc
secundante fecit ex urbe proiceris.
præstringere obtenebrare. plautus in milite glorio
so: Præstringat oculorum aciem in acie hostibus.
præstringere attingere. M. T. de signis: Ignoscite: ita
magnitudo me breuiter præstringere atrocitatem
criminis non sinir.
præstringere dicit radere. M. T. i philip. lib. iii. Cuius
qdē radere portā capuæ pene p̄strinxisti.
poscere accipere. Varro in parmeone: In argumentis
poscit palmam.
poscere signat petere. uir. in. xii. poscit equos gaudet
q; tuens ante ora frementis.
poscere puocare. uirgil. in. viii. Haud acrē dubites in
p̄lia poscere turnū. M. T. in prima & secūda actiōe
in uerrem: poscunt maioribus periculis.
poscere aduersari. Virgil. in. v. Egdē sic poscere uen
tos: lādudum & frustra cerno te tendere contra.
proferre palā facere. Luc. li. xxvii. proferat ergo iā no
ster ordo scelera: quæ in se admiserit.
proferre p̄tendere. M. T. de repu. lib. iii. Sapienti iubet
proferre opes amplificare diuitias.
penetrare est ingredi: penetrare exire proripere. Plau
tus in trinūmo: Quo illic homo fortasse penetra
uit in ædibus.
pariter ex æquo. Neuius in decuma: Quid prop̄ha
nari modo sic tris menles i æde: ut pariter dispat
tiantur bona patris.
pariter cōuenienter. Titin. in prælia: Ne tu istū æde
pol inedia extulisti pariter: ut dignus fuit.
pariter similiter. Afranius in hoie: Tibi i utraq; p̄te
pollet & pariter potest. Plautus in aulularia: Is ex
se hūc reliquit: qui hic habitat filium pariter mo
raturum: ut pater atq; auus eius fuit.

Posteriorius dicitur tardius uel secundo.
 Posteriorius minus. Plautus in asinaria: Posteriorius ista di-
 cis q̄ credo tibi.
 Postulare intelligit aptissime quā hēat significationē:
 ut est polcere. Terē. in Andria: Alios mores postu-
 lat: dehinc postulo ut nihil morae sit.
 Postulare uelle. Plautus in asinaria: Vbi opē pietas/
 tem: si istuc memoratā tibi postulē: placere artē ti-
 bi quo pacto praecipis?
 Paret obsequitur. Virgilius primo aeneidorū: Paret
 amor dictis cara genitricis.
 Paret uidetur. Virgilius in decimo: Cui pecudum fi-
 brae caeli: cui sydera parent.
 Portēta dicunt quā aliquid portendunt: ut saepe.
 Portenta inania quādam & irridēda: Cicero tulsula-
 nar: l. i. Aut quid negotii est hāc poetarum & pi-
 ctorum portenta conuincere.
 Protinus ubicūq; lectū est cōtra usum intellectus cō-
 munis: quo statim significare credi positi inue-
 nitur: ut sit. prinus porro ac sine intermissione cōti-
 nuosq; iunctū tenus eius significatam affirmat ad-
 uerbi: Virg. Namq; in quocūq; loco posuit protin-
 us: sub hoc sensu intelligendum reliquit.
 Protinus insequēter deinceps. Virg. geor. iiii. Protinus
 aerei mellis caelestia dona Exequar. Et i aene. Pro-
 tinus antē & licā prima agmīa turni profegitur.
 Protinus iugiter & cōtinue. Vir. i. xii. Huic frater lu-
 bitq; alcanor. fratēq; ruentē Sustentat dextera traie-
 cto missa lacerō: Protinus hasta fugit.
 Protinus statim. Virgilius secūdo aenei. Protinus ad-
 regē cursum detorquet hīarbam.
 Protinus lōge porro. uirg. in octauo: Cornuq; recur-
 uo Tartareā intēdit uocē: qua protinus omne In-
 tonuit nemus: & siluā infonuerē pfundā. Idē in
 octauo: Nā memini hesionae uisentem regna foro-
 ris Laomedontiadem priamū salamina petentem
 Protinus archadiae gelidos inuifere fines.
 Protinus ualde. Virg. in bucco. Et ipse capellas Proti-
 nus aeger ago: ut sit aīo & corpore ualde: aut si ali-
 ud enūciat refert ad illud ut sit lōge porro ago. At
 ipsum hactenus licet ut p̄positionē acceperit & ut
 p̄positionē uariet: tamē maxime finem terminū-
 q; designat. Virg. geor. li. ii. Hactenus aruorē cul-
 tus & sydera caeli. Idē i undecimo. Laterum tenus
 hispida nati Frons hoīum praefert. Idem in secun-
 do: Capulo tenus abdidit ensē.
 Parumper: ut saepe interim & paruo tempore.
 Parūper cito & uelociter. Virg. i. v. Pulsusq; parūper
 Corde dolor tristi gaudet cognomine terra.
 De dictionibus ab. R. littera incipientibus.
 Estare dici superesse. Terētiū in andria:
 Restat Chremes: q̄ mihi exorādus est. M.
 Tullius de Senectute: Nec cū aequalibus so-
 lum q̄ pauci admodū restant: sed cū uestra etiā aeta-
 te. uirgilius secūdo aenei. Aut quid iam misero mi-
 hi deniq; restat?
 Restare resistere. Virg. iiii. aenei. Hoc solū nomē: quo
 niā de coniuge restat. M. T. de fini. bo. & malorū:
 Nullā quārentes uoluntatē stoici restant.
 Religio & deorū cultura. uirg. in septimo: Religione
 patrum multos seruata per annos.
 Religiosos quoq; dies infames uel infastos i. xi. cō-

mētariorū: Nigidius appellauit. M. T. ad atticū: Nō
 maiores nūi funestiorē uia eē uoluerūt alienis pu-
 gnā q̄ urbis captā q̄ hoc malū ex illo itaq; aliter
 religiosos etiam nunc dies aliter in uulgos.
 Religio metus uel sollicitudo. uirg. in. viii. Iā tunc reli-
 gio pauidos terreat agrestes Dira loci. Terentius
 in Andria: Dignus es cum tua religione hac odio:
 nōdum in scripto quāris.
 Rag; cōsuetudine ifrequēs signat. Virg. in. xi. Qua-
 rara ē acies iterlucetq; corona. Tul. de offi. lib. i. Si
 ad hoc genus castigādī raro inuitiq; ueniamus.
 Rag; electū. uirg. iiii. geor. Hic rag; uidimus olus.
 Ruere decipi. T. de of. li. iii. Si hāc nō ex tpe pati rue-
 re & p̄ uenditorē in maximā fraudem icurrere.
 Ruere signat cadere. uirg. secundo aenei. Kuit alto a-
 culmine troia.
 Ruere effundere. Virg. i. vi. Vnde ruunt totidē uocis
 respōsa sybillae. Idē i. iii. geor. Ruit arduus aether.
 Ruere irruere sine cautela. uirg. in. x. Quo moriture
 ruis maioraq; uiribus audes. Lu. in uigesimo: Ru-
 is hic & colligis omnia furtim.
 Ruere eruere leuare. uirg. in. xi. Cōfusa ruebāt Ossa
 focis. Idē primo aenei. Totūq; a sedibus imis Vna
 eurūsq; nothusq; ruunt.
 Ruere diruere cōplanare. uirg. primo geor. Quid di-
 cam iacto q̄ semine cominus arua insequit: cumu-
 losq; ruit male pinguis arenā. Teren. in adelphis:
 Ceteros ruerem: agerem: raperem.
 Ruere erigere extollere. uirg. geor. ii. Et ruit atrā: Ad-
 caelū picea crassus caligine nubē. Idē. ii. aenei. Verti-
 tur interea caelum. & ruit oceano nox.
 Ruere diuidere. uirg. i. aenei. Spūas salis aere ruebāt.
 Rigidum frigidū. uirgilius primo georgico: Tellu-
 rem borea rigidam spirante moueri.
 Rigidum erectū. uirg. in bucco. Tunc rigidas muta-
 re cacumina quercus. Idem in georgi. Et caruā ri-
 gidum falces formantur in ensē.
 Rigidum durum. uirg. iii. geor. Vestesq; rigescūt. In-
 dutae caduntq; securibus humida uina.
 Relatū dici perlatū. M. T. ad Caesarem iuniorē: Sed
 hāc uidimus cū legati responsa rettulerunt.
 Relatū dici cōuersum. uirg. in. xi. Multa dies uariū
 q; labor mutabilis aui Rettulit in melius.
 Reddere reponere. Plau. in muste. Tempestas uenit:
 constringit tegulas imbricesq; ibi dominus indi-
 ligens reddere alias neuult.
 Reddere dici acceptū restituere. Terentius in phor.
 Siquis quid reddit magna est habenda gratia.
 Reddere exponere & pare. Plau. i. aulularia: Tibi ego
 rationem reddam stimulorum seges?
 Remi sūt nauales pedes: sicuti plerūq; remex remi-
 gis. uirg. in. v. quē deinde Cloātus Consequitur me-
 lior remis: sed pondere pinus Tarda tenet.
 Referre recēdere. uirg. in bucco. Cogere donec oues
 stabulis numerumq; referre iussit.
 Referre ascribere. Var. i. eume. Forēses decernunt ut
 extimatio nomē meū in sanogē numēq; referat.
 Referre signat p̄ferre iudicare. Virg. ii. aenei. Referes
 ego hāc: & nuncius ibis Pelidā genitori.
 Referre ostendere. Luc. libro primo: Quā possit or-
 diri quis nequeat unde referat.
 Referre reuocare. Vir. i. xi. Ille pedē referēs & inutilis

ingū ligatus.
 Referre reddere. Virg. in. viii. O mihi præteritos referat si iupiter annos Qualis eram.
 Rimari diciſſe ſcrutari quærere. Virg. in. xi. Et partes rimatur apertas. Idem in ſeptimo: Quodcūq; reſpertum rimanti telum ira facit.
 Rimari expleri. Vir. i. vii. Rimatq; oculis: habitatq; ſub alto Pectore.
 Rimari inhabitare. Virgil. ii. geor. Dulcibus in ſtagnis rimantur prata caſtri.
 Rumpere ſignificantiam habet manifeſtam. Virg. in. x. Rumpimus inuite tua uincla: ut plærūq; Rumpere deſatigare. Teren. in ecyra: Vt me ambulando rumperet. Affra. in epiſtola: Ego miſera riſu clandeſtino rumpier.
 Rumpere diſſicere. Virgilius in buccoli. Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.
 Rumpere retentum proferre diu tacita dicere. Vir. in. x. Quid me alta ſilentia cogis Rumpere?
 Rumpere introire. Terē. in eunu. Ceſſo introrumpere.
 Rogare poſcere. Plau. in Aſinaria: Spectandus ne cui nam ullum det: neq; roget.
 Rogare dicitur deprecari. Virgilius in ſeptimo: Litulſq; rogamus Innocuum.
 Rogare dicitur ſciſcitari. M. T. ad Cæſarem iuniore i primo: roga ipſum quēadmodū arimint ego eū acceperim. Terentiuſ in andria: Accedo ad pediſſe quas quæ ſit rogo.
 Rogare iſtituere. M. T. i philip. lib. ii. Ego ad eā belli ciuiliſ cām attuli: ego leges pernicioſas rogauī.
 Remiſſū latū. M. T. de oratore: Quis unq; res præter hunc tragicas pene comice triſtis remiſſe.
 Remiſſum conceſſum. Virg. in. x. Manibus & cineaſi ſiqua eſt ea cura remitto.
 Remiſſum miſſum. Luc. lib. xxviii. Cohibet & dormi mœſtus ſe albinus: q; repudium filia remiſſit.
 Remittere delectare. Tul. in hortenſio: Quæro enī non quibus intendam animum rebus ſed quibus relaxem ac remittam.
 Recipere extinguerre proſternere. Virg. in. viii. Tum cui cōminuſ enſem: Condidit aſſurgenti: & multa morte recepit.
 Recipe dictum eſt datum accipere. Tul. de offi. Cyriſillum quendam ſuadentem ut i urbe maneret. Xerſemq; reciperent: lapidibus obruerunt.
 Recipe reuocare. Virg. in ſcdo æne. Sic effata recepit ad ſeſe. Tul. de offi. lib. iii. Qui cum ad diem ſe recepiſſet admiratus eorum fidem tyrannus.
 Recipe exceptū facere. Plau. i trinūmo: Vbi nūc adoleſcēs hēt poſticulū hoc recepit cū ædis uēderet.
 Redundare redire.
 Redundare abundare. Luc. li. xxvii. Primo redūdatur aurum: & theſauri parent.
 Redire manifeſtā habet ſignificationē. Teren. in Andria: Redeo inde iratus atq; ægre ferens.
 Redire referri reuocare. Luc. li. xxvii. Si tamen non ad te hæc redit: hoc cauebis cōmodo. Vir. ii. geor. Redit agricolis labor actus in orbem.
 Rurſum ſignat iterum. Virgilius in ſecundo ænei: Rurſus in arma feror.
 Rurſus retro. Virg. iii. ge. Rurſus cura patq; cadere. Varro i andabitis: Mortales multi rurſus ac prior

ſus meant.
 Rumor ut plærūq; opinio ē. Salu. hiſt. ii. Ad hæc rumoribus aduerſa in prauitatē ſecunda in cauſam fortunā temeritatem declinando corruppebāt.
 Rumor fauor auxiliatio. Vir. in. viii. Ergo iter incēptū pagunt rumore ſcdo: id eſt pſpero fauore. Ennius in. viii. annaliū: Legio reditu rumore ruinas mox auferre domos populi rumore ſecundo.
 De dictionibus ab. S. Littera incipientibus.
 Vblatum ſuſceptū. Virgilius in. viii. Troiaq; labores Sublatum erudit.
 Sublatū diciuſ remotū. Vir. i. xii. Sine me hæc aut mollia ſatu Sublatis apire dolis. Tul. de offi. Suſtulit quos obſtare intelligebat.
 Sublatū erectū. Vir. in. vi. Sublataq; procul dextra cōnixa coruſcat. Teren. in ecyra: Quia nobis paululum acceſſit pecunia: ſublatis animi ſunt.
 Sufficit ſignat ſatis eſt. Virgilius i. xii. Dum terga dabant pallantia teueri Sufficit.
 Sufficit ſūminiſtrat. Virgil. ii. æne. Ipſe pater danais animos uiſeſq; ſecundas Sufficit.
 Sufficit durat. Virg. in. v. Nec nos obniti contra: nec tendere tantum. Sufficimus. Idem in. xi. Nec ſufficit umbo ſcibis.
 Sufficere ab inſiciendo. Tul. in Hortenſio: Vt hi conuiuium purpuram ſufficiunt.
 Suſpenſum placidum ſilens. Teren. i phor. Hæc ego ubi audiui ad fores ſuſpenſo gradu placide ire perexi.
 Suſpenſum dicitur alte ligatum. Tul. i Verrem: Fœlicis ſuſpenditur. Virgil. in. v. Quo tendat ferrum malo ſuſpendit ab alto.
 Suſpenſum ſolicitū. Vir. ii. æne. Suſpenſi erypilū ſciſtatū oracula phœbi. Tul. philip. libr. vii. Aberat a ſententia ſuſpenſus a curis maioribus.
 Species dicitur effigies facies. Liuius in ægyſtho: Iā ne oculos ſpecie læta uiri optabili.
 Species factum ſpectaculum. Virg. iii. æne. Non tuz lit hanc ſpeciem furcata mente corebus.
 Species imago. Tul. de offi. Bonum uidelicet. quod honeſtum: quæ autem ſpecie quadam utilitatis.
 Species pulchritudo. Var. ſeume. Quæ caſtra ætas. quæ ueſtris adoleſcentium: quæ teneris ſpecies.
 Segne tardū. Vir. iii. ge. En age ſegnes Rūpe moras.
 Segne diſſimile. Virgilius quarto æne. Haud illo ſegnior ibat æneas.
 Saltus cōſuetudine a ſaliēdo dī. Vir. in. viii. Tū demū ſaltu præceps ſeſe oibus armis in fluuium dedit.
 Saltus campi ſpatiū. Vir. iii. ge. Saltibus in uacuis paſcant: & plena ſecundum Flumina.
 Subiicere eſt ſubtus iacere. Vir. ge. iiii. Et ramea coſtis Subiiciunt fragmenta. Et in. xi. Caudamq; reſulcens Subiecit pauitanti utero.
 Subiicere ſurſum iacere excreſcere. Vir. in buc. Quātū uere nouo uiridis ſe ſubiicit alnus. Idem. iiii. geor. Ter flāma ad ſūmum teſti ſubiecta reluxit. Et in. xii. Aut corpa ſaltu Subiiciunt in equos.
 Seruare liberare. Vir. iii. æne. Seruatū ex undis ſtrophadum me littora primum Accipiunt.
 Seruare custodire tueri. uirg. ii. æne. Seruate domū ſeruate nepotem. Idem in. vii. Sola domum & tatas ſeruabat filia ſedes.

Seruare sollicitè & suspitiose obseruaf. Plau. in Asi.
 Tuus seruus seruet ueneri ne eas det. Vir. i. geor.
 Quod superest cæli menses & sydera serua.
 Seruare inhabitare possidere. Vir. iiii. ge. Centum q̄
 siluas: centum quæ flumina seruant. Idē: Imma-
 nem ante pedes hydrū moritura puella Seruatē.
 Seruare tenere. Virgilius in. vii. Curam seruans sub
 imagine falcem.
 Supremum signat extremum. Vir. in. xi. Qui supre-
 mum comitentur honorem.
 Supremū sursum altū. Vir. iiii. geor. Clamore supre-
 mos implerunt montes. Teren. in adel. Proh sup-
 me iuppiter. Plau. in amphy. Vt iouis supmi mul-
 tis hostis pacem petam.
 Sæuū iratū. Virg. in. i. æne. Et sæuū ā bobus achillē.
 Sæuū immite. Vir. i. æne. Sæue memorem iunonis
 ob iram. Lucil. in. xxx. Et sæuo duro in bello mul-
 to optimus hostis.
 Sæuū forte. Virgilius in primo æne. Sæuus ubi æa-
 cide telo iacet hector.
 Sæuum potens. Idē in eodē: Non illi imperium pela-
 gi sæuumq; tridentem. Sed mihi forte datum.
 Sæuum durū. Vir. in. y. Cum sæuo e scopulo multa
 uix arte reuulsus. Luc. i. br. xxx. Idq; tuis factis sæ-
 uis & tristibus dictis.
 Supare est uincere. Teren. in eunu. Superat ipsā thai-
 dem. Virgilius i bucco. Quid si idem certet phœ-
 bum superare canendo?
 Superare abundare. Virgil. in prio geor. Si superant
 fœtus pariter frumenta sequentur.
 Supare uiuere supereē. Vir. iiii. æne. Quid puer Asca-
 nius: superat ne & uestitur aura? Idem in secūdo:
 Satis una superq; Vidimus excidia. & captæ supe-
 rauimus urbi.
 Superare ascendere. Virg. in tertio ge. superāt mon-
 tes & flumina tranant. Et grauido superant uix
 ubere limen.
 Supare occidere. uir. in. i. æn. Clā ferro icautū supat.
 Stratum signat iacens. uirgil. in q̄rto ge. Sternunt e
 somno diuerso in littore phocæ.
 Stratū deiectū. uirg. i. x. sternit isœlix acro. Idē i buc.
 Strata iacēt passim sua quæq; sub arbore poma.
 Stratum placatum lenitum. uirg. in huc. Et omne
 tibi stratum silet æquor.
 Stratū testū. uirg. iiii. ge. Sternit omne solū iaculis.
 Stratum compositum extructum. uirg. in prio æn:
 Miratur portas strepitum & strata uiro-
 rum.
 Secundū ē numero aut ordine secundū. uirg. iiii. ge.
 Saltibus i uacuis pascūt: & plena secundū flumina.
 Secundū pspe- uirgil. in. x. Et seruare modū rebus
 sublata secundis. Teren. in heauton. Si mihi secū-
 dæ res de amore essent.
 Secundum leue placidum. uirg. ge. libro tertio. Mer-
 sus secundo defluit amni.
 Summissum significat humile. Tul. in. i. de officiis:
 Neq; summissū & tale neq; hoc ferrētē. uir. iiii. æn.
 Summissi petimus terram: & uox fertur ad aures.
 Summittere subdere supponere. Luc. li. xxvii. Sum-
 mitas alios: si quos possis censeas.
 Summittere demittere. uirg. in buc. Pascite ut ante bo-
 ues pueri: summittite tauros. Idē. iiii. ge. Tu mo-
 do quos in spern statuis summittere gentis:

Seueq; triste. Var. in eume. Tertia poenarum ifamia
 stans nexa in uulgi pectore fluctuatim insonsa co-
 ma: sordida uestitu: ore seuro.
 Seueq; graue censorium. Virgilius in septimo. Ro-
 mulidis tatiq; sent: curribusq; seueris.
 Seuerum aspe- trucē. Virg. in septimo: Qui tetricè
 horrentis rupes montemq; seuerum.
 Seueq; sæuum implacidum uitabile. Virg. in. iiii. ge.
 Inuidia inœelix furias amnēq; seuerū Cociti mez-
 tuer soluere usu signat enodare. Vir. vii. soluite cri-
 nales uitas: capite orgia mecum.
 Soluere debitū reddere. Salu. in Catili: Argentū ære
 solutū. Tul. in Verrem diuinatione: Pro quo fru-
 mento pecunia omnis soluta non est.
 Soluere dimittere. Vir. geor. ii. solue mares: mitte in
 uenerem pecuaria primus.
 Soluere a curis liber eē. Vir. ii. geor. Ritusq; soluto.
 Idē i. i. æn. soluite corde mœtum teucris.
 Soluere contemnere despiciere. Vir. octauo. æne. sol-
 uitq; pudorem.
 Soluere excipere. Virg. in. x. Nec populos soluo.
 Supbum arrogās truculentū aspe- uir. iiii. æne. stir-
 pis achilleæ fastus iuuenēq; supbum. Idē in. x. Te-
 turne superbum Cæde noua quærens.
 Supbum uitabile. Vir. in. viii. Foribusq; affixa super-
 bis. Ora uirg. tristi pendebat pallida tabo.
 Supbum elatū amplū. Virg. ge. iii. Et gressus glome-
 rare supbos. Idem in. viii. Tyburq; superbum.
 Superbum ornatum. Virg. secundo æne. Barbarico
 pestes auro spoliisq; superbi.
 Supbū opulentū. Vir. i. viii. Simul ense supbū Rāne
 tē aggredit: qui forte tapetibus altis Extructus.
 Superbum iniquum. Virg. in tertio: Quos illi bello
 profugos egere superbo.
 Stare cōsistere oīum cōsensu dicif. Virg. iiii. ge. stare
 loco nescit. Plau. i amphy. Ista statī stat signa oīa.
 Stare horrere signat. Cæcil. syracu. Hic amet: & faz
 milix fame peat: agger aut stat sentibus. Virgil. in
 xii. lam puluere cælum stare uidet.
 Stare erigere pminere. Luc. in. xxviii. Hic corpus so-
 lidū iuenies: hic stare papillas Pector marmoreo.
 Stare fidem habere. Tul. de offi. li. ii. Facere pmi-
 sa stare conuentis reddere deposita.
 Stare ualere constare & fixū esse. uirgil. in. x. stat sua
 cuiq; dies. Idē in. ii. Stat casus renouare omnis.
 Stat ē plenū. uirg. i buc. Stat & iuniperi & castææ
 hirsutæ. sisen. in. vii. Cælum caligine stat.
 Spissum dicimus densū. uirg. i. ii. ge. In sua posse ne-
 gabant Ire loca & scrobibus supabit terra rpletis
 Spissus ager. Cice. de oratore li. ii. Et principia tarda
 sunt & exitus tamen spissi & prodocti eē debēt.
 Spissum signat tarde. Plau. in penulo: Heu q̄ habeo
 aridos aurispices quia qui bene promittunt pro
 spisso euenit id quod mali promittunt præsentia
 re est. Neuius i gymnasti. At enim tu minus spif-
 se atq; tarde incedis.
 Stati mox dī. Cice. i uerrinis: Stati messianam lras
 dedit: ut Tellefinus ad se continuo ueniret.
 Statum producta prima syllaba a stando perseverā-
 ter & æqualiter signat. Teren. in phor. Bina talen-
 ta capiebam statim. Plau. in Amphy. Nec recedit
 loco quin statim rem gerat.

Supstites dicimus qui supsūt mortuis. Supstites uereres ponebāt incolumes. Terē. in and. Deos quae so ut sit supstes. Virg. in. x. Liceat supesse nepotē. Spurcū fauū uel sanguinariū. Affra. in diuortio: Mulier nouercae nomē huc adde impium spurca gremio uestigia Haud dici. Luc. saty. li. iiii. Ascernius fuit flacorā una egdē samnis spurcus hō uita illa dignus locog; cū pace de iano cōponit optimus multo post hoīes natus gladiator qui fuit unus. Spurcū uehemēs aspum. Tul. ad Cēsare ī. ii. Cū iter facere at q̄ iā eternā tempestate spurcissima. Var. in eūme. Nunc de te inquit meliusculā spē habeo qui reū spurcissimam gestare uoluerim. Spurcū obscenū impug; lentum lutum. Plau. ī asī. Tot noctes reddat spurcas: quot puras habuerit. Pomponius in prostibulo. Quae pedibus nubere poterant equites sperant spurcā. Spurcū foetidum. Plau. in menachmis: Nec isto loco spurcatur nasum odore inlutibili. Luc. in sex: Deinde uidere licet q̄ multae homini res acriter infestae spurcae grauisq;. Siccū dicitur aridum & sine humore. Virg. in. v. Sūma petit scopuli siccag; in rupe refedit. Siccū exercitum. Plau. in Asina. Siccū frugi continēt amantem uxoris maxime. Cice. in. vi. academico; Alius adultis: alius sentibus: alius aegris: alius siccis: alius uiolentis. Seges est frumenti fructus. Virg. ii. aenei. In segetem ueluti cum flamma furentibus austris. Segetem terrā. Tullius in Hortensio: Ut enī segetis agricolae subigūt aratris multo ante q̄ serant. Virgil. iiii. ge. Nec pecori opportuna segēs: Nec cōmōda baccho. Idē. iiii. aene. Arēbant herbae & uictum segēs agra negabant. Luc. vii. saty. Solam aurā aduersam segetem immutasse statimq;. Sumere est accipere tollere. Virg. in. v. Sume pater. Salu. in iugurtha: Epistolam super caput tenere positam sumit. Tul. de signis: Iste unūquodq; uas suū Sumere in manus laudare mirari. Cice. de fin. bo. & ma. lib. secundo: Verum hoc loco sūmo de uerbis hanc eandem uim uoluptatis. Sumere signat eligere. Luc. saty. li. iiii. Et spatium curādo corpe honestū sumemus. Plau. ī aulu. Siluam lucus extra sumere. Salu. in iugur. Scilicet ut ī tāta re ignarus omnium trepide festinet: sumat aliquem ex populo monitorem officii sui. Sumere concludere. Tul. de offi. lib. tertio: Quoad enim peruentum & quo sumpta uis est non domini nauis sed nauigantium. Sufferre est sustinere. Vir. ii. aene. Nec claustra nec ipsi Custodes sufferre ualent. Actius in mirmidonibus: Ego me non peccasse plane ostendā: aut poenas sufferam. Sufferre dedere uel supponere. Plau. ī Cassina: Intro ad uxore meā sufferā quae & meū tergum ob iniuriā. Idē in penulo: Ut enim ubi mihi uapulandum sit tororium sufferas. Actius in praegressia: Aut ego illum eripiam: ut illi poenam sufferam. Surgere crescere augere. Vir. in ge. Quis sine nec potuerit feri: nec crescere messes: Idem. iiii. aene. Alcanium surgentem & spes haeredis iuli Respice. Surgere erigi. Salu. y. hist. Sella surgere caput aperiz

re solitū. Teren. in Adel. Ut triduo hoc perpetuo prorsum electū nequeat surgere. Vir. in. viii. Surgit & aethi spectans orientia solis Lumina. Sacre ē sacratū uel religiosū. Vir. i. vi. Cererig; sacrum polibetē. Et in. vii. Sceptum facerq; athiāres. Sacrum est scelestū & detestabile ita & cōsecratū. Plau. in penulo: Vendit eas trinis & nutrice & uirginis praesenti argēto hominis silētio quantū hominē terra sustinet sacerrimo. Virg. Auri sacra fames. Saucii dicunt p̄prie uulnerati nō moesti sicuti uult cōsuetudo. Salu. i. ii. hi. Auidisq; ita prōptis dūcibus ut Metellus ictu tragulae sauciaret. uir. ii. aene. Qualis mugitus fuit cū saucius arā Taurus. Idē i. viii. Saucius at quadrupes nota itra tecta refugit. Supplicium dicebatur damnatio uel poena. Virgilius. iiii. aene. Mediis siquid pia numina possūt Supplicia ausurum scopulis. Supplicium supplicatio. Salu. in Catilina. In suppliciis deorum magnifici. Actius in epigona: Nunc pergamus suppliciis caelitem aras explicam. Samiū est testa. Luc. in saty. xiii. Nō paup me famio curtoq; catino. T. de repu. lib. vi. Laeli q̄ oēs hoīes habemus in manibus: q̄ si imperia pontificū diis immortalibus grata sine famio: quae ut sibi scribit capudiens. Samiū rursus acutū: & famiare dicimus acuere q; ī famio hoc genus artis polleat. Luc. i. vii. saty. Hāc ubi uult male habere ulcisci procellae eius testam sumit homo famiam: ibi an uno telo inquit praecidit caulem. testisq; una amputat ambo. Spernere fastidire. Vir. iiii. aene. Comitē ne sororem Spreuisti moriens. Teren. in Andr. Quot modis contemptus spretus facta transacta omnia. Spernere rursum segregare. Enni. haetoris iustis: Melius est uirtute eius: nā saepe uirtute mali nascuntur ius atq; aequum se a malis spernit procul. Subducere supputare. Terē. in adel. Nunq̄ ita quisq; bene subducta ratione ad uitam fuit. Tul. in Hortensio: Non & sine ea cogitatōe in eundē subductis rōnibus. Idē de fin. bo. & malo. Qui autem esse potest nisi te amor ipse coepit: quod non subducta utilitatis ratione effici solet. Subducere est surripere. Tur. in India. Ego interim in turba foras subduxi eum haccine. Virg. ī buc. Et succus pecori: & lac subducitur agnis. Teren. ī Eunuchō: Vbi primum potuerit se illinc subducet socio. Subducere etiam rursus ducere leuare. Virg. ī buc. Qua se subducere colles incipiunt Tullius de officiis libro. tertio. Huic ille classem lacedaemoniorum quae subducta est ad citheum clam incedi posse. Stupidus est obstupefactus. Stupidus stultus & iniustus. Varro ī andromeda: lunctā & proposita cito non debuit pari suo homini stupidissimo ī os spere uitam. Suspiciere est sursum aspicere. Virgilius in prio aene. Et fastigia suspicit urbis. Suspiciere ē suspectū hēre. Salust. in iugur. Per idem tempus bolmicar cuius impulsu iugurtha dedicationē quā moerui deseruit incoeperat suspectus regi: & eum suspiciens nouas res cupere: ac pernitē

eius dolum quærere. Virgilius. ii. ænei. Suspecta dona Præcipitare iubet.
 Subigere acuer. Vir. i. vii. Subiguntq; i cote secures.
 Subigere exercere molire. Cicero de orato. libro. ii. Subactio mihi ingenio opus est: ut agro nō semel arato sed nouato.
 Subigere supare & sub ditione habere. Vir. i. æneid. Ternaq; transierint rutulis hyberna subactis. Sisēna historiarum libro quarto: Terrore perturbatā multitudinem subigunt.
 Subigere exarare. Tul. de senect. Cū autē admiraret Liliander proceritatem arborū & directos in quincuncē ordines: & humū subactam atq; duram.
 Subigere molire exercere. Virg. ii. ge. Aut scrobibus mandat mutata subactis. Tul. i. Hortensio: Vt enī segetis agricolæ subigunt aratris anteq̃ serant. Idē de senectute: Sed etiam ipsius terræ uis ac natura delectat: quæ cū gremio mollito & subacto sparsum semen exceperit.
 Subigere ē cogere. Vir. iii. ge. Et sæpe superbos cornibus inter se subigit decernere amantis. Idē i. vi. Castigatq; auditq; dolos subigitq; fateri.
 Summū signat quod omnibus sit altius. Virgil. iii. æne. Sūmōq; uularūt uertice nymphae. Idē i. xii. Apicem tamen incita summum. Hasta tulit: summasq; excussit uertice cristas.
 Summum proximum. Cice. tufcu. libro primo Sūmam aquam attinget eneetus siti Tantalus.
 Sūmū extremū. Vir. æne. li. ii. Venit sūma dies & ineluctabile tēpus Dardaniæ. Tul. in Hortensio: Vixit ad sūmam senectutem ualitudine optima.
 Sūmū gloriosū. Virg. in. viii. Me ne igit̃ sociū sūmis adiungere rebus Nise fugis? Ennius in androme da: Hæc malos annos multosq; lōgeq; ab domo bellum gerentes summū summa industria.
 Spectare dirigere. Luc. in. xx. Quid sibi uult: qua re sit ut intus uorsus ætate spectent atq; ferant uestigia sed oīa prorsus. T. de offi. libr. iii. Ad extremū si ad perniciem patris respectauit patriæ salutem ante ponam saluti patris.
 Spectare est uidere. Vir. in. ge. Heu magnum alterius frustra spectabis aceruū. Idem in. xii. Sedeant spectentq; latini. Tul. in Hortensio: Cæli signorū admirabilem ordinem insatiabilemq; pulchritudinem magis spectat.
 Spectare inspicere cauere. Plau. in Afina. Spectandū nec tibi annulum det: neq; roget.
 Spectare pbare. Cice. tufcu. li. v. Non igitur ex singulis uocibus philosophi expectandi sunt. Teren. in Prologo andriæ: spectandæ: an exigendæ sint nobis prius. Vir. in. viii. Sūt nobis fortia bello Pectora: sunt animi: & rebus spectata iuuentus.
 Stringere percutere. Vir. in. x. Atq; animum patriæ strinxit pietatis imago.
 Stringere nudare uel exercere. Vir. in. xi. Strictū rotat acer Lucagus ensē.
 Stringere rarefacere excidere. Vir. in buc. Hic ubi dēfas Agricolæ stringunt frōdes. Et. iii. ge. Tūc stringe comas: tūc comas: tunc brachia tunde.
 Stringere decerpere. Vir. i. ge. Sed tamen & quernas glandes tunc stringere tēpus Et lauri baccas. Var. de re rustica li. i. Quod non solū celeriter præteri

re stringere uacant: sed ē trāsglubit.
 Stringere radere. Vir. in. viii. Ego sum pleno quem flumine cernis Stringentem ripas.
 Stringere uulnerare. Vir. in. viii. Hunc primo leuīssima hasta themillæ Strinxerat.
 Succedere dē in alterius locū uenire. Vir. i. x. Interea soror alma monet succedere lauro turnum. T. de offi. li. iii. Qui quodāq̃s ueneno pficiat: ut ueros hæredes moueat in eorū locū ipse succedat.
 Succedere ingredi. Vir. li. viii. Et nostris succedere potnatibus hospes.
 Subit in memoriam reducit. Vir. ii. æne. Subit de ferta creusa.
 Subire ingredi. Vir. in. viii. Hæc inquit limia uictor Alcides subiit. Luc. in. xxxviii. Pueri præterea nostris qui subeant iubet.
 Subire succedere. Var. in sexagesi. In quarū locū subierunt inglinæ impietas perfidia impudentia.
 Subire subdere supponere. Virg. in. x. Aeneæ subiit mucronem: ipsumq; morantem Sustinuit.
 Subiicere nasci crescere. Vir. i. ge. Ne subeant herbæ: neu puluere uicta fatiscat.
 Subire egredi succedere. Vir. in. viii. Phadumq; herbesumq; subit.
 Subire resistere respondere. Tul. in uerrem diuinatione Poterisne eius orationem subire?
 Secare excindere. Vir. li. viii. Qualis nereia cloto. Et galathea secant spumantem pectore pontum.
 Secare sequi: ūde & sectatores bonorū sectores dicti sunt. Vir. li. x. Quæ cuiq; est fortuna hodie quam quisq; secat spem.
 Squallidū dicitur sicuti plerūq; sordidū. Vir. ii. æne. Squallentē barbam & concretos sanguine crines: Squallidum fulgens. Virgilius in. x. Per tunicā squalentem auro latus.
 Scitū elegans. Terē. in and. Per ecastor situs puer est natus e pamphilo. Tullius in uerrē actione: Siciliēsum ut etiam nos qui rudes harum rerū sumus intelligere possimus scite facta & uenuste.
 Sedet significationem habet claram. Vir. in. xi. Turnus sacrata ualle sedebat.
 Seder placet. Idem lib. v. Idq; pio sedet æneæ probat auctor acestes.
 Sustulit sursum tulit erexit. Vir. ii. æne. Sustulit exutas uinclis ad sydera palmas.
 Sustulit abstulit. Tul. philippi. li. ii. Eos qui regni nomen sustulerint deferendos putans. Vir. ge. i. Sustulerit primus calamos filuamq; sonantem.
 Spargere distillat signat uel guttatim ifundere. Vir. in. xii. Spargit rapida ungula rores Sanguineos. Idē in. iii. Spargēs hūida mella soporiferūq; papauer.
 Spargere madefacere. Vir. spu mant aspgine cautes.
 Spargere separare. Vir. iii. ge. Discerptum latos iuguenem sparsere per agros.
 Spargere implere. Virgil. in. xi. Et iam prima nouos spargebat lumine terras.
 Signare est designat. Luc. li. xxviii. Si socrates i amore & in adolescentulis meliore paulo facie signat: ac si nihil amaret.
 Signare imprimere. Vir. iii. geor. Et summo uestigia puluere signent.
 Signare discernere. Luc. in. xxx. Nam ut discrimē

facit: nec signat luna alba.
 Solidi significatio manifesta est. Virg. in. vi. solidosq
 adamante columnæ.
 Solidū cōtinuū iuge. Var. sexq ulyxe: Nauibus. xi.
 dum profectum decem annos solidos errasse.
 Subnixum subditum. Virg. ii. æne. Iuuenemq sup
 bum Seruitio enixe tulimus;
 Subnixum enixū. Vir. iii. æne. Mæonia mentū mix
 tra crinēq madentem Subnixus raptō potitur.
 Subnixum sublime. i. sursum nixum. Cæcilius in. i.
 annaliū: Ea latini subnixo animo & uictoria iner
 ti consilium ineunt.
 De dictionibus a. T. Littera incipientibus;
 Andem signat uix: ut apud Ciceronē: Tā
 dem aliquando quirites. Vir. li. iii. æneid.
 Ergo insperata tandem tellure potiti.
 Tandem signat tamen. Titinnius in gemina. Sym
 phonia odiosum tādē: ut moribus placeam uiro.
 Tamen ipsum significat statim. Vir. in buc. Hic hæ
 dos deponet: tamen ueniemus in urbem.
 Tamen significat tandē. Salu. iii. hist. Nā q enare co
 nati sunt: isti sæpe ferrimētis nauium aut afflicti
 a suis undaq uim multatō fœde corpe postréo.
 Triste. Vir. Et pluuio contristat pectore cælum.
 Triste amarum. Vir. in geor. Tristisq lupini Sustule
 ris fragiles calamos;
 Triste mix. Vir. ii. æn. Isq adytis hæc tristia dicta; re
 portat. Triste graue. T. de rep. li. vi. Qui nūero op
 timatū & principū obtulit his uocibus & gravita
 tis suæ: liquit illū tristē & plenū dignitatis sonū.
 Triste difficile. Tul. de sene. Facilius i morbos icidūt
 adolēcentes: grauius ægrotant: tristius curātur.
 Triste nigrum. Virg. iii. geor. Aut tonsum tristi con
 tingunt corpus amurca.
 Tristis iratus. Affra. in episto. Iactauit sese iactet mi
 hi erit tristior idest iratior. Idem in eadem: Idem
 natura tristiori paululo.
 Tristis doctus. Luc. in. xxviii. Adde eodem tristis ac
 seueros philosophos.
 Trahere p terrā ducere. Vir. i. æne. Lora tenēs tamē
 huic ceruixq comæq trahuntur Per terram.
 Trahere est rursū leuare. Tul. de deor. natura lib. ii.
 Et regere qui fossione terrā fumare calētem atq
 etiam ex puteis iugibus aquā calidā trahit. Plau.
 in Amphytrione. Ego illi puteo si ocepso aīam
 omnem intertraxero.
 Tardum pigrum. Virgilius. i. geor. Sæpe oleo tardū
 costas agitator aselli. Teren. in Euncho: Fatuus ē
 insulsus tardus.
 Tardū diuturnū perseverantem. Virg. ii. geor. Mez
 dia fert tristis sucos tardumq saporem.
 Tendere inhabitare: tabernacula & hospitia ponere.
 Virgilius. ii. æne. Hic dolopum manus: hic sæ
 uus tendebat achilles.
 Tendere insidiari decipe dictū a tendicula. Teren. in
 phor. Quia nō recte accipitri tēditur nec uiluo.
 Tendere est pprie laxitatē distendere & sine rugis fa
 cere. Vir. in. viii. Tendūt uela noti. Idem in sexto:
 Tendebantq manus ripæ ulterioris amore.
 Tendere est dirigere. Virg. i. æne. Per tor discrimina
 rerum Tendimus in latium. Idem in secūdo: Ad
 cælum tendens ardentia lumina.

Tendere contēdere. Virg. ii. æne. Ille simul manibus
 tendit diuellere nodos. Idē in. v. Aeque discrimine
 pistris Cētaurusq locū tendūt superare priorem.
 Turpe est indecorq informe. Vir. i. vii. Et mœtus &
 male suada fames & turpis egestas. Idē in. iii. geo.
 Scabiēq ferat turpisq podagras.
 Turpe grande. Vir. iii. ge. Optima toruæ forma bo
 uis: cui turpe caput. Idē in. iii. ge. Et turpis pascit
 sub gurgite phocas.
 Tenēq significat gracilentum. Vir. iii. ge. Et ros i te
 nera pecori gratissimus herba.
 Tenuē uehemens. Vir. ii. ge. Tenuisq lageos. Tenta
 tura pedes olim uicturag linguam.
 Tenuē infœcundum. Vir. in. ii. ge. Tenuis ubi argil
 la & dumosis calculus aruis.
 Tenuē tenēq Tul. de suppliciis in Verrem: Ræticu
 lum sibi ad naris admouebat tenuissimo lino.
 Tenuē frigidū. Vir. in geor. Ne tennes pluuiæ rapi
 diue potentia solis Acrior. Idem in. iii. Tū tennes
 dare rursus aquas.
 Tenuē paruū exiguum. Tul. in Hortensio: Eundem
 non mediocri pecunia: sed etiam tenui percipere
 possumus. Vir. in. v. Et tenuis teucrū res eripe le
 tho. Idem in. ii. geor. Ni refugis, tenuisq piget co
 gnoscere curas.
 Tenet sicut est usus significat apprehendit detinet.
 Vir. iii. geo. Veq ubi correptū manibus uindictsq
 tenebis. Tul. in uerrē i diuina. Non te sed hic libet
 esse responsurum quem monitor tuus hic tenet.
 Tenet inhabitat possidet. Virg. iii. ge. Quæ gurgitis
 huius Ima tenes.
 Tenet prohibet. Vir. ii. geo. Texendæ sæpes etiam &
 pecus omne tenendum.
 Tenet compescit supprimit. uirg. iii. ge. Tenuisq in
 hians tria cerberus ora.
 Tenet tetigit. uirg. ge. i. Amnis abundans Exit: & ob
 ducto late tenent omnia limo.
 Tenet dirigit. uirg. i. æne. Sed qui uos tandem qbus
 aut uenistis ab oris: Quooue tenetis iter?
 Tenet intelligit dicit. Teren. in and. Id paues ne du
 cas: illam tu autem ut ducas rem tenes.
 Tremere dicitur cōmoueri agitari. uirg. in. xi. Cur
 ante turbam tremor occupat artus.
 Tremere timere. uirg. ii. æne. His aliud maius mise
 ris multoq tremendum. Plau. in Asina. Non pla
 cet Pro monstro est: quando qui sudat tremi.
 Trahere manifestā habet significationem. Virgil. ii.
 æne. Altaria ad ipsa tremētem Traxit.
 Trahere dare. Vir. i. æne. Partibus æquabat iustis: &
 sorte trahebat.
 Tentare est exerceri. Vir. georgicorum tertio. Et ten
 rat sese: atq irasci in cornua discit Arboris obniz
 xus trunco.
 Tentare experiri. uirg. in. viii. His fretus non legatof
 neq prima per artem Tentamenta.
 Tentare aggredi. uirg. ii. æne. Ex templo tentāda fur
 ga canit æquora calchas.
 Tentare petere dare. uirg. iii. æne. Vnde laborū Ten
 tare auxilium iubeat.
 Tetrū uitabile. Tullius de officiis libro tertio: Postre
 mo hæ iam in liberis ciuitatibus regnādi existūt
 cupiditates qbus nihil tetrius: nihil sedius cogita

ri potest.
 Tetrum dicitur illuviosum foetidū. Vir. tertio aenei.
 Tum uox tetra inter odorem. Idem i decimo: La
 uit improba teter Ora cruor.
 Tetrum amaze. Luc. in quarto: Ac ueluti pueris ab/
 scinthia tetra madentes Cum dare conantur.
 Tetrum impium crudele. Tulli. de offi. libro tertio:
 Promissum potius non faciendum: q̄ tetrum faci
 nus admittendum fuit.
 Torq̄re inflectere. Virgilius. ii. geor. Taxi. torquent
 in arcus. Teren. in eunu. Vide ut sibi os contorsit
 carnifex.
 Torquere gyro celeri rotare. Virg. i. aene. Ast illā ter/
 fluctus ibidem Torquet agens circum.
 Torquere iacere mittere. Vir. in. v. In medios telum
 torxisti primus achuios.
 Tueri dicit seruare custodire. Tul. in epist. ad Caela/
 rem astione prima: Vt sciret tuenda maiore cura
 esse q̄ parata sunt. Virg. in. viii. Succedunt uariāq;
 uices quod cuiq; tuendum est.
 Tueri uidere. Vir. i. vii. Excipiūt plausu pauldos gau
 dentq; tuentes Dardaniā.
 Tergora dicuntur coria. Virgilius aene. i. Tergora di
 ripiunt costis.
 Tergora dorfa. Virg. in. vii. Hinc raptas fugientibus
 ingerit hastas In tergum.
 Tergum scutum. Virg. in. viii. Aduersi in tergū sul
 monis. Idem in decimo: Dentibus infrendens: &
 tergo decutit hastas.
 Transmittere trahere derelinquere. Luc. libr. xxviii.
 Polæmon mortem & amauit: & suam transmisit
 stolam quam dicunt.
 Temerarium sicuti plerūq; a temeritate.
 Temararium metuendū & sollicitum. Plau. i. asina.
 Sed quid q̄ piccus ulmum tundit aut temerariū
 est & insequentibus.
 Tegetes a tegendo. Var. de re rustica: Si quæ fiunt de
 canna bililino iunco palma scirpo: ut funes restes
 tegetes quoq; fundo sumi non potuerunt.
 Taleas scisciones lignorum uel præsegmina. Var. de
 re rustica libro primo: Nam etiam nūc rustica uo
 ce intertaliare dicitur diuidere uel excidere ramū
 ex utraq; parte æquabiliter præcisū quas alii tale/
 as appellant.
 Dictiones ab. V. incipientes.
 Olare est auium. Virgilius. i. aene. Humiz
 u lis uolat æquora iuxta.
 Volare est celeriter currere. Teren. i. ecyra:
 Ne frustra illic expectet uola. uirg. in. v. Ecce uolat
 calcemq; terit iam calce diores.
 Vastum est magnum. uirg. iii. aene. Vastumq; caua
 trabe currimus æquor.
 Vastum horrens & asperum. uirgil. i. aene. Hic uasto
 rex æolus antro.
 Vastum ferox. Cice. tuscu. Quæ barbara india tolle
 re uastor aut angustior.
 Ventus est flatus. uirg. in. i. Et mulcere dedit fluctus
 tollere uento.
 Ventus significat odorem. Plau. in cistellaria. Ita mu
 stulentus uentus naris obtigit.
 Virtus fortitudo est. Virg. in. v. tunc pudor incendit
 uires & conscia uirtus.

Virtus significat auxilium. Plau. in milite: Deū uirax
 te eundem hospicio accipiam.
 Virtus meritum est & dignitas. Plau. i. milite: Quæ
 improba est iners præcium eis pro uirtute ut ue/
 niant.
 Vesci est edere. uirgilius in undecimo: Vescitur aene
 as simul & troiana iuuentus.
 Vesci etiam significat uti. uir. i. aene. Quod si fata ui/
 rum seruant: & nescitur aura ætherea. Tulli. de fi.
 bonorum & malorum. Si gerundis negotiis pos
 sit orbatus paratissimis uesci uoluptatibus.
 Vesci iterum uidere. Actius in athamante: Priusq; in
 fans esse facinus oculi uescuntur tui.
 Velare est operire: Vnde & reuelare nudare dicitur.
 Velare rursus legare. Pompo. in panuceatis: Nō ro
 gis qui fiat restis biles est uelet gulam.
 Vola est media pars manus. Varro in epifationibus:
 Pleni libri inq; eorum: quorum in sepulchris nec
 uola nec uestigium extat.
 Vanum leue inane. uirgilius in primo geo. Sed illos
 expectara seges uanis elusit aristis.
 Vanum est mendax. uirg. i. aene. Ni frustra auguri/
 um uani docuere parentes. Salu. in iugurth. bello
 Mauri uanum genus. Tul. de officiis libro primo
 Nihil enim proficiunt nisi admodum mentian/
 tur: nec uero quicq; est turpius uanitate.
 Vanum insidiosum subdolum. uirgilius in secundo
 aenei. Nec si miserum fortuna simonem Finxit ua
 num etiam mendacemq; improba finget.
 Vanum obscurum. uirgil. in tertio aeneid. Et procul
 in tenuem ex oculis euauit aurem. Tullius de re
 publica libro quinto Vt nostra uero ætas cum re
 publica sicut pictura accepisset egregiam. sed iam
 euanescentem uetustate:
 Vastitas significat uastationem. Actius i astyanacte:
 Propter tot tantaq; uastitates funerum.
 Vltimum usu nouissimum dicitur. uirg. in. viii. Vlz
 timus ille dies bello gentiq; fuisset. Tullius de se/
 nectute. Magis delectatur qui in prima cauea spe/
 ctat. delectatur tamen etiam qui in ultima.
 Vltimum primum. uirgilius in octauo: Tu sangui/
 nis ultimus auctor. Tullius de finibus bonorū &
 malorum libro tertio. Eorum dico qui sūmū bo
 num quod ultimum appellant i animo ponerēt.
 Vrgere insistere. Lucilius in. xxviii. Cæde hostium
 gnato urgere restant perimus.
 Vrgere est præmere cogere. uirgilius tertio georgi/
 corum: Ima soluuntur latera: atq; oculos stupor
 urget mertes: Versaq; in obnixos urgentur cor/
 nua uasto Cum gemitu.
 Vrgere tegere. uirgilius. ii. geor. Qui fato super atq;
 ingenti pondere teste Vrgerent.
 Vrgere accelerare. uirgilius in undecimo: Tibi quā
 noctes festina diesq; Vrgēbam.
 Vincere significat superare. uirgilius secundo geor/
 gicorum Vbi area uincere summū Arboris haud
 ullæ iactu potuere sagittæ.
 Vincere exprimere. uirgilius tertio georgi. Nec sum
 animi dubius urbis ea uincere magnum q̄ sit.
 Vincere animi compotem fieri. uirgilius. iii. georgi.
 Illi uictor ego & tyrio conspectus in ostro. Idem i
 septimo: lunonem uictrix affatur.

Vertere dicitur convertere troquere. Vir. in octavo. Gorgona defecto uertentem lumina collo.
Vertere fallere decipere. Virgil. secundo æneidog: Seu uersate dolos: seu certe occumbere morti.
Vertere mutare. Virg. primo æneidorum: Quæ te genitor sententia uertit.
Versat agitat cōmouet uoluit. Vir. tertio Georgicorum: Quid iuueis magnū cui uersat ī ossibus ignē Idem in sexto: Nunc me fluctus habet: uersantq; ī litore uenti.
Vindicare est malefactum defendere. Tullius de of. li. iii. Atq; iste dolus malus & legibus erat uindicatus.
Vindicare trahere libera. Vir. quarto æneidorum: Gra iumq; ideo bis uindicat armis Cice. in. iii. academi corū: Aliqua potestas sic uindicet ī libertatem. Idē de senectute: Et senectus est natura loquacior ne ab omnibus eam uitiis uideat uindicare.
Vindicare reuocare. Tul. ad cæsarem iu. ī secūda actio ne: Qui si nihil ad beneficium adderes quo per te me una cum repub. in libertatem uindicassent.
Vindicare adsciscit ad se trahit. Tul. in hortensio: Dein de imitator ut sibi qd uidet naturæ mos uindicat.
Vitus ab utēdo. uirgilius tertio Georgicorum: Nam nec erat coriis vitus.
Vitus consuetudo. Terentius in heauton. Sic mihi est vitus. tibi ut opus factū est face.
Vitus opus. Virgilius æneidorum libro octauo: Arma acri faciunda uiro nunc uiribus vitus. Nūc manibus rapidis.
Vitam a uiuendo dictam. uirg. in quinto: Et nī docta comes tenuis sine corpore uitas Admoneat.
Venire clare significat. uirg. in sexto: Venisti tādem; Venire resistere imminere. uirgilius in octauo: Satis ambobus teucrisq; uenire latinisq;
Verrere est trahere. uirg. in primo æneidog: Quippe ferant rapidi secum uerrantq; per auras.
Verrere ferire peruertere. uirgilius in tertio æneidorum: Annixi torquēt spumas & cæcula uerrunt: Verrere mūdare. Luc. libro uigesimo octauo. Lignū cædat ædis uerrat ac uapulet.
Via est iter. uirg. in. i. ænei. Strepitum & faxes uiarū.
Via ratio cā. uirg. in. x. Hæc uia sola fuit qua perdere posses. Terentius in phor. Qua uia istuc facies.
Via consuetudo. Terentius in heauton. Sed uia puulgata partum quotidie accusabam.
Vestigium dicitur pedum impressio. uirg. tertio Georgicog: Et gradiens ima uerrit uestigia cauda.
Vestigiū extrema pars pedis. uirg. in sexto. Vestigia primi Alba pedis frontēq; ostentans arduus altā.
Volutare dici uolui. Luc. trigesimo: Quid tu istuc curas: nisi ego obliuiar atq; uoluter.
Volutare cogitatione perquirere. uirg. in buc. Idqdē ago & tacitus mecum lycida ipsa uoluto.
Vis est celer impetus. uirg. secundo æneidorum: Instat ui patria Pyrrhus. Idem: Auxiliog; leuare uiros uimq; addere uictis.
Vis celeritas. Luc. in tertio: Aut quidnam tremuli facere artubus hædi: Cum simili incurfu possint ac fortis equi uis.
Vix cū labore. uirg. secundo Georgicog: Vix humiles apibus cassias roremq; ministrat. Idem ī qnto: Vix illum famuli phegeus lgarisq; ferebant.

Vix statim: uirg. in secundo æneidorum: Vix ea fatus eram gemitum talia reddit.

Nonnullarum dictionum in significatione differentiarum.

Vpido & amor idem significare uidetur: & est diuersitas. Cupido enim considerata est necessitatis amor iudicii. Plautus in bacchide. Cupido te cōsciū: an ne amor. Idem in Curculione: Discreuit & uim eiusdem diuersitatis expressit dicens: Quo uenit cupidog; impat: suadetq; amor. Cupidinem cum foeminino genere dicimus cupiditatem. uirgilius in sexto æneidorum: Quæ lucis miseris tam dira cupido? Cum masculino dicimus ipsum. Plautus in penulo: Cupido quantus?
Inter amare & diligere hoc interest: q; amare uim habet maiore: diligere leuius amare. Cicero ad brutum: Sic igit facies. & me aut amabis: aut quo contentus sum diliges. Et in libro primo: Clodius tribunus plæbis designatus ualde me diligit. uel ut ΕΥΦΡΑΤΙΚΩΤΕΡΟΝ dicam ualde me amat. Idē ad Dolobellam: Quis erat qui putaret ad eum amorem quem erga te habebam posse aliquid accedere? Tantum accessit: ut mihi deniq; nunc amare uidear antea dilexisse.
Perire & interire plurimum differunt: q; perire leuior res est. & habet inuentionis spem & non oīum rerum finem. Plautus in captiuis: Qui per uirtutem peritat non interit.
Alere & educare hoc distant. Alere est uictu temporali uitam sustinere. Educare autem ad satietatem perpetuam educere. Plautus ī menæchmis: Nam illuc homo hominis non educat. Aëchus in andromeda. Alii educaui: id facite ut gratum sit seni.
Inter tollere & auferre est diuersitas. Tollere ē erigere. Auferre legatum transferre. Virg. in. viii. Tollite cuncta inquit: ceptosq; auferte labores.
Horrendum & horridum multam habent diuersitatem. Est enim horrendum terribile & euitabile: uirg. in quarto ænei. Concilium horrendū. Horridum plerūq; extans & prominēs. uirg. in quarto ænei. Et glacie riget horrida barba. Luc. in. vi. sary. Et hi quos diuitiæ producant & caput iungunt horridulum.
Inter meretricem & prostibulam hoc interest. Meretrix honestioris loci est & questus. Nam meretrices a merendo dictæ sunt: quia copia sui tantūmodo noctu facerēt. Prostibula q; ante stabulum stet quæstus diurni & nocturni cura. Plautus ī cistela. Manifestissime discernit: Intro ad bonam meretricem astare in uia solam: prostibula sane est.
Genitrix a matre hanc habet distantiam: quia genitrix semper quæ genuerit nūcupatur. mater uero aliquando pro nutrice ponitur. uirgilius ī septimo Geminis huic ubera circum Ludere pendent pueros & lambere matrē. Plautus in Menæchmis: Ita forma similis pueri ut mater sua nō inter noscere posset: quæ mammam dabant. nec adeo mater ipsa: quæ illos pepererat.
Pudet & piget hoc distant. Pudet enim uerecundiæ

est. Piget poenitentia. Plau. in pseudulo: Nimio id quod pudet facilius fertur q̄ illud qd̄ piget. Nō de disse istū pudet me quia nō accepi piget. Salustius in lugurtha. Nā postea quā fecerit incertum habeo pudeat an pigeat magis differere.

Osculū & suauium intellectibus his discernunt: q̄ ab ore osculū. suauium a suauitate dicit. Varro de uita patrū. Ideoq̄ ab ore dicitur osculum nō a suauitate. Vnde suauium quod simile suauitati.

Inter sacrificare & litare hoc interest. Sacrificare ē ueniā petere. Litare est ppiciare & uotū impetrare. Virg. iiii. aenei. Tu modo posce deos ueniā: sacrificis litatis: id est impetratis. Plautus in penu. Sic hercle istuc unq̄ factum est: tum me iuppiter faciat: ut sp̄ sacrificem neq̄ unq̄ litem.

Expleri & saturari hāc habēt differētiā. Expleri ē tantum mō plenū ēē: satiari supra modū. Luc. i. vi. Deinde animi in gratiā naturā pascere: semp atq̄ expleri bonis rebus: satiariq̄ nunq̄. Tullius de repu. li. vi. Graues enī dominæ cogitationū libidines in finita qdā cogunt atq̄ imperant: quāq̄ expleri ac satiari nullo modo possint. Ad omne facinus ipel lunt eos: quos illecebris suis incenderunt.

Arcus & arqus hoc distāt. Arcus enī suspēsus appellatur fornix. Arqus nō nisi in cālo: quē Irim poera dixerunt. Vnde & arquati dicunt qbus color & oculi urrēt quasi i arqus similitudinē. Lucretius in. vi. Tum color in nigris extat nubibus arquis.

Fors & fortuna hoc distāt. Fors ē casus tpalis. Fortūa dea est ipsa. Actius in astyanacte: Ite rea i qbus partibus nāq̄ audire uolo: si est quā exopto: & quocaput mō fortuna ne an forte reperitur. Varro i epistola ad fufium: Dii quāso fors fortuna quātis cōmoditatibus hunc diem.

Ferus & ferox hoc differūt. Ferus ē saeuus. Ferox est fortis. Salust. in iugurtha: Ille aīo feroci negat se fufam numidiā pertimescere. Vir. in. ii. aenei.

Ferus oīa iuppiter argos Transtulit. Idē in. iiii. Et frena ferox spumantia mandit.

Antiquus & antiquor ut gradu ita & intellectu distāt. Nam antiquū uetus significat. Virg. in. ii. Geor. Antiquasq̄ domos auium. Antigor melior Tullius de amicitia: Hoc quidem est proprium amicitiae: sed antiquior & pulchrior & magis a natura ipsa profecta. Idē de repu. lib. primo: Sed quoniam plurima beneficia continet patria. & est antiquior parens q̄ si quis ut aiūt curauerit: maior ei profecto q̄ parenti debetur gratia. Luc. in quarto: Quin potius uiram degat sedatus quietam quam tu antiquus q̄ facere hoc fecisse uidearis.

Faustū & festum uariant ita. Est enī faustum q̄si a fouendo dictum ac p hoc pspēz & propitiū. Vnde cōtra infaustū minax & ipropitiū. Festum uero solēniter lētū & feriatū. Vir. ii. aenei. Festosq̄ dies de noīe phoebi. Terē. O faustū & foelicē diem.

Cuius & cuiatis est differētiā. Cuius ad psonā referē hominis: cuiatis unde significat. Actius in telepho Qui neq̄ cuiatis esset unq̄ potuimus multi rogizantes scire.

Animus & anima hoc distant. Animus est quo sapiamus: anima quā uiuimus. Actius in epigone: Sapiamus animo. Fruimur anima. Sine animo ania est

debilis. Varro in andabitis: In reliquo corpore ab hoc fonte diffusa anima. Hinc animus ad intelligentiam tributus.

Vultus & facies hoc distant. Vultus est uolūtas quae pro motu animi in facie ostendit. facies oris species. Salu. in Catilina. Prorsus in facie uultuq̄ uecordia inerat. Luc. saty. lib. i. Vultus itē ut facies mors citra morbus uenenum.

Sepum & unguentum differunt hoc modo. Sepum fit ex adipe ruminātium. Luc. saty. lib. iiii. Telsipho ne tene pulmonibus adirē unguem exactum attuli eumenidibus.

Mustare & murmurare ita discernuntur. q̄ mustare hominum fit occulte quid & pressa uoce loquētiū quod celatū uelint. Vir. in. x. Quid fortuna ferat populi: sed dicere mustant. Et alibi: Flent moesti mustantq̄ patres. Murmurare autē maioris soni est proximi ad tumultū. Vir. i. primo Geor. Nemorum increbescere murmur.

Priores & primores hanc habēt diuersitatē. Priores enim comparatiui sūt gradus. Primores summae quāq̄ res. Luc. in. viii. saty. Gallinatus cū uictor se gallus honeste caelitus & digitos primores erigit ungues. Turpilus in Demetrio: Sandalio innixa digitis primoribus.

Poesis & poema differunt. Poesis textus scriptorū: ut odyssea uel ilias Homeri: aut aeneis Virgillii. Poema inuētiō parua: quae paucis uerbis exprimit: ut in gladiatoribus ludis Homeri. Poetica est ars earum regū. Luc. in. xi. saty. Nō hoc qd̄ ualeat quidue intersit hoc & illud cognoscis primū hoc quod diximus ēē poema. Pars est parua. Idem in epistola: Itemq̄ uis non magna poema est. Illa poesis opus totum totaq̄ illa summa est una.

Fora & fori ut genere ita & sensibus differunt. Nam neutro iudiciorum & litium sedes est: masculino spacia in nauibus apertiora.

Doctum & peritum simile cū uideatur a Tullio discretum est ut sit peritum plus q̄ doctum de offi. in tertio: Itaq̄ cum sint docti a peritis desistunt facile sententia.

Inter urbē & ciuitatē hoc interest. Vrbs est aedificia: ciuitas incolae. Virg. in. i. aenei. Vrbs antiqua fuit: Ennius in telepho: Et ciuitatem argium incēdere. Pacuuius in athlanta. Sollicita studia obstupida suspensa animo ciuitas. Sisenna histo. libro quarto: Incerta ciuitas trepidare. Pompo. cum in urbe superiorem locum incendere.

Inter cogitare & deliberare hoc interest. Cogitare est confirmare. Turpil. in beton. Quāso cogita ac de libera. Idem in philopatro: Certum ac deliberatū est me illis obsequi.

Scius & conscius hoc differunt. q̄ scius secum. cōscius cum alio scius est. licet cōscium indifferenter positum legerimus.

Auspiciū & auguriū his intellectibus uariantur q̄ sit auspiciū auium cōspectio & quae ex uolatu auium significetur & uocibus. Auguriū autē rerum omnium coniecturas prudenter ac diligenter amplectitur.

Monstra & ostenta similiter intelliguntur: q̄ immuentia monstrent & ostendant.

Omen totum est mentis & uocis. Vnde sacrificanti bus dicif bona habere omina: id est ut circumstan tes & bona mente uelint & recta oribus proferat. Portetum nō solum quod portēdat sed quod iā ap portet & faciat in his significationibus quæ in au spiciis & auguriis & extispiciis ostenduntur.

Prodigiū autē semp pessimū ē dictū q̄ si porro adigē dum. Vir. i. ii. ænei. Sola nouū dictūq; nefas arpya celō Prodigiū canit & tristes denunciat iras.

Iniuria & cōtumelia hoc distāt: q̄ iniuria lenior res ē Pacu. in phiboea: Patior facile iniuriā si est uacua a contumelia. Ceci. in fallacia: Facile ærumnam fer re possunt si inde abest iniuria: & iniuriam nisi cō tra constant contumeliam.

Fulmen & fulgur his itellectibus uariant. Est enim fulmē telum ipsū qd iaciť. Vir. in. i. Geor. Ipse pa ter media nymbogē in nocte corrusca Fulmīa mo litur & extra. Fulgur ignis q̄ corruscat fulmē. Vnde & fulgetra dicif fulgor. Virg. i. v. Maculosus & au ro squāmam incēdebat fulgor. Fulguratum dicif fulgure tactum uel exustum.

Iurgū & lis hāc habent distantia: q̄ iurgū leuior res est siqdē inter beniuolos aut p̄pinquos dissensio uel cōtentio iurgium dicif. Inter inimicos dissen sio lis appellat. M. T. de rep. in q̄rto. Admiror nec regē solum sed etiam uerboꝝ elegantia: si iurgant iquit beniuolozē concertatio nō lis inimicozē iur gium dicitur. Et in sequenti. Iurgare ergo lex pu rat inter se uicinos non litigare.

Audacia & audētia in hoc diuersa sunt: q̄ audacia te meritas est: audētia fortitudinis. Salustius in Ca tilina. Audacia pro muro habet. Virgilius. ænei. Audentes fortuna iuuat.

Merx & mercatura hoc distant. Merx est species ipsa Mercatura ē actus ipse. Mercatus autē locus in quo agitur mercatura. Tul. de repub. lib. q̄rto: Pæones primi mercaturis sed mercibus suis auaritiā & magnificentiam inexplēbiles cupiditates oīum re rum exportauerunt in Graciā. Idem de offi. Quo tanq̄ ad mercaturam bonarum artium sis profes ctus: inanem redire turpissimum est.

Superstitionis & religiōis distantia manifeste discer nit Tullius de deoz natura in secundo: Nō enim philosophi solū ueꝝ etiam maiores nostri supsti tionem a religione sepauerunt. Religiosi ex eligē do: Superstitiosi proprietatem ex hoc habent: q̄ præ cultura deorum supersedeant.

Peius & deterius his sensibus discernunt: q̄ sit peius malo quod in usu est & creberrime frequētur: deterius uero a bono: ut minoris sit meriti q̄ id qd placet. Virg. in. iiii. Geor. Deterior qui uisus eū, ne prodigus obsit Dede neci. Idem in octauo: Deteri or donec paulatim ac decolor ætas. Hæc enim me lioribus comparata sunt.

Inter circum & globum hoc interest. q̄ circus ē pla nities rotūda ut circuitus. globus soliditas undiq; rotūda. ut est sphaera & staminum glomera. Tul. de deorum natura. Cūq; duæ formæ p̄stātissimæ sint & solidis globis (sic enim sp̄eram interpreta ri licet) ex planis autē circus aut orbis. Virg. in qn to: Mediāq; in ualle theatri Circus erat. lucentēq; globum lunæ titaniāq; astra.

Manubias a præda hoc distare ueteres extimauerūt ut sit p̄da corpora ipsaz regē quæ capiūt. Manubiaz uero pecuniæ ex præda uēdita redactæ. & sic apud plurimos: Nā. M. T. ita sensisse uoluit de lege agra ria. Prædas māubias secliles. castra deniq; Cnei Pō peii sedente imperatore censores.

Pernicacia & p̄tinacia hoc distant. Pernicacia ē iterdū bonaz rerum pseuerantia: p̄tinacia semper mala rum. Actius in myrmidonibus: Tu p̄tinaciā esse Archilochē hanc prædicas. ego pernicaciā a me uti uolo nam pernicacem dicis me esse & uincere per facile patior: p̄tinacem nihil moror. hoc for tis sequitur illam indocti possidēt. tu addis quod uitio est: demis quod laudatur.

Sensus & sensa hoc separant. Sēsus enim qui sentiūt: sensa quæ sentiunt. Cicero de oratore. Et quod ex primere dicendo sensa possumus.

Iuuentus & iuuetā & iuuenilitas hoc differūt. Iuuen tus iuuenes. Iuuenta ætas ipsa uel iuuenilitas. Vir. in octauo: At patiens opeꝝ paruoz assueta iuuen tus. Idem in tertio Geor. Interea superat gregibus dum læta iuuentus. Solue mares.

Morata morigera & morosa hanc habēt distantiam q̄ morosa contrariis peruersisq; moribus. Tullius de senectute: At sunt morosi & anxii iracūdi & dif ficiles senes. Plautus in aulularia: Dum modo mo rata ueniat: dotata satis est.

Inter uegetū & uigens hoc interest. q̄ uegetū sit inco lūme: uigens forte. Nam uegetum corporis uigēs etiam animi possumus dicere: ut in multis.

Profesti & festi dies discernunt. Profesti sunt a festi uitate uacui. Afranius in priuigno: Quæ festi face re solemus die quotidiano opere p̄miscue æque profesto concelebras focum.

Quærere & requirere hoc differt. quoniam require re est diu quærere. Afranius fratris: Proin tutum quæram. ne requiram te uide.

Specula & speculum & genere & significatione diffe runt. Nam specula despicientiam significat.

Confiteri & p̄fiteri hoc distāt: quia profiteri uolū tatis est. confiteri necessitatis. Cicero pro Manilio: Hic ego non solum confiteor: uerum etiam profi teor. Honestius uel profiteri q̄ confiteri.

Vlcus & uulnus hoc distāt. q̄ ulcus tectā & clausa ma lignitas. Vir. iii. Geor. Quā siqs ferro potuit rescin dere summū Vlcus os: alit̄ uitū: uiuitq; tegēdo. Vlnus hians patēs. Idē in decimo: Produxi pressi ue oculos: aut uulnera laui Veste tegens.

Turpe & scēdum quā habeant distantia manifestū ē. Nā turpe leuior res ē. Tul. de offi. Luxuria uero cū omni ætati turpis tum senectuti scēdissima est.

Formæ & figuræ quæ sit differentia Tullius manife stat. Nā formam itegritatem speciei esse uoluit fi guram formam nostrā. Tullius de offi. lib. primo Principio corporis nostri magnam natura ipsa ui detur habuisse rationem: quæ formam nostrā re liquamq; figuram: in qua esset species honesta: eā posuit in promptu.

Dignitatem & uenustatem discerni uoluit Tullius: Dignitas uiris: uenustas scēminis sit attribuēda de officiis. i. Venustatem muliebrē dicere debemus: Dignitatem uirilem.

Monstra & prodigia & portenta hoc distant: quia sunt monstra ostenta & monita deorum. Virg. in. viii. Primum quia parente Monstra deum refero. Prodigia deorum irae uel minae. Idem Aene. iii. Sola nouum dictum nefas harpya celeno. Prodigium canit. Portenta ostenta quae aliquid imminere significet. Lu. li. xxvii. Nisi portenta anguisque uolucres ac pennatos scribitis.

Ignoscere & concedere quoadmodum iter se distat aperit. Tullius ad Caesarem iuniorē in. i. Quod mihi & philippo uacatione dabis gaudeo, nam & praeteritis ignoscis & concedis futura.

Contenere & despiciere eo distat: quia est despiciere grauius quam continere. Tullius in uerrē actione tertia: Quaeque contempserit despexerit: libere eē nunquam dixerit. Idem ad Caesarem in tertio: Amici nonnulli te contēni despici & pro nihilo haberi senatus uoluit.

Cupiditas & cupido diuersa sunt: nam cupiditas est leuior. Luc. in. xxx. Cupiditas ex hofe: cupido ex stulto nunquam tollitur. quia cupiditas pars quaedam sit temperatior defluens ex cupidine.

Aemulatio ab imitatione hoc distat: quia imitatio simplex est: & liuore atque inuidia non admittit. Aemulatio autem habet quoddam imitandi studium: sed cum malitia operatione. uirg. in sexto: Aemulus expumum triton si credere dignum est: Inter saxa uigis spumosa immerferat unda.

Probatum & spectatum uis maioris est. Luc. in undecimo Tuam probatam mihi & spectatam adoleſcentiam.

Bellum & plium hoc differunt: quia plia partes sunt belli. Hoc est in bello congressiones. Luc. xxvii. Ut romaeus populus uictus ui & supatus plii saepe est multis: bello uero nunquam: in quo sunt omnia. Virg. in octauo: Infantem fugiens media inter praelia belli.

Inter cauere & uitare differētia est. Lu. in. vi. Et eē plus uitare quod cauendum tibi celere: quod euitandum maxime.

Vetustiscere & ueterascere quod inter sit Nigidius commentator grammaticus in decimo deplanauit: Dicens quod uetustate deteriora sunt uetustiscere: inueterascere quae meliora. M. T. ad Hirtium in octauo Cum enim nobilitas sit nihil aliud quam cognita uirtus quis in eo genere ueterascentē uideat ad gloriam generis antiquitate desideret?

Noces a nefario & ipso distare uti nocēs leuius uideri possit. Tul. de of. li. ii. uoluit. Nec tamē ut hoc fugiendum est: ita habendum est religioni contrarium nocentē aliquādo & nefarium ipsumque defendere.

Innuere & annuere hoc distant: quia innuere est facie significare.

Flagrare & ignescere ita discernitur: quia ignescere est incendi & ardere: flagrare uero olere.

Noxa & noxia diuersa sunt. noxa peccatum leue. Virg. i. aene. Vnius ob noxam. Noxia nocētia. Vir. i. viii.

Iræque & crimina noxia cordi. Tul. i hortensio: Et certis quidem rebus in quibus peccata non maxime afferunt: noxias tamen nisi sciant attingunt.

Plus a multo uetustas uoluit discrepare: & potest uideri hanc habere differētia: ut sit multum a plurio minus ac non supra modum. Virg. in primo geor. Multum adeo rastris glebas qui fragit inertes. Plus sicut in plerisque Tul. magis discernit in epistola ad Catonem Nec ideo mihi desiderandum eē dignitatē meā quia eam multi impugnarunt: sed ideo magis recolendā

quia plures desiderarint.

Inter sperata & dicta & pacta & sponsa hoc interest quia uirgo postquam petit sperata dicitur. Plau. i. amphitryone. Vxorē suā salutat sperata: dehinc promissam dicta uel pacta uel sponsa dici potest. Virg. i. ii. aeneido. Cui pater & coniunx quodam tua dicta relinquo? Idem alias: Et gremiis abducere pactas. Titinius quoniam: Qui exacta aetate sponsa sit desponsata.

Mutuū a ſcenore hoc distat: quia mutuū sine usuris: ſcenus cum usuris sumitur & est quasi accepti foetus. Plau. in asina. Nam si mutuas non poterō. certum est sumam ſcenore. Vnde honestius mutuū est quod sub amico affectu fiat tamen usu temporis necessarii.

Inter nutare & annuere & nictare ueteres hoc inter eē uoluerunt: ut nutare capitis: annuere uel nuere narium uel labiorum: nictare oculorum. Plau. i. asinaria: Nec illa ulli boni nutet nictet annuat.

Castitas & pudicitia ab iniuria paria disputant: cum sit pudicitia ab iniuria turpius libidinis libera castitas ab his continens & remota. praeterea religiosa munditia ac puritas. Virg. in. ii. Geor. Casta pudicitiam seruat domus. Et in sexto aenei. Quicquid laetis cerdotes casti dum uita maneret.

Pascere & alere hoc distat: ut sit alere sufficere generis curam habere pascere natos cibo sagiare. Var. i. georūto didascalo: Vbi graues pascant pauonum greges.

Inter extinguere & opprimere interesse uoluit. Tullius de amicitia: Vt sit maius opprimere quam extinguere. Quāobrem primum data opera est: neque amicorum dissidia fiant sin tale aliquid euenerit: ut extinctae potius amicitiae: quam oppressae uideantur: quasi quod extinguif possint reclamari: quod opprimitur non queat. Morbum a initio prudētia uetere uoluit separari. ut sit morbus cum accessu uitae aut cōragii aut turpitudinis uirtutis perpetua & insanabilis & irreuocabilis causa.

Meminisse & in memoriā redire hoc differre Aristoteles putat: & uult meminisse omnium eē aiantium: ut cibi potitionis somni uoluptatis. in memoriā reuocare quod exciderit nisi homines posse.

Die quarta & die quarto hoc differre prudentes uolunt quorum tamen auctoritas ut sit die quarto tempore praeteriti. die quarta temporis futuri.

Mētiri & mēdaciū dicere quoadmodum distat. P. Nigidius manifestauit. Qui mentis imple non falsus alterum fallere conatur: quia mēdaciū dicit imple fallit. Quātū in se est uir bonus praestare debet: ut non mentiat.

Festinare & pperare ueteres diuiserunt. Cato in oratione quā de suis uirtutibus scripsit: Qui unum quod maturam transigit: pperat, quia simul multa incipit nec perficit: festinat. Vex utraque uerborum ratio sub hac significatia proxima est ueritati ut sit saepe animi pperare studiose ad res aliquas contendētis festinare corpore necessitatibus obsequendi. Virg. in quarto: Et mediis properas aquilonibus ire per altum. Et in secundo aenei. Festinate uiri: nam quae tam sera moratur Segnities.

Matronae & matrefamilias dissimiliter accipiunt ueteres quidam: ut sit matrona quae peperit semel: matrefamilias quae saepius. Quidam matronam locupletiore dicunt.

Auare & auidū ita discernunt. Auarum enim semper in reprehensione est. Auidū autem ab auendo: quod

est etiam honeste cupiendo: Vt Vir. in. ii. Georgico-
rum: Pascuntur oues: auidæq; iuuenæ. Salusti. in
Catilina. Laudis auidi pecuniæ liberales erant.
Prospicere & respicere distat: ut aduersū uidere pspi-
cere rōne dicat. Respicere quasi retro aspicere.

Furor ab insania hoc distat. Cice. tusc. lib. iii. ostēdit
Itaq; nō est scriptū. insanus & furiosus esse incipit.
Insaniā enim censuerunt inconstantiā id est sanitate
uacantē tamen posse tueri mediocritatē officiorū
& uitæ cōmunē cultum atq; usitatum furorē esse
rati sunt mentis ad oīa cecitatē: q; cum maius eē
uideat q; insania. tamen eiusmodi est: ut furor i sa-
pientē cadere possit. insania non possit.

Ōtīdētīæ & fidētīæ discretionē pādīt. Tul. tusc. iii.
Qui fortis est. Idē fidēs: quoniā confidēs mala cō-
suetudine loquentiū in initio ponit. ductū uerbū
a cōfidendo quod laudis ē: quia cōfidens is pfecto
nō extimescit. discrepat enim a timendo fidens.

Inuidia & inuidētia. Cice. tusc. lib. iii. Posset ēt in mise-
ricordiā posset in iudentiā nō dixi in inuidiā. quæ
tū est cū inuidet. ab inuidēdo aut inuidētia recte di-
ci pōt: ut fugiamus ambigū nomē inuidiæ in. iii.
ut ægritudine inuidētia. ut edum ē enī docēdi causa

uerbo minus usitato: quoniā inuidētia nō in eo q
inuidet solum: sed in eo etiā cui inuidetur dicitur.

Ægrotatio & ægritudo. Cice. tusc. lib. iii. Sed proprie
ut ægrotatio i corpore: sic ægritudo i aīo nomē hēr.

Iracūdos & iratus ebrius & ebriosus amator & amāf
& alia quæ inter se distāt. Cice. discreuit in. iii. tusc.
Aliud iracūdum ē: aliud iratum ut differt anxie-
tas ab angore: & neq; enim agunt oēs anxii. Inter
ebrietatem & ebriositatem hoc iterest: aliud amā-
torem: aliud amantem.

Lætari & gaudere distat: ut Cicero in tertio tuscū
lanarum: Atq; ut cōsidere decet timere nō decet.
Sic gaudere licet: lætari non licet.

Pernicitate & uelocitatē. Cice. discreuit in. iii. tuscū
lanarū. Præstans ualitudine uiribus forma: acerrī-
musq; integrisq; sētib; addē ēt si iubet pnicitatē.
uir. iii. ge. hoc sēsit: Dura iacet pñix i strato saxa cu-
bili: ut illā celeritatis. hoc patiētissimæ fortitudis.

Mœtum timorē formidinē pauorē. Cice. discreuit i
qnto tuscūlanarū: In quē autem metus: in eum ti-
miditas formidō pauor ignauia.

Innocens & innocuum hoc distat: quia sit innocēs
non nocens: & innocuum illæsum. Virgilius i de-
cimo: Et sedere carinæ Omnes innocuæ.

Miserari & misereri cæteris his sētib; eē uoluerūt
ut sit miserari flere & lamētari: misereri miseratio
nē alienis casibus exhibere: & actiū ad primū af-
fectum. passiū ad secundum. Actiū in euryface:
Heu mihi ut etiā hæc ærūna mihi luctū addit lu-
ctibus alia psona qd miserari: Id me Euryfacē tuā
soliditatē tibi memoras: formidas tibi te commi-
serabar magis q; miserabar mei.

Multū & satis eo distāt. q; multum īfinitum ē: satis
finitum: Auaris illud: hoc parcis se cōtinētibus ap-
plicandum est. Luc. in quinto: Nā si quod satis ē ho-
mini id satis esse potuisset hoc sat erat. Nam cum
hoc nō ē quod credimus porro diuitias ullas ani-
mum mihi explere potuisse.

Omne atq; totū differt: ut ab oī plus eē totū putent.

Virg. in bucco. Omnia uincit amor. Et i. iii. Geor.
Omne adeo genus i terris hoīumq; ferarū. Et ge-
nus equorum pecudes pictæq; uolucres. In furies
ignēq; ruūt. amor oībus idē. Et in. vi. ænei. Totāq;
ifusa partus Mēs agitat molē: & magno se corpo-
re miscet. Quid q; totū qd plus putat: nō p cūcto
alicui dici pōt: uirg. Geor. lib. iii. Totāq; aduolue-
re focus Vltimos ut sit totas itegras non oēs quæ in
mundo sunt ultimos.

Niti & obniti cū ex uno sit itellektu: acceptis tamē p-
positionibus sit diuersum. Niti enī pōt uideri aut
aliquā utilitatē aut honorē ærūnoso tēdere sine la-
bore: q; in aliquibus grauis audiat: ut sint enixæ pa-
riēdi labore defunctæ. Inniti aut incūbere manife-
stum ē. Virg. i. vi. Ille uidet pura iuuenis q niti cha-
sta. Obniti uero ē cōtra aduersa obluētari. uir. Sæ-
pe adeo obniti nō cedere. Terentius in andria: Pe-
dibus manib; obnixæ oīa facturum.

Illix & illex hoc discernunt ab illiciēdo illix: illex ue-
ro a quo lex nō seruet. Plau. i. penulo. Quid illi tā-
tæ rei fuimus illix. Idē in persa in iure: Illex: hoc ē
uidens sine lege: sine iure labes populi.

Ergastulū & ergastulus ut genere ita & itellektibus
differunt. Nā neutro carceris locus est: masculino
custos poenalis loci. Luc. i. xv. Nō ergastulus unus
& alius iudicem apposuit: ut nemo sententiā libe-
re q; ergastulis dicere possit.

Fremere & frendere hoc disseparant: q; est fremere
magnum sonare. uirg. in. vi. Fluctibus & fremitu af-
furgēs benace marino. Frendere alicubi cū gemit-
tu uel iracūdia misce aut minax. uirg. iii. æne. Lu-
minis effossi fluuidum lauit inde cruorem. Deni-
bus infrendens gemitu. Pacuius in antiopa: Frē-
dere noctes miseras.

Educere & educare hāc habēt differētiā. Educere est
extrahere trahere: educare nutrire & prouehere.

Abortus & abortus uarias hēnt significatiōes. Abort-
us enī ille dicēdus est: qui est in primis mensibus
cum cōceptus exordium factum ē. abortus pprie
tempus pariēdi: nunc enim moritur quod nascit:
in plurimis hoc reconditum inuenimus.

De impropriis.

Olare fabroz uege uerbum: cum materia
rum cōplanat aspitas. Vti sunt eo laudādi
scriptores uetustatis ēt ad alias fabricas re-
rum. Var. in bimarco: Tot comœdias sine ulla fe-
cerimus: unū ego libellū nō edolē: ut ait Ennius.
Sulcus oē q; in lōgitudine aculeatū ē dici pōt uete-
rū auctoritate doctoz. Varro i marco: Pater diuū
trifulcū fulmē igni feruido astutū mittat i tholū
Marcelli. uirg. i. ii. æn. Et liguis micat ore trifulcis.
Penulam abusiue oē quicq; tegit nobilissimi uete-
res transtulerunt. Varro in manio: Et cum corri-
gia disrupas tonet aridum reliquū pede penula
scortea pertegere.

Vitreū pertenuē & perlucidū quicquid ē auctoritate
uetez dici pōt. Varro in Modio: Quam stoz ui-
trea æstate os tendant unice clausos.

Tela ēt lapides dici posse auctoritas docuit & omnia
quæcūq; iaciuntur. Sifenna i tertio historiarum:
Manuales lapides dispartit. propterea q; is ager om-
nis eiusmodi telis indigebat.

Silentium fieri de consuetudine sumptum est. Sifen
na quarto histo. Oriri de contrario silentium.
Cæcū nō solū oculis captū sed et insidiosū & occulte
malū & latens & tacitū qd ueteres dicendū existi-
mauerunt. Virg. in. vi. Cæca regens filo uestigia.
Labra nō solū hoīum sed et margines uel fines dicū-
tur. Vir. i. buc. Siluestris raris sparsit labrusca race-
mis. herba ita dicta qā in labris agroz & i sepibus
& terminis nascit. & ē genus erraticæ uitis. Vir. in
vii. Sicut aquæ tremulū labris ubi lumen ahenis.
Interfici & occidi & inanimantia ueteres posuerunt.
Plau. in menæch. Occisa hæc res. Vir. i. q̄rto geor.
Atq; interfice messes. Salusti. histo. Multiq; com-
meatus interierāt insidiis latronū. Plau. in merca-
tore: Mihi hæc ædium interitus est: Cice. in oeco-
nomico: Nullo modo facilius arbitror posse neq;
herbas arefcere & interfici: neq; terram. Idē ad hir-
cium libro nono: Dicis quasi istuc intereat: nescio
nisi tamen mihi erat iucū dum seueri tu neq; qui
casum perimeret superioris.
Garrere cū sit pprie canū. Varro asinos rudere cæs
garrere pullos pipare dixit. Luc. lib. q̄nto: Gannit
tu uoces adulēt et humanā uocē nōnulli gannitū
uocauerūt. Affra. i. pla: Gannire ad aurē nūq; didici.
Dotatū nō a dote dici: sed ab oī qualibet copia. Cice.
de oratore lib. i. Auctor est cuius artē cū indotatā
uideris & incōmutatā & icōmptā: uerboq; etiam
dote locupletasti & ornasti.
Putidū & sensibus auribusq; pbari. Cicero de ora. in
iii. scribit: Quoniā hoc satis spero uobis qdē certe
maioribus natu inhonesta ut putida uideri.
Cinos ac fucū quod ē aliud coloris et nō talium regē
Tullio auctor dicimus de oratore li. iii. Atq; eo ci-
tius in oratore ac poetæ annis ac fūco ostenditur.
Abdicare nō solū de patris factō potest dici: quod est
familia abiicere: sed et quālibet negare. Pacuuius i
athlantha: Mortem ostentant: regno expellūt: cō-
sanguineam esse abdicant.
Equilones nō equoz tantū moderatores aut magi-
stros sed oēs quibus regimē cōceditur cuiuslibet
rei dici posse ueteres uoluerunt. Varro i marci po-
re: Hic in ambuiuo nauē cōscēdimus plaustrē: quē
nautici equilones p uia conducerent loco.
Meridiē mediā diei partē oēs solummodo putāt: cū
& noctis eē eā t̄pis partē uetēz auctoritas dixerit.
Varro in marci pore: Noctis repente circiter meri-
diē cū i picturis aer feruidus late ignibus cæliore
anastice ostēderēt. Nos i epulis q̄ inscribunt a dor-
trinis de peregrinādo & uigilia igit aliquando &
morantium cogitationum priusq; ætas i meridiē
& torpedinem pellet mediam.
Rheda pro curru Varro in marci pore posuit: Re-
gi mediam aduectam per aera in rheda.
Fasceā pro cortice. Varro in gerunto didascalō: In q̄-
bus libis sacra turri fasceis cingit forem.
Liber pro corpore. Vir. in secūdo Georgicoz: Vdōq;
docent inolescere libro.
Viscū positū pro ræte a tenacitate. Var. i. parme. Le-
pisculi timentes hoc q̄ drangulū dedit diana ræte
ne exilēāt uiscū fuge lineamq; compedem.
Calcar pro ipetu. Var. Sēsq; ulyxe: Vetus suo casu ue-
hementius sufflare & calcar admouere.

Ebrios & tricinios nō uinolētos ausi nociuo: sed ex-
pletos q̄libet re possumus dicere. Varro in eume.
Et cæteris scholasticis auris auribus scolica dapea
qua ebriis festice aperantologia consurgia consur-
gimus ieiunis oculis.
Torrere nō solū ignis sed et frigus pōt. uarro i eume.
Capite apto eē iubet ante lucē suscitāt. frigore torret:
uenatū euicit: ieiunio uellicē. uirg. in. i. Georg. Aut
boreæ penetrabile frigus adurat.
Libez p extati & emineti. Var. i. eume. Itēz tragici p
deunt cū capite libero: cum antiq; lege & fronte.
Aedificādi manifesta significatio ē: ab eo tractum ē:
ut quæcūq; fabricant q̄libet opa fabricari uel ædi-
ficari dicunt. uir. i. tertio ænei. Instar montis equū
diuina palladis arte Aedificant.
Squalere nō sordium plenū eē tātummodo: ut nūc
cōsuetudine p̄suasum est: sed honestate abundare
& refertum eē ueteres honesta auctoritate posue-
runt: duciq; hāc significationem a squamis putāt.
Ut enim ē in corpibus sordium alta cōgeries qua
squalere dicunt: ita q̄ fuerit qualibet re dēsatum
oneratum inculcatumq; squalere uoluerunt. uir.
in sexto. Per tunicam squalentem auro.
Transgressus a pedum gradu pprie dī: sed auctori-
tis uetustatis liberiore usum loq̄ndi dedit. Salu. in
i. histo. Et de his q̄ nauigassent & de ipsīs nauibus
eo uerbo uti uoluit: i qbus gradus nō sit desertio
nactus obscurā noctē æstu secundo: ac inde q̄ tras-
gressus oēs recipit modos p̄cepturus a lusitanis
Alibi de scaphis: Eaz alia paulū nimio progressē
iter cum sicco onere: cū p̄uor corpa agitabar der-
primebant. Lucretius: Præterea pauit: uoxq; facit
aspera foras Gradiens arteria clamor.
Bibere recte dici oīa q̄ haustus habēt: ut aſalia & ter-
ra. uirg. in bucco. Sat prata biberunt. Sic ea et in q
bus haustus nō sit bibere positum iuenimus. uir.
in. xi. Hasta sub exertā donec plata papillā Hæsit
uirgineumq; alte bibit acta cruorem.
Libidinē & appetitū & æmulationē etiā honestæ rei
possumus dicere: ut sit libido: oē quod libuerit. Sa-
lustius i Cari. Magisq; i decoris armis & militari-
bus eqs q̄ in scortis atq; cōiuiis libidinē habent.
Vfus ab utendo. unde & usurpare dictum est obtine-
re. posuit quoq; uetustas usu perire: hoc est nō utē-
do aliquid posse. Plautus in amphytriōe: Cauēsis
ne tute usu perditus.
Furtum nō ablatas res solū: sed et q̄cūq; occulte gerit
auctoritate uetēz dici pōt. uirg. iii. Geor. Vulcani
martisq; dolos & dulcia furta. Plautus i Amphy-
trio: manifestū hūc obtorto collo teneo furē flagitii.
Ingredi nō solū ut ē manifesta eius uerbi significatio
sed et uenire ac se ostēdere auctoritate Plauti pos-
sumus dicere iam in amphytriōe: Nihil te p̄der
scelestē populi in conspectum ingredi.
Obsequia nō solum miorē maioribus exhibere sed
etiā minoribus per uicem ueterum excellēs aucto-
ritas uoluit. Plautus i asinaria: Ego sane cupio ob-
sequi gnato meo.
Versutos nō solū ad malitiā callidos: neq; et peritos
intelligi posse. Plau. i format in asinaria: Nec magis
uersutus: nec quo caueas ægrius. Idē: Homini uer-
suto siquid recte curatum uelis mandes.

Deuorari non solum cibus gutture: sed & uox auri / bus potest. Plau. in asinaria: Auscultate atq; operā date & mea dicta deuorate. Et in aulu. Nimium libenter edi: sed mouere me.

Bicipitem quod icomparatum est posse dici. Var. de uita patrum libro quarto aperuit: In spem adducebat non plus soluturos q̄ uellem: iniquus eque stri ordini iudicia tradidit. ac bicipitem ciuitatem fecit discordiarum ciuiliū fontem.

Defæcata omnia pura & inturbata & sine sordibus possumus dicere. ut uinum sine sordibus uel faci bus. Plau. in aulu. Nūc defæcato demum animo egredior domo.

Malitiam ueteres ut dolum medium ponendam eē dixerunt q̄ si sit & bona. Plau. in aulu. Acerto ædē pol equidem te ciuē sūma omni malitia adeo ut i probum præposuerit malo quod leuius putatur in eadem quid factis neq; malis neq; improbis.

Beluam indifferenter posuit auctoritas uetere. Plau. in aulularia: In quo quidem agnoscat scio magis nunq̄ curiosam esse ulla beluam.

Crocire cum sit coruorum. Plau. in aulu. non temere dixit eos cantare: Non temere est q̄ coruus cantat: nunc mihi alleua.

Rostrum hoīs dici non debere cōsuetudo præsumpsit apd. Plau. in menæchmis positū: Si caput mē iam plenam hoīs rostrum diligis. non bis pedio nec nunq̄ uidit rostrum hæc tragœdia tantū uri.

Fatum sicut communiter intelligitur: significatiā decreti habet. A doctis tamen indagatiōes inuenimus positum præ uoluntate. Virgilius in sexto. Heu stirpē inuisam: & fatis contraria nostris Fata phrygum. Item filius huic fato diuum prolesq; uirilis. Nulla fuit: Nec enim iuno aut quisq; deorum fatum habet quod ipsi faciunt.

Rictum ferarum dici uolunt cum Titinnius etiam auctor sit hominis dici debere. Caue ex corde fontem hanc semper facto rictus. Idem Pomponius i prostibulo. Quis hoc est quāobrem hic prostat rictum & labeas cum considero. Luc. saty. libro. iiii. Malas tollimus animo: atq; utimur rictu.

Stuprū quod cum uiduis committitur: hoc solum dici putant ueteres pro adulterio & uitio ponunt. Plautus in amphytrione: Stupro dedecoris a uiro arguta meo. Salustius tercio histori. Ac statim fugitiui cōtra præceptum ducis rapere ad stuprum posuerunt uirgines matronasq;.

Theaurum & copiā pessimæ rei dici posse. Plau. uoluit in Amphy. Qui domi uxorem meam in pudicitia impediuit. teneo thesaurum stupri.

Compotē in bonam ptem solum accipi putatur: cū & in malam possit. Plau. in Epidico: Cedo manū accipe ærumnarum & miseriarum compotem.

Viua posse dici quæ nec animo nec spiritu moueantur. Virgil. est in. i. ænei. Intus aquæ dulces uiuogq; sedilia saxo Nympharum domus:

Indolem tantum adolescentiam consuetudo dicit: q̄ si noua soboles. Indoles autem est incrementum: ueteres senum dixerunt. Plau. i milite: Si albus capillus hic uidetur ne utiq; ab ingenio senex inest. Mens ætas sua sibi ingenua indoles.

Alacritatem in malis habendam Cicero Tu'cu. ostē

dit. Vir ergo temperatus constans sine mœtus sine ægritudine: sine alacritate libidie ulla nō uexatus. Catuli non solum canum diminutiue: uerum omnium animalium appellantur. Virgilius in. iiii. ge. Tempore non alio catulorum oblita. Et alio loco de serpentibus: Cū positis nouis exuuiis nitidusque iuuetā Voluitur. aut catulos tectis aut oua relinquens. Lucilius in tertio satyrarum. Concurset agros catulos foetumq; ferat.

Compressus cum uirgine admissus dicitur. Plau. in Trucu. Etiam coitū cū meretrice cōpressum dici uult. Nūc ad amicā decimo die Athenas uiso: quā grauidā hic reliqui meo cōpressu: qd ea agat.

Opificem non ex opere posse dici Cicero Tusculanarum libro quinto auctor est. Aduena quidā ignobilis uerborum opifex insinuasit i antiquam philosophiam uidetur.

Semina pro uirgultis uel maleolis dici posse auctore Virgilius sequimur in. ii. geor. Seminibus positissupereft deducere terram Sæpius.

Sumen proprie a sugendo dictum. nam & mulieris māmā sumen ueteres dici uolunt. Luc. q̄rto saty. Quod si nulla potest mulier tam corpe duro esse tamen moueat tenero succussa lacerto: Et manus uberi lactanti in sumine fidat.

Exuuias & spolia non solum hominum tegmīa aut uestes dici posse. Virgilius auctor est in. ii. geo. Cū positiss nouis exuuiis nitidusq; iuuetā Voluitur. Lucr. Nam sæpe uidemus. Illorū spoliis uere uolitantibus auctas.

Diuortia non coniungii distractionem solum: sed et omnium inflexionum quæ a recto detorquētur. Virgilius auctor est in septimo Obiciunt equites sese ad diuortia nota.

Virgines non solum scēminæ dicuntur: uerum etiā pueri inuestes. Nam & quicunq; ex ephebis excelsent deuirginari dicebantur. Varro. Quā symphaciam lubiat oculos haberet imaginum interz esset puerum uerum eē deuirginatum uisuris an monuce. Purus dum cogito.

Enixas non partu solum possumus dicere: sed etiā labore exercitas. Virg. in. iiii. æne. Stirpis achilleæ factus iuuenemq; superbū Seruitio enixæ tulimus. Pransi non solum qui pranderent dicuntur: sed etiā quibus nihil desit. Varro: Quare o marte pralum ac puratum esset hoc minime oporteret.

Os rostrū uel faciē hoīum tantū dici purat. Vir. i. xi. Donec rutuli clamantis in ore Contēdit de facie. Idem in. i. æne. Os humerosq; deo similis. cum auctoritate ueterum & pecudū & ferarū dici possit. Virgil. in. xi. Ora citatorum dextra derorsit equorum. Os et alicuius rei oē patens dici potest. Virg. in. iiii. ge. Quā si quis ferro potuit rescindere summū Vlceris os. Et de leone li. xii. Impauidus frāgit telū. & fremit ore cruēto. Idē æne. iiii. Et ingētem lato dedit ore fenestram. M. T. de suppliciis in uerrem. Nam in ipso aditu atq; ore portus.

Dorsa & tergora hoīum & aliorū animantiū consuetudo putat: cū etiam aquarū dici possit. Vir. in. iiii. geor. Vndaq; iam tergo ferratos sustinet orbes. Et in primo æne. Dorsum immane mari summo. Omne castum incorruptum sub uirginis uocabulo

ueteres appellauere. Cicero in ora. Philosophia ca-
sta uerecunda incorrupta uirgo.
Nidos nō solum domicilia auium : sed etiam scetus
earum. Virgilius in.iiii.geor. Ipsasq; uolantes Ore
ferunt dulcem nidis immitibus escam.
Imbres consuetudo agmē cælestiū aquarū & pluuia
rum induxit solū dici:cū auctoritas uariet. Virgil.
oium aquarū dixit in.iiii.georgicorū: Ipse feraces
Figat humo plantas:& amicos irriget imbres.
Pecudes non solū quadrupedes : sed etiam alia aialia
dicere Virgilio auctore possumus i.iiii. georgico.
Quē mihi uix frugū & pecudū custodia solers. Et
alibi: Ignauum fucos pecus a præsepibus arcent.
Profundū nō solum imum: sed etiam summum di-
ci posse auctoritas usurpauit. uirg. ii. æneid. Maria
ac terras cælumq; profundum.
Procacitatem non animantium solum a præcando
& poscendo dici posse. uirgilius auctoritatem de-
dit in. i. æne. penitusq; procacibus austris : quod ē
seuientibus procellis.
Putidum non solum ab odore foetido & graui: q nā
ribus præbetur: sed etiam q; auribus triste & isua-
ue. austerum rauidū putidum dici posse auctori-
tas uetustatis admisit. Cicero in oratore: Quoniā
igitur modo audiretur Misus aut Phryx Athenis
cum etiā Demosthenes ageretur putidus.
Deuotū ad prospege tantum usus trahit: sed auctori-
tas aduersus significare uoluit. uirgil. in. i. æneidos
Præcipue infœlix pesti deuota futura.
Reos nō solum crimini & culpæ obnoxios : sed etiā
honesti uel uoti debitores promissi auctoritas. no-
luit. uirg. in. v. Constituam ante aras uoti reus.
Dapes non solū opiparos apparatus aut religiosos/ si
cuti plærūq; significant: sed etiam uitabiles & infā-
mes cibos. uirg. in. iii. æne. de cyclope: Nam simul
expletus dapibus: uinoq; sepultus.
Domum consuetudo hominum tantum habitacu-
la dici putauit cum auctoritas & templū & nidos
domos dixerit. uirg. i. vi. Ostia iāq; domus patue-
re ingentia centū Sponte sua Et. ii. ge. Antiquasq;
domos auium cum stirpibus imis.
Incestum usu dicitur flagitium in affines admissum
sed & incestare polluere auctore uir. dicimus i. vi.
Præterea iacet exanimum tibi corpus amici Heu
nescis totamq; incestat funere classē.
Reuocare pedem cum hominū & aliorū animantiū
dicamus. uirgilius in. xi. Etiam fluuiorū dici pos-
se ostendit. Reuocatq; pedem tyberinus ab alto.
Plautus remos nauium pedes dixit.
Murices uetustas etiam saxorum asperitates tela oīa
uoluit dici. uirgilius in quinto: Et acuto in muri-
ce remi Obnixi crepuere.
Dentes non solum quibus cibis atteritur: sed omne
quo aliquid execari uel teneri potest. uirg. dici uo-
luit in. ii. geor. De falce & curuo saturni dente reli-
ctam Prosequitur uitem attundens: singitq; putā-
do. Et in. vi. Tum dēte tenaci Anchora fundabat.
Locupletis nō magnorū opū tantūmodo: sed ad quā
libet rem firmos & certos Tul. dici uoluit ad Cæ-
sarem iuniorem in secundo : Nihil omanino certi
nec locupletem ad hoc auctorem habebamus. Et
de offi. i. ii. Accedit eo testis locuplex Possidonius.

Monumenta & templa dici posse. Tul. auctor ē i uer-
rem actione. ii. Ausum esse in æde castoris celeberrimo
clarissimorū monumento positum est.
Promeritum etiam in mala parte posuit. Plautus in
Amphytrione: Quid mali sumere tanta ex re pro-
meritis.
Pallorem uetustatem & negligentiam. Luc. in. xxx.
uoluit dici posse. Lana opus omne perit tineæ pal-
lor omnia cædunt.
Bonus & fortis & pius dici potest. Luc. i. xxx. Caluus
pallatino quidam uir nobilis bonus bello. Virgi-
lius. ii. geor. Et bona bello Cornus.
Mulctare cum sit condēnare positū est augere: uotis
compotem reddere. Neuius: Colare & asseri lau-
des ago cum uotis me mulctatis meis: quod præ-
ter quem uellem audiebam hoc mihi emunus.
Disciplinosus etiam pessima arte potest dici. Cato de
re mili. Quam gladiator disciplinosus.
Propitios & placatos hoīes dici uetustas uoluit. Luc.
in. xxvii. Iuuenis porto est iuris si irati: seu tui pro-
pitii sunt in diuinis eadem una maneant & facta:
nam cū benignitate sollicito propositus. Teren. in
Adelphis: Quam ea quæ parentes propitii.
Cachinnare non risu tantū: sed & de sono uehemen-
tiore uetustas dici uoluit. Actius in fundis: Simul
& circum magna sonantibus excita saxis Sæua so-
nando crepitu clangentes cachinnant.
Tacere etiam possumus dicere quæ sine uoce uel so-
no sunt. Vir. in. iii. ænei. Totumq; pererrat Lumi-
nibus tacitis. Et cum tacet omnis ager.
Affari non solū respondere uel fabulari: sed et rogare
positum. Virg. in. iii. æne. I soror: atq; hostem sup-
plex affare superbum.
Fastigia consuetudine sūmæ altitudinis dici putātur
cum sint & imæ & significant finis. Virg. in. ii. ge.
Forfitā & scrobibus quæ sint fastigia quæras. M.
T. de offi. libro tertio. Sed quoniam operi inchoa-
to & prope iam absoluto fastigium imponimus.
Numerum non de his quæ numerantur sed adme-
tiuntur dici auctoritas uoluit. M. T. de offi. i. iii. Si
exempli gratia uir bonus Alexandria Rhodū ma-
gnū frumenti numerum aduexerit.
Feruor cum ex igni sit ex flāmis ex contrario ex fri-
goribus positus inuenit: ut sit feruere non solū ex
incendio calere: sed ex quibuscūq; molestiis ptur-
bati: unde & iactus marini & æstuario animi sub
hac significantia recte positi sentit. Virgil. ge. lii. iii.
Oīa tūc pariter uento nimbisq; uidebis Feruere.
Templum & sepulchrū dici potest uetere auctorita-
te. Virg. in. iii. æne. Præterea fuit in tectis de mar-
more templum Coniugis antiqui.
Vestigia consuetudine signa impressorū pedum dici
mus lectu etiam iuenimus partes extremas pedū
dictas uestigia. Virg. in. v. Vestigia primi Alba pez-
dum frontemq; ostentans.
Parere etiā uiros dici posse. Cæcil. auctor est Chaldis
sat hic uicinus se aurē peperisse & uobis datum id
prudenter. parere etiam dictum ea quæ non con-
cipiunt. Virg. xi. Ite ait egregias animas q sanguine
nobis. Hanc patriam peperere suo.
Viros etiam de animalibus posse dici. Virgil. in buc.
Sicut gregis ipse caper cū posset maritū dice. Vir.

Virgilius geor. libro tertio: Quem legere ducem
& pecori dixere maritum.

Grūdīre cum sit proprie suū: ut laberius dicit: Grū-
dientem aspexi scropham. Claudius in libro. xvi.
Agni grūdiabant dixit.

Infāniam nō hominibus solum aut animalibus: sed
& his quæ sine anima sunt. Virgil. in bucco, Huc
ades infāni feriant sine litora fluctus.

Elegantes non solū ut consuetudine legantia īgeni
aut cultus electiōe & dilectus plærūq; dici pōt. sed
a ueteribus etiā uitio daf. Tullius in Clodium &
Curionem: Tu elegās: tu solus urbanus quem de-
cet mulieris ornatus: quem incessus psaltriæ q le-
uare uultum: molire uocē potes carmine. De mo-
ribus auaritia omnia uitia habere putant sumpto
sus cupidus elegans uitiosus.

Amarum non solum ex sapore triste: sed quacunq;
causa terribile & impēsum. Maro dicit li. x. Ho-
stis amare quid increpitas: mortemq; minaris.

Multitudo cū sit populorū: quidā putant. Varro pro
multo non absurde ēt scripsit de uita patrū in se-
cundo: Nihilo magis propter argenti facti multi-
tudinē miserat fruandum.

Sanguinolentum corpore positum esse lectum ē &
de incorporeis. Varro de uita patrum in quarto:
Itaq; propter amorem imperii magistratus gra-
datim seditionibus sanguinolentis aut domina-
tus quo appellent.

Pondus pro numero. Varro de uita patrum in quar-
to: E grācia alias in uillas comportasse magnum
pondus omnium artificum.

Audiendi sensum etiam his rebus Virg. dedit q non
aures habent nec sensum in primō georgicorū. Et
frustra retinacula tēdens Fertur equis auriga: nec
audit currus habenas.

Carere etiam rem bonam potest dici. Turpil. in De-
metrio. Dolentis persequero eos parentes careo.

Causa proprietatis ē sinuosa ac p hoc sine dubitatione cor-
poralis. Virg. etiā de incorporeis quæ sunt inania
tantum uel obscura dici posse testatur in. vi. Et ni-
docta comes tenuis sine corpore uitas Admoneat
uolitare caua sub imagine formæ. Et in. x. Tūdea
nube caua tenuem & sine uiribus umbram.

Lauare cum sit eluere: & aqua sordida quæq; purga-
re uetustatis auctoritas posuit ēt polluere. Virg. in
iii. geor. Lauit ater uulnera sanguis. Et in. x. Lauit
improba teter Ora cruor. Plau. in pſedulo: Eas la-
chrymis laui. Enni. in Hecuba: Heu me miserū: i
terii: pergunt lauare sanguinem sanguine.

Animas p corpibus. Ite ait egregias animas quæ sū-
guine nobis Hāc patriam peperere suo. Vir. dixit
In quo etiā hoc nouū est q patriā posuit p regiōe
uel terra cū patriā sit ciuitas uel urbs parentum.

De contrariis generibus uerborum.

Vcupaui actiū posuit pro passiuo. Titin.
in ueluterna: Id ego aucupauī. plenas aures
auferro. Plau. in truculēto: Lapide ecastor
aucupauī atq; e mea snia. Ennius i medea: Fructus
uerborum aures aucupauit. Actius in astyanacte:
nūc in consilio id reges argiuum aucupant.

Vagas pro uagantis. Plau. in milite: Te alloquor uitii
pbris plenus qui cōtra uicinos uagas. Serenus in
opusculis: Ruf puella uagat uirido. Actius i tereo
Fama nam nobilitas læta ex stirpe præclaf uagat.
Pacuius in medo. Qui tandē ubi ea est q ſceprat
exul incerta uagat. Turpil. i leucadia: Vultu uecor
di uagas infamia. Ennius hec toris lustris: Cōstitit
credo stamandere arboris uento uagant. Pompo-
nius: Mappo præterito. pp. uolūtas hæc est & uul-
go uagas.

Refragabunt. Sisenna in. xii. histo. Multi populi plu-
rimæ conciones dictaturam omnibus animis &
studiis refragabunt.

Merer p meret. Plau. in menæchmis: Itē incultus sit
ut meret. possumus nostræ domi ut sit. Turpil. in
philopatro: Ut possim tibi referi gratias ut deme-
rueris: id ethæa meret merito ut diligare.

Auspicaui pro auspicatus sum. Plau. in persa: Lucro
faciendo ego auspicauī. Idem i lſtibœa: Ego auspi-
caui in re capitali mea acta lucubratione cū prio-
luci hodie ut exornata sit atq; ut auspicetis cras est
communis dies.

Deluctaui pro delectatus sum. Plau. in trinūmo: Cū
hisce ærumnis deluctauit. Terē. i ecyra: Dicitq; illi
annulum sese dum luctat detraxisse.

Scruto. Plautus i Aulularia: Postremo hunc iam per-
scrutaui.

Auguro. Plau. in amphy. Si satis recte aut uera ratiōe
augurēt. Enni. in Mena. Certo hic ē nulla qn mon-
strum si ex hoc ego tibi dico: & coniectura augu-
ro. Cicero ad Caluū: præsentit animus & augurat
quodam modo quæ futura sit suauitas. Virgil. in
vii. Et siquid ueri mens augurat opto.

Assensit & est passiuū. Actius in Neoptolemo: Ut ni-
hil contra rationem & quam habuerit assensit ſi-
lens. Pompo. Sponsa. papi pol magis ubi cognorit
ois una sentiet. Idem in erigona: Assentio: age nūc
tuam progeniem & ordine.

Cunctat p cunctat. Actius i Alphe. Ita tria membra
animo ægroto cunctat sufferre laborem.

Accinge pro accingere. Pomponius in machis gemi-
nis: Iam ego mihi adero: dum ego reuertor ageat
mihi accingere ad molas.

Contempla. Actius in philotheca: Contēpla hanc se-
dem: in qua ego nauē hyeme saxo stratus pertuli.
Neuius in danae. Contēplo placide faciem & for-
mā. Plau. in Asinaria: Meum caput contemples.

Altercata est passiuū. Pacu. in Iliona: Cur illa hic me
cum altercata est.

Arbitrabunt. Plautus in stico: probiores uero arbit-
rabunt si probis narraueris.

Amplexa pro amplexare. Actius in Alchmeone: po-
stremo amplexa fructum quem dii dant cape.

Amplexari pro amplecti. Cicero de oratore li. ii. Nec
uoluptatem tuentur: quam amplexari possunt.
Criminat. Ennius saty. iii. Nam is nō bene tibi uult
qui falso criminat te apud.

Dignau pro dignatus sū uel dignāter dixi. Actius in
Meleagro: Remanet gloria apud me: exuias di-
gnauī Atlantæ dare. Pacuius in hermiona: Cū
neq; me aspicere æquales dignarent meæ.

Miserarent pro miserarentur. Actius in Athamante.

Atq; ita de illis merui: ut iure hæc nunq; miseræ-
rent mala.
Largi pro largire. Luc. in. xliii. Quod iustus dederas
tu quod hoc est uiscera largi. Actius in diomede:
Benigne & p beneficio largi aquæ grauiter uel
ampliter.
Intui & contui pro intueri. Turpil. in pedio: Tamen
oculis longa intercapedine appetunt cupide itui.
Pompo. in machis geminis: Cognitus incepi cō-
tui conspicio coleata cuspide.
Proficisceret pro proficisceretur. Pōpil. in ethra: Hor-
tatur hominem q̄primum proficisceret.
Sortirent pro sortirēf. Varro rerum humanarū. xx.
Conuenerunt censores inter se sortiant.
Moderat pro moderat. Pacuuius in perhibœa: Neq;
tuum te ingenium moderat: neq; fratenum ira
exilium leuat.
Polliceres pro polliceris. Varro: Ne dares: ne pollice-
res quid datum est.
Populare est ēt passuum populat. Virg. in. i. georgi.
Populatq; ingentem faris aceruū Curculio. En-
nius in ambracia: Agros mendaces depopulāt ser-
ui dominorū dominis. Quadrigarius: Agrū uola-
num popolare cōpunt. Sisenna histo. iiii. Hoc po-
pūlabundos ad numeriam conuertit.
Punitur aliquādo pro punit. Tullius de offi. in. i. Ne-
que ad eius qui punitur aliquem: aut uerbis casti-
gat: sed ad reipū. utilitatem referri.
Ruminat. Virgilius i buccolicis: Illice sub nigra pal-
lentes ruminat herbas.
Fabricantur. M. T. de offi. Vt enim p̄ctores & hi qui
signa fabricant. Plau. in Afina. Fabricare quid uis
commiscere. Cicero de oratore lib. iiii. Capitolii fa-
stigium illud & ceterarum ædium nō uenustas
sed necessitas ipsa fabricata est.
Palpatur pro palpat. Lucil. in. xxx. Hic ubi me uidet:
sub blanditur palpat caput scabit.
Luctant pro luctantur. Ennius i. xi. Viri a ualidis ui-
ribus luctant.
Bellantur pro bellant. Virgilius in decimo. Et p̄ctis
bellantur amazones armis.
Partiret p partiretur. Luc. i. xxx. Quid quas ipse par-
tiret pro doctrina boni. Plau. in Alinaria: Hanc q̄-
dem quam nactus prædam cum illis partiam.
Impartit. Luc. in. xxviii. Sospitat impartit salutē plu-
rimam & plenissimam.
Cohortarent. Quadrigarius annaliū. v. Et dicerēt ca-
stra facta eē: atq; hos cohortarēt ut maturarent.
Moderant pro moderantur. Actius epigonis: Vi-
den. ut te impietas stimulat: nec moderat. Pacu.
in perhibœa: Nec tuū te ingenium moderat: neq;
que fratenum ira exilium leuat.
Cōmiserescimus. Vir. in. ii. æne. His lachrymis uitā
damus: & miserescimus ultro. Ennius in Hec̄to-
ris lustris: Seruus & uestrum imperium & fidem
myrmidonum uigiles commiserescite.
Præliant. Ennius in Achille. Ita mortales inter se pu-
gnant præliant.
Complectite. Pomponius in fullonibus: Quin ego
quando cōuenit complectite mi frater salue. o so-
ror salue mea.
Expergisceret pro expergisceret. Pompo. in Agamē-

nōne: Supposito ne quis miretū: cum tam clare
conuenit: ut si quis dormitaret expergisceret.
Labascor p labor. Actius: Nam nullum est ingenium
tantum: nec cor tam ferum: quod non labascat li-
gua mitescat malo. Var. i. vii. rerum diui. Postq̄ ui-
di misericordia labasci mentem ifirmam populū.
Congredias. Plau. in epidico: Quod si adeam: aut si
iam congredias si hoc est.
Certat ut p tērat. Pacu. in armox iudicio: An qs est
cui te esse dignum qui cum certetur putef.
Frustror p frustror. Pompo. i analibus: Miseret meo-
rum quis? in frustris uentrem frustrarunt suum.
Execrarent. Afranius in incendio: Experiurabant:
execrabant se ac suos.
Imitat. Varro in epistola latina in. ii. Tuum opus ne-
mo imitare potest. Liuius i achille. Si males imi-
tabo tum precium pro noxa dabis.
Consolare. Varro in Oedipo Thyeste: per idem tem-
pus Oedipus Athenas exul uenire dicebatur q̄ cō-
solaret.
Minitas p minaris. Liuius in danea: Etiam minitas
mutæ unitæ ea quæ tua sunt magis q̄ mea. Plau.
in Amphitryone: Quid minitabas te facturum si
istas pepuliffem foras.
Percuncta. Neuius in maliuolis: Si percunctassē:
malum hoc me præterisset. Neuius secundo bel-
li punici: Blande & doctē percunctāt. Enni. Quo
pacto troiam reliquisset.
Ominas. Pompo. in curcula. Vel petiture bene eue-
niat: ita sit & tibi bene qui recte ominas.
Paciscunt. Neuius belli punici lib. septimo: Id quoq;
paciscunt mœnia sint quæ luctantium reconcili-
ant captiuos plurimos: id sicilienses paciscit obsi-
des ut reddant.
Conuiuant p conuiuant. Pompo. in munda: Si calē-
dis conuiuant: idibus cœnant foris. Enni. saty. lib.
prio: Malo hercle suo magno cōuiuant sine mō.
Mirabis. Pomponius i patruo: Mirum facies fatuæ:
si studium mirabis diu.
Vrinant. Cicero in academicis. ii. Si quando enī nos
demersimus: ut qui urinantur: aut nihil superū
aut obscure admodum cernimus.
Miserete. Ennius i hecuba: Miserete manus date fer-
rum: ut me animam priuem.
Opino p opinor. Plau. i bacchidibus. Prænestinum
opino eē. ita erat gulofus. Pacuuius in Chayse. lu-
ueni opino eē optimum. Orestes ut hætes. sed ta-
men. Enni. in eumeni. Tacere opino esse optimū.
& p uiribus sapere atq; fabulari tute non eris.
Promeres p pmereris. Plau. in trinūmo: Nam reti-
nere uelis quin dicam ea quæq; promeres.
Opitula. Liui. i equo troiano: Da mihi hæc opes q̄s
peto: quas precor corrige opitula.
Fite imperatuo modo. Cato de præda militum di-
uidenda: Tu diues fite. Crassus in. xvi. Illiados So-
cii nunc fite uiri.
Pœnitebant. Pacu. in armox iudicio: Prologo nunc
pœnitebunt. libunt liberi grato ex loco.
Partire p partiref. Afranius in diuortio. Cū testa-
mento patria partisset bona. Luc. in. iiii. Tu ptem
laudis caperes: tu gaudia mecum partisses. Actius
in chrylippo: Aeternabilem diuitiam partissent.

¶ *hinc uerba: sit quoque situm est.*

Recordauit. Quadrigarius in annali. iii. Is ubi datiū cognouit: & patria eum recordauit.
 Poti pro potiri. Pacu. in Ilionia: Vt si onere credo ad huc sceptrum patiuntur poti.
 Præstolat pro præstolatur. Turpil. in pedio. Ego præstolabo illi Liviū in Tereo. Nimis pol imprudenter suis præstoleris.
 Reuortit. Pompo. in annali. Coenam quæritat: si eū nemo uocat reuortit mœstus ad me. nam miser. Neuius Asiaio: Age nunc quando reuortit.
 Tutant. Plau. i. mercatore. Inuoco uos lares diales ut me tuteis. Neuius i. Lycurgo. Tuos qui celsos terminos tutant. Pompo. Partis non erat qd corpus tremulū famula tutaret toga. Pacu. i. phibœa: Tū mulier coge te ut tuteis templa liberi.
 Patitor pro patere. Plautus in Asinaria: Patitor tui. Item ego te referiam.
 Copulant pro copulant passiuum p. actiuo. Plau. in aulularia: Audeunt consistunt copulatur dextras. Prælagit pro prælagit. Plau. in bacchidibus. Occidi animis iam sto dicto plus prælagitur mali.
 Expalpabit p. expalpabit quod ē extorquebit. Plau. i. aulu. Seruus a patre argentum expalpabitur.
 Reddibo p. reddā. Plau. in cassina. Ruri reddibo. Itē i. menæchmis: Saluū tibi ita ubi mihi dedisti reddibo. Ludificata ero hominem pro ludificata lapide ero culpam omnem in me imponi.
 Osculaui. Titinnius: Illa rubra laudo q. osculaui priuignæ caput.
 Expedibo p. expediam. Plau. in Truculento. Ego expedibo rem pdidi apud uos. Pacu. in phibœa: Mane expedibo factum mihi quod contra rogo.
 Manducat p. manducat. Pompo. in papo: Agricula nescio q. sella muret q. si asinus uxore tuā ita operis oculis simul manducat ac molet. Luc. faty. iii.
 Assequitur neq. opinantem in caput insilit cōmanz ducatum totum.
 Miseref. p. miseret. Turpil. in epiclero: Me miseretur magis. Pacu. cum uerbo miseretur tui.
 Munerat p. muneratur. Turpil. in transilione: Dat ultro ac munerat quod ab illo abstulit.
 Rixat p. rixat. Var. in armoz iudicio: Ille uiros hortat ut rixent. Idem in serano: Calent rixant. Idē de regz natura lib. i. Nec familiæ rixent cum uicinis.
 Adiutatur pro adiurat. Pacu. in doloreste: Illum q. ro qui adiutatur. Affrani. inimicis: Hæc obsecro igitur ut me adiutemini.
 Pigneratur pro pignerat. Tul. de repu. li. i. Sed ut plurimas & maximas nostri animi ingenii cōsiliū patria ipsa sibi ad utilitatem suam pigneraretur.
 Murmurari pro murmurare. Varro ita uti soliti eramus. Romæ in balneis plodere coepimus & murmurari. Quadrigarius in uirgula diuina: Præsertim cū uentrē meum nec murmurari patiamur.
 Excalceatur pro excalceat. Var. in pseudulo: Apolline q. in eius dei templa calceati introeunt: nā i. opido quæ est ædes Apollinis: & quæ ibi ad herculis introeat nemo se exalcietur.
 Nutrif & nutricaf pro nutrit & nutricat. Var. de testamento: Natis quos in cuppæ hæresis nutricata & tutores do: qui rem romanam latiumq. addiscere uultis. Tul. de deoz natura in. ii. Omnium aut

rerū quæ natura administrant semiator: & sator & parēs: ut ita dicam: atq. educator & altor ē mūdus: omniaq. sicut membra sua & partes nutricatur & continet. Affra. Nam nutricatur oliua.
 Volam p. uelim. Luc. in. xxviii. Et dolo atq. antoniof uincere epicuri uolam. Plaut. in Asina. Atq. haud etiam uolā: quoniā intus nō licitum est mihi.
 Cōmanducat. Luc. in. iii. Assequit nec opinantem i. caput insilit: ipsū cōmanducat totū complexū. Idē in. xv. Villicū Aristocraté merastrinū atq. bubulz eum cōmanducat ut corrumpit ad incita adegit.
 Esuribo p. esuriā. Pōpo. i. augure: Immo mane nō esuribis diutius qua re roga. Neui. & uirz iudicio ita uobis ociosus sū mihi algebo & mihi esuribo.
 Fatiscunt p. fatiscunt. Actius i. epinausimache: Tamē aut fatiscam quin tuam implorem fidem.
 Consecrabor. Plau. in persa. Sed quis hic conatus ambulat magnifice consecrabor.
 Fructificari pro fructificare. Cice. ad Atticū. xv. Exci sa enī ē arbor nō euulsa: Itaq. q. fructificetur uidet.
 Exugebo. Plau. in epidico: Iam ego me uortam i. iudinem: Atq. eorum exugebo sanguinem.
 Copulantur p. coniugunt. Plau. in aulu. Adeunt consistunt: copulantur corpora.
 Inuenibo p. inueniam. Pompo. in buc. Adoptato se annuit inuenibit sæpe.
 Puniunt pro puniunt. M. T. Tuscu. lib. i. Tenendum est igitur uel curandum ēē post mortem cū multa inimicos & mortuos puniuntur.
 Sacrificant pro sacrificant. Var. antiquitatum regz diuinarum. xiii. Viri nūptis sacrificabant in cubiculo uiduæ sacrificari. Varro in manio: Non maledicere pedem in focum non imponere non maledicere sacrificari. Idem Cato de libe. educan. Cū priuoribus de potione initiaret pueros sacrificabantur ab idibus eduse potione.
 Discrepuit p. discrepauit. Cice. de orā. iii. Nil sane ad rē p. tinet: siq. i. re discrepuit ab Antonii diuisione.
 Spolior pro spolio. Affra. in crimine: Quos impune depopulat & dispoliat dedecus. Quadrigarius annali. Ita per sexēniū nagatrā palā atq. agrū campanum q. his per militem licebat: spoliabatur.
 Verecundantur. M. T. in hortensio: Hi nostri amici uerecundant capti splendore uirtutis.
 Conuertit pro conuertit. Plau. in amphitrione: Sed fugam in se tamen nemo conuertitur.
 Ruminatur. Varro sexa. Erras inquit Marce accusare nos ruminari incipies.
 Precant. Var. in eume. Ego medicina serapī utor: p. caſ intelligo recte scriptū esse delphisteo horas.
 Miras p. miraris. Var. i. eu. hospes qd miras aio curat. Nolitor p. nolite. Sisen. hist. li. iii. Nolitor mirari q. despata uoluntate ad unam belli faciendi uiam.
 Gliscit p. gliscit. Sempronius asselio histo. lib. iiii. Ve maior inuidia Lepido glisceretur.
 Ignescit p. ignescit. Laberius in colace: Figura humana inimici ardore ignescitur.
 Luxuriabat p. luxuriabat. Tubero in. xv. Pars oīs luxuriabat. Vir. in. ii. Luxuriatq. toris aīosū pectus.
 Focillant. Var. de uita pa. li. ii. Propter secūdas sublatō mœtu non in cōmuni spectant: sed suum q. diuersi commodum focillantur.

Emungerentur. Cato de li. edu. Eo cōsecuti corporis
siccitatē nec spuerūt enī nec emūgerent libertatē.
Libertatem uti pro uti libertate. Titinnius i. v. Itē uti
eum oportet libertatem qui sapit. Neuius: Zonā
atq; facilitatem uideo utier.

Potior illam rem p illa re potior gaudia. Luc. lib. iiii.
Adde helicaboiā dū comites quoq; unus Home/
rus es scepra potit. Pacu. i. Athlanta: Regi ut me/
morabis nunc regnum potitur promissu patris:
Opus ē illam rem p opus ē illa re. Plau. i. Cistel. Ma/
lum aufer: bonū mihi opus est. Et in captiuis. Oēs
maritimi milites iam opus sunt.

Callent illam rem pro illa re. Pompo. in pictoribus:
Mige nihil ē incollubrans callet quanticulum.

De mutata declinatione.

Pricatio pro apricitas. Tullius de senectu/
te: Vbi enim potest illa ætas aut melius ca/
lescere apricatione uel igni.

Itiner dictum ē pro iter. Varro i. pranso. Parata luna
expectant adria se itiner longum sermone leuare.
Plau. in mercatore: Quin tu ergo itiner meū ex/
qui me fines. Equidem mutata declinatio nō est
ab eo qd ē itineris. Lucre. li. vi. Obuia discutiāt gla/
diis itinere quod sequatur.

Festinem pro festinantem. Titinnius in. iiii. Nūc hic
uror nunc hac re me facit festinem.

Lacte nominatiuo casu. Enni. in. xi. Et si mulier eru/
buit ceu Lacte & purpura mixtam. Enn. annali.
libro. iiii. Ex tyberi lacte hauriri. Cæcil. Tute pfer/
tim in qua non peperit lacte non habet. Var. in an/
dabitis Candidum lacte pupilla non fuit.

Manfueat & mansues pro mansuetus: ut sit nomina/
rius mansues. Plau. in Asina. Reddā ego te ex fe/
ra fame. mansuetem. Actius in Meleagro: Nūc si/
ue matrem misericordia mansues sit.

Questi uel questuis dictum p questus. Titin. in ful/
lo. Ni nos texamus: nihil est fullōes nobis questi.
Plau. i. aulu. Nam hic apud nos nihil est questi. Fu/
rius nouius: Per deam sanctam libernam questui
sit. Teren. in And. Nunq animū questi. gratia ad/
malas inducam partes. M. Cato. li. ii. Questuis cā/
deridebant suas res pueris.

Tumulti pro tumultus. Plau. i. Cassina: Quid intus
tumulti fuit. Teren. in Andria: Nihil ornati nihil
tumulti. Pompo. Cuius nos tumulti causa acie ti/
meo: q; parum diuorti.

Victi pro uictus. Plau. i. captiuis. Victi quotidiani uē/
trem ad me afferas.

Aesti p æstus. Pacu. in Chryse. Aesti forte ex arido.
Senati uel senatus p senatus. Plau. in Epidi. Senati q/
columē elueret. Salu. i. Catil. bello: Igitur senati de/
creto. Qu. Martius rex felulas. Sifen. iiii. hysto. Ex
senatusconsulto duas res nouas tribus.

Vas puades. Tul. de of. i. ii. Vas factus est alter eius si/
stendi: ut si ille nō reuertisset. moriendū esset ipsi.
Sumpti p sumptus. Plau. in trinūmo: Quod ebibit
quod comest: quod facit sūpti. Luc. lib. xxx. Quid
dare quid sumpti facere: ac præbere potis esset.

Cæcil. i. plotio: Quid hoc futurū obsonio: & ubi tui
sumpti facta. Turpil. in philopa. Ecce aut tuū mo/
re uti soles uidere mihi ægregū id pati: q; hic dies
cōplusculos incercapedo sumpti faciendi fuit.

Iteris p itineris & quidem recte ab eo qd iter iteris fa/
cit itiner itineris. Neui. i. lycur. Ignoti iteris sumus
tute scis. Actius i. cœnomao: Præsto etiā adsum: ex/
prime qd fors. Nam te longo itere cerno uadere.

Exerciti uel exercituis p exercitus. Actius in armog/
iudicio: In quo salutis spesq; supremas sibi habet
sūmam exerciti. Var. de uita pa. lib. ii. Quibus cū
tempore fecerant fretus sine publico cōsilio dede/
runt hosti quotquot Decius impator propter ex/
erciti salutē scedis manibus deuouit. Idē in epīau
simache: Contra q̄tum obsuris si uictus fies consi/
dera & quo reuoces summam exerciti.

Aspecti p aspectus. Actius in astyanacte: Abducite in/
tus: nā mihi misertudine cōmouit animū excelsa
aspecti dignitas. Idē in alphefibœa: Odiorum ho/
stificūq; diē obuiū turbā aspecti atq; horribilem.
Scriptio pro scriptura. Cicero de ora. in. ii. Illud autē
est huius institutæ scriptionis ac temporis.

Lucti pro luctus. Actius in pelopidis: Cesso hinc ire
& rapere lucti uestem in lecto coniugis. Idē in pte/
gressia: Tum quid superest socium mittis læto: ac
lucti pœntet.

Salti p saltus. Actius in Menalippo: Hic menalippū
interea traiectus nemorum in salti faucibus.

Parti & partuis pro partus. Pacu. in Athlāte: Vt ego
gravidam sentio aggrauascere propinquitate par/
ti. Varro in Andabitis. Candidum lacte papilla cō/
fluit signum: puta ne partuis: q; hic sequatur mu/
lierem e partu liquor.

Frons pro fronde. Virg. in. ii. geor. Præcipue dū frōs
tenera imprudensq; laborum.

Ibus pro iis minus latinum putat consuetudo: cum
ueterum auctoritate plurimum ualeat. Titinnius
in gemina: Eue castor si moratæ sitis ambo ibus
ut ego maioribus.

Excelsitas. Tul. de offi. in. iii. Etenim magis est secu/
dum naturam excelsitas animi & magnitudo.

Pernici pro pernicipi. Tul. pro Sexto rosio: Quorum
nihil pernici cura diuino consilio.

Hærem pro hæredem. Neuius in grāmastito: Atq;
meis bonis ego te hærem faciam.

Geli ars monoptoto esse uult. Lucretii cōsensit au/
doritatis. Lucre. in. v. Assiduusq; gelicas usus mor/
talibus aufert. Idem in quinto. Deniq; sæpe mul/
tus fragor atq; ruina geli.

Vapos & uapor. tior & timos. labor & labos ita sunt
ut color & colos. Luc. in. v. Peruolitās permaneat
ados frigusq; uaporsq;. Neuius in lycurgo: Iam ubi
nos duplicat aduenientis timos uaporsq;. Actius
in andromeda: Quod nec terræ est datus: nec ciz/
neris cura unq; euasit uapos.

Peruico p peruicaci: Actius in armog/
iudicio: Sed p
uico animax animo atq; morabilioni. Plau. in au/
la. Quem quōdam peruicus totidem addit.

Gemiti. Plau. i. aulu. Tantum gemiti: & mali mœsti/
ce mihi hæc dies obtulit.

Specis p specubus. Actius i. alchmeone: Quod dii i/
terdum inferam penitus interpressum specis.

Gallum pro gallorum. Varro in eumeni. Pruditatē
an pudorem gallum cœpit mihi uideri.

Generibus p generis. Actius i. alchme. Quod ducat
cū te uiderit socerū generibus tantū eē impietatē.

Argus p argis. Plautus i amphitrione: Amphitrionatum argus ex argo patre. Virgili in tertio aeneid. Hauriat huc oculis igne crudelis ab alto Dardaeus Augura pro auguria: Actius i thelepho: Pro certo arbitror forti sortis additus augura.

Flucti p fluctus Actius in telepho: Flucti cruoris uoluerunt mihi: Idem in clytemestra. Flucti immiser cordes iacere.

Piscati p piscatus. Pompo. i piscatoribus: Quod habes i sportulis calue omne piscati genus. Turpi. in demetrio: Antehac sufflabar: aglo aut auster i usum uenit opia tumor aut piscati.

Poematis. Marcus Tulli. libro tertio: Quod idem in poematis: in picturis usu uenit.

Cultio pro cultura. Tnl. de senectute: Num igitur horum senectus miserabilis q se agri cultione oblectant.

Vulgaria p uulgarē. Neuius in zenone: Aquilae faciliatē uideo ueteris uulgaria. Tur. i thrasileōe: Non ē mediocris res: nec uulgaria fallacia haec. Affra. in priuigno: Dehinc temeritatem repudio uulgaria.

Pannibus pro pannis. Pōpo. in machis geminis: Bono aio es: uideo eripuiſti primitus de pannibus.

Indecoris p indecora. Actius in athamāte: Cuius sit uita indecoris mortē fugere turpe haud cōuenit. Virgilius in duodecimo: Nec genus indecoris.

Fortis pro fortibus. Actius in bacchis: Vbi sanctus cytheron frondet uiridantibus fortis.

Sublima p sublimis. Actius i fundis. Aut saepe ex humili sede sublima euolat. Salu. histo. lib. tertio: Nā terra nūc erat & sublima nubula cælū obscurabat.

Ab eo quod est labos labosum facit nō laboriosum. Luc. in q̄rto saty. praeterea. oē iter est omne labosū atq; lutosum. Idem. Tantalus labosus poenas.

Nefantia pro nefanda. Luc. saty. libro sexto: Tantalus qui poenas ob facta nefantia luit. Idē li. ii. Dissociat atq; omnia nefantia.

Gracila pro gracilis. Luc. saty. libro sexto: Quod gracila est pernix q; pectore puto simul.

Bacchanalioꝝ pro bacchanaliū: ut uectigaliōꝝ & pitalioꝝ & nō ualioꝝ uulcanalioꝝ. Salu. Exaudiz rigi sonus bacchanalioꝝ. Idem historiarum li. quarto. Curio uulcanarioꝝ die ibidem moratus.

Tumultu pro tumultus: Quid hoc hic clamoris. qd tumultus est nomen q usurpat meū. Salustius i Catilinā bello: Ille cohortis ueteranas quas tumultu causa conscripserat in frontem positas: caeterq; exercitum in subsidiis locat.

Progenii pro progeniei. Pacu. Pabulo pater supreme nostrae progenii patris.

Strepiti pro strepitus. Enni. in hectoris iustis. Quid in castris strepiti est?

Mirabilitas pro admiratio. M. T. de offi. lib. iii. Ergo & hic ai displicetia admirabilitatē magnā facit.

Ferocia pro ferocitate. Pacu. in teucro: Nisi scitia ferocitate atq; ferocia. Tul. de rep. li. vi. Qui comperit eius uim & effrenatam illam ferociam.

Itiner positum pro iter. Ennius i thelepho: Deūq; cōsilio hoc itiner credo conatum modo.

Deliritas pro deliratio. Labe. Quae nā mens quae deliritas uos suppolitoris fecit cū cano eugio uelitari.

Holerorum pro holerum. Lu. in. xv. saty. Titinnabulum abest hic surpiculig holerorum.

Mixtura pro moderatura. Varro de uita patz lib. i. Sed q; ea & propter talem mixturam immoderata ex aquis cūctis aquae q; temperatura moderat in Romuli triplices ciuitates.

Guberna pro gubernacula. Luci. saty. lib. xx. Proras dispoliare & detundite gubernacula.

Singularia pro singulari. Turpilius in demetrio: Homo unica est natura ac singularia.

Libidinitas pro libidine. Laberius in siliace: Libidine nare labitur.

Frukti uel fructus p fructus. Turpi. in canephoro. Satis fructi reddūt. Idē in athera: Haec si impetro abs te ut faciet: satis fructi cepo ex te. Var. de re rustica primo: Eius enim saluam ēē fructus uenēo.

Mensionem pro mēſura. Cicē. de oratore: Aures enī uel animus aurium nūcio naturalem quandam in se continet uocum omnium mensionem.

Volutabundus pro uolutans. M. T. de republica lib. secūdo: Cupido autem & expetenti & libidinoso: & uolutabundo in uoluptatibus.

Porti pro portus. Turpilius i demiurgo: Nec nauae cum essent circumuenti uētis incerto itinere portu indigentes.

Domuis pro domus. Varro in taphemenippo: Perrexit in interioris partes domuis.

Sonitu pro sonitus: & sonu pro sono. Pacuius i doloresse: Quidnam autem hoc soniti est q; fori stridūt. Cecilius calcis: Nam quidnam fores facere soniti. Sisenna historiarum libro tertio: Postq; in sonu signorum praelium magno cum clamore uiro rum commissum est.

Glutino pro glutine. Luc. libro uigesimo sexto: Praetito tepido glutinator glutino.

Cautio pro cautela. Cicero de oratore libro secūdo: Neq; illa mihi cautio & timiditas in causis ppter praestantem prudentiam Crassi negligēda est. Terentius in Andria: Puerum autem ne resciscat mihi esse ex illa cautio est.

Gelo pro gelu. Varrō in Sefq; ulyxe: Pueri dum comescq; tenent cata gelo putri montium laxa.

Cestis p cestibus. Varro de uictis: Vinci quāro a uobis si aduersarius supercilia icesstis discopinarit: q; uestrum sua mihi est daturus.

Fruktis pro fructibus. Var. in meleagro: Quāro utq; fructis an delectationis causa fructus ut ueneatis ut uendatis.

Questi pro questus. Varro i prometheo: Aemulum illius artis atq; obtrigillatorē: que propter aliquos annos questi nihil fecit.

Senectam pro senectute. Virgilius libro sexto: Vires ultra sortemq; senectae.

Inermis pro inermibus. Salust. in iugurthino: Quis manus armauerat ab inermis pedibus auxiliū petere. Sisenna historiarum libro tertio: Plēriq; inerma in castra perfugunt.

Gallae pro gallicae. Salustius historiarum libro quarto: Cum interim lumine etiam tum incerto duae galliae mulieres conuentum uitates ad menstrua soluenda montem ascendunt.

Effigia pro effigies. Afranius in uopisco: Cuius te suscitatio imago. Cuius effigia cognatus pater.

Intēperia pro intēperantia apud uetēz auctoritatem

obscure has eius intemperias in maritum.
 Poematorum pro poematu. Afranius in priuigno:
 Poematorum non bonorum. Plau. i. asinaria. nam
 nec fictum unquam est neque pictum in poematis.
 Acritas. Actius in neoptole. Vis ueritatis atque acritas.
 Largitas pro largitio. Terentius in adelphis: Quod pro
 luuium? quare ista haec subita largitas?
 Dextrabus pro dextris. La. in odyssea. Denique mani-
 bus dextrabus.
 Curatura & curatio pro cura. Terentius in eunucho. Tam-
 etsi nam est bona reddunt curatura iuncea. Cice-
 ro tusculanage lib. iii. Nam ut medici uerborum cu-
 rationem esse inuentam putant.
 In uerbi pro in uerbis. Varro in epistola ad Fabium.
 Quod facis saturnorum similes sunt, quid maxi-
 ma fiunt. idemque in uerbi.
 Sexcentum pro sexcentorum. Luc. in. xxx. Maximus si ar-
 genti sexcentum ac mille reliquit. Idem: Quid uero est
 centum ac ducentum possideas similitum.
 Pauperies pro paupertate. Ennius in Hecuba: Senex
 sum: ueniam morare: oportet priusquam eueniat. quod
 in pauperiem senex grauitur gemam.
 Aedis notatiuo singulari. Var. de uita patrum primo.
 Aedis quae nunc est multis annis: quod facta sit inque-
 ora regis temporibus delubra parua facta.
 Victus pro uictus. Var. de uita patrum i. Primum de re fa-
 miliari ab patribus: secundo de uictus consuetudi-
 ne primigenia: tertio de discipulis priscis.
 Gradus pro gradus. Var. de uita patrum ii. Multo praediti pu-
 dore & pudicitia adolescentis dixerunt cum maiore pa-
 tre eius gradus & aetate ad te stipendia faceret.
 Puerilitas pro puertia. Cato de liberis educandis: Ve-
 lim mehercule inquit ipse usu magno puerilitatis
 formulam audire.
 Anus pro anus. Cato de liberis educandis: Ea nutri-
 cem oportet esse adolescentem. anus enim ut san-
 guis deterior: sic lac. Lac enim ut quidam phisici
 dicunt sanguinis spuma est.
 Praecatrix. Varro Cato lib. de libere educan. Ut faciant
 pleraque ut adhibeat praecatrices nec medico ostendunt
 Rituis pro ritus. Varro Cato. de liberis educandis:
 Itaque domi ritus nostri: qui per deum fidiu iurare
 uult perdere solet in compluuium.
 Pronis positum pro pna. Var. i. parme. Alia trabs pnis
 in humum proxime frangit ramos cadens.
 Teneritas pro teneritudo. Cice. de si. bo. & ma. li. v. In
 primo. n. ortu inest teneritas ac mollitia quidam.

De numeris & casibus.

Accusatiuus numeri singularis positus pro ge-
 nitiuo plurali. Sisena. iiii. histo. Qui tamen
 quibus litibus foetibus maiorum suum dislo-
 luta foedera. Plau. in persa: Pol deum uirtute dicam
 & maiorum meum. Terentius in ecyra: Prope iam remo-
 tum ab iniuria aduersarium. Actius in euryface: Re-
 prime parum pro uim citatum quod drupedum. Neuius in eu-
 ryface: Milia sex numum in arca dimissi numaria.
 Pacu. i. athlata: Paratum iterum uestigatum gratia. Var.
 de ui. pa. li. iiii. Hortensius supra decem milia cadum
 haeredi retollis medimnum mille cadum. Salu. vi. histo.
 Cuius duas insulas propinquas inter se & decem stadiu pro-
 cul a gradibus satis constabat suo opte ingenio alimen-
 ta mortalibus gignere. Tul. de offici. in. iiii. An emat

denario quod sit mille denarium.
 Accusatiuus positus pro datiuo. Ignoscamus illam rem pro
 illi rei. Plau. in amphytrione: Velatis manibus orat
 ignoscamus peccatum suum. Teren. in Eunucho: Hau-
 ne comparandus hic quidem ad illum est.
 Genitiuus casus pro accusatiuo casu. Titinnius in altera.
 Dicis tu quod te abortisti mei fastidis meae leti-
 tia. Plau. in aulularia: Fastidit mei: pro me fastidit
 Luc. in. vi. saty. Tristis difficles sumus: fastidimus
 bonorum. Tur. i. leucadia: Vide nunc fastidit mei. Luc.
 xxviii. Cui saepe mille iposui plagas in die. Actius
 in alpheisboea: Sicui ueres te progenitoris cado.
 Dicimus sic ueres illam rem sicuti & consuetudo. Terentius in
 phor. auctor est dicere: Non simultatem meam uereri sale-
 tem ueteribus genitiuum pro accusatiuo poni placet.
 Affra. in compitalibus: Si non uereor nemo uerea-
 tur tui. Varro sordis uenialibus: Non te cui saltem
 pudet: si nihil meae irae uereatur tui.
 Accusatiuus positus pro ablatiuo. Titius in gemia: Ae-
 depol hominis ignaui functus officium. Plau. i. menach.
 Nam parasitus octo hominum munus facile fungitur:
 Luc. saty. li. i. Munus tamen fungi & muros seruare
 possit. Idem i. trinumo: Sequere hac me nata ut mu-
 nus fungas tuum. Liuius: Pauperem ait se igitur mu-
 nera fungi. Pacuuius in doloreste: Nonne officium
 fungar uulgi: atque egre malefactum feram.
 Accusatiuus uel notatiuus positus pro ablatiuo. Tur.
 i. demetrio: Meos parentes careo. M. T. de repu. i. v.
 Sed tamen ut bono patrifamilias colendi aedificandi
 ratiocinandi quidam usus opus est. Salu. ii. histo. Rur-
 na quae pars magna suismet ac proximorum telis cae-
 teti uice pecorum obtruncabant. Afranius i. Vopisco
 Tandem ut possimus nostra fugi munera. Idem
 fratris: Id aurum me condonat.
 Genitiuus positus pro ablatiuo uel aduerbiu loci. Plau.
 in trinumo: Non ego sum dignus salutis. Cice. Tus.
 quarto: Aliquod malum meruit: exaiatus pedet animi
 Plau. i. amphytrione: ut salui potiremur domi. Luc.
 i. vi. Quare & abundemus regem & quare indigeamus
 Hortare illos si possum capitis oriri. Pacu. in phi-
 boea: Postquam oneratus frugum & floris liberi. M. T.
 de rep. in. iiii. Noster autem populus sociis defendend-
 dis terrarum omnium iam potitus est. Var. de uita pa. li. ii.
 Ut noster exercitus ita sit sarigatus: ut galli romae
 capitolii sicut potium inde ante sex menses gesserit.
 Significata ad genitiuum interpretatione uenit. Plau. in
 captiuis: Ille alter potitus est hostis. Salu. in iugur-
 bello: Ut priusquam legatos conueniret Adherbalis po-
 tiretur. Idem in eodem: Ager autem aridus & frugum
 uacuum. M. T. de offici. lib. primo: Nec sunt opera ma-
 gni animi & excellentis & prudentia consilioque fidelis. Idem
 Omnium autem regum ex quibus aliquid acquiris: nihil est agri-
 cultura melius. Vir. aenei. lib. primo: Implentur ue-
 teres bacchi pinguisque ferinae. Tullius in hortensio:
 Et qui expectat pedet animi: quare semper quod
 futurum sit incertum est. Varro in eumeni. Ego
 autem qui essem plenus uini & ueneris. Plautus i.
 epidico: Desipiebam mentis: cum illa scripta mit-
 terem sic mille annorum uiuit pro mille annis. Plau.
 in milite: Qui mille annorum perpetuo. Ad saecu-
 lo pro ad saeculum uiuunt.
 Datiuus pro accusatiuo. Plautus in truculente. Quia tu

uestimēto & cibo alijs rebus curas. M. T. de rep. lib. iiii. Hæc nō mulieribus pfectis reponat q apd græcos creari solet: sed sit cēsor q uiros doceat moderari uxoribus. Salu. in catili. bello: Breui spatio legiones numero hoīum expleuerat cū initio amplius duobus milibus nō habuisset. Teren. Facite ita ut uobis decet. Titinnius in aratro: Vbi ambītionī uirtutem uideas antecedere. Teren. i andria: Interea mulier qdā ab hinc triennīū ex andro cōmigravit huic uicinā. Var. de uita pat. li. iiii. Tāta porro inuasit cupiditas honorū plerisq; ut uel cælū ruere mō magistratū adipiscant exoptent.

Accusatiuus p genitiuo. Tul. de offi. lib. ii. Dū hoies crueti hastam illā cruentā meminerit & sperabūt Virg. in buc. Alternos musæ meminisse uolebāt. Plau. in cistel. Meminere officium suum. Et i menachmis: Propria illius nomen memini facilius

Actius i euryface: Heu me miserum cum hoc recordor. Tul. de repu. li. iiii. Atq; ipsa mens q futura uidet: præterita meminit. Turpil. in pedio. Iam desine meminisse illius formam. Varro de uictis epigrammata facere: in quō nomina nō memini: q; in solum mihi uenerit ponam.

Inuidit illā rem pro illa re. Actius in menalippo: Vnde autem quis mortalis florem inuidit meum.

Priuatur illam rem pro illa re. Neuius in pedio: Res uis hanc priuari pulchras: quas uti solet.

Ablatiuus pro genitiuo. Plau. in pseudulo: Vno modo cupidæ testis. Luc. saty. li. i. Porro q̄cunq; & cui cūq; ut diximus ante extiterit primo hoc minuēdi refert res. Turpil. in pedio. Neq; uirum educta aut patrem ex parte al. cuius. Virgilius secundo georgicorum: Illa ferax oleo est.

Accusatiuus pro nominatiuo. Pomponius in præcone posteriore: Quod lætitiis insperatas modo mihi irreflere in sinum. Virgilius primo æneidorū. Urbem quam statuo uestra est.

Nominatiuus pro datiuo. Neuius in agricola: Lerne te duo uerbis & primo & postremo. Plau. i aulularia: Credo ego illū iam audiuisse mihi eē thesauro domi id inhiat. Cice. tuscu. lib. i. Multa sæcula post uiguit pythagoræ nomē. Var. de re. lib. i. Centū iugeribus uinearū opus eē q̄ndecim mancipia.

Genitiuus p datiuo. Actius in neoptolemo: Quid si ex græcia oē nomē illū par nēo repiri pōt. Turpt. i pedio: Nec mirū educta ut par est expers malitiis metuens sui. Virg. i. ænei. Diues opū studiisq; asprima belli. Plau. in asinaria: Volo amari ob securā illius: nolo amet me patrē. Idem in pseudulo: Duo rum labori ego hoīem paruissem libens me iterrogandi & tui respondendū mihi. Cice. de orato. lib. secūdo: Bonorū uirorum plenum foz. Var. de uita patrū lib. iiii. Ipse Italiæ oppida sūt uastata quæ prius fuerunt hoīum referta.

Nominatiuus p genitiuo. Turpil. in Epiclero: At enim scies ea quæ fuisti inscius. Teren. in phor. Ita pleriq; ingenio sumus omnes nostri nosmet pœniter sic & potior illam rem. Pacu. i perhibea: Regnum potior: coniugem maō inferis.

Ablatiuus pro datiuo. Quod sumptum atq; epulas dictū præponis honesto. Virgilius in sexto: Teg aspectu ne subtrahere nostro:

Genitiuus pro nominatiuo. Tul. de repub. in. vi. Ut quē admodū scribit ille quotidiano i foz mille hominum cum palliis conchylio tinctis discederent.

Ablatiuus pro accusatiuo. Virg. in. v. Grator & pulchro ueniens in corpore uirtus Adiuuat.

Accusatiuus p genitiuo. Actius in myrmido. Mea facta in acie obliti. Salu. histo. lib. iiii. Sed Pōpeius a prima adoleſcētia sermone fautoz simīlē fore se credens Alexandro regi. Virg. in octauo. Vocē anchisæ magni uultumq; recordor.

Accusatiuus p datiuo. Luc. in. xxviii. Pēdat ne se i gladiū incūbat ne cælū uiuat. Plau. in amph. Velatis manibus orāt ut ignoscamus peccatū suū. Affranius i uopisco. Male merent de nobis heri q nō tantopere idulgēt in pueritia. Vir. i. iiii. æne. Tris adeo icertos cæca caligie soles Erramus pelago: totidē sine sydera noctes. Cice. de ora. libr. iiii. Locutus eē dicitur homo copiosus aliquot horas.

Datiuus p ablatiuo. Sisenna histo. lib. iiii. Saltui ac uelocitari certare. Varro de re rusti. A quo quod indigent poma dicta esse possunt. Cato de libe. edocandis: Nō solum q primus in alterutra re præstet alios: sed etiam qui sit secundus & tertius.

Nominatiuus p ablatiuo. Sisenna in. iiii. histo. Oīa q diximus loca statim potius idē hostis loca suppositi. Vir. in. x. Saxum q undis immane minatur.

De mutatis coniugationibus.

Eruit pro feruet. Lucre. in. viii. Nūc feruit m annum. Actius i neptegresia: Classis addito clauditur feruit. Titinnius in secina: Sapientia gubernator nauē torquet nō ualentia coquus magnū ahenum quādo feruit aula cōsutata uoce cū amentia rapior ferioz. Pōpo. i priuigno Hoc potius hoc naturæ feruit auris hoc uolo. Varro in sexage. Quod leges iubent non faciendū se ruit oīo. Ab eo quod ē feruit breuiato accētū facit feruere ut spernit spernere. Affra. in epistola: Ego misso clādestino rūpi & torquere matura mōstra feruere. Lucre. in octaua saty. Feruere me longum nec hoc liētoribus tradam. Virg. in. iiii. ænei. lā litora feruere flammis. Luc. li. ii. Feruere cum uideas classem lateq; uagari.

Lauit pro lauat. Virg. lib. iiii. geor. Lauit improba ter Ora cruor. Plau. i pseudulo: Eas lachrymis lauit. Lucre. li. ii. Littoris icurui bibulā lauit æquor arenā Actius i fundis: Salfis cruorē guttis lachrymaz lauit. Salu. i. ii. histo. Dubiū an isulsa sit q euri supiectis fluctibus circūlauit. Lauere idē tractū est. Ennius i Telamone: Strata terra lauere lachrymis uestem squalidā & sordidam. Luc. in. v. Lubrica proluue larga lauere humida saxa. Affra. in. su. specta: Vidēt lauere. Actius in medea: Lauere fallis uultū lachrymis. Lauere etia inde manauit. Ennius i andromeda: Nam ubi introducta est puerūq; ut lauerēt locant incipio. Affra. fratris. Aquā ex leu no haurire q lauerēt manus. Plau. in amph. Post q peperit pueros: lauer iussit ut hos accedimus. In q imperatiuo modo lauite facit. Titinnius in psalteria: Manus lauite mulieris & capite uelate. Lauet positū pro lauari. Pōponius in petitore: Hare dem ita uelim facis iam pridem uolo alternū laui. Sonit p sonat. Actius in æneide. Aut decio clamore

& gemitu templum resonit caelium. Idē in fun-
dis: Ac ubi curuo littore latratu unda sub undis la-
bunda sonit. Ennius hectoris lustris: Et sonit fran-
guntur hastae & terra sanguine sudat.
Expedibo pro expediā. Pacu. in athlata: Nā quod co-
nabar cū interuentū est dicere nūc expediō. Acti.
in Hyctigrisia: Cuncta expediō id modo iusturā-
dum date. Pōponius i uermonibus: Sequi utroq;
error uos agitat expediō. Enni. i eume. Id aequū
ego aptius fecisse expediō atq; eloquar.
A sonit sonere tractū est. Lucretius in. i. Caligare oculo
sonit auri: succidere artus. Actius in neopto-
lemo: Atq; adeo ualuas sonere sensi regias. Idem i
areto: Sed quod tonitruū toruo repente concussa
æquora cæli sensimus sonere. Sonuit & inde ma-
nauit. Ennius in andromache & hermafrodito:
Nam neq; nati neq; blandi q̄q; sincere sonuit illo-
na: ibo ad eam adiscam qd uelit ualuae sonunt.
Nolito pro noli. Luc. i trigesimo. Nolito tibi me ma-
ledicere posse putare.
Auxim egerim. Pacuuius in perhibea: Aut quē ego
egi ago auxim euerucem.
Feruif atq; pro feruit. Affra. in Vopisco: Quanti uo-
ciferati omne feruitur? Heu miseræ mihi.
Mantat pro manet. Cecilius in probastaria: In uultu
eodem in eadem mantat malitia.
Artiuir pro artauit. Neuius in dotata: Artiuir linguā
in palatum. cœpit labia suggere. Idē in æthra: Co-
natus artiuir mater.
Audibo p audiā. Enni. in thelamone: More at̄quo
audibo: nec auris tibi cōtrariog; utēdas dabo. Idē
in pancratiastris: Quo nūc me ducis ubi molarū
strepitū audibis maximū. Cecil. in audero: Nū ab
eo audibis p̄ereat si dicis filia redeat pergamo.
Fulgit p fulget. Luc. in septima saty. Primū fulgit uti
calidum & furnarum ferrum. Pomponius in ma-
cho Sequestre simile est quasi cū in cælo fulgit pp
lunam lucifer. Lucretius in sexto: Fulgit item nu-
bis ignis cum semina multa Fulgit.
Fulgere correpte pro fulgere. Lucre. i. vi. Multa uide-
mus enim cælestibus insita flāmis Fulgere cū cæ-
li donauit plaga uagare. Pacuuius in modio: Lin-
guæ bifulcis actū crispo fulgere. Actius i bacchis.
Latū in parnaſo inter pinos tripudiantem in cir-
culis ludo atq; thædis fulgere. Luc. in. xi. saty. Con-
uētus pulcher brace saga fulgere torques magni.
Es pro esto. Luc. in uigesimo septimo: Coniicite itro-
eat bono animo es. Pomponius: Bono animo es
uideo de repis primitur de panibus.
Amplant pro amplificat. Pacuuius in teucro: Vbi
poetæ pro parte sua falsa conficta canant: quæ cau-
sam humilem dictis amplat.
Aperibo pro aperiam. Pomponius in nermonibus:
Aperibo: non possum ciuem pati: ortus est: quē
amare cœpi pinguis non pulcher puer.
Cupiret p cuper. Lucre. i. i. Portage claustra cupiret.
Dicebo pro dicam. Nouius de paticis: Primūq; dice-
bo recte secundū quod eo melius dii prodam.
Edim pro edam. Cecilius in affoto. Nihil ne tibi esse
quidem edim. Plautus in penulo: Est domi quod
edimus: ne nos tam conteras.
Facitur pro fit. Nigidius in commetatione gramma-

ticæ. lib. xxx. Id quod dico huiusmodi facitur. Ti-
tinnius in sexto: Quanta stultitia cupidinis petūt
consilium bona gratia ut paruifaciatur.
Euenat pro eueiat. Ennius i Hecuba: Senex sum: ut
mortem oppetam priuſq; euenat: quod in paupe-
rie mea senex grauius gemam.
Faxim pro fecerim. Ennius in phœnice: Plus miser
sum si scelestum faxim quod dicam fore.
Moneris pro monueris. Pacuuius in armorum iudi-
cio: Dic quid faciam q̄ me moneris effectum da.
Obedibo pro obediam. Afranius i maritis: Meo ut
obsequar amori obedibo tibi.
Operibo pro operiā. Pomponius: Profecto morū pa-
ter at est: negabo esse hic me: ego operibo caput.
Paribit pro pariet. Pomponius in bucco. Si prægnaſ
non es paribus nunq̄.
Peruenibūt. Pompo. in pinthone gorgonio: Hoiem
beatum quo illæ perueniunt diuitiæ.
Reddibo. Plautus: Ego seruabo quasi sequestri detis
neutri reddibo.
Reperibit pro repiet. Pōpo. in annulo postertore: Id
credo metuis ne in iudicia desit: cū nemo q̄ a te re-
cipiat repibit. Plau. i epidico: Quid illa fiet fidicia
igif aliq̄ res repibit. Cecilius in obolo: Nec enī ue-
ro est cum meæ morti remediū repibit nemo.
Possetur p posset. Quadrigarius annaliū in primo:
Cū non posset decerni utrius putaretur uictoria.
Sapiui p sapiui. Noui. i uirgine pgnate: Quando ego
plus sapiui quin fullonē compressi quiquatribus:
Venibo pro ueniam. Pomponius i machis gemmis
Sero est: sed si tibi placet uenibo.
Poteratur pro poterat. Ceci. annaliū lib. i. Cur iure si-
ne periculo bellum geri poteratur.
Potestur pro potest. Pacuuius in Chryse: Siqua potē-
stur inuestigari uia. Quadrigarius annaliū tertio.
Adeo memorari uix potestur. ut omēs simul suū
quicq; negotium adorti essent.
Soluerit pro solutus sit. Cecilius in annalibus: Duos
& septuaginta liſtores domum deportauisse facis
qui ductoribus hostium ante soluerint ferri.
Videbo. Neui. de pthicis: Tibi cū uidebo fidelis ero.
Deplorabundus pro deplorans. Plautus in aulularia
Homo ad prætorē uenit deplorabundus.
Coctū p coquēdū. Plau. in aulu. Solet ire coctum.
Macet pro macilento. Plautus in aulularia: Quia of-
sa ac pellis totum semita cura macet.
h Vmaniter. Tullius ad pansam priō de ani-
mo: Fecisti humaniter quem quidem ego
semp dilexi: meq; ab eo, diligi sensi. Ad At-
ticum in secundo: Inuitus litteras tuas scinderem
ita sunt humaniter scriptæ.
Diserte & cōsuetudine dicif. Afranio auctore in diz-
uortio: Quod uult diserte pactum ac dictum.
Disertim dicere plane palā. Lucil. auctore possumus
in ueluterna habui recte disertim. Plautus in stico:
Fuit disertim id usu perdididi. Actius i euryface: Di-
sertim id unum incommodis cludit meis. Liuius:
Tug; mihi narrato disertim omnia.
Insaniter. Pomponio auctore. Metuo illum iocari ne
scit ludit nimium insaniter.
Seueriter pro seuerē dici auctoritas ueteg; iubet. Ti-
tinnius i prælio. Seueriter hodie sermonē amica

mecum contulit.
 Communiter pro cōmuniter. Varro regē diuinārū:
 Etenim ut deos coleret: debet cōmuniter ciuitas.
 Blanditer pro blande. Titinnius in Gemina: Blandi
 ter comparamus colloqui.
 Celere pro celeriter. Nouius in paulo: Nunc te obte/
 stor celere sancto subueni censore. Ennius satyra/
 rum libro primo: Dum quicquid des celere.
 Benigne pro benigniter. Titinnius in gemina: Nimi/
 rum patrocinari censeo benigniter.
 Festiuiter pro festiue. Nouius in geminis: O domus
 parata pulchræ familiæ festiuiter.
 Auariter pro auare. Plau. in curculione: Hoc uide ut
 ingurgitat pura in se merum auariter. Quadriga/
 rius annaliū uigesimali primo: Crudeliter nos mi/
 sericorditer: auariter nos ille largimur. Cato de p/
 da militum diuidenda: Fraudulēter atq; auariter.
 Amiciter pro amice. Plautus in persa: Quā meo ami/
 co amiciter hanc commoditatis copiam danunt.
 Pacuius i Doloreste: Nūc ne illum expectes quā
 do amico amiciter fecisti?
 Probiter pro probe. Varro octogesimo: Postq̄ auida
 libido rapere ac concidere cōpit: seq; opifice non
 probiter strepere.
 Munditer pro munde. Plautus in penulo: Nam cum
 sedulo mūditer nos habemus: ut ægre amatorcu/
 los inuenimus.
 Sæuiter pro sæue. Plautus in penulo: Alia tam sæui/
 ter. Idē i trinūmo: Aium sta si me sæuiter. Actius
 in astyanacte: Ferrū feroci cōtundendū sæuiter.
 Sæuū p sæuiter. Ennius i phœnice: Seuiter suspitio
 nē esse falsā futiliū ē. Affra. Simulāter seuiter ferre
 hoc te simul & gnarā ab illo abducere. Ennius i
 hectoris lustris: Seuiter ferro cernūt de uictoria.
 Mœstiter pro mœste. Plau. in rudente: Obsecro tam
 mœstiter ueste uestitus.
 Propritim pro proprie. Lucretius in secūdo: Quid
 genus humana propritim de quibus actus.
 Ampliter. Luc. in. xiii. Nā sumptibus magnis structā
 ampliter atq; cū accumbimus mēsant. Pōpo. i hæ/
 rede petitore: Heus aptate pueri mūde atq; ampli/
 ter cōuiuuium. Plautus in stico: Sat est serui homi/
 ni modeste facere sumptum q̄ ampliter.
 Aliquantisper. Quadrigarius annali. i. Aliq̄tis per pu/
 gnate nihil promouet penus. Cecilius in fallacia: Ve/
 lim paulisper experiri te quātis per nō plus triduū.
 Pomponius in dotata: Possum exorare te ut dece/
 das a me paulisper modo quantisper sat est.
 Duriter pro dure. Terētius in andria: Primo hæc pu/
 dice uitam parce ac duriter agebat. Nouius in zo/
 na. Duriter me habere uigilasse. Affra. i priuigno:
 Viua uetus q̄ duriter nūc cōsulto tergo meo. En/
 nius in phœnice: Quā tibi orationem ex ora duri/
 ter dictis dedit. Cecilius in fallacia: Nam q̄ duriter
 nos educauit atq; asperere non negat.
 Cautū pro caute. Actius in Alpheisibœa: Sed tibi cau/
 tū est adeundū ad uigē. Idem in philocteta: Cōtra
 est eundem cautum & captandum mihi.
 Strictim. Cicc. de oratore. i. Quasi p transennā p̄tere/
 untis strictim aspeximus. Salu. Strictim ut quæq;
 memoria digna uidebantur præscribere.
 Firmiter p firme. Luc. i. x. satyra. Fluctibus a uētisq;

aduersis firmiter essent. Idem in. xii. Firmiter hoc
 pariterq; tuo sit pectore fixum. Tullius de republi/
 ca in sexto: Firmiter enim maiores nostri stabilita/
 matrimonia esse uoluerunt.
 Fidele pro fideliter. Plautus in captiuis: Fac fidele ca/
 ue fidem fluxam feras.
 Aequiter pro æque. Pacu. in atlanta: Concertare ac/
 dissentire partim da cursim æquiter. Actius in an/
 thenoridis: Ad populum intelligo referendū: quo/
 niam horum æquiter sententiæ fuere. Liuius in
 ægystho: Nam ut pergam accensa ac prædam pec/
 participes æquiter partita est.
 Publicitus p publice. Luci. saty. xii. Huic homini q̄/
 store aliquo esse opus atq; chorago publicitus qui/
 mihi atq; episco præbeat auge. Idem in. xvi. Publi/
 citus uēdit tamē atq; extrema liguris. Plau. in am/
 phy. Hospitio publicitus accipiet. Cecilius in plotio:
 Ibo domum: ad plæbem pergatur: publicitus desē/
 dendum est. Pomponius in campanis. Dat ordo
 semio & fullonibus publicitus cibaria.
 Proteruiter. Ennius in pancratiasse: Qui est qui no/
 stris foribus tam proteruiter.
 Ignauiter pro ignaue. Luc. saty. xvi. Cur tam ignau/
 ter hoc præsertim tempore quæris? Quadrigari/
 us in secundo: Et qui ibi ierant: non ignauiter pu/
 tando eum diem pro meliore habuerunt.
 Mutuiter pro mutuo. Varro octogesimo: Viue me
 q; ama mutuiter.
 Perspicate p pspicaciter. Affra. i diuor. Quā pspicate
 q̄ benigne q̄ cito q̄ blando q̄ mater est pectore.
 Celeranter p celeriter. Actius in antenoridis: Sed q̄
 hic est q̄ matutinum cursum huc celerāter rapit?
 Dapsile. Pomponius in rustico: Quid nunc uis fieri
 uestre sum me dapsile ac dilucide.
 Exquisitum. Varro in aiace: Stramentitio ac re æger
 medicos exquisitum conuocabas ut conualeret.
 Hilare. Marcus Tullius de oratore: Quis unq; res p/
 ter hunc tragicas pene comice tristis rem isse eras
 hilare. Affranus in priuigno: Et propter patruelē
 tuam constituit anhelans hilare delecta coma.
 Festinatim pro festinanter. Pomponius in alina. Exi/
 lui ad noctem ad molam fullone festinatim. Sisen/
 na in quarto historiarum: Præter festinatim de ca/
 stellis ad castra maxima pedites conduxit.
 Pugnitus pro pugnīs. Cecilius in fallacia: Nisi quidē
 qui se malit pungitus pessundari.
 Futile futiliter. Ennius in phœnice: Ut quod factum
 est futile amici nos feramus fortiter.
 Humanitus pro humaniter. Tupilius in pedio: Qua/
 re esse dicunt quisq; illum hominem aut quicq; fa/
 cere humanitus. Cassius hemina quarto historia/
 rum. Quare sim omnis artes humanitus agūt.
 Affranus in repudiato: Quanto facilius ego q̄ ex/
 equo uenio adducor ferre humana humanitus.
 Inimiciter. Actius Didascalorum primo: Placare ho/
 stem ferocem: inimiciterq; accensum.
 Memore pro memoriter. Pōponius in philosophia:
 Sed ne ista hæc memorare meministi: idica qui il/
 lud malum abstulerit: non didici huiolari gratis.
 Immortalitus. Turpilius i æthra: Sat me ut meū cor/
 uoluptatibus dat immortalitus se obtulit mihi
 hæc facultas.

Largitus pro large. **Affranius** in materteris: Quid istud est? Quid fles? Quid lachrymas? **Largitus** proloquere.

Iracunditer. **Cecilius** in subditio: Quæso ne temere hanc rem agas ne iracunditer.

Minutim pro minute. **Luci.** in. v. Dic q̄ minutim cogit ius ire per commissuras ruinae noctis uigore. **Parciter** pro parce. **Pōpo.** i. uerre: Sabeolo parciter tanq̄ frater mihi sis medium abdomen cū diuidā

Superbiter. **Affranius** in purgamēto: Illa superbiter imperat. **Neuius** belli punici libro sexto: Superbiter contemptim conterit legiones.

Longinq; & longiter pro longe. **Actius** in **Andro.** Ei malo annos multos longinq; domo bellum gerēs sumus summa industria. **Luci.** in tertio: Nō ut opinor: id a lecto iam longiter rati.

Perplexim p̄ perplexe. **Plau.** in **stico:** Vtrū ego perplexim laceſſam orationē ad hunc modū. **Hemina.** i. historiæ: **Prudens** perplexim **Scociō** scribit.

Saniter. **Affranius** in megalensibus: Adesto: assentio te amare: me adorare saniter.

Rarenter. **Cecilius** in **pausimacho:** **Aedepol** uolūtas homini rarenter uenit. **Nouius** in **exodio:** Multū ames paululum de crebro uenias rarenter. **Ennius** in **Andromacha:** Sed quasi ferrum: aut lapis durat rarenter gemitum conatur trabem ergastulo lōge ab urbe ulicariter: quo herus rarenter uenit. **Liuius** in **Tereo:** Rarenter uenio.

Contemptim pro contēnenter. **Neuius** belli punici in q̄nto: Superbiter contemptim cōterit legiōes.

Temeriter. **Actius** in **amphytrione:** Hoc in re est qd tu tā temeriter meā beniuolentiā iterisse es ratus.

Restrictum pro restricte. **Affranius** in **Thaide:** Ea q̄ firme sedere melius consultoribus q̄ restrictū coꝛgitata atq; omnibus rationibus.

Præclariter: **Quadrigarius** quarto annalium: Et ita rebus præclariter gestis Romam reuerterunt.

Toruit. **Pomponius** in auctorato: Occidit taurum toruit me amores amauit. **Ennius** in **Lupiaſta:** Quem nunc tu tam toruit increpuisti.

Puriter. **Pomponius** in haruspice: Fac puriter uel pectore rustico bucco. uel fac uti tractes iādudū laui manus. **Nouius** in uirgine prægnāte: Sequere me puriter uolo facias igni aqua uolo huc accipere.

Verecūditer. **Pōpo.** in macho: Virgine p̄teriens uidit duos sensum in ludo reuerecūditer nō docentē.

Certatim. **Virg.** ænei. libro quarto: Certatim socii ferunt mare & æquora uerrunt.

Abunde. **Sisenna** quarto historiæ: Perfuse atq; abūde sparsi uſi magnū pondus auri & argenti.

Miserite pro misere. **Laberius** in mareo: Mēs incorrupta miserite corrumpitur.

Properiter. **Catullus:** Animula miserrima properi ter abit:

De doctorum indagine.

Mnes artem secuti negant aduerbiis præpositionem addi oportere. sed auctoritas ueterum præponi iubet.

Defubito. **Titinnius** in proelio: Sed amabo quid defubito ad me uenisti? **Ennius** in **pancraftiade:** Cū defubito me orat mulier lachrymans ad genua accidit. **Affranius** in **emācipato:** Quam beatæ sceni-

cæ uidentur mihi mulieres q̄ iugo & beniuolētia terrent defubito uiros. **Cecilius** i. assoto. Nam ego duabus uigiliis transactis duco defubito domum **Quadrigarius** lib. ii. annaliū: His defubito utraq; nunciaſ copias adesse. **Nouius** in tripartita: Postq̄ se uidit hæredē defubito diuortiū fecerūt. **Lucre.** i. secūdo: Vim tā defubito cupidā mēs hēt ipsa. **Luc.** saty. x. Quāuis defubito ternis deducere schalis. **Tullius** de rep. lib. v. In his ut meministi cōcursu leuiſſimæ multitudinis ære cōgesto funus defubito eēt ornatū. **Actius** i. euryface: Tot trophæa trās de sūmā gloriā quære eurotis fines tam defubito **Pompo.** in papo. **Agricola** uolo scire ex te cur urbanas res tam defubito deseris. Idē i. pistore: Fit defubito hilarus tristis saltat ringiens ringitur.

Derepente. **Turpil.** in boetuntibus: Eum derepente uxorē audio ducere. **Ennius** in phœnice: Ibi tū derepente ex alto in altū despexit mare. **Affa.** in incēdio. Non usquequaq; idoneum inuenias locū ubi derepente cum uelis facies lutum. **Ennius** i. hēctoris lustris: Ecce autem caligo aborta est: oēm p̄ſpectum abstulit derepente: cōtulit sese in pedes. **Var.** Sēſq; ulyx: Intēſpia dum oro derepente. **Derepente** monumentum exiliit contendit oculos: derepente abiit cælo. **Actius** in **Aſtyanaſte:** Hic per matutinum lumen tardo properantem gradu derepente aspicio ex nemore pauidum & properantem egredi. **Nouius** in macho: Scalphis dente derepente in cœnam peccaueris. **Terentius** in **ecyra:** Ita corripuit se derepente tacitus ad filiam.

Picunus est auis marti dedicata: quam picā uel picū uocāt. Et deus qui sacris Romanis adhibet. **Emilius** macer in theogonio: Et nunc agrestis inter picunus habetur. **Higinius:** **Picunus** est parua uel picus martis. **Fabius** pictor rerum gestarū lib. i. Et simul uidebant picum martium. Idem in primo iuris pontifex. iii. **Pilūno** & **picum.** **Var.** de uita patrum in tertio. **Pedius** picus cum eēt pater urbanus & sedens in sella curruli ius diceret populo: picus martis aduolauit atq; in capite eius sedit.

Veterum memorabilis scia paucorū numerum præbonis ponebat multos malos appellabat. **Terē.** in eunu. Si quisq; est qui placere studet bonis q̄ plurimis. **Actius** in tereis. Video ego te mulier multa uties ut uim contendas tuam ad maiestatem uiri. Idem i. epinauſimache: Probis probatum potius q̄ multis fore. **Luc.** in decima quarta saty. Non paucis male ac si a sapientibus esse probatum. Idē in. xiii. Vnus modo de multis qui igenio sit. **T.** de repu. Nunc in hac dissensioe suscepi populi causam: sed bonorū. Idem in. vi. Et uero in dissensioe ciuili cū boni plusq; multi ualēt expendēdos ab his nō numerādos puto. **Affa.** i. suspecta: Noli ex stultitia multarum credere esse animum meum.

Cēſere arbitrari ueteres cognatioe quadā socia ac similia eē uerba uoluerūt. **Var.** de re rusti. uel repu. xx. Quod uerbis censeo & arbitror idē poterat ac ualebat. **Plau.** in rudente: Non uidisse undas maiores censeo. Idem i. menæchmis. Demā hanc coronam atq; abiiciā ad leuā manum: ut si sequer me ac abiisse cēſeāt. **Var.** de uita patrum. li. ii. Itaq; q̄ hos arbitros iſtituerūt populi cenſores appellauerūt.

Idem enim ualet censere & arbitrari. Affici malis tantū cōsuetudo p̄sumpsit: Cum sit positum & bonis. Tullius de offi. in. i. Siquo aliquo honore aut imperio affectos obseruare & collere debemus. Varro i eunuchō: Coronam ex auro & gemmis fulgentem gerit luce locum afficiens.

Decuriones & centuriones a numero cui in militia praeerant dicebantur.

Accensi qui his accensebātur idest attribuebāt. Var. de uita patrum in. iii. Qui de ascriptiuis cum erāt attributi decurionibus & centurionibus qui eoz habent numerum accensi uocabātur. Eosdē etiā quidam uocabant ferentarios: qui depugnabant pugnīs & lapidibus his armis quae feruntur non quae tenerentur.

Lateres apud quosdam cuius generis habeantur incertum est: ut scrobes. Sunt autem generis masculini. Varro de uita patrum in tertio: Nam lateres argentei ac aurei primum conflati atq; in aeriū conditi. & in alio masculini loco. Idem: Later quē conquadraui regas.

Modestia moderatio modus modicum mediocre hūc hēnt ordinē. q̄ modestia fundamentū solida basis ip̄a uirtus est: e qua gignitur moderatio: q̄ tēperat aurigatq; modos: qui ex supra memoratis disciplinis i factis & i dictis & in ceteris talibus q̄ agēdi officia sūt iungunt. Modicū uero moderatum est. Mediocre uero quod mediū. ita saepe positum in magnis auctoribus aucupauimus. Marcus Cato de liberis educandis: Omnia in qua i docendis pueris quae damna non prohibent uerum bonum fieri: mediocritia modica sunt.

Prouentum malorum rerum ueteres dici uoluerūt. Luc. libro. xxvi. Deindeq; adeo male me accipiūt decimae & proueniunt male.

Imbuere consuetudo inducere uel ificere existimat cū sit pprie maculare uel polluere uel inficere amplius. Actius in armoz iudicio: Inter quos & multo saepe sanguine imbutos. Idē in menalippo: Crede amici mortem imbutuz manus: Pacu. i per hibocā: Nā te si tegeter pudor: siue adeo cor sapientia imbutū foret. Tullius de repu. in. v. Quae cum scipio dixisset admodū probans: nūmus enī erat odio quorum reorum imbutus. Varro: At regis ensis sanguine imbutus nigro. Salu. in Cati. Quasi uenenis mali imbuta corpus animumq; uirilē effeminat. Virg. in. vi. Quae fors prima dedit sanguis nouus ibuit arma. Tullius in hortensio: Vti qui purpuram uolunt: sufficiunt prius lanā medicamentis quibusdam: sic litteris talibusq; doctrinis ante excoli animos: & sapientiam concipiendā imbui & praeprari decet.

Compotē bonae rei solū dici existimatur: cū & male positū sit. Actius in Clytemnestra: Cur me miseram irridet magis compotem & multis malis?

Mira miracula ueteres p monstris & horrendis ponebant. Lucil. in. i. saty. Miracula ciet thelephatas: Plau. in Amphy. Nimia memoras mira: sed uidiisti uxorem meam. Virg. in. iiii. geor. Omnia transformat sese in miracula rerum.

Diem uolunt cum foemineo genere dicimus tēpus significare: masculino diē ipsum: nos contra inue-

nimus. Tur. i pedio: Quādo eodem amorē inter capedine ipse leniuit dies idest ipsū tempus. Pacu. in doloreste. Gnatam despondit: nuptiis hanc dicit diem. Vir. in. ii. aenei. Ergo dies infanda aderat. Victorem altae rei superatorem dici uoluit. Virg. ii. geor. Inde secutus Per annos uictor atq; alta cacumina regnat.

Verfactū quidā dictum putant ut plerūq; uitabile & execrandū: sed Sisēna religiosum dicit. iiii. hist. Quondā sabini ferunt uouisse si res cōmunis melioribus locis cōstitisset: se uerfactum facturos.

Apud ad Luc. in. xxx. Aut cum iterest aliquo ad causam commentauit: ut apud aurificem atq; matrē communem cognatam ad amicam.

Error cōsuetudinis apud pro in utif. Itaq; uitiose dicimus: cū nos in foro fuisse dicamus apud aut ad forum fuisse: cum apud iuxta significet. Actius in Euryface. Apud ipsum addiscas. Tur. in leuca. Vti nam nūc apud aliquē magnū ignem assidā. T. de rep. in. iiii. Cuius ē focū Cato ille noster cū uenerat ad se in sabinos: ut ex ipso audiebamus: uisere solebat: apud quē sedens samnitū quondā hostiū tunc iam clientū seruozq; dona relegauerat. Actius in Diomede: Adsum apud te genitor. Salu. in iugur. Caetēq; apud aquam Sillam cū equitibus nocte agitare iubet. Apud pro in etiam dictum inuenimus. Teren. in Andria: Apud forū modo e Daui audiui Tul. de signis: Coenam isti dabat apud uillam in Tyndaritano.

Pro etiam ante significat. Vt Virg. in. viii. Stabat pro templo: & capitolia celsa tenebat.

Operari est deos religiose & cū sacrificiis sūma ueneratione litare uel cōiuuari. Pompo. i pracone: Ad ueneris p̄fectus est mane uetulus uotum ut solueret: nunc operatus est. Affra. i excepto: Proficiscor res locus tēpus simul ocium hortabatur: ut opatum illum Dianae degerem sanctum diem. Vir. i geor. Latus operatus in hibernis.

Sexagenarios per pontē mittēdos male dici popularitas intellexit. Var. de uita pa. lib. ii. Honestā causā religiosamq; patefecerit: cum in quintū gradū p̄uenerant: atq; habebant quinquaginta ānos tum deniq; erant publicis negociis liberi atq; expediti ociosi. Ideo in prouerbium quidam putant uenisse ut diceretur sexagenarios de ponte eiici oportere idest q̄ suffragium non ferant quod per pontē ferebant.

Stricturae dictae sunt quae de ferro cādenti micāt cū massa maleis cuditur. unde & incus est appellata: dictae q̄ aut strictius emittantur. aut q̄ oculos fulgore prastringant. Virg. in. viii. Stricturae chalibū & fornacibus ignis anhelat.

Proximū dicebant ueteres non solū adhærens & adiunctum. uerū etiam longe remotū: si tamen iter duo discreta nihil medium extitisset. Virg. in. v. aene. Proximus huic longo sed proximus iteruallo insequitur salius. Ita & in Salust. In situ pōti de promontoriis paphlagonum & quod:

posuit

Memini illā rē dictū facilius putant plurimi. Vir. in bucco. Numeros memini si uerba tenerē. Et Alternos musae meminisse uolebant. Cicero de ora.

libro.iii. Quid fuit i graccho qđ tu melius Catul/ le meministi qđ me puero tantopere feretur.

Turbam & turbas diuersam uolunt hęc significatio nem. Vt sit turba populi cōuentus. Turbæ turba/ tiones. Nos cōtra lectū iuenimus. & indiscrete po/ situm p turbis turbam. Actius in athamante: An dubiro ah qđ agis caue ne in turba te iplices. Idem in thesea castris uel tropæo: Nū uides quantā tur/ bam quātos ue fluctus concites. Turpil. i trasiliōe: Nemo unq uidit ebriū ire inter diu: neq turbā fa/ cere: neq fores exuere. Terē. in eunu. Ne quā ille i sanus hodie turbam faciat: aut uim thaidi. Tul. de senectute: Cum in illum diuinog alog cōcilium cōtumq proficiscar: Cumq ex hac turba & col/ lutione discedam. Plau. in aulu. Redeo itro: ne qđ hic turbæ fiat. Cæcil. in imbris: Mirum adeo nisi frater domi ebrius turbam aliquam dedit.

Demensum. Terē. in phor. quasi deminutū posuit: Quod ille nunciatū uix demenso suo suū defrau/ dans genium cōparat miser. Cicero de orato. Ex/ timatum uel æquatū dicit: quæ nō ex insidiis: sed aperte palam elaborat: ut uerba uerbis quasi demensa & patia respondeant.

Superuacuum non putat oportere dici. Varro de ui/ ra patrum libro.iii. sed superuacaneum: in quo est superuacuum pro superuacaneo.

Cæci ueteres pro improuido dixerunt. Varro de ui/ ta patrum libro.iiii. Neq id cæci consules fecissent.

Quotiens p accusatiū casum annos uel dies loqui mur: iuges ānos uel dies uocamus. quotiēs p abla/ tium: per interuallū iteriectis aliquibus ānis uel diebus. Itaq q opinātes multis annis dicūt mul/ tos annos melius dixerūt. Virgil. in. ii. geor. Ergo non hyems illā nō flabra neq imbres Conuellūt. immota manet. multosq per annos. Multa uirū uolens durando secula uincit. Plau. in Trinūmo: Quia ruri dum eēm ego uno sex dies me absente at/ que insciente inconsulto me ædis uenalis hasce i/ scripsit litteris. Turpil. in Philopatro: Ecce autem tuo more ut soles uidere mihi ægre pati quia hos/ dies cōplusculos intercapedo sumpti faciendi fu/ it. Idē etherarus: Ad illa commigrat. habitamus hyemē totā cum mulierculis. Vir. in. iii. geor. Ser/ prem illum totos perhibent ex ordine menses Fle/ uisse. Cice. de rep. in. i. Nec tantum Carthago haz/ buisset opum sexcentū fere annos sine consiliis & disciplina. Idem de rep. in. ii. Itaq illa præclara isti/ tutio Romuli cum ducentos ānos & .xxx. fere fir/ ma mansisset. Salu. histo. libro. i. Et deponere uali/ dam urbē multos dies restantem purgando uicic/ Luci. li. xxyi. Qui sex menses uitā ducūt. orco spō/ dent septimum. Dubio potius q difficili itellectu/ uates posuit mantuanus: Sed misera ante diem su/ biroq accensa furore: cum huic snæ aduersetur/ uersus eius cum opinione sentiens plurimorum.

Fortuna omnipotens & ineluctabile fatum: Verum/ sensibilitatis eius non leuis ratio ē quæ prima sen/ tentia philosophica accipit intellectu quæ ait. Sui/ eam cuique mores fingunt. Omnipotens fortuna/ esse desinit: quod Salu. mire. Fortuna simul cum/ moribus immutatur. Ac per hoc ex ea similitudi/ ne iā fatum ineluctabile eē nō poterit: q ex una cā

fortuna fieri uideatur & fatum. Potest etiā fatū/ morum mutabilitate conuerti. ut ex his aut cele/ re aut tardum: aut bonum fiat aut pessimū. Ac/ censa enī furore Dido amoris iniqua uiolētia: qā/ ut ipse ait. Omnia uincit amor: ate diē merito uie/ deretur occidere: quod etiā Homeri eiusmodi ē: quem Virgilius noster omni æmulatione sectas/ ultra decretū quod si admittitur ut ulterius por/ tendatur: id ex moribus factum est quod signifi/ cat admittere. Poteris de moribus etiā pro/ peratam fati celeritatem: ut intra diem possit ad/ mitti quoniam recepit: ut Homerus ait: magni/ rudinem ultra uim fati.

Impotentiam & potentiā auctoritas dedit. Sisenna/ in. iii. hist. Sublatus letitia nimia atq impotentia/ animi comotus. Inuenimus & in Marone mul/ tis annis continuis dici: cuius ibi ānis multis mas/ culinum uestigium inuentum est.

Dona consuetudini hæc habētur: quæ aut propitiā/ dis diis dātur: aut hominibus pro benefactis red/ duntur. sed auctoritate pro ultione positum maz/ nifestum est. Virgil. in bucco. Aut ut muratos te/ rei narrauerit artus: Quas illi Philomena dapes/ quæ dona pararit.

Quando pro quoniam dici potest. Virgi. in. vi. Vnū/ oro quando hic iferni ianua ditis Dicitur. Et rur/ sus idem: Hic tibi fabor enim: quando hæc te cu/ ra remordet.

Vel p etiā. Tul. in epist. ad Brutum. viii. Et q te tan/ rum amat ut uel me audiat prouocare. Luc. xxix. Hoc inuenisset unum ad morbū illū hominī uel/ bellissimum. Tul. de offi. i. ii. Cōtrāq beniuolētia/ fidelis uel ad perpetrare. Idem in Hortensio: Vi/ di in dolore podagra nihil illū uel omnium ma/ ximum stoicog Possidonium q Nicomachū Ty/ rium hospitē meum fortiorē. Virg. in. iii. ge. Bel/ gica uel molli melius feret efeda collo. Var. in eur/ meni. Ex his atq eiusmodi institutis ac uita uel ad/ Herculis Athletæ facti erant. Virgil. Carmina uel/ cælo possunt deducere lunam.

De p ab. Luc. i. xxvi. Solus iā uī declarasse uulcaniā. Pilūnus & picūnus dii præsidis auspiciis coniugali/ bus deputant. Varro de uita patrū in. ii. Natus si/ erat uitalis ac sublatus ab obstetrice statuabatur i/ terra aut auspicaretur rectus esse diis cōiugalibus/ pilūno & picūno in ædibus lectus sterneretur.

Caduceus pacis signum Varro pronunciauit de uir/ ra patrum in. ii. Verbenarius ferebat uerbenā. Id/ erat caduceus pacis signum. Nam Mercurii uir/ gam possumus extimare.

Qui liberi fiebant ea causa calui erant q tempestatē/ seruitutis uidebātur effugere ut naufragio libera/ ti solent. Plau. in amphytrione: Vt ego hodie raso/ capite caluus capiam pileum.

Lucis numero plurali quot sunt dies. Varro hebdo/ madae sub imagine demetrii Hic demetrius ē ra/ tus quot lucis habet annus absolutus.

Quotiens genere neutro plurali numero opa lege/ rimus: significant fabrica. Vir. in. iii. æne. Pendēt/ opa interrupta minæq Murog ingentes. Cū ge/ nere foemineo numero singulari intelligendū aut/ opus aut labor est pro mercede sumpti. Plautus i

asinaria: Par pari hostimentum datum est: opera pro pecunia. Vel occasio & facultas aut opportunitas. Plau. in Aulu. Da mihi operam parū paucis. Euclio est quod te uolo. Affra. in uopisco: Deinde quod dedita opera controuersia.

Vile positum legimus pro frequenti. Varro in uirgula diuina: Acta uos cum uolucres uenit apud illos usq; ad limina indica uilis. Virgil. in primo georgicorum: Vileq; fasellum.

Præter pro ante uel per. Var. in eumenidibus: Endomum præter matrem deum ædem exaudio cimbalorum sonitum. Cicero in Verrinis actione secunda: Præter oculos soli ferebant.

Fœciales apud ueteres romanos qui sancto legatorum officio ab his qui aduersum po. ro. qui aut rapinis aut iniuriis hostili mente cōmouerant: pignera facta sœdere iure repetebant nec bella indicebantur quæ tamen pia uocabant priusq; fuisset quid fœcialibus denunciatur. Varro de uita patrum in. ii. Itaque bella tarde & magna licetia suscipiebant: q; bellum nullum nisi pium putabatur geri oportere prius indicerent bellum his a quibus iniurias factas sciebant. Fœciales legatos res repetitū mittebant quattuor: quos oratores uocabant. Idem in tertio Si cuius legati uiolati essent qui id fecissent: quis nobiles essent: ut ciuitati dederentur: statuerunt fœciales uiginti: qui de his rebus cognoscerent iudicaret & statuerent & constituerent.

Atq; particula si diligentius intelligitur multam hēt significantiā. ut uel illud ē Ennii: Atq; ascendit muros romana iuuentus. quod est festine & intrepide ascendit. significat etiā celeriter & statim. ut Vir. ii. geor. Si brachia forte remisit At illum in p̄ceps prono rapit alueus amni. Habet etiā huiusmodi intellectum. ut dicas aliter ego feci & locutus sū atq; tu. hoc est aliter ego ac tu. uel q̄ tu.

Intra uero non solum id significat quod consuetudine persuasum est. ut intra modū. hoc est a modo minus. sed etiā in ipso modo. ut intra Kalendas dies etiā ipsæ calendæ accipi debeant. ut intra oppidum & intra cubiculū cū dicitur in oppido & i cubiculo dictum esse uideatur. Idq; ita positum i multis ueteribus & non ita claris scriptoribus inuenitur.

Negatiuas duas negatiuæ nouæ significatiōem habere. Varro in Marco. Qui non modo ignorasse me clamat: sed omnino omnis heroas negat nescisse.

Quod ludis pueri præsulis essent glabri ac depiles propter ætatem: quos antiqui romani lydios appellabant ut est in primo. Varronis de uita patrū. Ideo Plautus in aulu. Tu istum gallum si sapias glabriorē reddis mihi q̄ uulsus lydius.

Dein super. Salu. in primo historiārū: Sertorius pariter turbam orantibus: & nullo ut interiore semet generis aut imperii discrimine per calamū ad corpora ad mediā: quasi dein super stantium manibus in murum attollitur.

Sifilare quod nos uilitatem uerbi uitantes sibilare dicimus. & est maledica uocis significatio uel contumeliosa popularium cum sifilatoribus si quis exploditur a græco ducere originē inuenimus. Huius rei auctor est uenerabilis Home. i. xliii. Iliadis.

Nubentes ueteri lege romana asses tris ad maritum uenientes solebant ferre. atq; unum quē in manu tenerent tanq̄ emendi causa marito dare: aliū quē in pede haberent i foco larium familiarium poneret. tertium in sacci perione condidissent compito uicinali solere resonare. Vnde Virgilius in primo georgicorum: Teq; sibi generum terhis emat omnibus undis: quos ritus. Varro de uita patrum diligentissime percurrit.

Secundum non solū numeri est ordinis uel prosperum: quod plerūq; legimus: sed etiā iuxta. Var. de uita patrum in primo. Tullum hostilium in uellis: ubi nūc ædes deum penatum Ancum i palatio ad portam mugionis secundum uiam sub sinistra. Virg. in. iii. georgicorum Pascuntur uero siluas: & plena secundum Flumina.

Fornum & fornaces dicuntur a forno: quod est calido. Inde forcipes q; candens teneant ferrū. Vir. in viii. Versantq; tenaci forcipe massam. Varro de uita patrum li. i. Cocula quæ coquebat panē primū sub cinere postea in forno: cuius utriusq; uocabulum a forno dictum idest a calore.

Aeredituri appellabantur milites: quibus propter ignominiam stipendium idest merces mēstrualis aut annua quæ eēt in nūmis æreis subtrahebatur. Var. de uita patrum in. ii. Stipendium appellabatur q; æs militi fenestre aut annuum dabatur: cui datū non sit propter ignominiam: aerediturus esset.

Negatiuas duas pro negatiua una accipiendas. Var. ro monstrauit de uita patrum in. ii. Qua abstinentia uiri mulieresq; romanæ fuerint: q; a rege murenera eorum noluerit nemo accipere.

Tabernas non uinarias solum: sed omnes quæ sunt popularis usus auctoritas romana patefecit. Var. ro de uita patrum in. ii. Hoc interuallo primū forensis dignitas credit: atq; ex tabernis lanignis argentariæ factæ.

Statilinum & statanum & fabulinum præfides deos. M. Cato de libe. educandis puerilitatis affirmat. Ab statano & statilino: quorum nomina habent scripta pontifices sic cum primo fari incipiebant sacrificabant diuo fabulino.

De genere Nauigiorum.

Elo est nauigiū breue dictum a celeritudine. Plau. in Aulu. Vnde sūmam? quē interuortā? quo hanc celocem cōferā? Idem in captiuis: Vidi in captiua celocem. Idem in penulo: Obsecro hercle operā celocem hanc mihi nec corbitam date. Tur. in lemnis: Romulus sensim celox ab oppido pcesserat. Var. Hercules. Tuam fidem procella frigida arce obruat celocem. Idem i Marco: Nautæ remiugam mouent celocem.

Corbita est genus nauigii tardū & grande. Plau. i penulo: Tardiores q̄ corbitæ sūt & trāglo mari. Idē in eodē: Obsecro hercle operam celocem hanc mihi nec corbitā dare. Lucil. satyræ: quinto: Multa hoies portenta in Homeri uersificata mōstra putant: quoq; in primis Polyphemus ducētos cyclopes togus pedes: & porro huic maius bacillum q̄ malus nauis in corbita maximus ulla.

Horia dicitur nauis piscatoria. Plau. in rudente. Salute

horia mari fluctuoso. Idem in eadem: Mea opera
 laborare & ræte & horia.
Circerus nauis est asiana prægrandis. Plau. in Stico:
 Cum prætor portitores & quæ nauis uenerit ex
 Asia: negant uenisse. Conspicatus sum interim cir-
 ceru: quo ego me maiore non uidisse censo. Luc.
 in. viii. saty. Verum flumen uti atq; ipso diuortio
 igneis pedibus circorum concurreret aquis. Idem i
 xiiii. Ad regem legatus rhodium & bathanam &
 babylonem ibo: circorum sumam. Plau. in merca-
 tore. Aedificat nauē circe: & merces emit.
Lēbus nauicula breuis piscatoria. Actius in deiphoe:
 bo: Eo ante noctem externa rætia ut prouheret:
 & statuerē forte aliq̃to solitus lēbo sū pgressus lon-
 gius. Tur. in leu. Hortari nostros coepi ilico: ut cer-
 lerent lēbum. Idē in lēnis: Lembi redeūtes domū
 duæ ad nos certā accēderant artē. Virg. in. i. geor.
 Quā qui aduerso uix flumie lembū Remigiis su-
 bigit. Sisen. i. iiii. histo. Otalitium legatū cum sca-
 phis & lembis. Plau. in mercatore. Dum hæc agū
 tur lembo aduehitur tuus pater paxillulo.
Mioparo ē nauicula pyratæ. M. T. de rep. in. iii. Nā
 cum quererēt ex eo: quo scelere ipulsus mare hā-
 beret infestū uno mioparone. eodem inquit quo
 tu orbem terræ. Salu. in. iiii. histo. Eo. forte in nauī
 gando cohors una grandi fasello uesta a cæteris
 deerrari. marig placido a duobus prædonū. mio-
 paronibus circūuenta. Sisen. i. iiii. histo. Nauisq;
 triginta biremis totidem mioparones.
Fasellus nauigiū campanum. Varro in desultorio: In
 aliis deinde delitiis fasello nactum tōsili remo ui-
 lē flicā soluit. Salu. i. iiii. hi. Et forte i nauigādo co-
 hors una grādi fasello uesta a cæteris deerrauit. Si-
 se. iiii. hi. Proræ actuariæ trahi grādes ac fasello. i.
Lenūculus nauigium piscator. Salu. in. ii. histo. Priō
 iducit forte per noctem in lenunculo piscantis.
Actuariæ nauiculæ celeres dictæ. q; cito agi possunt.
 Salu. in. ii. histo. Ad hæc pauca pyratæ actuariā na-
 uigia. Sisen. in. iii. Quibus occisis actuariā ad uigi-
 ti malis. Idem Complures onerarias incendunt.
Lintres naues flaminæ. Virgilius i prim o georgi.
 Cauat arbore lintres.
 Scafæ sunt nauiculæ quæ maiores naues cōsequun-
 tur. Salu. in. iiii. histo. Senatus magna industria per-
 quirebat: cū per tot scafas quas ad hostia cū paucis
 fides percunctatum miserant.
Codicarias naues ē cōsuetudo appellat: eo q; i flumi-
 nibus sint usui. Salu. in. iiii. histo. Quam maximis
 itineribus per regnū Ariobarzanis cōtēdit ad flu-
 mē euphratē: qua in parte Cappadociæ ab Arme-
 nia disiungit: & q̃q; ad naues codicariæ occultæ p-
 hyemē fabricatæ aderant. Var. de uita pat. in. iii.
 Qd̃ atq; pluris tabulas cōiunctas codices dicebāt:
 a quo in tyberi naues codicarias appellamus.
Pistris nauigii genus a forma pistrū marinæ. q; lon-
 gi corporis sunt. sed āgustū. Claudius reg. roma. xii.
 Quiq; nauigiū ea forma marina belua dicta est.
 Vir. i. y. Velocē mnestheus agit acri remige pistrū.
 & frōs hoīem pferit in pistrum defluit alius.
Cymba. Affra. in excepto: Tū cōscēdo cymbā inter
 ibi lucis piscatoriā uenio iacit anchora. inhibet le-
 uiter. M. T. de offi. in. iii. Cymbarū atē pedes mul-

titudo pro se quisq; quod coeperat afferbat.
Onerarias de oneribus tardas. Sisen. i. iiii. histo. Qui-
 bus occisis actuarias ad. xx. naues. Item complures
 onerarias incendunt.
Anchoræ uincula quibus anthennæ tenent. Luc. ar-
 mamenta tamen malum uel omnia sæuo. Funis
 enim præcisus cito atq; anchoræ soluta.
Profumia nauigii genus. Cæcil. in meretrice: Cui p-
 gubernator prope uertit profumiā. Idē i amphy.
 De nocte ad portum sum prouectus psumia.
 De genere Vestimentorum.
Vnica est uestimentū sine manicis. Titin. i
 ueliter. Tunica ē cymbula obuncula adu-
 netur. pānos foetidos possidebit. Cice. i. cā-
 ti. Manicatis ac talaribus tunicis. Virg. Et tunica
 manicas: & habet redimicula mitræ. Plau. i pseu.
 Manuleatam tunicam habet hominem addeceat.
 Et iccirco manuleatam addidit: ne improprie ute-
 retur. Luc. i. saty. Prætextæ ac tunica lydog opus
 sordidum omne. Idem in. xv. Scit poetiā esse: uidi
 tunicam: & toga quid sit. Varro in meleagris: Cū
 etiam aliis Menandris tunicam dimissam habet
 ad talos. Ennius in probo. Carthaginensium tū-
 cam iuuentutem uoluit dicere.
Calantica ē tegmē muliebre quod capiti uestitur.
 Tul. in Clodiū: Tu ne cum uincerentur pedes fue-
 ris cum calanticam capiti accomodares.
Penula est uestis quā supra tunicā accipimus. Pōpo. i
 panuceatis: Penulam in caput iduce: ne te nostat.
 Luc. saty. xv. Penulam si quæris canterius seruus
 sergesse utilior mihi q; sapiens. Var. i uirgula diui-
 na: Non qrenda ē penula homini qui hēt uirtutē.
Aulæa genus uestis pegrinæ. Var. de uita pa. li. iiii. Ex
 hæredate atalica aulæa clamydes pallæ aureæ:
 Virg. in. iii. ge. Purpurea intexti tollant aulæa bri-
 tanni. Est tanq; paludamētum habitus militaris.
Plagæ grande linteū tegmē qd̃ nūc torale uel lectua-
 riā syndonē dicimus: q; diminutiū ē plagulæ.
 Var. de uita pa. i. iiii. Clamydes plagæ uela aurea.
Stola ueteres nō honesta uestē solū: sed etiā oē quod
 corpus tegeret. En. in the. Cedo & caueo cū uesti-
 tus squalida septus stola. Idē i eadē: Regnū reliqui
 septus media stola. uar. cos. i. Mulieres alia cerneret
 cum stola olyfira. Idē in eu. Partum uenusta mu-
 liebri ornat stola:
Palla ē honestæ mulieris uestimentū: hoc est tunica
 palliū. Plau. i menæch. Pallā ad phrygiōnē fert cō-
 secto prædio. Luc. saty. xv. Cū testū est qd̃ uis satis
 euifuri alieni sunt hoīes spiram pallas redimicula
 promit. Virg. i. æne. Pallā signis auroq; rigentem.
Strophium fascia breuis q; uirginalē errorē cohibet pa-
 pillæ. Tur. i philo. Me miserā qd̃ agā: i teruias epi-
 stola excidit mihi iter tunica ac strophium colloca-
 ta. T. i clodiū: Strophium accurate p̃geit. Plau. i au.
 Pro illo crocotis strophiiis sumptu uxorio. Varro
 selq; ulyxe. Suspendit marinas mollis pifarum ræ-
 ticula ac strophia.
Abolla uestis militaris. Varro i cosmoterone: Toga
 tracta est & abolla data est ad turbam ubi secūda
 militia in munera uelli ut præstarem.
Sagū uestimentū militare. Salu. i. ii. histo. Occurrere
 duci & plū accēdere. adeo ut Metello in sagū His

culeio in brachiū tela uenirent. Virg. in. viii. Virga
tis lucent sagulis. Tul. ad Cæsare iuniorē. i. Pridie
nonas februarias cū ad te litteras mane dedissem
sagis descēdi ad focū togatus cū reliqui cōsulares
togati uellēt descendere. Var. uir. di. Cū neq̃ aptā
mollis humeris fibulam sagus ferret. Sifenna q̃r/
to historiagz: Senatus auctoritate sagaria nunc.
Paludamentū est uestis quæ nunc chlamys dicit̃.
Salu. in. iiii. histo. Et eodē tēpore Lentulus duplici
acie longū editū multo sanguine suoz defensus:
postq̃ ex sarcinis paludamenta obstarī delectat̃ co
hortes intelligi cōpere. T. ad cæsarem iuniorē. ii.
Antonius demens ante lucem paludatus.
Chlamys. Vir. i. iiii. æne. Sydoniā picto chlamyde cir
cūdata limbo. Var. i. hercule socratico: Cubo i sar
dinia ista pedibz chlamida sed purpurea amicu.
Regilla uestis dīnutie a regia dca: ut & uasillica: an re
gillā tūicā iduā an mediculā. uar. i. pa. Collū pcegz
fictū leui marmoꝝ regillā tūicā defingit̃ purpura.
Ralla dca uestis a raritate. Pla. i. epi. Tūica ralla spissa.
Richa est quod nos sudariū dicimus. Plau. i. epidico
Richabasilicū cū aut exoticū. Serenus i opusculo
primo: Aut zonulā aut auē aut richam. Nouius i
pedio: Mollicinam crocatam ceridotam rīcham.
Richinum. Luc. ii. saty. Richuliti auaritiæ & boritiæ
mitræ. Tur. i. ueliter. Ducit me secū. Postq̃ ad adē
uenimus: uenerat deos: interea aspexit uirginē in
stantē in capite richulam indutam monsttrinam.
Cæscicū linteolū dicit̃ purū & candidū a cædēdo: q̃
ita ad candorē perueniat uel q̃ oras circūcisas ha
beat. Plautus in epidico: Linteolum cæscicum.
Inclusum est uestimentū quod corpori intra pluriz
mas uestes adheret q̃si intustium. Plau. in epidi
co: Inclusiata patagiaca catulam aut proputulam.
Patagiū aurea chlamys q̃ p̃ciosis trestibus imitti so
let. Plau. i. epidico. Indulsiata patagiaca: Neui. in ly
cur. Pallis patagiis crocatis malicis mortualibus.
Suppagz ē linteū femorale ad talos pēdēs dictū quod
subtus appareat. Plau. in epidico: Suppagz aut̃ sub
nimiū est ritā uasillicā ad exoticā. Nouius in pedio
Suppagz parū balliensē interī escā merā. Affra. i.
epistola: Tace puella: nō sum supparo: si induta sū
Varro in eumeni. Hic indutus supparum coronā
ex auro & gemmis fulgentem gerit.
Exoticū dicitur peregrinum. Plautus i Epidico: Ba
silicum aut exoticum.
Plumatile aut clauatum aut ex plumis factū. Plau. in
epidico: Comatile aut plumatile.
Mollicina uestis a mollicie dicta. Neuius i Epidico.
Mollicinam crocotam cerridotam richinum.
Amphitapæ uestes dicūt̃ utrinq̃ habentes uillos.
Luci. in. iiii. saty. Psilæ atq̃ aphitæ uillis ingētibus
molles: & si aliqd̃ delictiariū. Var. i. Manio: Altegz
bene acceptū dormire sup̃ aphytapo bene molli.
Toga nō solū uiri sed et̃ scēminæ utebant̃. Affranus
fratris: Quidē prādere stātē nobiscū icinētā togā.
Var. de uita pa. in. i. Præterea q̃ intellectu togas an
te habebāt. Ante enī fuit cōmune uestimētum &
diurnum & nocturnum & muliebre & uirile.
Lena uestimētū ilitare qd̃ sup̃ oīa uestimēta sumit̃.
Vir. in. iiii. ænei. Tyrioz ardebat murice lena.
Meretrices apud ueteres succinctiora ueste utebant̃

Affranus in excepto: Meretrix cū ueste lōga pere
grino in loco solet tutandī cura sese sumere.
Carbasus palliū quo flumina amictunt̃: uel opulētīæ
causa ut sericū aut lino tenui. Virg. in. viii. Eum te
nuis glauco uelabat amictus Carbasus. Idē in. xii.
Tūc crocea chlamydeq̃ sinusq̃ crepātis Carbasez
os fuluo in modū collegerat auro: M. T. i. uerrem
de suppliciis: Tabernacula carbais itēta uelis col
locabat. Var. de uita pa. in. tertio. Eadē postea i car
basineo magis ut pelibus tegerentur togæ.
Prætexta insigne romanū: quod supra tunicas hono
rati quicq̃ sumūt. M. T. de suppliciis: Sententiæ di
cendæ loco togā prætextā sellam currulē uis ima
ginis ad memoriā posteritatemq̃ prodendam.
Limbus ut arotatum iuenimus muliebre uestimē
tum: quod purpuram in imo habet. Plau. in aulu
laria: Textores limborarii arcularii.
Flāmeū uestis uel tegmē quo capita matronæ tegūt.
Plautus in aulularia: Flāmearii uolarii caritarii.
Reticulū tegmē capitis muliebre. Var. Seseq̃ u. suspē
dit laribz maris mollis pillas reticula ac strophia
Tapete tegmē unice pictū de coloribus uariis. Var. in
hercule socratico: In oībus rebus bonis quotidiana
nis cubo in sardiniābus tapetibus. Virgil. in. xi.
Qui forte tapetibus altis Extructus toto p̃ flabat
pēctore somnum. Tur. Glabrum tapete.
Culcitra. Cice. tus. iiii. Eripiāus huic aggritudine quō
collucēus in culcitra plumea p̃faltiā adducamus.
Subbucula. Var. de uita pa. Posteaq̃ bias tūcas hīe cō
perūt: istituerūt uocare subbuculā & indussam.
Capitia capitū tegmina. Varro de uita pa. in. iiii. Tu
nicas nec capitra nec strophia neq̃ zonas. Idē in eo
dem: Neq̃ id aborbata matrum familiās instituti
quod ea a pēctore ac lacertis erant apertis: nec capi
tia habebant: hoc & capitula appellauit.
Encūbomata & parnacidas genera uestiū puellarū.
M. Cato de libe. edu. Ut puellæ hēant potius in ue
stitū chlamydas encūbomata ac p̃nacidas q̃ togas.
De generibus uasorum & poculorum.
Vla uel olla quā nos ollā dicimus. & ē ca
a pacissimū uas. Plau. i. amphy. Optio iure i
frigat̃ aula cineris & caput. Var. i. ge. dida.
Sed simul māibus trahere lanā: nec nō simul ocu
lis obseruare ollā pultis ne adurāt. Idē in marco:
Vulcanū nec cū nouæ lagenæ ollagz friganē p̃cat.
Matella aquariū uas. Plau. i. amphy. Nec tu postules
matellam unā tibi aquæ infundi in caput. Var. in
eumeni. Ducunt ad cōmunē reuocāt matellā. Idē
i manio: Lecto strato materna lucerna cæteras res
huius uicq̃ præ se portant.
Mortariū in quo terunt quæ soluēda sunt. Plau. i. au
lularia: Cultrum pistillum securim mortarium.
Peluis sinus aq̃rius in quo uaria pluūt̃: unde & no
men ē. Labe. in uirgine. Amore cecidi tanq̃ blata i
peluim. Ceci. in uenatore: Peluim sibi poposcit.
Fidella famiū uas ad usus plurimos. Plau. in aulu
laria: Mulsi congialem plenā tibi faciam fidellam.
Patella. Var. i. eume. Patella esurit̃ puocat posita nea
politanas piscias. Idē i māio: Quocirca oportet bo
nū ciuē legibus parere: & eos colere i patellā dare.
Cupas & tinas. Varro de uita patrū. Antiquissimi in
conuiujs utre uini primo postea tinas ponebant.

Idem: Mori longe cum operculo ad cupas tertio amphoras.

Vrnula est uas aquarium. Varro de uita patrum lib. primo: Iter ex ære: ut urnulæ aquales.

Cadi uasa: quibus uina conduntur. Luc. in decimo / octauo: Milia ducentū frumēti tolles: uini medinū mille cadum. Virgilius in primo æneidog: Vina bonus q̄ deinde cadis onerarat acestes. Var. de uita patrum in tertio: Hortensio supra decem milia cadū hæredi reliquit.

Vrnarium. Varro in raphemenippo: Sed quæ neces sitas te iuuat aquam effūdere domi tuæ: si uasa ha bes perusa: plumbum non habet ad quam uobis est confluuium: ad quam rem urnarium.

tygna

Pollibrū quod græci nos trullam uocamus. Liuius Argēteo pollibrū aureo & glutro. Fabius pictor i sexto: Aquā manibus pedibusq; dato: pollibrū si nistra manu teneto: dextra uasum cum aqua.

Simpiū est uas ligneū modus matulæ. Varro in p nestes: Num uides ipsos deos siquando uolūt gu stare uinum: dirtpere ad hominū phana: & tamē tum ipsi uili libero simpuiuo inuitari.

Obba poculi genus uel ligneum uel ex sparto. Var ro est modus matulæ. Dolia atq; apothecas tricl niates: melicas & calenas: obbas & cumanos calices. Idem in epistola ad Marfilium: Vtrum meri die an uesperī libentius ad obbam accedas: locus actus aduentus declarauit.

Cantharus. Virgilius in bucolicis: Et grauis attrita pendebat cantharus ansa.

Dolia uasa grandia quibus uinum reconditur. Var. in eumenidibus: Dematulæ dolia atq; apothecas tricl niates: melicas calenas. Idem in manio: Hæc aduentoribus accedunt cellæ: clauēs: claustra car naria dolia.

Alabaster. Cicero academicog secūdo: Quibus etiā alabaster plenus unguenti putre esse uidetur.

Sciphus. Virg. Et sacer impleuit dextram sciphus.

Batiola. Plautus in colace: Batiolam aureā octo pon do habebat accipere nolit.

Calices. Varro est modus matulæ: Apothecas tricl niates melicas calenas obbas & cumanos calices.

Cicero tusculanarum tertio: Quid hic calix mulli impinguendus est ut plorare se desinat.

Cimbria. Virg. in. v. Cimbriaq; argēto pfecta atq; aspa signis. Var. de uita pa. li. i. Itē erant uasa uinaria si cut cimbria aquilinæ pateræ gutti sextarii.

Crateræ uasa uini. Virg. æneidog primo: Crateras læti statuunt & uina coronant.

Crateres uasa olearia. uirgil. in bucolicis: Crateresq; duos statuam tibi pinguis oliui. Idem in sexto: Fu so crateres oliuo.

Orcas. Varro de re rusti. Sæpe ubi conditū uinū no uum orcæ in hispania feruore musti ruptæ.

Nassiterna uas aquatile. Varro de re rustica lib. i. Vt ex ære ænea urces uassiternam item alia.

Catinus. Varro de re rustica libro primo: Promen dum in fructum q; curculiones ex sese incipiunt. Id enim cum promptum in sole ponere oportet ret atq; catinos q; eo conueniunt: ut ipsi se necent. Idem de uita patrum in primo: Dicuntur enim pa tellæ salinæ tabula catini patenæ.

Calamistrum fistula breuis: q̄ cirri cōtinentur. Cice ro de oratore: Remouebitur omnis isignis orna tus quasi margaritarum. nec calamistri quidē ad hibe buntur.

Carchesia genera poculorum. uirg. ænei. v. Hic duo rite mero libans carchesia baccho. Et in. iii. geor. Mater cape mæoni carchesia bacchi.

Lias summa pars mali: id est foramina quæ summo mali funes recipiunt. Luci. in tertio Hic li superat carchesia mali.

Cirnea uas uinarium. Plautus in Amphytrione: Ca dus erat uini inde impleui cirneam.

Mixtarium quo miscemus. Luc. in quinto: Vrceus aut longo gemino mixtarius.

Calpar nomine antiquo dolium. Varro de uita pa trum libro primo: Quia anteq̄ nomen dolii pro latum cum etiam id genus uasorum calpar dicez retur id unde calpar appellatur.

Trulleum quo manus perluuntur. Varro de uita pa trum libro primo: Itaq; ea sibi modo ponere ac su spendere quæ utilitas postularetr trulleum matal liorem peluim nassiternam eius urceolum aquæ manalē uocamus. q; eo aqua in trulleum effunda tur. Vnde & manalis lapis appellatur in pontifica libus sacris qui tunc mouetur cū pluuiæ exoptan tur. Ita quod apud antiquissimos manalem sacrū uocari quis non nouerit: unde nomen illius.

Armillum urceoli genus uinariū. Varro de uita pa trum libro primo: Etiam pocula quæ uocant ca pulas & capides: quod est poculi genus. Itē armil lum: quod urceoli genus uinarium.

Sinum & galeolas uasa sinuosa. uirg. in bucolicis: Si nū lactis hæc te liba priape quorānis Expectat fat est. Varro de uita patrum primo: Vbi erat uinum positum in mensa aut galeola aut sinu.

Lepistæ. Varro de uita patrum primo: Vt fere habet æneum aliqui uenditant oleum. Lepistæ etiā nūc fabinorum fani pauperioribus plæriscq; aut fictilef sunt aut æneæ.

Creterra est quā nunc situlā uocāt. Neuius in lycur. Nā ut ludere lætantis inter se uidimus præter am nem creterris sumere aquā ex ponte. Varro de ui ta patrum in secundo: Ad sybaritanam prædā: in qua sunt tripodes creterræ anaucea populo nobi li ut tarentarum. Cicero de deorum natura in se cundo. In mediag sinu fulgens creterræ lucis.

De genere uel colore uestimentorum.

Lumatilis aut marius aut ceruleus a græ co tractum quasi fluctuū similis. Fluctus enim græce cumata dicuntur. Titinnius in secina. Quem colos cumatius decet. Plautus in epidico: Cumatile & plumatile.

Molochinū a græco colore ē floris similis maluz. Ce cilius in pausimacho: Carchasina molochina am perina. Plautus in aulularia: Institores molochinū coloris molochinarios appellauit.

Impluuiatus color q̄si fumato stillicidio impletus: qui est mutinēsis quē nunc dicimus. Plautus i Epidi. Impluuiatus ut istæ faciunt uestimentis noia.

Calulam & crocotulā utrūq; a generibus flore tran statum a calta & a croco. uirg. in Bucco. Mollia lu teola pingit uacinta calta. Plautus in Epi. Illustiatā

patagiata castulam aut crocotulā. Nouius i per
dio: Mollicinam crocatam uiridotam richam ris
chinium. Neuius in lycur. Pallis patagiis crocotis
malatis mortalibus: sed catulā. Varro de uita pa
trum lib. primo. Palliolum breue uoluit haberi.
Castula est palliolum præcinctui. quo nudi infra pa
pillas præcinguntur quo mulieres nunc & eo ma
gis uruntur: postq̃ subuculis desierunt.
Cærinū a cæra colore. Plautus in epi. Plumatile aut
cumatile: cærinum aut gelinum.
Ferrugineum colorem ferri similem esse uolunt. Ve
re autem ferrugineus color cæruleus est. Virg. in
quarto georgicorum: Et ferrugineos hyacintos.
Plautus in milite. Palliolum habebas ferrugineū.
Nam his colos thalaficus est.
Ostrinam ab ostro colore: qui est subrubeus. Turpi.
in ecyra: Interea aspexit uirginem iniectam in ca
pite riculam indutam ostrinam. Varro i eumeni.
Aurora ostrinam hic indutus supparum.
Murex color purpureus. uirg. in Buccolicis. Ipse sed
in pratis aries iam suauē rubenti Murice. Et i. iiii.
æneidorum: Tyriōq̃ ardebat murice lena.
Luteus proprie color croceus est. uirg. in Buccolicis:
Iam croceo mutauit uellera luto. Idem in octauo:
Aurora in roseis fulgebat lutea bigis. Varro in eu
menidibus: Nam & arcuatis & lutea quæ nō sunt
æque ut lutea uident. sic infans sani: & furiosis sa
ni esse uidentur infans. Idem i modio: Sed cynicis
inuolucrum & pallium linteum non est.
Crocata crocei coloris uestis. Plautus in aulula. Cum
intendunt insectores crocatarii.
Violacia a uiolæ colore. Plautus in aulularia: Flāma
ri uiolari coriari.
Pullus color est quem nunc spanum uel natiuum di
cimus. Varro de uita patrum in tertio: Vt dum su
pra terram essent richinis lugerūt funere ipso pal
lis pellis amictæ.
Anthracinus niger a græco. Anthraces enim græce
carbones latine appellantur & est lugerium uestis
Varro de uita patrum in tertio: Propinq̃ adolescē
tulæ etiam adolescētulis proximo amiculo nigel
lo capillo dimisso sequerentur luctum.
De genere ciborum & potuum.
Pargos. Varro in uirgula diuina: Oleum i
lucubrationem seruamus: quod i spargis
totum legitime uertamus.
Blitum est holus leue. Varro in eume. Empedocles
natos homines extra ait ut blitum.
Lapathium. Varro in modio: Hāc eandē uoluptatē
tacitus taxim cōsequi lapathio & prifana possum.
Menæ. Tul. de finibus bonorum & malorum: Qui
enim uoluptates ipsas cōtemnunt eis licet dicere
se accipenserem menæ antepone.
Accipenser piscis genus. Cicero Tusculanarum libro
primo: Et quem tuorum affectum mœrore uide
ris: huic accipēserem potius q̃ aliquē socraticum
libellum dabis.
Nasturtiū. Cice. tusculanarū quinto: Quos negat ad
panem adhibere quicq̃ præter nasturtium.
Mariscæ. Varro de re rustica: Vt nuces græcæ ac ma
riscæ fici.
Ocinum quod ociniū dicimus. Varro de re rustica

in primo: Ocimum nouissimum scœnum uocari.
Ocinum dictum a græco uerbo oecos quod ueti
cos similiter q̃ ocinum in chorto.
Lopades conchæ marinæ. Plautus in parasito: Medi
co addite lopades echinos ostreas.
Murmurina potio cōfecta. Var. in anti. Nō modo ui
num dare: sed etiā ut ait Plautus: Murmurina pas
sum defrutū. Var. de ui. pa. i. Tuant murmurina.
Loram dicebant in uindemia cum expressissent aci
nis mustum: & folliculos in dolium coniecissent.
Portulaca. Varro disciplinæ in octauo: Manducata
portulaca tacite tollit.
Lora cōfectæ portionis genus grandæuis aptū. Var.
de uita pa. in. i. Antiq̃ mulieres maiores natu biz
bebāt lorā aut samīā aut defrutū aut passum quā
murmurinam quidem Plau. appellari putat.
Sapa quod nunc mellacium dicimus mustū ad me
diam partem decoctum.
Defrutum si ex duabus partibus ad tertiam redege
rant deferuefaciendo.
Passum Varro de uita patrum. i. Passum nomiābāt
si in uindemia uuam diutius coctam legerēt: eam
q̃ passi essent in sole aduri.
Moriolam. Varro de uita patrum in. i. Vino addito: pas
si lora uocare cœpere moriolam nominabant: qd̃
ex uiuis expressum erat passū: & ad folliculos rei
quos & uinacia eam dicebant sapam.
Turunda ut libum sacrum quoddam & ex farre ge
nus panefici. M. Cato de liberis educādis: Alia fert
libum ac turundam.

De genere armorum.

Atapulta iaculum celer uel sagitta. Plau. i
curculio. Atq̃ ita te neruo torquebo ut ca
rapulta solēt. Titinnius in sentina: Reuer
tit q̃ catapulta uolat. Plautus in captiuis: Nā meus
balista pugnus cubitus catapulta ē mihi. Neuius
in pacetio: Vt sole horrescit cæra: castra crebro ca
tapulta impulit. Luc. i. v. saty. Custodem classis ca
tapulta instilla saristas. Sisenna i tertio historiæ.
Præterea catapultas. xix. balistas. xx. plustra scoriis
ac minoribus sagittis onusta. Varro de uita patrum:
Nana postea lutatio consuli ad ægatis iulus: cum
ipse catapulta ictus esset.
Veles leuis armatura. Titinnius in barbato: Ita spuri
us animatur i prælium: ueles eques recipit se: nec
ferit quenq̃ hostem. Salu. in iugur. Cūq̃ his pmi
xti uelites. Varro: Quem sequuntur cum rotundis
uelitis leues parmis.
Rorarii appellant milites qui anteq̃ egressæ eēt aci
es primo nō multis iaculis inibāt præliū tractum
q̃ ante maximas pluuias cælum rorare incipiat:
Luc. in septima satyra: Quicq̃ hastæ aureo loci no
ctu rorarius uelox. Var. de uita pa. tertio: Rorarii
appellati: q̃ imbris rorare incipiant.
Antesignanorū proprietates aperte est. Var. Quem se
quuntur cum rotundis uelitis leues parmis ante
signani quadratis multis insignibus texti:
Funditores sunt qui fundis magnis dimicant. Salu.
in iugur. Ipse cū expeditis cohortibus dehinc fun
ditorum & sagittariorum delecta manu apud pri
mos erat. Sisenna historiā tertio: Ac post arma
tos funditores & sagittarios ponit.

Glandis est plumbū in modū glandis informatum. Salustius in iugurthino: Par eminus glande aut lapidibus pugnare. Virgilius in septimo: Pars maxima glandes Lientis spargit plumbi.

Scorpio est genus telī. Salustius in tertio historiarū: Quarum una epistola forte cum seruo nocti prædatores ualeriani scorpionem in castra misere. Sisenna in tertio historiarum. Longius scorpio caputulas concitat.

Tragula est hasta. Salu. in tertio historiæ: Auidissimis promptis ducibus ut metellus ictu tragulæ sauiaretur. Varro in Meleagris: Aut ille cliuū: qui uolabile currens sparso sequitur tragula.

Pugilo gladius breuis est. Salustius in tertio historiarum. Atq; opibus postq; orans nihil proficiebat: timide ueste tectus pugionem expedire conatus.

Aclides iacula breuia. Vir. in. vii. Teretes sunt aclides illi tela. Sed hæc lento mos est aprare flagello.

Ancile scutū grāde. Vnde et nūc arma ancile appellatur. Vir. in. vii. Leuag; ancile gerebat.

Sparos lanceæ tela sunt non bellica. Salu. i. Catilina. Sed ex omni copia circiter quarta pars erat militaribus armis instructa: cæteri ut quosq; cāus arma uerat sparos & læceas alii pacatas ludes portabāt. Phaleræ sunt belli ornāmēta. Salu. in iugur. Ac si restitui & hastas uexillum phaleras & alia militaria arma. Virgilius in undecimo: Euryalus phaleras ramneris & aurea bullis Cingula.

Parma est scutum breue. Salustius in quarto historiarum: Hi locorum pignori & soliti necdere ex uiminibus uasa agrestia: ibi tū quod inopia scutoz; fuere ad eam arcem se quisq; in formam parmae equestris armabat. Virgilius in undecimo: Par & mag; inglorius alba.

Ferentarii leuis armatura quicquid opus esset auxilio ferret ex cursu leui: armis grauib; nō impediti. Cato de re militari: Inde partem equitatus ferentarios prædlatum misit. Salustius in Catilina. Postq; eo nentum est: unde a ferentariis prælium committi posset.

Verutum est telum breue & angustum. Salu. in. iiii. historiarum. Saxag; ingētia euincti trabe per prouum mutabantur: Auxiliumq; manebant in modum ueruti militaris.

Verruta binū pedū. Varro onos lyras: Acerbos q; tibi mali nihil fecit uerrutus ad arcem præclaram.

Cetra scutum breue. Virg. in. viii. Leuas cetra tegit. Peltæ scuta amazonica. Virgilius tertio: Ducit amazonidum lunatis agmina peltis.

Gesa tela galliag;. Virg. in. viii. Alpina coruscat Gesa manu. Varro de uita patrum libro. iiii. Qui gladiis cincti sine scutis cum binis gesis essent.

Phalarica telum maximum. Virgilius in undecimo: Sed magnū stridens contorta phalarica uenit Fulminis acta modo. Enni. Quæ ualide ueniūt phalarica missa. Et dictum hoc genus telī a phalis idest a turribus ligneis.

Sparum telum agreste. Virgilius in. x. Agrestisq; manus: armat sparos. Var. in meleagro: Aut ille ceruium: qui uolabile currens sparo securus est graui leue traiecit. Sisenna in tertio historiarum: Sparis ac lanceis eminus peterent hostes.

Balistæ saxa maiora & grauiora qbus iaciunt. Luc. i. xxix. Quid sit balistas iactas centenarias. Sisenna in quarto historiarum: Balistas quattuor talētarias. Venabulum uenātium telum latissimum a cæteris aciei longissimæ. Virg. in. xi. Suprag; uenabula fertur. Varro onos lyras: Nempe suis saluaticos in montibus sectaris uenabula aut ceruos.

Conti hastæ longiores & robustæ. uirg. i. undecimo Duris detrudere contis.

Manipuli sunt manus militum uel collecti uiri. Sisenna in historiarum: Conuictus tamen & tempora singula constituit: & sicut steterat manipulos obuertit iussit. Idem i quarto: Maturata grauium bellica manipulorum:

Lancæ Sisenna in tertio historiarū: Gallia materibus sani lanceis configunt. Idem in. iiii. Alii materibus aut lanceis: tamen medium perturbant agmen.

Maleoli manipuli parte ipice contracti qui incēsi aut in muros aut in testudines iaciunt. Sisenna in. iiii. historiæ. De quibus partim maleolis partim fasces farmentoz; incensos suprapallium frequentes.

Cataphrattæ Sisenna in quarto histo. Custodiæ in muro statuuntur cataphrattarum. Salustius in quarto historiarum: Qui prætergredebantur equites cataphratti ferrea omni specie.

Falces & harpagæ armoz; genera murorum. oppugnationi apta. Sisenna in quarto historiæ: Falces iniectas comminuunt puteos propius collocatis harpagiis deliciunt: mittunt e turribus.

Ansatæ iaculamēta cū ansis. Enni. in qnto: Ansatas. Choricī leue missile in modū sagittarum. Virgilius: Choricig; leues humeris & letifer arcus.

Aefares dicti qui cæsa matre nascuntur. Agrippæ qui cum labore matris educuntur. hoc est per pedes contra naturam: nō per caput quasi ab ægro partu.

Vopiscus qui ex duobus conceptis uno abortu excluso ad partum legitimum ducitur.

Glos appellatur mariti soror: atq; idem fratris uxor. Leuir dicitur frater mariti quasi leuis uis.

Fratriæ appellantur quasi fratrum inter se oxores: Amitini fratrum & matris & seminae filii. Patruelles matrum fratrum filii.

Cōsobrini ex duabus editi fororibus: de quibus exempla multa sunt in antiquis auctoribus: & maxime in Affranio & uiris testatissimis scriptoribus.

Nonii Marcelli peripatetici Tiburticensis compendiosa doctrina ad titium de proprietate sermonū Felicitate finit.

VGUSTVS Locus factus ab auium gestu. i. quia ab auibus significatus est sic dictus: siue ab auium gustatu quia aues pastae id raturum fecere. Augur ab auibus gerendoque dictus quia per eum auium gestus edificii: siue ab auium garritu, unde & auguriu. Auspiciu ab aue specie da. Nam quod nos cum

praepositione dicimus aspicio apud ueteres sine a praepositione specio dicebatur.

Affectare est primum animum ad faciendum habere. **Armillum** uas uinarium in sacris dictum: quod armo id est humero deportetur.

Aerarii tribuni a tribuendo aere sunt appellati. **Aerarium** sane populus Romae in aede Saturni habuit.

Apricum locum a sole apertum a graeco uocabulo appellamus quasi ἀνεφικητος id est sine horrore uidelicet frigoris. unde etiam putatur Africa appellari.

Amicena dicta sunt loca quae ad se amanda alliciunt. i. trahant uel quia sine munere id est fructu id est ab a quod est sine & munus.

Affectata foemina uel in bona parte dicitur: uelut honorata: uel in mala: quasi ad extremum periculum adducta.

Aquagiu quasi aquae agiu. i. aquae ductus appellatur.

Aquaelitiu dicitur quasi aquae elitiu: cum aqua pluriualis remediis quibusdam elicitur: ut quondam si creditur manali lapide in urbem ducto.

Aqua dicitur a qua iuuamur. aqua & igni tam interdici solet damnatis quam accipiunt nuptae: uidelicet quia haec duae res humanam uitam maxime continent. Itaque funus profecti redeuntis ignem supergrediebantur aqua aspersi: quod purgationis genus uocabant suffitionem.

Axitiosi factiosi dicebantur: cum plures una quod agerent facerentque. **Axit** autem antiquos dixisse per egerit manifestum est. Unde axiari mulieres siue dii dicebantur una agentes.

Alites uolatu auspicia facientes istae putabantur. buteos anquas: immusculus: aquila uulturius.

Axamenta dicebantur carmina salaria: quae a salis sacerdotibus componebantur in uniuersos homines componita. Nam in deos singulos uersus ficta nominibus eorum appellabantur: ut lanuali: lunoni Mineruii.

Axis quem graeci ἄξον uocant plures habet significationes. Nam & pars caeli septentrionalis & stipes teres circa quem rota uertitur & tabula seculis axis appellatur.

Ador farris genus edor quondam appellatum ab edendo: uel quod aduratur ut fiat tostum unde in sacrificio mola salsa efficitur.

Adoream laudem siue gloriam dicebant: quia gloriosum eum putabant esse qui farris copia abundaret.

Arma proprie dicuntur ab armis. i. humeris dependentia: ut scutum: gladius: pugio: sica: & ea quibus perculsi aut tela

Armata dicebatur uirgo sacrificas: cui lacinia togae in humeris erat reiecta legibus etiam laurentum sanctum est. Nec pomum ex alieno legatur in armum id est quod humeri onus sit.

A

Armentum id genus pecoris appellatur quod est idoneum ad opus armoz. Inuenies tamen foeminae armentas apud Ennium positum.

Albū quod nos dicimus a graeco quod est ἄλφον est appellatum. Sabini tamen alpum dixerunt. Unde credi potest nomen alpium a cadore niuium uocatum.

Albesia scuta dicebantur: quibus albenes qui sunt Martii generis usi sunt. haec eadem decumana uocabantur quod essent amplissima ut decumani fluctus.

Albion ager trans tyberim dicitur a luco albionara in quo bos alba sacrificabatur.

Albula tyberis fluuius dictus ab albo aquae colore. Tyberis autem a Tyberio Silio rege albanorum: quod is in eo extinctus est.

Ambo ex graeco ductum uidetur: quod illi αμφό dicunt.

Ambactus apud Ennium lingua gallica appellatur.

Am praepositio loquelaris significat circum. unde supra seruus ambactus id est circumactus dicitur.

Ambest ita tertiae personae uerbum est: ut nullam aliam habeat declinationem.

Ambegni bos & ueruex appellabantur cum ad eorum utraque latera agni in sacrificium ducebantur.

Ambidens siue bidens ouis appellabatur quae superioribus & inferioribus est dentibus.

Abemito significat demito uel auferto. emet enim antiqui dicebant pro accipere.

Ambaruales hostiae appellabantur: quae pro aruis a duobus fratribus sacrificabantur.

Amburbiales hostiae appellabantur: quae circum terminos urbis Romae ducebantur.

Ambustus circum ustus.

Ambitus proprie dicitur circuitus aedificiorum: patens in latitudine pedes duos & semissem. in longitudinem idem quod aedificium. sed & eodem uocabulo crimen auaritiae uel affectati honoris appellatur.

Adolescit a graeco ἀδολέσχω. id est ad cresco uenit. unde fiunt adultus adolescens.

Altare eo quod in illo ignis excrescit: & exoletus est qui excessit olefendi modum & inoleuit id est creuit.

Altaria sunt in quibus igni adoletur.

Aliura antiqui dicebant per aliter ex graeco ἄλλα uel ἄλλως transferentes. Hinc est illud in legibus Numae Porcii. Si quis aliura faxit: ipsos louis acer esto.

Astu apud poetas astutia significat cuius origo ex graeco oppido ἄστυ deducitur in quo qui conuersati assidue sint cauti atque acuti esse uideantur.

Astutus arte tutus.

Algeo ex graeco ἄλγω dicitur id est doleo ut sit frigus dolor quidam membris rigore coniectus.

Ast significat at: sed aut.

Anus dicta est ab annorum multitudine cum antiqui non geminabant consonantes uel quod iam sit sine sensu. quod graece dicitur ἀνωσ.

Amussum regulariter tractum a regula ad quam aliquid exequatur quae amussis dicitur quidam amussum esse dicunt non tacere quod mutire interdum dicitur loqui.

Adgretus apud Ennium adgretus fati pro eo quod est aggressus ponitur quod uerbum uenit a graeco ἄγρει quod significat ἄγρει.

Agnus ex graeco ἄγνιστος deducitur quod nomen apud maiores omnis erat generis sicut & lupus quod uenit ex graeco λυκος.

Aegrum ex græco αἰσχος appellatur à quibusdā putatur a uoce doloris appellari quod est αἰσι.
Annus ex græco uenit quem illi ἐνιαυτοῦ dicunt: & quod nos triennium illi dicunt τριεὶον.
Alterum Sinus: ut idem significare quod apud græcos ἑτέροσ. Quidam uero ex utroq; esse compositum ἄλλωσ & ἑτέροσ.
Aliter & pro nō ponitur, ut ī auguriis altera cum appellatur aus quæ utiq; prospera non est. Sic aliter nonnunq; pro aduerso dicitur & malo.
Allieſis dies dicebantur apud romanos obscenissimi ominis, ab alia fluuio scilicet ubi Ro. profusus a gallis exercitus est.
Adleſti dicebantur apud romanos q; ppter inopiam ex equestri ordine ī senatoꝝ sunt numero assumpti. Nam patres dicuntur qui sūt patritii generis. Conscripti qui in senatu sunt scriptis annotati.
Altercatio iurgatio.
Alternatio per uices successio.
Alma sancta siue pulchra uel alens ab alēdo scilicet;
Altellus romulus dicebat quasi altus in tellure: uel q; tellurem suam aleret: siue q; aleretur telis uel q; a Tacio fabinoꝝ rege postulatus sit ī colloquio pacis & alternis uicibus audierit allocutusq; fuerit: sicut enim sit diminutiue a macro macellus a uasfro uasellus: ita ab alterno altellus.
Altus ab alendo dictus: alias ab altitudine altus.
Alterplicem duplicem.
Alterta alterutra.
Alcedo dicebatur ab antiquis pro alcyone: ut p Gallymede catamitus: pro Nilo Melo.
Alica dicitur q; alit corpus.
Alicariæ meretrices appellabant in campania solitæ ate pistrina alicarioꝝ uersari questus grā sicut hæ q ante stabula sedebant dicebant prostibulare.
Almitis habitus almarum rerum.
Allox pollex scandens proximum digitum: q; uelut in siluis se in alium uideatur: quod græce dicitur.
Alueolum tabula aleatoria.
Antigerio antiqui pro ualde dixerunt.
Aluus uenter fœminæ ab alendo dicta est enim generis fœminini.
Angor idest animi uel corpis cruciatus pprie a græco σπαστήν: idest strangulatione dictus. unde & fauciū dolor angina uocat. Plau. Vellem me ī anguinam uerti, quo huic aniculæ fauces præoccuparē.
Anacreon. Teren. pro antea ponit.
Anteurbana prædia urbi propinqua.
Antarium bellum quod ante urbem geritur.
Axare nominare.
Antipagamenta ualuarum ornamenta quæ anteris appinguntur idest affiguntur.
Antefixa q; ex opē sigulio tectis affigunt sub stilicidio:
Antigerio antiqui pro ualde dixerunt.
Aureax auriga. Aureas. n. dicebat frenū qd ad aures equoꝝ alligabat: orias quo ora coercebantur.
Auritus a magnis auribus dicitur: ut sunt asinorum & leporum: alias ab audiendi facultate.
Auge Pictū q; pcpue custodit: græce enim custodire dī. Vnde & thesaurū. Hipocrates medicus: de noie inuentoris id dictū putat: quē qdā ad similitudinē auroræ coloris nomē traxisse existimant.

A nonnulli quia mentes hoīum auertat. alii a fabinis translatus putant: quod illi ausum dicebant.
Aurichalcū uel orichalcū quidā putant cōpositū ab ære & auro: siue q; colorē habeat aureū orichalcū sane dicitur qd in montuosis locis inuenit. Mons & enim græce opoσ appellatur.
Acus dī qua sarcinatrix uel etiā ornatrix utif Paleæ etiam quædam de frumento acus dicuntur.
Exercitus quoq; instructio q; eo ps militū uehementis sima ē ad hostē uulnerādū acumiē teloꝝ. Totū at ex græco sermone trahitur: quo sarcire apud illos πορνισ dicitur.
Affiduus dicitur qui in ea re quam frequenter agit quasi confedisse uideatur.
Alii assiduum locupletem quasi multorum assium dictum putarent alii eum qui sumptu pprio militabat ab assedando uocatum existimant.
Andruare idest recurrere a græco uerbo ἀνδρῶν τινος uenit: hinc & dura uocata est.
Atroare gratias referre. truant mouet truum quoq; uocant. quo permouent coquentes extra.
Acupediū dicebatur cui præcipuum erat in currendo acumen pedum.
Adrumauit rumorē fecit: siue cōmurmuratus ē: qd uerbū qdā a rumie. i. parte gutturis putat deduci.
Acuris securis ærea: q; in sacrificiis utebat sacerdotel.
Aplustria nauis ornamēta. q; q; erāt amplius q; eēt necessaria usu: etiam amplustria dicebantur.
Agina est: quo inseritur scapus trutinæ idest in quo foramine trutina se uertit. Vnde aginatores dicuntur qui pro lucro mouentur.
Agoniū dies appellabat quo rex hostiam imolabat. Hostiam enim antiqui agoniam uocabant.
Agoniū etiā putabat deū dici plidētē rebus agendis.
Agonalia eius festiuitatem. siue quia agonos dicebāt montes.
Agonia sacrificia: q; fiebāt in mōte hic Romæ mons grinalis ægonis: & collina porta ægonensis.
Agonum idest ludum ob hoc dictum: quia locus in quo ludi initio facti sunt fuerit sine angulo: cuius festa agonalia dicebantur.
Agea uia ī nauī dcā q; ī ea maxie quæ res agi solēt.
Agonias hostias putant ab agendo dictas.
Albogalerus a galea nominat. Est enim pileum capitis quo diales flamis idest sacerdotes louis utebantur. fiebant enim ex hostia alba loui cæsa: cui affigebatur apex uirgula oleagina.
Apluda ē genus minutissimæ paleæ frumētī siue panici: de q; Neui. Ne ordea apludea ē hodie q; tu nequior. Sūt q; apludam sorbitionis liqdisimū putent genus: qd flatu deiiciat: & quasi aplodatus.
Aridū proprie est qd naturalem humorē amisit dī aut per contrariam significationem: q; irrigari desierit. Nam græce irrigare est ὀρθεῖν.
Aptus cū propria significatione intelligat: poni tamen solet pro adepto sicut apisci pro adipisci.
Area proprie dicitur locus uacuu: quasi exaruerit & non possit quicq; generare.
Angulus a græco γωνία siue ab eo: qd ὀρθοίγων idest prope adducatur ex diuerso coacta faciūt anguli formam.
Affines in agris uicini siue consanguinitate cōiuncti.

Antlar e haurire a græco ἀντλῶ descendit. **Liuius**: Flor em anthlabant liberi ex carthesiis.

Anclabris mēsa mīsteriis aptata diuinis. Vasa quoq; ea qbus anclabria appellantur sacerdotes utūtur.

Ancumulentæ scēminæ mēstruo tempore apellātur. Vnde trahitur inquinamentum.

Antras conualles uel arborum interualla.

Arseria aqua quæ inferis libabatur dicta a *serendo* siue uas uini quod sacris adhibebatur.

Affatim dictum a cōphā fandi siue abundanter. **Liuius** Affatim edi bibi lusi. Terentius affatim dixit pro eo quod est ad lassitudinem.

Amenta: quibus ut mitti possint uinciunt ut iacula siue soleæ lora ex græco *q* ē sic apellata uel quia aptates ea ad mentū trahunt.

Adtegrare ē uinū in sacrificiis augere. Integrare. n. & adtegrare minus factum est i statutum redigere.

Adtritum & tritum ex græco descendit. quia illi uel stem tritam appellabant.

Adtestata dicebant fulgura quæ in theatro fiebāt uidelicet significationem priorum adtestantia.

Adtibernalis habitator cōtinuæ tabernæ qd genus domicilii antiquissimū Ro. fuisse testimonio sūt exteræ gentes: q adhuc tabulatis habitant ædificiis. Vnde etiam tecta cōstrensia quibus pellibus contegātur: tabernacula tamen dicuntur.

Attæ appellant qpropter uitii crux aut pedū planctis insūt: & attingūt magis terram quam ambulant qd cognomen **Quintio** poetæ adhæsit.

Attrin pro reuerentia seni cui libet dicimus: quasi eū aui nomine appellemus.

Adagia ad agendum apta.

Adalia louis uetula recentis partus.

Abrogare infirmare.

Ad aut proprie personam significat: ut eo ad Pompeium: aut locum: ut abiit ad theatrum.

Apud mutuū loci & psonæ coniunctionē significat: ut cum dicimus ceno apud amicum amicamue.

At differentiam rerum significat: ut cum dicimus. Scipio est bellator. at Marcus Cato orator.

Addicere est proprie idem dicere & approbare dicēdo alias addicere damnare est.

Aedis dōiciliū i aedito positū simplex atq; unius aditus siue iō ædis dī q; i ea xūū degat: quod græce *αἶον* uocat. Itaq; ædificare cū sit pprie ædē facere ponit tamē in genere cōstruētiōis.

Aeditutis sacræ ædis tutor: idest curam agens.

Aeditumus idest ædis intīmus.

Aedilis initio dictus ē magistratus q ædū non tantū sacræ sed et priuatæ curam gerebat. Postea hoc nomen & ad magistratus translatū est. Dictus est etiā ædilis q; facilis ad eum plæbi aditus esset.

Aedilatus dicebatur eadem dignitas pōtificatus magistratus.

Atriū pprie ē genus ædificii ante ædē continens mediam arēā iquā collecta ex oī tecto descēdit dictū aut atriū uel q; a terra oriatur: quasi atrarium.

Auus p̄ris matrisq; p̄ dictus a græco uocabulo qd ē apud eos *πῶν* pro *γ* mutatis quibusdā lris. alii uolūt q; ex ea uoce appelletur: quod apud eosdē græcos appellat: significatq; magnū quomō ueluti magnus pater sit auus. Alii putāt auū

A

dictum esse quia ad duos attineat quasi ad auum uel quia ad patrem sit aditus.

Abauus dicitur quia abest ab auo & est coæuus aui.

Atauus qā āsta ē aui. i. pater: ut pueri usurpare solēt.

Auūculus matris meæ frater: traxit appellationē ab eo: qd æque tertius a me: ut auus ē. sed non eiusdē iuris. ideoq; uocabuli facta diminutione: siue auūculus appellatur q; aui locum obtineat & proximitate tueatur sororis filiam.

Amita patris mei soror quia similiter tertia a me sit atq; aui uideri potest dicta ex eo q; ab antiquioribus auita sit uocitata siue amita dicta ē quia a patre amata est. Nam plus sorores a fratribus q; fratres diligere solēt uidelicet propter dissimilitudinē personarum quæ ideo minus habent dissensiois: quo minus æmulationis.

Auillas agnus recentis partus.

Agnos dicitur a græco *αγνῶς* quod significat castū eo q; sit hostia pura & immolationi apta.

Auere nihil aliud est q; cupere argumento est auidū & auiditatem ex quibus præcipua cupiditas intelligitur cum significet & gaudere.

Adscripti dicebantur: qui in colonias nomina dedissent ut essent coloni.

Adsciscere est adiungere uel assumere.

Adscriptiui ueluti qdam scripti dicebant: q; suppledis legionibus adscribebant. Hos & accensos dicebant: q; ad legionū cēsum essent adscripti. **Quidam** uelatos quia uestiti inermes sequerent exercitum. **Nonnulli** ferentarios: q; fundis lapidibus que præliaturi eo modo ferrent: quæ in hostes iacerent. **Alii** rorarios: q; id genus hominū coirent in modum rorantis tempestatis dimicare.

Austariū dicebant antiqui: q; sup mensurā uel pondul iustū adiciebatur: ut cumulus uocatur i modio.

Austum uocabatur spatium circi: quod super delinitum modum uictoriæ adiungitur.

Argenon argentum percandidum.

Arbiter dicitur iudex: q; totius rei habeat arbitrium & facultatem.

Amicinū utris pendiculū ex quo uinū diffunditur.

Arbosenum pro arbore antiqui dicebant: & robosenum pro robore.

Arbitrium dicitur sentētia quæ ab arbitro statuit.

Arbitrariū cum adhuc res apud arbitrum geritur.

Amicitia uocabulum ab amore deducitur. quis interdum uituperandus sit amor: ab antiquis autē ameci & amecæ per e litteram efferebantur.

Adpromissor est qui quod suo nomīe promissit. idē pro altero quoq; promittit.

Aduersus aut cōtrariū significat aut idē quod erga.

Arcere ē continere. Vnde & arcus in ædificiis dictus est. quia se ipse continet. **Alii** dicūt arcum dictum esse ab opere arrigendo in altitudinem.

Arcirma genus plaustrī est modici. quod homo gestare possit.

Argeos uocabāt scirpeas effigies quæ p uirgines uetustales annis singulis iaciebantur in tyberim.

Arcere ē phibere. similiter ab arcet prohibet porcet quoq; dictum ab antiquis quasi porro arcet. & pro eo quod est cōtinet ponit. Vnde & coercere continere dicimus. Trahitur autē hoc uerbū a græco *κ* ii

magistratu quem illi uocant in cuius potestate est cogere uel prohibere.

Arcani sermonis significatio trahitur siue ab arce quod tutissima pars est urbis siue a genere sacrificii quod in arce fit ab auguribus adeo remotum a notitia uulgari: ut ne litteris quidem mandetur: sed per memoriam successorum celebretur siue ab arca in qua quæ clausa sunt tuta manent cuius ipsius origo ab arcendo dependet.

Arculum appellabant circulum quem capiti imponebant ad sustinenda commodius uasa quæ ad sacra publica capite portabantur.

Arculus appellabatur eē deus qui tutelam gereret arcarum.

Arculata dicebatur circuli quod ex farfa in sacrificiis fiebat.

Arcula dicebatur auis: quod in auspiciis uetabat aliquid fieri.

Asseres dicti quod assideant parieti trabibusque.

Assaratū apud antiquos dicebatur genus quoddam portionis ex uino & sanguine temperatum quod latini prisci sanguinem masir uocarent.

Ambrices tegulæ quæ transuersæ asserebus & tegulis interponuntur.

Antes sunt extremi ordines uinearum. Vnde etiam nomen trahunt ante quæ sunt latera ostiorum.

Ambitus proprie dicitur inter uicinorum ædificia: locus duorum pedum & semipedis ad circueundi facultatem relatus: ex quo etiam honoris ambitus dici coepit a circueundo supplicandoque.

Ambitio est ipsa actio ambientis.

Amnis proprie dicitur a circueundo ex græca præpositione tractum quæ est alpha significat circum & nare fluere.

Ambiguum est quod in ambas agi partes a se potest huiusmodi apud græcos αμφιβολον dicitur.

Ambrones fuerunt gens quidam gallica: quod subita inuaditione maris cum amisisset sedes suas: rapinis & prædationibus se suosque alere coeperunt eos & cymbros & teutonisque. T. Marius deleuit ex quo tractum est ut turpis uitæ homines ambrones dicerentur.

Antix muliebres capilli dimissi in fronte appellari ex græco uidentur quod enim nos contra: illi contra dicunt.

Amnenses appellantur urbes sitæ prope amnem: ut a mari maritimæ. Vnde interanæ & antenæ dictæ sunt quod inter amnes sunt positæ uel ante se habeant amnes.

Antermini qui circa terminos puinciæ manent. Vnde amiciri amburbium ambarualia amplexus dicuntur.

Angiportus iter compendiarum in oppido: eo quod sit angustus portus id est aditus in portum.

Angeronæ deæ sacra a romanis instituta sunt cum angina omne genus animalium consumeretur cuius festi angeronalia dicebantur.

Actus modo significat in comœdiis & tragœdiis certa spatia canticorum modo iter iter uicinos quattuor pedum latum modo in geometrica minore partem iugeri id est centum uiginti pedum modo motum corporis ut histrionum & saltatorum qui etiam ex hoc ipso actiui dicuntur.

Auxiliares dicuntur in bello focii romanorum exterarum nationum dicti ex græco uocabulo αὐξήσις: quod nos dicimus crescentium auctiorem.

Ausoniam appellauit Auson Vlyxis & Calypsus filius eam primam partem italix in qua sunt urbes Beneuentum & Cales. deinde paulatim tota quoque italia quæ apud penino finit dicta est ausonia ab eodem duce a quo

A

etiam conditam arcam urbem ferunt.

Alimento pro Laumedonte a ueteribus romanis nec dum assueris græce linguæ dictum est. Sic Melo pro Milo. Caramitus pro Ganymede. Alphius pro Alpheo dicebatur.

Adcensi dicebantur qui in locum mortuorum militum subito subrogabantur dicti ita quia ad censum adiciebantur.

Aerra ara quæ anteponi solebat in qua odores incensebantur. Alii dicunt arculam esse thurariam scilicet ubi thus reponebantur.

Apex qui & sacerdotum insignis dictus est ab eo quod comprehendere antiqui uinculo aperire dicebant. Vnde aptus is qui conuenienter alicui uictus est.

Athaium est poculi fictilis genus quo in sacrificiis Romani utebantur sacerdotes potiani.

Atroces appellantur ex græco: quia illi atrocitas appellatur quæ cruda sunt siue atrox dicitur ab eo quod nihil timeat tempus enim græci dicunt timere.

Auguraculum appellabant antiqui quam nos arcem dicimus quod ibi aures publice auspicarentur.

Arseuerse auerte ignem significat. Tuscorum enim lingua arseuerse ignem constat appellari. Vnde Afranius ait: Inscribebat aliquis in officio arseuerse.

Aborigines appellati sunt quod errantes conuenerint in agrum qui nunc est populi romani. fuit enim gens antiquissima italix.

Ab oles dicebantur pro ab illis. Antiqui enim litteram non geminabant.

Auentinus mons intra urbem dictus est quod ibi rex albanorum Auentinus bello fuerit extinctus atque sepultus.

Adorare apud antiquos significabat agere uide & legati oratores dicunt quia mandata populi agunt.

Armilustrium festum erat apud romanos quo res diuinæ armati faciebant ac dum sacrificabant tubis caneant.

Adeo duas habet significationes. nam cum prima acuta effertur idem significat quod accedo: ut cum dicimus adeo prætorum. Cum autem secunda. id est quousque eo non quidem secundum rationem quoad propositio accusatiuis accommodata est sed uerba quod loquendi consuetudine.

Argea loca romæ appellantur quod in his sepulti essent quidam argiuorum illustres uiri.

Asparagus herba dicta quod in aspero uirgulto nascatur.

Adsidelæ mensæ uocantur ad quas sedentes flamines sacra faciunt.

Anceps significare uidetur id quod ex utraque parte caput habeat: ut securis bipennis. sed magis a capiēdo quod ex utraque æque capiatur appellatum est.

Ancus appellatur qui aduncum brachium habet ut exporrigi non potest.

Ancilix dicta ab Anco martio rege quod in bello magnum foeminarum numerum cepit siue ideo sic appellantur quod antiqui anculari dicebantur pro ministrare ex quo dii quoque ac deæ feruntur coli quibus nomina sunt ancili & ancilæ.

Ancæsa dicta sunt ab antiquis uasa quæ cælata appellantur quod circum cædendo talia fiunt ipsum quoque cælare uerbum ab eadem causa est dictum. id est littera cum. id est permutata.

Aerosam appellauerunt antiqui insulam Cyprum quod in ea plurimum aeris nascatur.

Aenensi dicti sunt comites anæ.

Aeneatores cornicines dicuntur idest cornu canentes.
 Aenariam appellauere locū ubi aeneas classem a troia ueniens appulit.
 Audacia ab auide. idest cupide agendo dicta est.
 Aceratum lutum cum paleis mixtum.
 Aclasis tunica ab humeris non confuta.
 Arrillatur coctio q etiam corio appellatur dictum uidetur a uoce græca quæ est αἶψα. idest tolle quia sequitur merces ex quibus quid cadens lucelli possit tollere lucellum enim diminutiuum ē a lucro.
 Artitus bonis instructus artibus.
 Arne caput agni caput.
 Arlineum ornamentum capitis muliebris.
 Artus ex græco appellantur quos illi ἀρτεῖς dicunt siue artus dictus q membra membris artentur.
 Argtes arcu præliantes qui nunc dicuntur sagittarii.
 Arbilla aruina. idest pinguedo corporis.
 Artifices dicti q scientiam suam per artus exercent siue q apte opera inter se artent; quæ ex causa etiam artes appellata sunt.
 Arytenā siue artēnā uas ab hauriēdo sic appellabāt.
 Amsegetes dicuntur quorum ager uiam tangit.
 Amites perticæ aucupales.
 Ampendices dicebantur ab antiquis q circūpendere quos nunc appendices appellamus.
 Albegmina partes extarum: quæ diis immolabant.
 Amiam genus piscis.
 Ambulacra ambulationes.
 Ameria urbs in umbria: ab amero appellata.
 Adspere & pspere dicebant: sicut nos quoq; mō dicimus ab æquo iniquū ab quærendo inquirere.
 Admissi quæ aues dicebantur ab auguribus quæ consulentem iuberent.
 Adulari est compositum ex accedendo & a ludēdo.
 Addubium danubium.
 Adulter & adultera dicuntur: quia & illæ ad alterā & hæc ad alterum se conferunt.
 Aquilus color est fuscus & subniger a quo aquila dicta esse uidetur. quæ eam ab acutē uolando dicta uolunt. Aquilus autem color ab aqua ē nominatus. Nam cum antiqui duos omnino naturales nossent idest album & nigrum interuenerit autē is quoq; qui ita neutri similis est: ut tamen ab utroq; pprietatem trahat: potissimum ab aqua eum denominarunt: cuius incertus est color.
 Aquilo uentus a uehementissimo uolatu ad instar aquilæ appellatur.
 Anquirere est circum quærere.
 Andron locus domicilii appellatur angustior longitudine: in quo uiri plurimi morabatur: ut γυναικείον αὐτοῦ τὸν γυναικῶν a mulieribus.
 Apud & penes in hoc differunt q alterum personā cum loco signat alterum personā & dominium ac potestatem: quod trahitur a penitus.
 Anxur uocabatur quæ nunc tarracina dicitur Volscæ gentis sicut ait Ennius: Vulculus pdidit āxur.
 Aqrioli dicebant mulier: ipudicæ: sordidi adseclæ.
 Aquipenser genus piscis.
 Apellinem antiqui dicebant pro Apollinem.
 Aperta idem apollo uocabatur quia patente cortina responsa ab eo dentur.
 Abditui abortiui.

Ape antique dicebatur prohibe compesce.
 Apua genus minimi pisciculi.
 Abs præpositio a græco dicitur significat autem retractionem in partem posteriorem.
 Apolliares ludos hoc est in laude apollinis populus laureatus spectabat stipe data pro cuiusq; copia.
 Apiculum filiū quo flamines uelatū apicem gerunt.
 Abacti magistratus dicebāt q coacti dposuerāt ipiū.
 Agere mō significat ante se pellere. i. minari. Virg. Et potum pastas age tityre modo significat iurgari: ut cum dicimus agit cum eo furti mō rependere: cum dicimus gratias ago. modo uerbis idicare ut cum dicimus causam ago. quin etiam successit gestus & uultus qdā decor: ut cū scænici ager dicūt.
 Abitionem antiqui dicebant mortem.
 Abgregare ē a grege gregē ducere. Segregare ex pluribus gregibus partes seducere. Vnde & egregius dicitur e grege lectus quoq; uerbo: frequēs usus non mirum si ex pecoribus pēdet cum apud antiquos opes & patrimonia ex his præcipue constiterint: ut adhuc etiā pecunias & peculia dicimus.
 Acetare dicebant quod nunc dicimus agitare.
 Autūnū quidā dictum existimant q tunc maxime augeant hominū opes coactis agrorū fructibus.
 Agedū significat age mō est enim adhortātis sermo.
 Aulas antiq dicebant q̄s nos dicimus ollas: quia nullam lram geminabant. Itaq; auliquona exta quæ in ollis coquebantur dicebant idest elixa.
 Auidus a non uidendo propter nimiam cupiditatē appellatur: sicut amens qui mentem suam non hēt.
 Aureliā familiā ex fabinis oriundā a sole dictā putāt quod ei publice a populo Romano sit locus i quo sacra faceret soli qui ex hoc aufelii dicebant: ut ualesii papirii pro eo quod est Valerii Papirii.
 Aerumnulas Plautus refert furculas quibus religatas sarcinas uiatores gerebāt quarum usum quia C. Marius rettulit muli mariani postea appellabatur. Itaq; ærumnæ labores onerosos significant siue a græco sermone deducūtur. Nam αἰπειν græce latine tollere dicitur.
 Aemiliā gentē appellatā dicunt a Mamercio Pithagoræ philosophi filio cui propter humanitatē tunica cognomē fuerit æmylios. Alii q ab alcanio descendat qui duos habuit filios Iulium & æmiliū.
 Aemidum tumidum.
 Aequidiale apud antiquos dictū est qd nūc dicimus æquinoctiale: quia nox diei potius q dies nocti adnumerari debet græci quoq; in hoc consentiunt ἰσημερινόν idest æquidiale dicentes.
 Aeruscare æra undiq; idest pecunias colligere.
 Aequilauium significat ex toto dimidium dictum a lauatione lanæ quæ dicitur æquilauio redire cū dimidium dedicat sordibus.
 Ageū mare appellat: ut crebre in eo sint insulæ. ut procul aspicientibus species caprarū uideant: siue q in ea Aegea Amazonum regina perierit siue q in eum Aegeus pater Thesei se præcipitauerit.
 Aestimata pœna ab antiquis ab ære dicta est qui eā extimauerunt ære ouem decussis bouem centussis hoc est decem uel centum assibus.
 Alucinatio erratio.
 Adigas dare cogas.

A
Acies acumē actus : & acētre dicitur ab acōne quam latine dicimus cotem;
Auxilla olla paruula.
Amputata idest circum putata dicitur ab eo qđ an-
 tiqui putum pro puro dicebant: unde deducun-
 tur pudor & pudicus.
Appia uia est qđ ab Appio Claudio est appellata.
Ariminum a nomine fluminis pp̄qui est dictum.
Animula urbs paruorum opum fuit in Apulia.
Arca diminutiuum arculam & arcellā: a porco por-
 culum & porcellum a mamma mammulam.
Alebria bene alentia.
Agalones equos agentes: idest minantes.
Argubia qui excubabant in arce.
Armillas ex auro quas uiri milites ab imperatori-
 bus donati gerunt dictas esse existimant qđ antiqui
 humeros cum brachiis armos uocabant: unde ar-
 ma ab his dependentia sunt uocata.
Abalienatus dicitur quem quis a se remouerit.
Alienatus qui alienus est factus.
Adlerere manum est ad mouere quo ea quoq; quā
 in terrā dimittunt feri dicuntur: unde etiam serā
 appellant: qđ foribus ad motā opponunt fixā po-
 stibus: quē admodum ea quā terrā inseruntur.
Aruum dicimus agrum necdum satum.
Appica dicitur ouis quā uentrem glabrum habet.
Ae syllabam antiqui grāca consuetudine per ai scri-
 bebant: ut aula: musai.
Auceta saepe aucta.
Abercet prohibetur.
Aduosē aduersarium hostem.
Axe adglomerati: uniuersi stantes idest cohortibus
 aut legionibus.
Acrum aerum utensilia ampliora.
Aeuolunt auolant.
Astasent statuerunt.
Ambiaxio quā circueuntes cateruatim.
Apor apud.
Amosio annuo.
Antiquum ueteres etiam pro omnia posuere.
Aestimias aestimationibus.
Abisse pro adisse dicebant.
Abambulantes abscedentes.
Aglius prænomen ab aquilo colore. i. nigro est dictū.
Antiquare est in morem pristinum reducere.
Attinge pro attingam posuere.
Appellitauisse appellasse.
Alteras ponebant pro eo quod est aduerbium alias.
Argutum iri: in discrimen uocari.
Aureas dicebant frenos. qbus equoq; aures redigūt.
Aufis audeas.
Audacias pluraliter Cato dixit.
Audax diminutiuum facit audaculus.
Aduocit saepe aduocat.
Annaria lex dicebatur ab antiquis ea: qua finiunt an-
 ni magistratus capiendi.
Aliorsum & illorsum sicut introrsum dixit Cato.
Abietaria negocia dicebantur quam materiam nūc
 dicimus: uidelicet ab abietibus coemendis.
Aletudo corporis pinguedo.
Aeribus pluraliter ab aere. i. aramento dixit Cato.
Addues addideris.

Aristophorū uas in quo prandiu offertur ut discus.
Adlicit ē pducit aliquē in rē dictū a uerbo lici idest
 decipit. Hinc tendit inlicere & oblectare idest fra-
 stando inducere.
Abnutare saepe abnuere.
Alirei dixit Plautus pro eo quod est alia rei.
Ad fabrum fabrefactum.
Alimodi pro aliusmodi.
Aenolo quod ex aere fit dicimus aenolum.
Auas ex aere paruum.
Ad exitam aetatem ad ultimam aetatem.
Amutio ab amore denominatum.
Anginā uinariā habere dicitur qui uino suffocant.
Adulterina signa dicuntur alienis annulis facta.
Ausculari dicebant antiqui pro osculari: quod ē os
 cum ore conferre.
Arabice olet: idest ex odoribus arabicis.
Adaxint adegerint.
Argus oculus: argus nomen est hominis qui fuit
 se dicitur oculis plenus.
Amasso amauro.
Amiculum genus uestimenti a circuectu dictum.
Audiuitui saepe audiui.
Adlibuescit libuere incipit hoc est liuidum fieri.
Atticissat attice loquitur. Plautus: Nō atticissat: sed
 sicilissat idest sicule loquitur.
Attritas atri coloris.
Aegyptinos aethiopus.
Aduelitatio iactatio quaedam uerborum figurata
 ab hastis uelitaribus. Velites dicuntur expediti mi-
 lites quasi uolantes.
Auctor communis generis apud antiquos.
Adniscat saepe & leuiter oculo annuit. Neuis: In-
 trarent: illa alii adnutat: alii adniscat: alium amat:
 alium tenet.
Atriplexum herba: quā nunc atriplex dicitur.
Adoptatius ex adoptato filio natus.
Aleonem aleatorem. Neuius: Pessimorum pessime
 audax. ganeo. iustro. aleo.
Aditulum paruum aditum.
Atrabilis ab atro: idest animi uitio dicta est. ē enim
 atrum nigrum idest a candore remotum.
Antios idest excruciatos.
Anatem morbum anuum dicebant idest uetula-
 rum: sicut senium morbum senum.
Altaria ab altitudine dicta sunt qđ antiqui diis sup̄is
 i aedificiis a terra exaltatis sacra faciebāt diis terre
 stribus in terra diis infernalibus in effossa terra.
Asta dicebantur cantus tibiarum.
Aues ab auentu earum dicuntur: qđ inde ueniāt un-
 de non quis suspicetur.
Agolum pastorale bacculum quo pecudes aguntur.
Abortum grauidae mulieris dicitur qđ non sit tem-
 pestiue ortum.
Ona idest substantia rerum dicta sunt qđ
 digna sunt bonis.
Bombitatio est sonus apum ab ipso soni-
 tu dictus sicut mugitus bouū hinnitus equorum.
Boare idest clamare a grāco descendit βοαο boao.
Boariū foz Romae dicebat qđ ibi uederent boues.
Bocas genus piscis a boando idest uocem emittenz
 do appellatur.

Barthire elephantī dicitur: sicut oues dicimus utiq;
a sono ipso uocis balare.
Ballenam beluam marinam: ipsam dicūt esse pistrī
cem: ipsam esse & cetum.
Bacchanalia dicebantur bacchi festa.
Basilica a βασιλεὺς hoc est rege dicta sunt.
Basilicum regale: nam βασιλεὺς est regno.
Bouiniatur conuiuiatur.
Boua serpens est aquatilis quē grāci υδροὺν hydrōn
uocant: a qua isti obturgescunt: crurum quoq; tu
mor uiaē labore collectus boua appellatur.
Batus genus herbæ.
Bacriōnem dicebant genus uasis lōgioris manubrii
hoc alii trullam appellant.
Baccar uas uinariū simile bacriōni.
Baratrum grāci appellant locum præcipitem: unde
emergere nō possit: dictum ab eo quod est bathys.
Ballenæ nomen a grāco descendit: hanc illi phallex
nam dicūt antiqua cōsuetudine qua pyrrhon trup
pov burthum πυρρον πυxon buxum dicebant.
Burthum dicebant antiqui: quod hunc dicimus ru
sum. unde rustici burtham appellant buculā: quæ
rostrum habet rufum parimodo rubens cibo ac
petione ex prandio burthus appellatur.
Basiliscus appellatur genus serpentis. uel q; in capi
te habeat album instar diadematis. uel q; reliq; ser
pentum genera uim eius fugiant.
Barbaricum appellatur clamor exercitus: uidelicet:
q; eo genere barbari utantur.
Breue a grāco descendit quod est βραχὺ brachi.
Brutiani dicebant: q; officia seruilia magistratibus p
stabant. eo q; hi primum se Hannibali tradiderāt
& cū eo psequerentur usq; dū recederet de italia.
Bruma a breuitate dieꝝ dicta quasi βραχυμια.
Butrum antiqui grabem dicebant.
Brachiū nos dicimus qd' grāci βραχίον brachiō
quod deducit a brachy βραχυ. i. breue eo q; ab
humeris ad māus breuiore sint q; a coxis plantæ.
Brasica a præsecando est dicta.
Brutianæ parmæ dicebantur scuta: quibus brutiani
sunt usi.
Bubinar est menstruū mulierum sanguine iquina
ri. Lucilius: At contra te im bubinat. Imbulbitare
est puerili stercore inquinari: dictū ex fimo quod
grāci appellant βολβιτον.
Bucerum pecus de bubus dicimus.
Bustum proprie dicitur locus i quo mortuus est cō
bustus & sepultus: dicitur bustū quasi bene uisū:
ubi uero combustus quis tantum modo. alibi ue
ro est sepultus: is locus ab urēdo ustrina uocatur.
sed modo busta sepulchra uocamus.
Buteo genus auis qui ex eo se alit: quod accipitri eri
puerit uasitatisq; esse causam his locis: quæ intra
uerit: ut bubo a quo etiam appellatur buteo.
Buccina quam nos appellamus grāci similitudinē
soni dicunt.
Bulimam grāci magnam famem dicūt: assueti ma
gnis & amplis rebus præponere bu. a magnitudi
ne. scilicet bouis & grandes pueros bupedas appel
lant & mare scanficum bufficon.
Bueumen genus quoddam uini.
Bucephalus uocatus est equus Alexandri regis pro

pter quandam bubuli capitis similitudinem.
Benna lingua gallica genus uehiculī appellatur. unde
uocant combennones in eandē bennā sedentes.
Bes appellatum est: q; bis triēs sit: quis dura compo
sitio fiat.
Bellūa beluis dicit: q; beluag; sit pniciosa dissensio.
Bag; urbem italix appellauerunt conditores eius ex
puli ex insula bara: q; non longe ē a brundisio.
Brundisium quidam poetæ breuitatis causa bren
dam dixerunt.
Beneficarii dicebantur milites q; uocabant muneris
officio. e contrario munifices uocabantur qui nō
uocabantur: sed munus recipi faciebant.
Benignus proprie dicitur is qui bonis & dignis lar
gitur: est autē compositum ex bono & gignēdo.
Bellona dicebatur dea bellorū ante cuius templum
erat colomella quæ bellica uocabatur: super quā
hastam iaciebant: cum bellum indicebatur.
Bidental dicebant quoddam templū q; in eo biden
tibus hostiis sacrificetur. bidentes autem sūt oues
duos dentes longiores cæteris habentes.
Biseca porca dicit: cuius a ceruice setæ bisariam diui
duntur: cum iam esse incipit maior sex mēsum.
Bignæ geminæ dicuntur: quia bis una die natæ sūt.
Bigenera animalia ex diuerso genere nata: ut leopar
dus ex leōe & pantera: cicur ex apro & scrophaido
mestica. mulus ex equa & asino.
Bilis apud afros appellatur semē humanum humi
profusum.
Blactere est stulte & percupide loqui quod a grā
co βλαξ blax originem ducit. sed & camelos cū
uoces edunt: blactere dicimus. βλαξ
Balatrones & bateas ballas luti ex itineribus: aut q;
calciamentorum solis eraditur appellatur.
Bilbit factum est a similitudine sonitus qui fit in ua
se. Neuius bilbit amphora inquit.
Bibliotheca & apud grācos & apud nos tam libro
rum magnus per se numerus q; locus ipse in quo
libri collocati sunt appellantur.
Blitū genus holeris a saporis stupore appellatū cē ex
grāco putat q; ab his βλαξ blax dicat stupidus. Bubiniar
Bardus stultus a tarditate ingenii appellatur. Cecil.
Nimis audacem nimisq; bardum barbarum. tra
hitur aut a grāco: quod illi βαρδισος dicūt. bar
dus gallice cantor appellatur: qui uirorum fortiū
laudes canit: a gente bardorum: de quibus Luca
nus: Plurima securi fudiſtis carmina bardi.
Belutus bestix similis.
Beneuentū colonia cū deducereſ appellari ceptum
est melioris ominis causa. namq; eam urbē antea
grāci incolētes malactiō μαλακτιον appellauit.
Bullas galli sacculos scorteos appellant.
Bouē bidentē a dentiū numero dicunt appellari.
Bellicrepā salrationē dicebāt quādo cum armis salta
bāt qd' a Romulo iſtitutū est: ne simile pateretur
qd' fecerat ipse cū a ludis ſabinorū uirgines rapuit.
Bilingues bruta cefenium dicti: q; bruti & oſcæ &
grāci loqui dicti sunt. Sūt autem Italix populi ut
cini Lucanis.
Bitenses dicuntur qui peregrinantur assidue.
Baiolos dicebant antiqui: quos nunc dicimus opera
rios. unde adhuc baiulari dicuntur.

Bladicella uerba blanda p diminutionē sunt dicta.
Bellarium & bellaria res belli aptas appellabant.
Bellitudinem sicut magnitudinem Varrus dixit.
Boīa idest genus uiculorū tā lignearū q̄ ferrearū dicūt.
Botulus genus farciminis propter connexionē obolis sic appellatur.

Blennos stultos esse Plautus indicat qui ait: Stulti solidi fatui fungi bardi blenni bocones.

Binominus cui geminum nomē: ut Numa pompilius, Tullus hostilius.

Barbari dicebātur antiquitus oēs gētes exceptis grecis ac barbaris se debitorem esse fateretur.

Bellule apud Plautum diminutiū aduerbiū ē a bene quod facit belle & bellule.

Burranicum genus uasis.

Buttubata Neuius pro nugatoriis posuit. hoc ē nullius dignationis.

Bulla aurea insigne erat puerorū p̄textatorū quā dependebat eis a pectore: ut significaret eā aetate alterius regendā consilio. dicta autē est bulla a græco sermone βουλ quod cōsiliū dicūt latine, uel quā eam partem corporis bulla cōringat, idest pectus in quo naturale manet consilium.

Boicus ager dicitur qui fuit boiorum gallorum, is autem est in gallia citra alpes quā togata dicitur: in quibus sunt mediolanenses.

Burrhanica potio appellatur lacte mixtum sapa a rufo colore: quem burhum uocant.

Orona cum uideat a choro dici, caret tamen aspiratione, siue coronā dicūt q̄ honorent eos quibus imponuntur.

Coturnix appellatur a sono uocis.

Cōtina liberi patris simulacro adiciunt quē inuēto rē uini dicūt, eo q̄ hoīes nimio uino truces fiunt.

Corgo apud antiquos pro aduerbio quod est profecto ponebatur.

Corbitæ dicuntur naues onerariæ q̄ i malo eorum summo pro signo corbes solerent suspendi.

Columna hastilia ex corno arbore facta, potius ex corylo.

Carones appellātur portus in mari interiores arte & manufacti.

Collatia oppidum fuit prope Romam eo q̄ ibi opes aliarum ciuitatū fuerunt collatæ, a qua porta Romæ Collatina dicta est.

Conlucare dicebant cum profanæ siluæ rami deciderentur officientes lumini.

Cōlatiū sacrificiū dicūt quod ex cōlatione offertur.

Colophon dixerūt cum aliqd finitū significaretur.

Concinnare est apte componere. Concinnere enim conuenire est.

Concilium dicitur a populi consensu, siue cōcilium dicitur a concalendo: idest uocando.

Conciliabulum locus ubi concilium conuenitur.

Concio significat cōuentum: nō tamen aliū q̄ eum: qui a magistratu uel a sacerdote publico per præconem conuocatur.

Contubernales dicuntur a tabernis: quæ fiebant ex tabulis, unde & tabernacula sunt dicta: licet ex tentoriis & ex pellibus fiant.

Contubernium dicitur contubernalium habitatio.

Conclauia dicuntur loca quæ una clauē clauduntur.

C

Contemplari dictum est a templo: idest loco: qui ab omni pte aspici: uel ex quo omnis pars uideri potest: quem antiqui tempelum nominabant.

Comitiales dies appellabāt: cū in comitio conueniebāt: q̄ locus a coeūdo, i. i. simul ueniendo ē dictus.

Calatores dicebantur serui ατο του καλειν calin: q̄ est uocare: quia semper uocari possent ob necessitatem seruitutis.

Condulus annulus.

Condalium similiter annuli genus.

Contestari est cum uterq̄ reus dicit. Testes estote.

Codeca ager: in quo frutices existunt in modum condarum aquinarum.

Condictum est quod in communi est dictum.

Coctum a cogendo dicitur: quia cogendo coercetur ut ad utilitatem uescendi perducatur.

Cocula uasa ænea coctionibus apta, alii cocula dicūt ligna minuta quibus facile decoquātur obsonia.

Cohum lorum: quo temo buriscum iugo colligat a cohibendo dictum.

Cohum poetæ dixerunt a chaos ex quo putabāt cælum esse formatum.

Comœdias cōstat appellari ex eo q̄ initio in uicis iuuenes cantare soliti essent crebro conuenientes.

Cicum a uis noctua.

Coclae dicuntur lapides ex flumine rotundi ad colearum similitudinem.

Cocetum genus edulii ex melle & papauere factum.

Confugiam antiqui confugium dicebant.

Comprædes eiusdem rei populo sponsores.

Cōpascuus ager relictus ad pascendū cōiter uicinis.

Compescere est uelut eodem pascuo continere.

Compitalia festa quæ in compitis peragebant.

Congruere dictum est a gruibus: quæ nō se segregāt: siue conuolant: siue compascuntur.

Cognomines dicuntur qui eiusdem sunt nominis.

Cerrhones leues & ineptia cratibus dicti q̄ siculi aduersus athenienses cratibus prostratis sunt usi q̄s græci γερρα gerra appellant.

Comptū genus libaminis qd̄ farina cōsp̄sa faciebāt.

Comptum Afranius pro ornato & cultu posuit.

Conflages loca dicūt in quæ undiq̄ cōfluūt uētī: Copona taberna a copis dicta.

Compilare est cōgere & in unum condere.

Cōpernes noīant hoīes genibus plus iusto cōiūctis.

Confoedusti foedere coniuncti.

Comessatio a uicis quos græci κομω komas dicunt appellatur. In his enim habitabāt prius q̄ opida conderentur: quibus in locis alii alios conuiuius causa inuitabant.

Cōmittere proprie est insimul mittere. Nunc eo utimur & pro facere: aut pro relinq̄re: aut pro scipe.

Condere proprie est in unum & interiorem locum dare ad custodiam faciliorem: quod uerbum nūc significat conscribere. nunc facere. nunc componere & instruere.

Consulas antiqui ponebant non tantū pro consiliū petas & percūcteris: sed etiā pro iudices & statuas.

Cossi ab antiquis dicebantur natura rugosi corporis homines: a similitudine uermium ligno edito rum qui cossi appellantur.

Cōsiliū uel a cōsulēdo dicitur. uel q̄ in unā sententiā

pluriū mentes cōciliant & conueniāt: sed a filērio credibilius dictū putatur: quo maxime iuenitur. Conscripti dicebantur qui ex equestri ordine patribus adscribebantur: ut numerus Senatorum expleretur.

Consponsos antiqui dicebāt fide mutua colligatos. Consualia ludi dicebantur: quos in honorem Consi faciebant: quem deum consilii putabant.

Conuentus quattuor modis itelligitur. Vno modo cum quemlibet hominem ab aliquo conuentum esse dicimus. Altero cum significatur multitudo ex compluribus generibus hominum cōtracta in unum locum. Tertio cum a magistratibus iudicii causa populus cōgregatur. Quarto cum aliquem in locum frequētia hominum supplicationis aut gratulationis causa colligitur.

Conuiciū a uicis: in qbus primū habitatum est uideatur dictum: uel i mutata littera quasi conuociū.

Contuoli oculi sunt in angustum coacti connitenti- bus palpebris.

Confernatio quæ est concitatio quædam subita ex aliquo matu a sternutamēto deducta est: eo q to ro concurtimur corpore.

Cōsiderare a contēplatione sydez uidet appellari.

Constitutus hominum a consistentium multitudi- ne appellatur.

Conuallis est planicies ex omni parte comprehensa montibus collibusue. Vallis duobus lateribus in- clusa planicies: Vallis diminutiū uallicula facit.

Conuoti iisdem uotis obligati.

Cibus appellatur ex græco quod illi peram in qua ci- bum recondunt κισθόριον appellant.

Ciccum membrana tenuis malorum punicorum.

Cispios in urbem est exquilinæ regionis de nomine cuiusdam hominis dictus.

Citimus extremus. Vis enim facit ultra ultimus cis- citra citimus.

Cincindella genus muscarum quod noctu lucet. ui- delicet a candeo. Vnde etiam candelabra putātur appellata.

Citrofa uestis appellata a similitudine citri.

Ciuicā coronā cui salutis suæ causa seruatus i plio da- bat: quæ erat lignea frondē habēs perēnem.

Circanea dicitur auis quæ uolans circuitum facit.

Circites circuli ex ære facti.

Cilium est folliculus: quo oculus tegitur, nōde fit su- percilium.

Cimmeri dicuntur homines qui frigore occupat- tas terras incolunt: quales fuerūt inter baias & cu- mas in regione in qua conuallis iugo satis eminen- ti circumdata est: quæ neq matutino neq uesper- tino tempore sole contegitur.

Cimbri lingua gallica latrones dicuntur.

Cingulos appellabant homines q in his locis ubi cin- gi solet satis sunt tenues.

Cillibæ mensæ rotundæ.

Chilo dicitur cognomento a magnitudine laborū: Cilo sine aspiratione: cui frons est eminentior ac de- xtra sinistra quæ uelut recisa uidetur.

Cisterna dicta est q eis inest infra terram.

Camillus proprie appellatur puer ingenuus.

Capuā in cāpania qdā a capy appellatā ferunt quem a

pede introrsus curuato nominatum antiqui falco- nem nostri uocant: alii a planicie regionis.

Camænæ musæ a carminibus sūt dictæ uel q canūt antiquoq laudes: uel q sint castæ mētis præsides.

Camara & camuri boues a curuatōe ex græco καμῦ flexura dicuntur.

Cappas marinos equos græci a flexiōe posteriorum partium appellant.

Catampo genus est lusus.

Carissam apud lucillum uasram significat.

Cærimoniæ causam alii ab oppido cære dictam existimant, alii a caritate dictam iudicant.

Cælibem dictū existimant q dignā cælo uirā agat.

Catamitum pro Ganymede dixerūt: qui fuit Iouis concubinus.

Cæculus cōditor pnestæ. Vnde putāt Cecilius ortos quoq erat nobilis familia apud Romāos. Alii ap- pellatos eos dicūt a Cæcade troiano æneæ comite

Cælius mons dictus est a cæle quodam ex ethruria: qui Romulo auxilium aduersus sabinos præbuit eo q in eo domicilium habuit.

Cæcum uallum dicūt: in quo præacuti pali terræ ad fixi herbis uel frondibus occulluntur.

Catilliones appellabant antiqui gulosos.

Catillatio graue obprobrium hominibus generosis obiciebatur: siqui prouincias amicas populi Ro- mani expoliassent.

Cesticillus appellatur circulus quem supponit capiti qui aliquid est laturus in capite.

Cespes est terra in modum lateris cæsa cum herba siue frutex recisus & truncatus.

Catulinam carnem æstitauisse: hoc est comedisse ro- manos Plautus in saturatione refert.

Catax claudus.

Cæcultare est cæcos imitari.

Cæsariati comati.

Catularia porta Romæ dicta est: qā nō lōge ab ea ad placādū caniculæ sydes frugibus inimicū rusæ ca- nes immolabantur ut fruges flauescētes ad ma- turitatem perducerentur.

Cædem putant ex græco dici quod apud illos κτείνε iv significet interficere.

Cenita urbs quæ fuit uicina Romæ a Cenite condī- tore appellata.

Catulus quoddā genus uiculi: q iterdū cāis appellat.

Cæstus uocantur & hii quibus pugiles dimicant: & genus quoddam mulieris ornatus.

Cæditæ tabernæ i uia appia domi noie sūt uocatæ.

Cauillatio est iocosa calumniatio.

Cati fons ex quo aqua petronia in Tyberim fluit di- ctus q in agro cuiusdam fuerit Cati.

Cacula seruus militis. Plautus: Video caculā milita- rem. dicūt aut a græco καλῶν q fustibus: clauisq lignis ad tutelam dominog armari soliti sint.

Canalicolæ forenses homines pauperes dicti q cir- ca canales fori consisterent.

Canā dicūt græci nos canista & per diminutionem canistella.

Canicæ surfures de farre a cibo canum uocatæ.

Cancris dicebantur ab antiquis qui nunc per diminu- tionem cancelli: ex quo genere sunt calces qui per diminutionem dicuntur calculi.

Canentia capitis ornamenta.
 Canta pro cantata ponebant.
 Caudicariae naues ex tabulis grossioribus factae.
 Candelabrum dictum q̄ in eo candelae figantur.
 Cantherius hoc distat ab equo: q̄ maioris a uerre: caput a gallo: uerue ab ariete. Est enim catherius equus cui testiculi amputantur.
 Cauillum cauillatio idest irrisio.
 Caudecae cistellae ex iunco: a similitudine equinae caudae factae.
 Caulae a cauo dictae. Antiquitus enim ante usum testorum oues in antris claudebantur.
 Cauum a cauo dictum & eius inanitate.
 Calones calcei ex ligno facti.
 Calcendix genus conchae.
 Calpa genus uasis fictilis.
 Calces ampullae plumbeae.
 Calbeos armillas dicebant: quibus triumphantes utebantur & quibus ob uirtutem milites donabant.
 Calix q̄ in eo calidum bibitur.
 Calpurni a Calpo Numae regis filio sunt oriundi.
 Calim antiqui dicebant pro clam: ut nis pro nobis. san pro suam. am pro eam.
 Calicata aedificia calce polita.
 Caliptra genus uestimenti: quo capita operiebant.
 Calathos graeci nos dicimus quasillos.
 Caduceatores legati pacem petentes. Cato caduceatorum inquit nemo homo nocet.
 Carinantes probra obicientes a carina dicti: quae est infima pars naui. sic illi sortis infimae.
 Cathmea terra quae i aes conicitur: ut fiat oricalcum.
 Casa a cauatione dicta.
 Cassum antiquum.
 Casnar senex osorum lingua.
 Cassiculum reticulum a cassibus p̄ diminutionem dictum.
 Casteus a coeundo dictus.
 Cassilam antiqui pro casside ponebant.
 Cassabundus crebro cadens.
 Casaria quae custodit calam.
 Cassia uia a Cassio strata.
 Caput ex graeco dictum qd̄ illi interdum καπα dicunt.
 Caperatum rugosum a cornuum caprinorum similitudine dicitur.
 Capi poculi genus dictum a capiendo.
 Caprae a graeco appellatur. Has illi κισσῆται dicunt.
 Capital facinus quod capitis poena luitur.
 Capronae quorum iuba in frontem deuexae dictae q̄ si a capite pronae.
 Capidulum genus uestimenti quo caput tegebatur.
 Caprae dictae q̄ uirgultum carpant. siue a crepitu crurum. Vnde & crepas eas prisci dixerunt.
 Cuppes & cuppedia antiqui lautiores cibos noīabāt. inde & macellum & forum cuppedines appellabant.
 Cupidia autem a cupiditate sunt dicta. Vel sicut Varro uult: quae ibi fuerit cupidinis equitis domus q̄ fuerat ob latrocinium damnatus.
 Caprunculum uas fictile.
 Curatores dicuntur qui pupillis loco tutorum dantur. siue illi qui rei frumentariae agrifue diuisionis praepositi sunt.
 Curia locus est: ubi publicas curas gerebant.
 Calabra curia dicebatur ubi tantum ratio sacrorum

C

gerebatur.
 Curiae etiam nominantur in quibus uniuscuiusque patris populi romani quid geritur: quales sunt haec in quas Romulus populum distribuit numero triginta quibus postea additae sunt quingenta: ita ut in sua quisque curia sacra publica faceret: serialesque obseruaret his: quae curiis singulis nomina curiarum uirginum imposita esse domini: quas uirgines quondam Romani de sabinis rapuerant.
 Curriculo pro cursim ponebant. Plautus: Licet iquit uos abire curriculo.
 Curriculus diminutium est a curru.
 Curtilacum appellatur a curtio: qui eo loco in profundissimum se ob salutem Romani populi proiecit hiatum.
 Curionum aes dicebatur: quod dabatur Curioni ob sacerdotium curionatus.
 Curis est sabinarum hasta. Vnde Romulus quirinus: quae eam ferebat est dictus: & Romani a Quirino grates dicuntur. Quidam eum dictum putant a curibus: quae urbs fuit opulentissima sabinorum.
 Curitim lunonem appellabant qui eandem fere hastam putabant.
 Curiales eiusdem curie: ut tribules & municipes.
 Curules equi quadrigales.
 Curiata comitia a curiis appellata.
 Centurionus antea qui nunc centurio & curionus & decurionus dicebantur.
 Curules magistratus appellati sunt: quia curru uehebantur.
 Curiati fama a curio dicta: qui eo loco domum habuerat.
 Cura dicta est quasi cor edat: uel quia cor urat.
 Cum imperio est dicebatur apud antiquos qui nominatim a populo imperium.
 Cum potestate est dicebatur de eo: qui a populo aliqui negotio praeferebatur.
 Cuniculum idest foramen sub terra occultum: aut ab animalis quod simile est lepori appellatur cui subterfossa terra latere est solitum: aut a cuneorum similitudine qui omnem materiam intrant fidentes.
 Clunadum cultrum sanguinariū dictum: uel quia clunes hostiarum diuidit: uel quia ad clunes dependet.
 Cumerum uas nuptiale a similitudine cumerarum quae fiunt palmae: uel specti ad usum popularē sic appellatum.
 Culcita q̄ tormento inculcatur appellata.
 Culcitula fusticulus quidam ligneus in sacris dicebatur.
 Cumalter significat cum altero dictum ab antiquis ita breuitatis causa: ut sodes pro si audes. scilicet p̄ scies licet. sis pro si uis.
 Culliola cortices nucum uiridiū. dicta a similitudine culeorg: quibus uinum siue oleum continetur.
 Cussilem pro ignauo dicebant antiqui.
 Cum populo agere: hoc est populum ad concilium: aut comitia uocare.
 Conecti significat quidem omnes: sed coniuncti & congregati: ut uero omnes etiam si diuersis locis sint.
 Canire est sterces facere. Vnde & inquinare.
 Coturnum uas quo in sacrificiis uinum fundebatur.
 Culigna uas potorium. Cato: Culignam inquit i feno graeco ponit ut bene oleat.

Cōtiones dicti uidentur a cōtatione q̄ in emendis uendēdisq̄ mercibus tarde pueniant ad iusti precii finem. Itaq̄ apud ātīquos prima syllaba p. u. lit teram scribebatur.

Custodellam dicebant antiqui: quam nunc dicimus custodiam.

Cymbam grāci appellant κυμβιον

Cutis grācam habet originem hanc enim illi κυρον cyron dicunt.

Cutille lacus appellatur: q̄ in eo ē insula cotillia nomi nata a grācis.

Cnephosum antiqui dicebāt tenebricosum. grāci. n. κνεφος appellāt obscurum.

Cymbiū poculi genus a similitudine nauis: quā κῶμβιον dicitur appellatum.

Calassī tunicae genus q̄ grāci καλλοπιστον dicūt Alii dicūt nodum esse tunicae muliebris quo con nexa circa ceruicem tunica summittitur.

Cyparissiae dicitur ignes prodigiosi a similitudine cy pressorum.

Cybele mater q̄ dicebāt magnā: ita appellat q̄ age ret homines in furorē quod grāci κυβον dicunt.

Cybele uero eadē dicta a loco qui est in phrygia.

Cytherea: id est Venus ab urbe cythera i quā primū deuecta esse dicī concha: cum in mari eēt cōcepta.

Cyllenius mercurius dictus q̄ cēm rē sermo sine ma nibus cōficiat: q̄bus partibus corporis: q̄ carēt κολλοι mutilati uocātur. ideoq̄ quadratum eum sin gunt. Alii uolunt sic appellatū q̄ in cyllenia uia sit nutritus. Alii q̄ in monte archadiae cylleno. Alii q̄ a cyllene sit nympha educatus.

Cypria uenus q̄ ei primum in Cyprio insula tēplum sit cōstitutum. uel quia parientibus praesideat: q̄ grāce κυβην parere sit.

Cynthius Apollo a cyntho Deli monte uocatus.

Chalcidū genus aedificii. ab urbe chalcidica dictū.

Coragium instrumentum scenarum.

Chaos appellat hesiodus cōfusam quondam ab ini tio unitatē hiantē patētēq̄ in profundū. Ex eo & χεειν grāci & nos hiare dicimus. Vnde Ianus detracta aspiratione nominatur: eo q̄ fuerit omni um primus. cui primo supplicabant uelut parēti. & a quo rerum omnium factum putabant initiū.

Chanica mensurae genus.

Cybiū dictū q̄ eius mediū aquae patēt in oēs partes q̄ genus a geometris κυβος dicit. Vnde ē tessellae quadratae κυβοι. Hic & cybios genus piscis quia piscantes id genus pisciū uelut aleam ludant.

Cynasonas acus: quibus mulieres scalpunt caput.

Creperum dubium. unde icrepitare dicimus. q̄ ma le dicta fere incerta & dubia sunt.

Crepitulum ornamentum capitis. Id enim in capitis motu crepitum facit.

Crocotilum ualde exile. Plautus: Extortis talis cum crocotilis crusulis.

Crusculum diminutiuum a crure.

Crines a discretionē dicti quam grāci διακρισις ap pellant: Nam iidem eos κρινιδιας uocant.

Crocaton cortiorum uocis appellatio.

Crucium quod cruciat. Vnde Lucilius: Vinum insua ue crucium dixit.

Crocotirium genus operis pistorij.

Crustariae tabernae a uasis potariis crustatis dictae. Cracentes graciles. Ennius: Succincti gladius media regione cracentes.

Creui modo significat hereditatem adii. modo ma ior aetate uel census sū. modo dimicaui. modo di uisi: quae omnia duobus uerbis cresco & cerno tra huntur: quod illi κραινειν dicunt perficere. Crete re uocabulum trahitur a cratere: quod uas ē uini.

Craticulum a grāco κράτην deductum.

Centuria in agris significat ducenta iugera in re mi litari centum homines.

Centuriatus ager in ducena iugera definitus. Quia Romulus cetenis ciuibus ducena iugera tribuit.

Centuriata comitia. Itē curiata comitia dicebant: q̄a populus Romāus p cētenas turmas diuisus erat.

Cētenariae coenae dicebant in q̄s lege licina non plus centussibus praeter terrae natalibus impendebat. i. cē tum assibus qui erant breues nummi ex aere.

Coena apud ātīquos dicebat: quod nūc est prandiu. Vespernam quam nūc coenam appellamus.

Censio nam facere dicebatur censor: cum multam equiti irrogabat.

Coenacula dicuntur ad quae scalis ascenditur.

Cētum uitalia iudicia a centum uiris sunt dicta. Nā cū essent Romae triginta & quinque tribus quae & curiae sunt dictae terni ex singulis tribubus sūt ele cti ad iudicandū qui centum uiri appellati sunt: & licet quinq̄ amplius q̄ centum fuerint: tamē quo fa cilius nominarentur centum uiri i sunt dicti.

Centuron medicamentum a Chirone centauro in uentum.

Censere nūc significat putare nūc suadere nūc decer nere cēsis hastaria dicebat cū militi multo nomi ne ob delictū militare indicebatur q̄ hastas daret.

Cartholipis genus simiae: quae ultimam partem cau dae uilosam habet.

Ceritus furiosus.

Ceruus: quod κερωτος: id est cornua gerat dictus.

Careos saturnalibus muneri dabant humiliores po tentioribus: quia candelis pauperes locupletes ca reis utebantur.

Celsus ex grāco κελος eques dictus.

Celeres antiqui dixerūt quos nunc equites dicimus a celere interfectore Remi q̄ initio a Romulo his praepositus fuit qui primitus electi fuerunt ex sin gulis curiis: ideoq̄ omnino trecenti fuere.

Cermalus locus in urbe sic nominatus.

Columnae dictae quod culmina sustineant.

Cermius calciamenti genus.

Capadines saxa prominentia.

Cloacae a colluendo dictae.

Clunasimias a clunibus tritis dictas existimant.

Crustumia tribus a tusco: urbe crustumēta dicta.

Clucidatum dulce & suauē dicebatur.

Cloelia familia a clonio Aenae comite est appellata.

Clumae folliculi ordet.

Clutum grāci famosum κλητον dicunt. Vnde ac ce pta praepositione sit inclutus. In enim saepe augen di causam adducimus: ut inuocauit inclamauit.

Clypeum antiqui ob rotunditatem etiam coriū bo uis appellatū in quo foedus gabiorum cum Ro manis fuerat descriptum.

Classes clypeatas antiqui dixerunt quos nunc exerci-
 tus uocamus.
 Cloelia fossa a Cloelio duce albanorum dicta.
 Claudere & clauis ex graeco κλειω καὶ κλειω descen-
 dit, cuius rei tutelam penes fortunū esse putabāt
 qui clauium manu tenere fingeatur: & deus pu-
 tabatur esse portarum.
 Clauium consuetudo erat mulieribus donare ob si-
 gnificandam partus facilitatem.
 Clausula quam graeci περὶ οὐλῶν uocant a breui con-
 clusione est appellata.
 Clauata dicuntur aut uestimenta clauis intexta: aut
 calciamenta clauis confixa.
 Clauus analis appellatur: qui fingeatur in parietibus
 sacrarum aedium per annos singulos ut per eos nu-
 merus colligeretur annorum.
 Classis procincta exercitus instructus.
 Clingere cingere a graeco κλειω dici manifestum ē.
 Cercopa graeci appellāt lucrari undiq; cupientē, qua
 si κερδονέ: quē nos quoq; lucrionē uocamus.
 Classici testes dicebantur: qui signandis testamentis
 adhibebantur.
 Cometa culū genus uirgulae: in sacrificiis utebant.
 Crepos idest luperco dicebant a crepitu pellicularū
 quem faciunt uerberantes. Mos enim erat roma-
 nis in lupercalibus nudos discurrere & pellibus
 obuias qualq; foeminas ferire.
 Condere componere.
 Cincia locus romae ubi Cincioq; monumentū fuit.
 Capital lintē quoddā: quo in sacrificiis utebantur.
 Castrensi corona donabat qui primus hostiū castra
 pugnādo introisset, cui isigne erat ex auro uallū.
 Coliuaris porcus dicitur: qui cibo permixto: & colo-
 hyeme nutritur.
 Cognitor ē q; litē alterius suscipit coram ab eo cui da-
 tus est, procurator autē absentis noīe auctor fit.
 Claudiana tonitrua appellabāt: quia Claudius pulcher
 instituit: ut iudis post scenā factis lapidū collectus
 ita fieret: ut ueri tonitrus similitudinē imitaretur,
 nā antea leues admodū & parui sonitus fiebāt. cū
 clauī & lapides in labrum aeneum conicerentur.
 Caesones appellantur ex utero execti.
 Caesar quod est cognomē luliorum a caesarie dictus
 est: quia scilicet cum caesarie natus est.
 Capisit prehenderit.
 Capreoli uitium.
 Cincini intorti, quia ad locū capiendū tendūt appellati.
 Capillatum uel capillarem arborem dicebāt in qua
 capillum tonsum suspendebant.
 Contestari litem dicuntur duo aut plures aduersarii
 quod ordinato iudicio utraq; pars dicere solet te-
 stes estore.
 Cauiares hostiae dicebātur q; cauae idest pars hostiae
 cauda tenus diceretur: & ponebatur in sacrificio, p
 collegio pontificum quoq; anno.
 Confecta sus dicebatur: quae cum omni foetu adhuc
 bebatur ad sacrificium.
 Conclauata dicebantur: quae sub eadē erant clauē.
 Colofus a Caeto artifice: a quo formatus est dictus
 Fuit enim apud Rhodum insulam statua solis al-
 ta pedes centum & quinq;.
 Codeta appellatur ager trans tyberis q; i eo uirgulta

C

nascuntur a caudarum equinarum similitudinē.
 Cenſui a cenſendo agri proprie appellant: qui & emi
 & uenire iure ciuili poſſunt.
 Comedum bona ſua conſumentē antiqui dixerūt.
 Comedoniſ qui ut ſupra bona ſua conſumit.
 Cenſores dicti q; rem ſuam quiſq; tanti aſtimare ſo-
 ſolitus ſit: quantum illi cenſuerint.
 Conſiluerē Ennius pro conticuere poſuit.
 Claritudinē claritatem.
 Caſus dicimus non modō ea quae fortuito homini-
 bus accidunt: ſed etiam uocabulorum formas: quae
 in aliam atq; aliam cadunt effigiem.
 Catacreſin tropū nos abuſionē dicimus cū aliēis abu-
 timur perinde ac ſi propriis cū propria deficiunt.
 Coquū & piſtorē apd antiquos eūdē fuiſſe accepimus
 Neuius coquus inquit edit Neptūnum: Venerē
 Cererem ſignificat per Cererem panem: p Neptū-
 num piſces per Venerem holera.
 Cammeſem curſorem. Titinnius pro piſtore dixit:
 Collatiuum uentrem magnum & turgidum dixit:
 Plautus quia in eum omnia edulia congeruntur.
 Conuexū ē ex oī pre declinatū q̄lis ē natura caeli qd
 ex oī parte ad terram uerſus declinatum eſt.
 Calicatis calce politis.
 Confecerunt una fecerunt.
 Crebriſuro apud Ennium ſignificat uallum crebris
 ſuris idest palmis munitum.
 Cyprio boui merēdam. Ennius ſodacio uerſu cū di-
 xit ſignificat id quod ſolet fieri in inſula cyprio: in
 q̄ boues humano ſtercore paſcunt. Idem cū dicit
 ppter ſtagna ubi lanigerum genus piſcibus paſcit
 eſſe paludē demonſtrat in qua naſcuntur piſces ſi
 miles ranunculis quos oues conſectatae edunt.
 Conſponſor coniuſor.
 Canturnus nomen loci.
 Centena pondo dicebāt antiq; referentes ad libram:
 Coepiam futuꝝ tempus ab eo quod eſt coepi. Cato:
 Coepiā ſeditioſa uerba loq. Inuenitur quoq; apud
 maiores & infinitiui modi coepere:
 Concionem antiqui maſculino genere poſuere.
 Cognitu facilia eadem ratione dicitur qua dictu faci-
 lia & perſpectu & factu facilia.
 Contagionem eſſe dicendam non contagium.
 Clytellae dicunt nō rātū hae qbus ſarcinae colligatae
 multis portant: ſed etiā locus romae ppter ſimili-
 tudinē: & in uia flaminia loca qdā deuexa ſubinde
 & accliuia: ēt tormētū genus eodē noīe appellatū.
 Cloacale flumē dixit Cato p cloacae oīum colluue
 Compluriens a cōpluribus ſignificat ſaepe. Cato. Cō-
 tumelias mihi dixiſti compluriens.
 Citer ia appellabat effigies quaedā arguta & loq; tri-
 duli gratia quae in pōpa uehi ſolita ſit. Cato i. M.
 Ceciliū: Quid ego dicerē amplius: quē ego de-
 nig; credo in pompam ueſtitatum ire ludis pro ci-
 teria atq; ſpectatoribus ſermocinaturum.
 Curionem agnum. Plautus pro macro poſuit, quali
 cura macuiſſet.
 Coniectō interpres ſomniorum.
 Compare pro compesce dixerunt antiqui.
 Comparſit Terentius pro compescuit poſuit.
 Creduas credas. Plautus: Ipſus nec amat, nec tu crea-
 duas: ipſus pro ipſe.

Corius apud antiquos masculino genere dicebatur.
 Plautus: iam tibi tuis meritis crassus corius reddi-
 tus ē. Pari modo diuerso genere dicebant: hæc lu-
 dus: hæc metus: hæc amnis. hic frons.
 Collus quoque masculine dixerūt est enim genus tor-
 menti e corio.
 Crumina sacculi genus. Plautus: Dii bene uortant te
 ne crumina minuerint triginta minæ.
 Corinthienſes ex eo dici coeperunt ex quo coloni co-
 rinthum sunt deducti qui ante corinthii sunt di-
 cti: quam consuetudinem seruamus etiam cū ro-
 manenses & hispanenses & sicilienses negotiato-
 res dicimus qui in alienis ciuitatibus negociātur.
 Cautionem dicebāt quā modo dicimus cautionē.
 Consuetionem Plautus pro consuetudine dixit.
 Corculū a corde dicebāt atq; solertē & acutū. Plau. i
 casti. Ego sū liber meū corculū melliculū uerculū.
 Cassinam fabulam. Plau. inscripsit ab ancillæ nomi-
 ne Cassina: quam amari a se introduxit.
 Coniuola occulta.
 Cogitatio aduerbialiter pro cogitate.
 Clientam pro cliente Plautus dixit.
 Comœdica figuratum a comœdo. Plautus: Fuge he-
 us adstitisti & dulce & comœdica.
 Capulum & manubrium gladii uocatur: & id quo
 mortui efferuntur utrunq; a ciendo dictum: sane
 a capulo sit capularis.
 Cælassis cælaueris.
 Custoditio est opera ad custodiendum quid sumpta.
 Citior comparatiuum a cito. Plautus: Nullā ego rē
 citiorem apud homines esse q̄ famam reor.
 Clunes masculie. Plautus: Quasi lupus ab armis ua-
 leo: clunes inflatos fero.
 Cogitare p coctitare. i. frequēter coq̄re. Plau. posuit.
 Canitudinem pro canitie. Plautus: Stultus est aduer-
 sus ætatem & capitis canitudinem.
 Conruspāri conquirere. Plautus: posuit: conruspare
 tua consilia in pectore.
 Cæculat cæcis p̄ximi sūt oculorū acie obtusa. Plau.
 Nū nā mihi oculi cæculat: est ne hic n̄ hermiō.
 Cudere a cædendo dictum.
 Cōcipilauisti dictū a Næuio p corripuisti & iuolasti
 Claua teli genus: qua hercules utebatur.
 Calones militum serui: quia ligneas clauas gerebāt:
 græce τοκλα uocāt. Is quoq; huiusmodi telo
 utitur clauator appellatur.
 Consiptum apud Ennium pro consēptum reperit.
 Curiona sacra quæ in curiis fiebant.
 Corpulentis. Ennius pro magnis dixit: nos corpulē-
 tū dicimus corporis obesi hominem.
 Conciliatrix dicitur q̄ uiris conciliat uxores: & uxo-
 ribus uiros.
 Conuentæ conditio dicebatur cum primus sermo
 de nuptiis & earum conditione habebatur.
 Conceptrae feriale festa dicebantur quæ in certis
 diebus obseruabantur quotannis: ut sementiæ
 compitalitiæ.
 Celibari hasta caput nubētis comebatur q̄ in corpo-
 re gladiatoris stetisset abiecti occisq; ut quēad-
 modū illa cōiuncta fuerit cū corpe gladiatoris: sic
 ipsa cum uiro sit: uel q̄ matronæ lunonis cureris
 in tutela sint quæ ita appellabatur a ferēda hasta

quæ lingua sabiſorum curis dicitur: uel q̄ fortes
 uiros genituras ominetur uel q̄ nuptiali iure im-
 perio uiro subiicitur nubēs: quia hasta summa ar-
 morum & imperii est. Quam ob causam uiro for-
 tes ea donant. & captiui sub eadē ueneūt q̄s græ-
 ci Δορυαλο τους και Δορυλιη τους uocant.
 Ciniugilo noua nupta præcingebatur quod uir i le-
 cto soluebat factum ex lana ouis ut sicut illa in do-
 mum sublata coniuncta inter se sit sic uir suus se-
 cū cinctus uictusq; esset. Hūc herculaneo nodorū
 uictum uir soluit omnis gratia: ut sic ipse sc̄elix sit
 in suscipiendis liberis: ut fuit herculanus qui. lxx:
 liberos reliquit.
 Camelis uirginibus supplicare nuptiæ solitæ erāt.
 Cinxiæ lunonis nomen sanctum habebatur in nu-
 ptiis q̄ initio coniugii solutio erat cinguli quo no-
 ua nupta erat cincta.
 Cumeram uocabant antiqui uas quoddā qd̄ oper-
 tum in nuptiis ferebant: in quo erant nubētis utē
 filia quod & Camillum dicebāt: eo q̄ sacrorū mi-
 nistrum καμilon appellabant.
 Comptus idest ornatus a græco descendit apd̄ quos
 κοσμιy dicit̄ comere. & quia apud nos comis &
 comæ dicuntur capilli cum aliqua cura cōpositi.
 Corolla diminutiuum est a corona. corollam noua
 nupta de floribus uerbenis herbisq; a se lectis sub
 amiculo ferebat.
 Cipressi mortuorum domibus ponebātur ideo q̄
 huius generis arbor excisa non renascitur sicut ex
 mortuo nihil iam est sperandum quam & ob cau-
 sam in tutela ditis patris esse putatur.
 Curiales flamines curiarum sacerdotes.
 Cyparissæ appellātur acies quædam igneæ quæ no-
 ctu apparere solent ad similitudinem cupressi.
 Coinquirere deputare.
 Carnificis loco hēbat is q̄ se uulnerasset ut moriret̄.
 Capita deorū appellabant fasciculi facti de uerbenis.
 Consiptum clauis præconfixum.
 Corniscarum diuarum locus erat transyberim cor-
 nicibus dicatus quod lunonis tutela eē putabāt.
 Cælestia auguria uocant: cum fulminat aut tonat.
 Caduca auspicia dicunt cum aliquis in templo exci-
 dit ueluti uirge manu.
 Cliuia auspicia dicebant: quæ aliquid fieri prohibe-
 bant Omnia enim difficilia cliuia uocabant. Vnde
 de & cliuia loca ardua.
 Curiales mensæ in quibus imolabatur innoni quæ
 curis est appellata.
 Contrarium æs graue æs.
 Centumuiralia iudicia quæ centum uiro iudicabāt.
 Circumluium ius prædiorum.
 Cubam sabini uocant eam: quam militares lecticā:
 Vnde uidetur deriuatum esse cubiculum.
 Condicere est dicendo denunciare.
 Commetacula uirgæ quas flamines portant perge-
 res ad sacrificium ut a se homines amoueant.
 Casta mola gēus sacrificii qd̄ uestales uirgēs faciebāt.
 Culigna uas uariū a græco dcā quā illi dicūt cylica.
 Cincta flaminica ueste uelata.
 Captus locus d̄ ad sacrificiū legitime constitutus
 Capralia appellat̄ ager: qui uulgo ad capræ paludes
 dici solet.

Canifera mulier quæ fert canuam. i. qualum quod est eistæ genus.

Cōtiguum frustū carnis cū septē costis demptum.

Ceruaria ouis dicitur quæ pro cerua immolatur.

Conauditum coauditum sicut coagustatum dicitur.

Censio æstimatio: unde censores.

Corda frumenta q̄ sero maturescūt: ut soenū cordū.

Consciētia sacra quæ ex multorum cōsensu statuitur.

Culina uocat̄ locus in quo epulæ ī funere cōburūt.

Calpari uinum nouum quod ex dolio demitur sacrificii causa: anteq̄ gustetur. Ioui enim prius sua uina libabant quæ appellabant festa uinalia.

Cicatricare cicatricem inducere.

Compescere lucum est lucum suis finibus cohibere.

Commugento conuocato.

Capitarium æs quod capi potest.

Conquirere coercere.

Capitalis lucus ubi siquid uiolatum est caput uiolatoris expiatur.

Cloacare inquinare. Vnde & cloacæ dictæ.

Conregione e regione.

Conditio ī diem certū eius rei. quæ agit denūciatio.

Cubans auspicatur qui in lecto quærit augurium.

Concio conuentus dicta quasi conuocatio uelut conuocatio idest longa eiusdem rei agitatio in eadem mora consilii explicandi.

Clam a clauibus dictum q̄ his quæ celare uolumus claudimus.

Cella q̄ ea celentur quæ uolumus esse occulte.

Ciere nominare.

Vco cum pro puto ponimus ex græco deducitur: quod illi dicunt Δοκω.

Duplionem antiqui dicebant: quod nos duplum uenit autem a græco Δυπλον diplon.

Duicensus dicebatur cum altero. i. cum filio census.

Duis duas habet significationes. Nam & pro dis ponebatur. & pro dederis.

Duidens hostia bidens.

Duellum bellum uidelicet quod duabus partibus de uictoria contendentibus dimicatur. Inde & p̄ duellio: qui pertinaciter retinet bellum.

Duonum bonum.

Duplabis duplicabis.

Duodeuiginti dicendi consuetudinem a græcis traxisse uidemus qui sic enunciant Δωδεκικοοσι.

Dumosa frondosa.

Dubiat dubitat.

Dubenus apud antiquos dicebatur q̄ nūc dominus.

Dusmofo in loco apud Liuiū significat dumosū locum. Antig enim interferebat. i. litterā. & dicebat cosmittere p̄ cōmittere. & casmenæ pro camanæ.

Dumere antiqui quasi dumetica appellabant q̄ nos dumeta.

Domus a græco uenit Δομος uel doma.

Dracones dicti Δερκεδοι dercesthe. quod est uidere clarissimam enim dicuntur habere oculorū acie: qua ex cā incubantes eos thesauris custodiæ causa finxerunt antiqui. Ideoq̄ Aesculapio attribuuntur q̄ uigilantissimi generis putatur: quæ res medicinæ maxime necessaria est.

Dici mos erat romanis in omnibus sacrificiis præcibusq̄ populo Romano quiritibusq̄ quod est cura

D

rensisbus quæ ciuitas fabinorum potētissima fuit. Dalium supinū ait eē Aurelius ælius stultus. ofcorum quoq̄ lingua significat insanum. Santra uero dici putat ipsū quem græci Δαι λαιον id propter eius fatuitatem quis misereri debeat.

Dapsa apud antiquos dicebatur res diuina quæ fiebat aut hyberna sementia: aut uerna quod uocabulum ex græco deducitur apud quos id genus epularum Δαιος das dicitur. Itaq̄ & depatice se accipros antiqui dicebant significātes lauria dicimus magnifice. & dæpaticis negociū amplum ac magnificum.

Dedalam a uarietate regum: artificiorūq̄ dicta esse apud Lucretium terram apud Enniū Mineruam apud Virgilium Circen facile est intelligere cum græce Δαιδαλειν dædalem significat uariare.

Damium sacrificium quod fiebat in operto ī honore deæ bonæ dictum a contrarietate q̄ minime esset Δημοσιον demosio. i. publicum dea quoq̄ ipsa Δαμια damia. & sacerdos eius Δαμιας damiatrix appellabatur.

Draconas pro lachrymas. Linius sæpe posuit nimirum quod græci appellant Δακρυος dacrya. Item dautia: quæ dantur legatis hospitii gratia.

Danunt dant.

Dasi darei.

Danistæ fenestratores.

Dagnades sunt auium genus: quas ægyptii interponendum cum coronis deuicere soliti sunt quæ uellicando morsicandoq̄ & canturiendoq̄ assidue non patiuntur dormire potantes.

Daunia apulia appellatur a Dauno Iliricæ gētis clario uiro qui eam propter domesticam seditionem excedens patria occupauit.

Dorsū dictū q̄ pars ea corporis deuexa sit deorsum.

Donū ex græco est quod illi uocant Δωρον doron.

Donaticæ coronæ dictæ. q̄ his uictores in ludis donabantur quæ postea magnificentia causa istitutæ sunt super modum capitibus quasi amplitudine fiunt cum lares ornantur.

Dotam manifestum est ex græco esse: nam γιζωζ nci didone dicitur apud eos dare.

Doliola locus in urbe sic uocatur quia inuadētibus gallis senonibus urbem sacra in eodem loco doliolis ne spueri alicui licebat.

Doli uocabulum nunc tantum ī malis utimur apud antiquos autem etiam in bonis rebus utebatur: unde adhuc dicimus sine dolo malo nimirum: quia solebat dici & bonus.

Dirus dei ira natus.

Derogare est pprie cum quid ex lege uetere quo minus fiat sacris lege noua derogare ergo detrahere ē.

Diectum dicebat per antiphrasim uolentes significare malum diem.

Dirigere apud. Plautus inuenitur pro discedere.

Diruntium depurgant.

Dirutum ære militem dicebant antiqui cui stipendium ignominia causa nō est datum q̄ æs diruebatur in fiscum non in ruitis sacculum.

Delicata dicebatur diis consecrata quæ nunc dedicata. Vnde adhuc manet delicatus quasi luxui dicatus idest consecratus.

Dedicare autem proprie est dicendo deferre.
 Depuere cedere. Lucillius palmisq; misellam de-
 puuit me idest uerberauit me: quod ipsū ex græ-
 co est τριχιδην παῖν.
 Dedita intelligitur ualde data.
 Deperire significat ualde perire.
 Deris Δέρω græci appellāt pelles nauticas ubas: nos
 uocamus segestria.
 Demum q; significat post apud Liuium demus legi-
 tur. Alii demum pro dūtaxat posuerunt.
 Denicales feriæ colebantur cum hominis mortui
 causa familia purgabatur græci enī νεκρῶν μορ-
 tuum dicunt.
 Diminutus capite appellatur qui ciuitate mutatus
 est & ex alia familia in aliam adoptatus: & qui li-
 ber alteri mancipio datus est: & qui in hostiū po-
 testatem uenit: & cui aqua igniq; interdictum est.
 Diuidicula antiq dicebant quæ nunc sunt castella ex
 qbus a riuo cōmuni aqua qsq; in suū fundū ducit.
 Desitui dicebant antiqui: ut deamare deperire signi-
 ficantes omnem fructum percipere.
 Diuidiam discordiam.
 Deuersus dicebant deorsum uersus.
 Deinceps q; deinde cœpit: ut princeps q; primū cœpit.
 Deus dictus ē: q; ei nihil desit: uel quia oia cōmoda
 hoībus dat: siue a græco Δεός q; significat mortuū
 eo q; hominibus mortuus sit: sed magis constat id
 uocabulū ex græco θεός esse dictum aspiratione
 dempta qui mos antiquis nostris frequens erat.
 Dium antiqui ex græco appellabant a deo ortum &
 diurnum sub cælo lumen: θεός Διος διος. Vnde
 adhuc sub diuo fieri dicimus q; non sit sub tecto:
 & interdiu quod contrarium est noctu.
 Deuitare ualde uitare.
 Demagis pro minus antiqui dicebant.
 Denariæ cærimoniæ dicebantur: & tricenariæ qui-
 bus sacra adituris decem cōtinuis rebus uel. xxx.
 certis quibuldam rebus cærendum erat.
 Decreptus est desperatus. Crepera alamauita ut cre-
 pusculum extremum dici tempus. Siue decrepi-
 tus dictus quia propter senectutem nec mouere
 senec ullum facere potest creptum.
 Decimanus appellat limes: q; sit ab ortu solis ad oc-
 casum. Alter ex transuerso currēs appellat cardo.
 Decumana oua dicuntur & decumani fluctus quia
 sūt magna. nam & ouum decimum maius nasci-
 tur. & fluctus decimus fieri maximus dicitur.
 Depræhensa dicif genus militaris animaduersionis
 castigatione maior ignominia minor.
 Decima quæq; ueteres diis suis offerebant.
 Decuriones appellat qui denis equitibus præfunt.
 Depositum perfectum: quia omnes perfectiones an-
 tiqui politiones appellabant.
 Degunere degustare.
 Decures decuriones.
 Depubē porcū lactentē: qui phibitus sit pubes fieri.
 Decotes togæ detritæ.
 Diſſynna diana: quam esse lunam putabant: dicta q;
 fulgore suo omnia ostendat.
 Deblacterare est stulte loqui: Nam βλακός stultos
 appellant græci.
 Dicearchia uocabatur quæ nūc puteoli: q; ea ciuitas

quondam iustissime regebatur.
 Demone apud antiquos sunt: ut apud nos pagi.
 Dice pro dicam antiqui posuere.
 Dicermina dicunt. quæ decerpunt purgandi causa.
 Disertiones diuisiones patrimoniorū: iter se cōsortes.
 Dispensatores dicti. qui æs pensantes expendebant.
 non annumerabant. Hinc deducuntur expēsa si-
 ue dispensata uel compensata. Item compedium
 dispendium asspondium dupondium.
 Dispersere est proprie pecus a pastione deducere: ut
 compescere una pascere. & in uno loco cōtinere.
 Despretus ualde spretus.
 Desuare desinere.
 Dissulus porcus dicitur: cū in ceruice setas diuidit.
 Diserto a diserendo dictus.
 Dignorat signa imponūt: ut fieri solet i pecoribus.
 Disertim pro diserte antiqui dixerunt.
 Distissum & pertissum dicebant: quod nunc distes-
 sum & pertesum.
 Delubrum dicebant fustem delibratum: hoc est de
 corticatum: quem uenerabantur pro deo.
 Delicia est tignum quod a culmine ad regulas angu-
 lares infimas uersus fastigiatum collocatur: unde
 tectum deliciatum & regulæ deliciares.
 Degere antiqui posuerunt pro expectare.
 Deteriæ porcæ idest macilentæ.
 Delibare aquam sulco deriuare.
 Delicare ponebant pro deducere.
 Deliquium solis a delinquendo dictū: q; delinquat
 in cursu suo.
 Delinquere est prætermittere. quod non oportet præ-
 teriri. Hinc deliquia & delicta.
 Deliquum apud Plautum significat minus.
 Detudes esse detunfos diminutos.
 Delanicare est discidere & quasi lanam trahere. Vnde
 de lanocinia & lanius dicitur qui pecus discindit.
 Delapidata lapide strata.
 Dextans dicitur: quia asside est sextans. quæadmo-
 dum duodeuiginti & de una.
 Deluit soluit a græco Διολύειν.
 Delectus militum & is qui significatur amatus a le-
 gendo dicti sunt.
 Deliberare a libella qua quid perpenditur dictum.
 Detrectare est male tractare.
 Dextimum & sinistimum antiqui dixerunt.
 Dextra auspicia prospera.
 Dextrarum tibiagē genus est: quæ dextra tenentur.
 Dies dictus. q; diuini sit operis. siue a Ioue eius: ut pu-
 tabant: rectore. qui græce θεός Διος appellatur.
 siue q; cerni diurnus dehiscat in candorem.
 Diobolares meretrices dicuntur: quæ duobus obo-
 lis ducuntur.
 Diabata genus solearum græcanicarum.
 Deorata perorata.
 Deactio peractio.
 Dianius locus dianæ sacratum.
 Dissarreatio genus erat sacrificii quod inter uirum
 & mulierem fiebat. dissolutio dicta dissarreatio.
 quia fiebat farreo libo adhibito.
 Dium. quod sub cælo est extra tectum ab Ioue dice-
 batur. & dialis flamen. & dius heroum aliquis ab
 Ioue genus ducens.

Defrensam detritam atq; detonsam.
 Deinde compositum est ex præpositione & loci significatione, ut exinde proinde subinde, quæ item tempus significant.
 Diox genus piscis frequens in ponto.
 Deincipem antiqui dicebant proxime queng; caput ut principem primum caput.
 Diomedis campi in apulia appellantur qui ei i diuisione regni: quam cum Dauno fecit cesserunt.
 Diomedea insula: in qua Diomedes sepultus est excedens Italia.
 Depontani senes appellabantur qui sexagenarii de ponte deiciebantur.
 Desiderare & considerare a syderibus dici certum est.
 Decores decuriones.
 Deformicatum a fomitibus succisum: quibus confoveri erat solitum.
 Depeculatus a pecude dicitur: quoniam enim populū fraudat peculatus poena tenetur.
 Decultarunt ualde occuparunt.
 Decalicatum calce litum.
 Diurn fulgur appellabant diurnum: quod putabāt Iouis ut nocturnum Summani.
 Dicassit dixerit.

E Lucū significat languidum ac semisomnum: uel ut alii uolunt allucitorem & nugarum amatorem. siue alonem. id est extremo uino languētē: quod colō uocitant græci.
 Emere qd nūc ē mercari antiq; accipiebāt p sumere.
 Elices sulci aquarii: p quos aq; collecta educit e liris.
 Ennam etiam ne.
 Elaudare plus q; nominare.
 Elecebre argentariæ meretrices: ab eliciendo argento dictæ.
 Electabo eliciam.
 Enunq; ecquando.
 Emmusiata ad amussum facta.
 Endocium micium.
 Eritum.
 Empanda paganorum dea.
 Einen in eundem.
 Elumbum auulso lumbō.
 Elinguem sine lingua.
 Elacatena genus salamenti: quod appellatur uulgo malandrea.
 Enubrio inhibenti.
 Elix a liquore dicta.
 Endoplorato implorato: q; est cum quæstione scilicet mare. Implorare nāq; est cum fletu rogare quod ē proprie uapulantis.
 Endo, pinctu significat autem cum ex castris ī plū exitum est: procinctos quasi pinctos atq; expeditos. Nā apd antiquos toti succicti pugnasse dicūt.
 Empituum militem mercenarium.
 Emancipati duobus modis intelliguntur: aut ii qui ex patris iure exierunt: aut ii qui aliorum sūt domini quorum utrunq; sit mancipatione.
 Eum antiqui dicebant pro eorum.
 En pro eum ab eo quod est is.
 Egeriæ nymphæ sacrificabant pręgnantes: qd eam putabant facile conceptam aluum egerere.
 Escariæ mensæ quadratæ uocantur: in quibus homi-

E nes epulant. Ancilabris ea qua in sacrificando diis anclaratur quod est hauritur ministraturq;.
 Escit erit.
 Eapse ea ipsa.
 Euclatum euentilatum. Vnde uelabra quibus frumenta uentilantur.
 Egens uelut exgens cui ne gens quidem sit reliqua.
 Eiuratio significat id quod desideretur non posse p̄stari. Plautus: eiurauit militiam.
 Euerator uocatur qui accepta hæreditate iure iusta facere defuncto debet quasi non fecerit: seu quid in ea turbauerit suo capite luat. id nomē ductum a uerendo. Nam ex uernæ sunt purgatio quædā domus: ex qua mortuus ad sepulturam ferendus est quæ sit per euerrationem cestæ genere scoparum adhibito ab extra uerendo dictarum.
 Egretus & adgretus ex græco sūt ducta a surgēdo & pficiscēdo. Vnde & pnocto q̄si noctisurgit.
 Eccere iusiurandū est ac si dicatur per cererē: ut æcastor ædepol. alii eccere pro ecce positum accipiūt.
 Eamus ex græco iouey iomen.
 Europam tertiā orbis partem ab Europa Agenoris filia certū est appellari. Sed alii de amore Iouis in taurum uersi narrant. Alii eam a prædonibus raptam, & nauem quæ Iouis tutelā effigie tauri habuerit in eā regionē eē delatā. Quidā ob pulchritudinē regionis per similitudinē raptæ filia occupatam terram ab agenore & sœnicibus ferunt.
 Epolonos dicebant antiqui, quos nunc epulones dicimus. Datum autem est his nomen: q; epulas indicendi Ioui ceterisq; diis potestatem haberent.
 Eudieon lineum filium: q; medici extremo in clisterio relinquūt per quod chymos emittitur.
 Euboicum talentum nummo græco septem milium & quingentorum cistophorium est nostrum quattuor milium denariorum.
 Extrarium ab extraneo sic distinguitur, extrarius ē qui extra focum & sacramentum iusq; sit, extraneus ex altera terra quasi extraneus.
 Extra dicta q; ea diis prolecentur: quæ maxime extāt eminentq;.
 Extimū extremū significat: ita ut itimo sit cōtrariū.
 Extraneus ex alia terra.
 Exterrificus quoq; dicitur & qui ante tempus natus uel potius electus est, dictus autem exterrificus: q; eum mater exterrita aluo eiecit.
 Externus est alienus terræ.
 Experrectus a corrigēdo se uocatus: q; fere facimus recentes a somno.
 Expreta antiqui dicebant quasi experitia habita.
 Excudere p̄cudere & incus ipsa a cādēdo dicta sūt.
 Explorare antiquos pro exclamare usos: sed postea prospicere & certum cognoscere coepit significare. Itaq; speculator ab exploratore hoc distat: q; speculator hostilia silentio perspicit: explorator peccata clamore cognoscit.
 Expapillato brachio exerto: qd cū sit papilla nuda.
 Exberes exinteratas. siue exbuæ quæ exhiberūt: quasi epotæ.
 Exdorsua dorsum confringe: alii exime.
 Exfir purgamentum. unde adhuc manet suffio.
 Excedere egredi.

Experitos imperitos.
 Expleunt explent.
 Exduræ exuuiæ.
 Excipiu qd excipiat: ut p̄cipuū quod ante capitur.
 Excitet excutiet.
 Expatare i locū patētē se dare. siue i spatiū se cōferre.
 Exdecimata electa.
 Expectorat expectore eiicit.
 Experrectus est qui per se uigilare cōcepit.
 Expergitus ab alio excitatus: quem solemus dicere: expergefatum.
 Excidionem urbis a cedendo dictam manifestū est.
 Effata elocuta.
 Exporgere porro agere exporrigere.
 Exagogen euectionem.
 Exoletus qui adolescere idest crescere desuit.
 Exanclare exhaurire.
 Examen est & æquamentū: & iudicii inuestigatio: examinatio. & apium congregatio uel locustarū.
 Examussum regulariter amussis. n. regula fabroz ē: uel ut alii uolūt ferramētū: quo i poliēdo utūtur.
 Exgregiæ egregiæ. idest e grege lectæ.
 Exodium exitum.
 Exoriri surgere.
 Exuuiæ ab exuendo dictæ.
 Exercitus & militū copia dī: & homo multis negociis exercitus. sed supius q̄rti ordīs: hoc secundi ē.
 Exonides sunt comici uestitus. exertis humeris.
 Exiles & ilia a tenuitate uiarum: quas græci in charis appellant. ita uidentur esse dictæ.
 Exilica causa: quæ aduersus exulem agitur.
 Exitium antiqui ponebant pro exitu. nunc exitium pessimum exitum dicimus.
 Exercirent farcirent.
 Exercitationem exerciti dicebant antiqui.
 Exercitationē exercitati. itē exercitationem exercitissimū sic ab exercitato exercitationē exercitissimū.
 Exfuti exfusi. ut merat pro merfat.
 Effari & effata a fando. quod ipsum ex græco. phēz mi φημι dico.
 Equiria ludi: quos Romulus marti instituit p equorum cursum: qui in campo martio exercebantur.
 Equirine iussurandum per Quirinum.
 Equestre æs: quod equiti dabatur.
 Equitare antiqui dicebēt. equum publicum mereri.
 Equus Marti imolabaf: q̄ p eius effigiē troiā capti sint. uel q̄ eo genere aialis mats delectari putaret.
 Equo uehi flāmini diali non licebat: ne si longius digrederetur: sacra negligerentur.
 Exinsulabat exercebat. insulas enim sacerdotum filamenta uocabant.
 Existimare dictum ab æstimatione.
 Exrogare ē ex lege uetere aliqd eximef p nouā legē.
 Eximū inde dici cōeptū: qd in sacrificiis optimū pecus e grege eximebat: uel q̄ primum erat natura.
 Exemplum est quod sequamur aut uitemus.
 Exemplar ex quo simile faciamus. Illud animo æstatur: istud oculis conspicitur.
 Exhaustant efferunt.
 Exin metri causa dicitur pro exinde.
 Exesto extra esto. sicut enim lictor i qbusdā sacris clamitabat: hostis uictus: mulier uirgo exesto scilicet

interesse prohibebatur.
 Epulares epulabāt: q̄ i qbusdā ludis nocte epulabāt.
 Epistilium trabs quæ super columnas ponitur.
 Epeus nomen cuiusdā fabri qui equum dureū fecit.
 Epicrocū gēus amiculicroco tictū tenue & plucidū.
 Epulam antiqui etiam singulariter posuere.
 Epulimma genus uilissimum unguenti.
 Erectū citū qd sit iter cōsortes: ut i libris legū romanorū legit. Erectū a coercēdo dictū: unde & erciscunde & ercisi. Citum autē uocatum est a ciendo.
 Ederam flāmini diali neq̄ rāgere neq̄ nominare fas erat pro eo q̄ edera uincit: & ad quodcūq̄ se applicat. Sed ne annulū quidem gerere ei licebat solidum aut aliquem in se habere nodum.
 Edeatraz qui p̄sunt regis epulis. dicti αἰτο τῶν ἐδεῶν. Nam ἐδεῶν significat pulmentum.
 Eruum & eruilla a græco sūt dicta: quia illi eruum ὀρῶσος eruilla ἐρεβίνος appellant.
 Ergo correptū significat idē q̄ apud græcos οὐν. p̄ducte idē x̄piv: hoc est grācum scilicet gratia intelligitur pro causa. Sed illud superius etiam sine exemplis notum est: hoc inferius sic somniaf cū dicimus de aliquo: statua donatus est honoris uirtutisq̄ ergo: idest honoris uirtutisq̄ causa.
 Eritudo seruitudo.
 Erugere semel factū significat qd eructare sæpius illud enim perfecte formæ est: hoc frequentatiuæ.
 Erebum. Vir. interdū obscuritatē quandā esse describit apud inferos cum ait. imas erebi descendit ad umbras. Interdum flumen eiusdem loci dicēs & magnos erebi trānauiimus ānes. Varro uero crebro natam noctē ait. Vnde est & illud: crebro creata fuscis erinibus nox te inuoco.
 Effasilatū exertū. qd scilicet omē exertō brachio sit.
 Exilati idest extra uestimentum filo contextum.
 Ornamenta sacra erant cum far in fornaculis torrebant.
 Formiæ oppidū appellat ex græco uelut ἱπποῦς portus qd circa id crebræ stationes tataræ erant: unde proficiscebantur nauigaturi.
 Forma significat mō faciem cuiusq̄ rei mō calidā. ut cū exta quæ datur deforma appellatur. & cato ait de quodam ædificio æstate frigido hyeme feruido. itē forma appellatur plus miliacia ex melle.
 Fordicidis boues fordæ. idest grauidæ immolabantur dictæ a foetu.
 Fœdus appellatū ab eo q̄ in paciscendo fœdere hostia necaretur. Virgilius: & cæsa iungebant fœdera porca. uel quia in fœdera interponatur fides.
 Forcipes dicunt. q̄ his forma idest calida rapiunt.
 Forbeam antiqui omne genus cibi appellabant quæ græci φορβήν uocant.
 Fœdum antiqui dicebant pro hædo. solus pro hole re fostem pro hoste: fostiam pro hostia.
 Furnum nigrum uel atrum. hic dicta furnus: suria fumus: fuligo fulgus.
 Fodare fodere.
 Froctes frugi & bonus siue ualidus.
 Fox sex modis intelligit. Primo negociatiōis locus ut fox flāminiū. fox iuliū. ab eorū nominibus. q̄ ea fora custodienda curarunt. q̄ etiā locis priuatis & in uiis & in agris fieri solet. Alio in quo iudicia

fieri cū populo agi. conciones haberi solēt. Tertio
 cum is qui puincia præest forum agere dicit. cū
 ciuitates uocat. & de cōtrouerſiis eorū cognoscit.
 Quarto cum id fori antiqui appellabāt. qđ nunc
 uetitūbulū sepulchri dicari solet. Quinto locus in
 nauī sed tū masculini generis est & plurale. Sexto
 fori significant & circensia spectacula. quibus etiā
 minores forulos dicimus. Inde & forare foras da
 re & fores & foras & forculæ. i. hostiola dicuntur.
 Fons a fundendo dicitur.
 Fomites sunt assulæ ex arboribus dū cedūt excussæ
 dictæ. q. in eo ope occupati cibis potuq. cōfouēt.
 Atopilius adustas iā uites uocari existimant fomi
 tes. Alii uocari putant sintillas. q. ex ferro candem
 ri malleis excutunt. dictæ autē ita. quia igni sunt
 cōfotæ. pari mō assulæ q. sunt securibus excussæ.
 Fōtinalia fontiu sacra. unde & romæ fōtinalis porta.
 Foliū a græco uenit: qđ illi dicunt φύλλον. sed iō p
 unū. quia antiqui non geminabant cōsonantes.
 Focus fomenta focillationes foculi a fouendo idest
 calefaciendo dicta sunt.
 Folliculare appellatur pars remi quæ folliculo est te
 cta. a quo uita follicularis.
 Ferentarii auxiliares in bello: a ferendo auxilio di
 cti. uel quia fundis & lapidibus pugnabāt. quæ te
 la feruntur non tenentur.
 Fritum genus libi dictum: q. crebrius ad sacra fere
 batur: nec sine stue altero genere libi. quæ qui as
 ferebant struſerarii appellabantur.
 Færalia diis manibus sacrata festa a ferendis epulis.
 uel a ferendis pecudibus appellata.
 Feria a feriendis uictimis appellata.
 Februarius mēſis dictus: q. tū: idest extremo mēse
 anni populus februa ref: idest lustrare ac purga
 ref. uel a lunone februat. quā alii ferualē. romani
 februlim uocant: q. ipi eo mēse sacra fiebāt. eiusq.
 feræ erāt lupcalia: quo die mulieres februebātur
 a luperis amiculo lunonis. idest pelle capriā quā
 ob cām is quoq. dies februat. appellabāt. Quæ
 cūq. deniq. purgamēti cā in quibuscūq. sacrificiis
 adhibet februa appellat. Id uero qđ purgatur di
 citur februatū. Fescennini uersus qui canebantur
 in nuptiis. ex urbe fescennina dicuntur allati. siue
 ideo dicti: quia fascinum putabantur arcere.
 Fœnus & fœnerata res & lex de credita pecunia.
 Fœnebris a foetu dicta: q. crediti nūm. alios pariant.
 ur apđ græcos eadem res τοκος dicitur. fœnum
 quoq. pratorum ab hac causa est appellatum: quā
 do id ipsum manens quotannis nouum parit. Vn
 de etiam foestuca uocata est.
 Felicata patera dcā: q. ad filicis herbæ spēm sit calata
 Fefnoæ uocabant: q. depellere fascinū credebantur.
 Feriās antiqui festas uocabant: & aliæ erāt sine die fe
 sto. ut saturnalia quibus adiungebantur epulatio
 nes ex prouentu foetus pecorum frugumq.
 Ferire dictum. q. ferientes feruntur.
 Felicones mali & nullius usus a facili dicti.
 Ferus ager incultus.
 Factio & factiosus initio hōnesta uocabula erāt. ūde
 adhuc factiōes histrionū & qđrigariōz dicunt.
 Modo aut nōſe factiōis seditio & arma uocant.
 Fama a fādo dcā. sic apđ græ. φῆμι ἀπὸ τῆς φωνῆς.

Familia autem antea in liberis hōibz dicebat quorū
 dux & princeps generis uocabantur pater &
 mater familiæ. Vnde familiæ nobilium Pompiz
 lioz Valerioz: Cornelioz & familiares ex eadē
 familia. postea hoc nomine etiam famuli appella
 ri coeperunt permutata idest cum. u. littera.
 Faceſſere significat interdum facere: ut est iussa faceſ
 sunt interdum uero pro habeat ponitur. Pacu. Fa
 cessite omnes hinc. idest abite.
 Facul antiqui dicebant & faculter pro facile. Vnde fa
 cultas & difficultas uidentur dicta. Sed postea fa
 cilitas morum facta est facultas rerum.
 Famuletium dicebatur: quod nunc seruitium.
 Famelicofam terram palustrem uocabant.
 Famuli origo ab ofcis dependit apud quos seruus fa
 mel nominabatur unde & familia uocata.
 Fagural facellum Iouis in quo fuit fagus arbor: quæ
 Iouis sacra habebatur.
 Fauis qui nunc faui dicuntur dicti q. princeps genz
 tis eius ex ea natus sit: cum qua Hercules i fouea
 concubuit. Alii putant eum primum ostendisse
 quēadmodum urſi & lupi foueis caperentur.
 Fasces antiqui dicebant: ut fides.
 Famine dicitur.
 Facem in nuptiis in honorem Cereris præferebant
 aquaq. spargebatur noua nupta. siue ut casta pu
 rag. ad uirum ueniret: siue ut ignem atq. aquam
 cum uiro communicaret.
 Fabam nec tāgere nec noiare diali flāmini licet q. ea
 putatur ad mortuos pertinere. Nam & lemurali
 bus iacit laruis: & parentalibus adhibet sacrifici
 is: & in flore eius luctus litteræ apparere uident.
 Flāmē dialis dictus q. filo assidue uelut: idemq. ap
 pellatur flāmē quasi filāmē. dialis autē appellat a
 dio a quo uita dari putabatur hominibus.
 Familia diminutiuum a fama.
 Fauiani & Quintiliani appellabātur luperi a flauio
 & quintilio præpositis suis.
 Fastorum libri appellantur: in quibus totius aī sit
 descriptio. fasti enim dies festi sunt.
 Fanum a fauno dictum siue a fando: q. dum pon
 tifex maximus dedicat certa uerba fatur.
 Fastigium ædificii summum.
 Fauis a fauendo.
 Fauisse locū sic appellabāt in quo erat aqua iclusa cir
 ca templa. Sūt aut q. putant fauissas esse in capito
 lio cellis cisternisq. similes. ubi reponi erant solita
 ea quæ in templo uetustate erant facta inutilia.
 Fauentia bonā ominationē significat. Nā præcones
 clamantes populum sacrificiis fauere iubeant.
 Fauere enim est bona fari: & ueteres poetæ pro sile
 re uſi sunt fauere.
 Falcones dicuntur quorum digiti polices i pedibus
 intro sunt curati: a similitudine falcis.
 Farreum genus libi ex farre factum.
 Falarica genus teli missile quo utuntur ex falis. idest
 ex locis extructis dimicantes.
 Fatantur multa fantur.
 Falæ dictæ ab altitudine a falando quod apđ æthrus
 cos significat cælum.
 Farsenum uirgulti genus.
 Fascinum & fas a fando nominantur.

Factores nomenclatores: qui clam uelut infarcirent nomina saluatorum in aurem candidati.
Furnalia sacra Furinae: quam deam dicebant.
Furcilles siue furcilla: quibus homines suspendebant.
Fudus dicitur ager, qui planus sit ad similitudinem fundi ualorum.
Fundus quoque dicitur populus esse rei quam alienat, hoc est auctor.
Futare arguere est, unde & confutare. Sed Cato hoc pro sapientius fuisse posuit.
Futiles dicuntur qui silere tacenda nequeunt: sed ea effundunt, sic & uasa futilia a fundendo uocata.
Flagratores dicebantur genus hominum: quod mercede flagris caedebantur.
Flustra dicuntur, cum in mari fluctus non mouetur quam graeci ἀλῶντες, id est langorem uocant.
Flator tibicen.
Flemina dicuntur cum ex labore uiae sanguis defluit circa uallum.
Flaminus circus & uia flammia a flaminio consule dicta sunt: quod ab hanni bala interfecto est ad lacum transimenum.
Flaminia aedes domus Flaminis dialis.
Flamearii interfectores flamei coloris. Violarii interfectores uiolarii coloris dicuntur.
Flumentana porta Romae appellata quod Tyberis partem ea fluxisse affirmant.
Flaminio amicitur nubens ominis boni causa: quod eo assidue utebatur.
Fidusta a fide denotata: ea quae maximae fidei erant.
Fidis genus citharae dicta: quod tantum inter se chordae eius quantum inter homines fides concordet: cuius diminutiuum fidicula est.
Fixulas fibulas.
Fiscellus casei molis appetitor: ut catilliones catillorum liguritores.
Fiber genus uespae quadrupes. Plautus: Sic me subes quotidie quasi fiber salicis: quo nomine extremae fluminum orae appellatur. Vnde & fibras iocorum & simbras uestimentorum dicimus.
Fratraria uxor fratris.
Friuola sunt proprie uasa fictilia quassa. Vnde dicta uerba friuola: quae minus sunt fide subnixae.
Frater a graeco dictus ἐφρων: uel quod sit fere alter.
Frontem antiqui masculino genere dixere.
Fremum dictum uelut ferimentum.
Fratilli uilli fordidi in tapetis.
Fredebunt displicebunt.
Forago filum: quo textrices diurnum opus distinguunt a forando dictum.
Frucinal templum ueneris frugi.
Fringilla avis dicta quod frigore cantet & uigeat: unde & frigitare.
Fratrare puerorum mammae dicuntur: cum primum tumescunt: quod uelut fratres pares oriuntur: quod etiam in frumento spica fateri dicitur.
Frigere & frictum a graeco φριγεῖν horreo.
Fragellae locus in urbe: in quo ciuitatis felii hospites habitauerunt.
Festrum antiqui dicebant: quam nos fenestram.
Firmum ἐπιτορεῖν ἑρταυος: quod significat sustentaculum dictum uidetur.
Fraus erit fraudem commiserit.

Faleri oppidum a sale dictum ὄλῳ sal.
Fraxare uigiliam circumire.
Florifertum dictum quod eo die spicae ferunt ad sacrarium.
Frugamenta a frugibus appellata.
Frendere est frangere, unde & faba fressa, unde & de tibus dicimus frendere.
Formucalae forcipes dictae quod forma capiunt, id est seruicia.
Farrago appellatur id: quod ex pluribus satis pabuli causa datur iumentis.
Feciales a feriendo dicti, apud hos enim belli: pacisque faciendae ius est.
Feretrius iuppiter dictus a ferendo quod pace ferre putaretur: ex cuius templo sumebatur sceptrum, per quod iuraret: & lapidem scilicet: quo foedus ferirent.
Femur senioris & semen feminis.
Foenero & foeneror dici potest.
Fruis frugis dixerunt antiqui fructum & fructum.
Ferociter apud catoem ferociter agit.
Fiuere idem pro figere.
Frunifcor & frunitum dixit Cato: Nosque cum adhuc dictum infrunitum: certum est antiquos dixisse frunitum.
Foelices arbores Cato dixit quae fructum ferunt: infœlices quae non ferunt.
Falsius & falsior cum rationabiliter dici possint: non tamen in consuetudine.
Furum genitiuus pluralis a fure.
Fucilis falsa: dicta autem quasi fucata.
Feriae statim appellabantur quod certo statutoque die obseruarentur.
Fluonam lunonem mulieres colebant: quod eam sanguinis fluorem in conceptu retinere dicebant.
Flameo uestimento Flaminica utebatur, id est dialis uxor & louis sacerdos: quod telus fulminare idem erat colere.
Fulminum id quod est fulmine dictum quod locus statim fieri putabatur religiosus: quod eum deus sibi dicasse uideretur.
Fanatica dicitur arbor fulmine icta.
Fulmen dictum a fluore flammæ.
Fulgere prisci pro ferire dicebant. Vnde fulgur dictum est.
Funebres tibiae dicuntur: cum quibus in funere cantatur: quas Flaminii audire putabant illicitum.
Flaminus camillus puer dicebatur igneuius patrimis & matrimis quod Flaminii diali ad sacrificia praeministrabat. antiqui enim ministros camillos dicebant. Alii dicunt omnes pueros ab antiquis camillos appellatos: sicut habetur in antiquo carmine: cum pater filio de agricultura praeciperet hiberno puluere uerno luto grandia farra camillae metes.
Flaminia dicebatur sacerdotula: quae flaminicae diali praeministrabat eaque patrimis & matrimis erat id est patrem matremque adhuc uiuos habebat.
Ficolea palus ficulneus.
Flaminus licitor quod flaminii diali sacroque causa praesto est.
Frequentarium frequentem.
Fornicalia feriae institutae sunt farris torrendi gratia: quod ad fornacem: quod in pistinis erat sacrificium fieri solebat.
Furum bouem: id est nigrum immolabant aeterno: Ferentarii leuis armaturae pugnatores.
Fausillum porcellum foeturae porcorum.
Familiaris romanus priuatus romanus.
Fana quod fando consecratur.
Fastis diebus iucunda fari licebat: nefastis quaedam non fari licebat.

Foenus appellatur naturalis terræ foetus: ob quā cau-
 sam & nummorum foetus foenus est uocatum: &
 de ea re leges soenebres.
G Erræ crates uimiae athenienses cū syracu-
 sas obsiderēt & crebro gerras poscerēt: ir-
 ridētes siculi, gerras clamitabāt. Vnde factū est ut
 gerræ pro nugis & contemptu dicantur.
Genas Ennius palpebras putat: cū dicit hoc uersu Pā-
 dite sopigenas & corde relinqte sōnū. Alii eas par-
 tes putant genas dici quæ sūt sub oculis. Pacu. Ge-
 nas putat esse qua barba primū oritur hoc uersu
 Nunc primum oppacat flore lanugo genas.
Genilis dicitur & ex eodem genere ortus & is qui si-
 mili nomie appellatur: ut ait Cincius: Gētiles mi-
 hi sunt qui meo nomine appellantur.
Genialis lectus qui nuptiis sternitur in honore ge-
 nii. Vnde & appellatur.
Gens ælia appellat: quæ ex multis familiis conficit.
Gerusia curia ab ætatis uocabulo dicta.
Genuini dentes q̄ a genis dependent.
Gestus quo indicatur quid geratur præter participi-
 um quod a gerendo deducitur.
Genium appellabāt deum: qui uim obtineret rerū
 omniū gerēdarū. Aufustius genius inquit est deo-
 rū filius & parēs hoīum: ex quo hoīes gignuntur:
 p̄pterea genius meus nomiatur quia me genuit.
 Aliter geniū esse putarunt uniuscuiq̄ loci deum.
Germē est q̄ ex arborū surculis nascitur. unde & ger-
 mani quasi eadem stirpe geniti.
Germula sub minimo digito pedis tuberculum qđ
 gemere faciat eum qui gerat.
Gingrire anserum uocis proprium est. Vnde genus
 quoddam tibiærum exiguarum gingrinæ.
Gizeriator tibicen.
Gizeria ex multis obsoniis decerpta.
Geniales deos dixerūt aquā terrā ignē aerē. ea enim
 sunt semia regē quæ græcorū alii στοιχεα: alii
 γένεα στοιων uocant. Duodecim quoq̄ signa lunā
 & solem inter hos deos computabāt. Geniales au-
 tem dicti a gerendo: quia plurimū posse putabāt:
 quos postea gerulos appellarunt.
Gnarus cum significet id quod sciens peritus est.
Gnephosum obscurum: uidelicet ex græco: quod ē
 γνοφος.
Galli qui uocantur matris magni comites: dicti sūt
 a flumine cui nomen est gallo: quia qui ex eo bi-
 berint in hoc furere incipiunt: ut se priuent uirili-
 tatis parte. Alii putāt ideo eos sibi genitalia incide-
 re: quia uiolauerint nōmē patris matrisue: ne pos-
 sint ipsi fieri parentes.
Gnarigauit significat apud Liuiū narrauit. gnaruis/
 se narraffe.
Gaia cecilia est appellata: ut Romam uenit: quæ an-
 tea Tanaquil uocitata erat uxor Tarquinii prisci
 regis Romanorū: quæ tātæ probitatis fuit: ut id
 nomen ominis boni causa frequente ut nubētes:
 quam summam asseuerant lanificam fuisse.
Gallam bibere ac rugas cōducere uētri: cum ait Lu-
 cilius præmonet parsimonia esse utendum neq̄
 gulæ indulgendum uentremq̄ coartandum.
Gaulus genus nauigii pene rotundum.
Galbeum ornamentum genus.

G **Gestit** qui subita foelicitate exhilaratus nimio corpo-
 ris motu præter consuetudinem exultat.
Gneus & corporis insigne & prænomen a genera-
 do dicta esse & eaispa ex græco γυνεοςci appet.
Ganeū antiq̄ locū abditū ac uelut sub terra dixerūt.
 Terē. Vbi illū quærā: credo obductū i ganeum.
Garearia galearum similitudine dicta.
Gnitus & gnixus a generibus prisci dixerunt.
Gnotu cognitu.
Grauastrus senior. Plautus qui est grauastrus: q̄
 aduenit: ut pato grauastrus a grauitate dictus.
Gramiæ oculorū sunt uitia: quas alii gramas uocāt.
Gnoma appellatur genus machinolæ cuiusdā: quo
 regionis agri cuiusq̄ cognosci possunt: qđ genus
 græci dicunt γνωμονα.
Grummus terræ collectio minor tumulo.
Gracchuris urbs hiberæ regiōis dicta a graccho sem-
 pronio quæ antea ilurcis nominabatur.
Græca sacra festa Cereris ex Græciā trāsflata: quæ ob-
 inuētiōē Proserpinæ matronæ colebant: quæ sa-
 cra dū nō essent matronæ quæ facerēt p̄pter cla-
 dem kannensem & frequentiam lugentium insti-
 tutum est ne amplius centum diebus lugeretur.
Gruere dicūtur grues: ut sues grunnire. unde tractū
 est congruere hoc est cōuenire. quia id genus uo-
 lucrum minime soliuagum est.
Gradius Mars appellatus est a gradiēdo in bello ul-
 tro citroq̄. siue a uibratione hastæ quod græci di-
 cunt κροταμειν uelut alii dicūt: quia gramine sit
 ortus: quod interpretatur: quia corona graminea
 in re militari maximæ est honorationis.
Grassari antiq̄ ponebāt padulari. grassari aut̄ dicun-
 tur latrones uias obsidētes. gradi sigdē ambulare
 ē unde tractū grassari uidelicet ab ipetu gradiēdi.
Gralatores appellabant p̄atomimi q̄ ut salatiōē imi-
 tarēt ægipanas adiectis pticis furculas habētibus
 atq̄ in his supstātes ob simulationē crurū eius ger-
 neris gradiēbant utiq̄ p̄pter difficultatē cōsisten-
 di. Plau. Vīceres cursū ceruæ & gralatorē gradu.
Grauida est: quæ iam grauat̄ concepto p̄gnās:
 uelut occupata in generando q̄ concepit. Incipiens
 propinqua partui q̄ incitatus sit foetus eius.
Graculi a sono oris uocati: siue a gerendo dicti: quod
 iacta segetum semina plurimum gerāt. uel quod
 ex oliuetis cubitū se recipientes duas pedibus bac-
 cas tertiam ore ferant.
Greges ex græ. dici quos illi αγες solēt appellare.
Graue æs dictū a pōdere q̄a deni asses singuli pondo
 libras efficiebāt. denariū ab hoc ipso nūero dictū.
 Sed bello pūico populus ro. p̄ssus ære aliēo ex sin-
 gulis assibus librariis senos fecit q̄ tantuli ualerēt.
 Itē nūmi qđrati & bigati a figura celaturæ dicti.
Glomus in sacris crustulis kibii figura ex oleo coctū
 appellatur.
Glos uiri soror a græco.
Glutire & glucidare gallinarum proprium est: cum
 ouis incubituræ sunt.
Glitis subactis lenibus teneris.
Gluma ordeī tunicula dictū: qđ glubaf id granum
 unde & pecus glubi dicitur: cuius pellis detrahif.
Gliscere crescere est: & gliscere mensæ.
Gliscētes i. crescētes per instructionē epulæ scilicet:

Glucidatum suauē & iocūdum. græci etenim γλυκὺν
πον dulcem dicunt.

Gloria a græca uoce dicta. hanc enī illi κλεος uocāt.

Gulioce nucū in gladiū sūma & uiridia putamina.

Guturnum uas ex quo aqua in manus datur: ab eo
q̄ propter oris angustias guttatim fluat.

Gaudium γαυδιον dictum.

Genus dictū putatur a terræ græco uocabulo: quā
δαϊον dicunt.

Gannitio canum querula murmuratio.

Gessum graue iactum.

Gurgustium genus habitationis angustum a gurgulione dictum.

Gricenea funi crassus.

Grando guttæ aquæ concretæ solito grandiores.

h Erbā do cū ait Plaurus: significat uisum
me fateor qđ est antiquæ & pastoralis ui-
tæ iudiciū. nā q̄ parato cursu aut uitibus
cōtendebāt cū supati erant ex eo solo in quo certa-
men erat decerp̄ta herbam aduersario tradebāt.
Heluo dictus immoderate bona sua consumens ab
heluendo quia aspiratur: ut auiditas magis expro-
bretur. sit enim uox incitatio.

Heluacea genus ornamenti lidii dictū a colore bouū
q̄ est inter ruffū & album: appellaturq̄ heluus.

Herma a græcis ponit̄ pro firmamēto. Vnde etiam
Mercurii nomē inuētoris ut putabant firmæ ora-
tionis dictū. Interdum etiā faburrā significat.

Here. i. aduerbiū temporis heri dictū a græco χθες.

Hecta res minimi precii: quasi hietia: idest hiatus ho-
minis atq̄ oscitatio. Alii pusulam dixerunt esse: q̄
in coquendo pane solet adsurgere: a qua accipi re-
nullius precii cum dicimus non hæc te facio.

Heres apud antiquos pro domino putabatur. Hæ-
redium prædium paruulum.

Hæcate Diana eadē putabāt & luna & proserpina.

Helus & helusa antiqui dicebant: quod nunc holus
& holera.

Herem marteam antiq̄ accepta hæreditate colebāt
quæ a nomine appellabatur hæredum: & eē una
ex martis comitibus putabatur.

Heus aduerbiū uocandi a græco οὕτως uenit.

Hemona humana hominem dicebant.

Hariuga dicebatur hostia. cuius adhærtia inspicie-
bantur exta.

Hebes retunsi acuminis.

Helucus ab hiatu & oscitatione dictus.

Hemina ex græco ἡμισον qđ est dimidia ps sextarii.

Heliconides musæ a monte helicone uocatæ.

Hædera dicta q̄ hæreat: siue quod edita petat: uel qđ
id cui adhæserit edat quæ in tutela liberi putaba-
tur esse: quia ut ille iuuenis semper ita hæc uiret.
uel quia ita oīa sicut illæ mentes hominū illigat.

Herbilifander herba pastus: qui grauior est q̄ frumē-
to altus.

Hercules astrologus dictus: quod eo die se flammis
inicit: quo futura erat obscuratio solis.

Hernici dicti a saxis: quæ marsigerna dicuntur.

Histriones dicti q̄ primum ex histria uenerint.

Hertius iuppiter intra conspectū domus cuiusq̄ cole-
batur: quem etiam deum penitralē appellabant.

Hippagines naues quibus equi uehūtur: quas græci

ἵππων dicunt.

Hircipilli duorum pilorum homines.

Hirquitalli pueri primum ad uirilitem accedētes
a libidine scilicet hircorum dicti.

Hira quæ diminutiue dicitur hilla quā græci dicūt
intestinum est quod ieiunium uocant.

Hippacare est celeriter animam ducere ab equi hal-
tu: qui est supra modum acutus.

Hilum putant eē quod grano fabæ adhæret: ex quo
nihil & nihilum.

Hirrire garrire: quod genus uocis est cās rabiosa.

Hilarodos lasciuī & delicatī carminis cantor.

Hyppius: idest equester neptūnus dictus est uel q̄ pe-
gasus ex eo & pegaside natus sit. uel quod equule-
us: ut putant loco eius superpositus saturno fue-
rit: quē pro neptūno deuoraret uel q̄ tridētis icu-
terræ equum excierit. cui ob hoc in illyrico quas-
ternos equos iaciebāt: nono quoq̄ anno in mare.

Hippocoum uinum ex insula Coo: dictum ab agro
generoso cui nomen est Hippos.

Hastæ subiiciebant ea quæ publice uenundabant: qđ
signum præcipuum est hasta. Nam & Carthagi-
nenses cum bellum uellent Romam hastam mi-
serūt & Romani fortes uiros sæpe hasta donarūt.

Habitus habitus corporum.

Halapanta significat omnia mentientem. ποντοῦν.
græci omnia: & αλιτοῦνενον. i. fallentē appellāt.

Habitior pinguior.

Hostiliis laribus immolabāt: quod ab his hostes ar-
ceri putabant.

Halux pollex pedis scādēs sup̄ pximū dictus a salien-
do: nam αλλομαι græce latine significat salio.

Hāmo cognominatus q̄ in arena putatur iuentus q̄
græce hoc noīe αμμοσος appellat̄: cui cornua ad-
surgunt arietis a genere pecoris iter qđ inuētus ē.

Horreuū antiqui dicebant farreuū a farre.

Hostis apud antiquos peregrinus dicebatur: & qui
nunc hostis perduellio.

Hostia dicta est ab eo quod est hostire ferire.

Hordiariū æs qđ p̄ hordeo eq̄i Romano dabat.

Hostimentum beneficii pensatio.

Hosticapax hostium captor.

Hortus apud antiquos omnis uilla dicebatur: quod
ibi qui arma capere possint orientur.

Horctum & fructum pro bono dicebant.

Hamotradōes alii piscatores. alii qui unco cadauera
trahunt.

Hordea prægna. unde dies quo grauidæ hostiæ
immolabantur hordeacia.

Honorarios ludos quos & liberalia dicebant.

Hodidocos latro atq̄ abfessor uiarum.

Homelleum pilei genus.

Hyperionem alii patrem solis: alii ipsum quod eat
super terras ita appellatum putabant.

Humanum sacrificium dicebant quod mortui cau-
sa fiebat.

Hyperborei supra aquilonis flatus habitantes dicti
quod humanæ uitæ modum excedant uiuendo
ultra centesimum annum quali υπερβορεινῶν τῶν
τοῦ οὔρου sæculi humani.

Heluella holera minuta.

Hanula parua delubra quasi fanula.

Mponerant pro eum a nominatio is.
 Ianeus ianitor.
 Iussa iura.
 Iubere ponebatur pro dicere: quod ualet interdum
 pro decernere: ut populus iussit.
 Iunium mensem dictum putant a Iunone iudē ipm
 dicebant iunonium & iunonialem.
 Iulius quod eo mense dicitur Iulius natus.
 Iurgatio iuris actio.
 Iusti dies dicebantur triginta: cum exercitus eēt im-
 peratus & uexillum in arce positum.
 Iugæ auspicium est: cū iunctum iumentū stercus fecit.
 Iubar stella quam græci appellant εὐσφορος: hoc ē
 Lucifer: quod splendor eius diffunditur in modum
 iubar leonis.
 Iugula stella orion quod amplior sit cæteris q̄si nux
 iuglandis.
 Iugum sub quo uicti transibant: hoc modo fiebat fi-
 xis duabus hastis sup̄ eas ligabatur tertia: sub his
 uictos discinctos transire cogebant.
 Iugere milui dicuntur cum uocem emittunt.
 Iuges eiusdē iugi pares, unde & coniuges & seuges.
 Iubilare est rustica uoce inclamare.
 Iuuentutis sacra pro iuuenibus sunt instituta.
 Iurare flammī diali fas non erat.
 Iuuenalia fingebant Dianæ simulacra. quia ea ætas
 fortis est ad tolerandam uitam, Diana enim iuuarū
 putabatur dea.
 Iugarius uicus dicitur Romæ: quia ibi fuerat ara Iunō
 nis iugæ, quam putabant matrimonia iungere.
 Illia dicta a bina quæ pars chartæ est tenuissima.
 Illicet sine dubio.
 Ianiculum dictum quod per eum Romanus popu-
 lus primitus transierit in agrum ethruscum.
 Idulis ouis dicebat: q̄ oībus idibus Ioui mactabat.
 Ianual libi genus, quod Iano tantūmodo delibatur.
 Iambi uocabant qui singuli ex profenio loquebant.
 Iambi qui terni.
 Igitur nunc quidem pro completionis significatiōe
 ualet: quæ est ergo. Sed apud antiquos ponebant
 proinde & postea & tum.
 Ircens genus farciminis.
 Irquitallus puer qui primo uirilitatē suā experitur.
 Iouistæ compositum a Ioue & iuste.
 Ignitabulum: ignis receptaculum.
 Ignia uitia uasorum fictilium.
 Ipsipe ipsi neq̄ alii.
 Icit percussit.
 Isipere farinola iacere pultis. Vnde dissipare obsipa-
 re: ut cum rustici dicunt obsipa pullis escam.
 Irnella uasis genus in sacris.
 Ibi dicitur cū locus semel demonstrat ibidē cū sapius.
 Ipsullices bractæ in uirilē: muliebresq̄ spēm exp̄ssæ.
 Ironida Minerva a loco sic appellata.
 Ircipes genus rastorum ferreorum quod plures ha-
 bet dentes ad extirpandas herbas in agris.
 Irpini appellati noīe lupi: quem irpum dicūt sannī-
 res: eum enim ducem secuti agros occupauere.
 Ignis uestæ si quando iter stinctus esset: uirgines uer-
 beribus afficiebantur a pōtifice, quibus mos erat
 tabulā scēlicis materiæ tādiu uerberare quousq̄
 exceptum ignem cribro æneo uirgo i adē ferret.

I
 Ighem ex domo flaminia efferri non licebat nisi dir-
 uina rei gratia.
 Icadion nomen sæuissimi piratæ.
 Iracundia dicta quod ira incendat.
 Italia dicta quod magnos uitulos: hoc ē boues habe-
 at, uituli etenim ab italibus sunt dicti, Italia ab Italo re-
 ge: eadem ab Attelio putatur appellata.
 Indoles incrementum industria.
 Indigetes dii: quorum nomina uulgari non licet.
 Indeptare consequi.
 Industrium antiqui dicebant indostruū: quasi q̄ ger-
 quid ageret intro strueret, & studeret domi.
 Inductium funus ad quod per præconē euocabat.
 Indepisci adsequi adipisci.
 Indiges idigētis facit, hoc noīe Aeneas ab Ascāio ap-
 pellatus est: cū pugnans cū Mezentio nusq̄ appa-
 ruisset, in cuius noīe etiā templū construxit.
 Inquilinus qui eundem colit focum: uelut eiusdem
 loci cultor.
 Iucillæ fossæ quæ in uis fiunt ad deducendam aquā
 siue deriuationes de riuo communi factæ.
 Incitega machinula: in quam constituebatur in con-
 uicio uini amphora: de qua subinde deferent uir-
 na. Castor ita me hercules ut subaudiatur iuuet.
 Vccium Iouem appellabāt: q̄ eum lucis
 esse causam credebant.
 Lenisci: id est fasciolarum colorissæ depēdētes
 ex coronis, propterea dicuntur quod antiquissi-
 mum fuit genus coronarum laneorum.
 Lectus dictus a collectis foliis ad cubitādū: uel quod
 fatigatos ad se alliciat: uel a græco λεκτρον.
 Lapidem silicem tenebāt iuraturi per Iouē hæc uer-
 ba dicētes: si sciens falleret me diēspiter salua urbe
 arceq̄ bonis eiiciat: ut ego hunc lapidem.
 Lepista genus uasis aquarii.
 Legio samnitum lintheata appellata est: quod samni-
 tes intrantes singuli ad aram uelis lintheis circūda-
 tam non cessuros romano militi iurauerunt.
 Lenones ab alliciendo adolescētuolos appellati.
 Lethū ab obliuione: quā græci λῆθην uocāt dictū.
 Lemonia tribus a pago lemonio appellata: qui est a
 porta capena uia latina.
 Leria ornamenta tunicarum aurea.
 Lesbium genus uasis cælati a lesbis inuentum.
 Legimus aut scriptum aut olera glandesue & alia q̄
 dem & addita præpositione dicimus colligimus
 diligimus.
 Lectolia isula dicta a cōsobrina Aeneæ ibidē sepulta.
 Lictores dicuntur quod fascēs uirgarum ligatos fe-
 runt imperantibus magistratibus qui delinquenti-
 bus plagas ingerunt.
 Liber repertor uini. Ideo sic appellatur quod uino uis
 omnia libere loquantur.
 Limis obliquus: id est transuersus: unde limina.
 Limites in agris nunc termini, nunc uia transuersæ.
 Limitatus ager in centurias dimensus.
 Librile scapus libræ.
 Librila appellantur instrumēta bellica saxa, sed brachii
 grossitudinē in modū flagelloꝝ loris reuincta.
 Liberalia liberi festa quæ apud græcos dicuntur Διο-
 νυσια. Neuius libera lingua loquamur ludis li-
 beralibus.

Limaces coeleæ a limo appellatæ.
Litatum alii solitum deditum deo: quasi alii ex græco a præcibus: quas illi litas dicunt.
Lixæ qui exercitum sequuntur questus gratia dicti: quod extra ordinem sint militiæ: eisq; liceat quod libuerit: alii eos a lica appellatos dicunt: quod & ille herculem sit secutus. quidam a liguriendo questum.
Lingula per diminutionem lingue dicta. alias a similitudine exertæ: ut in calicibus: alias insertæ: idest infra dentes coercitæ: ut in tibiis.
Libella diminutivum a libra.
Lacit decipiendi inducit.
Lax etenim fraus est.
Lituus appellatus est q; litis sit testis. est enim genus buccinæ incurvæ: qd q; cecinerit dicitur liticen.
Ennius inde loci lituus sonitus effundit acutos.
Litis cecidisse dicitur qui eius rei de q; agebat cām aīsit
Lyx abundus iter libere ac prolixè faciens.
Licitati in mercando siue in pugnando contendentes melius est pugnando non mercando.
Liquitur labitur fluit.
Lingulcia genus piscis uel mulier auguratrix.
Lance & lico dicebatur apud antiquos: quia qui fur tum ibat quærere i domo aliena lico cinctus intrabat: lancemq; ante oculos tenebat propter matrū familiæ aut uirginum præsentiam.
Lautia epularum magnificentia: alii a lauazione dictum putant: quia apud antiquos hæ elegantia q; nunc sunt non erant: & raro aliquis lauabat.
Læua sinistra: quā græci σκηνον dicunt: & dicitur ἐκ λαιῶν unde leuū: unde tractū cognomē Scæuolæ: læua læuū sinistrū & retro rsū sinistrorsū.
Lacuna aquæ collectio a lacu deriuatur quam alii lunas uocant. alii lustrum dicunt.
Lacit in fraudem iducit. inde est allicere & laceffere. inde læctat illectat delectat oblectat.
Læna uestimēti genus habitus duplicis quod appellatam existimant tuscæ: quod græce λαινωδον.
Latumias ex græco & maxime a syracusanis: q; laotomias & appellat & habent instar carceris: ex qbus locis excisi sunt lapides ad extruendam urbem.
Laureati milites sequebantur currū triūphātis. ut q; si purgati a sorde humana intraret urbē. Itaq; eandē laurū oībus suffusionibus adhiberi solitū erat: uel quod medicamento siccissima sit. uel qd omni tempore uiret: ut similiter respub. floreat.
Lauerniones fures antiqui dicebāt: quod sub tutela deæ Lauernæ essent: in cuius loco obscuro abdito q; solitos furta prædāq; interfoluere. hinc & lauernalis porta uocata est.
Lacerare diuidere cōminuere est ex quo dētur cum laruis qui descendendo lacerat pecora.
Lacinia pars uestimenti est.
Lacerna quia minus capitis sit.
Lacerum quodcūq; tum in corpore imminutū est.
Laudare ponebatur apud antiquos pro nominare.
Lautitia farina appellatur ex tritico aq; consperfo.
Lautulæ locus extra urbem: quo loco quia aqua fluebat lauandi usum exercebant.
Lactaria columna in foro olitorio dicta: quod ibi infantes lacte alendos deferebant.
Lacobrigæ nomen cōpositū a lac & arcobriga hispā

niz oppido.
Lancea a græco quam illi λογχην uocant. λογχη enim est hasta & λογχιτης satelles.
Lanoculus qui lana tegit oculi uitium.
Lamberat scindit atq; lapiat.
Lanerū uestimēti genus ex lana succida confectum.
Lipuit dolore afficit.
Lapicidina ubi exciduntur lapides.
Latex a lacu profluens aqua dicitur: Utuntur tamen hoc uocabulo & in uino.
Latine loqui a latio dictum est: quæ locutio adeo est uersa: ut uix ulla pars eius maneat innoxia.
Latrones eos antiqui dicebāt: qui cōducti militabāt quasi λατρεύοντες: idest seruiētes: nā λατρεῖα ē seruitus: at nunc uiarum obsessores dicuntur: qd a latere adoriuntur. uel quod insidiantur latēter.
Laurentalia a coniugis faustuli inuentione Remi & Romuli laurentiæ festa.
Locupletes locorū multorum diu locatum positū.
Laruati furiosi & mente moti quasi laruis exciti.
Lotos arboris genus: ex cuius materia frequenter tibiæ fiebant: cuius bacchis usi quondam pastiloto fagi dicti.
Lucar dicitur quod ex lucis captatur.
Lucerēses & luceres q; pars tertia po. ro. est distributa a Tatio & Romulo appellati sunt a Luceo Ardeæ rege q; auxilio fuit Romulo aduersus tatiū bellāri
Lucani appellati dicunt q; eorū regio sita ē ad præstelæ luciferæ. uel q; loca herbosa sint. i. multæ lucis: uel a Lucilio duce uel q; primitus i luco cōfederūt
Lucaris pecunia quæ in luco erat data.
Lucaria festa in luco colebāt Romāi q; p magnus intra mare & salariā & tyberim fuit pro eo q; uicti a gallis fugientes e prælio in ipso se occultauerunt.
Lucem facere dicuntur saturno sacrificantes idest capita detegere.
Lucius prænomen est eius q; primum fuit: quia oriēte luce natus est.
Lycii Apollinis oraculū in lycia maximæ claritatis fuit ob luporū interfectionē. λύκος enim lupus ē.
Luxa membra e suis locis mota & soluta a quo luxuriosus in re familiari solutus.
Lucuntere genus operis pistorii.
Lucretilis mons in sabinis.
Lucomones quidā hoīes ob insaniam dicti: quod loca ad quæ uenissent festa facerent.
Lucomodi a duce suo Lucomo dicti: qui postea lucēses appellati sunt.
Luculentus a luce appellatus.
Luens est diluens usq; ad nihil tractum a græco λυειν: hic dictū lutū terra humo re soluta & lustratio: qua qd solui ac liberaf. inde & λυτράκιον λυτρεος: idest solutione auri. lytra enim libra est.
Luctus & luges a græca λυτρεος λυτρεος του βίου uel λυτρεος λυτρεος.
Longitrorfus sic dicitur sicut dextrorsus sinistrorsus.
Lustra significant lucanas lutosas: quæ sunt in siluis aprorum cubilia. a qua similitudine hi qui in locis abditis & sordidis uentri & desidiæ operā dāt dicuntur in lustris uitam agere. & cum eiusedē uocabuli prima syllaba producitur significat nūc tēpus quinquennale: nunc populi lustrationem.

Lymphæ dictæ sunt a nymphis. uulgo autem mēoria p
ditū est quicquid spēm quandā e fonte. i. effugiē nym
phæ uiderit furēdī nō fecisse finē quos græci νῦν
φολῶν τοῦσ' uocant: latini lymphatos appellant.
Luxantur: idest luxuriantur: a luxu dictum.
Lina genus herbæ uel potius spinæ.
Lumbago uirium & debilitas lumborum.
Luscitio uitium oculorum quod clarius uesperī q̄
meridie cernit.
Lura os culei uel etiā utris: unde lurcones capacis gu
læ homines & bonorū suorum consumptores.
Lustrici uel lustrati dies infantium appellantur puel
larum octauus. puerorum nonus: quia his lustrā
tur. atq; eis nomina imponuntur.
Luridi supra modum pallidi.
Lirnesiades ab oppido phrygiæ lirnesio dicti.
Loebesum & loebertatem antiqui dicebāt liberum
& libertatem ita græci.
Lycophes græci dicūt quod nos primum tempus
lucis. dictum autem lycophes: quasi λεικονφως
.i. lumen candidum.
Libertatis templum auentino fuerat constructum.
Lingua non solum pars corporis dicitur sed etiā dif
ferentia sermonum. promōtorii quoq; genus nō
excellētis sed molliter in planum deuexi.
Lybicus campus in agro argeo appellatus q̄ i eo pri
mum fruges ex lybia allatæ sūt: quam ob causam
etiam Ceres ab agris lybissa uocata est.
Leparanses liparitani ciues idest liparense.
Labes macula in uestimento dicitur & deinde.
metaphoricos trāsferē i hoīes uitupatiōe dignos.
Latrare Ennius pro pscere potuit.
Latitarunt Cato posuit pro sæpe tulerunt.
Liberales dicuntur non solum benigni: sed etiam in
genuæ formæ homines.
Liberata ponebant pro effata: idest locuta.
Lacus lucrinus i uestigialibus publicis primus locat
eruēdus oīs boni gratia ut i dilectu cenosinæ pri
mi nominabantur. Valerius saluinus statorius.
Lanæ effigies cōpitalibus noctu dabant per cōpita:
q̄ lares is erat dies festus: animæ putabant esse ho
minum: sed non in numero deorum.
Assapia Apulia a Messapo rege appellata
m Macus magis auctus.
Macellum dictum a Macello quodam q̄
exercebat in urbe latrocinium quodam nato cēso
res Aemilius & Fuluius statuerunt uti in domo
eius obsonia uenderentur.
Macilenti macie reuati.
Muricidum ignauum stultū. Plautus: Muricide ho
mo ignaue iners.
Mālium patritiæ familiæ neminē uocari licuit post
eum manlium qui gallos a capitolio depulit q̄ is
regnum occupare conatus necatusq; est.
Marcus denominatiuum a marco.
Mane a diis manibus dixerunt. Nam mana bona di
citur. Vnde & mater matuta & poma matura.
Matrōas appellabāt ea fere q̄b; stolas hēndi ius erat.
Mater familiæ nō ante dicebat: q̄ uir eius pater fami
liæ dictus esset. nec possūt hoc noīe plures in una
familia præter unam appellari. Sed nec uidua hoc
nomine: nec quæ sine filiis est uocari pōt.

M

Matula uas urinæ.
Matralia matris matutæ festa.
Mattici cognominātur homines malarum magna
rum atq; oribus late parentibus.
Matrimēs ac patrimēs dicūtur quibus patres & ma
tres adhuc uiuunt.
Matellio diminutiuum a matula.
Magmentum magis augmentatum.
Madulla ebrius a græco deductum. uel q̄
madidus satis uino.
Magisterare moderari. unde magistri nō solū docto
res artū: sed et pagorū societātū uicorū collegiorū
eqtū dicunt: q̄a oēs hi magis cæteris possūt. Vnde
& magistratus q̄ per imperia potētiores sūt: q̄ pri
uati. quæ uox duabus significationibus notatur.
Nā aut personam ipsam demonstrat: ut cum dici
mus: magistratus iussit. aut honorem: ut cū dicis:
Titio magistratus datus est.
Maximus pōtifex q̄ maximus rerum quæ ad sacra
& religiones pertinent iudex sit uindexq; cōtuma
ciæ priuatorum magistratuumq;.
Magis a græco μάλλον uenit.
Magnum focerum appellat uir uxoris suæ auum.
Magnam socrum uir uxoris suæ auiam appellat.
Maximi annales appellabātur nō magnitudine sed
q̄ eos pontifex maximus consecrasset.
Maximus curio quo ius auctoritate curiæ: omnesq;
curiones reguntur.
Mānare dicis ex itegro: sed nō solido nimis p mini
mas partes erūpit: quod ex græco τραῖν ἀνυσσῶν
rarus: quia illi non satis solidum ἀνυσσῶν dicunt.
Manalē fontē dici p eo q̄ aq̄ ex eo semper manet.
Manalē lapidē putabāt eē hostiū horchi p qd̄ aīa in
ferorū ad superos manarent qui dicunt manes.
Manalē uocabāt lapidē etiā petrā quādā quæ erat ex
tra portā capenā iuxta ædē martis: quam cū pp ni
miā siccitatē i urbē ptraherēt inseqbāt pluuia sta
tim eūq; q̄ aq̄s manaret manalē lapidem dixere:
Manias dicūt ficta quædā ex farina i hoīum figuræ
q̄a turpes fiāt q̄s alii maniolas uocāt. manias autē
quas nutrices minitant pueris paruulis eē laruas.
Idem manes quos deos deasq; putabant: quousq;
ab inferis ad superos emanare credebant. Sūt qui
maniam laruarum matrem auiamue putant.
Manceps dicitur quod manu capitur.
Māduces effigies in pōpa antiquorū inter cæteras ri
diculas formidolosq; ire solebat magnis malis
ac late dehiscēs & ingētē dētibus sonitū faciens. de
qua Plautus ait: Quid si ad ludos me pro mandu
ce locē quapropter clare crepito dentibus.
Mancinati fata appellabātur q̄ mancinus habuit in
signem domum quæ publicata est eo interfecto.
Mamertus prænomen est oscum. eo q̄ hi Martem
mamertem dicunt.
Municeps qui municipio liber natus est. Item qui ex
alio genere hominum munus functus est. Item q̄
in municipio a seruitute se liberauit a mūcipe. Ite
municipes erāt qui ex aliis ciuitatibus Romā ue
nissent: quibus non licebat magistratum capere:
sed tātum muneris partem: ut fuerūt cumani ace
rani attellani: qui & ciues romani erāt. & in legio
ne merebant: sed dignitates non capiebant.

Mamuri uetuli nomen frequenter i cantibus roma ni frequentabāt. hac de causa Numma pōpilio re gnante e cælo cecidisse fertur ancile: idest scutum breue: quod ideo sic est appellatū: quia ex utroq; latere erat recisum ut sūmum infimumq; eius la tus medio pateret unag; edita uox omnium po tentissimā fore ciuitatem q̄diu id in ea mansisset. Itaq; facta sunt eiusdem generis plura quibus id misceretur. ne iternosci cæleste posset, probatum opus est maxime, ne tuxii qui præmii loco petit ut suum nomen inter carmina salii canerent.

Mamers mamertis facit: idem lingua osca mars mar tis unde & mamertini in sicilia dicti qui Messa næ habitant.

Marnalis campus in cælio monte dicitur: quod i eo equiria solebat fieri siquando aquæ tyberis cam/pum martium occupassent.

Mamiliorum familia a mamilia Telagoni filia: quā tusculi procreauerāt est appellata.

Mamilia turris intra saburæ regionem a mamilio nomen accepit.

Mamphur appellatur loro circūuolutum medio / cris longitudinis lignum rotundum quod circū agunt fabri in operibus tornandis.

Manfuetum ad manum uenire suetum. alii māsue/ tum dictum neg; ex misericordia mœstum. neg; ex crudelitate sæuum. sed modestia temperatum.

Manticulari dicuntur qui manticalas adtreçant ut furentur. Vnde poetæ pro dolosæ quid agendo hoc uerbo utuntur. Pacuuius: ad manticulandū astu aggreditur.

Mantare sæpe manere.

Manticularia dicuntur ea quæ frequenter in usu ha bentur & quasi manu tractantur. frequens enim ad manus tergendas usus fuit mantiliorum. uide hæc trahitur similitudo.

Mantissa additamentum dicitur lingua tusca quod pōderi adiicif. sed deterius & qd sine ullo usu est. Luc. Mantissa obsonum uincit.

Mallcoli uocantur nō solum parui mallei sed etiam qui ad incendium faciendum aptantur: uidelicet ad similitudinem priorum dicti.

Mollestras dicebant pelles ouillas: quibus galleas ex tergebant.

Malta dicitur a græcis pix cum cæra mixta.

Menfon persona comica ab inuentore dicta.

Mœnia ædificia a mœnio sunt appellata. is enim pri mus ultra colūnas extendit tignas quo ampliār/ tur superiora.

Mesius lingua osca mensis maius. Osci enim regio/ ne campaniæ quæ est oscos uocati sunt.

Maiestas a magnitudine dicta.

Maior magistratus consul dicitur.

Mas diminutiue facit masculus.

Matertera patris & matris mihi magna mater est.

Matertera matris soror quasi mater altera.

Maior patruus aui & auix patruus.

Maior amita aui & auix amita.

Maior auunculus aui & auix auunculus.

Maior socer uxoris meæ proauus.

Maior focrus uxoris meæ proauia.

Meandrum genus picturæ dictum est a similitudine

M

13

ne flexus amnis qui appellatur mæandrus.

Metia tribus a quodam castro sic appellatur.

Manfucium edacem a mandendo scilicet.

Mox paulo post:

Morbosum hominem morbo aliquo affectum.

Mortuus ab emerita uita dictus.

Moracias nuces Titinnius duras esse ait: unde fit di/ minutium moracillum.

Monimentum nomē est quod & mortui causa ædi ficatum est. & quicquid ob memoriam alicuius factum est ut fana: porticus scripta & carmina. sed monimentum quīs mortui causa sit factum: non tamen significat ibi sepultum.

Monitores dicuntur & qui in scæna monēt histrio/ nes & libri commentarii.

Monile & mulierum ornatus dicitur & equorum præpendens a collo.

Momar siculi stultum appellant.

Mō cū p correptū o diciſ significat & tēpus ut mo/ do ueni: & ponit p tantum: ut tace modo. quod si producta posteriore syllaba enuncietur datius uel ablatius est casus ab eo quod est modus.

Momē momentum. Lucre. nomine si a paruo pos/ sunt impulsa moueri.

Monstrū dictū uelut monestrū: q; moneat aliqd fu/ turum prodigiū: uelut prædictū qd p̄dicat portē tum quod portendat: ostentum quod ostendat.

Molucrum & quo molæ uerruntur: & quod græci αλακροϋ dicunt: & tumor uentris qui etiam uir ginibus incidere solet. Affra. Virgini inquit tam crescit uterus q̄ grauide mulieri. Molucrum uo/ catur transitus sine doloribus.

Molucrum etiam dicitur lignū quoddam quadrā/ tum ubi immolatur.

Mola uocatur etiam far tostum & sale sparsū: q; eo mollito hostiæ asperguntur.

Moles pro magnitudine fere poni solet: sed moliri & molitiones a mouendo certum est dici.

Munus significat cum dicitur quis munere fungi. Item donum quod officii causa datur.

Mummiana ædificia a mumio dicta.

Mundus appellatur cælum terra mare & aer.

Mundus etiam dicitur ornatus muliebris: quia non alius est q̄ quod moueri potest.

Mundus quoq; appellatur lautus & purus.

Mumectio mortificatio ciuium:

Muneralis lex uocata est quā Cinicius cauit. ne cui li ceret munus accipere. Plau. Neu muneralē legem; neg; lenoniā roga: fuerit necne flocci æstimo.

Munem significare certū est officiosum. Vnde econ trario imūnis dicitur qui nullo fungitur officio.

Mutæ dicuntur litteræ: q; positæ i ultimis partibus orationis obmutescere cogāt loquētes. uel q; par/ uæ exiguæq; sint uocis: ut cum mutum oratorā aut tragœdum dicimus.

Mulctam osce putant poenam dici:

Mullei calcei regum albanorum & post patriciorū milando idest suendo dicti.

Multifariam dixerunt antiqui: q; in multis locis fari poterat idest dici.

Mulciber Vulcanus a moliendo scilicet ferro dictus mulcere enī mollire siue lenire est. Pacu. quid me

m

obutu tēres. mulces laudi.
Maxumam mulctam dixerūt trium miliū & xx. as/
 sium quia non licebat quōdam pluribus. xxx. bo/
 bus & duabus ouibus quēq̃ mulctari: aestimabat
 turq̃ bos centussibus: ouis decussibus.
Mania turpes deformesq̃ personae.
Mutire loqui. Ennius: Palam mutire plæbeo piacu/
 lum est.
Moenia & muri & officia. Plau. prohibentq̃ moenia
 alia. unde ego fungar mea.
Murrina genus potionis: quæ græce dicitur *μυρρι*/
νη uel *μυρρινη*. hanc mulieres uocant murrinola:
 quidam murratum uinum: quidam id dici putāt
 ex uuæ genere murrinae nomine.
Murgifonem dixerunt a mora & decisione.
Murmilonica scuta dicebāt cum qbus de muro pu/
 gnabant. erant siquidem ad hoc ipsum apta.
Myrtea corona papyrius usus est: q̃ sardos i campis
 myrteis superasset.
Mussare murmurare. Ennius. In oculo mussabāt:
 uulgo uero pro tacei dicitur ut idem. Ennius. nō
 decet mussare bonor.
Mutia prata transyberim dicta a mutio: cui a popu/
 lo data fuerunt pro eo q̃ Porcennam tuscorum re/
 gem sua constantia ab urbe dimouit.
Mugionia porta romæ dicta ē a Mugio quodā: qui
 eidem tuendæ præfuit.
Muginari est nugari: & quasi tarde conari.
Multricola ē machinola ex tegulis i qua calceus no/
 uus suitur. Affranus: Mustrigolam in dentes im/
 pingam tibi.
Mioparo genus nauigii ex duobus dissimilibus for/
 matum. Nam & midion & paron per se sunt.
Minutia porta appellata est eo q̃ proxima esset facel/
 lo minutii.
Martias Kalendas matronæ celebrabant q̃ eo die iu/
 nonis lucinæ ædes coli cœpta sit.
Mauortem poetæ dicunt martem.
Magnū ânū dicūt mathematici: quo septē sydera er/
 rantia expletis p̃priis cursibus sibimet cōcordant.
Mediusfidius cōpositū uidet & significat iouis filiū.
 idest hercules: q̃ iouē græce *Ἡρακλῆς* & nos iouē
 ac fidiū pro filio: q̃ sæpe aīea pro. l. littera. d. utebā/
 tur: quidā existimant iusiurandū esse per diū fidē
 quidam per diurni temporis idest diei fidem.
Mortem obiisse ea cōsuetudine dī: quia dixerunt an/
 tiqui ob romā legiōes ductas & ob troiam duxit
 exercitū pro ad similiterg̃ uadimonium obiisse
 idest ad uadimonium iisse: & obuiam ad uiam.
Manes Aurelius significare ait bonos: unde dii mar/
 nes pro boni dicuntur: ac suppliciter eos ueneran/
 tibus propter moētum mortis. Immanes quoq̃
 pro ualde non bonis dicuntur.
Muserdas prima syllaba producta stercus murum
 appellant.
Mapalia casæ poenicae appellantur. in quibus quia ni/
 hil est secreti solet id uocabulum solute uiuenti
 bus obici. sunt enim mapalia quasi colores rotū/
 dæ cohortes cortes.
Metalli dicuntur i re militari quasi mercenarii. Acti/
 us in annalibus: Calones famulig̃ metallig̃ cau/
 lā q̃. a quo genere hominum cæciliae familiae co/

M

gnomen putatur ductam:
Mulis celebrantur ludis in circo maximo consulari/
 bus quia id genus quadrupedum primum puta/
 tur cœptum curru uehiculog̃ adiungi.
Maiis idibus mercatorum dies festus erat: q̃ eo die
 mercurii ædes esset dedicata.
Minusculæ quinquatriis appellabantur idus iuniæ
 q̃ is dies festus erat tibicinum qui Mineruam co/
 lebāt: quinquatrus proprie dies festus erat Miner/
 uæ martio mense.
Muli mariani dici solent a. G. mario instituti: cuius
 milites i furca iterposita tabella uaricosius onera
 sua portare assueuerant.
Mulus uehiculo lunæ habetur: q̃ tā ea sterilis sit q̃
 mulus. uel q̃ ut mulus non suo genere sed equis
 creatur. sic ea solis non suo fulgore luceat.
Murciæ deæ: sacellum erat sub monte auentino qui
 antea murcus uocabatur.
Membrum abscidi mortuo dicebatur: cum digitus
 eius decidebatur: ad quod seruatum iuxta fierent
 reliquo corpore combusto.
Monodos appellatus est prusiæ filius qui unum os
 habuit dētrum loco. Similiter habuit & Pyrrhus
 rex epirotarum.
Minotauri effigies inter signa militaria est quo non
 minus occulta esse debent consilia ducum q̃ fu/
 it domicilium eius labyrinthus. minotaurus pu/
 tatur esse genitus: cum Pasiphe Minois Regis ux/
 or dicitur concubuisse cum tauro. sed affirmant
 alii taurum fuisse nomen adulteri.
Manius prænomen dictum est ab eo q̃ mane quis
 natus sit: ut lucius qui luce.
Maniæ gentis patritiæ decreto nemo ex ea. Marcus
 appellat q̃. M. Manlius q̃ capitolium a gallis defenz/
 derat cū regnū affectasset dānatus necatusq̃ est.
Maiores flamines appellabantur patritii generis mi/
 nores plebei.
Millus collare canū uenaticorū factum ex corio con/
 fixūq̃ clauis ferreis eminentibus aduersus impe/
 tum luporū. Scipio æmilianus ad populū. Vobis
 inquit reig̃ pu. præsidio eritis quasi millus canis.
Moenia præter ædificia significant etiam & muz/
 nia hoc est officia.
Magnificissima dicebant antiq̃ p̃ magnificentissima/
 re enim uera magnificens dici non potest.
Manceps dicitur qcquid a populo emitur conduci/
 turue quia manu sublata significat se auctore em/
 prionis esse. qui quidem præ dicitur: quia tā de/
 bet præstare populo quod promisit q̃ is qui p̃ eo
 præ factus est.
Masculino genere dicebant crucem: ut est illd̃ Græ/
 chi: dignus fuit qui malo cruce periret. masculine
 dicebant & frontem & alia multa similiter.
Matronis aurū redditū cū legitur hoc significare ui/
 detur: q̃a marronæ contulerunt ornatus sui aurū
 ad capitolium a gallis senonibus liberandum: qbus
 postea est redditum a populo Romano.
Magistrare regere & temperare est.
Municas pro communicas dicebant.
Multifacere dicit sicut magnifacere & paruifacere.
 Cato: Neq̃ fidē neq̃ iusiurandum neq̃ pudicitiam
 multifacit: q̃ merito ab usu recessit: quia quātitas

numero non aestimatur nec desiderat multitudinem
Magisteria dicuntur in omnibus rebus qui magis caeteris possunt: ut magisterium equitum.

Maledictores dicebantur ab antiquis qui nunc maledici.

Mihipte Cato pro mihiipsi posuit.

Manus pro mansuetus.

Meritauere pro meritaui Cato ait pro meruere.

Magnificus idem ipse pro magnificentius dixit & non frustra. nam positius eius magnifice est.

Munificior a munifico idem idem Cato dixit cum nunc munificetior dicamus: quibus munifices non sit in usu.

Mediocriticulus ipse qui supra posuit cum ait ridibulum magistratum pauculos homines mediocriticulum exercitum obuiam duci.

Mutinini sacellum fuit Romae. cui mulieres uelata togis praetextatis solebant sacrificare.

Matronae a magistratibus non submouebantur. ne pulsari contrectariq; uideretur: neue grauidae concuterentur. sed nec uiri earum sedentes cum uxoribus in uehiculo descendere cogebantur.

Minuebatur populo lustris aedis dedicatione: cum a censoribus lustrum condebatur. cum uotum publice susceptum soluebatur. priuatis autem cum liberis nascerentur. cum honos in familia ueniret. cum pater aut liberi aut uir aut frater ab hoste captus domum rediret. cum puella desponsaretur. cum propiore quis cognatione qua is qui lugeretur natus esset. cum in castris Cereris constitissent.

Maxime dignationis flammis dialis est inter. xv. flammes. & cum caetera discrimina maiestatis suae habeant mimi habeant pomonalis: quod pomona leuissimo fructu agrorum praesidet idem pomis.

Mundum gentiles ter in anno patere putabant. diebus iis postridie uulcanalia: & ante diem tertium nonas octobris. & ante diem sextum idus nouembris inferioris. n. eius parte consecrata diis manibus arbitantes clausa omni tempore praeter hos dies qui superscripti sunt quos dies etiam religiosos iudicauerunt ea de causa: quod iis diebus ea quae occulta & abdita religionis deorum manuum essent in lucem abducerent: nihil eo in reperi. geri uoluerunt. Itaque per hos dies non cum hoste manu conferebatur. non exercitus scribebatur. non comitia habebantur. non aliud quicquam in reperi. nisi quod ultima necessitas exigisset administrabatur.

Mos est institutum patrium pertinens maxime ad religiones caerimoniasque antiquorum.

Municipalia sacra uocabantur: quae ante urbem conditam colebantur.

Manes dii ab auguribus uocabantur: quod per eos omnia manare credebant. eosque deos superos atque inferos dicebant.

Monstra dicuntur naturae modum egredientia: ut serpens cum pedibus. auis cum quattuor aliis homo duobus capitibus. iecur cum distabuit in coquendo.

Muta exta appellabant: ex quibus nil diuinationis animaduertebant.

Mensa in aedibus sacris ararum uicem obtinebant.

Manumitti seruus dicebatur. cum dominus eius aut caput eiusdem serui: aut aliud membrum eius tenens dicebat: hunc hominem liberum esse uolo. & emittebat eum e manu.

Mosculis Cato pro paruus moribus.

Mentecaptus dicitur. cum mens ex hominum potestate abiit. & idem demens quod de sua mente decelerit. & amens quod a mente abierit.

Manare solem dicebant antiqui cum solis orientis radii splendorem iacere coepissent. a quo & dictum putabant mane. Alii mane dictum putant ab eo quod manum bonum dicebant.

Murrata potione usi sunt antiqui: sed postea adfuerunt diis suis libare ideoque. xii. tabulis est cautum: ne mortuo uideretur.

Muger muscosus.

Muries dicebatur sal in pila consumum & in olla fictilem coniectum: & in furno percoctum: quo dehinc in aqua missum uestales uirgines utebantur in sacrificio.

Mortuae pecudis corio calceos fieri flaminibus nefas habebatur: cum sua morte extincta omnia funesta extimabantur.

Me pro mihi dicebant antiqui.

Maleuoli Mercurii signum idem statuam appellabant ideo quod in nullius tabernam spectabat.

Malluium dicitur quo manus lauantur. malluium quibus manus sunt lotae. pelluium quibus pedes.

Maiores consul dicitur uel is penes quem fasces sunt: uel is qui prior factus est. praetor autem maior urbano minores caeteri.

Medicum dici Verrius putat a mente eius quam fellerit fortuna: uel quod praecetur quicquid ut uitae suae medeatur cibo.

Municipium id genus hominum dicitur qui cum Romanam uenissent. neque ciues Romae essent: principes tamen fuerunt omnium regum ad munus fungendum una cum romanis ciuibus praeterquam de suffragio ferendo aut magistratu capiendo sicut fuerunt Fudani Formiani Cumani Cerani Lanuuii Tusculani qui post alii quot annos ciues Romani effecti sunt. Alio modo cum id genus hominum definit: quorum ciuitas uersa in ciuitate romanam uenit: ut Aricini Cerites Anagnini. Tertio cum id genus hominum definit: qui ad ciuitatem romanam ita uenerunt uti municipia essent sua cuiusque ciuitatis & coloniae: ut Tiburtes praenestini pisani urbinates nolani bobutineses placentini nepesini sutrini lucrenses.

Mater matuta manis mane matrimonium materfamiliae matertera matricis materiae dictae uidetur: ut ait Verrius: quia sunt bona: qualia scilicet sunt quae sunt matura. uel potius a matre: quae est originis gratia.

Modo quodam. idem ratione dicuntur omnia ista modo sit commoditas commodus commodat modice modestia moderatio modificatio.

Aenia est carmen quod in funere lauandi gratia cantatur ad tibiam. Sunt quoque uerbo finem significat putat. Quidam uolunt naeniam idem dici quod uoci similior quatuorimonia flentium sit. Quidam autem naeniam ductum nomen ab extremi iustitiae uocabulo Graeci. n. νεκτορ uel νεκτορ. Neaton extremum dicunt siue quod chordae ultima neate dicitur extremam cantionis uocem naeniam appellant. Naeniam deae sacellum extra portam uiminalem fuerat dedicatum.

Nauali corona solet donari qui primus in hostium

nauem armatus transfilerit.
 Nefrendes arietes dixerunt q̄ dentibus frendere non possint. Alii dicunt nefrendes infantes esse nondū frendentes. i. frangentes. Liuius: Quē ego nefrendem. Alii lacteam imulgens opem. Sunt q̄ nefrendes testiculos dici putent: quos lanuuii appellant nebrūdines: grāci prānestini nefrones.
 Nequunt non eunt.
 Neccum nec eum.
 Nemora significant siluas amoenas.
 Nemut nisi etiam uel nempe.
 Nemini genitiuo casu Cato usus est: cum dixit. Sunt multi corde: quos non miseret nemini.
 Nemo nec homo.
 Neci datus proprie dicitur q̄ sine uulnere interfectus est: ut ueneno aut fame.
 Necessarium in quo non sit cessandum.
 Necessarii dicuntur cognati aut affines i quos necessaria officia conferuntur.
 Nec legēs nō legēs neq̄ electū hēns qd̄ debeat facere.
 Nec coniunctio disiunctiua est: ut nec legit nec scribit ponitur etiam pro non. Turpil. Nec recte dici mihi iam dudum audio.
 Necunquē: necunq̄ quenq̄.
 Nequalia detrimenta.
 Nequinunt nequeunt.
 Nequitam & nequit pro non posse dixerunt.
 Nequicq̄ frustra.
 Nectere ligare.
 Nectar grāce significat deorum potionem.
 Nequā auriū est auri qd̄ uis uehementius ābit hoc uersu. Luc. significare uidetur. Nequā esse auriū q̄ aures lædat pondere inaurium cū auri inciditur: uel etiā cupiditatem pecuniæ uoluit significare.
 Neruum appellamus etiam ferreum uiculum: quo pedes uel etiam ceruices impediuntur.
 Negumate negate.
 Nebulo dictus est: qui nō pluris est q̄ nebula: aut qui nō facile perspicui possit: qualis sit nequā nugator.
 Negabundum pro negante dixerunt.
 Neutiq̄ pro nullo modo.
 Nepotes luxuriosæ homines uitæ appellati q̄ non magis his rei suæ familiaris cura est q̄ in his q̄bus pater auisq̄ uiuunt.
 Nepos cōpositū ab eo qd̄ natus post sit patri q̄ filius.
 Nestasti dies. N. littera notantur.
 Nepa asrorum lingua sydus: quod cancer appellat: uel ut quidam uolūt scorpūs. Plau. Dabo me ad parietem imitabor nepam.
 Nepus pro non purus.
 Nautea herba granis nigris: qua coriarii utūf: a nauē dictum nomen: quia nauē nauleam facit p̄ mutationem t̄ in s.
 Natio genus hominum: qui non aliunde uenerunt sed ibi nati sunt: in pecoribus quoq̄ bonus prouētus foeturæ bona natio dicitur.
 Nautiorum familia troianis dicitur oriunda.
 Natinatio dicebatur negociatio & natinatores ex eo seditiosi.
 Nacæ appellantur fullones: q̄ nauci non sint. i. nulli/ us precii. omnia fere opera ex lana: nata nōkoi dicuntur a grācis.

N

Nauci pro nugis ponit: alias pro oleæ aut nucis nucleo: alii oīum rerum putamē ita appellari uolūt: quidā ex grāco quod sit nace: leuem hoīem significari uolentes. quidam uolūt sic appellari mēbra nulam: quæ in nucis iuglandis est medio.
 Narica genus piscis minutum.
 Nancitor nactus erit.
 Nare a naue ductū. q̄ aqua feratur natans: ut nauis.
 Natate est sapius: ut dictitare factitare.
 Nauus celer ac strenuus a nauium uelocitate dictus.
 Nasiterna genus uasis aquarii ansati & patentis.
 Nassa est piscatorii uasis genus: quo cum intrauerit, piscis exire non potest. Plautus. nunq̄ ex ista nassa hodie escam petam.
 Napuræ foeniculi.
 Naustibulū aluē ad nauis similitudinem factum.
 Nauia lignum cauatum ut nauis: quo in uindemiis uti solent.
 Nauscit cum granum fabæ se nascendi grātia aperit: quod sit non dissimile nauis formæ.
 Neuia silua dicta iuxta urbē: q̄ Neuii cuiusdā fuerit.
 Nudiustertius cōpositum ex nunc & die tertio.
 Nuptam a grāco dictam: illi enim nuptā appellāt.
 Numero dicebant pro nimium.
 Nupta uerba dicebantur ab antiquis quæ uirginem dicere non licebat. Plautus. Virgo sum nondum didici uerba nupta dicere.
 Numerius prænomen tractum ab auo.
 Nusciosus: qui parum uidet propter uitium oculorum: quicq̄ plus uidet uesperī q̄ meridie.
 Nundinas feriarum diem esse uoluerunt antiqui: quo mercandi grātia urbem rustici conuenirent.
 Nuculas prānestinos appellabant: q̄ inclusi a Pœnis casilini famē nucibus sustentarunt: uel q̄ in eorū regione plurima nux minuta nascitur.
 Nummus ex grāco nūmismate nascitur.
 Nuncius & res ipsa & nuncius dicitur.
 Nuper quasi nouiter tanq̄ dicimus nouissime.
 Numen quasi nutus dei ac potestas.
 Numidas dicus: quos grāci nomadas: siue q̄ id genus hominum pecoribus negocietur: siue q̄ herbis ut pecora aluntur.
 Numella genus uinculi quo quadrupedes deligant.
 Nuces flagitantur nuptis: & iaciuntur pueris: ut nouæ nuptæ intranti domum noui mariti secundū fiat auspicium.
 Numæ pompiliū in ianiculo est sepulchrum.
 Nonuncium & teruncium dicitur q̄ nouem uncia/ rum sit: siue trium.
 Nomen dictum quasi nouimen: q̄ noticiam facit.
 Noctua a tempore noctis dicta quo canit uel uolat.
 Noneolæ uocantur papillæ quæ ex faucibus caprarum dependent.
 Noctilugam Lucilius dixit: cum obscenū significat.
 Nihili qui nihil quidem est.
 Nouerca dicitur: quam quis sublati liberis nouam uxorem ducit: arcendæ familiæ grātia.
 Noualis ager nouæ relictus sementi.
 Noxia apud antiquos damnum significabat: sed a poetis ponitur pro culpa. oxa ponitur pro peccato aut peccati pœna: cum lex iubet noxæ dedere pro peccato.

Notum græci natum ex uxore non legitima dicunt qui apud nos spurio patre natus dicitur.

Nota nunc significat signum ut in pecoribus: nunc litteras singulas aut binas: nunc ignominiam.

Nobilem antiqui pro noto dicebant. Plautus: *Peregrina facies atq; ignobilis.*

Noegeum amicali genus.

Noegeum cādidum. Liuius: *Lachrymas de ore noe geo detorsit: id est candido.*

Nixi dii appellabantur quos putabant præsidere parientium nixibus.

Nictare & oculoꝝ & alioꝝ membroꝝ nisi sæpe aliquid conari: dicimus enim & nictationē & nictū. Cæcilius: *huc tremulis palpebris percutere nictu.*

Nictit canis: ut odorandis canum uestigiis leuiter gāniens. Ennius: *nare sagaci sēsit uoce sua nictit ululātq; unde & gannitio.*

Nigulus nullus. Martius uates: *ne nigulus mederi queat.*

Nequam qui ne tanti quidem q̄ habetur minimi.

Nanum græci uas aquarum dicunt humile & concuum quod uulgo uocant situlum barbatū: unde naui pumilion es appellantur.

Necem a græco dici certum ē *νεκῆς*. Nam *νεκροῦ* cadauer mortuum dicunt græci.

Niuem interpretatur nouum ex græco: quod illi dicunt *νεοῦ*.

Nequimates narnienses.

Negocium q̄ non sit ocium.

Nauos a celeritate nauis dicimus.

Nouendiales feriæ a numero dierum sunt dictæ.

Naualis porticus a uicinia naualium dicta.

Nonarum Idum Kalendarum dies nuptiis alieni habentur quoniam ii dies decreto pontificum atri iudicati sunt: q̄ quotienscunq; romani duces beligerendi gratia his diebus supplicauerunt: male rempublicam gessere.

B præpositio alias ponitur pro circum: ut cum dicimus urbem obsideri: obsignare: obuallari: alias inuicē præpositionis quæ est propter ut ob merita: ob superatos hostes. unde obsides pro obfides qui ob patriæ præstādam fidem dantur alias pro ad: ut Ennius ob Romam noctu legiones ducere cœpit.

Oculissimum carissimum. Plautus: *Oculissimū hostium amice.*

Oculatum pro præsentī posuit. Plautus: cum dixit: *oculata die: item ipse pluris ē oculatus testis unus quam auriti decem: qui se uidisse dicat.*

Oculitus quoq; dicitur: ut funditus. penitus: quo significatur tam carum esse q̄ oculum.

Odefacit dicebant pro o facit: quæ uox a græco trācta est.

Ogygia moenia thebana ob ogygio conditore dicta. Occasio opportunitas temporis casu proueniens.

Occasus interitus: uel solis in oceano merisio.

Occisum a necato distinguitur: nam occisum a cædendo dictum: necatum sine ictu.

October equus appellabatur: qui i campo martio mense octobri Marti imolabatur: de cuius capite maxima erat contentio inter suburanes & sacrauienses: ut

hi in regia pariete illi ad turrim mamiliam id figerent cuius cauda: ut ex ea sanguis i focum distillaret: magna celeritate perferebatur in regiam.

Occidamus. Plautus: posuit pro contra cædamus.

Occentare dicebant pro conuitium facere cū id clare & cum quodam canore fieret ut procul exaudiri potuisset: quod turpe habet: quia non sine causa fieri putatur. inde cantilenam dici: quia illā non cantus iucunditatem puto.

Ocrem montem confragosum dicebant antiqui: hic ocreæ dictæ inequaliter tuberatæ.

Occare & occator ab occidendo dictum: q̄ grandes terræ cædant globos.

Ocyus & ocyssime positum latinum non habet sed ab eo ueniunt. quod est in græco *ὀκυς* uelox.

Ocymum græcum: & a celeritate nascendi ē dictū.

Occupatitius ager dicitur: qui desertus a cultoribus propriis ab aliis occupatur.

Orchitis genus oleæ ex græco dictum *ὀρχις* testiculus q̄ magnitudine sit instar testiculorum.

Orchestra locus in scæna.

Orca genus mariæ beluæ maximum. ad cuius similitudinem uasa ficaria orcæ dicuntur: sūt enim teretes: atq; uniformi specie.

Oriri nasci uel surgere.

Orba significat apud poetas priuata aliqua p̄fōa cara.

Orba est quæ patrem aut filios quasi lumen amisit. Ortygia delos insula.

Oratores ex græco dicti: q̄ missi ad reges nationes q̄ deos solerent stari: hi modo appellantur legati.

Orata genus piscis a colore auri dicta: quod rusticorum dicebant: ut auriculas oriculas.

Oreæ freni: quod ore inferantur dicti.

Oreus liber pater & oreades nymphæ a montibus appellantur.

Ordinarius homo scurra & improbus: qui assidue i litibus moratur ob eamq; causam in ordine stat Prætozem adeuntium siue dictus per contrarietatem quia minime ordine uiuit.

Ornatus dicitur & bonis artibus instructus: & honores adeptus appellatur qui ornatus est: cultus ipse quis ornatur.

Ordiri est rei principium facere.

Opaca umbrosa.

Opalia dicebant dies festi: quibus opi supplicabant.

Obnubit caput operit: uide & nuptiæ dictæ a capitis opertione.

Oppidum q̄ ibi homines opes suas conferunt.

Oppidum dicitur & locus in circo: unde quadrigæ emittuntur.

Oppido ualde multum: ortum est autem hoc uerbum ex sermone inter se confabulantium: quantum quisq; frugum faceret: ut quæ multitudo significaretur sæpe respondebatur quarum uel oppido satis esset: hinc in consuetudinem uenit: ut diceretur oppido pro ualde multum. Itaq; siqui i aliis rebus eo utuntur: ut puta: siqui dicant oppido didici: spectauī ambulauī: errant quia nulli eorum subiici potest quod satis est.

Opiter est: cuius pater auo uiuo mortuus est ducto uocabulo: aut q̄ obitu patris gēitus sit: aut q̄ auū

post patrem habeat. id est pro patre.
 Opitulus iuppiter & opitulor dictus est quasi opis
 lator.
 Obturare ex græco trahitur ab eo quod illi hostias
 dicunt οὐραγς.
 Optio est optatio: sed in re militari optio appellatur
 is quem decurio aut centurio optat sibi rerū pri-
 uatarum ministrū quo facilius obeat publica of-
 ficia.
 Obtestatio est cum in meliorem partem uocat, de-
 testatio cum in deteriolem.
 Obices pessuli seræ.
 Obrutui obstupuit abruto: q̄ antiqui pro graui in-
 terdum pro stupido dixerunt. Afranius: Nō pos-
 sum uerbum facere obrutui.
 Obambulare aduersum alios ambulare & quasi am-
 bulatim sese opponere.
 Obrogare est legis prioris infirmandæ causa legem
 aliam ferre.
 Obacerare obloqui atq; alterius sermonem mole-
 ste impedire: quod sumptum uidetur a paleis q̄s
 græci ορυπα uocāt. Itaq; & frumentum & panis
 non sine paleis acerosus dicitur. Item lutum ace-
 ratum paleis mixtum.
 Oblitteratur alii ab obliuione: alii a littore q̄ ibi no-
 tata fluctibus æquari & tolli solent.
 Obprobrare probum obicere.
 Obacerbat exacerbat.
 Oblucinaſſe dicebant antiqui mente errasse: quasi i
 luco deorum alicui occurrisse.
 Obedire obaudire.
 Opperiri expectare.
 Obrectat contra sententiam tractat.
 Obrutu quasi obtuitu a uerbo tuor: quod significat
 uideo.
 Opis dicta est coniunx Saturni: per quam uoluerūt
 terram significare: quia omnes opes humano ge-
 ueri terra tribuit. Vnde & opulenti terrestribus re-
 bus copiosi & hostiæ opimæ præcipue pingues:
 & opima magnifica & ampla spolia.
 Obscum dicitur significare sacrum: unde & leges ob-
 scatæ: id est sacratæ.
 Opicum quoq; inuenimus pro osco: oscis enim fre-
 quentissimus fuit usus libidinum spurcarum: un-
 de & uerba impudentia appellantur obscœna. Ti-
 rinnius osce & uolſce fabulantur: nam latine ne-
 ſciunt.
 Obinunt obeunt.
 Obigit ante agit obambulat.
 Obiurare iureiurando obstringere.
 Obitu dicebant pro aditu.
 Opiparum magnarum opum apparatus.
 Obest oberit uel aderit.
 Offerumenta dicebant quæ offerebant.
 Obsecrare est opem a sacris petere.
 Obesus pinguis quasi ob edendum factus.
 Operat sæpe operit.
 Obnoxius pene obligatus ob delictum.
 Opilo genus anis.
 Opunculo: quod opilionis genus cantus imitatur.
 Obpuniat uerberat a puiendo id est feriendo: unde

O
 pueri obpuniendo coercentur: id est plagis: unde
 & pauimenta.
 Obdere opponere uel opperire.
 Obuos sacro pro uos obsecro: ut sub uos placo pro
 supplico.
 Obherbescere herbam incrementum.
 Opportuna dicitur ab eo: q̄ nauigantibus maxime
 utiles optatiq; sunt portus.
 Oboritur adnascitur.
 Obnectere obligare.
 Obs antiqui dicebant opulentum: unde e contrario
 inops.
 Obsidionalis corona dicebatur: quæ ei qui obsessos
 liberasset ab hostibus dabatur: ea fiebat ex grami-
 ne uiridi ex eo loco decerpto in quo erant inclusi:
 quæ corona magnæ auctoritatis erat: ciuica coro-
 na singularis salutis signum erat: obsidiōalis uni-
 uersorum ciuium seruatorum.
 Obstutum uiolatum.
 Obstinat obfirmat.
 Obstrudant auide trundant.
 Obstipum obliquum.
 Obſalutare ſalutandi gratia offerre
 Obsequela obsequium.
 Oleagineis coronis ministri triumphantium utebā-
 tur: quod Minerua dea belli esse putabatur.
 Oblentica mali odoris loca
 Oblueram dicebāt ab oleis: ut a uino uindemiam.
 Officiosus ab efficiendo dictus.
 Offudas fallacias.
 Offucare aquam in fauces ad sorbendum dare.
 Offectores colorum infectores.
 Oxime ocissime.
 Oenigenos uino genitos:
 Oestrum furor græco uocabulo.
 Omen uelut oremen: quod sit ore. augurium q̄ nō
 a uibus alioque modo fit.
 Quem masculino genere dixerunt: ut ouibus duobus
 non duabus.
 Ouantes lætantes ab eo clamore quem faciūt redeū-
 tus ex pugna uictores milites geminata o littera.
 Qualis corona est myrtea quam habebant qui oues
 introibant: cum bella non erant indicta aut si-
 ne sanguine confecta.
 Obuaricator dicebat qui cuiusdam occurrebat quo-
 minus id rectum iter conficeret.
 Ofentina tribus ab ofente fluuio dicta.
 Ostentum ostentatum.
 Oscinum augurium a cantu auium:
 Ostinet pro ostendit.
 Oscines aues auspiciū ore facientes.
 Ostia urbs ab exitu tyberis appellata.
 Oforem dixerunt: qui aliquem odisset.
 Ollic illic.
 Obiurgatio post turpe factum castigatio. Monitio
 uero est ante commissum.
 Obrectator est qui facit quid contra recte tractan-
 tem.
 Obmanēs pro diu manens: ut permanens.
 Oftringi terra dicitur: cum iterum transuerso sulco
 aratur.

Orare antiqui dixerunt pro agere. Vnde & oratores
causarum actores: & oratores qui nunc legati: quod
reipublice mandata peragerent.

Occisitantur sæpe occiduntur.

Osi sunt: ut perosi sunt dicebatur.

Optimati sunt: ut decurionatus siue pontificatus di-
citur.

Ob os significat ad os.

Obsonitauere sæpe obsonauere, significat autem com-
uiuari.

Ostentis sæpe ostendis gloriandi causa.

Opigenam iunonem matronæ colebant, quod fer-
re eam opem in partu laborantibus credebant.

Oletum stercus humanum. Verranius: Sacerdotula
in sacratio Martialis fecit oletum.

Oppidum dictum est quod opem præbet.

Orcus ab urgendo dictus mortem. c. n. pro. g. frequen-
ter ponebant antiqui.

Offendices dicebant ligaturæ nodos quibus apex re-
tinebatur: id cum peruenisset ad mentum dicebant
offendimentum.

Receptat sæpe præcipit.

P

Plisima plurima.

Petilanfuram significat ungulam eque albam.

Pilare & compilare a græco trahitur. græci enim plu-
res πλεονος dicunt.

Pilat pilos habere incipit: alias pro detrahit. pilos a pe-
de pilati.

Pila quæ parietem sustentat ab opponendo est dicta:

Pilentum uehicularum genus: quo matronæ ferebantur.

Pilani pilis pugnares.

Pellicator qui pellicit ad fraudem.

Pellicum galerum: quia fiebat ex pelle.

Pellexit in fraudem induxit.

Pelluuiæ quibus pedes lauantur: ut malluuiæ quibus
manus.

Pelamys genus piscis dictum quod in luto moretur: quod
græce dicitur πηλός.

Pellem habere hercules fingitur: ut homines cultus
antiqui admoneantur. Iurgentes quoque diebus lu-
ctus in pellibus sunt.

Pillea castori & polluci dederunt antiqui: quia lacones
fuerunt: quibus proleptis militare mos est.

Pelta genus scuti.

Petronefi rustici a petrarum asperitate & duritia
dicti.

Petoricum uehiculum gallicum: alii osce putant di-
ctum quod quasi petorutum appellat, quatuor
enim habet rotas.

Petuinna in humeris in humeris iumentorum ulcera.

Picta quæ nunc dicitur toga: antea uocabatur purpu-
ra: eaque erat sine pictura.

Pietatem ut deos ceteros colebant Romani.

Pedere pœnas soluere: significat ab eo quod ære gra-
ui cum uterentur Romani penso eo non numerato
debitum solvebant, unde & pensiones dictæ.

Penetralia sunt penetium deorum sacra.

Peniculi spongiæ longæ propter similitudinem cau-
darum appellatæ. Penes enim uocabantur caudæ.

Penetrare penitus intrare.

Pennatas impennatasque agrias in saltari carminis spicas
significat cum aristis: & alias sine aristis agrias no-

p

16

uas uolunt intelligi.

Penora dicuntur res necessariae ad uictum quodidia-
num: & locus earum penarius.

Pentathlon antiqui quinquastium dixerunt: id au-
tem genus exercitationis his quinque artibus con-
stat: iactu disci: cursu: saltu: iaculatione: luctatione.

Pedam uestigium humanum appellabant.

Pisatitem Neuius dixit e pisces oriundum.

Pedes dicuntur quos diminutius pediculus dicimus:
ab his pediculi appellantur: ut est illud: Pediculus
squalidus ubi me uidit: caput squauit: pedes legit

Pefestas dicebatur pestilentia.

Pedum baculi genus. Virgilius: At tu sume pe-
dum: quod mecum sæpe rogaret. Non tulit An-
tigenes.

Pedem struit dicebant pro eo quod est fugit.

Piscatorii ludi dicebantur qui fiebant pro quaestu pi-
scantium.

Pectenatum testum dicitur a similitudine pecti-
nis in duas partes deuexum: ut testudinatam in
quatuor.

Peculatus furtum publicum: a pecore dictum: sicut
pecunia: eo quod antiqui Romanorum nihil præ-
ter pecora habebant.

Piatrix dicebatur sacerdos: quæ expiare erat solita:
quam sagam alii uocabant.

Piametum quoque dicebatur: quibus utebantur in
expiando.

Piacularis porta Romæ dicta propter aliqua piacula
quæ ibidem fiebant.

Perigere interdum pro tardari: interdum pro poeni-
tere poni solet.

Pangere: figere: unde plantæ pangi dicuntur: cum in
terram admittuntur: inde etiam uersus pangi uel
figi in cera dicuntur.

Peganiides musæ dictæ sunt a fonte: quem pegasus
istum ungulæ fingitur aperuisse: ob quam causam
& græce appellatæ hippocrenæ.

Pipatio clamor plorantis lingua osorum.

Pateides musæ a fonte Macedoniae dictæ propter li-
quoris eius unicam subtilitatem.

Petescere petere.

Pitpit osce quicquid.

Picena regio: in qua est Asculum: dicta quod Sabini:
cum Asculum proficiscerentur: in uexillo eorum
picus confederat.

Perditum est quod interit ac recuperari non potest:

Præbitere Plautus pro perire posuit.

Peregere dicebant expergefacerere.

Pergite agite. Virgilius: Pergite pierides.

Pergræcari est epulis & potationibus inferuire. Ti-
tinnius: Hominem improbum nunc ruri per-
græcatur.

Permissus appellatur aries: qui annis compluribus
tonsus non est.

Pierides musæ a pierio monte dictæ sunt.

Percontatio uidetur dicta ex usu nautico. quia altitu-
dinem aquæ conto pertentat. Alii uolunt percontatio-
nem dici: quod scilicet is qui curiosus est: per con-
ta interroget.

Perfuga & transfuga dicitur quod ad hostes perfugi-
at & transfugiat.

Perfacul & per se facul antiqui dicebant: quod nūc facile & perfacile dicimus. unde permansit in cōsuetudine facultas.

Perediā & bibesiam Plautus: cum dixit: intelligi uoluit cupiditatem edendi & bibendi.

Peremere alii posuerunt pro prohibere: alii pro uiariare.

Perpentem pro perpetuo dixerunt poetæ.

Perfillum dicebatur uas quoddam picatū i quo erat unguentum: unde arma quirini ungebantur.

Perficum portum mare euboicū: & in eo steterit classis perfarum.

Perficum Plautus dixit peracutum.

Perpetat peragit perficit.

Perpulsit persuasit impulit.

Pertisum pro pertasum dixerunt.

Puticuli sūt appellati: quod uetustissimum genus sepulture ut puteus fuerit. & dicti puticuli: quia ibi cadauera putescerent.

Putus antiqui dicebāt pro puro. unde putatæ uites: & arbores & decilis impedimentis remanerēt. purum aurū quoq; putatū dici solet: idest expurgatum. & ratio putata idest pura facta.

Putitum Plautus dixit pro stulto.

Pubens adolescēs: quinetiam impubium numerus eiusdem ætatis.

Puteolos dictos putant ab aquæ calido putore. qdā a multitudine puteorum earundem aquarū gratia factorum.

Pugnis a punctione: idest percussione dicitur.

Præcidaneam porcā dicebant quā immolare erāt soliti antea q̄ nouam frugem præciderent.

Porriciam porro iaciam.

Porcæ in agris sunt dictæ & pareant: idest prohibeāt aquam frumentis nocere. nā crebriores sulci limi solent uocari.

Postliminium receptus est is qui extra limina: hoc ē terminos prouiciæ captus fuerat. rursus ad ppria reuertitur.

Posticum hostium dicitur in posteriore parte ædiū. cæterarum antiqui etiam uicinū habitantē ad posteriorem partem ædium sic appellarunt. deniq; & quæ ante nos sunt antica. & quæ post nos sunt postica dicuntur: & dexteram anticā: sinistram posticam dicimus: sic etiam ea cæli pars quæ sole illustratur ad meridiem antica utiq; nominat quæ ad septentrionem est postica: rursus quæ diuiditur in duas partes orientem atq; occidentem.

Palatium: idest mons Romæ appellatus ē: quod ibi pecus pascens balare cōsueuerit. uel quod palare: idest errare pecudes solerent: uel q̄ ibi hyperborei filia Palanto habitauerit: quæ ex Hercule Latinū peperit. Alii eundem quod pallas sepultus sit æstimant appellari.

Palmites uitium sarmenta appellantur: quod in modum palmarum humanarum uirgulas quasi digitos edunt.

Palmulæ appellantur remi a similitudine manus humanæ.

Pallas Minerua est dicta: quod Pallantem gigantem interfecerit: uel sicut putabant quod in pallate palude nata est.

Pappi carduorum flores. Lucretius: Vestem nec plumas auium papposq; uolantes.

Papillæ capitula mammarum dictæ & papularum sunt similes.

Pauperies damnum dicitur.

Palpari blandiri & quadrupes facit.

Pauciens dicebant pro raro. Titinnius: uxorem pauciens uidebo.

Panus facit diminutium paucula.

Pandana porta dicta est Romæ & semper pateret.

Pandiculari dicuntur qui toto corpore oscitantes extenduntur eo q̄ pandi fiunt.

Panicularis dicebatur dies: idem & communicarius in quo omnibus diis communiter sacrificabatur.

Pancarpia dicuntur coronæ ex uario genere florum factæ.

Panibus redimebāt caput equi imolati idibus octobribus i campo martio sacrificium fiebat ob frugum euētum: & equus potius q̄ bos immolabatur q̄ hic bos frugibus pariendis est aptus.

Patulum bouem Plautus appellabat: cuius cornua diuersa sunt ac late pateant.

Patagium est quod ad summam tunicam affui solet quæ & patagiata dicitur & patagiari qui eiusmodi faciunt.

Patagus morbi genus.

Patritius uicus Romæ dictus: eo qd̄ ibi patritii habitauerunt iubente Seruio tullo: ut si qui molirentur aduersus ipsum ex locis superioribus opprimerentur.

Pagani a pagis dicti.

Pagi dicti a fontibus quod eadē aqua uterent aquæ enim lingua dorica appellantur πηγαι.

Pagina dicta: quod in libris suam quæq; obtineant regionem: ut pagi. uel a pagenda & in illis uersus panguntur: idest finguntur.

Parēs uulgo pater aut mater appellatur: sed iuris prouidentes auos & proauos. auias & proauias parentū nomine appellari dicunt.

Parere obedire.

Paribus equis: idest duobus romani utebantur in prælio: ut sudante altero transirent in siccum.

Pararium æs appellabatur id quod equitibus duplex pro binis equis dabatur.

Parrici quæstres appellabantur: qui solebant creari causa rerum capitalium quæ redarum. Nam parricida non utiq; is qui parentem occidisset dicebatur sed quæcunq; hominem. Inde autem fuisse indicat lex Numæ Pompilii Regis his composita uerbis: Siquis hominem liberū morti sciens duit parricida esto.

Parumper significat paulisper quasi perparuum hoc est ualde paruum. refertur autem ad tempus.

Parasangæ apud persas uiarum mensuræ.

Penuria est id quod pene minus sit q̄ necesse est.

Pellices nunc quidem appellantur alienis succumbentes non solum fœminæ sed etiā mares. antiqui eā proprie pellicem nominabāt quæ uxorem habenti nubat. cui generi mulierum etiam pena cōstituta est a Numa pompilio hac lege: Pellex aram Iouis nonis ne tangito: si tangeret: Iunoni crinibus dimissis agnum fœminam cædito.

Pædidos fardidos significat atq; obsoletos: tractum uocabulū a græco: q̄a pædes idest pueri talis sint ætatis: ut a fardibus nesciant abstinere.

Pzan Apollinem uocauerūt, q̄ sagittarum ictu eum nocere putabant. est enim p̄ciem ferire. Aliū quod remediāns morbis finem faceret talis grauitatis.

Peligni ex illyrico orti. inde enim profecti ductu uolscorum regis: cui cognomē fuit Lucullo: partem italiæ occupant. Huius fuerunt nepotes Pacinus: a quo pecinates & pelicus a quo peligni.

Pales dicebatur dea pastorum: cuius festa palilia dicebantur. uel ut alii uolunt dicta parilia: quoniam pro partu pecoris eidem sacra fiebant.

Partus & pro nascendo ponitur & pro parato. Neuius: Male parta male dilabuntur.

Parones nauium genus: ad cuius similitudinē mioparo uocatur.

Passer marinus quem uocat uulgus stritomellum.

Pascito linguam in sacrificiis dicebatur: idest cocereto. contineto. taceto.

Pastillus forma panis parui. utiq; diminutiuum est a pane.

Passales & oues & gallinæ appellantur: quod passim pascuntur.

Phaschola appellāt græci: quod uulgus pēnas uocat.

Prætor cohors est dicta: quod a prætore non discedebat. Scipio enim Africanus primus fortissimū quēq; delegit: qui ab eo in bello non discederēt: & cætero mūere militiæ uacaret. & sexquipler stipendium acciperent.

Prorsum ponebant pro recto.

Prandium ex græco est dictum. Nam meridianum cibum cœnam uocabant.

Prætextæ appellantur: quæ res gestas Romanorum continent scriptæ.

Prætor porta in castris appellatur: qua exercitus in prælium educitur: quia initio prætores erant: qui nunc consules & hii bella administrabant: quorū tabernaculum quoq; dicebatur prætorium.

Præs est is qui populo se obligat. interrogatusq; a magistratu si præs sit ille? Respondet præs.

Præsiderate dicitur: cum maturius hyberna tempestas mouetur: quasi ante syderis tempus.

Præsidium est quod p salute & utilitate alicuius auxilii gratia præponitur. Subsidiū quod post positū est ad subueniendum laborantibus.

Præstinare apud Plautū emere est. i. emēdo tenere.

Præstitem in eadem significatione dicebant antiqui qui nūc dicimus antistitem.

Præstolari dicitur is: qui ante stando ibi quo uenturum excipere uult moratur.

Præfica dicuntur mulieres ad lamentandū mortuū conductæ. quæ dant cæteris modum plangendi: quasi in hoc ipsum præfectæ. Neuius: Hæc quidē me. hercle opinor: p̄fica est q̄ sic mortuū collaudat.

Præfagire est prædiuinare. præcipere. sagax enim est acutus & solers.

Præcidanea agna uocabatur: quæ ante alia cædebat. tur. Item porca quæ cereri mactabatur. ab eo qui mortuo iusta non fecisset: idest glebam non obiecisset: quia mos erat eis facere prius q̄ nouas fruges gustarent.

Præcia dicebant qui a flaminibus præmittebantur: ut denunciarent opificibus manus abstinere ab opere ne si uidisset sacerdos facientem opus sacra polluerentur.

Præiurationes dicuntur facere hii qui ante alios conceptis uerbis iurant: post quos in eadem uerba iurant tantummodo dicuntur idem in me.

pronurus nepotis uxor.

præneste dicta est quasi locus quo condita est montibus præster.

promissum capillum dicitur longum. Item barba promissa uelut porro missa.

promissam dicebāt pro promissiuē. uel prōmiscuē.

promonstra prodigia.

primordia principia.

promulgari leges dicuntur: cum primum in uulgus eduntur quasi promulgati.

pomulco agi dicitur nauis: cū scaphæ ducitur fune.

principalis castrorum porta nōminatur: quod in eo loco est in quo principes ordines tendunt.

prænominibus fœminas esse appellatas testimonio sunt recilia & tarratia: quæ ambæ catæ solitæ sint appellari. pari modo lucia & titia.

prinnesius palus: ad quem funis nauticus religatur: quem alii tosiliam dicunt.

procare poscere. unde p̄caces meretrices ab assiduo poscendo. & proci uxorem poscentes in matrimonium.

procellunt procumbunt.

proculum inter cognomina eū dicunt: qui natus est patre peregrinante a patria procul.

proculos sunt qui credant ideo dictos: quia patribus senibus quasi procul progressi & attenuati sunt.

procapis progenies: quæ ab uno capite procedit.

prociacta classis dicebat: cum exercitus cinctus erat gabino cinctu confestim pugnaturus. uetustius enim fuit multitudinem hominum q̄ nauū classem appellari.

prociatant prouocitāt. citare enim uocitare est. unde prociat & proiciat.

prociat dicebant pro poscit.

procalare prouocare ex græco κολαῶ idest uoco. unde calendæ calumnia calones & calculum & calatores.

procera prolixa & in longum producta. quasi ex cæra ob eius facultatem.

prociatū cū prima syllaba corripitur significat peti tum. Liuius: Matrē prociatū plurimi uenerunt.

prociatū dicebatur testamentum: uelut prociatū: idest propocatum idest irritum ac ruptum.

procestria dicuntur: quo proceditur i muro. Aelius procestria ædificia dixit esse extra portam. Artorius procestria: quæ sunt ante castra: etiam qui non habēt castra propugnacula: quibus pro castris utuntur ædificant.

prosapia progenies: idest porro sparsis & quasi iactis liberis quia superare significat iacere & desicere.

prositium quod præsecatum proiicitur.

prosequium a prosequendo. Obsequium ab obsequendo dictum.

prosedas meretrices plautus appellat quæ ante stabula sedent eadem & prostibula.

Pro sententia ac si dicatur in sententia: ut pro rostris
id est in rostris.
Prosumia genus nauigii speculatorium paruum.
Profita pro posita.
Priuos priuasque: quæ antiqui dicebant pro singulis:
ob quam causam & priuata dicunt: quæ uniuscu
iuscunq; sint. hinc & priuilegium & priuatus. di
cimus tamē & priuatum: cui quid est ademptū.
Priuignus dictus q̄ anteq̄ mater secundo nuberet ē p
genitus. pri enim antiqui dixerunt pro præ.
Præuāricatores a prætergrediendo sunt uocati.
Prisci latini proprie appellati sunt hi qui prius q̄ con
deretur romā fuerunt.
Priscus Tarquinius est dictus: quia prius fuit q̄ super
bus Tarquinius.
Pristinū ab eo uenit q̄ est prius pari modo & prior.
Proletariū capite censum dictū: q̄ ex his ciuitas con
sistat quasi proles progenie. Item & proletanei.
Procitare sæpe prolificere id est producere.
Prologium principium proloquium. Pacu. Quod
est nam me exanimasti prologio tuo.
Prolugere dicuntur qui solito diutius lugent.
Præliares dies appellantur: quibus fas est hostem bello
laccessere. erant enim quædam feriæ publicæ: qui
bus nefas fuit id facere.
Præuincia appellatur: quod po. Ro. eas prouicit. id
est ante uicit.
Protinā protinus. Terē. Protinā cōiciā me in pedes.
Pruina dicta: quod fruges ac uirgulta perurat.
Prugnum prorunnum.
Propages progenies a propagando: ut faciunt rusti
ci cum uitem uetulam supprimunt: ut ex ea una
plures faciant.
Propetrare mādare quid perficiatur. nam impetra
re exorare & pertractare perficere.
Propudiū dicebāt cū maledicto nudare turpitudinē
uolebāt quasi porro pudendā. quidā propudium
putant dici: a quo pudor & pudicitia p̄cul sint.
Propatulum late patens atq; apertū. & patuli boues
quorum cornua in diuersum patent.
Properus celer. unde aduerbium propere.
Prophetas dicebant ueteres antistites sanorum ora
culorumq; interpretes.
Profecturi uiam herculi aut Iano sacrificabant.
Prodigere est consumere. unde & prodigus sit.
Prodinūt prodeunt. Ennius: Prodinūt famuli: tum
candida lumina lucent.
Probrum stuprum flagitium.
Probi uelut prohibi: qui se a delinquendo phibent.
Prodigatores prodigiorum interpretes.
Pater patrimus dicitur: qui cum ipse pater sit adhuc
patrem habet.
Porticulus est qui in portu modum dat classi. est au
tem malleus.
Proscapulis cum dixit Cato: significauit pro iniuria
uerberum.
Primatus tribunus erat: qui primæ legioni tribu
tum scribebat.
Properare aliud est aliud festinare: qui unum quid
mature transigit. is properat: qui multa simul in
cipit neq; perficit is festinat.
Prorsus porro uersus.

Peregrina sacra dicta sunt: quæ ab aliis urbibus rel
igionis gratia sunt aduecta.
Peculatus id est furtū publicū dici cœpit a pecore tūc
cum romani præter pecudes nihil haberent.
Plebeiz pudicitiz sacellum Romæ: ut sacra cætera
colebatur.
Primigenius sulcus dicitur qui in condēda noua urbe
tauro & uaca designationis causa imprimitur.
Parilibus Romulus urbem condidit: quem diem se
stum præcipue habebant minores.
Prætexta pulla nulli alii licebat uti q̄ ei qui funus fa
ciebat.
Pilates genus lapidis. Cato: lapis candidior q̄ pilates.
Pilæ effigies uiriles & muliebres ex lana cōpitalibus
suspendebant in cōpitis quod esse deorum infe
riorum: quos uocant lares putarent: quibus tot pi
læ: quot capita seruorum tot effigies: quot eēnt li
beri ponebantur ut uiuis parcerent: & essent his
pilis & simulacris contenti.
Ploti appellant q̄ sunt planis pedibus. unde & poeta
Actius: quia umber sarsinas erat a pedū planicie ini
tiū plotus. Postea Plautus ē dictus: soleas quos di
midiatas: quibus utebant i uenādo: quo planius pe
dem ponerent: semplotia appellabant.
Porcas quæ in agris fiunt: ait Varro dici q̄ porrigant
frumentum.
Punici dicunt nō pœni quia phœnice sint oriundi.
Portunus qui & palæmon a Romanis inter deos
colebatur.
Pœnas pendere proprie dicitur qui ob delictum pœ
cuniam soluit: quia pœno ære utebantur.
Pullariam Plautus dixit Manum dextram.
Procedere dicebant interdum pro succedere. inter z
dum pro porro cedere.
Peritulum dolium dicitur cum uentrem significat.
Pollit pillā ludit.
Pelliculationem Cato a pellicendo dixit.
Præmiola pecuniola.
Pascales oues Cato posuit pro pascales.
Petrea uocabatur quæ pompam præcedens in colo
niis aut mūicipiis imitabatur anum ebriū ab agri
uitio scilicet petris appellatam.
Periculatus sum Cato est usus in dicendo.
Parli Cato idem dixit pro peperci.
Prædonulos hippocoristicos. ὑποκοριστικὸς dimi
nutiue idem Cato posuit pro prædonibus.
Precem singulariter.
Pulchralibus pro pulchris.
Pugnatariolas leues pugnas identidem ipse dixit.
Proædificatum dicitur quod ex priuato loco proces
sit in publicum solum.
Prodidisse tempus longius fecisse.
Pauimēta pœnica: hoc ē marmore numidico strata.
Prolo ære apud Ennium significat scuto ante se
protento.
Priuatæ uocabantur feriæ sacrorum propriorum: ue
lut dies natales.
Pudicitiz signum Romæ colebat quod nefas erat
attingi nisi ab ea quæ semel nupsisset.
Patrum & matrum pueri tres adhibebantur in nuz
ptiis: unus qui pacem præferret ex spina alba: quæ
noctu nubebant: duo qui nubentem tenebant.

**Prima & secunda diei hora causa ominis sponſis tri-
buebatur.**

**Pronuba adhibetur nuptis: quæ ſemel nupſerunt cæ
auſpicii ut ſingulare perſeueret matrimonium.**

**Prætextatis neſas erat obſceno uerbo uti: ideoq; pꝛ
textum appellabant ſermonem qui nihil ob ſcœ
nitatis haberet.**

**Prodit memoriæ dat & fallit. Item ex interiore loco
procedit. Item perdit: ut Ennius: Non inſperando
cupidi rem prodere nullam.**

**Punicum genus libi trãſlatum a pœnis. Id etiam ap-
pellabant probum: quia erat cæteris ſuauiſſimũ.**

Pro ſignificat in: ut pro roſtris. p æde. p tribunali.

Progenerum appellat auus neptis ſuæ uſum.

**Proſanum id quod nō eſt ſanctũ. Plautus: Sanctũ
an proſanum habeas paruipenditur.**

**Proponitur etiã pro amplificando ac palã faciẽdo ut
prodi: prouoca: protrahe: propelle. alias pro priuã
di facultate: ut in propudio prohibendoq; utrũq;
abnuir in his eſſe pudorẽ: poteſtatẽq; alias aliud
alio: ut pecunia propedio conſule. alias pro admir-
ratione: ut p Iuppiter. alias p ante ut pro oſtio. ali-
as p imittere & promittere barbã & capillum.**

Profundum quod longe habet fundum.

Profeſti dies procul a religione numinis diuini.

**Profuſus ſuper modum ſumptuoſus. Terẽtius: Pro-
fũdat: perdat: pereat nihil ad me attinet. alias abie-
ctus iacens. Pacu. Profuſus gemitu murmure.**

**Plaudi appellantur canes: quorum aures languidæ
ſunt. ac flaccidæ & latius uidentur patere.**

**Plantæ ſemina olearum quod plana ſunt. ut appellã-
tur etiã ex ſimili plantæ noſtrorum pedum.**

**Planæ tabulæ planæ ob quam cauſam & planci ap-
pellantur: qui ſupra modum pedibus plani ſunt.**

**Plæbeium magiſtratum nemini capere licet niſi qui
ex plæbe eſt.**

**Plutei crates corio crudo intentq; ſolebant opponi
militibus opus facientibus: & appellabantur mili-
tares. nunc etiam tabulæ: quibus quid præſepitur
eodem nomine ſignificantur.**

**Plæbei ædiles diſſidente plæbe a patribus ſũt creati
Plexa colligata inde perplexa.**

Plenur antiqui etiã ſine præpoſitionibus dixerunt:

Ploximum caſam dixerunt.

Pax dicta eſt a pactiõne.

**Penẽ caudã uocabãt unde & offam porcinã cũ cauda
offam penitã dicebãt. hĩc & peniculos dicius: qbã
calciãmetã tergunt. q de caudæ extremitate fiũt.**

Penis deniq; a pendendo uocata eſt.

**Propius ſobrino mihi eſt conſobrini mei filius & pa-
tris mei conſobrinus.**

**Poſſeſſio eſt uſus agri quidam aut ædificii non ipſe
fundus aut ager.**

Portum frequenter maiores pro domo poſuerunt.

**Patrocinia appellari cœpta ſũt: cum plæbs diſtribu-
ta eſt inter patres: ut eorum opibus tuta eſſet.**

**Poſtica linea in agris diuidendis ab oriente ad occi-
dum ſpectat.**

Pontina tribus a pontia urbe eſt dicta.

Papyria tribus a Papyrio uocata.

Pupina tribus ab agro pupino.

Popilla tribus a progenitrice traxit uocabulum.

**Prorſi limites appellantur in agro rum mẽſuris qui
ad orientem directi ſunt.**

Pugio dictus eſt eo q; punctim pungatur.

Præbia remedia.

Præmetiũ quod p̄libationis cauſa ante p̄mittitur.

**Protelare longe propellere ex græco uidelicet τηλο
oi quod ſignificat longe.**

**Priuato ſumptu ſe alebãt milites romani pene id tẽ-
pus quo Roma eſt capta a gallis.**

**Porci effigies inter militaria ſigna quintum locũ ob-
tinebat: quia conſecto bello inter quos pax fieret
cæſa porca ſœdus firmare ſolebant.**

**Polimẽta teſticuli porcorũ dicunt. cũ caſtranſ a poli-
tione ueſtimẽtoz qd ſimiliter ut illa curantur.**

**Palatialis flamen ad ſacrificandũ ei deæ conſtitutus
erat: in cuius tutela palatium eſſe putabant.**

**Puer q obſcœne ab aliquo amabat eius a quo ama-
tus eẽt pullus uocabat. Vnde. Qu. Fab. cui Ebur-
no cognomen erat propter candorem: q; eius nar-
tis fulmine iẽta eſſet pullus iouis appellatus eſt.**

**Publica ſacra quæ pro populo fiebãt. Priuata: quæ p
ſingulis hoĩbus & familiis appellabant.**

**Prodit non ſolum in apertum exit ſignificat: ſed etiã
porro id.**

**Portenta rerum fieri dicunt: cũ ſolita raro ſe oſten-
dunt: ut cometæ turbines: baratra ſerenõ cælo fa-
cta tonitrua.**

**Puls porriſſimũ dabat pullis in auſpiciis: quia ex ea
neceſſe erat aliquid decidere: quod tripudiũ face-
ret id eſt terripuium. pauire enim ſerire eẽ. bonũ
enim augurium cũ pulli per quos auſpicat come-
diſſent præſertim ſi eis edẽtibz aliquid ab ore de-
cidiffet. Sin autẽ omnino non ediſſent arbitraban-
tur periculum imminere.**

**Pedestria auſpicia arbitrabant q dabant a uulpe: lu-
po ſerpente equo cæterisq; aialibus q drupedibus**

**Piacularia auſpicia appellabãt q ſacrificatibus triſtia
portendebant: cum aut hoſtia ab ara profugiſſet
aut percuſſa mugitum dediſſet: aut in aliam par-
tem corporis q oporteret decidiſſet.**

**Pestiſera auſpicia eſſe dicebant: cum cor in extis aut
caput in iocinere non fuiſſet.**

**Præpetes aues dicuntur. quæ ſe ante auſpicantes ſe-
runt: nam Præpetere dicebant anteire.**

**Pecunia ſacrificium fieri dicebatur: cum fruges fru-
ctusq; offerebantur: quia ex his rebus cõſtat: quã
nunc pecuniam dicimus.**

Pollubrũ pelluuiũ uas quod nos peluim uocamus.

**Patres ſenatores ideo appellati ſunt: quia agrorũ par-
tes attribuebant tenuioribus ac liberis propriis.**

**Pecuum Cato dixit genitiũ pluralem ab eo quod
eſt pecu.**

**Procare poſcere eſt. unde & proci & meretrices pro-
caces & uerbum procax id eſt poſcis.**

**Peculium ſeruorum a pecore dictum ſicut & pecu-
nia nobilium.**

**Puelli pueri per diminutionem. Ennius: Poeni uos
ſoliti ſacrificare puellos.**

**Præcinamitatores dicebantur qui flãmĩ diali: id eſt
ſacerdoti antecedeabant clamantes ut homines ſe
ab opere abſtinerent: quia his opus facientem ui-
dere irreligioſum erat:**

Pedum pastorale bacculum icuruum dictum: quia illo oues a pedibus comprehenduntur.
 Pone graui sono ponitur pro loci significatione.
 Pure lautum aqua pura lautum.
 Pura uestimenta sacerdotes ad sacrificium habebat: idest non obfita: non fulgurita: non funesta: non maculam habentia.
 Proculato prouocato.
 Præfericulum uas æneum sine ansa patens summum: uelut peluis quo ad sacrificia utebantur.
 Patellæ uasa picata parua sacrificiis faciendis apta.
 Pantices frux uentris.
 Perimit admit tollit: unde & peremptus interfectus.
 Procinctam clāssē: idest paratam ad bellum & militum multitudinē dīali flāmini uidere nō licuit.
 Prosimurium pōtificale pomerium quasi promurē idest proximum muro.
 Penus uocabatur locus in æde uestæ intimus.
 Pubes puer qui iam generare potest: is incipit esse ab annis. xiiii. scēmina uiri potens a. xii.
 Prandicula ientacula.
 Prodigæ hostiæ uocantur: quæ consumuntur. unde homines quoq; luxuriosi prodigi.
 Petronia nomen amnis in tyberim defluentis.
 Penetrāle sacrificiū dicebatur quod in interiore parte cōficiēbatur. unde & penetralia cuiusq; dicuntur & penes nos: quod in potestate nostra est.
 Puri probi sui auri dicebatur in manumissione sacroꝝ causa: ex qbus puri significat: qd in usu spurco non fuerit: probi quod recte excoctum purgatūq; fuerit. sui quod alienum non fuerit.
 Pacionem antiqui dicebant: quam nunc dicimus pacationem: unde & pacisci adhuc & pacto in usu remanere.
 Pateram proplouere: cum dicerent significabant perusam esse.
 Pastillum in sacris libi genus rotundi.
 Paludati armati ornati. omnia enim ornāmēta militaria paludamenta dicebant.
 Prox bona nox: ut æstimo quasi proba uox.
 Penates alii uolunt ut habeat nominatiuum singularem penas. alii penatis.
 Proculiunt promittunt.
 Profestum diem dicebant qui festus non erat.
 Profanum dicitur quod fani religione nō tenetur.
 Procubitores dicunt q noctu custodiæ causa ante castra excubant: cū castra hostium sūt in p̄p̄inquo.
 Properam celerem strenuamq; significat.
 Præcidere antecidere: idest ante immolare.
 Pube præsentē est populo præsentē: ab his qui puberes sunt omnem populum significat.
 Priueras mulieres priuatas.
 Promellere litem promouere.
 Purime tetinero: purissime tenuero.
 Pristina uelut priustina dictum est.
 Præfagitio dicta q; præfagire est acute sentire. unde sagæ dictæ anus: quæ multa sciunt. & sagaces canes qui ferarum cubilia præsentunt.
 Virinalis porta dicta: siue q; ea in collem
 q quirinalem iter: siue q; proxime eam est
 Quirini sacellum.
 Quirinalia dies quo quirino fiebant sacra: eadem

& stultorum feriæ sunt appellata:
 Quirinalis collis dictus est: quia in eum commigrarent fabini a curibus uenientes: quauis alii a tēplo Quirini dictum putent.
 Quiritium fossæ dictæ q; eas Ancus martius cū urbem circumdedit: quiritium opera fecit.
 Quispiam significat aliquem: sed unde sequēs pars eius usurpari cōperit: inueniri non potest.
 Quinquatrus festiuius dies dictus: q; post diem quintum iduum celebraretur: ut triatrus & sextatrus: & septenatrus & decenatrus uel decumatrus.
 Quinquentium græci uocant πένταλον. quo die quinque genera artium ludo exercebant. ipsos quoq; athletas: Liuius quinquentiones appellat.
 Quisquilæ putant dici quicqd ex arboribus minutis surculorū foliorūq; cudit: uelut quicqd cadit.
 Quintipor seruire nomen frequens. apud antiquos a prænomine domini dictum: ut marcipor: scilicet a quinto & marco.
 Quippe significat quidni.
 Quianam pro quare & cur ponitur. Ennius: Quianam dictis uestris sententia flexa est.
 Quieralis dicebatur ab antiquis orchus.
 Quintia prata trans tyberim a Quinto Cincinato: cuius fuerant dicta.
 Quintana appellatur porta in castris post prætorium ubi rerum utensilium forum sit.
 Querqueram frigidā cum tremore a græco certum est dici. unde & carcer. Lucil. lactas me ut febris querquera. & alibi: Querquera consequitur capitisq; dolores. Plau. Is meierat bilis querqueratus.
 Quercus dicif q; id genus arboris graue sit ac durum etiā in ingentē euadat altitudinē: querquera enim grauem & magnam quidam putant dici.
 Quadruplatores dicebantur: qui eo quæstu utebantur: ut eas res persequerentur: quarū ex legibus quadrupli erat actio.
 Quando herus comitiāuit fas. in fastis notari solet: & hoc uidetur significare: quando rex sacrificulus diuinis rebus perfectis in comitium uenit.
 Quādo stercus delatū fas. eodē modo in fastis notatur dies: quo stercus purgatur ab æde uestæ.
 Quando cum graui uoce pronuntiatur significat q; quoniam. & est coniunctio: quando acuto accētus est temporis aduerbium.
 Quatrurbem athenas Actius appellauit: quod ex quattuor urbibus in unam illam ciuitatem se homines contulere.
 Quæso significat id quod rogo. quæfere tamen Ennius pro quærere posuit.
 Quadrantal uocabant antiqui anphoram. quod uas pedis quadrati octo & quadraginta sextarios capit Plautus: Anus hæc sitit. quantillum sitit. modica est. capit quadrantal.
 Quaxare ranæ dicuntur. cum uocem mittunt.
 Quartarios appellabant muliones mercenarios: q; quartam partem capiebant quæstus.
 Quatenus significat quæ: ut hætenus hac sine. quatinus uero quoniam: sed antiqui quatenos dicebāt.
 Quande pro quando dicebant antiqui.
 QuāmoX significat q̄ciō. sed si p se ponas mox significat postea uel paulo post.

Quatere suspensum & uicinum rei alicuius mortuum significat. ut interdum concutere: cum & id ipsum uerbum concutere & quatere sit compositum: quassare autem est saepe quatere.

Querquetulanæ dicebantur nymphae: querqueto uirescenti praesidentes.

Querquetularia porta romæ dicta: quæ querquetum intra muros urbis iuxta se habuerit.

Quoniam significat non solum id quod quia: sed etiam id quod postquam. hac de causa quæ græcum etiam utriusque significationem obtinet.

Quod significat aliquid præterquam quod in usu fere est & græci dicunt orti.

Quinq; genera signorum obseruant augures: ex caelo: ex auibus: ex tripudiis: ex quadrupedibus: ex diris.

Vfuli appellabantur tribuni militum a consule facti non a populo: de quorum iure: quæ

Rutilius rufus legem tulerit. Rifuli ac post

Rutili sunt appellati.

Runa genus teli significat. Ennius: Runata recedit: id est pilata.

Ructare non ructari dicendum est. Flaccus: Videte alios ructari ac respuere pulcherrima super uia. Cicerone tamen ructaretur dixit.

Respersum uinum dixerunt quia uino sepulchrum spargebatur.

Rubidus apud Plautum panis uocatur pagus coctus: item scortæ ampulæ rugosæ rubidæ dici solent.

Romana porta apud romam a fabinis appellata est quæ per eam proximus eis aditus esset.

Rutabulum a prouendo igne uocatum quod panes coquantur. Inuenitur tamen positum & pro uirili membro.

Rutilium rufum significat cuius coloris studiosæ etiam antiquæ mulieres fuerunt unde & rutiliæ dictæ sunt.

Rutrum dictum quæ eo harena eruitur.

Rotundam faciebant ædem Vestæ ad pilæ similitudinem: quæ eandem credebant terram esse.

Rupitia damnum dederit significat.

Rudus uel raudus cum dicitur res rudis & imperfecta significatur: hominem quoque imperitum rudem uocamus.

Rudentes restes nauticæ & asini cum uocem mittunt.

Rusparsi est crebro querere.

Rustica uitalia. xiiii. Kalendas septembris celebrabatur: quo die primum in urbem uinum deferebant.

R. pro. littera saepe antiqui posuerunt: ut maiosibus meliosibus lasibus feliis: pro maioribus melioribus laribus feriis.

Rorarios milites uocabant qui leui armatura primi praelium committebant: quæ ut ante ibrem fere rorare solet: sic illi ante grauem armaturam quæ prodebant rorarii dicti.

Robum rubo colore & quasi rufo significari ut bouem quoque rustici appellant: manifestum est. unde & materia quæ plurimas uenas eius coloris habet dicta est robur: hinc & homines ualentes & boni coloris robusti: robur quoque in carcere dicitur is locus quo præcipit malefactorum genus quæ ante arceis robusteis includebantur.

Robigalia dies festus. vii. Kalendas maias quo robigo deo suo quem putabant rubiginem auertere sacrificabant.

Rorarium uinum quod rorariis dabatur.

Rogatio est cum populus consulitur de uno pluribusue hominibus quæ non ad omnes pertineat: & de una pluribusque rebus de quibus omnibus sanctiatur nam quod in omnes homines resque populus sciuit lex appellatur.

Romulus ac remus a uirtute. i. robore appellati sunt.

Romam Romulus de suo nomine appellauit: sed id romam non romulam ut ampliori uocabuli significatione prosperiora patriæ suæ nominarentur.

Romula tribus dicta quæ ex eo agro censebantur quæ Romulus ceperat ex Veientibus.

Rumex genus teli simile spari gallici.

Rumitant rumigerant. Neuius: Simul alius aliunde rumitant iter sese.

Ruminalis dicta est ficus: quæ sub ea arbore lupa mammam dedit remo & romulo: mamma autem rumus: dicitur unde & rustici appellant hædos sub rumos: qui adhuc sub mammis habentur.

Rumen est pars colli: qua esca deuoratur: unde rumare dicebatur quod nunc ruminare.

Rumentum abruptio.

Regium appellatur id municipium quod in freto situm est: quoniam id ab rumpendo dictum est.

Redibitur tum id proprie dicitur: quod reditum est improbatum quæ: & qui dedit rursus coactus est habere id quod ante habuit.

Rediua siue rediuum dicitur cum circa ungues cutis se soluit: quia dura est soluere.

Redhostire est gratiam referre: nam & hostire pro æquare posuerunt.

Rediuuium est ex uetusto renouatum.

Reus dictus a re. quam promissit ac debet: reus stipulando est. i. qui stipulatur: reus promittendo est: quæ suo nomine alteri quid pro altero promissit.

Ritus mos uel consuetudo: rite autem significat bene ac recte.

Rertractare est rursus tractare.

Rabidus a rabie: qui morbus caninus est.

Rauis coloris appellantur qui sunt inter flauos & cæcios: quos Plautus appellat rauistellos. Quis inquit hæc mulier & illic rauistellus qui uenit.

Rates uocant ligna colligata: quæ per aquam aguntur: quo uocabulo interdum etiam naues significatur.

Rabula dicitur in multis intentus: negotiis. paratusque ad radendum quid auferendumque: uel quia est in negotiis agendis acrior quasi rabiosus.

Rodasculana porta appellata: quæ rudis & impolita sit relicta: uel raudo. i. ære iuncta.

Rasores fidicines dicti: quia uidentur chordas ictu radere.

Ratitum quadrantem dictum putant quæ in eo & triente ratis fuerit effigies: ut nauis in asse.

Rauim dicebant pro raucitate: unde & uerbum raurio raurias.

Ratus siue significat putos: ite ratus certus ac firmus.

Rauilia a rauris oculis quemadmodum a cæcis cæculæ sic appellata.

Raumæ porta a nomine cuiusdam aurigæ sic appellata

Reciperatia ē cū iter ciuitates pegrinas lex conuenit
 ut res priuata reddantur singulis reciperenturq;
Reciprocare pro ultro citroq; poscere usi sunt anti-
 qui: quia procare est poscere: unde æque gremiis
 subleētare ac figere.
Recellere reclinare: excellere in altum extollere.
Recinium omne uestimentum quadratum: unde
 reciniati mimi.
Rica & **ricula** uocantur parua ricinia: ut palliola ad
 usum capitis facta.
Recte appellantur uestimenta uirilia: quæ astatibus
 in altitudinem texuntur.
Rienes antiqui uocabant nefrondies: quia græci eos
 νεφρονες renes dicunt. Plautus: Glaber erat tāquā
 rien.
Refriua dicebantur: quæ ex segete causa auspicii do-
 mum ad sacrificium referebant.
Remeare redire: ut com meare ultro citroq; ire un-
 de com meatus dari dicitur id est tempus: quo ire
 & redire quis possit.
Remeligenes & **remora** a morando dictæ. Plautus:
 Quid nunc illæ tam diutius remorantur remeli-
 genes: & Lucilius. Quæ uox ex te resonans meo
 gradu remoram fecit.
Remurinus ager dictus quia possessus est a Remo:
 & habitatio Remi remona: sed & locus in sum-
 mo auentino remoria dicitur ubi Remus de ur-
 be condenda fuerat auspicatus.
Remores aues in auspicio dicuntur. quæ acturum
 aliquid remorari compellunt.
Rimari est ualde quærere: ut in rimis quoq;
Remillum dicitur quasi repandum.
Remorbescat in morbum recidat.
Refutare redarguere compositum a fando: uersa. a.
 littera in. u.
Renanciscitur significat repræhenderit: unde adhuc
 nos dicimus nanciscitur: & nactus. i. adeptus.
Reor existimo: & quæcunq; ab eo declinatur.
Remulco est cū scaphæ remis nauis magna trahit.
Rigidum & præter modum frigidum significat: &
 durum.
Regifugium sacrum dicebant: quod die rex Tarqui-
 nius fugerit e Roma.
Regia domus: ubi rex habitat.
Regiescit apud Plau. significat crescit.
Reapse est reipsa. Pacuuius: Si non est ingratum rea-
 pse q; feci.
Repotia postridie nuptias apud nouum maritum
 coenatur: quia quasi reficitur potatio.
Repagula sunt quæ patefaciendi gratia ita figuntur:
 ut contrario pangantur: hæc & repages dicuntur.
Repudium: q; fit ob rem pudendam appellatum.
Repedare recedere.
Repastinari ager is dicitur cuius natum fodiēdo mu-
 tatur.
Reluere soluere repignerare.
Resignare antiqui dicebant pro rescribere: ut adhuc
 subsignare dicimus pro subscribere.
Residiare sæpe resiliare.
Restibilis ager fit qui biennio continuo seris farreo
 spico. i. aristato: quod ne fiat solent qui prælia lo-
 cant excipere.

R

Reses ignauus: quia refidet.
Resecrare soluere: religione utiq; cum reus populū
 comitiis orauerat per deos: ut eo periculo liberare
 tur: iubebat magistratus eū resecrare. Plautus: Re-
 secroq; mater quod dudum obsecraueram.
Res comperendinata significat iudicium in tertiz
 um diem constitutum.
Raua uox rauca & parum liquida proxime canum
 latratum sonans: unde etiam cauidicus pugnaci-
 ter loquens rauilla.
Rosea in campo reatino campus appellatur: q; in eo
 arua rore humida semper feruntur.
Rediculi sanum extra portam capenam fuit: quia ac-
 cedens ad urbem Hannibal ex eo loco redierit q;
 busdam perterritus uisis.
Referari a sera dictum est.
Ridiculus qui in rebus turpibus ridet.
Remant repetant. Ennius: Riuios caposq; remant;
Retricibus eumam. Cato aquam eo nomine signifi-
 cat qua horti irrigantur.
Receptitius seruus est qui ob uitium redhibetur.
Rogat est consulit populum uel petit ab eo: ut id sci-
 scat: quod ferat.
Restat. Ennius posuit pro distat.
Ruri esse non rure dicendum est. testis est Teren. cū
 ait: ruri se continebat.
Rætiario pugnati aduersus mirmilonem cantatur.
 non te peto: piscem peto: quid me fugis galle: quia
 mirmilonicum genus armaturæ gallicū est: ipiq;
 mirmilones ante galli appellabantur in quorum
 galeis spicis effigies inerat: quod genus pugnae in-
 stitutum est a Pittaco uno ex septem sapientibus
 qui aduersus phrionem dimicaturus propter cō-
 trouersias finium quæ erant inter atticos & mity-
 lenæos Ræti occultato impediuit phrionem.
Resignatum æs dicitur militi cum ob delictū aliqd
 iussu tribuni militum ne stipendium ei detur in
 tabulas refert: signare enim dicebāt pro scribere.
Rituales nominantur ethruscorum libri in quibus
 scriptum est quo ritu urbes condant: aræ: & desq;
 sacrentur: curæ tribus & centuriæ distribuuntur.
Redinunt redeunt.
Regium est: quod est aut fuit regis.
Regale est dignum rege.
Reg eapse re ipsa.
Recipie recipiam.
Redemptitauere: ut domitauere.
Repulsior Cato dixit comparatiue a repulso.
Ratissima quoq; ab his quæ dicimus rata unde etiā
 rationes dictæ.
Rapi simulatur uirgo ex gremio matris aut si ea nō
 est proxima necessitudine: cum ad uirum tradit
 tur: q; uidelicet ea res foeliciter Romulo cessit.
Rapi solet fax: qua prælucente noua nupta deducta
 est ab utriusq; amicis: ne aut uxor eam sub lecto
 uiri ea nocte ponat: aut uir in sepulchro combu-
 rendam curet quo utroq; mors propinqua alter
 utrius captari putatur.
Receptus mos est: quem sua sponte ciuitas alienum
 adsciuit.
Regalia exta appellabant: quæ petentibus insperatū
 pollicebantur honorē humilioribus hæreditates

filio familiæ dominationem.
Rosii appellabantur in omnibus perfecti: q̄ Rosius quidam perfectus unus in arte idest comœdia iudicatus sit.
Rica est uestimentum quadratum simbratum purpureum: quo flaminicæ pro palliolo utebantur. Alii dicunt q̄ ex lana fiat succida alba: quod conficiunt uirgines ingenuæ patrimæ matrimæ ciues: & inficiatur cæruleo colore.
Repertum dicitur quasi partum & reparatum.
Rictus rixæ rixiosæ ringitur dici uidentur quia i diuersum rumpantur: contraria quæ sint recto: qđ uocabulum dictum uidetur a regendo.
Rix deq̄ significat plus minusue:
S **Soniuius** sonanti.
Suppum antiqui dicebant quem nunc supinum dicimus.
Seruilius lacus Romæ a conditore uocatus.
Sonticum iustum. **Neuius**: Sonticam eē oportet causam q̄obrem perdas mulierem.
Sacra uia in urbe roma appellatur: q̄ i ea scœdus iētū sit inter Romulum ac Tatium.
Solitaria hostiarū trium diuersi generis imolationem signat tauri arietis: uerris: q̄ omnes solidi integriq̄ sunt corporis: solum enim lingua eorum significat totum & solidum: unde tela quædam loli ferrea uocantur tota ferrea: & homo bonarum artium solers: & quæ nulla parte laxata cauaq̄ solida nominantur.
Secordiam quidam pro ignauia posuerunt. **Cato** p̄ stultitia posuit. compositum autem uidetur ex si quod est sine & corde.
Semis: semodius. semuncia ex græco trahitur: sicut & alia nonnulla quæ s litteram pro aspiratione eorum habent: ut *επτα* septem: *υλη* sylua: sic ista ab eo quod illi dicunt *μυι* declinata sunt.
Supernacaneum superuacuum.
Serufertarios dicebant: qui quædam sacrificia ad arbores fulgoritas faciebant a ferto scilicet a quodā sacrificii genere.
Silicernium erat genus farciminis: quo fletu familia purgabatur: dictum autem silicernium: quia cuius nomine ea res instituebatur is eam silentium cerneret. **Cæcilius**: credidi silicernium eius me eē esurum.
Sudum sicum quasi seudum idest sine udo.
Securus sine cura.
Sublesta infirma & tenuia. **Plautus**: Grauior pauper tas fit: fides sublestior: idest infirmior. Idem ait. **Vinum** sublestissimum: quia infirmos faciat uel corpore uel animo.
Secus aliter: aut secus non aliter.
Stipem esse nummum signatum testimonio ē & id quod datur in stipendium militi & cum spondetur pecunia quod stipulari dicitur.
Sobrinus est patris mei consobrini filius & matris meæ consobrinæ filius.
Sororiare mammæ dicuntur puellarum. cum primum tumescunt.
Suregit & fortis pro surrexit: & quasi possit fieri: sur rectus frequenter posuit **Liquius**.
Sors & patrimonium significat: unde consortes dia-

cinus & dei responsum: & quod cuiq̄ accidit in fortiendo:
Soracum est: quo ornamenta portantur scænicorū.
Sobrium uicum Romæ dictum purant: uel q̄ in eo taberna nulla fuerit: uel q̄ i eo **Mercurio** lacte nō uiuo supplicabatur.
Sons nocens. **Insens** innocens.
Sodales dicti: q̄ una sederent & essent: uel q̄ ex suo datis uesci soliti sunt: uel q̄ inter se inuicem luaderent quod utile esset.
Sodes si audes: ut sis pro si uis: & illico pro i loco. **Terentius** in andria: Dic sodes. quis heri **Chrysidem** habuit.
Surum dicebant ex quo per diminutionem **furculus**. **Ennius**: **Vnus** furus **surum** ferret: tamen defendere possent.
Surremit sumpsit. uig manu surremit hastam.
Surrepsit sustulerit.
Summussi murmuratores. **Neuius**: odi inquit summus: proinde aperte dicere: quid sit. **Terentius** mussare pro tacere posuit: cum ait: **Sile** cæla occulta tege tace mussa:
Sum pro eum usus est **Ennius**.
Solon osce dicitur id quod nos totum uocamus. **Liuius**. **Soliferreum** genus teli. i. totum ferreum. **Solers** etiam in omni re prudēs: & solēne quod omnibus annis præstare debet.
Sola sedilia: in quibus singuli tantum possunt sedere ideoq̄ soliar sternere dicuntur: qui sellisternium habent: & solaria uocantur **babylonica** in quibus eadem sternuntur.
Solum terram dicunt.
Solea uel ea dicitur quæ solo pedibus subiicitur: uel genus piscis: uel materia robustea super quam **paries** cratitius extruitur.
Solox lana cassā: uel pecus lana contextum. **Titinnius**: **Lana** soloci ad purpuram data: & **Lucil**. **Pascali** pecore ac montano hirco atq̄ soloce.
Sos pro eos antiqui dicebant: ut **Enni**. **Constitit** inde loci propter sos deas dearum.
Sos interdum pro suos ponebant per datiuū casum: idem **Enni**. **effert**: postq̄ lumina suis oculis pro suis.
Sultis si uultis. **Plau**. **Segmini** me hac sultis: & **Cato** **Audite** sultis milites.
Solatum morbi genus.
Solipugna genus hostiolæ maleficæ: q̄ sit acrius cōtractiusq̄ feruore solis: unde etiam nomen traxit.
Sospes saluus. **Enni**. tamē sospitē p̄ seruatore posuit.
Sospitare bona spe afficere: aut bonā spem nō fallere.
Succotrilla uox tenuis & alta. **Titinnius**: **Fœmina** fabula **succotrilla** uocabula.
Succingulum balteum.
Succerda stercus suillum. **Titinnius**: **Quid** habes nisi unam arcam sine clau: eo condis succerdas.
Sciscito sententiam dico.
Succidanea hostia dicebatur quæ secundo loco dicebatur scilicet sic appellata est a succedendo.
Sugillatum dicitur ex græco q̄ ea pars quæ sub collo est ab eis dicitur.
Sycophantas appellatos hac de causa dicunt **atticos** quondam iuuenes solitos aiunt in hortos irrumperere **ficofq̄** diligere: quam ob causam lege est con-

- stitutum: ut qui id fecisset capite truncaretur: quā poenam qui persequerentur ob paruula detrimenta sycophantas appellatos.
- Solcus dictus a græco. qui ab illis οὐλαῖς appellatur. Suafum color appellatus: qui sit ex stillicidio fumo: so in uestimento albo. Plautus: Suaso infecisti pro pudiosa pallulam: sunt qui omnem colorem suum uelint appellare: quod quasi persuadentur in alium ex albo transire.
- Superescit supererit. Ennius: Dum quidē unus homo Romæ superescit.
- Sub iugum mitti dicuntur hostes: cum duabus hastis in terra defixis tertius superligata ierms sub eas coguntur transire.
- Subices. Ennius pro subiectis posuit.
- Superstites antiquitus appellati sunt testes.
- Superuaganea dicebatur ab auguribus aus quæ ex fummo cacumine uocem emisisset: dicta ita: quia super omnia uagatur aut canit.
- Supercilia in Iunonis tutela esse putabant quod his protegantur oculi: per quos luce fruimur: quā tribue reputabant Iunonem: unde & Lucinia dicta est.
- Supernati dicuntur: quibus semina sunt succisa in modum suillorum paruorum. Ennius: His perinas succidit iniqua superuia poeni.
- Supremum modo significat summum modo extremum: modo maximum.
- Subsillos dicebantur quædam lamellæ sacrificiis necessariae.
- Sorororium tigillum appellabatur locus sacer in honore Iunonis: quem Horatius quidam statuerat. causa fororis a se interfectæ ob suam expiationem.
- Substillum tempus ante pluuiam pene & post pluuiam non per siccum: quod iam stillaret aut nondum deflisset.
- Subscudes appellantur tabellæ: quibus tabulæ inter se configuntur: quia quo immittuntur succidit.
- Pacuius: Nec ulla subscus prohibet compagem.
- Sub corona uenundari dicuntur captiui. qui uenundabantur coronati. Cato: Ut populus potius ob rem bene gestam supplicatum eat: quia re mala gesta coronatus ueneat.
- Sublime est in altitudinem elatum: id autem dicitur a limine superiore: quia super nos est.
- Succenturiare est explendæ centuriæ gratia supplere. Cæcilius: nunc meæ malitiæ astutia opus est succenturia.
- Sobromari dicuntur hædi cum ad mammam admoventur: quia ea rumis uocatur: uel quia rumine trahunt lac suggentes.
- Subulo tusce tibicen dicitur.
- Subura regio romæ a pago succusana uocabulū traxit: quod ei uicinum fuit.
- Subuerbustam uerubus uistam significat.
- Soboles ab olefendo: id est crescendo dictæ ut adulescentes & adultæ & indoles. Lucretius: Siue uirum soboles: siue est muliebris origo.
- Subucula est genus libi: dicitur & alica ex oleo & melle & genus uestimenti.
- Sub uos placo supplico.
- Sufficus folliculus testium arietinorum: quo utebatur pro marsupio a fisci similitudine dictus.
- Subactus: modo significat molitus: modo uictus: modo compulsus: ut cum dicimus pecus sub arbore subactus: modo coactus.
- Supplicia ueteres quædam sacrificia a supplicando uocabant.
- Sufes consul lingua poenorum calidius senatus inquit censuit referentibus sufetis.
- Sub uitem hastas iacere dicitur ueles: cum eas sub manu sursum mittit. Luc. Vt ueles bonus sub uitem: qui summisit hastas: ueles autem uelitis facit.
- Sub uitem præliari dicuntur milites: cum sub uinea militari pugnant. Luc. Neque prodire in altum: præliari procul sub uite.
- Sub uineam iacere dicuntur milites cum astantibus centurionibus iacere coguntur sudes.
- Supparum uestimentum puellare lineum quod & subula. id est camisia dicitur. Afranius: Puella non sum: supparo si induta sum.
- Sipat iacit: unde dissipat difficit: & obstipat obiicit & insipit hoc est insicit.
- Su: elæ dosæ astutiæ a similitudine suentiū dictæ.
- Suspectus a suspicor uenit & a suspicio.
- Suopte suo ipsius: ut meopte meo ipsius: tuopte tuo ipsius es genera librorum erant di. coniunctorum similia qui continentur in transuersum est a panícula.
- Strutiones dicebantur omnium rerum instructiones.
- Struere antiqui dicebant pro augere: unde industria.
- Stropus quod græce σποσιον dicitur pro insigni ponebatur in capitibus sacerdotum: alii id coronam esse dixerunt.
- Struteum membrum uirile a salacitate asseris qui græce dicitur animus præ appellatur renam appellabant. dabatur dicere olo hominis boni a numero significatur alterum tertium uenturum similis commodi: uelut trenam præposita. littera: ut antiquis frequens usus erat.
- Strebula lingua umbrorum appellabant partes carniū sacrificatarum.
- Stlata genus nauigii latum magis quam altum & a latitudine sic appellatum: sed ea consuetudine qua stlocum pro locum: & stlitem pro litem dicebant.
- Selembus grauis tardus sicut Lucilius pedibus stlebam dixit equum pigrum & tardum.
- Stripatores corporis custodes: quos antiqui latrones uocabant: stipati enim ferro circundant corpora regum.
- Stipes fustis terræ defixus.
- Stritauum antiqui dicebant pro tritauo.
- Strigores denfarum uirium homines.
- Strigæ appellantur ordines rerum inter se coniunctæ collocatarum a stringendo dictæ.
- Status dies uocatur iudicii causa constitutus.
- Satyra & genus cibi dicitur ex uariis rebus conditum: & lex multis aliis confecta legibus: & genus carminis: ubi de multis rebus disputatur.
- Stata Martis simulachrum in foro colebatur.
- Stalagmium genus ornamenti aurium. Cæcili. Ex aure eius stalagmium domi habeo.
- Stolidus stultus.
- Stuprum pro turpitudine antiqui dixerunt unde est in carmine: scede stupreg castigator quotidie.

Stura flumen in agro laurenti est.
Steriliam sterilem.
Stultorum feriæ appellabantur quirinalia q̄ eo die sacrificant hi: qui solenni die aut non potuerunt rem diuinam facere aut ignorauerunt.
Sanqualis auis quæ ossifraga dicitur.
Sacrîma appellabant mustum quod libero sacrificabant pro uineis & uasis & ipso uino conseruâdis: sicut præmetium de spicis quas primum messuissent sacrificabant Cereri.
Sacrificulus rex appellatus est qui ea sacra quæ reges facere assueuerant fecisset.
Sacella dicuntur loca diis sacrata sine tecto.
Sacro sanctum dicebatur: q̄ iurando interposito erat institutum: ut si quis uiolasset morte poenas penderet.
Sacratae leges dicebantur: quibus sancitum erat: ut si quis aduersum eas fecisset: sacer alicui deorum esset cum familia pecuniâq̄.
Seclusa sacra dicebant: quæ græci ἀσπίρα appellât.
Scæna siue sacena dolabra pontificalis.
Sarîsta hasta macedonica.
Sacer mons trans anienem fluuium ultra tertium miliarium appellatur q̄a Ioui fuerat consecratus.
Sacerani appellati sunt reate orti qui ex septimontio ligures siculos quæ exegerunt dicti sacerani: q̄ uere sacro sint nati.
Sagmina dicebât herbas uerbenas: quia ex loco sancto arcebantur legatis proficiscentibus ad fœdus faciendum bellumq̄ indicendum: uel a sanctiêdo idest confirmando. Neuius: Scabos atq̄ uerbenas sagmina sumpserunt.
Sagaces appellantur solertis acuminis: ut etiam canes indagatores sagaces sunt appellati.
Saga quoq̄ dicitur mulier perita facrorum: & uir sapiens producta prima syllaba propter ambiguitatem euitandam.
Sarpa uineta putata: idest pura facta: unde & uirgulæ abscissæ sarmenta. Sarpere enim antiqui pro purgare ponebant.
Sarte ponebant pro integre: ob quam cām opera publica: quæ locantur ut integra præstentur sarta tecta locantur. Etenim farcire est integrum facere.
Sarra Epiros insula.
Sardare intelligere. Neuius: Quod bruti nec satis sardare queunt.
Sarcito damnum soluito.
Sargus piscis genus in mari ægyptio.
Sateurnus Saturnus.
Sas suas. Ennius: Virgines nam sibi quisq̄ domi romanus habet sas.
Sâm idest eam. Ennius: Ne quisq̄ philosophia i somnis uidit prius q̄ sâm discere cœpit.
Sapsa ipsa. Idem Enni. Quo res sapsa sese ostendat.
Sæua res dicitur mala quasi sinistra eni græce sinister dicitur.
Saperda genus pessimi piscis.
Sandaraca genus coloris. Neuius: Merula sandaracino ore.
Sambuca organi genus: a quo sambicistrix dicitur machina quoq̄: qua urbs expugnata similiter uocatur. Nā ut in organo chordæ sic in machina in

S

21

tenduntur funes.
Sannites ab hastis appellati sunt: quas græci appellât: has eni ferre assueti erant: siue a colle sannio: ubi ex sabinis aduentantes confederunt.
Salaria uia romæ ē appellata: quia per eam sabini salamari deferebant.
Salaciam dicebant deam aquæ: quam putabant saluaciere: hoc est mare mouere: unde Ouidius: Nymphae salaces: quo uocabulo poetæ pro aqua usi sunt. Pacuuius: Hinc sæuitiam fallaciæ fugimus.
Salutaris porta appellata est ab æde salutis: quæ ei proxima fuit.
Spondere putatur dictum: q̄ sponte sua: idest uoluntate promittatur.
Salentini a salo sunt appellati.
Saculares ludi apud romanos post centum annos fiebant quia seculum centum annos extēdi existimabāt.
Scurylum tenue & macrum: & in quo tamen exilis pellicula cernitur.
Squallidum icultum & sordidum: q̄ proxime similitudinem hêt squamæ piscium sic appellatum.
Squarosi ab eadem squamarum similitudine dicti: quorum cutis exurgit ob assiduam illuuiē. Lucil. Varonum ac rapicum squarosa incondita rostra.
Schoniculæ appellantur meretrices propter usum unguenti scœni: quod est pessimi generis.
Scorta appellantur meretrices: q̄a ut pelliculæ subiungantur: oia nāq̄ ex pellibus facta scorta appellant.
Scortes idest pelles testium arietinorum ab eisdem pellibus dicti.
Scandulaca genus herbæ frugibus inimica q̄ eas uelut hedera implicando necat.
Scaptenisula locus ubi argentum effoditur in macedonia dictus a fodiēdo. σκαπτειν namq̄ græce effodere dicitur. Lucretius: Quales expiret scaptenisula subter odores.
Spara minimi generis iacula a spargendo dicta. Luc. Tum sparatum murices portatur tragula porro.
Spira dicitur & basis columnæ unius thori aut duorum & genus pistorii operis & funis nauticus i orbem conuolutus ab eadē omnes similitudine. Ennius uero hominum similitudinē spirā uocauit.
Specio sine præpositione Pacuuius posuit.
Specile caro quædam proprii cuiusdam habitus infra umbilicum suis.
Spicit quoq̄ sine præpositione dixerunt antiqui.
Spirilum barba capræ appellatur.
Spintirnis genus auis turpis figuræ ea græce dicitur.
Sartæ nugatoriæ ac despiciendæ mulieres.
Sartutillus uenter suillæ condito farre expletus.
Spinter armillæ genus: quo mulieres utebantur brachio summo sinistro.
Scrui dicuntur aspera laxa & distantia a tractu. unde scrupulosam rem dicimus quæ aliquid i se habet asperi.
Scranteum pelliceum in quo sagittæ reconduntur appellatum ab eadem causa qua scortum: scytos enim græce pellis dicitur: unde scuticæ & scuta: quia non sine pellibus sunt.
Sceleratus campus appellatur proxime portam colinam: in quo uirgines uestales: quæ incestum fecerunt: defossæ sunt.

Sceleratus uicus Romæ appellatur: q̄ cū Tarquiniz
us superbus interficiendum curasset Seruium re/
gem socer suū corpus eius iacēs filia Carpēto sub
uecta fit: p̄perant in possessionē domus paternæ.
Scelerata porta: quæ & carmentalis dicitur uocata:
q̄ per eam sex & trecenti Fabii cum clientibus mi/
libus quinq̄ egressi aduersus ethriscos ad amē
nem cremeram omnes sunt interfecti.
Schedia genus nauigii iconditum: id est trabibus tā/
tum inter se nexis factū: unde mala poemata sche/
dia appellantur.
Sexus natura uel habitus ex græco hex uocat̄.
Simpludearia funera: quibus ludos adhibebant.
Sestertium dicitur quarta pars denarii: quo tempo/
re is decussis ualebat: id est duopondius & semis.
Sex milium & ducetorum hoīum primus. C. Mari/
us descripsit legionem: cum antea quattuor mili/
um fuisset: unde etiam appellabantur quadrata.
Sibus callidus uel acutus.
Sed pro siue inueniuntur posuisse antiqui.
Sibinam appellant illirii telum uenabuli simile. En/
nius: Illirii restant sicci sibi nisi q̄ fodentes.
Sedienculam sedile.
Seduculum genus flagelli dictum: q̄ uapulantes su/
dantes facit.
Sectarius ueruex: qui gregem agnorum præcedens
ducit.
Secespitam alii securim. alii dolobram æneā. alii cul/
tellum putant.
Silicum dictum q̄ semunciam secet.
Seccessiones narrationes.
Sicilices hastarum spicula lata. Ennius: Incedit ueles
uulgo sicilicibus latis.
Sectio persecutio iuris.
Secundæ res non a numero dicuntur: sed quia ut ue/
limus sequantur.
Sincinia cantionem solitariam.
Sectores & qui secāt dicuntur: & qui empta sua per/
sequuntur.
Sicyonia genus calciamenti. Lucilius: Et pedibus læ/
ua cicyonia demit honesta.
Simultas id est odium dicta ex contrario quia mini/
me sunt simul: potest & a simulatione dicta extia/
mari quia simulata loquuntur adinuicem.
Sementinæ seriæ fuerant institutæ: quasi ex iis fru/
ges grandescere possint.
Simpulum uas paruum nō dissimile ciatho: quo ui/
num in sacrificiis libabatur: unde & mulieres rez/
bus diuinis deditæ simpulatrices dicuntur.
Senaculum locus senatorum.
Sentinare satagere dictum a sentia nauis quam quis
ut aqua liberet euacuare contendit: itaq̄ sentinare
subtiliter periculum uitare. Cæcilius: Capit consi/
lium postq̄ sentinat satis.
Sentes spīæ. Afranius: Quæ senticola uerba pector/
quet turba.
Scœnas sabini cœnas: quæ autem nunc prandia sunt
cœnas habebāt: & pro cœnis uespnas appellabāt.
Segnitia dicitur: quod sit sine nitendo utile: aut ho/
nestum. Terentius: Enim uero daue nihil loci est
segnitiæ neq̄ secordiæ.
Signare significat modo scribere: modo annulo si

gna primere: modo pecora signis notare.
Septimentium appellabant diem festum: quod in se/
ptem locis faciebant sacrificium: palatio: uelia: fur/
gatalia: sabina: cermalio: celapio: & cispio.
Siparium genus ueli inimicum.
Seliqualstra genus sedilium.
Silus appellatur nasus sursum uersus & repādus. Vn/
de galeæ quoq̄ a similitudine silæ dictæ sunt.
Serilla nauigia histrica: quæ lino ac sparto condēsan/
tur: a conferendo & contexendo dicta.
Sultis si uultis. Ennius: Pandite sulti genas: & corde
relinquite somnum.
Serius Actius a fero comparauit: ait enim ne si forte
paulo q̄ tu ueniam serius.
Spondere ponebatur pro dicere: unde & responde/
re adhuc manet: sed postea usurpari cœptum est i/
promissu.
Subditus dicitur iudex: qui loco mortui datur iis: q̄
eum habuerant iudicem in aliqua re uel lite.
Scaptia tribus a nomine urbis scaptiæ appellatur.
Sabatina a lacu sabate dicta.
Sabini a cultura deorū dicti: id est αἱ τοιοῦτοι θεοί.
Silere taceſ significat ficto uerbo: ab s littera: quæ no/
ta silentii est.
Sanqualis porta appellatur proxima ædis ancus.
Stiricidium quasi stillicidium: cū stillæ concretæ fri/
gore cadunt. Stiria enim principale est: stilla dimi/
nutium.
Seruorū dies festus erat idibus augusti: quia eo die
rex Tullus filius ancillæ natus est.
Sacramentum dicitur quod iusiurandi sacratione
terposita geritur.
Siremps dicitur quasi similis res ipsa habetur i libris
Catonis.
Spatiatorem pro erratorem. Cato posuit.
Stata dicebantur sacrificia: quæ certis diebus fiebāt.
Cato sacra stata solennia sancta deseruisti.
Solennia sacra dicuntur: quæ certis temporibus fie/
unt.
Sacra præliari dicitur cum assidue acceditur recedi/
turg neq̄ ullo consistitur tempore.
Sacramentum æs significat: quod poenæ nomine p̄/
ditur.
Scholæ dictæ sunt ex græco σχολᾶς uaco a uaca/
tione q̄ cæteris rebus omissis uacare liberalibus
studiis pueri debent.
Silatum antiqui pro eo quod nunc ientaculum dici/
mus appellabant: quia ieiuni uinum sili cōditum
ante meridiem absorbebant.
Struppi uocabantur in pluuiariis fasciculi de uer/
benis facti: quia pro deorum capitibus poneban/
tur.
Secespita cultrum ferreum oblongū manubrio ebur/
neo rotundo solido iuncto ad capulum auro ar/
gentoq̄ fixo clauis æneis ære cyprio quo flami/
nes flamineæ uirgines pōtificesq̄ ad sacrificia ute/
bantur: dicta autem est secespita a secando.
Secium libum est: quod secespita secatur.
Suffimenta dicebant: quæ faciebant ex faba milioḡ
molito mulso sparso: ea diis eo tempore dabant:
quo uuæ calcatæ pilo præmebantur.
Serpis antiqui pro serperis usi sūt. unde serpulæ di

ctæ quas nunc serpentes dicimus ex græco: quod illi *ēser* ter: nos pro aspiratione eorum *s* littera posita proferimus: ut sex septem.
 Suffibulum uestimentū album prætextum quadrangulum oblongū: q̄ in capite uestales uirgines sacrificatæ habebāt: idq̄ fibula cōprehendebatur.
 Sumanalia liba farinacia in modum rotæ ficta.
 Sanates dicti sunt qui supra infraḡ Romam habitauerunt: quod nomē ideo est indictum, quia cum defecissent a Romanis breui post in amicitia quasi sanata mente redierunt.
 Sex uestæ sacerdotes constitutæ erant: ut populus p̄ sua quisq̄ parte haberet ministrum sacrorum, quia ciuitas romana in sex erat distributa partes. In primos secundosq̄ titienses, ramnes, luceres.
 Sublucare arbores: ē ramos earum supputare, & ueluti subtrahere lucem mittere, conlucare autem succis arboribus locum luce implere.
 Spurcum uinum dicebant cum aqua admixta: aut igne tactum erat mustum uel anteq̄ deferuescat.
 Sacrificiū quod fiebat Romæ in monte palatino palatuar dicebatur.
 Sistere sana cum dicerent significabatur lectisternia certis in sano locis componere.
 Serpula serperit cum legitur apud Messalam significat serpens irrepserit.
 Solino intelligitur consulo.
 Stipatores: idest custodes cuiusq̄ corporis: dicti sunt a stipe: quam accipiebant mercedis nomine.
 Sollicitare est solo citare: idest ex suo loco mouere solum autem quin significet locum quis dubitat: cū exules quoq̄ dicantur loco patriæ suæ pulsi.
 Erentus locus in campo martio dictus: q̄ eo loco ara ditis patris in terra occultaretur. Tauri appellabātur ludi in honorem deorum inferorum facti. Instituti autem uidentur hac de causa. Regnante Tarquinio superbo cū magna incidisset pestilentia in mulieres grauidas: quæ fuerat facta ex carne diu uendita populo taurorum: ob hoc diis inferis instituti & tauri uocati sunt.
 Talassionem in nuptiis Varro ait signum esse lanificii: talassionem enim uocabāt quassilum qui alio modo appellatur calathus: uas utiq̄ ipsis lanificiis aptum.
 Taurus uaccas steriles dici existimant hac de causa q̄ non magis q̄ tauri pariant.
 Todi genus auium paruorum. Plautus: Cum extortis talis cum todis crustulis.
 Tibilustria dies appellabant: in quibus agna tubas lustrabant.
 Tuditantes significat negocium tundentes: idest agētes. Lucretius: Nec tuditantia rem cessant extrinsecus ullam.
 Tudites mallei a tundendo dicti, inde & cuidam cognomen Tuditano fuit: quod caput malleo simile habuerit.
 Tullios alii dixerunt esse syllanos: alii riuos: alii uehementes proiectores sanguinis arctuatim fluentis: quales sunt tyburi in aniene. Ennius: sanguine tepido tullii efflantes uolant.
 Topper cito ut illud Nelei: Topper fortunæ commu-

tantur hominibus:
 Torrens & participium & nomen.
 Torrum & torridum & aridum.
 Turma equitum dicta quasi terina q̄ terdeni eq̄tes ex tribus tribubus titiensiū ramniū lucerum fiebat. Itaq̄ primi singularum decuriarum decuriones dicti qui ex eo singulis turmis sūt & nūc trini.
 Torreri a torreo deductum proprie significat siccare atq̄ arefacere: sed usurpatum est iam pro eo q̄ sit ignescere.
 Turranni ethrusci dicti a tyrreno duce Lydorum: a cuius gentis perpetua crudelitate etiam tyranni sunt dicti.
 Taruitas a ferocia taurorum: quasi tauri acerbitas ē uocata.
 Turbelas apud Plautum turbam significat.
 Tutulum dicebant flaminicarum capitis ornamentum uicta purpurea innexa crinibus & in altitudine extructū. Ennius: Fictores algeos & titulatos.
 Tueor uideo.
 Tuor defendo.
 Tuscus uicus Romæ ē dictus: q̄ ibi habitauerunt tusci q̄ recedēte ab obsidione Porfenna remāserunt.
 Tusci a tusco rege filio Herculis sunt dicti a sacrificando studiose ex græco *τῶς* uelut tusculum dictum quod aditum difficilem habeat: idest Thomicos græco nomine appellatur canabi imposito & sparso leuiter torræ restis: ex quibus funes fiunt: puluilli quoq̄ quos habent: ne a resti lædantur thomicos uocant.
 Tongere nosse est: nam prænestini tongionem dicunt notionem. Ennius: Alii rhetorica tongent.
 Tosca loca augurio designata. Cicero aspera ait esse & difficilia.
 Tonsilla palus dolatus in acumen & cuspidē pferratus: qui nauis religandæ causa in littore figitur.
 Actius: Tacete & tonsillas littore ædite.
 Tonsa remus quod quasi tondeat ferro. Ennius: Ponere petunt exin referunt ad pectora tonsas.
 Tymbræus Apollo a mōte tymbræo dictus qui est in agro troiano.
 Toles tumor faucium: quæ per diminutionem dicuntur tonsillæ.
 Taxat & taxatio a uerbo tango dicuntur. unde & taxatores a scenicis dicuntur: qui alterutrum male dictis tangunt.
 Tagit simpliciter dicitur: quod attigit contigit facit compositum.
 Tablinū locus proximus atrio a tabulis appellatus.
 Tagax furunculus a tangendo dictus. Lucilius: Periscribere possem tagacem mutonis manu.
 Taminia uua siluestris dicta: q̄ tā mira sit q̄ miniū.
 Talus prænomen erat sabinorum.
 Tanne eousq̄. Afranius: Tanne arcula tuā plena est araneorum.
 Talipedare est uacillare pedibus: & quasi talis instillere.
 Tammodo antiqui dicebant pro modo.
 Talia folliculum cape.
 Tarmes genus uermiculi canem exedens.
 Tapocon appellarunt græci genus scribendi deorsum uersus: ut nūc dextrorsum uersus scribimus.

Tartarrino horrendo & terribili.
 Tam significationem habet positivam: cui subiungimus q̄: ut tam bonus choerulus: q̄ bonus homerus tam etiam pro tamen usi sunt.
 Tandem cum significet aliquando interdum tādē pro superuacuo ponitur: ut Terentius: Ita ut ne tādē uxorem duxit. Cicero etiam duplicat temporalem significationem cum ait: Tādē aliquādo.
 Tama dicitur cum labore uia sanguis in crura descendit & tumorem facit: Lucretius: Inguē ne existat papule tama ne boā noxat.
 Tædulum fastidiosum siue q̄ omnibus est tædium.
 Tapulla dicta est lex quædam de conuiuio.
 Termonem Ennius terminum dixit.
 Tersum diem serenum.
 Teres rotundus & in longitudine.
 Termentum apud Plautum detrimentum.
 Tempestatem pro tempore frequenter dixerunt.
 Tempesta tempestiua.
 Tinea uasa uinaria.
 Thenfa uehiculum argenteum: quo exuuiæ deorum ludis circensibus circum ad puluinar uehebantur.
 Temerare uiolare sacra & contaminare dictum ui delicet a temeritate.
 Temetum uinum. unde temulentus & temulenta.
 Tintinnare & tintinnabāt Neuius dixit pro sonitu tintinnabuli.
 Tentipellium genus calciamenti ferratum: quo pelles extenduntur.
 Tegillum cuculi uinculum ex scirpo factum. Plautus. Tegillum mihi aret. id si uis dabo.
 Tyberis fluuius dictus a tyberio rege albanorum q̄ in eo cecidisset.
 Tyberis a Tyberi rege tuscorum.
 Tibicines in ædificiis dicti existimantur a similitudine tibiis canentium qui ut cantantes sustineant. ita illi ædificia.
 Tippula bestiolæ genus sex pedes habentis: sed tātæ leuitatis: ut super aqua currens non decidat. Plautus: Nec tippulæ leuius pondus ē q̄ fides lenonia.
 Testiculari est iumentis maribus foeminas uel matres foeminis admouere licet alii dicant testiculari.
 Tifata iliceta: romæ autem tifata curia: tifata etiā locus iuxta Capuam.
 Tituli milites appellatur quasi tutuli q̄ patriam tuerentur. unde & titi prænomen ortum est.
 Tiasitas sodalitas.
 Titensis tribus a prænominē Titii Regis appellata uidetur.
 Titia quoq̄ curia ab eodem rege est dicta.
 Tetini pro tenui.
 Thraces gladiatores a similitudine palmularū thraciarum.
 Tituillitium nullius significationis est: ut apud græcos. Plautus: Nō ego istud uerbū dempsi cum tituillitio.
 Trabs proprie dicitur duo ligna compacta.
 Tragus genus conchæ mali saporis.
 Trabica nauis q̄ sit trabibus confixa. Pacuuius: Labitur trabica in alueos.
 Trachali appellantur muri ac purpuræ superiores partes. unde ariminenfes maritimi hoīes cognomen

T

traxerunt trachali.
 Troia & regio priami & lusus puerorū equestris dicitur: & locus in agro laurente quo primum italiæ æneas cum suis constitit.
 Trifax telum longitudinis trium cubitorum quod catapulta mittitur. Ennius: Aut permaceret paries percussus trifaci.
 Tributum quia ex priuato in publicum tribuitur.
 Trochum genus sellæ habetur apud Plautum.
 Trogenia Minerua a ripa tritiōis fluminis dicta: q̄ ibi primitus sit uisa.
 Truo auis onocrotalus. Cecilius irridens magnitudinem nasi: Proh dii immortales unde prorepleit truo.
 Trapit uertit. unde trepido & trepidatio: quia turbatione mens uertitur.
 Triumphales coronæ sunt: quæ imperatori uictori aureæ præferuntur quæ temporibus antiquis propter paupertatem laureæ fuerunt.
 Templum significat & ædificium deo sacratum & tignum: quod in ædificio transuersum ponitur.
 Transtra & tabulæ narium dicuntur & tigna: quæ pro pariete in parietem porrigitur dicta.
 Tromentina tribus a campo tromenta.
 Tragula genus teli dicta. q̄ scuto infixata trahatur.
 Themine deam putabant esse: quæ præciperet hominibus id petere quod fas esset: eamq̄ id esse existimabant quod & fas est.
 Termes ramus direptus ex arbore nunc foliis repletus: nunc minus glaber.
 Tenus significat finem: ut cum dicimus hastenus.
 Trossulæ equites dicti: q̄ oppidum tuscorum trossulum sine opera peditum ceperit.
 Taciturnus qui facile tacet.
 Tacitus argutus etiam: quia potest tacere.
 Teniræ credebantur esse sortium deæ dictæ q̄ tenēdi haberent potestatem.
 Termino sacra faciebant: q̄ in eius tutela fines agrorum esse putabāt. deniq̄ Numa pompilius statuit cū q̄ terminū exarasset: & ipm & boues sacros esse.
 Terminus quo loco colebatur super eum foramen patebat in tecto. quod nefas esse putarent terminum intra tectum consistere.
 Icinia uicinorum conseruatio.
 u Vesperna apud Plautum coena intelligit: Vesticeps puer qui iam uestitus est pubertate: e contra inuesticeps: qui necdum pubertate uestitus est.
 Veia apud oscos dicebatur plaustrum. inde ueiari stipites in plaustro: & uestura ueiatura.
 Urbanas tribus appellabant in quas urbes erāt disposita a Seruio Tullo rege: id est suburbana pallatina exquilina. collina.
 Vestis generaliter dicitur ut stragula forēsis muliebris.
 Vestimentū pars aliqua: ut pallium tunica penula.
 Vescus fastidiosus. ue enim pro pusillo utebant. Lucretius uescū dixit edacem: cū ait: Nec mare quæ impendent uesco sale saxa peresa.
 Vescor pascor.
 Vesperugo uesper stella. Plautus: Nec uesperugo nec uirgilæ occidunt.
 Vespæ & uespiliones dicuntur qui funerādis corporibus officiū gerunt nō a minutis illis uolucris.

sed quia uespertino tempore eos efferunt qui fuz nebrī pompa duci propter inopiam nequeunt. hi etiam uespiliones dicuntur. Martialis: Qui fuerat medicus nunc est uespilio daulus.

Vespices fructeta densa dicta a similitudine uestis.

Velari appellantur uestiti & inermes qui exercitū sequebantur. quig in mortuorum militū loco substituebantur: ipsi sunt & referentarii: qui fundis ac lapidibus pugnabant quæ tela feruntur non tenentur. Cato eos feretarios dixit: qui tela ac potiones militibus pugnantibus ministrabant.

Velitatio dicta est ultro citroque probroz obiectatio ab exemplo uelitaris pugnae. Plautus: Nescio qd uelitati estis inter uos.

Veternofus dicitur qui graui præmitur somno. Cato ueternofum hydropicum intelligi uoluit cum ait: Veternofus quam plurimum bibit: tam maxime sitit.

Veteratores calidi dicti a multa rerum gerendarum uetustate. Gannius mulieri non astutæ facile persuasit.

Veterinam bestiam iumentum Cato appellauit a uehendo. Opilius ueterinam dici uoluit: quasi uaterinam: uelut uterinam: quod ad uetrem onus religatum gerat.

Vitulans lætans gaudio ut partu. Ennius: habet is coronam uitulans uictoria.

Viduertas calamitas dicta quia uidet bonis.

Vitiligo in corpore hominis macula alba: quæ græci alphon uocant: a quo nos album. siue a uitio dicta etiam si non lædit: siue a uitulo propter eius membranae candorem qua nascitur inuolutus. Lucilius: Hæc odiosa mihi uitiligo est: cum dolet iquit.

Vel colligatio quidem est disiunctiua: sed earum rerum quæ natura disiunctæ sunt: in quibus aut coniunctione rectius urimur: ut aut dies aut nox. sed earum quæ non sunt contrariæ cum ligantur nil interest: ut Ennius: Vel dictator uel equorū equitumque magister esto uel consul.

Vibices plagæ uerberum in corpore humano dictæ qui fiunt.

Vibrissæ in naribus hominum dicti quia his euulsis caput uibratur.

Vibrisso est uocem in cantando crispare. Titinnius: Si erit tibi cantandum facito usque exuibrisses.

Viget dictum a uigendo: sed in agendis hostilibus rebus. Verum his qui concitato animo ad bouem tendunt.

Viatores appellantur qui magistratibus parebant. eo quod plerumque ex agris homines euocabantur a magistratibus. & frequens eorum ab agris ad urbem uia.

Verticulas cum dixit Lucilius articulus intelligi uoluit.

Volæ uestigium medii pedis concuum: sed & palma manus uola dicitur.

Volones sunt milites qui post canensem cladē usque ad octo milia cum essent serui uoluntarie se ad militiam obtulere.

Verfuti dicuntur quorum mentes crebro ad militiam uertuntur.

Vernæ appellantur ex ancillis ciuium Romanorum

uere nati: quod tempus anni maxime naturalis ferturæ est.

Virgilie dictæ: quia earum ortu uer finem facit.

Veritanus ager dicitur: qui uiritim populo distri-

buitur.

Veruncent uertant. Pacuuius: Dii nouerint meliora. atque amentiam aueruncassent tuam: id est auertissent.

Vastum pro magnum. ponitur tamen & pro inani. Actius: Hanc urbem ferro uastam faciet. Vnde uastitas & uastitudo.

Vegrande significat male grande & uecors.

Velanus mali cordis malesanus. alii paruū siue minutum intelligunt: ut uegrande frumētū. uecors est turbati ac mali cordis.

Vaceram dicunt stipitem: ad quem equos solebant religare. alii dicunt maledictum significari hoc nomine acerbitatis magnæ: ut sit uecors & uelanus.

Vagorem pro uagitu Ennius posuit.

Valuoli folliculi fabæ.

Valgos Aurelius intelligi uult: qui diuersas furas habent: sicut e contrario uari dicuntur incurua crura habentes.

Viere allegare. unde uimina & uasa uimineæ.

Vernina dicuntur dolores corporis cum quodam minuto motu: quasi a uerminibus scindatur. hic dolor græce dicitur erupta pila dicuntur quod uelut uerua habent præfixa.

Vngulum oscorum lingua significat annulum.

Vinalia diem festum habebant: quo die uinum non uinum loui libabant.

Venerari uerbum compositum ex uenia & orando.

Ventabant dicebant antiqui. unde præpositione addita fit aduentabant.

Viminalis porta & collis appellabantur. quia ibi uiminum silua fuisse uidetur.

Viatus & uiuidus a ui magna dicuntur.

Vmbrae uocabantur neptunalibus casæ frondeæ pro tabernaculis.

Vallescit perierit: a uallo militari: quod sit circa castra. quia qui eo eiiciuntur pro perditis habentur.

Vexillum diminutiuum est a uello.

Vinulus dicitur molliter se gerens & minime quid uiriliter faciens.

Victus languidus sine ui & naturalibus priuatus uiribus.

Vogustus fustis uncus.

Vadem sponforem significat datum in re capitali.

Vesticularia uita dicitur eorum qui uestibus parietis perfo diunt alienos furandi gratia. Cato: Vesticulariam uitam uiuere repente largiter habere repente nihil.

Viritim dicitur dari: quod datur per singulos uiros. Cato: præda quæ capta est: uiritim diuisa.

Vxorium pependisse dicitur: qui quod uxorem non habuerit: res populo dedit.

Vis Cato pro ultra posuit.

Volturnalia uolturmo deo sua sacra faciebant.

Vesculi male curati & graciles homines. ue enim sylabam rei paruæ præponebant: unde ueciuem & uegrauem fabam munitam dicebant.

Vaticus collis appellatus est quia eo potitus sit populus

romanus uatum responso expulsis ethruscis.
 Viuissimus superlatius a uiuido.
 Ungulatos ungues magnos atq; asperos Cato ap 2/
 pellauit.
 Verberitare idem Cato frequentatiuū ab eo quod
 est uerbero dixit.
 Vopre pro uosipsi Cato posuit.
 Versacrum uouendi mos fuit italī. magnis enim pe-
 riculis adducti uoueant quacūq; proximo ue-
 renata essent apud se animalia immolatu-
 ros: sed cum crudele uideretur pueros ac puellas innocen-
 tes interficere: perductos in adultam ætatem ue-
 labant atq; ita extra fines suos exigebant.
 Versuram facere mutuam pecuniam sumere ex eo
 dictum est q; initio qui mutuabantur ab aliis: nō
 ut domum terrent: sed uralii soluerent uelut uer-
 terent creditorem.
 Ve uobis dicebatur ab antiquis & ni nobis.
 Vinciam dicebant continentem.
 Vernifera mensalia auguria.

Festi Pōmpei Diligenter emendati Liber finit.

Incomitariē significat tale comitium
 facere pro quo necesse sit ī comitium
 hoc est in cōuentum uenire. Plautus:
 Quaſo ne me incomities.

Incita incitata.

Inchoare uidetur ex græco originem
 trahere: quod Heliodus omnium regū initium di-
 xerit chaos.

Increpitare arguere conuitiari.
 Inconciliaſti incomparaſti commendaſti. uel ut anti-
 qui per dolum decepiſti.
 Inclytus nobilis clarus.
 Inceps deinceps.
 Inceſtus a græco trahit. Nā illi facinus dicūt aniceſtō.
 Inconſpretum non improbratum.
 Incoctæ dicebantur mulieres plus æquo calami 2/
 ſtris uſæ.
 Incauillatio per deſpectum irriſio.
 Incalationes inuocationes.
 Inconditum non ordinate compositum.
 Incuria negligentia.
 Incenſit incenderit: ſicut hic incepsit inceperit.
 Incomitem ſine comite.
 Inceſſere immittere ac tactu uel uerbis petere.
 Inclamare conuitiis & maledictis infectari.
 Incicorem immāſuetum & ferum. Pacuuius: Repit
 me incicorem iracundiam.
 Interdum cicur pro ſapiente ponitur ut idem Pacu-
 uius: conſilium cicur.
 Impolitias cenſores facere dicebantur: cum equiti æs
 obnegabant ob equum male curatum.
 Impages dicuntur qui a fabris in tabulis figunt: quo

firmius cohæreant a pangendo id eſt figere. Vnde
 poetæ pangere uerſus dicuntur: & agricolæ pan-
 gere plantas.

In non ſemper abnuitionem ſignificat: ſed interdum
 etiam abnuendo ponitur: ut inuolando inclaman-
 do inuocando.

Imporcitor qui porcas in agro facit arando. Porca au-
 tem eſt inter duos ſulcos terra eminens.

Impetritum impetratum.

Impercito percito futurum ab imperatiuo.

Improlus uel improlis qui nondum eſſet aſcriptus
in ciuitate.

Impelimenta impedimenta dicebant.

Impluium qua aqua impluit collecta de teſto. Cō-
 pluuium quo de diuerſis teſtis aqua pluuialis cō-
 fluit in eundem locum.

Impenſa ſtipem & ſacrum: quod nōdū erat pēſum.

Impescere in lætam ſegetē paſcēdi gratia immittere.

Impomenta quaſi imponimenta: quæ poſt coenam
menſis imponebant.

Importunum in quo nullum eſt auxilium: uelut eſ-
 ſe ſolet portus nauigantibus.

Impilatum nondum purgatum: putum enim eſt pu-
 rum unde putare uites dicimus: hoc eſt detrahere
 quæ impedimento ſunt ad fructum.

Imbrica tempeſtate pluuiam uidetur ſignificare.

Imparentem non parentem: hoc eſt obedientem: q;
 ea arbor plurimorum ſit remediorum: huic gale-
 liæ immolabantur.

Implorare inclamare ad auxilium inuocare.

Impudicatus ſtupratus impudicus factus.

Impos eſt qui animi ſui potens non eſt: qui animū
ſuum in poteſtate non habet.

Imbarbeſcere barbam fieri

Improcinctu factum teſtamētum dicitur: quod mi-
 les pugnaturus nūcupat pſentibus cōmilitōibus.

Imbutum eſt quod cuiſpiam rei succumbat: unde in
 fantibus an uelint bibere dicentes bu ſyllaba con-
 tenti ſumus.

Impenetrable cuius ultimū penetrable intrare nō licet.

Implexū implicatū: qd græci emphelmon dicunt.

In mūdo dicebāt antiq cū aliquid in promptū eſſet.

Imbres nomen cuiuſdam comici.

Impes tibiæ nūero foraminū diſcrete uolebāt itelligi

Imparem numerum antiqui proſperio-
 rem homini buſ eſſe crediderunt.

Impetix impetigo.

Impiatus ſcleratus.

Impite impetum facite.

Inhibere iniungere. ſed melius cohibere.

Inebra aues quæ in auguriis aliquid fieri prohibēt:
 & proſus omnia inebra appellatur quæ tardant
 uel morantur.

In præpoſitio ſignificat modo quod non: ut inimi-
 cus. modo actionē: ut inclamauit. modo ubi quo
 tendatur: ut incurrit. modo ubi qui ſit: ut inambu-
 lar agentem.

Immunis uacans munere. aliquotiens pro improbo
 ponitur: ut apud Plautum. Immune eſt facinus.

Iniurium periurium.

Ineopte eo ipſo.

Immolare eſt molla: id eſt farre mollito & ſale hoſtiā

perspersam sacrare.
 Initium est principium: sed alias quoque incipiat: ut uia
 appia: porta capena. Alias ex quo quod constet: ut
 aqua terra aer.
 Increta indiuisa.
 Iners ignauus uel sine arte.
 Inigere pecus agere id est numerare.
 Ini ponitur interdum pro concubitu.
 Interdum pro inuenit: ut inuit rationem.
 Interdum pro introit: ut Plautus. Inuit te nunquam febris.
 Inermat armis spoliatur.
 In insula æsculapio facta ædes fuit: quod ægroti a me
 dicis aqua maxime sustententur: eiusdem esse tu
 tela draconem quoque uigilantissimum sit animal: quæ
 res ad tuendam ualitudinem ægroti maxime apta
 est: canes adhibentur eius templo: quoque is uberibus
 canis sit nutritus. bacillum habet nodosum: quod
 difficultatem significat artis. laurea coronatur.
 Interregnum appellatur spatium temporis: quousque
 in loco mortui alius ordinetur.
 Intempestam noctem dicimus pro incertiore tem
 pore: quia non tam facile noctis horæ quam diei pos
 sent intelligi. Tempestatem enim antiqui pro tem
 pore posuere.
 Intergeri parietes dicuntur qui inter confines stru
 untur & quasi intergeruntur.
 Internatio uitæ priuatio.
 Interfectio a nece denominato uocabulo.
 Intercutem flagitatos dicebant antiqui mares qui stu
 pra passi essent.
 Interduatim & interatim dicebant antiqui quod nunc
 interdum & interim.
 Intrahere est contumeliam intorquere.
 Intercapedo tempus interceptum: cum scilicet mo
 ra est capiendum.
 Instaurari ab instar dictum cum aliquid ad pristina
 similitudinem reficitur.
 Insulæ dictæ proprie qui non coniunguntur com
 munibus parietibus cum uicinis circuitu: qui pu
 blico aut priuato cinguntur a similitudine uideli
 cet earum terrarum quæ fluminibus ac mari im
 minent: suntque in salo.
 Instigare incitare.
 Insimulare crimen in aliquem confingere.
 Insultum appellabant colorem similem luto qui fie
 bat ex fumo sub stillicidio.
 Insitum ab inferendo tractum: sed aliquotiens signi
 ficat impositum.
 Insequi apud Ennium: dic insexit dixerit.
 Insignis tam ad laudem quam ad uituperationem inflex
 ti potest.
 Inseptum non septum, ponitur tamen & pro non ædi
 ficatum.
 Infecta non secta significat. & aliquotiens significat
 sectam.
 Insupare iniicere, unde sit dissipare.
 Insens extra culpam: a quo dici morbus quoque existi
 matur fontire: quia perpetuo noceat.
 Inscitia stultitia.
 Incessores latrones quoque uias insidientur sedentes.
 Immanis ferus siue magnus.
 Imago ab imitatione dicta: hinc & ingluuiosus. & glu

to gulogumia guttur guttu gutturiolus & gur &
 gulio.
 Illuuias a gula dicta.
 Immusculus auis genus: quam alii Regulum: alii of
 sifragam dicunt.
 Infundere intercipere interponere.
 Inferiæ sacrificia quæ diis manibus fiebant.
 Infeteri non fetari.
 Infectores qui alienum colorem in lanam coniciunt.
 offectores qui proprio colori nouum efficiunt.
 Infrequens appellabatur miles qui abest a signis.
 Inuoluolus uermiculi genus, qui se inuoluit pam
 pino.
 Infit incipit: sed diuersæ significationis est ab eo quod
 est fit. nam fit agentis: est patientis.
 Inlicitator emptor.
 Inficiari creditum fraudare.
 Inferium uinum id quod in sacrificando infra pate
 ræ labrum ponebatur.
 Insulæ sunt filamenta lanea: quibus sacerdotes & ho
 stia templaque uelantur.
 Inlicium antiqui dicebant ad conditionem uocare:
 Inlicies canales in quos aqua confluit in uitis lapide
 stratis ab eliciendo dictis.
 In conuentione in concione.
 Illex producta sequenti syllaba significat qui legi non
 parer.
 Illex correpta sequenti syllaba significat inductorem
 ab iniciendo. Plautus: Esca est meretrix: lectus il
 lex comprehensa.
 Inlitterata pax est: quæ litteris comprehensa non est.
 Inlaqueatum alii pro uicto utuntur, alii pro soluto.
 Iustum uadem idoneum sponsores.
 Infra classem significat: qui minore summa quam ceterum
 & uiginti milium æris censi sunt.
 Intercutitus uehementer cutitus: id est ualde stu
 pratus.
 Infibulati sacrificabant flamines propter usum æris
 antiquissimum æreis fibulis.
 Immusculus ales ex genere aquilarum est: sed mino
 rum utriumque aquilæ: quæ raro & non fere præ
 ter quam uere apparet: quia æstum algoremque metuit.
 Appellatur autem ita quod subito & inexpectata
 se immutat.
 Inarculum uirgula erat ex malo punico incuruata:
 quam regina sacrificans in capite gestabat.
 Iniuges boues qui sub iugo non fuerint.
 Insanum pro ualde magnum usus est Plautus.
 Ircei genus farciminis in sacrificiis.
 Inrelatiue uocatiue.
 Indigitando imprecando.
 Icilibum dicitur: cum populus ad concionem icili
 tur: id est uocatur: unde excilicia tegulæ per quas
 aqua in uas defluere potest.
 Indigamenta incantamenta uel iudicia.
 Insignes appellantur boues qui in scemore & in pe
 de album habent quasi insigniti.
 Internecinum testamentum est propter quod domi
 nus eius necatus est.
 Increpato ferito.
 Increpitem clamem maledicem.
 Imbelliam belli inscientiam.

Incunarium uictuarium.
 Inori minores.
 Incalento inuolanto.
 Ingens dicitur augendi consuetudine: ut inclamare: inuocare: quia enim genus populi est magnitudo ingētem per compositionem dicimus quod significat, ualde magnum.
 In pelle lanata noua nupta consedere solet: uel ppter morem uetustum: quia antiquitus homines pel libus erant induti: uel quod testetur lanificii officium se præstatam uiro.
 Agnos ludos romanos ludos appellabant
 m quos in honore Iouis quem principem deorum putabant faciebant.
 Meltom meliorem dicebant.
 Matrē maturam antiqui ob bonitatem appellabāt.
 Maturum idoneum usui & mane principium diei: & inferi dii manes ut suppliciter appellati bono essent. & in carmine saluari cerus manus intelligitur creator bonus.
 Minutum & minuere ex græco mium dictum uideri potest.
 Minores & maiores inter cognomina foeminarum poni solebant.
 Minameliu uocitatem ait mammam alteram lacte deficientem quasi minorem factam.
 Mimirriones appellatur auis minoris cantus.
 Minidæ dicti argonautæ: quod plerique eorum ex filiis miniae fuerant orti.
 Minuria porta Romæ est dicta ab ara Minutii: quæ deum putabant.
 Minorem delum puteolos esse dixerūt: quod delos aliquādo maximum imperium fuit totius orbis terrarum: cui successit postea puteolanum: quod municipium græcum antea diciarchia uocitatum est. unde Lucilius: inde diciarchium: populos delumque minorem.
 Militem Aelius a mollitia per antiphrasim dictū putat. eo quod nihil molle sed potius asperum quid gerat: sic ludum dicimus in quo minime luditur.
 Minerrimus pro minimo dixerunt.
 Miniscitur pro reminiscitur antiquitus dicebatur.
 Minerua dicta quod bene moneat: Hanc enim pagani pro sapientia ponebant. Cornificius uero quod fingatur pingatur: quem imitans armis eandem dictam putant.
 Minime gentium dicebant: pro eo quod est omnium gentium iudicio minime esse faciendum.
 Miluina genus tibiæ acutissimi soni.
 Miracula quæ nunc digna admiratione dicimus antiqui in rebus temporalibus utebantur.
 Mirior dicebant comparatiuum a miro. Titinnius.
 Mirior inquit tibi uideor.
 Mistilliones appellantur qui non certæ sunt sententiae: sed uariorum mixtorumque iudiciorum sunt.
 Misenum promontorium a miseno rubicine Aeneæ ibi sepulto est appellatum.
 Miseretur is qui conqueritur aliena incommoda:
 Miseratur is qui miserum subleuat. Miseret me eadem forma dicitur qua piget & tedet.
 Mirachidion primæ adolescentiæ.
 Moetus foeminino genere dicebāt. Ennius: uiuat an

morietur nulla in me est moetus.
 Metari castra dicuntur quæ metis diriguntur.
 Meddix apud oscos nomen magistratus est. Ennius Summus ibi capitur meddix occiditur alter.
 Meditrinalia dicta hac de causa. Mos erat latinis populis: quo die quis primū gustaret mustum dice: re omnis gratia uetus nouum uinum bibo: ueteri nouo morbo medeor. A quibus uerbis etiā Meditrinæ deæ nomen conceptum: eiusque sacra meditrinalia dicta sunt.
 Mediosimum mediocre.
 Medullitus ex intimis medullis.
 Meditullium dicitur non medium terræ: sed procul a mari: quasi meditellium ab eo quod est tellus.
 Medibile medicabile.
 Merendam antiqui dicebant pro prandio: quod scilicet medio die caperetur.
 Mediterream melius quam mediterraneam Sisenna dici putat.
 Mergæ furculæ quibus acervi frugum fiunt: dictæ a uolucris mergis: quia ut illi se in aquam mergunt: dum pisces: persequuntur: sic messores eas in fruges demergunt ut eleuare possint manipulos.
 Mercurius a mercibus est dictus. Hunc etenim negotiorum omnium festinabant esse deum.
 Merum antiqui dicebant solum. unde & auis merula nomen accepit quod soliuaga & solitaria pascitur ac nunc merum purum appellamus.
 Mercedenos dixerunt a mercede soluendo.
 Medialem appellabāt hostiam atram quam nūdiæ immolabant.
 Mercedituum mercenarium: quæ mercede se tueatur.
 Mertat pro mersat dicebant.
 Melicæ gallinæ: quæ a media id genus auium corporis amplissimi fiat. i. littera pro. d. substituta.
 Melos insula dicta est a melo: qui ex phoenice ad eandem fuerat profectus.
 Melo nomine alio nilus uocatur.
 Meloas hasta a ligno mali dicta.
 Melobœa purpura a nomine insulæ: in qua tingitur est dicta.
 Melancoriphi genus auium: quæ latine uocantur atrica pillæ. eo quod summa earum nigra capita sint.
 Memoram significat nunc dicere: nunc memoriæ mandare.
 Mansarium dici putat uelum quod in præponitur.
 Mentum dicebant quod nos commentum.
 Memoriosus memoriosior & memoriosius & memoriosissime facit.
 Mēsa frugibusque iurato significat per mensā & fruges.
 Megaleia ludos matris magnæ appellabant.
 Mefancilum teli missilis genus.
 Meatus a meando dictus.
 Mecastor & mehercules iusiurandum est: quasi diceres: ita me castor: ita me hercules ut subaudiatur iuuat.

FINIS.

QUAE AD MODVM Vocabula essent imposita rebus in lingua latina sex libris exponere institui. De his tris ante huc feci: quos Septuaginta misit: in quibus est de disciplina: quam uocat *ετυμολογικην*. Quae contra ea dicerent uolumine prior: quae per ea secundo: quae de ea tertio. In his ad te scribam: a quibus rebus uocabula imposita sint in lingua latina: & ea quae sunt in consuetudine apud poetas cum uniuscuiusque uerbi naturae sint duae: a quae re & in quae re uocabulum sit impositum. Itaque a quae re sit pertinacia cum quae re: ostendit esse a praedecendo: in quae re sit impositum dicitur: cum demonstrat: in quo non debet praeteriri: & praededit pertinacia esse. Quod in quo oporteat manere si in eo perstet pleueratia sit: prior illa praeterit ubi cur & unde sint illa uerba scrutatur. Graeci uocant *ετυμολογικην*. Illa altera *απολογικην*: de quibus duabus rebus in his libris promiscue dicam: sed exilius de posteriore. Quae ideo sunt obscuriora: quod neque ois impositio uerborum extat: quod uetustas quosdam de

leuit: nec quae extat sine mendo ois imposita: nec quae recte est imposita cuncta manet. Multa enim uerba laeis commutatis sunt interpellata: neque ois origo est nostrae linguae e uernaculis uerbis. Et multa uerba aliud nunc ostendunt: aliam ante significabant: ut hostis. Nam tu eo uerbo dicebant peregrinum: quod suis legibus uteretur: nunc dicunt eum quem tum dicebant perduellum. In quo genere uerborum ut casu erit illustrius: unde uideri possit origo inde repetita. Ita fieri oportere appetit: recto casu quem dicimus impositum: obscurius est esse a potentia: qua cum dicimus imponentem: & eo obscurius sit si dicas postquam impositum. uide scilicet. n. pos significare potius potestatem quam potentiam. Uetustas pauca non deprauat: multa tollit. Quem puerum uidisti formosum: hunc uides deformem in senecta. Tertium saeculum non uidet eum hominem quem uidit primum. Quare illa quae iam maioribus nostris ademit obliuio: fugitiua secuta fedulitas Mutii & Bruti retrahere nequit. non si non potuero indagare eo ero tardior: sed uelocior: ideo si qui uero: non mediocres enim tenebrae in silua: ubi haec capienda: neque eo quo peruenire uolumus sensu trita: neque non intramitibus quaedam obiecta quae eunt retinere possent. Quoniam uerborum nouorum & uetere discordia in consuetudine cordis: quod modis saepe commutatio sit facta quae aduerterit scrutari facilius origines patietur uerborum. Reperiet enim esse commutata: in superioribus libris ostendi maxime per bis quaternas causas. Saepius enim sit adaeptio aut additione. & per eam attractione aut commutatione. Item syllabarum productione: quod quoniam in superioribus libris qui cuiusmodi essent exemplis satis demonstraui: hic commonendum esse modo putauimus. Nunc singulorum uerborum origines expediam quorum: quattuor explicandi gradus. Primus in quo etiam populus uenit: quis enim non uidet: unde aurifodinae etiam Viocurrus. Secundus a quo grammatica descendit antiqua: quod ostendit quemadmodum quodque poeta finxerit uerbum. quod confinxerit: quod declinarit: hic paruירudentum sibilus: hic in ceruice ruitum pecus: hic chlamide clupeat brachium. Tertius gradus quo philosophia ascendens peruenit atque ea quae in consuetudine communi essent aperire coepit: ut a quo dictum esset oppidum uicus uia. Quartus ubi est aditus & initia regis quo si non perueniam scientiam ad opinionem aucupabor: quod etiam nonnumquam in salute nostra fecit cum agro tamus medicus. Quod si summum gradum non attingero: tamen secundum non praeteribo. Quod non solum ad Aristophanis lucernam: sed etiam ad Cleantis lucubraui nolui praeterire eos qui poetarum modo uerba ut significant expediunt. Non enim uidebam consentaneum me eo in uerbo quod finxisset. Ennius: caulam negligere: quod ante rex latinus finxisset: cum poeticis multis uerbis magis delecter quam utar. Antiquis magis utar quam delecter. At non potius mea uerba illa quae haereditate a Romulo rege uenerunt: quam a poeta Liuius relicta. Igitur quoniam in haec sunt tripartita uerba quae sunt aut nostra aut aliena aut obliuia. de nostris dicam cur sint. de alienis unde sint: de obliuiis relinqua. Quorum partem cum ita inuenerim ut opiner scribam. In hoc libro dicam de uocabulis locorum & quae in his sunt. In secundo de temporum & quae in his fiunt. In tertio de utraque re a poetis comprehensa. Pithagoras sapiens ait omnium regum initia esse bina: ut finitum & infinitum bonum & malum uirum & mortem noctem & diem. Quare item duo status & motus quod stat aut agitur corpus ubi agitur locus. Dum agitur tempus quod est in agitu actio. Quadripartitio magis sic apparebit corpus est ut cursor. locus stadium quo currit. Tempus hora quae currit. Actio cursio. Quare sit ut omnia fere sint quadripartita. & ea aeterna. neque unum tempus quod fuerint motus eius animi interuallum tempus. neque motus ubi non locus & corpus quod alterum est quod mouetur: alterum ubi neque is agitur non actio ibi. Igitur initiorum quadripartita. Locus & corpus tempus & actio. Quare quod quadripartita genera prima rerum totidem uerborum horum. n. de quibus locis & his rebus quae in his uidentur in hoc libro summatim ponam. Sed quae cognatio eius erit uerbi quae radices egerit extra fines suas persequemur. Saepius enim ad limitem arboris radices subuicini prodierunt segetem. Quare non cum de locis dicam si ab agro ad agros hominem & agricolam peruenero aberraro. Multa societas uerborum nec uinalia sine uino expediri. nec Curia calabra sine calatione potest aperiri. Incipiam de locis sub ipsius loci origine.

Locus est ubi quod locatum esse potest ut nunc dicunt collocatum ueteres id dicere solitos apparet apud Plautum. Filiam habeo grandem cassam dote atque illocabilem: neque eam quo loco careat. apud Ennium terra trita. ubi Liberi fanum in cuius muro locaui. Vbi quicquid consistit. Locus ab eo praeco dicitur Locare quoad usque id emit quoad in aliquo consistit. Precium inde Locarium quod datur

Locus

Locare

Locarium

DE LINGVA LATINA

Cauum	in stabulo & taberna: ubi consistant loca nam secundū antiquā diuisionē pricipia duo: terra & cælū.
Cauea	Deinde particulatim utriusq; multa. Cæli dicunt loca supera & ea deorū. Terræ loca infera & ea
Cauilæ	hominū: ut Asia. Sic cælū dicunt modis duobus. nā & Asia quæ nō Europa in q̄ etiam Syria: & Asia
Conuallis	dicunt prioris pars Asiæ: in q̄ est Ionia: ac prouincia nostra Cilicia. Sic cælum & pars eius summū.
Terra	ubi stellæ & id qđ Pacuuius cū demonstrat dicit. Hoc uide circū suprag qđ cōplexu cōtinet terrā
Territoriū	cui subiungit id qđ nostri cælū memorant. Aqua bipartita diuisione Lucretius suoz unius & uir-
termetariū	ginti librorum initium fecit hoc ætheris & terræ genitabile quærere tempus. Cælū dictū scribit.
Tritura	Elius quod est cælātū. aut a contrario nomine cælātū qđ apertū est non male. qđ posterior multo
Triuolum	potius a cælo q̄ cælū a cælando. Sed non minus illud atq; de cælando potuit dici. qđ interdiu cæ-
Terminus	latur: q̄ noctu nō cælāt omnino. Eo magis puto a chao Cauū: & hīc cælū: quoniā ut dixi hoc cir-
Termen	cum suprag qđ complexu continet terrā cauū cælū. Itaq; dicit Andromacha noctiq; cauā cæli si-
er	gni tenentibus cōfiscis bigis: & Agamēnō in altifono cæli clypeo. Cauū enī clypeū. Et Enni. Itē ad
Ambitus	notionem cæli ingentes fornices. Quare ut a cauo Cauea & Cauilæ & Cōuallis cauata uallis: & ca-
Humus	uata cauitione ut cauū sit ortū unde oīa apud Hesiodū a chao chuo cælū. Terra dicta ab eo ut Eli-
Humatus	us scribit qđ teris. Itaq; terra ī augurū libris scripta cū. r. uno. Ab eo colōis locus cōis q̄ppe oppidū
Humilior	relinquit. Territoriū qđ maximē teris. hinc linteū quod teris corpore. Termentariū hinc ī messe
Latium	Tritura quod cū frumētum teris: & Triuolū q̄ teris. hinc fines agroz Termini: q̄ hæ partes pro-
Ager roma	pter limitare iter maxime terunt: Itaq; hoc cum is in latio aliquot locis dicit: ut apud Actium nō
nus	terminus sed termen. hoc græci tep. xx. Euāder enim q̄ uenit in palatiū e græcia arcas. Via siquidē
ager gabius	iter q̄ ea uehendo teris. Actus iter in agris. Iter iterum: q̄ agēdo teritur etiam ambitus iter q̄ cir-
Ager perez	cūeundo teris: nam ambitus circuitus: ab eo. xii. tabulaz interpretes ābitum parietis circuitū esse
grinus	describūt. Igis terra tera: ab eo poetæ appellarunt sūma terræ: quæ sola teri possunt. Sola terræ.
Ager hosti	Terra ut putant eadem & Humus. Ideo Ennius in terra cadentis dicere cubitis pinsibāt humū: &
cus	q̄ terra sit humus: ideo Humatus mortuus & terra sit obrutus. Ab eo q̄ romanus cōbustus est in
ager icertus	sepulchrū eius abiecta gleba nō est: aut si os exceptū est mortui ad familiā expurgandā: donec ī pur-
Ager	gando homo est opertus: ut pontifices dicunt quoad inhumatus sit familia funesta manet & dici
Via	rur Humilior quæ ad humū ut fabini & lucani: aut declinato ab hominibus ut apulia & Latium
Iter	utrūq; ut ethuria & tuscia: qua regnū fuit. Latini uniuersus ager dictus Latium: particulatim oppi-
Semit	dis cognominatus: ut a prænestæ prænestinus. ab aricia aricius: ut nostri augures publice dixerūt.
ager cultus	Agroz sunt genera quinq; Romanus. Gabius. Peregrinus. Hosticus. Incertus. Romanus dictus
ager icultus	unde Roma ab Romulo. Gabinus ab oppido Gabiis. Peregrinus ager pacatus: qui extra romaz
Campus	num & gabinum. q̄ uno modo in his seruant auspicia. dictus peregrinus a pergēdo. i. progredie-
Collis	do: eo enim ex agro romāo primū progrediebant: quocirca gabinus: quo siue pegrinus: sed quos
Saltus	auspicia habent singularia ab reliquo discretus. Hosticus dictus ab hostibus. Incertus is ager q̄ de
Nemus	his quattuor qui sit ignorat. Ager dictus est in quā terrā qđ agebant & unde quidem agebant al-
Fundus	quid fructus causa id græci dicunt α γ γ ο γ. ut ager q̄ agi poterat. sic qua agitur eius finis minius
Vineta	constitutus in latitudinem pedes quattuor: fortasse an ab eo quattuor q̄ & quadrupes agitur. ī lō
Vinea	gitudinem pedes. c. & xx. In q̄dratum actus & latū & longū esset. c. xx. Multa antiqui duodenario
Vitis	numero finierunt: ut. xxii. decuriis actū iugez dictū uinctis duobus actibus q̄dratis. Centuria pri-
Vinum	ma. c. iugeribus dicta. post duplicata retinuit nomē: ut tribus actibus multiplicatæ idē tenent no-
Vindemia	men: ut quo agebāt actus sic q̄ uehebant. Viæ dictæ: q̄ fructus cōuehebant uillæ q̄ ibāt: ab itu iter
Seges	appellarūt: qua id auguste Semita ut semiter dictū. Ager cultus ab eo q̄ ibi cū terra semina coale-
Semen	scebant ab eo q̄ incōsitus incultus primū ex agro plano fructus capiebant. Cāpus dictus postea q̄
Seminaria	proxima superiora loca colere cōeperunt a colendo Colles appellarunt: quos agros nō colebant p-
Fruges	pter siluas aut id genus ubi pecus possit pasci: & possidebāt ab usu suo. Saltus nominarūt: hæc etiā
Area	græci νομός: nostri Nemora. Ager q̄ uidebat pecudum ac pecuniæ eē fundamentū. Fundus di-
Ara	ctus. aut q̄ fundat quotānis multa. Vineta ac Vineæ a uitæ multa. Vitis a uino. id a ui. hīc Vinde-
Ager resti-	miā q̄ est uini demia aut uiti demia. Seges a satū. i. semine. Semen qđ nō plane id qđ inde: hinc Se-
bilis	minaria semētes. Itē alia q̄ segetes ferunt. Fruges a fruendo. Fructus ab spe spicæ: ubi & culmi-
Ager noua	uel q̄ in sūmo campo nascunt & summū culmē. Vbi frumenta secta terant & arefcāt. Area ppter
lis	hoz similitudinē loca in urbe pura areæ. a quo potest etiā Ara deū eē q̄ pura: nisi potius ab ardo
Aruum	re. ad quē ut sit fit arā: quo ipsa area nō abest: q̄ qui arefacit ardor est solis. Ager restibilis qui resti-
Pratum	tuitur ac referit quotquot annis: cōtra qui intermittit a nouādo Noualis ager. Aruū & arationes
Rura	ab arando ab eo q̄ aratri uomer sustulit sulcus. quo ea terra facta. i. plecta porca. Prata dicta ab eo
Prædium	q̄ sine ope parata. Quod in agris quodquot annis rursū faciendā eadē: ut rursus capias fructus. ap-
Humor	pellata Rura: diuidit in eos cum scribit Sulpi. Plæbei rura largit ad areā. Prædia dicta item ut præ-
Vdus	des a præstando q̄ ea pignore data publice mācupes fidem præsent. Vbi nunc ē Roma septē mō-
Vuidus	tium demissior infimus humilimus: q̄ in mundo infima humus Humor. hinc itaq; ideo Lucili-
Sudor	us. Terra abiit in nymbos imbresq; Pacuuius. Terra exalat auram: atq; aurorā humidam hume-
Puteus	ctam. hinc ager Vliginosus humidissimus: hinc Vdus Vuidus: hinc Sudor quāuis deorsum ī ter-
Potura	ra umbra. Vnde summipote Puteus: nisi potius qđ æoles dicebant ποταμός. Sic potura a potu.
Puteolus	non ut nunc. A puteis oppidum Puteoli: quod sunt circa eum locū aquæ frigidæ & calidæ multæ

nisi a putore potius q̄ putidus sit odoribus saepe ex sulphure & alumine: extra oppida a puteis Pu-
 ticali: q̄ ibi in puteis obruebant homines: nisi potius ut Aelius scribit Puticulae: q̄ putescēbat ibi
 cadauera profecta qui locus publicus ultra exquilias. Itaq̄ cum Afranius puticolos i togata appel-
 lat q̄ inde suspiciunt ppetuo lumē. Lacus lacuna magna ubi aq̄ contineri pōt. Palus paululū aquae
 in altitudine & palā larius diffusae. Stagnum a græco: q̄ nomē hēt primam: hic ad uillas rotundas
 stagna: q̄ rotundum facillime cōtinet. Anguli maxie laborāt. Fluuius q̄ fluat. Itē flumē a quo le-
 ge p̄dioḡ urbanoḡ scribit. Stillicidia fluuia q̄ ut ita fluāt cadantq̄. Inter hæc hoc iterest q̄ stillici-
 dium eo q̄ stillatim cadat: flumē q̄ fluit cōtinuo. Amnis id flumē qd̄ circuit aliqd̄. Nā ab ambitu
 amnis: ab hoc q̄ circum alternum habitāt. Amitermini appellati: ab eo q̄ populum candidatus cir-
 cuit ambit: q̄ aliter facit idagabili ex ambitu cām dicit. Itaq̄ tyberis amnis: q̄ ābit martium cam-
 pum & urbē. Oppidum iterāne dictum qd̄ iter ānes ē cōstitutum. Itē Antēnæ qd̄ ante amnē q̄ in
 fluit in tyberim: qd̄ i bello male acceptum cōsenuit. Tyberis q̄ caput extra latium: si inde nomen
 quoḡ affluit in linguā nostrā: nihil latinum: ut qd̄ orit̄ ex famnio. Volturnus nihil ad latinā lin-
 guā ad qd̄ p̄ximum oppidum ab eo scdm̄ mare Volturnum. ad nos iā latium uocabulum: ut ty-
 berinus: non & colonia enim nostra uolturnus & deus tyberinus. Sed de tyberis noīe anceps ē hi-
 storia. Nam & suū ethruria: & latiū suū esse credit: q̄ fuerūt q̄ tyberi uicino Regulo uehientū di-
 xerint appellatū tebrim. Sunt q̄ tyberim priscū nomen latinū. Albulā uocitatū lris tradiderūt. po-
 sterius ppter tyberinū regem latinoḡ mutatū q̄ ibi iterierit. Nā hoc eius: ut tradūt: sepulch̄. Vt
 oīs natura in cælū & in terrā diuisa est. sic cæli regionibus. Terra in Asiam Europam. Asia. n. iacet
 ad meridiē & eurḡ. Europa ad septētrionē & aglonem. Asia dicta a nympha. a q̄ & lapeto trahitur
 Prometheus. Europa ab Europa Agenoris filia: quā ex phœnice Mallius scribit tauq̄ exportasse.
 quoḡ egregiam imaginem ex ære Pythagoras Tarenti fecit. Europæ loca multæ incolūt natio-
 nes. ea fere noīata aut trāslatio noīe: aut ab hoībus. Sūt & noīa ab tot mōtibus quos postea urbs
 muris cōprehendit. Equis Capitoliū dictū q̄ hic cū fundamenta foderentur ædis Iouis caput hu-
 matū dicif̄ inuentum. hic mons ante Tarpeius dictus a uirgine uestali Tarpeia. q̄ ibi a sabinis ne-
 ca ta armis & sepulta eius noīs monumentū relictū: q̄ etiā nūc eius rupes Tarpeiu appellat̄ saxū. hūc
 antea montē Saturnū appellatū p̄diderūt. & ab eo late saturnā terram: ut etiā Ennius appellat̄ an-
 tiquum oppidū in hac fuisse saturnia scribit: eius uestigia etiā nunc manēt tria: q̄ saturni sanum i
 faucibus: q̄ Saturnia porta quā Iunius scribit ibi quā nūc uocat̄ Pādanā: q̄ post ædē Saturni i ædi-
 ficioḡ legibus parietes postici muri sūt scripti. Auētīnū aliquot de caulis dicūt. Neuius ab auibus:
 q̄ eo se ab tyberi ferrēt aues. Alii a rege auētīno albano: q̄ ibi sit sepultus. Alii Auētīnū ab aduētū
 hoīum: q̄ cōe latinoḡ ibi Dianæ templū sit cōstitutum. Ego maxie puto ab aduētū. Nā olim pa-
 ludibus mons erat ab reliq̄s disclusus. Itaq̄ ex eo urbe q̄ aduehebant ratibus. quadrantē soluebat.
 Cuius uestigia q̄ ea q̄ tū dicif̄ uelabz: & unde ascendebāt ad Romā noua uia locus facellū. Labz
 uelabz. Velabrum a uehendo: uelaturā facere etiā nunc dicunt q̄ id mercede faciunt. Merces dē a
 merendo & ære. Hinc uecturæ quas soluebat hi q̄ ratibus transibant. Quadrans: ab eo. Luci. scri-
 psit q̄drantis ratici. Reliqua urbis loca olim discreta cum argeoḡ sacraia in septem & .xx. partes
 urbis loca sint disposita. Argeos dictos putant a p̄cipibus: q̄ cum Hercule argiuo uenere Romā:
 & in saturnia subsederunt: e q̄s prima ē scripta regio suburbana: scda exqlina: tertia collina: quarta
 palatina. In suburbanæ regionis parte princeps est Cælius mons a Cælio uibenno tusco duce no-
 bili: qui cum sua manu dicitur Romulo uenisse auxilio contra Latinum regē. hinc post Cælii obi-
 tum q̄ nimis munita loca tenerēt ne q̄ sine suspicionē eēnt: deducti dicunt̄ i planum: ab eis dictus
 Vicus tuscus: & iō ibi Vortūnum stare q̄ is deus ethruriæ princeps de Cælianis: q̄a suspitiōe libe-
 ri essent traductos uolunt i eum locum q̄ uocat̄ Cæliolus cum Cælio cōiunctum Carīæ: sed iter
 eas quē locum Cenorienē appellatum appet q̄ priæ religionis q̄rtum sacrarium scriptum sic est.
 Ceroliensis q̄rticeps circa mineruium q̄ i cælio mōte itur i tabernola ē. Ceroliensis a carinaḡ iun-
 ctu dictus. Carīæ postea Ceronia q̄ hic orif̄ caput sacræ uiaē abstreniæ facello: q̄ p̄tinet in arce: q̄
 sacra quotquot mensibus ferunt̄ i arcē: & p̄ quam augures ex arce p̄fecti solēt inaugurare. huius
 sacræ uiaē pars hæc sola uulgo nota: quæ est a foro eunti primoro cliuo. Eidem regionī attributa
 Subura: q̄ sub muro terreo carinaḡ. i eo est argeoḡ facellum sextum. Subura Iunius scribit ab eo
 q̄ fuerit sub antiqua urbe: cui testimonio pōt eē q̄ subest & loco q̄ Terreus murus uocat̄. sed ego
 a pago potius succufano dictā puto Succufam. nunc scribit̄ tertia littera. c. nō. b. Pagus succufanus:
 q̄ succurrit carinis. Scda regionis exqlinæ alii hās scripserunt ab excubiis regis dictas: alii ab eo q̄
 excultæ a rege Tullo eēnt: huic origini magis cōcinunt luci uicini: q̄ ibi lucus facutalis & larium.
 Querquentulanum facellum & lucus Martis & lunonis Lucinæ: quoḡ angustī fines. non migz.
 ladiū enim late auaritia nunc est. Exqlinæ duo montes habiti: q̄ pars Cespeus mons suo atiquo no-
 mine etiā nunc in sacris appellat̄. In sacris argeoḡ scriptum ē sic. Oppius mons p̄iceps exqlinum
 lucum facutalē sinistra q̄ sub megz est. Oppius mons Terticepsos lacum exqlinum dexterioꝝ uia
 in tabernola est: Oppius mons q̄dricepsos lucū exqlinū uia dexterioꝝ i figulinis ē. Septius mons
 q̄nticepsos lucū poetiliū. Exqlinus est. Cespīus mons sexticeps apd̄ ædē lunonis lucinæ: ubi æditu-
 mus hīc solet. Tertiæ regiōis colles q̄ncq̄ ab deoḡ sanis appellati. Eqs nobiles duo colles Vimina-
 ris a loue uimino q̄ ibi aræ sunt: q̄ ibi uiminia nata fuerunt. Collis grinalis quirini sanum est qui

Puticulus
 Puticula
 Lacus
 Palus
 Stagnum
 Fluuius
 Flumen
 Stillicidiū
 Amnis
 Amiterni
 nus
 Oppidū in
 teramne
 Antenna
 Tyberis
 Volufnus
 Tebris
 Asia
 Europa
 Capitoliū
 Tarpeius
 mons
 Tarpeia
 Mōs saturæ
 nus
 Saturnia
 porta
 Pandana
 porta
 Auentinus
 Velabrum
 Velaturama
 facere
 Merces
 Quadrans
 Argeus
 Regio sub
 urbana
 Regio exq̄
 lina
 Regio colli
 na
 Regio pala
 tina
 Cælius
 mons
 uicuf tuscuf
 Ceroliensis
 locus
 Carinæ
 Ceronia
 Subura
 Succufa
 Succufanus
 pagus
 rgioe xqlia
 Cespeus
 mons
 Viminaris
 collis
 Collis quiz
 rinalis

DE LINGVA LATINA

Collis salu-
taris
Collis mu-
rtialis
Collis latia-
ris
Palatium
Germalia
Vellia
Germanu
Vellia
Vellera
Tribus
Tatienfis
Ramnēfis
Luceres

Victoria
Vinculum
Victura
Viere
Palma
Vita
Saturnus
Ops
Iuppiter
Pater
Diouis
Diespiter
Deus
Diuus
Dius
Fidius
Diuum
Ortus
Iuno
Sol
Luna
Noctiluca
Diana
Diuiana
Proserpina
Serpere
Proserpere
Lucina

a quiritibus qui cū Tatīo curribus uenerunt Romam: q̄ ibi habuerūt castra: q̄ uocabulū cōiun-
ctae regionū noīa oblitterauit. dictos enī colles plures appet ex argeorū sacrificiis: in qbus sic scri-
ptum est. Collis grinalis teriticeps adē quirino. Collis salutaris q̄rticeps aduersum est pilonoris
ædem salutaris. Collis mutialis q̄nticeps apud adē Fidii in delubro: ubi Editum hīc solet. Collis
latiaris sexticeps in uico in stellario sumo ap̄ auraculū ædificiū solū est. hōz deoz aræ a qbus co-
gnomina habēt in eius regiōibus p̄tibus sunt. Quartæ regionis Palatiū q̄ palantes cū euādro ue-
nerunt: qui ēt palatini & aborigines ex agro rheatino q̄ appellat palatiū ibi cōfederūt. Sed hoc alit
a palatia uxore Latini putarunt. Eundem hūc locū a pecore dictū putat qdā. Itaq̄ Neuius balantiū
appellat: huic Germalia & Vellias cōiunxerunt: q̄ i hac regiōe sacri portus est: & i ea sic scriptum.
Germalense q̄nticeps ap̄ adē romuli: & uelliēs sexticeps in uellia ap̄ adē deū penatium. Ger-
manum a germanis Romulo & Remo: q̄ ad sicū ruminalē: & hi ibi inuēti: quo aq̄ hyberna tybe
ris eos detulerat i alueolo expositos. Vellia unde eēnt plures accepi cās: in qsq̄ ibi pastores palati-
ni: ex qbus ante tonsurā inuentā uellere lanā sint soliti: ex quo Vellera dicunt. Ager romanus pri-
mum diuisus in p̄tes tris: a quo Tribus appellata. Tatīesum. Rānium. Lucēs noīatæ: ut ait Enni.
Tatīes a Tatīo Rānēs a Romulo. Luceres ut ait Iunius a lucumōe: sed oīa hāc uocabula tusca:
ut Volūnius q̄ tragoe dias tuscas scripsit dicebat: ab hoc quoq̄ q̄tuor p̄tes urbis tribus dictæ ab
locis. Suburbana: palatina: exglinā: colina: q̄nta q̄ sub roma romilia. sic reliquæ tribus ab his: ut in
tribus libris scripsi. Quod ad loca quæq̄ iis adiuncta fuerūt diximus: nunc de iis quæ in locis esse
solent. Immortalia & mortalia expediā: ita ut prius qd̄ ad deos p̄tinet dicā. Princeps dei Cælum &
Terra: hi dei i dem qui ægypti Serapis & Isis: & arocrates digito significat ut idē princeps in latio
Saturnus & Ops. Terra enim & Cælū ut Samothracū initia docēt: sunt dei magni: & hi quos dixi
multis noībus. Nam neq̄ q̄s Samothracia arē portas statuit duas uirilis spēs æneas dii magni. ne
q̄ ut uulgus putat hi samothraces dii qui Castor & Pollux. Sed hi mas & fœmia: & hi quos augu-
rum libri scriptos habēt: sic diui p̄tes sūt. p̄ illo q̄ samothraces hāc duo cælū & terra q̄ aīa & cor-
pus: humidū & frigidū. Qua parere solet genus p̄nis cōdecoratū: nō aīas ut ait. Enni. & post inde
uenit diuinitus pullis īsinuās seipsa aīa: siue ut Zenō Citus aīaliū semē ignis: q̄ aīa ac mens: q̄ calor
e cælo q̄ hic innumerabiles ac īmortales ignes. Itaq̄ Epicarmus de mēte humana dicit. Istic ē de so-
le sumptus ignis. i. Sol ē. i. q̄ totus mētis est: ut hūores frigida sūt humi: ut supra ostēdi. qbus iun-
cti cælū & terra oīa ex se genuerūt: q̄ p̄ hos natura frigori īmiscet calorē. atq̄ humori ariditatem.
Recte igit̄ Pacuuius q̄ ait: aīam æther adiūgat: & Ennius eē corpus terrā q̄ deperit ipsā cape. neq̄
dispēdi facere hilū aīæ & corpis discessus q̄ nati si sapius inde exitiū: ut cū in unū ineunt initia in
de oē corpus. ubi nimis ardor aut humor aut iterit: aut si māet sterile. cui testis æstas & hyems.
q̄ in altero aer ardet & spica aret. in altero natura ad nascendū cū ībre & frigore luctare nō uult: &
totius uere expectat. Igit̄ cā nascendū duplex. Ignis & aqua. iō ea in nuptiis in limine adhibent: qd̄
coniungit hic & mas ignis q̄ ibi semē: aqua fœmina: q̄ foetus ab eius humore & eius iunctiōe su-
mit uenus hinc coitus huic uictrix uenus. uides ne hāc nō q̄ uincere uelit uenus. sed q̄ uicere ip̄a.
Victoria ab eo qd̄ supati uincunt. utriq̄ testis poesis q̄ & uictoria & uenus dicī cæligena. Tellus
enim q̄ priā uincta cælo uictoria ex eo: & iō hāc eū corona & palma: q̄ corona uinculū capitis &
ipsa a uinctura dī. Viere est uincere a quo ē in Sora Enni. lbant mala uiere ueneriā corollā palmā:
q̄ ex utraq̄ parte natura uincta habet paria folia Poetæ de cælo. q̄ semē igneū cecidisse dicūt i ma-
re. ac natura e spūmis uenerē coniunctione ignis & humoris quā haberent uim significantes uene-
ris: a q̄ ui natis dicta uita: & illud a Lucilio. Vis est uita uides nos facere omnia cogit. Quare q̄ cæ-
lum principium ab satu est dictus Saturnus: & q̄ ignis saturnalibus Cereri superioribus mittun-
tur. Terra Ops q̄ hic oē opus: & hic opus ad uiuendū: & ideo dī Ops mater q̄ terra mater. hāc. n.
terris gentis oīs peperit: & resumit denuo quæ dat cibaria: ut ait Enni. q̄ q̄ gerit fruges Ceres. anti-
quis enī q̄ nunc & idē. hi dei Cælū & terra Iuppiter & Iuno: q̄ ut ait Enastus est is Iuppiter quē dī
co: quem græci uocant aerē: qui uentus est & nubes imber postea atq̄ ex imbre frigus uetus post
fit aer denuo hāc p̄pter Iuppiter sunt ista quæ tibi dico quia mortalis atq̄ arbores herbasq̄ oīs iu-
uat q̄ hic oēs & sub hoc eūdem appellās dicit. Diuūq̄ hoīum q̄ pater rex. Pater q̄ patefaciat semē
nam tū est conceptū & inde cū exit qd̄ oritur. hoc idē magis ostendit antiquū Iouis nomē. Nā oī
Diouis & Diespiter dictus. i. dies pater. a quo Dei dicti: qui inde & Dies & Diuus. unde sub dio Di-
uo dius Fidius. Itaq̄ inde eius p̄foratū tectum ut uideat diuū. i. cælū: qd̄ negant sub tecto p̄ hunc
deierare oportere. Aelius diū Fidīū dicebat Diouis filiū: ut græci discorō Castorē: & putabāt hunc
esse sanctum ab sabina lingua. Herculé a græca. Idē hic diespiter dicī īsimus q̄ est cōiunctus terræ
ubi oīa oriunt̄ ui aboriunt̄: quoq̄ q̄ finis ortus. Ortus dictus q̄ Iouis Iuno cōiunx: & is cælū: hāc
terra q̄ eadem tellus: & ea dicta q̄ una cū Ioue iuuat Iuno: & regina q̄ huius oīa terrestria. Sol uel
q̄ita sabini: uel solū ita lucet: ut ex deo dies sit. Luna qd̄ sola lucet noctū. Itaq̄ ea dicta Noctiluca in
palatio. Nā ibi noctū lucet templū. hāc ut solē Apollinē. quidā Dianā uocant. Apollinis uocabulū
græcum alterū: alterum latinum: & hinc qd̄ luna in altitudinē & latitudinē simul Diuiana appel-
lata. Hic Epicarmus Enni p̄serpinā quoq̄ appellat: q̄ solet esse sub terris p̄serpina dicta: q̄ hāc ut
serpēs mō in dextrā mō in sinistrā partē late mouet. Serpe & p̄serpe idē dicebāt. ut Plau. q̄ scribit
q̄ si p̄ serpēs bestia: q̄ ideo uideat a latinis Iuno Lucina dicta. uel qd̄ est ut e terra: ut physici dicūt &

lucet uel qđ ab luce eius qđ quis cōceptus usq; ad eā qđ ptus qs i lucē una uiuat. donec mēsisbus actis
 pduxit i lucē. scđā a iuuādo & luce luno lucia. a quo parietes eā iuocāt. Luna enim nascentiū dux qđ
 mēses huius hoc uidisse antiq; appet. qđ mulieres potissimū supcilia sua attribuerūt ei deā. hic. n.
 maxie debuit collocari luno lucia. ubi ab diis lux dat oculis. Ignis a nascēdo: qđ hic nascit & oē qđ
 nascit ignis scindit: iō calet ut qđ denscit eū amittit ac frigescit. Ab ignis iā maiore ui ac uiolentia.
 Volcanus dictus ab eo qđ ignis pp splēdorē fulget. Fulmē & fulgur: qđ fulmie ictū cōtrariis diis: ab
 aq lapsu lubrico Lympha. Nympha luturna qđ iuuaret. Itaq; multi agroti pp id nomē hic aquā pe-
 tere solēt a fōtibz & flumibz ac ceteris aqs dei: ut tyberinus a tyberi & ab lacu uelini Velinia. &
 Nymphae comitiae ad lacū cutiliēse a cōmotu: qđ ibi isula i aq cōmouet. Neptūnus qđ mare & ter-
 ras obnubīt ut nubes: cālū a nuptu. i. ab optiōe ut atiq; a quo Nuptiā nuptus dictus. Salatia Neptu-
 ni a salo. Venelia a ueniēdo ac uēto illo quē Plau. dicit: qđ ibi dixit qui scđo uēto est tranquillo ma-
 ri uentum gaudet. Bellona a bello. nunc qđ Duellona a duello. Mars ab eo qđ maribus i bello pest:
 aut qđ a fabinis acceptus ibi est mamers. Quirius a gritibus. Virtus ut uiri uis a uirilitate. Honos
 ab honesto onere. Itaq; honestius dicit qđ oneratus & dictum onus ē ut honos qui sustinet rēpu.
 Castoris nomē grēcū & Pollucis a grācis in latinis lris ueteribus nomē qđ est iscribit. ut πoλ-
 λυδευκης polluces. nō ut nūc pollux. Cōcordia a corde agruēto. Ferōia Minerua. Nouēfides a fabi-
 nis paulo aliter ab eisdem dicimus hēc. Herculē. uestam salutē: fortunā. fontē. fidē ea re fabinorū
 linguam olent qđ Tatii regis uoto sunt Romae dedicatē. Nam aut annales dicūt uouit Opi Florae
 ue Dioui saturnoq; Soli Lunae Volcano & sumano. Item qđ Larūdā Termio Quirino. Vortunno
 Laribus dianae. Lucinae. Equis nonnulla noīa in utraq; lingua habent radices: ut arbores qđ i cō-
 finio natae in utroq; agro serpunt. Pōt. n. esse saturnus hic alia de cā dictus atq; in fabinis: & sic Dia-
 nae. de quibus supra dictum ē qđ ad imortales attinet. Deinceps qđ ad mortales attinet uideamus:
 de his aīalia in tribus locis qđ sunt in aere. in aq. in terra. a prima pte ad infimā descendā. primū no-
 men nominē Alites: alii Volucres a uolatu. deinde generati. De his plārēq; a suis uocibus: ut hēc
 Vpupa: cuculus: coruus: hirundo: ulula: bubo. Item hēc pauo: infer gallina colūba. sunt qđ aliis de
 causis appellatē: ut Noctua qđ noctu canit ac uigilat. Lusciola qđ luctuose canere extimat atq; eē ex
 ratrix. pgne in luctu facta auis. Sic Galericus & Motacilla. altera qđ in capite hēt plumā alatam: alte-
 ra qđ sp mouet caudam. Merula qđ mera. i. sola uolitat. Contra ab eo Gracculi qđ gregatim ut qui-
 dā graci greges gergera. Ficedula & Miliaria a cibo: qđ altera fico: altera milio fiant pingues.
 Aquatiliū uocabula aīalium partim sunt uernacula. parti pegrina foris. Murena & mirena grā-
 ce Cisibium & Tynnus. cuius item ptes grācis uocabulis oēs: ut Melandria atq; Vreon. Vocabula
 piscium plārēq; translata a terrestribz. Ex qua pte similibz fbus ut anguilla. ligula. casudis. Alia
 a coloribus. ut hēc Asellus. umbra turdus. Alia a ui qđam ut hēc Lupus. canicula. torpedo. Item
 i cōchiliis aliq; ex grācis: ut peloris. ostrea. echinus. Vernacula ad similitudinē. ut syrenae. pectūcu-
 li. ungues. Sunt et aīalia in aq qđ interdum in terrā exeant. Alia a grācis uocabulis ut polypus. hyp-
 popotamus. crocodillus: Alia a latinis. ut rana. mergus a quo graci ea qđ in qđ & terra possunt uiue-
 re uocant amphimbria. e qs rana ab sua dicta uoce. Anas a natando Mergus qđ mergendo in aquā
 captet escam. Item aliae in hoc genere a grācis ut querquedula. cerceris: halcedo qđ ea halcione. La-
 tina ut Testudo qđ testa tectum hocaīal. Lolligo qđ subuolat lra cōmutata prima Volligo. ut aegy-
 pti in flumine qđ drupes: sic in latio noiati Lira & Fiber. Lira qđ succider edicif arborz radices i ripa
 atq; eas dissoluere ab lira Fiber ab extrēa ora flumis dextra & sinistra maxie qđ solet uideri: & antiq;
 sibz dicebant extremum: unde in sagis simbrae & in iecore extremū fibrā fiber dictus. Quae sūt
 hoīum prōpria primum: deinde de pecore: tertio de feris scribam. Incipiā ab honore publico. Cō-
 sul noiatus qđ consuleret populū & senatū: nisi illinc potius uide Actius ait in Bruto qđ recte cōsular
 consul fiat. Praetor dictus qđ praeret iure & exercitu: a quo id Actilius: ergo ptoz ē ate pīre. Censor
 ad cuius censionē. i. arbitriū censeref populus Aedilis qđ aedes sacras & priuatas pcuraret. Quaestor
 res a qrendo: qđ congrerent publicas pecunias & maleficia: qđ triuiri capitales nūc congrunt. ab his
 postea qui quaestionū iudicia exercent quaestores dicti. Tribuni militū qđ terni tribus tribubz rā-
 nium. Lucēz. Titielū olim ad exercitiū mittebant. Tribuni plābei qđ ex tribunis militū primū tri-
 buni plābei facti qđ plābem defenderent in secessione crustumerina. Dictator qđ a consule dicebat
 cuius dicto audientes oēs essent. Magister eqtū qđ sūma ptās huius in equites & accensos: ut est
 sūmi populi dictator: a quo is quoq; magister populi appellatus. Reliq; mīores qđ hi magistri di-
 cti Magistratus: ut ab albo albat. Sacerdotes uniuersi a sacris dicti Pontifices ut Scāuola qđ pon-
 tifax maximus dicebatur dicebat a posse & facere: ut pontifices ego a ponte arbitror. nam ab iis
 publicis ē factus pīmū & restitutus saepe. cū iō sacra & ius & cis tyberi nō mediocri ritu sūt. Curio
 nes dicti a curiis: qđ sūt ut in his sacra fiāt. Flamines qđ i latio capite uelato erant sp: ac caput cinctū
 hēbant filoflamies dicti. hōz singuli cognomīa hēnt ab eo deo cui sacra faciūt: sed ptim sūt apta:
 ptim obscura. Apta ut Martialis Volcanalis. Obscura dialis & furinalis: cū dialis a loue sit diouis
 est furialis a furida: cuius ē i fastis furinales feriae sūt. Sic Flamē Falacer a diuo pīre Falacre. Salii a
 saltādo: qđ facere i comitiis i sacris quotānis & solēt & debēt. Lupci qđ lupcalibus i lupcali sacra fa-
 ciunt. Fīes aruales dicti sūt qđ sacra publica faciūt ppterea ut fruges ferāt arua. a ferēdo & aruis fra-
 tres aruales dicti sūt qđ fratria dixerūt. Fratria ē grēcū uocabulū patrishoīum: ut Appollini et nūc
 sodales. Titii dicti ab titiis auibus quas i auguriis certis obseruare solent. Feciales qđ fidei publicae

DE LINGVA LATINA

Fœdus Prætor inter populos p̄erant: nā p̄ hos fiebat: ut iustū cōcipere bellū: & inde desitū: & ut fœdere fides pacis
Impator legatus cōstitueret. ex his mittebant ante q̄ cōcipere q̄ res repeteret: & p̄ hos ēt nūc fit Fœdus q̄ fidus scri
Exercitus bis. Enni. dictū i re militari. Prætor dēus q̄ p̄iret exercitui. Impator ab impio populi q̄ eos q̄ id ar
Legio Cohors tentasset oppressi hostis. Legati q̄ lecti publice quorū opa cōsilioq̄ uteret. Peregre maḡatus: q̄ nū
Manipulus cū senatus aut populi eēnt. Exercitus q̄ exercitatio fit melior. Legio q̄ legunt milites i delectu. Co
Centuria Miles hors q̄ ut i uilla ex pluribus rectis cōiungit: ad qdam fit unū: sic his ex manipulis pluribus copulat
Hastatus pilāus Cohors q̄ i uilla q̄ circa eū locum pecus coerceret. Tācti cohortes i uilla lscirates dicit eē græce co
Princeps triarius hortor ap̄d poetā dictā. Manipulos exercitus minias manus q̄ unū sequunt signū. Cēturiæ q̄ sub
Subsidium auxilium uno cēturiōe sunt: quorū cētenarius iustus nūerus. Milites q̄ triū miliū prio legio fiebat: ac singu
Præsidium lā tribus ticiensū rānensū lucez milia singula militū mittebant. Hastati dicti q̄ primi hastas puz
Obsidium gnabant. Pilani qui pilis. Prīcipes q̄ a prīcipio gladii & post cōmutata re militari minus illustria
Duplicatus sunt. Pilani triarii quorū dicti q̄ i acie triario ordie extrēis subsidio deponebant: q̄ hi subsidebat
Turma decurio ab eo. Subsidium dictū a quo Pla. Agite nūc subsidite oēs q̄ si solēt triarii. Auxilium appellatū ab auctu
Opto Tubicen cū accesserāt q̄ adiuuētō eēnt aliēgenæ. Præsidium ē dictū q̄ extra castra p̄sidebat i loco aliquo quo
Litice classicus tutior regio eēt. Obsidium dictū ab obsidēdo quo mīus hostis egredi posset i die. Itē ab ascidendo cū
Paup Medicus iō faceret quo diminueret hostis. Duplicati dicti q̄bus ob uirtutē duplicia cibaria ut darent insti
Diues opulētus tutū. Turma terma ē. e. l. u. abiit q̄ terdeni egres ex tribus tribubus ticiensū rāniū & lucez fiebant.
Inops Copia Itaq̄ primi singulaz decuriæ. Decuriōes dicti q̄ ab eo i singulis turmis sūt ēt nūc terni. Quos hi
Copiosus prio administratos ipsi sibi adoptabant optiōes uocari coepti: quos nunc pp̄ ābitiōes tribuni faciūt.
Pecuniosus Tubicines a tuba & canēdo: similiter Litices & Classicos a classe: qui itē cornu uocat: ut cū classes
Pecunia comitis ad comitatū uocant. Quæ a fortuna uocabula i his qdam minus apte: ut paup: diues: mi
Medicus Sutor fer: beatus. sic alia Paup a paulo lare. Medicus a mīus: cui cū opus ē: minus nullo ē. Diues a diuo: q̄
Artifex ut deus nihil idigere uidet. Opulētus ab ope: cui ea optiō: ab eadē Inops qui eius idiget ab eodē fō
Præstigiator te Copia & copiosus. Pecuniosus a pecunia magna. Pecunia a pecu. a pastoribus. n. hogz uocabulo
Vindemiator rum origo artificibus maxia cā ar. i. ab arte medicā ue fit medicus dictus: a sutrina Sutor. non a
Vestigator medēdo ac suēdo: q̄ oīno ultia. Huic rei eaz regz radices: ut in p̄xio libro aperiet. Quare q̄ ab arte
Venator Artifex dē nec multa i eo obscura relinquā. Similis cā q̄ ab scia uocat aliq̄: ut p̄stigiator: nomē da
Pecus Pes tor. Sic ēt q̄ a spatio quodā dictū cursor: natator: pugil. ēt i hoc genere q̄ sūt uocabula plaraz apta
Pecudes Pedica ut legulus. alter ab oleis. alter ab uuis. hæc si mīus apra. Vidēiator. uestigator: & uēator tamē idē q̄
Peculium uidēiator uel q̄ uinū legere dē: uel q̄ de uite id demit. Vestigator a uestigiis feraz q̄ si idagator.
Peculatus Vēator a uēatu. Qd̄ seq̄ uerbū aduēiū & iuentū. Hæc de hoibus. Hoc q̄ seq̄ de pecore. Pecus ab
Ovis Armentū eo q̄ p̄p̄ascebat a quo pecora uniuersa q̄ i pecore pecunia tū cōsistebat pastoribus & stadi sūdame
Vitulus tum pes. A quo dē i ædificiis arca pes magnus: & q̄ negociū i stituūt pedē posuit. a pede Pecudes ap
Iuuenus pellarūt: ut ab eodē pedicā pedissequū & peculatoriæ oues aliudue qd̄. Id. n. Peculū primū. hic Pe
Capra Hircus culatū publicū: prio ut cū pecore dicere mulcta & id eē coactū i publicū si erat aduersū ex q̄ fru
Edus Aedus ctus maior. hic ē q̄ græcis illis uosē. q̄ bouz bos: q̄ tauros taurus. Itē ouis q̄ oīs. ita. n. atiq̄ dice
Porcus bant nō ut nūc τροχον. possēt i latio quorū ut i græcia a suis uocibus hæc eadē ficta armēta q̄
Aries Aruigus boues iō maxie pabāt ut idē elegerit ad arā. dū idē armēta dicta. postea tertia lra extrita. Vitulus q̄
Arugies græce atigetus itulus: aut q̄ plariz uegeti uegitulus iouēcus iuuare q̄ iā ad agz colēdū posset. Ca
Verues pra carpa: a quo scriptū oī carpe capra. Hircus q̄ sabini hircus: q̄ illic fœdus i latio rure. Edus q̄ in
Catulus Canis urbe ut i multis. a. addito ædus. Porcus q̄ sabini dicit a prio porco poride porcus nisi a græcis q̄
Panther athēis i libris sacroz scriptū ē & p̄cæ porco. Aries q̄ eā dicebāt. ares ueteres nri aruiga: hic aruigus
Pantheris Hæc sūt quorū i sacrificiis exta i uerū coquunt: q̄s & Act. scribit: & i p̄tificiis li. uidēus i hostiis eā
Tigris Vrsus dicūt aruigē: q̄ cornua hēat: quoniā is cui ouī mari testiculi dēpti & nō ut natura uersa ueruex decli
Camelus natū pecori ouilo q̄ agnatus agnus. Catulus a sagaci sēsu & acuto. hic Canis nisi q̄ tuba & cornu
Cameloparda qd̄ signū cū dēte canere dicūt: q̄ hic itē & Noctuculus i custodia & i uenādo signū uoce dat canis
lis dictus. Feraz uocabula itē p̄ti p̄gria: ut Pāthera leo. utraq̄ a græca. a quo ēt & ræte qd̄ pāther
Aper Caprea & leæna & muliercula Pātheris. Tigris q̄ ē ut leo q̄ uiuus capi adhuc nō potuit. uocabulū e lingua
Cerus Lepus armenia. Nā ibi & sagitta & qd̄ uehemētissimū flumē dē tigris. Vrsi lucana origo: uel uide illi nri
Vulpes ab ip̄ius uoce. Camelus suo noīe syriaco i latiu uēit. ut Alexādria Camelo pardalis nup adducta: q̄
Virgultum erat figura ut camelus. maculis ut pāthera. Aprī ab eo q̄ i locis asp̄is. nisi a græcis q̄ hi apros. Capa
Viride a similitudie qd̄ capra. Cerui q̄ magna cornua gerūt. Gerui mutata. g. i. c. ut i multis q̄ si gerui. le
Vitis pus q̄ siculis qd̄ græci dicūt leporē a Roma q̄ orti siculi ut annales nri ueteres dicūt foras se hinc
Malum illic tulerūt: & hic reliq̄runt id nomē. Vulpes ut Elius dicebat q̄ uolat pedibus. Proxīa aīalia sunt
Iuglans ea q̄ uiuere dicunt. neq̄ hīe aīam: ut uirgulta. Virgultum dē a uiridi. id a ui qdam humoris. quæ
Nux si exaruit morit. Vitis q̄ ea uini origo. Malū q̄ græci æoles dicūt μῆλον. Pinus iuglans q̄ cū hæc
Lilium nux ante q̄ purgat similis glandis. hæc glans optia & maxia ab loue & glande iuglans ē appellata.
Malua Eadē nux q̄ ut nux aerē. huius succus facit corpus atz. Quæ in hortis nascunt alia p̄grinis uoz
Sisibrium cabulis. ut græcis ozymū. mēta. ruta quam nūc appellant. Itē caulis. lapatiū radix. sic enī antiq̄ græ
Lactuca ci. quam nūc raphanū. Itē hæc græcis uocabulis Serpiliū rosa una lra cōmutata. Itē ex hīs græcis la
Brassica tina coriandrō. malachē. cymion. Itē Lilium ab lilio: & Malua & malache. & Syfibriū a syfibriō:
Classica Vernacula Lactuca a lacte: q̄ olus id hēt lac. Brassica ut passica. q̄ ex huius scapo minutati p̄ficat
Aspagi Aspagi q̄ ex asp̄is uirgultis legunt. & ip̄i scapi asp̄i sunt nō lenes nisi græcū. illic. n. quorū dē ασπῆρος

παῖος. Cucumeres dicunt a curuore ut curuimeres dicti. Fructus a ferēdo res hae: q̄s sūdus & hae q̄ i fundo ferunt fruans. hinc declatæ fruges & frumētum. sed hae e terra et frumētū qd extat lo-
co quo solēt addi ex mola. i. ex sale & farre mollito. Vuæ ab uuore. Quæ manu facta sūt dicā de ui-
ctu. de uestitu. de istrumēto. & siqd aliqd uidebit his aptū. De uictu antiquissima puls appellata: uel q̄
ita græci uel ab eo uti scribit Apollodorus. q̄ ita sonet cū aq̄ feruēt i spicis. Pāis: q̄ prio figuras fa-
ciebāt. ut mulieres i lanificio Panus. postea q̄ ei figuras facere instituerunt alias a pane & faciēdo Pāifi-
cium ceptū dici. hic panariū ubi id seruabāt: sicut Granariū ubi granū frumēti cōdebāt. Vnde id di-
ctum nisi ab eo qd græci a quo a græcis quoq̄ granū dictum i quo eadē cōdunt. Horreum
ab horrido. Triticū qd tritum ē spicis. Far a faciēdo q̄ i pistrio fit. Miliū a græco. nā id meli. Libum
qd ut libere prius q̄ eet coctū. Testuatium qd i testu calido coq̄bat: ut et nunc matralibus id faci-
unt matrōæ. Circuli q̄ mixta farina & caseo & aq̄ circuitū æq̄bilitate fundebāt: hoc qdā q̄ magis in
cōdite faciebāt uocabāt lixulas & semilixulas uocabulo sabinis. Idq̄ frequētius a sabinis a globo fari-
næ dilatato. itē i oleo cocti dicti a globo globuli. Crustulum a crusta pultis: ea qd ut coriū exurif
crusta dcā. Cætera fere opa a uocabulis græcis sumpta: ut tritō & placēta: qd edebāt cum pulte: ab
eo pulmētum: ut Plau. hic pulmētariū dictum: hoc primū d̄buit pastoribus. Caseus a coacto lacte
ut coxeus dictus. Deinde postea q̄ desierunt eē cōtēti his q̄ suapte natura ferebat sine igne: i quo erat
poma q̄ minus cruda eē poterat decoq̄bat i olla. Ab olla olera dcā: quoq̄ a generē cruda olera eqs ad
coquēdū q̄ terræ rure Ruapa unde rapa. Olea ab eleo olea grādis orchitis: q̄ ea antiquus archemo-
ra. Hic ad pecudis carnē puētum ē. Suilla sic ab illis generibus cognomiata. hic prio assam secūdo
elissam. tertio e iure ut cōpisse natura docet. dictū assum q̄ id ab igni assudescit. Voidū ē. n. q̄ hūi-
dum. & iō ubi id nō ē succus abest. & iō sudādo Assum distillat calorē. ut crudū nīmū hēt humoris
sic excoctū pagē hēt fuci. Elixum ē e liquore aq̄ deductū & ex iure qd iucundū magis cōdiriōe fuci.
Succidia a suis edēdis. nā id pecus primū occidere cōperūt domini. & ut seruaret salire. Tergus
suis ab eo q̄ eo tegit. Perna a pede Sueris a noie eius. Offula ab offanimitia suere. Infiria ab eo q̄ infe-
cta caro. ut i carmie salioq̄. & qd i extis d̄r nunc p̄fectū. Murta a murta q̄ ea large fartū intestinū
crassundus. Lucanica dicunt q̄ milites a lucāis didicerunt. ut q̄ Faleriis Faliscū uētrē. Fundolū a fū-
do. qd ut reliq̄ ptes. sed ex una pte sola aptū. ab hoc græcos puto appellasse ab eadē fartura. Farcimi-
na exis appellata: a quo i eo q̄ tenuissimū iestīnū fartū. Hila ab hilo dicta. i. mīmo qd ait Enni. ne
q̄ dispēdit facit hilum: q̄ i hoc farcimie summo qdā semiet. ab eo qd i capite apex Apexabo dcā.
Tertium fartum ē Lōgauo q̄ lōgius q̄ duo hila. Augumētū qd ex imolata hostia defectum i iecorē
i potiēdo agēdi cā. Magnetum a magis qd ad iligione magis p̄tiet. Itaq̄ pp hoc mōtana sana cōsti-
tuta locis ceretis q̄ id i ponere. Maeste ab eo q̄ græci μάλον. Itē græci sigillatū ut ouium lana græz
cum: ut Polybius & Callimachus scribūt. Purpura a purpuræ maritimæ colore. Penicum quo a pe-
nis primum d̄r allatum. Stamē a stādo qd eo stat oē i tela Velamētum. Subtegmē q̄ subiit stami-
ni. Trama qd tramit frigus id genus uestimēti. Dēsum a dētibus p̄ctinis q̄bus ferit. Filum qd mi-
nimum ē hilū. id. n. mīmum ē i uestimēto. Pānus græcus ubi ea facit pannueliū dictum a pāno &
uoluēdo filo. Tunica a tuēdo corpe: tunica ut iduca. Toga a tegēdo. Cinctus & cigulum a cigēdo. al-
tege uiris altege mulieribus attributū. Arma ab arcēdo q̄ his arcemus hostē. Parma q̄ e medio in
ois ptes par. Conū q̄ cogit i acumē uersus. Hasta q̄ astās solet ferri. Iaculum qd ut iaciāt fit. Tragu-
la a traiciēdo. Scutum a sectura: ut secutū q̄ amine cōfectum sit tabellis. Vmbones aut a græco
uel q̄ abones. Gladius. c. i. g. cōmutato a clade: q̄ fit ab hostiū clade: gladiū similiter ab hoie pilum
q̄ hostē feriret ut pilū. Lorica q̄ e loris de corio crudo pectoralia faciebāt. postea succederunt galli
e ferro sub id uocabulū ex ānulis ferreā tunica. Balteū q̄ cigulū e corio hēbant bullatū balteum di-
ctum. Ocrea q̄ oppōebat ob crus. Galea a galero: q̄ multi uis antiq̄. Tuba a tubis: quos nūc ita ap-
pellant tubicines sacroq̄. i. sacri tubicines Tubi uocant. Cornua q̄ ea q̄ iā sunt ex ære tūc fiebāt ex bu-
bulo cornu. uallū uel q̄ ea uaricari nō posset: uel q̄ singula ubi extrēa uacilla furcillata hēnt figurā
hæ. V. Cerui a similitudinē cornuum cerui. Itē reliq̄ fere ab similitudinē: ut uineæ testudo: aries. Mē-
sam escariā Cibilla appellabant: ea erat q̄drata: ut et nunc i castris ē a cibo cibilla dcā: postea rotūda
facta: & q̄ a nob media: & a græcis mēsa mēsa dici p̄t: nisi et q̄ ponebāt plarāq̄ i cibo mēsa. Trulla
similitudinē trux q̄ magna & hæc pusilla: ut troula. hic græci trullam. Trullā q̄ culina i lauatrīnā
aquam fundunt. Trua q̄ trauolat ea aq̄: ab eodē ē appellatum Trulleum. simile. n. figura nisi qd la-
tius ē q̄ cōcipit aquā: & q̄ manubrium cauū nō est nisi uiuaria trulla accessit. Matiolo a matula di-
ctus. & dictus postea q̄ lōgius a figura matulæ discessit. & ab Aq̄ aq̄tilis dictus. Vas aq̄rium uocant
futi. q̄ i trichiuo allatam aquā ifundebāt: quo postea accessit magnus cū græco noie & cum latino
noie græca figura Barbatos. Peluis pede uis a pedum lauatiōe. Candelabz a cādela. ex his. n. funi-
culi ardētes figebant. Lucerna post uēta: q̄ dicta a luce aut id qd uocant græci λυχνov. Vasa imen-
sa escaria ubi pultrē aut uirulēti qd ponebāt. A capiēdo Catinum noiauerunt: nisi q̄ sicuti dicūt κα-
τινον ubi assa ponebant. Magidam at aut Langulā altege a magnitudinē. altege a latitudinē finxerūt
Patinas a patulo dixerunt ut pusillas q̄ his libaret coenam patellas. Triplia & canistra: qd putant eē
latia & sunt græca. Tripliō. n. & canastrō de græca. reliq̄ q̄ apta sint unde sint reliquo Mēla uinaria
rotunda noiabatur Cilibantum. ut et in castris id uidetur declinatum a græco ciliceo a poculo ci-
lice. i. calice a quo illa capit: & minores capulæ a capiēdo q̄ ansatæ ut prehendi possint. idest capi:
harum figura in uasis sacris ligneas ac fictiles antiquas etiam nunc uidemus. Præterea in poculis

Cucumer
Fructus fruges
Frumentum
Vua Puls Pāis
Pānus pānificiū
Panarium
granariū granū
Horreū triticū
Far Miliū Libū
Testuatium
Circulus lixula
Semilixula
Globulus
Crustulū crusta
Pulmentum
Pulmentarium
Caseus Olera
Raupa Rapa
Olea Assum
Elixum Succidia
Tergus perna
Sueris Offula
Infiria murtatū
Lucanica
Faliscus uenter
Fundolum
Farcimina hila
Apexabo
Longauo
Augumentum
Magnerum
Maeste montana
sana Purpura
Penicū Stamē
Subtegmē
Trama Dēsum
Filum Pannus
Pannuelium
Tunica Toga
Cinctus cingulū
Arma Parma
Conus Hasta
Iaculū Tracula
Scutum Vmbo
Gladius Pilum
Lorica Balteus
Ocrea Galea
Tuba Tubicen
Tubus Cornua
Vallum Cerui
Cibilla Mensa
Trulla Trua
Truellum
Matiolo futin
Barbatos peluis
Candelabrum
Lucerna catina
Magida Lāgulū
Patina Patella
Tripliū Canistrū
Mensa uinaria
Cilibantum
Capula

DE LINGVA LATINA.

Patera Poculū erat paterā ita dictā ab eo qđ latini ita dicunt: hīscē ēt nunc ī publico cōiuiūo antiq̄tatis retinēdā cā cum maḡi sūnt potio circūfē: & ī sacrificādo deis hoc poculo maḡatus dat deo uinū Pocula a potatiōe unde potat: & ēt postea hāc possunt a potō. q. potos potio grāce origo potiōis. Aq̄ q. aq̄ summa. Fōs unde fundit e terra aq̄ uiua: ut fistula aq̄ fuscus aq̄ uas uinarium grādius Sinū a sinu: qđ sinū maiorē cautionē q̄ pocula hēbāt. Itē dicta Flepeste ēt nunc ī diebus sacris fabinis. uasa uinaria: mēsa deoz sūnt posita apđ ātriquos scriptores grācos iuēi appellari poculi genus Depēstā. Quare uel ide radices ī aggr̄ fabinum & romanū sūnt p̄fectā q. uinum dabāt ut minutati fundē rēt. A guttis guttū appellarunt qđ sumebāt minutatī. A sumēdo Simplū noīauerit. In huiusce loz cum ī cōiuiis e grācia successit Epichisis & Cyathus: ī sacrificiis remāsīt guttus & simplū. Altera uaria mēsa erat lapidea qđrata oblonga una columella uocabat Cartibulum: hāc ī aedibus ad cōpluuiū apđ multos me puero ponebat: & ī ea & cū ea aenea uasa a gerēdo. Cartibū. unde cartibulū post dictum. Præterea erat tertiū genus mēsa & qđrata uasoz uocat Vrnarium qđ urnas cū aq̄ positas ibi potissimum hēbāt ī culina. ab eo ēt nunc āte balneum locus ubi poni solebāt urnarium uocat. Vrnā dictā q. orinat ī aq̄ hauriēda ut oriator. Oriare ē m̄geri ī aquā. Imburo fictum ab urbe q. ita flexum ut redeat sursum uersus ī aratro qđ ē aruum. Calix a Caldo: q. ī eo calda puls apponebat & caldum eo bibebāt. Vas ubi cibum coq̄bat ab eo Cacabū appellarunt. Vera a uersādo: sedēdo Sedes: sedile: sonum: sellā: siliq̄stz. Deīde ab his Subsellium: ut subsipe q. nō plana sapit. sic q. nō plane erat Sella subselliū ubi ī eiusmodi duo Biselliū dictum. Arca qđ arcebat fures ab ea clausa. Armariū & armamētarium ab eadē origie: sed decliata aliter. Mundus muliebris dictus a munditia ornatus qđ ab ore natus: hīc. n. maxie sumis q. eā deceat. Itaq̄ ob id parāspeculum. Calamistrum q. calfactum ī cinere capillus ornat q. ea mīstrabat. A cinere cinerarius ē appellatus. Discerniculū quo discernit capillus. Pecten q. p. eū explicat capillus. Speculū a spiciēdo eo q. ibi aspectāt. Vestis a uelis. uel ab eo q. uellus lana tōia uniuersā ouis id dictū q. uelabāt. Lana ex lana facta q. capillum cōtineret dictum a rete reticulū. Rete a raritudine. Itē testa fasciola q. capillū ī capite colligarēt dictum Capital a capite q. sacerdotilā ī capite ēt nunc solēt hīc. Sicrica a ritu q. romāo ritu sacrificium fōmīa cū faciunt capita uelāt. Mitra & reliq̄ fere in capite postea addita cū uocabulis grācis prius de idutu aut amictū q. sūnt rāgā. Capitium ab eo q. capit pectus. i. ut antiq̄ dicebāt: idutu cōphēdit altez q. subtus a quo Subucula. altez qđ supra a quo Supparus: nisi q. id dicunt osce alteri uis generis: itē duo: unum qđ foris ac palā. Palla altez qđ itus a quo intusū id qđ Plaut. dicit itusiatā patagiātā. Caltulā ac crocotulā. Multa post luxuria attulit: quoz uocabula appēt eē grāca: ut Abastō Amictū ston amictui dictum qđ abiectum. i. circūlectum a quo ēt q. uestes se iuoluunt Circūiectui appellāt. & q. amictui habēt purpurā circū uocat Cuz: textum ātīgssimī amictui. Riciniū id qđ eo utebant duplici ab eo qđ dimidiā p̄e retrorsum iaciebāt a reiiciendo reciniū dictū. hinc q. facta duo simpliciā paria. Parilia priō dicta reclusum pp̄ leuitatē parapechia. parapechia chlamydes. sic multa grāca lena q. de lana. Mulra duaz ēt togaz istar ut ātīgssimum muliez: riciniū sic hoc duplex uiroz. Instrumēta rustica q. serēdi aut colēdi fructus cā facta. Sarculum a serēdo ac farcēdo. Ligo q. eo pp̄ latitudinē: qđ sub terra facilius legīt. Pala a pagēdo. g. in. l. qđ fuit. Rutz ruitum a ruen do. Aratz q. aruit terrā eius ferz. Vomer q. uomit eo plus terrā. Dēs q. eo mordeit terra supra id regula q. stat. Stiua a stādo & ī ea trāsuersa regula. Manicula q. manu bubulci tenet q. qđ ē temo inter boues. Bura a bubus. alii hoc a curuo Curuum appellāt: sub iugo medio Couum q. burā extrema addita appellat: uocat Couuū a cauo. iugū & iumētū a iūctū. Irpices regula cum pluribus dētibz quā itē ut plaustrz boues trahunt ut eruāt q. ī terra sūnt. Sirpices postea q. detrita a qbusdā dicti Rastelli: ut irpices ferrā leues. ita q. hō ī pratis p̄ fœni secta eo festucas abradit quo abradu rastelli dicti. Rastri qbus dētalibus penitus eradunt terrā atq. eruunt: a quo Rutubatti dicti. Falces a farre litera cōmutata: hāc ī cāpānia. Sæculā a secādo a qđā similitudinē: hāz aliā ut qđ aptum. unde falces fœnariā & adorez. & qđ aptum. unde lumariā falces & sirpiculā. Lumariā sūt qbus secāt Lume sta cum ī agris serpunt spinā q. s. a terra agricolā soluunt. i. luunt lumentā. Falces sirpiculā uocata a sirpādo. i. ab alligādo sic supra dolia q. s. a cum alligata his dicta utunt ī uinea alligādo fâces. In cīfos fuste. Faculas has phācillas Chermonesice dicunt fâces. Pilum q. eo far pisunt a quo id fit dictum Pistrinū. r. & s. iter se sâpe locū cōmutāt. Inde post ī urbe Lucilli pistrīa & pistrīx. Trapetes molā oleariā uocat. Trapetes a teredo nisi grācum ē ac molā a molēdo. Hāz. n. motu eo cōiecta molunt. Vallum a uolatu q. cum id iactāt uolāt īde leuia. Vētilabz q. uētilat ī aere frumētum: q. bus cōportant fructus ac necessariā res de his. Fiscina a ferēdo dicta. Corbes ab eo qđ eo spicas aliquidue qđ corruebāt: hīc mīores corbulā dictā. De his q. iumēta ducunt. Tragula ab eo qđ trahit p̄ terram. Sirpea q. uirgis sirpā. i. colligando ipicat in q. stercus aliudue qđ uehit. Vehiculum in quo saba aliudue qđ uehit: qđ ē ex uiminibus & eo uehit uehiculum dictum ē. Ab alii dictum Arceza q. ēt in. xii. tabulis appellat: q. ex tabulis uehiculum erat factum: ut arca arcera dictum. Plaustrz ab eo qđ nō ī his q. supra dixi: sed ex oī pte palam est: q. in eo uehūt: qđ plucet ut lapides asseres: tignum. Aedificia noīata apte: ut multa ab aedibus & faciēdo maxime aedificium & oppidum ab ope dictum: qđ munis opis causa. Vbi sint: & quod opus est ad uitam gerendam ubi hēbant ruta. Oppida quod operi munibant. Moenia qđ munitius essent: quod exaggerabant. Aggeres dicti & quod ager contineret. Murum q. muniendi causa portabatur munus: quod sepiebant oppidum: e quo munere murus. Eius summa pinna: ab his quas insigniti milites habere in galeis solent. & in

gladiatoribus famnites. Turres a toruis qđ hęc prospiciūt ante alios: qđ uiam relinquebāt in muro: qđ in oppidū portarent portas. Oppida cōdebant in latio ethrusco ritu multa. i. iunētis bubus tauro & uacca interiore aratro circūagebāt fulcū. hoc faciebāt religiōis causa die auspicato ut fossa & muro essent munita. Terrā unde exsculperant fossam uocabant. & introrsum factum mug. postea qđ fiebat orbis urbis principium quod erat post murū pomerium dictum: eiusqđ auspicia urbana finiunt. Cippi pomerii stant & circū arā quādam & circū Romā. Quare & oppida quę prius erāt circūducta aratro ab orbe & uruo Vrbs est ideo coloniæ nostrę oēs in litteris antiq̃s scribunt urbes quod itē conditæ ut Roma. & ideo coloniæ & urbes condunt quod intra pomeriū ponūtur. Oppidum qđ primum conditum ī latio stirpis romanę Lauiniū. Nam ibi dii penates nostri. hoc a latini filia quę cōiuncta æneæ Lauinia appellata: hinc post triginta annos oppidū alteq; conditur Alba: id ab sue alba nōiatum. hęc e nauī æneæ cum fecisset Lauiniū triginta parit porcos: ex hoc p digio post lauiniū conditum annis triginta: hęc urbs facta. ppter colorē suis & loci naturam Alba longa dicta: hinc mater Romuli Rhea. ex hac Romulus: hinc Roma ī oppido. Vici a uia qđ dextra parte uiz sunt ædificia. Fundulæ a fundo quod exitū non habet ac peruium nō est. Angiportū & id angustum ab angēdo & portu quo cōferrent suas controuersias: & quę uendere uellent quoq; ferret forū appellarunt: ubi qđ generatim additū ab eo cognomen: ut Boariū forum. Forū olitorium: hoc erat antiquum macellū ubi olerum copia. Et loca etiā nunc Lacedemonii uocant macellum: sed Iones ostia hortoz. Macellotas hortoz & castelli macelli. Secundū tyberim ad Iuniū fogz piscarium uocant. Ideo ait Plautus. apud piscarium ubi uarię res ad corneta Fogz cupedinis a cupe dio: qđ multi forum cupedinis a cupiditate. hęc oīa postqđ contracta in unū locum quę ad uictum ptinebant & ædificatus locus appellatū macellum ut qđam scribunt qđ ibi fuerit hortus. alii qđ ibi domus fuerit cui cognomen fuit Macellus. quę ibi publice sit diruta: e qua ædificatum hoc qđ uocetur ab eo macellum in foro. Lacum curtium a curtio dictū. constat de eo triceps historia. Nā & Porcilius non idē prodidit quod piso: nec Cornelius hilo secutus a Porcilio delatū in eo loco dehinc se terrā & id ex. S. con. ad auruspices relatum esse respōsum deū Inaniam Postulionē postulare id est ciuē fortissimum eodē mitti. tum quēdam Curtium uiz fortem armatū ascēdisse in equum: & a concordia uersum cū equo eum p̃cipitatum: eo facto locū coisse: atq; eius corpus diuinitus humasse & reliquisse genti suę monumētum. Piso in annalibus scribit fabino bello qđ fuit Romulo & Tatio uiz fortissimum Metiū curtium fabinum cum Romulus cū suis ex supiore parte imp̃s sionem fecisset Curtius in locum palustrē qui tum fuit in foro anteq̃ cloacę sint factę: secessisse: atq; ad suos in capitolium recepisse: ab eo lacum iuenisse nomē. Cornelius & Lucatius scribūt eū locum esse fulguratū & ex senatuscō. septum eē. idqđ factum est a Curtio consule. cui Marcus genitius fuit collega Curtiū appellatum. Arx ab arcendo qđ is locus munitissimus urbis a quo facillime possit hostis prohiberi. Carcer a coercedo qđ exire prohibent. In hoc pars: quę sub terra. Tullianū ideo qđ additum a Tullio rege. qđ syraculis ubi de causa custodiunt uocātur Latomæ: & de Lator mia translātū. qđ hic quoq; in eo loco lapicidie fuerunt. in eo Laurētum ab eo quod ibi sepultus est Tatiū rex quia a laurētibus interfectus est ab silua laurea qđ ea ibi excisa & ædificatus uicus ut iter sacra uiam & macellū editum. Corneta qđ abscessisse loco corni reliquerunt nomen ut æsculentū ab æsculo dictum: & Fagutal a fago: unde etiā Iouis fagutalis qđ ibi sacellum. Armilustrū ab ambitu lustrī locus idē Circus maximus dictus qđ circum spectaculis ædificatus ibi ludi fiunt: & quod ibi circum metas ferē pompa & eq̃ currunt. Itaq; dictum in cornicula milites aduētū quē circueūt ludentes. Quid cessamus ludos facere? Circus noster ecce adest. In circo primo unde mittunt eq̃ nūc dicunt carceres. Neuius oppidum appellat. Carceres dicti qđ coercent eq̃: ne inde exeant anteq̃ magistratus signum misit. Quod a muris partē pinnis turribus qđ carceres olim fuerunt scriptis poeta dictator ubi curę insidit peruehit usq; ad oppidum. Intimus circus ad mugz uocatum ut Porcilius aiebat ab urceis qđ is locus esset inter figulos. alii esse dicunt a murteto declinatum qđ ibi id fuerit: cuius uestigiū manet: qđ ibi est sacellum etiā nunc murtata Veneris. Item simili de causa Circus flaminius dicit qui ædificatus est circum flaminiiū campum: & qđ ibi quoq; ludis tauricis eq̃ circū metas currunt. Comitum ab eo qđ coiebāt eo comitiis curiatis & litium causę. Curia duorū genoz. Nā & ubi curarent sacerdotes res diuinas: ut Curia ueteres: & ubi senatus humanas: ut Curia hostilia qđ primus ædificauit Hostilius rex ante hanc rostra: cuius id uocabulū ex hostibus capta fixa sunt rostra: sub dextra e comitio locus substructus ubi nationum substiterēt legati qđ ad senatum eēnt missi. Is gręce Stasis appellatus aperte & multa. Senaculum supra gręco stadium ubi ædis cōcordia & basilica. Opimia senaculū uocatum: ubi senatus aut ubi seniores cōsisterent dictū γερουσία apud gręcos. Lautolæ a lauādo qđ ibi ad lanum gemmū aquę caldę fuerunt. Ab his palus fuit in minori uelabro a quo qđ ibi uehebant lintribus Velabrum: ut illud maius de quo supra dictum est. Aegmelium quod æquate melii domus publico quod regnū occupare uoluit. Is locus ad busta gallica quod Roma recuperata galloz ossa qui possederunt urbem ibi coaceruata ac conseptra: locus qđ uocatur Doliola ad cloacam maximam ubi nō licet despuere a doliolis subterre. Eorum duę traditę historię: quod alii inesse aiunt ossa cadauerum: alii Numę Pompilii religio: sa quādam post mortem eius infossa. Argiletum sunt qui scripserunt ab argola: seu quod is huc uenit. ibiq; sepultus sit. Alii ab argila qđ ibi id genus terrę sit. Cluius publicus ab ædibus plę

Turris
Fossa
Pomerium
Cippi
Vrbs
Lauinium
oppidum
Alba
Roma
Vicus
Fundula
angiportus
Fogz & eius
genera
Fogz boariū
Forum oli/
torium
Macellum
Macellotæ
Forum pi/
scarium
Forum cur/
pedinis
curtis lacus
Arx
Carcer
Tullianum
Latomæ
Laurētum
Corneta
Æsculentū
Fagutal
Armilustrę
Circus ma/
ximus
Carceres
Circus inti/
mus
Circus fla/
minius
Comitium
Curia
Curia
Veteres
Curia hosti/
lia
Stasis
Senaculum
Opimia
Lautola
Velabz mi/
nus
Aegmeliū
Doliola
Argiletum
Cluius pu/
blicus
Cluius pu/
blus
Cluius co/
stonius
Cluius pro

DE LINGVA LATINA.

capitoliū. u. bei publicis qui eum publice ædificauit. simili de causa Publius & Costonius q̄ ab his uiris dicunt ædificati: cuius proximus ad florales usus uersus capitolium uetus q̄ ibi sacellum Iouis: lunonis: Mineruæ. & id antiquius q̄ ædis quæ in Capitolio facta. Exequiis uicis africanus q̄ ibi obfides ex africa bello punico dicunt custodiri. Vicus cyprius a cypro q̄ ibi Sabini ciues additi cōfederunt q̄ a bono omine id appellarunt. Nā cyprum sabine bonum. ppe hunc uicus Sceleratus dictus a Tullia Tarquini superbi uxore: q̄ ibi eum iaceret pater occisus supra eum carpērum mulio ut misce-
ret iussit. Et quoniā uicus constat ex domibus nunc eorū uocabula uideamus. Domus græcū: & ideo ē ædibus sacris æte cellā ubi sedes dei sūt. græci dicūt ædis ab aditu q̄ plano pede adibāt. Ita q̄ ex ædibus efferre inductiuo funere. Præco etiā eos dicit qui e tabernis efferunt & oēs incēsu uillas inde dicamus ædes. Cauum ædium dictum: q̄ locus tectus intra parietes relinquebat patulus: qui esset ad cōem oīum usum. in hoc locus si nullus relictus erat sub diuo q̄ esset dicebatur Testudo a testudinis similitudine: ut est in prætorio & castris. Si relictum erat in medio ut lucē caperent de-
orsum quo impluebat impluium dictum. Sursum: qua cōpluebat Compluium: utrunq; a plu-
uia. Tuscanicum dictum a tuscis. Postea q̄ illog; cauum ædiū simulare cōeperūt. Atrium appel-
latum ab atriatibus tuscis. Illic. n. exēplum sumptum circum cauum ædium erat uniuscuiusq; rei
utilitatis causa parietibus disseptū ubi quod cōditum esse uolebat a cælando Cellā appellarūt. Pœ-
nariā ubi pœnus ubi cubabāt cubiculū: ubi cœnabāt cœnaculū uocitabāt: ut etiā nūc Lanuuii apd
ædē lunonis & in cætero latio ac phaleriis & cordubæ dicunt. postea q̄ in supiore parte cœnitare
cōeperunt superioris domus uniuersa cœnacula dicta. postea q̄ ubi cœnabant plura facere cōeperūt
ut in castris ab hyeme hyberna hybernium domus uocatur cōtraria. Ligionem Portius designat
cum de Ennio scribens dicit eum coluisse Tutilinæ loca. Segtur porta Neuiā q̄ in nemoribus ne-
uiis & enim loca ubi ea sic dicta colui. Deinde porta Rauduscula quod ærata fuit. æs. Raudus di-
ctum ex ea in ueteribus: in mācupiis scriptum Raudusculo librā ferito hunc. Lauernalis ab ara la-
uernæ qd̄ ibi ara eius. præterea intra muros uideo portas dici in palatio. Mutationis a mugitu quod
ea pecus in bucitatum antiquum Oppidum exigebant. alterā Romanulā q̄ est dicta a Roma quæ
habet gradus in noualia ad Volupiae sacellum. Tertia est Ianualis dicta ab iano. & ido ibi positum
lani signum & ius institutum a Pompilio: ut scribit in annalibus Piso ut sit aperta semp: nisi cum
bellum sit: nusq; traditū est memoriæ Pompilio rege fuisse apertā: & post Manilio cōsule bello car-
thaginensi primo cōfecto. & eodē anno aptam sub lectulis origies quas auerti hæt Lectica quod le-
gebant. unde iam facerēt stramenta atq; herbā ut etiam nunc sit in castris. Lecticas ne essent in ter-
ris sublimis in his ponebant: nisi ab eo quod græci antiq dicebant lectrum lectum potius q̄ lecticā
inuoluebant: qd̄ fere stramenta erant e segete. Segestria appellant: ut etiā nunc in castris nisi a græ-
cis γείσπορ: nam ubi lectus mortui fertur dicebant feretrū nostri: græci feretron. Postea q̄ transie-
runt ad culcitra quod in ea sagus aut tomentū aliudue qd̄ calcabant: ab inculcando culcitra dicta:
ac quicqd̄ in sternebant a sternēdo Stragulum appellabāt. Pluuiinar uel a pluribus uel a pollulis de-
clinant: q̄bus operiebant operimenta & pallia opercula dixerunt. In his multa pegrina ut Sagū
Rheni galli qd̄ Gaunacūma eius sagum & amphimalion græca. cōtra Latinū Tore uel quod an-
te torum: & Torus a toruo quod his in promptu ab hac similitudine toruinus mulieris capite or-
natus. Quia simplici scanfione scandebāt in lectū non altum. Scabellum in altiorē scamnū: dupli-
cata scanfio gradus dicit: quod gerit in inferiore supiorē græca sunt peristromata & peripatēma-
ta: sic aliquid itē conuiuii causa. Ibi multa pecuniæ signata uocabula sunt æris & argēti. hæc As ab
ære. Dupōdius a duobus ponderibus. quod unum pōdus Assipondiu dicebatur. Id ideo q̄ as erat
libra. pondus deinde ab numero reliquum dictum usq; ad centussis. ut as singulari numero ab tri-
bus assibus Trissis. & sic proportionē usq; ad nonnussis in denario numero hoc mutat: qd̄ primū
est ab decem assibus Decussis. Secundum a duobus decussibus Biceffis quod dici solum a duobus
biceffis. reliqua conueniunt quod est ut triceffis proportionē usq; ad centussis: quo maius æris uo-
cabulum non est. Nam ducenti in proportionē quæ dicunt non magis assē q̄ denarii. aliaue res si
gnificant. Aeris minima pars. Sextula quod. sexta pars uncia. Semuncia q̄ dimidia pars uncia. sic
ualet dimidium ut in se libra & semodio. Vncia ab uno. Sextans ab eo quod sexta pars assis. sicut
Quadrans q̄ quarta & Triens tertia pars. Semis quod semis id est dimidium assis ut supra dictum
est. Septunx a septem & uncia cōclusum. reliqua obscuriora quod a diminutione & ea quæ dimi-
nuuntur ita sunt: ut extremas syllabas habeant: ut a decem una dempta uncia Deunx. Dextrās dē-
pto sextante. Dodrans dempto quadrante. Bes ut olim des dempto triente. in argento nūmi id a
siculis. Denarii q̄ denos æris. ualebant. Quinarii q̄ quos. Sestertius q̄ semis tertius. Dupondium
enim & semis antiquus sestertius est & ueteris consuetudinis: ut retro ære dicerēt: ita ut semis ter-
tius quartus semis pronunciarent ab semis tertius dictus. Nūmi denarii. Decuma Libella quod li-
bram pondo as ualebat & erat ex argēto parua. Sēbella quod sit libellæ dimidiū quod semis assis.
Terūcius de tribus unciis quod libellæ ualet quarta pars: sic quadrans assis eadē pecunia uocabulū
mutat. Nā potest itē dici dos. Arrabo: merces corollariū. Dos si nuptiæ causa data hæc græce do-
tine. ita. n. hoc siculi ab eodem donū. Nā græce ut ipse donion: & ut alii doma. & ut Attici dosin. Ar-
rabo sic dicta: ut reliquū reddat hoc uerbū a græco ἀρροβον. Reliquū quod ex eo quod debitum
reliquum. Damnum a demptione cum minus re factum q̄ quanti constat. Lucrū a luendo si am.

plius q̄ ut exolueret quanti esset coeptum. Detrimētum a detritu. q̄ ea q̄ trita minoris precii. ab eadem mente Intertrimētum ab eo q̄ duo quæ inter se trita & deminuta. a quo etiam intrigo dicta. Multa & pecunia quæ a magistratu dicta ut exigi possit ob peccatū quod singula dicuntur appellata esse multas quod olim uinum dicebāt multas. Itaq; cum dolium aut Culleum uinū addūt. Rustici prima urna addita dicunt etiā nunc. Poena a poenēdo: aut qd post peccatū sequitur p̄ciū qd æstimationis emptionisue cā constituūt dictum a peritis qd solum hi possunt facere recte id siqd datum pro opera aut opere. Merces a merēdo quod manu factum erat & datum pro eo Manuprecium a manibus & p̄cio. Corollarium si additum p̄ter qd debitum eius uocabulum fictum a corollis qd hæ: cum placuerāt actores: in scēna dari solitæ. Præda est ab hostibus capta quod manu parata ut parida p̄da. Præmium a præda: quod ob recte qd factum cōcessum: si dā quod reddatur Mutuum: quod sicuti meton ita scribit Sophroon meton anthymo: & munus quod mutuo aīo q sunt dant officii causa. Alteq; munus muniendi causa iperatum: a quo etiā municeps q una munus fungi debēt dicti. Si his ea pecunia q̄ in iudicium uenit in litibus. Sacramētum a sacro q̄s petebat & q̄ inficiebat de aliis rebus uicq; q̄ngentos æris ad pontē deponebāt. De aliis rebus item certo alio legitimo numero assum q̄ iudicio uicerat suum sacramētum a sacro auferebat uicti ad ærarium redibant. Tributum dictū a tribubus q̄ ea pecunia q̄ a populo impata erat tributū a singulis p̄portione sensus exigebat. ab hoc ea q̄ assignata erat Attributum dictum: ab eo quoq; q̄bus attributa erat pecunia ut militi reddāt. Tribuni Aerarii dicti: id quod attributum erat æs militare hoc est quod ait Plautus. Cedit miles: æs petit: & hinc dicunt Milites ærarii ab ære quod stipēdia facerent: Hoc ipsum stipēdium a stipe dictum: quod æs quoq; stipem dicebant. Nā quod asses libræ pondo erāt qui acceperāt maiore numerum nō in arca ponebāt: sed in aliqua cella stipabant: id est cōponebant quo minus loci occuparet. a stipēdo stipem dicere cōeperunt. Stipa ab se græco uerbo id apparet quod ut alias tum institutum etiā nunc diis: cum thesauris asses dāt stipem dicunt. & q̄ pecuniā alligat stipulari & restipulari. Milites stipēdii ideo: q̄ eam stipem pendebant ab eo. Ennius scribit Poeni stipēdia pendunt: ab eodē ære in pendendo. Dispensator & in tabulis scribimus Expensum & prima pensio. & sic aut secunda aut q̄ alia: & Dispēdium ideo q̄ in dispēdendo solet minus fieri. Cōpendium quod cum compendit una sit a quo usura quod in sorte accedebat. Impēdium appellatur. quæ cum accederet ad sortem usum Usura dicta: ut fors qd suum sit sorte: p̄ trutinā. solui solitum. Vestigium etiā nunc manet in æde Saturni quod ea iam nūc & propter pensuram trutinā habet positam: ab ære Aerariū appellatum. Ad uocabula quæ pertineremus rati ea quæ & loca & ea quæ in locis sunt satis arbitror dicta quod neq; parum multa sunt aperta. neq; si amplius uelimus uolumen patietur. Quare in proximo ut in primo libro dixi quod sequitur de temporibus dicam.

Marci Terentii Varronis de lingua latina liber secundus incipit.

RIGINES Verborum quæ sunt locorum & ea q̄ in his i priore libro scripsi. in hoc dicā de uocalibus tēporibus & earum rerum: q̄ in agēdo fiūt: aut dicunt cū tempore aliquo: ut Sedes: ambulat: loquitur. Atq; siq̄ erunt ex diuerso genere adiūcta potius cognationi uerborum q̄ auditori calūnianti oremus morē. Huius rei auctor satis mihi Chrysippus aut Antipater: aut illi in q̄bus & si nō tantū acuminis aut plus litterarum in quo ē Aristophanes & Apollodorus: q̄ oēs uerba eorū uerbis ita declinari scribunt: ut uerba litteras alia assumāt: alia mittāt: alia cōmuten: ut sit i turdo & turdario turdelitio. Sic declinātes græci nra noīa dicūt. Lucienū lucienō & Quintū q̄nton. & Aristarchō illi: nos aristarchū & dionadionē: sicut inq̄ cōsuetudo nra multa declinauit: ut ab solu solū. ab libero libera. ab lasibus lares: q̄ obruta uetustate eruerē conabor. Dicemus primo de tēpibus q̄ q̄ p̄ ea fiunt. Sed ita ut ante de natura eorū. ea. n. dux fuit uocabula iponēda hoi Tēpus eē dicunt iteruallū mundi & motus. Id diuisū in p̄tis aliquot maxime ab solis & lunæ cursu. Itaq; ab eorū tenore tēperato Tēpus dictū: unde tēz pestiua. & a motore eorū q̄ toto cælo cōiunctus mūdus deo. Motus casu uenit quo tēpus id ab hoc deo Dies appellat: Meridies ab eo q̄ medius dies. D. antiq̄ nō. R. in hoc loco dicebāt. ut p̄neste incipsum in solario: qd Cornelius i Basilica Emilia & Fulvia innumbrauit. Diei principiū Mane qd tum manat dies ab oriēte: nisi potius qd bonū antiq̄ dicebāt Manū: ad cuius modi religionē græci quoq; cū lumē afferēt solēt dicere φῶς ὀρεῖον. Supma summū diei: id a supmo. hoc tps. xii. tabulæ dicunt occasū eē solis: sed postea lex p̄toria id quoq; tps iuber eē supmum quo p̄tor i comitio suprema p̄nunciauit populo. Secundū hoc dī Crepusculum a crepero id uocabulum sumpserūt a Sa-

binis. unde ueniūt crepusci noīati Amiterno q̄ eo tpe erāt nati: ut Lucii prima luce i creatiōe. Crepusculum significat dubium. ab eo res dubiæ dictæ Creperæ: qd crepusculum dies etiā nunc sit antiā nox multis dubiū. Nox quod ut Catullus ait: oīa nisi iterueniat sol pruina obriguerit: q̄ nocet Nox: nisi qd græce νύξ. Nox cum stella priā exorta græci uocāt Hesperō. nra Vesperuginē: ut Plautus: Neq; Vesperugo: neq; Vergiliæ occidunt. Id tps dictum a græcis Hespera. latine Vesper: ut ante solē ortum qd eadē stella uocabat iubar q̄ iubata. Pacu. dicit: Pastor exorto iubar noctis decur so itinere: Ennius: Ajax lumē iubarue i cælo cerno. Inter Vesperuginē & iubar dicta nox intēpesta: ut i Bruto Cassii qd dicebat. Lucretia nocte intēpesta nostrā deuenit domum. Intēpesta Aelius dicebat cum tps agendi est nullum: quod alii Cōcubium appellarunt: qd fere oēs tunc cubarent.

Multa

Poena

Merces

Manupciū

Corollarium

Præda

Præmium

Mutuum

Munus

Municeps

Sacramētum

Tributum

Attributū

Tribunus

ærarius

Milites æra

rii

Stipendiū

Stipes

Stipulor

Restipulor

Dispensator

Expensum

Dispēdium

Cōpendium

Impēdium

Usura

Aerarium

DE LINGVA LATINA.

Silentium	noctis.	Alii ab eo quod silere. Silentium noctis: quod idem Plautus tempus Conticinum. Scribit enim uidebi
Conticinium		mus factum uolo. redito conticinio. Alter motus solis est. Alter caeli quod mouet a Bruma ad Solsti
Bruma		tium. dicta Bruma quod breuissimus tunc dies est. Solstitium quod sol eo die sistere uidetur: aut quod sol
Solstitium		ad nos uersum proximum est solstitium. Cum uenit in medium spatium inter Brumam & solstitium quod dies
Aequinoctium		aquus sit ac nox Aequinoctium dictum. Tempus a bruma ad brumam dum sol redit uocatur An
Annus		nus. quod ut paruuli circuli Annuli. sic magni dicebantur Circites anni. unde annus huius temporis
Circites.		pars prima hyems: quod tum multi imbres. hinc Hybernacula: Hybernum: uel quod tum aia quae
Hyems.		flatur omnium apparet ab huius hyems. Tempus secundum Ver quod tum uiuere incipiunt uirguli
Hybernacula		ra ac uertere se tempus anni nisi quod lones dicunt uer. Tertium ab aestu aestas. Hinc Aestiuus nisi forte
Hybernum		a graeco χειμων. Quartum Autumnus ab sole. Sicut mensis a lunae motu dictus dum ab sole per
Ver		fecta rursus redit ad eum luna quod graece olim dicta Mene. unde illogice Menes. ab eo nostri a me
Aestas.		sibus Intermentris dictus quod putabant inter prioris menses senescentis extremum diem & nouam
Aestiuus.		lunam esse diem: quem diligentius attici Meneceneam appellauerunt ab eo quod ea die potest uideri extre
Autumnus		ma & prima luna. Lustrum notatum tempus quinquennale a luendo: id est soluendo quod quanto quoque
Mene		anno uestigia & ultro tributa per censores persoluebant. Saeculum spatium annorum centum uocatur
Intermentris		dictum a sene quod longissimum spatium senescendae hominum id putarunt. Aeuum ab aetate omnium annorum.
Meneceneia		hinc Aeuiternum quod factum est aeternum. id ait Chrysippus esse αἰών ab eo Plautus non omnia aetas
Lustrum		ad perdiscendum est satis: hinc poetae aeterna templa caeli. A naturali discrimine ciuilia uocabula di
Saeculum		es accesserunt. dicam prius quod deorum causa: tum qui hominum sint instituti. Dies Agonales per quos rex
Aeuum		in regia arietem immolat dicti ab agone eo quod interrogatur a principe ciuitatis & princeps gregis
Aeuiternum		immolatur. Carmentalia notant quod sacratum & feriae carmentis. Lupercalia dicta quod in luper
dies agones		cali luperci sacra faciunt. Rex cum ferias menstruas nonis februariis dicit hunc diem februarium appellat.
Carmentalia		Februus Sabini purgamentum & id in sacris nostris uerbum non & lupercalia februario ut in antiqui
Lupercalia		tatum libris demonstrari. Quirinalia a quirino quod huic deo feriae & eorum hominum qui fornacibus su
dies februar		is non fuerunt feriati. Ferialia ab inferis & ferendo quod ferunt tum epulas ad sepulchrum quibus ius sibi
tus.		parentare. Terminalia quod is dies anni extremum constitutus. Duodecim enim mensis fuit fe
Februus		bruarius & cum intercalatur inferiores quingies dies duodecimo demuntur mense. Equiria ab equo
Quirinalia		rum cursu. eo enim die currunt in campo martio. Liberalia dicta quod per totum oppidum eo die se
Ferialia		dent sacerdotes liberianus hedera coronata cum libis & foculo pro emptore sacrificantes. In libris
Terminalia		salioque quorum cognomen agonensium forsitan hic dies ideo appellatur potius Agonia. Quinqu
Equiria		trus hic dies unus ab nominis errore obseruatur. proinde ut sint quingies dictus ut ab Tusculanis.
Liberalia		Post diem sextum idus similiter uocatur Sextrus: & post diem septimum septimatus. sic hic quod
Agonia		erat post diem quintum quinquaterus. Tabulastrum appellatur quod eo die in atrio futuro sacrorum
Quingetrus		tubae lustrant. Megalesia dicta a graecis quod ex libris Sibyllinis accersita ab Aetalo Rege pergamum
Sextrus		ppe murum Megalesion in templum eius deae unde aduecta Romam Fordicidia a fordibus bubus. Bos
Septimatus		forda quae fert in uentre: quod ea die publice immolantur boues praegnantes in curiis. Coplures a for
Tabulastrum		dis cedendis fordicidia dicta. Palilia dicta a pale quod & feriae ei deae fiunt: ut Cerealia a Cerere. Vi
Megalesia		nalialia a uino. Hic dies Iouis non Veneris. huius rei cura non leuis in latio. nam aliquot locis uindemiae
Fordicidia		primum a sacerdotibus publice fiebant. Romae etiam nunc. nam Flamedialis auspiciis uindemiam: &
Forda bos		ut iussit uinum legere agnam Ioui facit. inter cuius exta caesa & proiecta flamen prorsus uinum legit. In
Palilia		Tusculanis sacris est scriptum uinum nouum ne uehat in urbem antequam uinalia calent. Rubigalia dicta
Cerealia		ab Rubigo secundum segetes: huic deo sacrificat ne rubigo occupet segetes. Dies Vestalia: ut uir
Vestalia		gines Vestales Vestae sacrificent. Quinquatris Minusculae dictae iuniae Idus ab similitudine maio
Minusculae		rum quod tibicines tum feriati per urbem uagant & conueniunt ad aedem minervae. Dies fortis fortunae appel
Dies fortis		latus ab Seruio Tullo rege quod is sanus fortis fortunae secundum Tyberim extra urbem Romam dedicauit.
Polifugia.		Iunio mense Dies Polifugia uidetur notatus: quod eo die repente tumultu fugerit populus. non multo. n.
Caprotinae		post hic dies quod decessus gallogum ex urbe & qui tum sub urbe populi ut Ficuleates ac Fidenates & fini
Neptunalia		timi alii contra nos coniurauerunt. aliquot huius diei uestigia fugae in sacris apparere: de quibus rebus an
Furinalia		tiquitatum libri plura referunt. Nonae caprotinae quod eo die in latio Iunoni Caprotinae mulieres sacri
Portunalia		ficant. & sub caprifisco faciunt. & e caprifisco adhibent uirga. Ob hoc toga praetexta data eis apoli
Vinalia ru		naribus ludis docuit populum. Neptunalia a Neptunno. eius enim die feriae. Furinalia Furinae quod
stica		ei deae feriae publicae dies is cuius deae honos apud antiquos. nam ei sacra instituta annua & flamen at
Confualia		tributus. nunc uix nomen notum paucis. Portunalia dicta a Portunno: cuius die aedes in portu
Vulcanalia		Tyberino facta & feriae institutae. Vinalia rustica dicuntur ante diem. xii. Kalendas septembris: quod
Opecosua		tum Veneri dedicata aedes & orti eius tutelae adsignificantur: ac tum sunt feriati olitores. Confua
Suffibulum		lia dicta a Conso quod tum feriae publicae ei deo & in circo ad aram eius ab sacerdotibus fiunt lu
Vortunalia		di illi quibus uirgines sabinae raptae. Vulcanalia a Vulcano quod ei tum feriae. & quod eo die populus
Meditrinalia		pro se in ignem aialia mittit. Opecosua dies ab dea opecosua: cuius in regia sacrarium: quod ideo
		actum ut eo praeter uirgines uestales & sacerdotem publicum introeat nemo. Is cum erat Suffibulum haud
		habeat: scriptum id dicitur: ne a suffiendo subligaculum. Vortunalia a Vortuno: cuius feriae tum octobri
		mense. Meditrinalia dies dictus a mededo: quod ut ait Flaccus flamen Martialis dicebat hoc die so
		litum uinum nouum & uetus libari & degustari medicamenti causa: quod facere solent etiam nunc multi cuna

dicant nouū uetus uinū bibo. nouo ueteri uino morbo medeor. Fontanalia a fōte q̄ is dies feriæ
eius ab eo tum in fontes coronas iaciunt: & puteos coronāt. Armilustriū ab eo q̄ i armilustrio ar
mati sacra faciunt nisi locus potius dictus ab his: sed q̄ de his prius. id ab luēdo: aut lustro. i. q̄ cir
cūbant ludētes ancilibus armati. Saturnalia dicta ab Saturno: q̄ eo die feriæ eius: ut post diē ter
tium. Opalia opīs. Angeronalia ab Angerona cui sacrificium fit i curia aculeia: & cuius feriæ publi
cæ. Laurētina is dies quē diē qdam in scribēdo Lauralia appellant ab Acca laurētia nōiatus cui sa
cerdotes nri publice parēt ante sexto die q̄ Atra. diē Tarētum Accas Tarētinas hoc sacrificium
fit in uelabro q̄ in nouam uiam exiit ut aiunt qdam ad sepulchz. Accæ: ut qd̄ ibi ppe faciunt diis
manibus feruilibus sacerdotes: q̄ uterq; locus extra urbē antiquam fuit: nō lōge a porta romanula
de qua in priori libro dixi. Dies septimontiū nōiatus ab his septē montibus in q̄s sita urbs ē feriæ
non populi. sed montanogz mō: ut paganilibus q̄ sunt alicuius pagi. De statutis diebus dixi: nūc
de annalibus nō de statutis dicam. Cōpitalia dies attributus laribus: ut alibi: iō ubi uiæ cōpetunt
tum in cōpitis sacrificaf: quot annis is dies concipit. Similiter latinæ feriæ dies conceptiuus dictus
a latinis populis qbus ex albano monte ex sacris carmen petere fuit ius cum Romanis. a qbus lati
nis Latinæ dictæ. Sementinæ feriæ dies is q̄ a pontificibus dictus appellatus a semēte q̄ sationis cā
suscepta. Paganicæ eiusdem agriculturæ causa susceptæ ut haberent in agris omnes pagos: uide pa
ganicæ dictæ sunt. Præterea feriæ cōceptiæ quæ non sunt annales: ut hæ q̄ dicūtur sine proprio
uocabulo aut cum perspicio. ut Nouendialis. De his diebus nūc iam q̄ hominū causa constituti
uideamus. Primi dies mensium nominati Kalendæ ab eo q̄ his diebus calenf eius menses. Nonæ
a pōtificibus. Quintanæ an septianæ sint futuræ i capitolio i curia calabria sic dictæ qnq;. Calo lūo
Coueilla. Septem dictæ. Calo luno Couella nonæ appellatæ: aut q̄ ante diem nonū idus semp aut
q̄ ut nouus annus Kalendæ ianuariæ ab nouo sole appellatæ: nouus mensis noua luna nonis: eo
dem die enim in urbem ab agris ad regem conueniebat populus. Hæc iterum uestigia apparent
in sacris nonalibus in arce quod tunc ferias primas menstruas quæ futuræ sint eo mense rex præ
dicat populo. Idus ab eo q̄ tufci lrus uel potius quod fabini. Idus dicunt dies postridie Kalēdas: no
nas. Idus appellati atri. qd̄ per eos dies noui incipient. Dies fasti per quos prætoribus omnia uerba
sine piaculo licet fari. Comitiales dicti q̄ tum ut esset populus: constitutum est ad suffragiū feren
dum: nisi si quæ feriæ conceptæ essent propter quas non liceret: ut Compitalia & latinæ. contrarii
horum uocantur dies nefasti per quos dies nefas fari prætorem. Do dico addico. Itaq; non potest
agi: necesse est aliquo uti uerbo cum lege quid peragitur quod si tum imprudens id uerbum emi
ssit: ac quē manumissit: ille nihilominus est liber: sed uitio: ut magistratus prætor qui tū factus est:
si imprudens fecit piaculari hostia facta piatur si prudens dixit. Quintus Mutius ambigebat eum
expiari: ut impium non posse. Intercisi dies sunt per quos mane & uelperi est. nefas: medio tempo
re inter hostiam cæsam & exta proiecta fas. a quo quod fastū intercedit intercisit: aut quod intercisū
nefas. Dies qui uocat sic quando rex comitiū fastis dictus ab eo: qd̄ eo die rex sacrificulus dicat
ad comitiū: ad quod tempus est nefas ab eo fas. Itaq; post id tempus lege actum sæpe Dies q̄ uo
catur quando stercus delatū fas ab eo appellatus quod eo die ex æde uestæ stercus euerit: & per ca
pitoliū cliuū in locū deferret certum. Alliensis dies ab alio fluuio dictus. nam ibi exercitu nostro
fugato galli obsederūt Romam. Quod ad singulogz dierum uocabula pertineat dixi. Mensiū no
mina sūt aperta fere. si a martio ut antiqui instituerūt numeros. Nam primus a Marte. Secundus ut
fuluius scribit & Iunius Graccus a Venere. q̄ ea sit aphrodite. Cuius nomen ego antiqs litteris q̄
nūsq̄ inueni magis puto dictū. q̄ Ver omnia aperit Aprilem. Tertius a maioribus Maius. Quar
tus a iunioribus Iunius. Dehinc qntus qntilis: & sic deinceps usq; ad Decembrē a numero. ad hos q̄
additi. prior a principe deo Iano Ianuarius appellatus. Posterior. ut idem dicūt scriptores ab diis in
feris Februarius appellatus: q̄ tū his parentent. Ego magis arbitror Februarium a die Februato q̄
tum februat populus idest Lupercis nudis lustrat antiquū oppidū palatinū gregibus humanis cin
ctum. Quod ad tempogz uocabula latina attinet hætenus sit satis dictum: nunc q̄ ad eas res atti
net quæ in tempore aliquo fieri animaduertent dicam: ut hæc sunt. Legisti. Currens. Ludēs. De
quis duo prædicere uolo quanta sit multitudo eoz & q̄ sint obscuriora q̄ alia. Cum uerbogz decli
nati genera sunt q̄ttuor. Vnum qd̄ tempora adsignificat neq; habet casus: ut lego leges. Alterum
quod casus habet neq; tēpora adsignificat: ut ab lego lectio. & lector. Tertium quod habet utrūq;
& tempora. & casus ut ab lego legens lector. Quartum qd̄ neutz habet. ut ab lego lecte lectissi
me. Hoz uerbogz si primigenia sunt admitte. ut Colconius scribit. Ex eoz declinatiōibus uerbo
rum discrimina quingenta milia esse possunt. Ideo q̄ singulis uerbis primigenii circiter qngētæ
species declinationibus fiunt. Primigenia dicunt uerba: ut Lego Scribo Sto. Sedeo. & cætera quæ
non sunt ab aliquo uerbo sed suas habent radices. contra uerba declinata sunt q̄ ab aliquo oriunt:
ut ab lego legis legit legam. & sic itidem hic permulta: Quare si quis primigeniorum uerborum
origines ostenderit: si ea mille sunt qngētum multum simplicium uerborum causas aperit unas.
In nullius tamen qui ab his reliqua orta ostenderit satis dixerit de origine uerborum cum unde
nata sint innumerabilia. principio erunt pauca. Quæ inde nata sint innumerabilia. A quibus iisdē
principiis antepositis præuerbiis paucis immanis uerborum accedit numerus q̄ præuerbiis ad
ditis. atq; commutatis aliud atq; aliud fit: ut enim cecidit atq; recessit sic accessit & abcessit. Itē iceffit

Fontanalia
Armilustri
um
Saturnalia
Opalia
Angenora
lia
Laurentinæ
feriæ
Atra dies
Tarentus di
es
Septimonti
um dies
Paganalia
Compitalia
Lariæ feriæ
Cōceptiuus
dies
Sementinæ
feriæ
Paganicæ
Kalendæ
Quintanæ
Septimanæ
Nonæ
Idus
Atri dies
Fasti dies
Comitiales
dies
Nefasti dies
Do
Dico
Addico
Intercisi
es
Dies quādo
rex comiti
auit fastis
Dies quādo
stercus de
latum
Alliensis di
es
Martius
Aprilis
Maius
Iunius
Quintilis
Ianuarius
Februarius
De origine
uerborum
& eorum
primigeni
is ac decli
ationibus
hoc ē quæ
primitiua
sint & que
deriuatiua

DE LINGVA LATINA

Ago & excessit: sic successit & decessit & concessit, & processit. Quod si hæc decem solum præuerbiis essent: quoniam ab uno uerbo declinationū quingenta discrimina fierent his decem plicatis coniuncto præuerbio ex uno quing. milia numero efficerent: ex mille quinquagies centū milia discrimina fieri possunt. Democritus secutus q. itē alii qui infinita principia dixerūt quæ unde sint nō dicunt sed cuiusmodi sint: faciunt tamen magnū quæ ex his cōstant in mūdo ostendūt. Quare si etymologos principia uerborū postulet mille. de quibus rō ab se non poscat & reliqua ostendat qd non postulat: tamē imānē uerborū expedit numerū. De multitudine quoniā qd satis eēt admodū nui: de obscuritate pauca dicā uerborū quæ tempora consignant. ideo locutus difficillimus est q. neq. his fere societas cū græca lingua neq. uernacula ea quorū in partu memoria affuerit nostra de quibus ut dixi quæ poterimus. Incipiā hinc Primū quod dicī. Ago actio ab agitu facta. Hic dicimus agit gestū Tragædus, & agitant quadrigæ. Hinc igit pecus Pastū quia uix agi potest. Hinc Agiportū qua nihil posset agi. Hinc Angulus qd in eo locus angustissimus cuius loci is angulus Actionū trium primus agitatus mentis qd primū ea quæ sumus acturi cogitare debemus: deinde rum dicere ac facere. de his tribus minime putat uulgus esse actionē cogitationē. Tertiū i quo qd faciū id maximū. sed & cū hos agitamur: qd & eam rem agitamur in mentem agimus & cū pronūciamus agius. Itaq. ab eo Orator dicī agere causam. Et Augures agere auguriū dicuntur cū i ea plura dicant q. faciant. Cogitare a cogendo dictū mens plura in unum cogit unde elicere possit sic e. laete coacto Caseus nominatus. Sic ex hominibus Cōtio dicta. Sic Coēptio. Sic Compitū nominatum. A cogitatione Conciliū unde Consilium q. ut uestimentū apud fullonē cū cogit consiliari dicī. Sic Reminisci cū ea quæ tenuit mens ac memoria cogitādo repetunt. Hinc etiā Cōminisci dictū a con & mente. cum fingunt in mente quæ non sunt: & ab hoc illud qd dī Reminiscor cum Cōmentū pronūciat. Ab eadē mente Meminisse dictum: & A mens a mēte sua descendit. Hic etiā Metuo mentē quodāmodo motā: moueo: uel Metuisti amouisti sic q. frigidus timor est Tremuisti id est timuisti. Tremo dictū a similitudine uocis quæ tūc cum ualde timeat appet. Cum ē in corpe pili ut Arista in spica Hordea horrent. Curare a cura dictū. Cura qd cor urat. Curiosus q. hac pter modū uti. Reuocare rursus in cor uocare. Curia ubi senatus temp. curat illa & etiā curia dicī ubi cura sacrorū publica: ab his Curiones. Volo a uolūtate dictum & a uolatu qd animus ita est. ut puncto tēporis peruolet quo uult. Libere a labendo dictum qd lubrica mens ac plabī ut dicebant olim a libendo libido Libidinosus ac Venus Libentia & libitina: sic alia Metuere a quodā motu animi cum id qd malum casus putat refugit mēs cum uehementius in mouendo ut ab se habeat foras fert. Formido cum putet ab eo Pavor. Meminisse a memoria cum id qd remāsit in mente in id qd rursus mouet q. a mouendo ut Māimoria potest esse dicta. Itaq. Salii qui cātant Mamuriā uereq. significāt memoriā. Monere ab eadē qd is q. monet proinde sit ac memoria sic. Monumentū Monumenta q. in sepulchris. Et iō scdm uia: quo pretereuntis admoneant & se fuisse & illos eē mortales. ab eo cætera quæ scripta ac facta memoriæ causa Monumenta dicta. Mœrere a marcere qd mœrere corpus marcescere dī. hinc etiam Macri dicti. Lætari ab eo quod latus gaudium ppter magni boni opinionē diffusum. Itaq. Terentius ait Gaudia sua si omnes homines conferat unum in locum tamen mea supet lætitia. Sic cum se hēnt læta. Narro cum alterū facio nargē: a quo Narratio per quā cognoscimus rē gestā q. pars agendi est adiacendo. Ac sunt: aut cōiuncta cum temporibus: aut ab his eaq. hoc genus uident. Fatur is q. primum hō significabilē ore emittit uocem: ab eo ante q. ita faciunt Pueri dicunt infantes cum id faciunt iam fari. Cum hoc uocabuloq. similitudine uocis pueri ac Fatuus fari id dictum. Ab hoc tempore qd tum pueris cōstituāt parce fādo. dictum Fatum & res Fatales. Ad hæc eandē uocē q. facile fant Facundi dicti: q. futura pdiuinando solent fari Fatidici dicti. Idē uaticinari qd uelana mēte faciunt. Sed de hoc postea erit usurpandum cum de poetis dicemus. Hinc Fasti dies quibus certa uerba legitia sine piaculo ptoribus licet fari ab hoc Nefasti quibus diebus ea fari ius non est: & si fari sunt Piaculum faciunt. Hic effata dicunt quod augures sinē auspicioq. cælestium extra urbē agris sūt effati. hic Affari tēpla dicunt: ab auguribus effant q. in his fines sunt. hic Fana noiata q. pōtīfices in sacrandō fari sūt sinē. hic Profanum est qd ante fanum. i. coniunctum fano. hinc Profanatum qd i sacrario pollutum. Atq. inde Herculi Decuma data ab eo ē qd sacrificio quodā fana id est ut fani lege sint. Id dicit Pollutum qd a porriciēdo ē fictum. Cum enī ex mercibus libamenta piecta sunt Herculi i arā tum pollutum est. ut cum. Profanum dī id est pinde ut sit fani factum. Itaq. ubi olim fano consumebat oē qd pfanum erat ut etiā sit. qd populus Ro. urbis quotannis faciat cum Herculi i molat publice iuuenē. ab eodem uerbo Fari fabulæ: ut tragædiæ & comædiæ dictæ. Hinc fassi & Confessi qui fari id qd ab his q. tum. Hinc pffelli. hinc Fama & Famosi. Ab eodem Falli Falsum & Fallacia quæ ppterea qd fando quē decipit: ac contra q. dixit facit. Itaq. si quis refallit in hoc non ppro noie fallacia sed Translatio ut a pede nostro Pes lecti ac pes Betæ. hinc etiā Famiger Fabile & sic compositiua alia. Item ut declinata multa in quo & Fatuus & Faruæ. Loqui ab loco dictum q. qui primō dicitur fari: & uocabula & reliqua uerba dicit anteq. suo quisq. loco ea dicere potest: hunc Chrysippus negat loq. sed ut loqui. Quare ut imago hominis non sit homo. sic in coruis Cornicibus. pueris primitus incipientibus fari uerba non essent uerba: quod non loquebatur. Igitur is loquit qui suo loco quodq. uerbum sciens ponit: & iste Proloquitur: cum animo quod habuit extulit loquendo hinc etiam

amplius dicunt. Eloquium ac reliqui sanis fabinis e cella Dei qui eloquunt. hinc dictus Loquax Eloquium
 qui nimium loquitur. hic Eloquens q copiose loquitur. hinc Colloquum cum conueniunt in unū locū Loquax a
 loquendi causa. hic Allocutum mulieres ire aiunt cum eunt ad aliquā locutum cōsulendi cā. hinc Eloquens
 qdā Loquelā dixerunt uerbum qd in loquēdo efferimus. Cōcinne loq dictū a cōcinne ubi inter se Colloquiū
 cōueniunt partes & inter se cudāt aliud alii. Pronūciare dictum & Nunciare p idē ualet qd ante ut allocutū ire
 in hoc pludit. Ideo actores p nunciare dicuntur qd in Proscēnio p nunciant poeta cogitāte. Quod Loquella
 maxime id tum dicitur proprie nouā fabulam cū agūt. Nūcius est enim ab his rebus nominatus Cōcine loq
 qd a grāco uerbo uideri potest declinatum. Ab ea qdē grāca uoce Neapolis Nouapolis ab antiqs Pronūciare
 nostris uocitata: a quo etiā extremum Nouissimū quoq; dici coeptū. uulgo qd mea memoria ut Nunciare
 Aelius gallus. Sic senes aliquod nimium nouū uerbū qd esset uitabāt. Cuius origo ut a uetere Ve Nuncius
 tustus ac Veterrimus. Sic a nouo declinatum Nouissimū qd extremū. Sic ab eadē origine No Neapolis
 uitas Nouitius & noualis in agro & sub nouis dicta pars in foro ædificior: qd uocabulum eius p Nouissimū
 uetustum ut nouæ uiaē q uia iadiu uetus ab eo quoq; potest dictum noiare qd res nouæ in usum Vestitus
 quō additæ erāt qbus ea nouissent nomina ponebant. Ab eo Nuncupare qd tunc ciuitate uota no Veterrinus
 ua suspiciunt. Nuncupare nominare ualere apparet in legibus. ubi Nuncupatæ pecuniæ sunt scri/ Nouitas
 ptæ. Itē in choro in quo est: ænea qs est qui meū nomē nuncupat. Item i medio. Quis tu es mulier Nouitius
 quæ me insuetu nuncupasti nomine. Dico originē habet grācā qd grāci Νικοῖα. hic Ennius di Noualis
 co q hunc dicare cupit. hinc Iudicare qd tunc ius dicitur. hinc Iudex qd iudicat accepta potestate. i. Nuncupare
 qbusdam uerbis dicendo finit. Sic enim ædis sacra a magistratu pontifice præunte dicēdo. dedicat. dico iudico
 hinc abdicando Iudicium. hinc illa indicit illum. indixit funus. Prodiit diē. Addixit iudicium. hic Iudex iudi/
 appellatum. Dictū in minimo ac Dictiosus: hic in manipulis castrensibus ducibus. hinc Dictata in ciū Incidit
 ludo. hic. Dictator magister populi qd is a consule debet dici. hic antiqua illa Df i imo & Dicis cā Prodiit
 & Addictus. Si dico qd scienti qd det qd ignorauit trado. hinc Doceo declinatū. uel qd cum doce Addixit
 mus dicimus: uel qd q docent iducantur in id qd docent. Ab eo qd scit ducere q est dux aut Du/ Dictum
 ctor qui ita iducitur doceat. ab docendo Discere. Disciplina discere lris cōmutatis paucis. ab eodē Distiosus
 principio Documenta quæ exempla docendi causa dicunt. Disputatio & Computatio cum præ/ Dictator
 positione a putando qd ualet purū facere. Ideo antiq Purum putū appellarunt. Ideo Putator quod Df i imo
 arbores puras facit. Ideo ratio putari dē in qua summa sit pura: sic is sermo in quo pura disponu/ Dicis causa
 tur uerba ue sit confusus atq; ut diluceat dicitur disputare. Quod dicimus differit ut areas transla/ Addictus
 tio ex agris sit. Nam ut olitor Differit i areas sui cuiusq; generis res sic i ofone q facit Difertus. Ser/ Doceo dux
 mo opinor est a serie unde Serta & etiam i uestimento Sartū quod comprehensum. Sermo enim Ductor
 non potest i uno hoīe esse solo sed ubi rō cum altero coniuncta sit. Cōferere manum dicimur cū Disco
 hoste. sic ex iure manu confertum uocare. hinc asserere manum in libertatem comprehendimus Disciplina
 sic augures dicunt. Si mihi auctor est uerbi. nā manum asserere dicit confortes: hic etiam ad quod Documētū
 ipsi confortes. Sors hic sortes quod i his iuncta tēpora cū hoibus ac rebus: ab his Sortilegi. ab hoc Disputatio
 pecunia quæ in scēnore sors est. Impedim quod iter se iungat. Legere dictum quod legantur ab Cōputatio
 oculis lfræ: ideo etiam Legati: q Publice mittantur legunt. Item a legēdo Leguli q oleam aut uuas Puto Putū
 legunt. hinc Legumina i frugibus uariis. Et Leges q lectæ & ad populum latæ quas obseruet. hinc Putator
 Legitia & collegæ q una lecti & q i eoz locū suppositi Publesti. additi allesti: & collecta quæ ex plu/ Differo
 ribus locis i unum lecta. ab legendo Ligna quoq; q ea caduca legebātur i agro qbus in focum ute/ Difertus
 rentur: indidem ab legēdo Legio & Diligens & Dilectus. Murmuratur dictum a similitudine so/ Sermo
 nitus qui murmurat ita leuiter loquitur q magis id sono facere q ut itelligatur uideatur. hic etiam Serta Sartū
 poetæ murmurantia littore. similiter Fremere Gemere clamare crepare ab uocis similitudine & so/ Conferere
 nitus dicta. hic illa arma sonant. Fremor oris. hic nihil me i crepando commoues. Vicia horum manum
 ritate iubilare. Quiritare dē is q gritum fidem clamans implorat. Quirites a curiensibus ab his cū Asserere
 Tatio rege i societatem uenerunt ciuitates ut Quiritare urbanorum: sic iubilare rusticorum. Itaq; manum
 hos imitatus aprissius ait. Io Baccho qs me iubilat uicinus tuus antiquus: sic Triūphare appellatū: Cōfors fors
 q cum iperatore milites redeunt clamitant per urbem i capitolium eunti. Io triūphe id a Triā/ Sortilegi
 muo grāco liberi patris cognomento potest dictum esse. Spondere est dicere. Spondeo a Sponte. Impedim
 Aam id ualeat uolūtate. Ideo Lucilius scribit de cretea cum ad se cubitū uenerit sua uoluntate spō/ lego legatus
 te ipsam suapte adductam ut tunicam & cætera reficeret. Eandem uoluntatē Terētius significat cū Legulus le/
 ait. Satiū esse sua sponte recte facere q alieno metu. ab eadē sponte a qua dictum spōdere declinatū gumen Le/
 Spondet & Respōdet. Despōsor & Spōsa. Itē sic alia. Spondet. n. q dicit a sua sponte: spondeo spōdit/ ges Legitia
 est sponfor q idem faciat obligat. hic Sponsus consponsus. Hoc neuus significat cum ait. conspon/ Collega
 si spondebatur pecunia: aut filia nuptiæ causa appellabatur & pecunia & quæ de spōsa erat spon/ Sublecti
 sa. Que pecunia iter se contra sponsum rogata erat dicta sponsio. cui desponsa quod erat sponsum Allesti
 quo die sponsum erat sponsalis q sponponderat filiā despōdisse dicebatur quod de sponte eius idest Collecta
 uoluntate exierat. Nō. n. si uolebat dabat quod spōsus erat alligatus. Nam i Comœdiis uides dici. Ligna legio
 Spondē tuā gnātā filio uxore meo. Quod tū & prætoriū ius ad legē & censoriū iudiciū ad æquum Diligens
 existimabatur: sic Despondisse animum quodq; dē: ut despōdisse filiā qd suæ spōtus statuerat finē Dilectus
 a qua spōte dicere cum spōdere quoq; dixerūt. cū a sponte respōdet idest ad uolūtatem rogationis murmura/
 itaq; q ad id quod rogatur non dicit nō respondet: ut non spondet ille statim qui dixit. Spōdeo: si ri Fremere

DE LINGVA LATINA

Spes Præs
Vas Canit
Succanit
Canto
Cantatio
Cantito
Tibicines
Bucinator
oro peroro
Exoro ora
Orator
Osculum
Omen
Ornamētū
Oscines
Res gerere
Facio
Fictor Figo
informo
Ago Luceo
Noctiluca
Adquiro
Quæro
Quæstio
Cōquestor
Video
Visendam
Vigilo
Vigilium
Invideo
Violare uir
ginē Cerno
Cereo Creo
Specto
Spectio
Aspicio
Conspicio
Respicio
Suspicio
Despicio
Expecto
Speculum
Speculator
Specillum
audio Aueo
Ausculto
Odor olor
Olet Edo
Odoratur
Esculentū
bibō sōbeo
Escedula
Golo Porio
Poculum
Potatio
Repotatio
Feruere
Mācipium
Manipulus
Māipularis
Manubriū
Mantelium

iocandi causa dixit: neq; agi potest cum eo ex sponſu. ita qſq; dicit in Tragoedia: Meminiſti ne te deſpondere mihi gnata ruā: qđ ſine ſponte ſua dixit cū eo agi nō poteſt ex ſponſu. Etia ſpes a ſpon- te poteſt eſſe declinata qđ tū ſperat. qđ cū uult ſic fieri putat. Nā qđ nō uult ſi putat metuit: nō ſpe- rat. Itaq; hic quoq; qui dicit i Aſtraba Plauti. Sequere ad ſequē Poliba diſce meā ſpem cupio conſe- qui. ſequor hercule quidē. Nam libenter mea ſperata conſequor: & qđ ſine ſponte dicūt uere neq; ille ſperat q dicit adoleſcens. neq; illa ſperata eſt. Sponſor & præs & uas neq; idē neq; res a quibus i ſedere ſimiles. Itaq; Præs qui a magiſtratu iſterrogatus i publicum ut præſteria quo & cum reſpō- det dicit præs. Vas appellatus q pro altero uadimonium promittebat. Conſuetudo erat cum reus parū eſſet idoneus iſceptis rebus ut pro ſe alterū daret a quo cauēri poſtea lege cōceptū ē ab his q præs dia uenderent uades ne darent: ab eo ſcribi cōceptum in lege mancipioꝝ uadē ne poſcerent nec da- bitur. Canere & Canit & Succanit & Cāto & Cantatio ex camæna permutato pro. n. m. ab eo q ſe mel canit ſi ſæpius cātat: hinc Cātitat. Itē alia. nec ſine canēdo Tibicines diſti. Omniū enim horum qđ a canere ē Bucinator a uocis ſimilitudine & cantu diſtus. Oro ab ore: & perorat & Exorat: & Oratio & Orator & Osculum diſtū. Indidē Omē & Ornamētū. Alterū qđ i ore primū elatum eſt oſmē diſtū. Alterū cū præpoſitione dī nūc ornamētum olī oſnamēta: ut Scænici plærig; dicunt: hic Oscines dicuntur apud augures q ore faciunt auſpiciū. Tertium gradum agēdi dicūt ubi quid faciunt i eo propter ſimilitudinē agēdi & faciēdi & gerēdi qdam error his q putant eſſe unum po- teſt enim aliquid facere & nō agere ut poeta facit fabulā & nō agit. Cōtra actor agit & non facit. & ſic a poeta fabula ſit & nō agi. ab actore agitur & nō ſit. Cōtra imperator qui dicit Res gerere. i eo neq; agit neq; facit: ſed gerit idēſt ſuſtinet tranſlatum ab his q onera gerunt q hi ſuſtinet. Proprio nomine dicitur Facere a facie q rei quā facit iſponit facie: ut Fictor cū dicit Fingo figurā iſponit: cū dicit Informo formā. ſic cum dicit facio facie iſponit. a qua facie diſcernit ut dici poſſit aliud eſſe ueſtimentū aliud uas. ſic item quæ ſiūt apud fabros fictores. Itē alios alia quicquid adminiſtrat cū ius opus nō extat q ſub ſenſu uēiat. Ab agitur ut dixi: magis Agere q facere putatur: ſed quod hiſ magis pmiſcue q diligenter cōſuetudo eſt uſa trāſlatitiis utimur uerbis. Nam & qđ facere uerba dicimus & qui aliquid agit nō eſſe iſufficientē: qui adlucet dicitur Lucere. Abluere & luce diſſoluūtur tenebræ. ab luce Noctiluca lucere itē a luce q propter lucē amiſſam iſ cultus iſtitutus Adquirere eſt ab ad quære. Ipſum Quære ab eo quod quæ res ut reciperetur datur opera: a quærendo. Quæſtio ab his Conquæſtor. Video a uiſu. quinque enim ſenſuum maximus eſt oculus. Nam cū ſenſus nullus qđ ab eſt mille paſſibus ſentire poſſit oculorū ſenſus uis uſq; peruenit ad ſtellas. Hinc Viſenda uigilant Vigiliū Inoident & atticum illud obliuio Lauet qđ incidit inuidendū a quo etiā Viola uit uirginē p uitiauit dicebant. Aque eadē modēſtia potius cū muliere fuiſſe q concubuiſ- ſe dicebāt. Cerno idē ualeat itaq; pro uideo ut ait Ennius. lumen iubar ne in cælo cerno. Canius ſen- ſumq; in eſſe & morū in mēbris cerno. Diſtū cerno a Cereo: idēſt a creando Creo ab eo q cū quid creatū eſt tunc deniq; uidet. hinc ſines capilloꝝ deſcripti qđ ſinis uidet diſcrimē & qui id teſtamē- to idēſt facito uidet te eſſe hæredē. Itaq; in creatione adhibere iubent teſtes Ab eodē eſt quod ait medea. Ter ſub armis malim multa cernere q ſemel modo parere. qđ ut decernūt de uita eo tēpo- re multoꝝ uideatur uitæ finis. Spectare diſtū ab antiquo quo etiam Ennius uſus Vos epulo poſtq ſpexir. Et qđ in auſpiciis diſtributū eſt. Qui habent ſpectionē quod nō habeant & quod in auguri ſis etiam nunc augures dicunt auem Specere conſuetudo cōmunis: quæ cū præuerbiis coniuncta fuerunt etiā nunc ſeruat ut Aspicio: Conſpicio: Reſpicio: Suſpicio: Deſpicio: ſic alia in quo etiam. Expecto quod expectare uolo. hinc Specula hinc Speculū quod i eo ſpecimus imaginē Specula de quo proſpiciamus. Speculator quē mittimus ante ut reſpiciat quæ uolumus. hinc quo oculos iun- gimus quibus ſpecimus Specillum. Ab auribus uidentur diſta uerba. Audio & auſculto: audio ab Aueo quod auribus auemus dicere ſemper quod Ennius uidetur Etimon oſtēdere uelle in Alexā dro cum ait: lādudum ab ludis animus atq; aures auent auide expectantes nunciū. propter hāc au- rium auiditatem theatrā replentur: ab audiendo etiā Auſcultare declinamus: q hi auſcultare dicū- tur qui auditis parent a quo diſtū poeta audio aut auſculto litteræ cōmutatione dicitur. Olor. Olor. hinc Olet & Odorari: & Odoraſ. & Adora res. Sic ab ore Edo Sorbeo: Bibo: poto: edo a græ- co Edon. hinc Eſculentū & Eſcedulia: & quod græce Golo latine guſtat. Sorbere item bibere a uo- cis ſono. ut ſeruere aquā ab eius rei ſimili ſonitu ab eadē lingua quod Poton Potio unde poculum Potatio Repotatio indicem puteus quod ſit græcū antiquum nō ut nunc phrear: diſtū a manu Mancipiū quod manu capitur. Cum iungit plures manus Manipulus. Manipularis manica. Ma- nubrium quod manu tenet. Mantelium quaſi manuteliū ubi manus terguntur. Nunc primū ponam de cenſoriis tabulis. Vbi noctu in templum cenſura auſpicauerit: atq; de cælo nunciū erit p- conis ſic. Imperato ut uiros uocet quod bonum fortunatū ſcelixq; ſalutareq; ſiet populo Ro. qui- ritium. Reig. p. P. R. quirritium mihiq; collegæq; meo: fidei. magiſtratuq; noſtro. Omnes grites: pedites: armatos. priuatoſq; Duratores omnium tribuum ſiquis pro ſe ſi uerbo altero dari ratio- nem uolet uocat Inlicium. Huc ad me præco in templo primum uocat poſt eadem æris. Item uo- cat ubi licet cenſor. ſcribe. magiſtratus myrra unguentis q ungetur. Vbi prætores tribuniq; plæ- bei quig; in conſilium uocari ſunt uenerunt. Cenſores. inter ſe ſortiantur. Vter luſtrum faciat ubi templū factum eſt. poſt autē cōuentionē habet qui luſtrū cōditurus eſt. in cōmētariis cōſularibus

scriptū sic inueni. Qui exercitum imperaturus erit Accenso dicit hoc Calphurni uoca inlicium. Omnes quirites huc ad me accēsus dicit sic. Omnes quirites inlicium uisite huc ad iudices. C. Calphurnius dicit. Voca ad conuentionem omnes quirites huc ad me accensus dicit sic. omnes quirites ite ad conuentionē huc ad iudices. Deinde consul eloquitur ad exercitum Impero qua conuenit ad comitia centuriata. quare. hinc accenso illic præconi dicit. Hæc est cā in aliquot rebus. Idem ut præco accensus acciebat a quo accensus quoq; dictus. Accensum solitum Ciere Boetia ostendit quā comoediā alii eē dicunt hoc uersu. Vbi primum accēsus clamarit meridiē. hoc idē Costonius in actiōibus scribit prætorē accensum solitum tum eē iubere ubi ei uidebat horā esse tertiā: in claz mare horā eē tertiā. itēq; meridiē & horā nonā circum aures mitti solitus quomodo inliceret populum i eum unde uocare posset ad cōcionē nō solum ad cōsules & cēsores sed et quæstores ut cōmentarium iudicat uetus inquisitionis. M. Sergii. Manii Filii quæstoris q capitis accusauit rogum in aqua sic est auspicio orando. Sed in templo auspiciis dū aut ad prætorē aut ad consule mittas auspiciū petitem. Cōmeatum ptores uocat ad te. Et eū de muris uocet. præco id impare portet cōnicem ad priuati ianuā & in arcē mittas ubi canat collegā rogis & comiri edicat de rostris & argentarii tabernas occludant patres censeant: exquiras & adesse iubeas magistratus censeat ex ara cōsules prætextores tribunosq; plæbis collegasq; uos. & in templo iubeas adesse homines: ac cum mitas concionē auoces. In eodē cōmentario acquisitionis ad extremum scripti caput edicti hoc ē. Itē q; attingat q; decessoribus classicum ad comitia centuriata redēptum habēt uti curent eo die quo die comitia erunt. In arce Classicus cānatum circumq; muros & ante priuati huiusce. T. Quinti trogi scelerosi hostium cānat. & ut i cāpo cum priā luci adsit. & iter id cū circum muros mittit & cū cōcio aduocat interesse tempus apparet ex his quæ interea fieri inlicium scriptū ē: sed ad comitia tū uocatur populus. ideo q; alia de causa hic magistratus non pōt exercitum urbanū cōuocare censor consul dictator. Interrex pōt q; censor exercitu cēturiato cōstituit quinquēnalē cum lustraret: & in urbē ad uexillum ducere debet dictator: & consul in singulos annos q; hic exercitui imperare pōt: quo eat id qd propter centuriata comitia impare solēt. Quare nō est dubium cum hoc inlicium sit cum circum muros itur ut populus illiciat ad magistratus cōspectum q; cōsul uocari pōt i eum locum unde uox ad cōcionē uocatis exaudiri pōssit. quare una origine ilicio & ilicius: qd i choro p serpinæ est & pellexit qd in hermina ē cum ait Pacuuius. Regni aliē cupiditas pellexit. Sic Ellici Iouis uisa ara in auentino ab eliciendo. hoc nunc aliter fit atq; olim q; augur cōsuli adest tum cum exercitus imperat ac præit. Quid eum oporteat dicere. Cōsul augur imperare solet ut his liciū uocet: nō accenso aut præconi id icipit credo cum nō adesset accēsus & nihil itererat cui imparet & dicimus cum fiebat qdā neq; itē facta neq; itē dicta semp hoc ipsum inlicium scriptum inueni i M. Iunii cōmētariis: qd tamen ibidem est qd illicite illexit. Quæ cū. E. & C. cum. G. magnā habēt cōmunitatē: sed quoniā i hoc de paucis rebus uerba feci. De pluribus rebus uerba faciam pauca: & potissimum q; in græca lingua putant latina. ut Scalpere σκαλεπειν. sternere στορνειν. lingere λιγναι. ferre φερειν. prouidere προιδειν. errare ερειν quæ omnia græca sunt. Item ab γιγνομαι gignitur ab eo quod dicunt στρογγυλιδειν strangulare. tinguerē a græco σιγναι. Preterea ades ab eo qd illi malaxare illi αλακρειν potare ποτιζειν domare δεμειν mulgere ab αμειν ut runciare & cætera ut Runcinare a runcia cuius origo græca. Quod ad origines uerborum huius libri pertinet satis multas arbitror positas huius generis desistam: & quoniam de hisce rebus tris libros ad te mittere institui. De oratiōe soluta duos. poetica unum: & ex soluta oratiōe ad te misi duo. Priorē de locis & q; i locis sunt. hunc de tpiibus & q; cum his sunt cōiuncta. Deinceps i pximo de poeticis uerborum originibus scribere institui.

Marci Terentii Varronis De lingua latina Liber Tertius incipit.

IEmporum uocabula & eorum q; cōiuncta sunt aut in agēdo fiunt aut cum tpe aliquo enunciant priorē libro dixi: in hoc dicā de poeticis uocabulis & eorum originibus in qs multa difficultia. Nā ut uerbum qd cōditū est e qbus litteris oportet scribi aperiā. Inde post aliqua dempta sit obscurius sit Voluntas in posteriores nō repēdenda. Igitur in illis qui in scrutando uerbo litteras adiiciunt: aut demunt. quid facilius: qd sub ea uoce sublit uidere possit. Etenim facilius obscurā operam Hyrmici dum ex ebore oculi uideāt extrinsecus admoneāt nigras setas cum hæc adminicula addas ad erūdendam uolūtātē ipositoris tamē latent multa: qd si poetice in carminibus seruabit: multa prisca quæ essent: sic etiā cui essent potuissent: secundius poemata ferrent fructū. Sed ut in soluta oratione sic in poematis uerba omnia quæ habent et uia possunt dici. Nec multa ab eo qd non erunt in lucubratione litteræ psecutæ. Licet multum legeret Aelius hominis in primo in litteris latinis exercitati interpretatione carminū saliorum uidebis. & exili littera expeditam & præteritā obscura multa Nec mirum cum nō mō Epimenidis opus post annos. L. expetitur a multis nō cognoscat. Sed et Teucer Liuii post annos. xii. ab suis qui sit ignorat ad hoc qd ad uerborum poeticorū etatē: quoq; si pōpili regnum fons in carminibus saliorum: neq; ea a superioribus accepta tamē habēt. dcc. annos. Quare cur scriptoris industriā reprehendas qui herois tritauum atrauum nō potuerit repire eum ipse aui tritau matre nō possis dicere q; iteruallum multo tāto pprius nos q; hic ad initium fallio: quo romanorū priā uerba poetica dicunt latia. Igitur de originibus uerborum q; multa dixerit

Accensus

Inlicium

Elicius iupiter.

Runcinare

p. h. 2 (q)

p. h. 124

DE LINGVA LATINA

*no copiat. et
vnde vnde*

Templum i
caelo

Partes caeli

Sinistra

Dextra

Antica

Postica

Templum
in terris

Testa

Cōtemplare

Cōspicare

Cortumio

Templum
sanctum

Tesca

Loca

Vulcania
tēpla

Tueor

Edituus

Vestisca

Extemplo

Polus

Peruade

Signum

Syds

Anfractum

Flexum

Titanis

Triuia

Vmbilicū

Mstiyca

areopagite

Olympus

Olympia
da musa

cōmode potius boni cōsulendū: q̄ qui aliquid nequiuert reprehendēdū; praeferim cum dicat etymologica non oīum uerborū posse dici causa; ut quia quare ad medendū medicina; neq; si nō noris radices arboris non posse me dicere pirū esse ex ramo; tamū ex arbore; eam ex radicibus quas non uideo. Quare qui ostendit equitatum esse ab equitibus. Eques ab egre. Equē ab equo; neque equus unde sit dicit; tamen hic docet plura; & satissatit grato, quē imitari possumus; nec ipse liber erit indicio. Dicam in isto libro de uerbis, quae a poetis sunt posita. Primum de locis; deinde de his quae in locis sunt. Tertio de temporibus; tum quae cum tēpibus sunt coniuncta; utq; cū his sint coniuncta adiungā & siquid excidit ex hac quadripartitōe tamen in ea ut cōprehendā incipiā; hic unus erit quē tu tolles i caerulea caeli templa. Templū tribus modis dicit, ab natura; ab auspiciendo; ab similitudine. Natura in caelo ab auspiciis in terra ab similitudine sub terra. In caelo Templū dicitur ut in hecuba magna tēpla caeli tum cōmixta stellis splēdidis, in terra, ut phiboea, Srupea saxa bacchi tēpla ppe agredit, sub terra ut in andromacha, Acherusa tēpla alta orci saluete infera qua quia initium erat oculi a tuēdo primo tēplum dictum; quocirca caelum q̄ attuimur dictum tēplū. Sic cōtremuit tēplum magnum louis altitonāris, i. ut ait Neuius in hemispio ubi tetracherulo septū stat. Eius tēpli ptes q̄tuor dicunt. Sinistra ab oriēte dextra ab occasu. Antica ad meridiē. Postica ad septētrionē. In terris dictū tēplum locus auguriū aut auspicii cā q̄busdā cōceptis uerbis finitus cōcipitur uerbis nō eisdē usquequaq; in arce. Itē sic testaq; me ita sunt quoad ego eas te linquā nūc pauero. Ollauer arbor grqr est qua me sentio dixisse tēplum testum quē festo i sinistrū. Ollaber arbor est grqr; q̄qd est q̄ me sentio dixisse tēplum quē festo in dextrū. Interea cōcretionē, conspitiōne; cortumione; utiq; ea rectissime sensi in hoc templo faciūdo arbores cōstitui fines apparet & in tra eas regiones qua oculi conspiciunt idēst tueamur a quo tēplum dictum; & Cōtemplare ut apud Enniū in Medea cōtempla & tēplum cereris ad leuā aspice. Cōtemplare & Cōspicare idēst appet ideo dicere cum tēplum faciat augurē cōspitiōne qua oculorū cōspectum finiat; q̄d cum dicunt cōspitiōne addūt Cortumionē; q̄d a cordis uisu. Cor enim cortumiois origo; q̄d addit tēpla ut sint dextra aiūt sancta eē q̄ glossas scripserunt; idēst falsum nam curia hostilia tēplum est & sanctū non est. Sed hoc ut putaret adē sacra esse Tēplum & esse sanctum. Quod in urbe Roma plareq; aedes sacrae sunt tēpla eadē sancta & q̄d loca quādā agrestia q̄d alicuius dei sūt; dicuntur Tesca. Nā apud Aetiū in philecto Lēnia quis tu es mortalis qui in deserta & Tesca te appones loca. Loca enim quae sint designat cū dicit. Lēnia praest olitor arat; & cella cabyrum delubra tenes misteriag; pristia castris cōcepta sacri. Deinde Vulcāia tēpla sub ipsis collibus in quos delatus locus dicitur; alto ab lumine caeli; & Neuius expirāte uapore uidet unde ignes clauet mortalibus diuis q̄re hoc loco quo tesca dixit nō errauit; neq; ideo q̄d sancta sed q̄d ubi mysteria fiunt aut tuentur tuesca dicat tuesca post tesca facta. Tueri duo significat unū ab aspectu; ut dixit unde est illud. Tueri te senex proh. iup piter. Et quis pater aut cognatus uolet nos cōtra tueri. Alterum a curando ac tutela ut cū dicimus Bellum tueor; & tueri uillā a quo ē q̄d dicit illū q̄ curat aedes sacras Edituū nō editumū. Sed ta me hoc ipm ab eadē pfectū est origine q̄d quem uolumus domum curare dicimus. Tu domi uidebis. ut Plautus cum ait intus para cura uide q̄d opus fiat. Sic dicta Vestisca quae uestē spiceret. uideret uestē ac tuere. Quare a tuēdo & templa & Tesca dicta cum discrimine eo q̄d dixi. Etia in de idē. Illud. n. extēplo acceptū me negato & filiū. Ex tēplo est continuo q̄ oē tēplum debet esse cōtinuo septum nec plus q̄ unū itroitu hēre. Quod est apud Aetiū. Peruade polum splēdida mūdi sydera bigis cōtinuis se coepit spoliis. Polus grācū id significat circū caeli. Quare q̄ est peruade polum ualde uade p polū. Signa dicuntur eadē & sydera. Signa q̄ aliqd significēt; ut libra aegnoctiū. Sydera: quae insidunt. atq; ita significāt aliqd in terris perurēdo aliudue. Quare ut signū cadēs in pectore q̄ est terrarum anfracta re uisum. Anfractum ē ab origie. Flexum duplici dictū ab ambitu & frāgēdo ab eo leges iubent in directo pedū. viii. esse in anfracto. xvi. idēst in flexu. Ennius ut ibi titanis triuia dederit stirpē liberum. Titanis Triuia Diana est ab eo dicta. Triuia eo q̄ in triuiū ponitur fere in oppidis grācis; uel q̄ luna dicit esse quae in caelo tribus uis mouet. altitudinē & latitudinē & lōgitudinē. Titanis dicta q̄ eā genuit unus ex titanibus. ut in Plauto latona titanis ut scribit Manilius est creata Titano ut idē scribit latona parit casto cōplexu louis delia deos geminos. i. Apollinē & Dianā. Idē de eodē sancte Apollo qui umbilicum certum; terrae obties. Vmbilicū dictum aiūt ab umbilico nō q̄ is medius locus sit terrae; ut umbilicus in nobis q̄ utrūq; est falsum. Neq; hic locus est terrarum medius; neq; noster umbilicus est hominis medius; Itaq; pingitur qui uocatur iēthōn Pythagora ut media caeli ac terrae linea ducatur. infra umbilicum. per id quod discernitur homo mas an foemina sit. ubi ortus humanus similis ut in mundo ubi enim omnia nascuntur in medio q̄d terra mundi media. Præterea si q̄d medium; idēst umbilicus ut pilla terrae nō Delphi medium & terrae medium nō hoc; sed q̄d uocat Delphis in aede foramē. allatum ē q̄ddā; ut thesauri specie quod grāci uocat omphalon umbilicum dixerunt. Pacu. Calidonia altrix terra exuberantiū uirg. ut ager Eusculanus sic calidoniū ager est nō terra; sed lege poetica q̄ terra aetholia in qua calidō aperte totum accipi aetholia uoluit. Aetiū mystica da dextra uada præter uesti Mystica ac a mysteriis quae ibi in propinquis locis nobilia fiunt. Ennius areopagite quid dedere quam pudā. Areopagite ab areopago; is locus athenis. Musae quae pedibus magnum pulsatis olympū. Caelum dicunt grāci olympum; mōtē in macedonia omnes a quo potius puto dictas musas olympiadas

ita enim a terrestribus locis cognominatae Libertides: Pileides. Pimpliades. Thespiades. Heliconi-
des q̄si. Helleſpōrū & clauſtra quod Xerſes quōdā eū locū clauſit. Nā ut ait Ennius. Iſq̄ Helleſpōto
pontē contēdit in alto: niſi ab eo qđ aſiā & Europā ibi cōcludit mare & inter anguſtias facit ppōti
dis fauces. Pacuuius. Aliq̄ in ægeo ſretero. Dictū fretum a ſimilitudine ſeruētis aquæ q̄ in fretū ſæpe
concurrat æſtus atq̄ efferueſcat. Aegēū dictum ab inſulis q̄ in eo mari ſcopuli in pelago uocant a
ſimilitudine capræ. Aegēs. Pacu. Aegēs ſerme aderant æquore in alto ratibus repētibus. Aequor
mare appellatū qđ æquatū cōmotum uēto nō eſt. Ratis nauis lōga dī ut Ennius cum ait: Cōſerre
aut ratē æratā qui perit & q̄ dum mare ſudātes eunt atq̄ ſedētes. Ratis dicta nauis lōga pp̄ remos
q̄ hi cū per aquā ſublatis ſub dextra & ſiniſtra duas ptis efficere uident. Ratis unde hoc trāſlatum
illic ubi plures mali aut aſſeres. Agreſtis ab agro inſulas dictas appet: q̄ uelamēta oſtiis elana quæ
addunt dicunt. Inſulæ: intra oſtiaḡ cornua uelamēta erāt: itaq̄ nunc cū ad ſepulchrū ſerunt fron-
des ac flores addunt lanas: ideo Neuius ait: Sed uelatas frōdētis comas cornua tauæ. Vmbram iaci
dicere appet cornuata a cornibus. Cornua a curuore dicta q̄ plærq̄ curuamus: ut q̄s memorant
noſce nos eē. Caſmenaḡ priſcū uocabulum: ita natum atq̄ ſcriptū eſt alibi. Carmenæ ab eadē ori-
gine ſunt declinatæ in multis uerbis in quo antiq̄ dicebāt. ſ. poſtea dicunt. r. ut i carmine ſaliorum
ſūt hæc. Orculo doſo Eſo pro oculo. Dolori: Ero: oīa uero ad patula coemiffe ſani cuſianes duo
nuſe ruſes: dūq̄ lanuſq̄ uenit poſt melius melior. Foedum ſcedeḡ. Pluſima pluſima. Melioſem
meliorē. Aſenā arenā. ſanitos ſanitor. Quare Caſmena carmenæ. unde Carmina carmen. r. poſtea ex
trito carmena factū. ab eadē uoce Canite pro quo i ſaliari uerſu ſcriptū eſt cāte hoc uerſu diuū exta
cāte diuū deo ſuplice cāte. In carmie Priami apud Actiū qđ eſt ueteres Caſmenas Caſcas res uolo
pfari & primū caſcū ſignificat uetus: eius origo ſabina quæ uſq̄ radices in oſcā linguā egit. Caſcū
uetus eē ſignificat Ennius qđ ait: q̄ primū caſci populi genuere latini: eo magis Manilius quod ait
Caſcū duxiſſe caſcā nō mirabile ē: quoniā canoras faciebat nuptias. Itē oſtendit Papinii epigrāma-
rum qđ in adoleſcētē fecerat. Caſcā Ridiculum ē cū re caſcā tua caſca dicit. Amica Philoptonis eius
q̄ ſenex pueḡ dicit puſū. puellā puſam. Sic fiet mutuā mulinā ut ſis uere puſus tu tua amica ſenex.
Itē oſtēdit qđ oppidū uocat Caſſinū. hoc enī a ſabinis orti Sāniges tenuerūt: ut nūc noſtri. unde &
Caſſinū forum uetus appellāt. Itē ſignificant i attelanis aliquot Pupū ſenē qđ oſci Caſnar appellāt
apud Luciliū. Quid tibi ego Ambages ambui ſcribere conor. Proſectū a uerbo ambe qđ eſt i am-
bitu & ambitioſo. apud Valeriū ſoranū uetus Adagio eſt. O. P. Scipio: qđ uerbū uſq̄ eo euauit ut
græcū p̄ eo poſitū magis ſic apertū: nā idē qđ Parem iō uocāt græci ut auribus lupū teneo. Canis
caninā nō eſt adagio ē littera cōmutata Abagio dicta ab eo q̄ ab it orationē: neq̄ in aliq̄ una re cōſi-
ſtit ſola Adagio dicta: ut Aduſtū qđ circū uſtū eſt ut Abigena bos apud angures quā circū alia ho-
ſtia cōſtituunt. Cū tria ſunt cōiuncta i origie uerboḡ q̄ ſint aiaduertēda: a quo ſit ipōſitū & i quo:
& qđ ſæpe nō minus de tertio q̄ de primo dubitat: ut in hoc. Vtq̄ primū una cāis aut canes ſic ap-
pellata. dicta enim apud ueteres. Vna cāes itaq̄ Ennius ſcribit. Tātīdē quaſi ſecta cāes ſine dentibus
latrat lucilius. Neq̄ & magnus hō ſanioḡ immanes cāes ut ipōſitio unius debuit eē canis plurium
canes ſed neq̄ Enni. cōſuetudinē illā ſequens: eſt rephēdēdus neq̄ is q̄ nunc dicit Canis caninam
nō eſt. Canes qđ latratu ſigna dant ut ſigna canant Canes appellatæ. Et q̄ ea uoce indicant q̄ noctu
latēt. Latratus appellātus. ſic dictū a gbuſdā ut una canes una Trabes remis roſtra p̄ altum. Enni. ne
in nemore pelio ſecuribus caſa accidiſſet ad terrā abigena trabes. cuius uerbi ſingularis canus recte
correctus ac facta trabs in medio. Enni. Celitum camilla expectata aduenis: ſalue hoſpita Camilla.
Qui gloſſemata interpretari dixerunt adminiſtrā addi oportet in his q̄ occultiora. Igitur dī in nu-
ptiis Caſmillus q̄ cū meq̄ fert in quo quod ſit in miniſterio plærq̄ extrinſecus neſcūt: hinc Caſ-
millus noſatur in ſamoſthrace myſteriis. Diu quidā adminiſter diis magnis uerbum græcū arbi-
tror: qđ apud Callimachū in poematis eius iueni apud Enniū. Subulo finitimas pp̄ aſtabat aquas.
Subulo dictus q̄ ita dicūt Tibicines tuſci qđ circa radices eius in æthruſia nō latio q̄rendū eſt uer-
ſibus. Quo olim Fauni uateſq̄ canebant. Fauni dei latinoḡ ita ut faunus & fauna ſint in uerſibus
quos uocāt ſaturnios in ſilueſtribus locis traditū ē ſolitos fari. Quo ſādo faunos dictos. Antiquos
poetas Vates appellabant a uerſibus uiendis: ut i poematis cū ſcribam oſtendā. Corpore tartarino
pro gnata paluda uirago. Tartarus a tartaro dictū. Plato in q̄rto de fluminibus apud inferos quæ
ſunt in his unū tartaḡ appellat. Quare tartari origo græca. Paluda a paludamētis ſunt: hæc iſignia
ac ornāmēta militaria. Ideo ad bellū cum exit impator ac liſtores mutauerunt uestē & ſigna inci-
nuerunt paludatus dicif̄ proficiſci quæ pp̄ quod cōſpiciunt qui ea habēt ac ſunt palā paludamēta
dicta. Plautus. Epeum fumificū coquum: ab Epeo illo qui dicif̄ ad troiam feciſſe equum troianū
& argiuis cibum curaſſe: ideo ait epeum fumicum qui legioni noſtræ habet coctum cibū. Apud
Ennium: Atq̄ prius pariet locuſta lucam bouem. Lucam bos elephas: cur iſta ſit dicta duobus mo-
dis inueni ſcriptum. Nam & in Cornelii commentario erat a libycis lucas. Et in Virgilii commē-
tario ab lucanis Lucas: ab eo quod noſtrorum maximam quadrupedem: quam ipſi habent uo-
cant bouem. & in lucanis Pyrrhi bello primum uidiffent apud hoſtis elephantos. Idem nō item
quadrupes cornuatas: nam quos dentes multi dicunt ſunt cornua lucanam bouē qđ putabant
lucā bouē appellāſſe. Si a libya dictæ eēnt lucæ fortāſſe Pātheræ quoḡ & leones non africae beſtiæ
dicerētur ſed lucæ: ſi ab lucanis dictæ. Vſi cur potius lucani qui luci dicti. Quare ego arbitror po-

Fretum

Aegeum

Aequor

Ratis

Agreſtis

Inſulæ

Cornuata

umbra

Cornua

Caſmenæ

Carmenæ

Carmen

Canite

Calculus

Caſſinū op-

pidum

Caſſinū fo-

rum

Pupus

Ambages

Adagio

Abagio

Aduſtum

abigēa bos

canis an ca-

nes

Latratus

Trabes nūc

trabs

Camilla

Caſmillus

Subulo

Fauni

Vates

Tartarinus

Paludamen

ta

Epeus

Luca bos

DE LINGVA LATINA

Orator dius lucas ab luce qđ longe iducebant ppter inauratos regio clypeos quibus eorum tumor natae
 Olli Olla erant turres. Ennius. Orator sine pace reddit regiq; refert rem. Orator ab oratione dictus. qui eni
 Ollus uerba haberet orationu publice aduersus eum quo legebat: ab oratiōe orator dictus: cū res maio-
 Ancilia re latiōe legebant. potissimū q cām cōmodissime orare poterāt. Itaq; Ennius ait. Oratores doctilo
 Liba Fictor qui apud Enniū olim respōdet suauis sonus egria. Olli ualer dictum illi ab olla & Olo q; alterū co
 Argeus mitiis cū recitatur a praecone dicitur Olla cēturia non illa. Alteq; apparet in funeribus indictiuis:
 Titulati quo dicit Ollus letho datus ē qđ græcus dicit lithi: idest obliuioni apud Enniū mensas constituit
 Titulus idēq; ancilia. Ancilia dicta ab ancisu q; ea arma ab utraq; pte ut thracū incisa. Saturnio in carmine
 Tutulus Liba: fictores argeos & tutulatos. Liba q; libandi cā fuit. Fictores dicti a figendis libis. Argei ab ar
 Flamines gis: Argei sunt e sirpeis uirgultis simulacra sunt hoīum. xxiiii. Ea quotannis ponte sublicio a sacer
 uolturnalis dotibus publice delicti solent in tyberim. Titulati dicti hi qui in sacris capitibus habere solēt: ut me
 Palatualis tam: id Titulus appellatur ab eo quod matres familias crines cōuolutos ad uerticē capitis quos ha
 Furinalis bent uti uelatos dicunt Tutulos: siue ab eo q; tuendi causa capilli fiebant: siue ab eo q; altissimū in
 Floralis urbe quod est arx ea res tutissima Tutulus uocat. Eundē Pōpiliū aut fecisse flamines q; cū oēs sint
 Falacris a singulis deis cognōiati in quibusdā apparēt ethyma. ut cur sit Martialis & quirinalis: sunt in qui
 Pomonalis bus flaminū cognōibus latēt origines: ut q; sunt in uersibus plæriq; Volturnalē. Palatualem. Furi
 Pomona nalē Floralē q; Falacrem & Pomonalē fecit. obscura est eoz origo. Volturnus diua palatua Furina
 cata acutus Flora: Falacer. Pomona pomorum pater. Nā apud Enniū. Iam Cata signa fere sonitum dare uoce
 Caua cortia parabant. Cata aruta. hoc. n. uerbo Sabini dicūt qre Carus Aelius sextus nō ut aiunt sapiēs sed acu
 Perduellis tus: & qđ est tunc cōepit memorari simul cata dicta accipiēda acuta dicta apud Luciliū. Thinno ca
 Perduellū pto coriū excludunt foras. Occiduntq; lupos aperdite & iura Siluri Sume rhete atq; amiam. Piscū
 Duellona noia sunt eorūq; in grācia origo. Apud Enniū quæq; ceruleo felo. Orta nare cōcepta. Caua Corti
 Bellona na dicta qđ est inter terrā & cælū ad similitudinē cortiæ Apollinis. ea a corde q; inde sortes primū
 Iugula oriō extimata apud Enniū. Quin inde inuictis sumpserūt pduellibus. Perduelles sunt hostes ut pficit
 Vesperugo sic Perduellū duellum. i. postea bellum ab eadē causa facta. Duellona Bellona apud Plautum: neq;
 Vesper iugula neq; uesperugo neq; Virgilæ occidūt. Iugula signū est qđ Acti. appellat cum ait Oriona Ci
 Supremum tius orion patet: huius signi caput dicit e stellis q; tuor quas infra duæ claræ q; appellāt Vmeros:
 Tēpestas p iter quas quod uidet iugulū. unde iugula dicta. Vesperugo stella quæ uespere orit: a quo etiā Tur
 tpe Latio pilius scribit. Vesper: itaq; dicit alteq; Vesper adest quē dicūt græci εσπερον. Neuius patrē suum
 Stripator optimum appellat supremū. Supremū a superriūmo dictum. Itaq; in. xii. tabulis solis occasu diei su
 Cerdon prema tempestas esto. Libri augur: pro tempestate Tempestutē dicunt. i. supmum augurii tēpus.
 cassabūdus In cornicula qui regi latrocinatus decē annos Demetrio. Latrones dicti ab latere: qui circum latera
 Diabatra erant regit: atq; ad latera habebāt ferrum: quos postea a stipatione stipatores appellant & q; cōdu
 Carere cebant. Ea enim merces dī græce dī Cerdon. ab eo ueteres poetæ nōnunq; milites appellant latro
 Carminari nes quod itē uti milites cum ferro: aut q; latent ad insidias faciēdas. Apud Neuiū. Risi egomet me
 lanam cassabundū ire ebrīū. Cassabundū a cadēdo. Item Diabatra in pedibus habebat: erat amictus Epi
 Osca lana croco similis utrūq; uocabulum græcū: in menæchmis Plauti. Inter ancillas sedere iubet lanā care
 Congerro re. Idem est hoc uerbū in Ementria Neuii. Carere a carendo q; eam tū purgāt ac deducunt: ut care
 Garra at spurcitia ex quo Carminari dī tum lana: cū caret ea q; in ea hæret. Neq; est lana quæ in Romu
 Adscriptiui lo Neuius appellat Oscā ab oscis. In persa iā pol ille hic aderit credo cōgerro meus. Congerro a ger
 Ferentarii ra & græcū est & in latina gratis. In menæchmis. Idē istuc aliis ascriptiuis fieri ad legione solet: Ad
 Rorari scriptiui dicti q; olim adscribebant. Inermes se succederent armatis militibus si quis eoz deperit
 Diuidia set: in Trinūmo. Nam illū ibi Ferentarium a ferendo. i. inane ac sine fructu: aut q; ferentarii equites
 Sincerastū hi dicti q; ea mō habebāt arma q; ferrent ut iaculū: huiuscemodi egres pictos uidi in æsculapii æde
 Trames uetere & ferentarios adscriptos in friuolaria ubi rorarii estis. en sunt: ubi sunt accensi ecce. Rorarii
 Viuices dicti a rore q; bellum cōmittebant ante: ideo q; ante rorat q; pluit. Accēlos ministratores Cato esse
 Limax scribit: pōt id ab arbitrio: nā inde ad arbitriū eius cuius minister. Pacuius deū triportenta in mer
 Vinolares catore ponit. Idē in mercatore. Nō tibi istuc magis diuidia est q; mihi hodie fuit hæc eadē est i Co
 Scæniculæ rolaria. Neuius Diuidia a diuidendo dicta q; diuisio distractio est doloris. Itaq; idem in curculione
 Miraculæ ait. Sed quid tibi est lienes negant. renes dolent. Pulmones distrahunt. In pagone. Honos sincera
 Mirones sto perit pernīs gladios. Sicerastū est omen meduliū antiquo uocabulo græco i parasito pigro do
 Scraetiæ mum ire cōepi tramite dextra uia. Trames a transuerso dictus. in fugitiuis. Agerge specta uide ui
 Scrupida uices quātas. Iam inspexi qđ essent Viuices alii excitatū uerberibus corpus. In cistellaria. Nō qđ ut
 Aufcauripe hæc sūt hic limaces. Liuide Limax a limo qđ ibi uiuit: Diuolares scæniculæ miracula. Viuolares
 da Sabini Soboles. Scæniculæ ab scæuo nugaria. Miraculæ a miris: idest monstis a quo Actius ait p
 Stritabillæ sonas distortas oribus deformes mirones. Ibidem. Scraetiæ scupide rutabulæ Tantulæ ab ex crea
 Strito do. Scraetiæ sic adsignificat scrupidā. Aurelius scribit Aufcauripedam. Iuentius comicus dicebat a
 Axitiosus uermiculo piloso q; solet eē in fronde cū multis pedibus. Valerius a pede ac scrupæ. ex eo ab Actio
 Factiosus positū: curiosa itaq; ē in Menalippa. Retiis abs te religionē. Scrupeæ imponas Stritabillas a striti
 Actiosos lādo. Stritare ab eo q; sistit ægre in altriba ac sitio aquā. sic Clauilius scribit Axitiosas amōstra
 ri cōsupplicatrices ab agēdo axitiosas ut ab una faciendo factiosæ sic ab una agendo actiosæ dictæ

In Cestione ceras tribula ut de lūbo obscenabis. Ceras tribula opilius scribit cige coxas idices sūt no bis. id græcū est ab huius loci uersura. In eruolaria. Scobinā ego illā actutū abdrasi. Scobinā a scobe Lima enim materia fabrilis ē: in Penulo. Vinceretis circūcurso uel gralatorē gradū. Gralator a gra du magno dictus: in Truculēto. Sine uirtute argutū ciuē mihi habēā pro Præfica: ut Aurelius scri bit: Mulier ab luctu q̄ cōducere q̄ ante domū mortui laudes eius cāeret hoc factitatū Aristoteles scribit i libro q̄ scribit: Noīa barbarica qbus testimoniū ē qd̄ fretū ē. Neuius. Hoc qd̄ hercle. opi/ nor p̄fica ē. Nā mortuos collaudat. Claudius scribit dicta q̄ p̄ficere ancillis quēadmodū lamētare tur. Præfica ē dicta. utrūq̄ ostēdit a p̄fatiōe p̄ficā dicta: apud Enniū decē Coclites: q̄s montibus sū mis ripis foedere ab oculo Cocles ut Ocles dictus quē unū haberet oculū: quocirca in Curculione ē decoctitū. p̄apia ēē arbitror. Nā sunt unoculi. Nūc de t̄pibus dicā qd̄ ē apud Cassiū: Noctē intem pesta nostrā deuenit domū. Intēpesta nox dicta ab tēpestāte. Tēpesta ab tpe. Intēpesta nox quo tē pore nil agitur. Quid nox uidet in altifono cæli clypeo temo supat stellas sublimē cogēs ēt atq̄ ēt noctis iter. hic mulētā noctē ostēdere uult a temonis motu. Sed temo unde & cur dicat̄ later. Arbi tror ātīquos rusticos primū notasse qd̄ in cælo signa q̄ p̄ter alia erāt insignia atq̄ ad aliqūē ulū cul turæ t̄ps designādū cōuenire aiaduerte bant. eius signa sunt & has septē stellas græci ut Homerus uocant αὐροῦ & p̄pinquū equi signū Bootē. nostri eas septē stellas Boues & temones & prope eas axem. Triones. n. & boues appellant a bubulcis ēt nunc maxie eū arant terrā eqs: ut dicti ualen tes glebarii q̄ facile p̄cidunt glebas. sic oēs q̄ terrā arabant a terra Terriones. unde Triones ut dice/ rent detritū. Temo dictus a tenēdo. Is. n. cōtinet iugū & plaustrū appellatū a p̄te totū ut multa pos sunt. Triones dicti septē q̄ ita sitæ stellæ ut ternæ trigona faciāt. Aliq̄d lumē iubar ne i cælo cerno. Iubar dicit̄ stella lucifer q̄ in sūmo hēt diffusum lumē: ut leo in capite iubam. huius ortus signifi/ cat circiter eē extremā noctē. Itaq̄ ait Pacuuius. Exorto iubare noctis decurso itinē. Apud Plautū in Parasito. Pigro inde hic denepotus primo crepusculo. Crepusculū dictum a sabinis & id dubiū t̄ps noctis an diei sit: itaq̄ in cōdaliō est. Tā crepusculo fere ut ament lāpadas accendite. ideo dubiæ res creperæ dictæ. In Trinūmo: Concubiū sit noctis: priusq̄ postremū pueneris. Concubiū a concu bitu dormiēdi cā dictū in asinaria. Videbif factum uolo at redito cōticiniū. Conticiniū puto a cōti ciscendo dictū: siue ut Opilius scribit ab eo cū cōticuerunt hoīes. Nunc de his rebus q̄ adsignificāt aliq̄d t̄ps cum dicunt̄ aut siunt̄ dicā apud Actiū. Reciproca tēdens neruo egno cōcita tela. Recipro ca ē cū unde qd̄ profectū redit eo: q̄ ab recipe reciprocāre fiēt. aut qd̄ p̄scere progare dictū apd̄ Plautū: aut Trāsuersum nō prouerbius cedit q̄si cācer solet d̄r ab eo qd̄ in id quod ē uersus. & ideo q̄ exit in uestibulū quod est ante domū p̄dire & p̄cedere qd̄ cū leuio nō faceret sed secundū parietē trāsuersus iret dixit ut transuersus cedit q̄si cancer nō prouerbius ut hō: apud Enniū Andromachæ nomē q̄ indidit recte ei indidit. Itē quapropter Parim pastores nūc Alexandrū uocat. Imitari dum uolūt Enripidē & ponere ethimō est lapsus. Nō Euripides q̄ græca posuit ethyma sunt apta. Ille ait ideo nomē additū Andromachæ: quod Andromachæ te: hoc Enni q̄s pōt intelligere. Inuersū significare Andromachæ nomē q̄ indidit recte indidit: aut Alexandrū ab eo appellatū in græcia q̄ paris fuisse: a quo herculē quoq̄ cognominatum Alexicatōn ab eo: qd̄ defensor eēt hoīum: apud Actiū. Iamq̄ auroram rutilare. p̄cul cerno. Aurora d̄r ante solis ortum: ab eo q̄ ab igne solis tū au reo aer aurescit: qd̄ addit Rutilare ē ab eodē colore. Aurei enī rutuli & ide etiā mulieres ualde ruf/ fæ rutulæ dictæ apud Terentiū. Scortat̄: potat̄: olet unguentū Demeo scortari est sapius mergi culam ducere: q̄ dicta a pelle. Id. n. nō solū antiqui dicebant scortū: sed ēt nunc dicimus scortea ea q̄ e corio a pellibus sunt facta. Inde aliq̄d sacris ac sacellis scriptū habemus ne qd̄ scortēū adhibeatur Ideo ne morticiniū qd̄ adfit: in attellais licet aiaduerrere rusticos se adduxisse p̄ scorto pelliculam apud Actiū. Multis nomē uestrū numēq̄ ciēdo. Numē dicunt̄ eē imperiū ab nutu: oīa sūt eius im perii maximū esse uidet̄. Itaq̄ in loue hoc & Homerus & alius aliquotiens apud Plau. Si unum epitiā est uer insane. Bene epitū uocabulū est cibi quo frēq̄ntius sicilia q̄ Italia usa: id uehemēter cū uellet dicere dicit̄ insane qd̄ insani faciūt oīa uehemēter apud Pacu. Flexanimat aquā limphatā dicit a Limpha nymp̄ha ut qd̄ apd̄ græcos Thetis. Apd̄ Enniū. Ea thetis illi mater i græcia cōmo ta mēte quos lympholētos appellāt: ab eo Lymphatos dixerunt nostri Bacchus liber & eius comi tes Bacche & uinū in Hispania. Baccha origo in hiis oībus græca. ut apud Pacu. Alcyonis ritu lit/ tus puolgans furor. hęc. n. auis nūc græce dicit̄ Alcyon. a nostris Alcedo. hęc hyeme q̄ pullos d̄r tranquillo mari facere. Eos dies alcyonios appellāt qd̄ est in uersu alcyonis ritu. i. eius instituto: ut cū aruspex p̄cipit in suo q̄sq̄ ritu sacrificiū faciāt: & nos dicimus. xii. uiros græco ritu sacra nō roma nō facere. Quod enī sit rite itē ratū ac rectum est ab eo Actius recte p̄fectus sacris uult accipi: apud Enniū si uoles aduerrere aiuna comiter monstrabit. Comiter hilare ac lubenter cuius origo græ ce comos. Inde Comessatio latine dicta & in græcia ut quidā dicunt. Comœdiā apud Atiliū cape: cede: lide: come: crede: cape. Vnde accipe: sed hoc in proximo libro retractandū. Apud Pacuuium. Nulla res neq̄ cicurare neq̄ mederi potis est neq̄ reficere. Cicurare mansuefacere quod enim a fe ro discretum id dicitur Cicur. & ideo dictum Cicur igenium obtineo mansuetum a quo ueruii quoc̄ nobiles cognōiati Cicurii. Innatum a circo Cicur. Ciccum dicebant mēbranam tenuē quæ est ut in malo punico discrimen: a quo ēt Plautus dicit q̄ uolet densum ciccū nōh inter duo Apud Neuiū Ciccū uenire uideo ferme iniuria. Ferme dicit̄ quod nunc fere utrūq̄ dictum a ferendo q̄

ceras tribula
Scobina
Lima
Gralator
Præfica
Mulier

Cocles
Ocles
Intempesta
nox
Tempesta

Bootes
Boues stel.
Triones
Teriones
Temo
Iubar

Crepusculū
Creperus
Concubiū
Cōticiniū

Reciproci

Trāsuersus

Andromachæ

Alexicatōn

Aurora

Rutilo

Rutilus

Scortum

Numen

Epitirum

Lympha

Nympha

Lymphatus

Bacchus

Bacche

Baccha

Alcon

Alcedo

Alcyonii

dies

Rite facere

Comiter

Cōmessatio

Comœdiā

Capio

Accipio

Cicurare

cicur igeniū

Cicurius

Cicus

Ferme

DE LINGVA LATINA

Euax	id qđ fert est i motu atq; aduētat. Apud Plautū. Euax iurgio uxore tandē ab regia ianua. Euax uer
Lis	bū nihil significat: sed effutitiū naturaliter ē: ut apđ Enniū. Hebæ ipse clypeus cecidit. Apđ Enniū.
Iurgare	Heu mea puella spe qđē id succēses tibi. apđ Pōpiliū. Heu q̄ me cā fortūa īfeste p̄mis qđ ait iurgio
Obiurgatuf	.i. litibus itaq; qbus res erat i cōtrouerfia ea uocabat lis. iō i actiōibus uidēus dicit: quā rē siue mili
Clepfere	tē dicere oportet: ex quo licet uidere iurgare eē ab iure dictū. Nā q̄s iure litigare: a quo obiurgatus
Clepere	is q̄ id facit iuste apud Lucre. Atq; aliquos ibi ab rebus clepfere foro. Qui Clepfere dixit. Vnde etiā
Mandier	alii clepere. i. corripe quoz origo a clā ut sit dictū clepere: unde clepe & ex ea cōmutatio ut multa
Manduco	& factū clepe: pōt a græco dictū κλερτεν. Apđ Mariū: Corpa graiōz merebar mādier igni. dictū
Manducus	mādier a mādēdo. unde māducari a quo i attelāis obsoniū uocat māducū apud Martiū Obsceni
Obscenū	interp̄s funestiq; hois auct̄or: obscenū dictū ab scēna. Ea ut græci aut Actius scribit: scēna in plu
Scēna	ribz uerbis. a. āte. e. alii ponūt alii nō: ut qđ pti dicūt scaeptz: pti scaeptz alii foeneratricē alii fānera
Scauola	cē sic fānifeca & fānifeca a quo rustici pappū Mesiū nō mēsum. A quo Luci. scribit: Cæcilius ne ru
Scaua au / spicia	sticus fiat. q̄re turpe iō obsedū. qđ nisi i scēna palā dici nō debet. pōt uel ab eo qđ puerilis turpicu
Scauum	la res i collo qđā suspendit ne qđ obsit scauæ cā: inde Scauola appellatus: ea dicta ab Scaua. i. fini
Omen	stra q̄ q̄ sinistra sūt bona auspicia existimant a quo dicunt Comitia aliudue qđ sit. aut sinistra q̄ ē:
Canopro fa	id a græco ē q̄ hi sinistra uocat Scaā. q̄re qđ dixi Scauū. Om̄e ē oē turpe. qđ unde id dī. Osimē
cio	oē extrito. S. apud Plautū. Quia ego ante hāc te amauī. ualet constitui. Itaq; hāc res cū constituit se
Assiduus	hæredē esse dī Canere: & cū id fecerit creuisse. Apud eundē. Quo de sinu frēqntē operā dedistis ua
Fossa	let assiduā. Itaq; q̄ adest Adsiduus ferre quē oportet. his frēqns opponi solet. Itaq; illā qđ eadē mu
Mussare	liercula dicūt qđē nos p̄cio tanti ē frēqntare. Ita in prādio nos lepide ac nitide accepisti apparet di
auerrūcare	cere facile ē ut curare ut adsim cū iā bene nos accipias. Apud Enniū. Decretū ē stare corpa telis: hoc
Pipulo	uerbū Enniū dictū a fodiēdo: a quo fossa. Apud Enniū. Vocibus cōcide faxim & obrutus. Mussare
Gannio	dictū qđ muti nō amplius q̄ uū dicunt. a quo idē dicit qđ minimū est. neq; ut aiunt uū facere au
Rudere	dent. apud Pacuuiū dei mouerint meliora atq; amētiam Auerrūcassint a uertēdo. Auerrūcare ut
Bouans	deus q̄ meis rebus p̄est auerrūcus. Itaq; ab eo p̄cari solēt: ut p̄tula auertat. In Aulularia. Pipulo te
Mugire	differā ante ædis. i. cōuitio declinatū a piatu pullog. Multa ab aīaliū uocibus translata i hoies. par
Fremere	tim q̄ sunt apta. p̄tim obscura. p̄spicua ut Enniū aīus cū pectore laetat. Plauti Gānuir odiosus omī
Vagire	tota familia. Cæciliū tantū rē dibalare ut pro nihilo habuerit. Luciliū. Hæc inq̄ Rudet ex rostris:
Frutimi	atq; ei litabit eiufdem quā tum hinnitū atq; egratū cū minus aperiāt porci ab lupo uolutare ulu
Fungere	lantis: Enniū. A uitulo tibicina maximo labore mugit. Egdē a boue clamore bouātes. Egdē a Leo
Nexus	ne pausam fecere fremēdi: egdē ab hedo clamor ad cælū uoluendus p̄ æthera uagit sueta frendice
Obæratu	Frunde frutimi suauiter Marius in cassina a Fringuilla. Quid fringutis? qđ istuc tā cupide cupis?
deliquium	sues auoluerat. Ita trade neq; in re neq; in iudiciū Aesopi: nec theatri tritides in colace nexū. Manili
Lingula	us scribit oē quod p̄ librā & æs gærif in quo sint mancipia. Mutius q̄ p̄ æs & librā sunt ut obligē
Vitulans	tur p̄terq̄ mancipio def. Hoc uerius Flaccus eē ipm uerbū ostēdit. de quo q̄rit. Nā idē qđ obligat
Caperata	p̄ librā neq; suū sit: inde Nexū dictū Liber q̄ suas operas i seruitute p̄ pecunia quā debebat dū solue
frons	re nexus uocat: ut ab ære Obæratu. Hoc. C. pollio uocare Sylla dictatore sublatū ne fieret. & oēs
Protina	q̄ bonam copiā iurarēt ne eēnt nexi dissoluti. In cassina. messes siue qđ iubet: id facias qđo tibi do
Præbia	mi. Deliquiū est dictū ab eo qđ deliquāda nō sunt. ut turbida q̄ sunt deliquant: ut ligda fiant. Au
Conficio	relius scribit deliquiū esse a liqđo. Claudius ab eliq̄to. Sigs alterutrū sequi mallet habebit auct̄orē
Illustre	Cæciliū p̄ lætitiā liquif aīus aliquādo liquif fictū. Multa apud poetas reliq̄ esse uerba quoz origi
Exbola	nes possint dici nō dubito: ut apud Neuiū in Esiona. Enimuero gladii Lingula a lingua in Clasti
Sarro	dio. Vitulantes a uitula in dolo caperata fronte a capræ frōte. In demetrio: Persibus apire. Itaq; sub
Sera	hoc glossēma callide subscribūt in Lāmpadione. Protinā a p̄tinus cōtinuitatē significans: in Age
	done Caudacus suauis tametfi a magistris accepimus mansuetū in Romulo sp̄sus cōtra sp̄sum
	rogatus in stigmatia. Præbia a p̄bendo: ut si totū qđ sint remedia in collo pueris: in Technico. Cō
	ficiant a cōficto cōuenite dictū: in Tarētilla pacuui ab luce illustre: in Trucularia. Exbolas aulās q̄
	sant eiiciunt a græco uerbo ex bole iētū: in bello punico. Nec satis Sarrare ab ferrare dictū. i. apire.
	Hinc etiā Sera: qua remota fores pādunt. Sed uereor ne plures sint futuri q̄ de hoc genere me qđ
	nimiū multa scripserim rephendāt q̄ reliquerint qđā accusent: ideo potius iā reprimēdum q̄ pro
	ducēdum puto eē uolumē. Nemo rephensus q̄ sege ad spicilegiū relinqt stipulā. Quare istitu
	tis sex libris quēadmodū rebus latina noīa eēnt ip̄sita ad usum nostz. E quis tris scripsi. P. Septi
	mo q̄ mihi fuit q̄stor: tris tibi quoz hic ē tertius. Priores de disciplina uerboz originī. posteriores
	de uerboz originibus. In illis q̄ ante sūt in primo uolumīe est q̄ dicant. Cur etymologice neq; an
	sit neq; ea utilis sit. in secūdo q̄ sint: cur & lea sit & in illis sit. in tertio q̄ forma etymologiae. in secun
	dis tribus quos ad te misi. Itē generatim disceris. Primū in quo sunt origines uerboz locorū &
	eaz rerum quæ in locis esse solent. Secundū quibus uocabulis tēpora sint notata & hæ res quæ in
	tpibus fiunt. Tertius hic in quo a poetis. Itē sumpta utilia quæ dixi in duobus libris soluta oratio
	ne. Quocirca quoniā oīs operis de lingua latina tris feci partes. Primo quemadmodum uocabula
	imposita essent rebus. Secundo quēadmodum ea in casus declinantur. Tertio quemadmodū con
	iungerentur. prima parte perpetrata. ut secundum ordiri possimus huic libro faciam finem.
	Finis trium librorum linguæ latinæ ad Ciceronem.

MARCI Terentii Varronis Analogia: Liber primus: quæ dicantur cur non sit Analogia.

VM Ratio naturæ tripartita eēt: ut supioribus libris ostēdi: eius priā ps quēadmo
dū uocabula rebus eēnt iposita. Secūda quo pacto de his decliata i discrimia ierūt.
Tertia ut ea iter se rōne cōiūcta sētētiā efferāt. Priā pte exposita de scāa icipiā. hic ut
ppago oīs naturæ secūda: q̄ prius illā rectū unde ea sit decliata. Itaq; decliā i uerb
rectū hō obliquū hoīs qd̄ decliātū a recto. De huiusce multiplici natura discriminū
oræ sunt hæc. Cur & quo & quēadmodū i loq̄ndo decliata sunt uerba de q̄bus duo
priā duabus causis pcurrā breuiter: q̄ & tū cū de opica uerborū scribā erit retractādum. & q̄ de tri
bus tertiū qd̄ ē hēr suas p̄multas ac magnas ptes decliatio iducta i sermōe: nō solū latios: sed oīum
hoīum utili necessaria de cā. Nisi. n. ita eēt factū neq; dicere tamē nūq; uerborū possemus. Infinitæ
.n. sunt naturæ i q̄s ea declinant. Neq; q̄ didicissemus ex his q̄ iter se regz cognatio eēt apperet. At
nunc iō uidēus: q̄ simile ē qd̄ ppagatum legi ut decliatum ē duo simul appent quodāmo eadē di
ci & nō eodē tpe factum. Vt si uerbi grā altez hoz dicere priamus altez Hecuba nullā unitatem
adsignificaret: q̄ apper i lego & legi & i priamus priami: ut i hoībus qdā sunt cognatiōes & gētilita
tes: sic i uerbis: ut. n. ab æmilio hoīs orti æmilii ac gētilis: sic ab æmilii noīe decliāre uoces i gētili
tate noīali. ab eo. n. qd̄ ē ipositum recto casu æmilii orta æmilii æmilium æmilios æmiliorū: &
sic reliq; eiusdē q̄ sunt stirpis. Duo igit oīno uerborū p̄cipalia iposito altez ut fons. altez ut riuus.
Imposititia noīa eē uoluerunt q̄ paucissima quo citius ædiscere possēt. Decliata q̄ plurima. Isto ope
facilius oēs q̄bus ad usum opus eēt dicerent ad illā genus q̄ prius historia opus ē. nisi descēdēdo
.n. aliter id nō puēt ad nos ad reliquum genus: qd̄ posterius ars: ad quā opus ē paucis p̄ceptis quæ
sunt breuia. q̄. n. rōne i uno uocabulo decliare didiceris. i infinito numero noīum uti possis. Ita no
uis noībus allatis cōsuetudinē sine dubitatiōe eoz declinamus. Stati oīs dicit populus. Et iā noui
rii serui empti i magna familia cito oīum cōseruoz oīs recto casu accepto i reliquos obliquos de
clināt. q̄s nōnunq; offēdunt. Nō ē mirz etenī illa q̄ primi noīa iposuerunt rebus fortasse an i q̄busdā
sint lapū. Voluisse. n. putāt singularis res notare. ut ex iis i multitudie decliare: ut ē ab hoīe hoīs.
sic mares liberos uoluisse notari: ut ex his fœminæ decliare: ut ē a terētio terētia. sic in recto casu
q̄s iponerēt uoces ut illinc eēt futuræ quo declinare. Sed hæc i oībus tenere neq; q̄ & una dicū
tur scopæ. & mas & fœcia aq̄la & recto & obliquo uocabulo uis. Cur hæc nō tā sit in culpa q̄ putant
plætaq; soluere nō difficile. Sed nunc nō necesse. nō. n. q̄ potuerunt asseq; sed q̄ uoluerit ad hoc q̄ p
positum refert qd̄ nihilominus decliari p̄t ab eo qd̄ iposuerunt scopæ scopæ: quā si iposuisent sco
pa ab eo scopæ. sic alia cā. inq; cur eas ab ipositis noībus declinārit quā ostēdi seq; in q̄s uoluerūt. de
clinati aut uoluerunt ut generati ac summati. Itē isformes. Duo. n. genera uerborū. Vnū scdm q̄ de
clinādo multas ex se parit disparilis formas: ut ē lego legis legā. sic alia. Altez genus sterile qd̄ ex se
parit nihil: ut ē ēt uix magis cur. Quæz regz usz erat simplex. ibi ēt uocabuli declinant ut in q̄ do
mo unus seruus uno seruilio post nomē in quā multi pluribus. Igit & i his rebus quoq; sunt noīa
quot discrimia uocis plura ppagies plures. In his rebus q̄ copulæ sunt ac cōiungunt uerba qd̄ nō
opus fuit declinari in plura fere singula sunt. uno. n. loro colligare possis uel hoīem uel equum uel
aliud qd̄ q̄cquid ē qd̄ cum altero p̄t colligari. Sic qd̄ dicimus in loq̄ndo. cōsul fuit Tullius & an
tonius: eodē illo & oīs binos cōsules colligere possumus. Vel dicā amplius oīa noīa atq; ideo ēt oīa
uerba cum fiunt tunc ex una syllaba illud & maneat unum. q̄ re duce natura siquæ iposita eēnt uo
cabula rebus ne ab oībus his declinatus putarēt quoq; genēz declinationes oriuntur.

Artes ofonis sunt duæ: si itē: ut Dion i tris diuiserimus ptes. Resq; uerbis adsignificantur
una: q̄ asignificat casus. Altez q̄ tpa. Tertia q̄ neurz. De his aristoteles duas ptes ofonis esse
p dicit. uocabula & uerba: ut hō & equus & legit & currit utriusq; generis & uocabuli & uer
bi: qdā priora & qdā posteriora. Priora ut hō scribit. posteriora ut doctus & docte dī. n. doctus &
scribit docte: hæc seq; & locus & tps q̄ neq; hō nec scribi p̄t sine loco & tpe eē. ita ut magis sit lo
cus hoī cōiūctus tps scriptiōi. Cum de his nomē sit primum. Prius. n. nomē est q̄ uerbum tpale
& reliq; posterius q̄ nomē & uerbum. Prima igit noīa: q̄ re de eoz declinatiōe q̄ de uerborū ante dā
cam. Noīa declinant aut in eaz regz discrimina: q̄z noīa sunt: ut a Terentius Terēti: aut in eas res
extrinsecus quæ ea noīa nō sunt: ut ab equo equito. In sua discrimina declinant aut pp ipsius rei
naturam de quo dicī: aut pp illius qui dicit pp ipsius rei discrimina: aut a toto: ut ab hoīe homū
culus: a capite capitulum. pp multitudinē ut ab hoīe hoīs. Ab eo q̄ alii dicunt ceruices. & id Hor
tē. in poema. ceruix quæ a parte declinata ut a corpore: ut a māmā māmōsa a manu māubria. alia
ab aīo: ut a prudentia prudens. ab ingenio ingeniosus. hæc sine agitationibus. aut ubi motus maio
res. Itē ab aīo. aut strennuitate & nobilitate strenui & nobiles. Sic a pugnando & currēdo pugiles
& curfores. Vt alia declinationes ab aīo. alia a corpore. sic alia quæ extra hoīem: ut a pecūio agri
rii q̄ foris pecunia & ager pp eoz q̄ dicunt. Sunt declinati casu. ut his: qui de altero diceret distin
gueret possit eū uocaret. cum daret. cum accusaret: sic alia eqdē discrimina q̄ nos & græcos ad de
clinādum duxerūt. Sine controuersia sunt q̄z: qd̄ uocēt ut hercules. quēadmodū uocet: ut Hercu
les a quo uocet: ut ab hercule. cui uocet ut herculi. cuius uocet: ut herculis. ppt̄ea uerba q̄ erāt p
inde ac cognōiata: ut prudēs cādīdus strenuus q̄ i his p̄teia sunt discrimina pp incremētum. qd̄
maius uel minus i his esse potest accessit declinationum genus: ut a cādīdo cādīdus candidissimū.

ANALOGIAE

Sic a lōgo diuite id genus, aliis ut fieret q̄ in eas res q̄ extrinsecus declinant sunt: ab equo egle ab ouibus ouille, sic alia hęc cōtraria illis q̄ supradicta ut a pecunia pecūiosus: ab urbe urbanus, ab aratro attratus: ut nōnūq̄ ab hoīe locus ab eo loco hō, ut a romulo roma, a roma romanus, aliquot noīs decliata ea q̄ foris, nā aliter q̄ a maioribus suis latonius & priamides, aliter q̄ scō, ut a p̄dando p̄dā, a merēdo merces. Sic alia sunt q̄ circūire nō difficile: sed q̄ genus iā uidet & alia urgerēt omitto. In uerbōz genere q̄ ipa adsignificant q̄ ea erant tria, p̄teritū, p̄sēs, futūz, decliatio faciēda fuit triplex: ut a saluto salutabā salutabo. Cū itē p̄sōaz natura triplex eēt q̄ loq̄ref. de quo, ad quē, hęc ab eodē uerbō decliata: q̄ i copia uerbōz explicabunt. Quoniā dictū de duabus decliatiōibus, cur & in q̄ sit fama, tertiū qd̄ reliq̄, quēadmodū nunc dī. Declinationū genera sunt duo, uoluntariū & naturāle, uoluntariū ē quo ut cuiusq̄ tulit uolūtas decliauit, sic tres cū emerūt ephesi singulos seruos, nō nunq̄ alius declinat nomē ab eo q̄ uendit artemidorus, atq̄ artemā appellat, alius autē regiōe q̄ ibi emit ab lonia lonam, alius q̄ ephesi ephesiū, sic alius ab alia aliq̄ re ut uisum ē cōtra naturalē declinationē, dico q̄ nō a singulorū orif uolūrate sed aut cōi cōsensu, itaq̄ oēs ipositis noībuz eoz. Item declinat casus atq̄ eodē mō dicūt huius artemidori & huius ionis & huius ephesi, sic i aliis casibus cū utrūq̄ nōnūq̄ accidat & ut i uolūtaria decliatiōe aiaduertat natura & i naturali uolūtas q̄ cuius modi sint ap̄iēē isra q̄ utraq̄ decliatiōe alia fiunt similia alia dissimilia, de eo gr̄ci latinūq̄ lib, fece runt multos, p̄ti cum alii putarēt i loq̄ndo ea uerba seq̄ oportere, q̄ a similibus similiter eēt declinata q̄s appellarunt analogias: alii cū id negligēdum putarēt ac potius seq̄ndā similitudinē: q̄ i consuetudinē ē: q̄ uocat ουνησιον: cū ut ego arbitror utrūq̄ sit nob̄ seq̄ndū: q̄ decliatiōe uolūtaria sit anō mala i naturali magis analogia, de q̄bus utriusq̄ generis decliatiōibus lib, faciā bis ternos, prioris tris de eaz decliatiōnū disciplia posterioris ex eius discipliāe ppagibus, de prioribus prius erit hic q̄ cōtra similitudinē decliatiōnū dicant, scōs q̄ cōtra dissimilitudinē. Tertius de similitudinū forma, de q̄bus q̄ expiero singulis tribus: tū de alteris totidē scribere ac diuidere icipius, incipia q̄ huiusce liē dicere cōtra eos q̄ similitudinē sequunt q̄ ē ut i ætate puer ad senē ad anum ierbis ut est scribo bā, dico cā, prius cōtra uniuersā analogiā, deinde tum de singulis prius a natura sermo sit ici piā oīs orō cum debeat dirigi ad utilitatē ad q̄tū dēiq̄ puenit: si ē apta & breuis q̄ petius q̄ obscurus & lōgius orator ē odio & cū efficiat apta ut itelligat breuis & cito itelligat: & aperta cōsuetudo breuē tepantiā loq̄ntis & utrūq̄ fieri possit sine ana, nihil ea opus ē. Neq̄, n, utrūq̄ herculi an her, clauā dici oporteat si doceat analogia: cū utrūq̄ sit i cōsuetudinē nō negligēdū, sunt q̄ æque sunt & breuia & apta p̄terea q̄ iis utilitatē cā quæq̄ res sit iuēta si ex ea q̄s id sit cōsecutus ap̄ius ea scrutari cum sint nimium ociosi, & cum utilitatis cā uerba iō sint iposita rebus ut ea significēt si id cōsequi mur una cōsuetudinē nihil p̄dest analo, accidit q̄ q̄cūq̄ cā usus ad uitā sint assumpta, i his nō utilitatē q̄rere nō similitudinē, itaq̄ i uestitu cum dissimilia sit uirilē toga tunicæ muliebri, stola, pallio, tamē iæq̄bilitatē hāc seq̄ nihilomīus i ædificiis q̄ non uidēus h̄se attriū πειοτῆλον similitudinē & cubiculum ad ægle q̄ tamē pp utilitatē i iis dissimilitudinē potius q̄ similitudinē seq̄mur, itaq̄ & hiberna triclinia & æstiuā nō item ualuata & fenestrata faciūs, Quare cum i uestitu ædificiis sic i supellestiliē cibo: cæterisq̄ oībus q̄ usu ad uitā sunt assūpta domiē inæq̄litas: i sermōe quocūq̄ est usus cā cōstitutus ea nō repudiāda, q̄ siq̄ duplicē putat eē sūmā: ad q̄s metas naturæ sit pueniēdū i usu utilitatis & elegatiæ q̄ nō solū uestiti eē uolumus ut uitēus frigus, sed ēt ut uideāur uestiti eē hōeste, nō domū h̄re: ut simus i recto & tuto solū qd̄ necessitas cōtruserit: sed ēt ubi uoluptas retie ri possit, nō solū uasa ad uictū habilia, sed ēt figura bella atq̄ ab artifice, q̄ aliā hōi aliā humanitatē satis ē: Quouis sitiēti poculum hōi idoneum humanitati si bellū pag, sed cum discessum ab utilitate ad uoluptatē tamē i eo ex dissimilitudinē plus uoluptatis q̄ ex similitudinē sape capif: quo noīe & gemiā cōclauia dissimiliter pollēt & lectos nō oēs paris magnitudie ac figura faciūt: q̄ si eēt analogia petēda i supellestiliē oēs lectos h̄remus domi ad unā formā & aut cū fulcro aut sine eo: nec tū ad tricliniarē gradū nōitē ad cubicularē, neq̄ potius d̄lectaremur supellestiliē disticta q̄ eēt ex ebof aliisq̄ rebus disparibusq̄ figuris q̄ grabatis analogō ad similitē formā plārūq̄ eadē materia fiūt, q̄ re aut negādū nob̄ dispia eē iucūda, aut quoniā necesse ē cōfiteri dicēdū uerbōz dissimilitudinē: q̄ sit i cōsuetudinē nō eē uitāda, q̄ si ana, seq̄nda ē nob̄: aut ea obseruāda ē q̄ est i cōsuetudinē aut q̄ nō ē. Si ea q̄ ē seq̄nda ē: p̄ceptis nihil opus ē: q̄ cū cōsuetudinē seq̄mur ea nōs seq̄tur, Si q̄ nō est i cōsuetudine q̄remus ut q̄sq̄ duo uerba i q̄tuor formis sinxerunt, similiter quis hęc nolēus: tamē erunt seq̄nda ut i iupiter malspiter q̄s siq̄s seruet analogias p̄ isano sit rephēdēdus, non ergo ē ea sequenda: q̄ si oportet, i, ut a similibus similiter oia declinent uerba seq̄ ut ab his similibus similia debeat fingi q̄ nō fit, nā & similibus alia fiunt similia: alia dissimilia, & a dissimilibus p̄ti similia p̄ti dissimilia: a similibus similia: ut a bono & malo bonū malū: a similibus dissimilia ut a lupo lepus, lupo lepori, Cōtraria a dissimilibus dissimilia: ut priamus paris priamo paria dissimilibus similia: ut Iuppiter iouis ioui, Eo ēt magis analogicos dissimilia fingūt: sed ēt ab eisde uocabulis dissimilia, neq̄ a dissimilibus similia sed ēt eadē ab iisdē uocabulis dissimilia fingi appet, q̄ cum duæ sint albæ ab una dicunt albani ab altera albēses: cum triæ fuerunt athenæ ab una dicti athenei, ab altera atheniēsi, a tertia athenēopolitæ, Sic ex diuersis uerbis multa facta i declinādo iueniunt eadē, ut cum dico a saturni, luo luā & a soluēdo abluo ablūā, oia fere n̄ra oia liberalia & muliebria multitudinis cum recto casu fiunt dissimilia, cum dādi similia ut mares terētii foziæ terētiaz, eadē i dādi uiris terētis &

mulieribus tēstētis. Dissimile Plautus & Plautius. & cōmune ut huius plauti & plauti. dēiq; si est analogia. qđ i multis uerbis & similitudo uerbog; seqtur q; i pluribus est dissimilitudo. ut non sit i sermone sequenda analogia. postremo si est i oratōe. aut i oībus eius partibus est. aut i aliqua est parum & i oībus non est. i aliq; esse parum est ut album esse aethiopem esse. nō satis est q; habet candidos dentes. non est ergo analogia cum a similibus uerbis quā declinantur similia fore pollicentur qui analogias esse dicunt. & cum similibus tum denique dicentes se uerbo uerbum ex eodem sit genere eadem figura transitum. de casu in casum si militer ostendi possit. qui hāc dicunt utrunque ignorant. & in quo loco similitudo debeat esse & quemadmodum spectari soleat. simile sit nec ne. quā cum ignorant seqtur. ut cum analogiam dicere non possunt seq debeamus. Quāro enī uerbum utrum dicant uocem quā ex syllabis est ficta eam quam audimus. an q; ea significat quam itelligimus. an utrunq;. si uox uoci esse debet similis nihil refert qđ significat mas an foemina sit. & utrum nomen an uocabulum sit quod illi itereffe dicunt. Sin illud qđ significat debet esse simile. Theona & a theōa quos dicūt ēē pene ipsi geminos iueniūt ēē dissimiles. si alter erit puer alter senex. aut unus albus & alter aethiops. Item aliqua re alia dissimile. Sin ex utraque parte debet uerbum esse simile nō cito. iuenietur q; i alter utra re claudicer nec perenna & alphaena erit simile. q; alterum nomen uirum alterum mulierem si gnicat. Quare quoniam ubi similitudo esse debeat nequeunt ostendere ipudentes. sunt q; dicunt esse analogias alterum illud quod dxi quēadmodū simile expectari oportet ignorare apparet ex eorum praecepto qđ dicunt cum transierit e noīandi casibus in eos quos appellant uocandi: tum deniq; posse dici rectos esse similes aut dissimiles. esset enī: ut si qs Menachitos geminos: cum uideat dicat se nō posse iudicare similes ne sint: nisi q; ex his sint nati cōsiderarit: nunc discrepat inter se nihil inq; quo magis minusue sit simile: quod conferas cum altero ad iudicādū extrinsecus oportet sumi. Quare cum ignorēt quēadmodū similitudo debeat sumi: de analogia dicere non possunt. hāc apertius dixissem nisi breuius eo nunc mallē qđ infra sunt planius usurpāda. quare qđ ad uniuersam uerbog; naturam attrinet hāc attrigisse modo satis est. quod ad partis singulas orationis deiceps dicā. cuius quoniam sunt diuisiones plures: nunc ponam potissimū iā qua diuiditur oratio seruanda: ut natura i quattuor partis. Vnam quā habet casus: alterā quā habet tempora: & tertiam quā hēt neutrum: & quartam in qua est utrūq;. has uocant quidam appellandi. dicēdi adminiculandi. iungendi appellandi dicitur ut homo & nestor. dicēdi ut scribo & lego. iungendi atq; adminiculandi. ut docte & commode. Appellandi partes sunt quatuor e quis dicta a quibusdam prouocabula quā sunt ut quisque uocabula ut scutum ut gladium. nomina ut Romulus Remus. Pronomina ut hic hāc duo media dicuntur nomina. prima & extrema articuli. Primum genus est infinitum. Secundum ut infinitum. Tertium ut effinitum. Quartum finitum. hāc singulatim triplicia esse debent: q; sexum multitudinem casum. Sexus utrum uirile an muliebri. an neutrum sit ut doctus. ta. tum. multitudinem unū an plura significet. ut hichi hāc. casum utrum recto sit ut marcus. an obliquo ut marco. an cōmuni ut iouis. iis dictis partibus singulas pspice quo facilius nūq; esse analogias q; seq deamus uideas. Nēpe esse oportebat uocis formas ternas. ut in hoc hūanus hūana hūmanum. sed habet quādam binas: ut ceruus cerua. quādam singulas ut aper. & sic multa. Non ergo est i huiusmodi generibus analogia. Et in multitudine ut unum significat pater: plures patres sic oīa debuerint ēē bina. sed & singularia solum sunt multa. ut cicer. siser. Nemo. n. dicit cicera. siser. & multitudinis sunt ut salina. Non. n. ab his singulari specie dicit salina & balnea. neq; ab eo qđ dicunt balneum habet multitudinē cōfuetudo. nam quod est. ut prādiū balneū debuerint esse plura ut prādia balnea. qđ non est. Ergo in his quoq; analogia. Alia casus habet & rectos & obliquos. alia rectos solum. alia modo obliquos habet utroq; ut luno iunonis. Rectos modo ut iupiter maspiter. obliquos solum. ut iouis iouem. Non ergo i his ē analogia. nūc uideamus in illa quadripartita. Primum si esset analogia. ut in his tribus articulis. ut est qs quem cuius. sic diceretur quā quē cuius. & ut est a qs cui. sic diceretur quā quā. nam est proportōe simile. ut dea bonā quā sit dea bona quā est. & ut est quē qs sic quos ques quare qđ nunc dī q; hoīes dici oportuit ques. Præterea ut est ab is ei sic ab ea eā diceretur. quod nunc dicitur ei pronunciaretur. ut in hīs uiris sic eis mulieribus. & ut est in rectis casibus ea. id in obliquis esset eius. & iis nunc non modo i uirili sicut in muliebri dicitur eius: sed etiā i neutris articulis. ut eius uiri. eius mulieris. eius pabuli. cum discriminentur i rectis casibus is ea id. de hoc genere percius tetigi. q; librarior hāc spōforia idulgentius elaturos putauī. de noīatiuus q; accedūt pxiē ad finitā naturā articuloz atq; appellant uocabula ut hō & equus eoz declinationū genera sunt q̄ttuor. unū noīandi. ut ab equo egle. atq; casuale ut ab equo equū. tertiū augēdi. ut ab albo albius. q̄rtū minuēdi. ut cista cistula. Primū genus ut dixi. i. cū aliq; parte ofonis declinata sunt recto casu uocabulū. ut a balneis balneator. hoc fere triplices hēt radices quod & a uocabulo oritur. ut a uenatore uenabulum. & a nomine: ut a tibre tibur. sed a uerbo: ut a currendo cursor in nullo horum analogiam seruare uidebis: primum cum dicatur ut a boue & a sue ouile & suile: sic a boue bouile nō dicitur. & cum similit sit auis & ouis neq; dicitur ut ab aue auarium: ab oue ouile ab aue auile non est: neq; ab oue ouarium: & cum debuerint esse ut a cubatione cubiculum sic a fisione fediculum non est. Quoniam taberna ubi uenet uinum a uino uinaria a creta cretaria ab unguento unguentaria dicitur. Analogicon si esset uocabula: ubi caro uenit carnaria: ubi pelles pellaria: ubi calcei calcearia diceretur. non lauiena. a pelle suina & sutrina. Et sicut est ab uno unia: tribus trini: quattuor quadri: sic a duobus diuini non bini diceretur. nec non ut quadrigæ trigæ sic potius diugæ q; bigæ: permulta sunt huiusce generis quā quoniam admonitus perspicere potest mitto. Vocabula quā a nominibus oriuntur: si a similibus nominibus similia esse debent dicemus. Quoniam gemina sunt Parma alba Roma parmenses aut quoniam similis est roma nola parma dicemus. ut Romani nolani: sic parmani: & a pergamo ab ilio similiter pergamenus ilienus. aut ilius unus. & ilia mas & foemina: sic pergamus & pergama uir & mulier & quoniam si

ANALOGIAE

multa nomina sunt alia libya dicemus asiaticos & libyaticos homines quæ uocabula dicuntur a uerbis fiunt: ut a scribendo scriptor: a legendo lector hæc quoque non seruare similitudinem licet uidere: ex his cum similiter dicat. ut ab amando amator. a salutando saluator. a cātando cātator. & cum dicat lassus sum. metēdo. ferēdo ex his uocabula nō reddūt pportioem quo nō fit. ut messor fertor. multa sūt itē i hac specie. i qbus potius cōsuetudinē sequimur q rōnem uerborū. Præterea cū sint ab eadē origine uerborū uocabula dissimilia supiorē: q simul hēant casus & tpa quo uocant participia & multa sint cōtraria. ut amor amo. sero seror. ab amo & eiusmodi oībus uerbis oriunt p̄sens & futurū & amās & amaturus. & ab eis uerbis tertiu qd dēt fingi p̄teriti. In lingua latina rep̄iri nō pōt. nō ergo ē analogia. sic amabor legor & eiusmodi uerbi est uocabulū eius generis p̄teriti tps fit ut amatus erā. sum. erō neq̄ p̄sentis & futuri ab his fit nō ē ergo analogia. p̄sertim cū tātus numerus uocabulorū in eo genere interierit. qd dicimus in his uerbis quæ cōtraria nō hēnt. loquor & uenor. tamē dicimus loquēs & uenās locuturus & uenaturus: qd scdm analogias non est. quoniā dicimus loquor & uenor: unde illa quæ erāt supiora minus seruāt. qd cum ex his q cōtraria uerba habēt alia efficiunt terna. ut ea quæ dixi. alia bina ut ea quæ dicā currēs ambulans. cursurus ambulaturus. tertia enī præteriti nō sunt ut cursus sum. ambulatus sum. nec in his qd quæ sēptis qd fieri ostēdūt seruatur analogia. Nā ut est a cātando cātans. ab amando amans nō est. & sic multa ut in his singularibus. sic in multitudinis. Sicut. n. cantitantes seditantes nō dicunt. quoniā ē uocabulorū genus qd appellāt cōposititiū & negāt cōferri id oportere cū simplicibus de qbus adhuc dixi de cōpositis separatim dicā. cū a tibiis & canendo tibicies dicunt quærūt si analogias seq̄ oporteat. cur nō a cythara & psalterio & pādura dicamus cytharicē & sic alia. si ab æde & tuendo ædituus est cur ab atrio & tuendo potius atrituus sit q̄ atricēsis. si ab auibus capiendis auiceps dicat. debuisse aiunt ex piscibus capiendis pisciceps. ut aucupē sic piscicupē dici ubi lauet ut æs æraria non ære lauinās noiari. & ubi fodiat argentū argētifodinas dici. neq̄ ubi fodiat ferrū ferrifodinas. q lapides cædūt lapicidas. q ligna lignicidas nō dici. neq̄ aut aurificē sic argētificē nō doctū dici indoctū. nō falsum isulsum. sic ab hoc quoque fonte quæ pfluant aiaduerrere est facile. Relinquitur de casibus in quo aristarchei suos cōtendūt neruos. Primū: si in his eēt analogia dicūt dixissē omnes nominatiuos & articulos habere toridem casus nunc alios habere non solum: ut litteras singulas omnes alios tris ut prædium prædii prædio. Alios quatuor: ut mel mellis melli melle. Alios qnq: ut qntus qnti qnto qntū qnte. Alios sex: ut unus unius uni unū une uno. Nō esse ergo in casibus analogias. Secūdo q Grates dicebat: cur quæ singulos hēnt casus ut līæ græcæ nō dicant alpha & alphi alphas. si idē mihi respōdebāt q crateti nō eēt uocabula nra: sed poenitus barbara q̄ rā cur inde nra noiā & p̄fage & cæterorū quos uocat barbaros cū casibus dicāt. quare si eēt in analogia aut ut poenicoz & ægyptioz uocabula singulis casibus: dicerēt aut pluribus: ut gallogz ac cæterorū. Nā dicunt ab ala uo alaucus & sic alias. In qd scribēt dicēt: q poeni cū sint singulis casibus ideo eas litteras græcas noiari. sic græci nra senis casibus: nō qnis dicere debebāt: q cū nō faciūt nō ē analogia: quæ si eēt negāt ullū casum duobus modis debuisse dici qd fit cōtra. Nā sine reprehensiōe uulgo alii dicūt in singulari hac ouī & aui: alii hac oue & aue. In multitudinis puppis restis & hæc puppes restes. Itē q in patritio casu hoc genus dispariliter dicunt ciui tarū parentū & ciuitatiū parētiū. In accusandi hōmōtes fontes: & hos mōtis fontis. Itē cū si sit analogiā debeant a similibus uerbis similiter declinatis similia fieri & id non fieri ostendi possit dispiciendā esse eā rationem at q ostēditur. Nam qd potest similius esse q̄ mēs dens gens. cum horum casus patritius & accusatiuus i multitudine sint dispariles. Nā de prio fit gētium & gentis: utrobique ut sit. a secūda mētū & mētes. ut in priore solo fit idē a tertio dētiū & dentes ut in neutro sit. sic item quoniā simile est recto casu surus. lupus. lepus rogant cur non dicant pportione. Itē suro. lupo. lepo. Sin respōdeat similia nō esse q̄ eo uocemus dissimiliter su re. lupe lepus. Sic enim respondere uoluit Aristarchus Crateti. nā cū scripsisset similia esse phylomedes heracles melicertes dixit nō esse similia. Inuocādo enī cū e breui dici phylomedecū e lōgo heraclide. cū breui melicerte. In hoc dicunt Aristarchū non intellexisse qd quereret si nō solueret. Sic. n. ut qd in obliq casibus discrepauit dicere potuit p̄pterea rectos casus uoci esse similis cum quæreret duo inter se similia sint nec ne nō debere extrinsecus assumi. cur similia sunt. item si esset analogia similiter ut dicunt aues. oues. sues dicerēt itē ut ouium. auū. suū. si analogia est inq̄. Cur populus dicit dei penates. dei consentes. cū sit ut hic reus. ferus. deus. sic hi rei feri dei. item quærunt si sit analogia cur appellant omnes ædes deum consentiū & non deorū consentiū. item cur dicatur mille denariū. nō mille denariorum. ē. n. hoc uocabulum figura. ut uatinius manilius denarius. debet igitur dici. ut uatiniū maniliū multi assariū. ab eo assariū. item secundum illorum rationem esse. sed mille assariū. ab uno. n. assario multi assariū. ab eo assariū. item secundum illorum rationem dēmus scd̄is syllabis lōgis hēctore. nestorē. est. n. ut quæstor prætor nestor. quæstorē prætorem nestorē. quæstoris p̄toris nestoris & nō debuit dici qbusdas qsdas. Est. n. ut ei qui his quis. at sicut. quibus ibus. Cum dicatur da patrifamilias. si analogias sequi uellent non debuerunt dicere de patrifamilias. q̄ est ut attiniæ catiniæ familiæ. sic ona attinia catinia familia. item plures patresfamilias dicere non debuerunt. sed ut Sisenna scribit patresfamiliarum. neque oportebat consuetudinem notare alios dicere boum greges. bouerum & similia. alios ioum. alios iouez. cū eēt ut iouis bouis struis & iouē bouē struē. ioui boui strui. Nec cū hæc cōueniret i obliq casibus dubitare debuerūt. i rectis ppingus. nūc in cōsuetudine aliter dicerē p iouis iupiter. pro bus bos. pro strues struis. Deinceps dicam de altero genere uocabulorū in quo contentiones sunt: ut albū albius albiissimum. in quo id analogia nō seruari apparet: nam cū sit simile falsum caldū. & dicat ab iis falsius caldius. falsissimum caldissimū debuit dici. Quoniā simile est bonū malū ab his bonius & malius bonissimū & malissimū. nōne dicit bonū melius optimū: in aliis uerbis nihil est: ut dulcis dulciior dulcissimus: in aliis primū ut peius pessimum: in aliis mediū celsior celsius celsissimus: in aliis bina sūt quæ sint ab eadem uoce declinata

& ea ita ut alias desint secundū & tertiu: ut in hoc mane manius manifestissime. Alias ut duo pria absint: ut ab optimo optius optimi. Alias ut primum & tertium desint: ut a melum melius melissimū. Præterea si dicerent similiter cum similia essent. Macer sacer tener: & macerrimus. sacerrimus. tenerimus nō discreparet i his maior & magis sacer tenerimus. neq; alia trisyllaba fierent. & si in his dominaret similitudo diceremus ut cā didissimus cādissima. pauperrimus pauperrima. si cādus cādida. pauper paupera. & ut dicimus doctus docta doctissimus doctissima. sic diceremus frugalissimus frugalissima. frugus & fruga. ea si proportionem essent uerba & uno uocabulo dicimus uirum & mulierem sapientē & diligentē & sapientiorē & diligentiorē. sic diceremus. Item cum peruenerimus ad summum. qđ facimus aliter. nā uigē dicimus sapiētissimū & diligētissimū. foeminā sapiētissimā & diligētissimā. qđ ad uocabulorū huius generis exēpla pertinet multa sunt reliqua. sed eadem quæ dicta ad iudicandum satis sunt. q; analogias in collatiōe uerborum sequi nō debemus. Magnitudines uocabula cum possint esse terna ut cista cistula cistella in mediis nō sunt ut i his macer macri colus macellus. niger nigricolus nigellus. Item minima in quibusdam nō sunt. ut auis auicula auicella caput capitulum capitellum. In hoc genere uocabulorū. q; multa desunt dicendum est non esse in eo potius sequendā cōsuetudinē q̄ rationē. quod ad uocabulorū genera quatuor pertinet. ut in hoc potius cōsuetudinē q̄ analogiā dominari facile animaduerti possit dictum. Sequit̄ de nominibus quæ differunt a uocabulis ideo q; sunt finita ac significans res proprias. ut Paris Helena. cum uocabula sint infinita ac res cōmunis designentur. ut uir mulier. e quibus alia nomina a nominibus. ut illum ab illo & illa ab illo alia a uocabulo. ut ab albo albius. & ab atro attrius in neutris seruata est analogia. Nam & cum sit a Romulo Roma proportionem nō est qđ debuit eē perpēni filia non perpēnæ. Perpēna mulieris nomē esse debuit & nata esse a Perpenno qđ est ut arbernus percernus ppernus Arberna & pperna & pperna: qđ si Marcus pperna uirile ē nomen & analogia seq̄nda. Lucius Elia & Quintus Mutia uirilia nomina esse debebunt. Item quæ habēt ab rhodo. andro cizico rhodul cizice nus similiter cizicius diceret ciuis unusquisq;. Nam ut ab athenis athenæus dicitur rhetor nomine & si non sit atheniensis in hoc ipso analogia nō est. qđ alii nomina habent ab oppidis. alii aut nō habēt. aut non ut debēt habent. habēt pleriq; libertini a municipio manumissimi. in quo ut societātū & sanorū seruī nō seruauerunt. portionem & rationem. & Romanorum liberti debuerunt dici: ut a fauentia fauentinus. a reate reatinus. sic a Roma Domianus. ut nominant a libertinis orti publici seruis romani qui manumissi ante q̄ sub magistratus nomina q; eos liberauerunt succedere coeperunt. hinc quōq; illa nomina lesis. Vfenas Carinas Mœcenas. quæ cū eēt a loco ut Vrbinas & tamē urbinus ab eis debuerunt dici ad nrorū nomīnū similitudinē.

Marci Terentii Varronis analogiæ Liber Secundus incipit.

Nesciunt docere q̄ discere quæ ignorāt. in quo fuit Crates nobilis grāmaticus qui fretus Chrysippo homine acutissimo qui reliquit perianomalias: hi libri contra analogiā atq; Aristarchū est nixus: sed ita ut scripta indicant eius ut neutrius uideat̄ peruidisse uoluntatē qđ & Chrysippus de inæqualitate cū scribit sermones propositum habet ostendere similes res dissimilibus uerbis & similibus cōdissimiles esse uocabulis notatas: id qđ est uerbū: & cum Aristarchus de æqualitate cōscribit & de uerborum similitudine quarūdam iclinationes seq̄ iubet: quoad patitur cōsuetudo. Sed hi qui in loquēdo partim sequi iubet nos cōsuetudinē: partim rationem: nō tā discrepant q; consuetudo & analogia cōiunctiores sunt inter se q̄ hi credunt q; est nata ex quadam cōsuetudine analogia & ex hac cōsuetudo & dissimilibus & similibus uerbis eorū q; declinationibus cōstat. neq; anomalia neq; analogia est repudiando nisi si non est homo ex anima: qđ est homo ex anima: qđ est ex corpore & aia. Sed ea quæ dicam quo facilius peruideri possint prius de trinis copulis discernendū. Nam cum cōfusus ex utraq; parte plerāq; dicuntur quæ alia ad alia referri debent sumā primū de copulis naturæ & suis. Hæc enim duo sunt quæ exigunt diuersa. qđ aliud ē dicere uerborum analogias: aliud dicere uti oportere analogiis. Secundū de copulis multitudinis ac finis utq; omniū uerborum dicat̄ esse analogiā: an usus: an maioris partis. Tertiu de copulis personarum quis eis debēt uti: quæ sunt plures. Alia enim populi uniuersi. alia singulorū. & de his nō eadem oratores & poetæ. qđ eorum nō idem ius. Itaq; populus uniuersus debet i omnibus uerbis uti analogia etsi Perperam est cōsuetus corrigere seipsum. Cum orator nō debeat in omnibus uti: qđ sine offensione uō potest facere: cum poetæ trāsire lineas impune possint. populus enim in sua potestate singuli i illius. Itaq; ut suā quisq; cōsuetudinē si mala est corrigere debeat: sic Populus suam. Ego populi cōsuetudis nō sum. ut dominus. at ille meæ est. ut rationi obtēperare debet gubernator. gubernatori unusquisq; in nauis. sic populus rationi non singuli populo. quare ad q̄cūq; sumā in dicendo referā. si animaduertes intelliges utrum dica tur analogia esse. an uti oporteret redigeretur. id in populum alitur. ac inde omnibus dici in eum qui sit in populo. Nunc iā primū dicā pro uniuersa analogia. cur nō modo uideat̄ esse reprehendēda: sed etiā cur in usu quodāmodo seq̄da. Secūdo de singulis criminibus quibus rebus possint quæ dicta sunt contra solui dicā ita ut generati cōprehēdant. & ea quæ i priori libro sunt dicta. & ea quæ possunt dici atq; illic præterit.

Rimū qđ aiunt q; bene loq; uelit cōsuetudinē seq̄ oportere non rationum similitudinē: qđ alterum si negligat sine offensione facere nō possit. alterq; si sequatur quod sint reprehensione non sit futurq; erat. quod q; in loquēdo consuetudinē quā oportet uti seq̄tur nō sine ea ratione. Nā uocabula ac uerba quæ declinamus. similiter ea in cōsuetudinē esse uidemus. & ad ea referimus. Et si qđ erratū. nō sine ea corrigimus. Nā ut q; tricliniū cōstarūt si quē lectū de tribus unū imparē posuerūt. aut de paribus nimiū aut parū pduxerūt una corrigimus. & ad cōsuetudinē cōem & ad aliorū tricliniorū analogias. Sic si quis i oratione i pronunciando ita declinat uerba ut dicat disparia. qđ peccat redigere debemus ad cæterorum similiū uerborū rōnem cū duo peccati genera sint declinationū. unū qđ

ANALOGIAE

in cōsuetudinem perpera receptū est. Altez qđ nondū est: & pperā dicat. unū dant non oportere dici qđ sit i cōsuetudine. Alterum nō cōceditur. qñ ita dicat ut sit simile cum id faciat. ac si qs puerorū per delitias pedes male ponere atq; imitari uacias cōpit: hos corrigi oportere si cōcidat. Contra si qs in consuetudine ambulādi iam factus sit uacia aut cōpernis. si eum corrigi nō concedat. nō sequitur ut stulte faciant. q pueri in geniculis alligāt suprastra ut eorū deprauata nō corrigāt crura: cū deculpādus. nō sit medicus q e lōginq̃a mala consuetudinē æggz i meliorem traducit. q̃re reprehēdēdus sit q orationem minus ualentem propter malam consuetudinē traducat i meliores pīctores Appelles Protogenes. sic alii artifices egregii non reprehēdi. qđ consuetudinē miratū conos Diorofarim me etiā superiōrē non sunt secuti. Aristophanes improbandus q potius in qbusdam ueteris ritatem q̃ consuetudinē secutus. qđ si uiri sapiētissimi & in re militari: & i aliis rebus multis contra ueterē consuetudinē cum eēt usi laudati despiciendi q̃ potiorē dicunt oportere esse consuetudinē ratione. An cum qs perperā consueuerit qđ facere in ciuitate non modo patiemur sed etiam pōena afficiemus. Id est si quis perperam consueuerit dicere uerbū nō corrigemus: cū id fiat sine pōena: & hi q pueros in ludum mittunt ut discant quæ nesciunt uerba: quēadmodū scribāt. Idem barbaros q̃ ignorabunt uerba quēadmodū oportuit dici nō docebimus ut sciāt qua rōne conueniat dici: sed ut nutrix pueros a lacte non subito euellit a consuetudinē cum a cibo pristīo i meliorem traducit: sic in maioris loquendo annis commodis uerbis ad ea quæ sunt cum rōne modice traducere oportet: cum sit in consuetudinē contra rōnem. Alia uerba ita ut ea facile tolli possint. Alia ut uideantur esse fixa quæ leuiter hærent ac sine offensione cōmutari possint. Si enim ad rōnem corrigi oportet quæ tum ad rōnem sunt ita ut i præsētia corrigere nequeas: qñ ita dicas: his oportet si possis nō uti. Sic. n. oboleſcent ac postea iam oblitterata facilius corrigi potuerunt quas nouas uerbi declinationes rōne itroductas respuit forum. his boni poetæ maxime scānici consuetudinē subigere aures populi debent: quod poetæ multum possunt in hoc propter eos quædam uerba i declinatione melius: quædam deterius dicuntur. Cōsuetudo loquendi est i motu. Itaq; solet fieri ut meliore deteriora meliora uerba perperā dicta apud antiquos aliquos propter poetas non modo nunc dicantur recte: sed etiam quæ rōne dicta sunt tū nū perperam dicuntur. Quare qui ad consuetudinem nos uocat. ita rectam sequemur. In eo quoq; enim est analogia si ab eo in uocet quæ est deprauata nihilomagis sequemur. nisi cū erit necesse sequi in cæteris rebus mala exempla: nā ea quoq; cum aliqua uis uirget iuiti sequamur. Neg. n. Lysippus artificium priorum potius est uitiosa secutus q̃ artem. Sic populus facere debet: etiam singuli sine offensione quod fiat populi q̃ amissa modo quarant. sed etiam quod iudicium dent idē ex sermone. si qđ deperit non modo nihil impendunt ut regant. sed etiam cōtra iudices repugnāt. ne restituat uerbū qđ nouū & rōne itroductum quo minū ut recipiamus uitare non debemus. Nam ad usum i uestimentis ædificiis supelleſtilis nouitati non ipedit uetus cōsuetudo. Quem enī amor assuetudinis potius in pānis possessore retinet. Quē ad noua uestimenta traducit. An nō sæpe ueteres leges abrogatæ nouis cædunt. Nōne iusſitatis formis uasorū recentibus a grācia allatis oblitteratæ antiquæ consuetudinis synorum & capularum species. His formis uocabulorum in contumacitati uti nollent quæ docuerit ratio propter consuetudinem ueterem. Et tantum iter duos sensus iteresse uolunt ut oculis semper aliquas si guras supelleſtilis nouas cōgrāt. contra auris expertes uelint esse. Quotus quisq; iam seruus habet priscis nominibus quæ mulier suum instrumentum uestis atq; auri ueteribus uocabulis appellat sed iductus non tā irascendum q̃ huiusce prauitatis patronis. Si enim usquequaq; nomen esset analogia tum sequebatur. ut in uerbis quoq; non esset nō cum esset usquequaq; ut est. non i uerbis. quæ enim est pars mundi quæ non innumere habet analogias. Cælū i mare an terra quæ in his nōne in cælo: ut ab æquinoctiali circulo ad solstitia lē: & hīc ad septentrionalē diuisum sic contra a paribus partibus. Idem a bruma uersum contraria parte non quantum polo superior abest & abest a septentrionali circūit cum his ad solstitiū tantundem abest inferior ab eo quem antiarctico uocant astrologi & is ad brumalē. nō quēadmodū quoq; signum exortū hoc anno quot quot annis eodem modo exoritur. Nō aliter sola bruma uenit ad æquinoctium. an contra cū ad solstitiū uenit ad æquinoctialem circulum & idē ad brumā. Nōne luna ut a sole discedit ad æqlonē & idē redit i eandem uiam sic idē fertur ad austrum & regreditur idē. sed qđ plura de astris ubi difficilius reperitur quid sit: aut fiat i motibus dissimiliter. At in mari credo motus non habent dissimilitudines gemias q̃ i. xxiii. horis lunaribus quotidie quater se mutat. At cum sex horis æstus creuerunt totidem decreuerunt rursus idē. Itemq; ab his analogiam ad diem seruant: ad mensem non item alios motus. Sic item cum habeant alios iter se conuenientes: de qbus in libro quē de æstuariis feci scripsi. Non in terra in sectiōibus seruata analogia. Nec cuiusmodi i præterito tempore fructuū genera reddidit: similia i præsēti reddat: & cuiusmodi a tritico iacto reddit segetes: sic ordeo sato pportione reddidit parilis. Non ut europa habet flumina: lacus: montes: campos: sic habet asia. Nam in uolucris generatim seruatur analogia non ex aqlis aqlæ atq; ex turdis qui procreantur turdi. sic ex reliquis suis cuiuscūq; generis. An aliter hoc fit quam in aere in aq̃. non hic Conchæ inter se generatim innumerabili numero similes. Non pisces sane murena sit lupus aut merula. Non bos ad bouem collatus similis. Et qui ex his progenerantur inter se uituli etiam: ubi dissimilis foetus: ut ex equa mulus: tamē ibi analogia quod ex quocūq; asino & equo nascitur idē mulus aut mula ut ex equo & asina hinnuli. Non sic ex uiro & muliere omnis similis partus: quod pueri & puellæ non horum ita inter se. non omnia similia mēbra ut separatim utroq; suo genere similitudines intra paria: Non omnes cum sint ex anima & corpore pariter quoq; horum proportionē similes. Quid ergo cum omnes animæ hominum sint diuisæ i octonas partes hæc iter se non proportionē similes. quinque quibus sentimus. sexta qua cogitamus. septima qua progere ramus. octaua qua uoces mittimus. Igitur quoniam qua loquimur uocem orationem hanc quoq; necesse est natura habere analogias. Itaque habet an non uides ut græci habeant eam quadripartitam: unam in qua

fit casus: alteram in qua tempora: tertiā in qua neutrum: quartam in qua utrumque. sic nos habere: & qd uerba ne scis: ut apud illos sint alia finita. alia ne sic utra esse apud nos eadem nō dubito. qui animaduertūt. Item i eam innumerabilem similitudinē numeq. ut trium tempore. uerba. ut trium personarum. q. enim potest nō una animaduertisse in omni oratione esse: ut legebam lego legā. si lego legis legit. Cum hæc eadē dicant alias ut singula. alias ut plura significantur. Quis est enim tam tardus q. illas quoque non animaduertit similitudines qbus utimur imperando. qbus in optando. qbus interrogando. qbus in infectis rebus. quibus in perfectis sic i aliis discriminibus. Quare qui negat esse rationem analogiæ non uidet naturam non solum orationis sed et mun di. q. autem uident & seq. negant oportere pugnāt contra naturam non contra analogiā & pugnāt uolissimis nō gladio. Cum pauca excepta uerba ex pellago sermonis puluinis trita efferant. cū dicāt propterea analogias nō esse similiter. ut si quis uiderit mutilū bouē aut luscū hoīem claudicantē equū neget i corribus bouū hoīum & equoꝝ naturā similitudis p. portione constare. Qui autē duo genera dicit eē analogiæ unū naturale. quod ut ex natis nascuntur lētis: sic & lupinū. Alterū uolūtariū. ut in fabrica cū uident scānā ut in dexteriore parte sint ostia sic esse i sinistiore simili ratione factā de his duobus generibus naturalē esse analogicē. ut sit in moti bus cæli uoluntaria non esse qd. & quæq. fabro lubitū sit possit facere partē scānæ. sic in hoīum partibus esse analogias. qd. eas natura facit in uerbis nō esse qd. & homines ad suā quisq. uoluntatē fingat. Itaq. de eisdē rebus alia uerba habere græcos: alia syros: alia latinos. Ego declinatus uerboꝝ & uolūtarios & naturalis esse pu to. uolūtarios qbus homines uocabula imposuerint rebus quādā: ut a Romulo roma: a tybure tyburtes. Natu rales ut ab ipso sitis uocabulis quæ iclinantur i tempora aut i casus ut a Romuli Romulo romulum. & a di eo dicebam dixeram. Itaq. i uoluntariis declinationibus iconstantia est. In naturalibus cōstantia quas utraq. quoniā hi non debeant negare esse i oratione q. i mundi partibus omnibus sit. Et declinationes uerborum in numerabiles dicendum est esse in iis analogias. Neq. statim ideo ea in omnibus uerbis est sequenda. Nam si qua perperam declinauit uerba consuetudo ut ea aliter sine offensione multoꝝ hic orationem uerboꝝ præ mittendā ostendit loquendi ratio. Quod ad uniuersalē pertinet causam. Cur similitudo & sit i oratione & debeat obseruari & quā ad finem quoque satis dictū. quare qd. seqtur de partibus singulis deinceps expediemus ac singula crimina quæ dicunt soluemus. In quo animaduertit natura quadruplicē esse formam ad quā in declinando accomodari debeat uerba. qd. debeat subesse res quæ designet. & ut sit ea res in usu. & ut uocis na tura ea sit quæ significauit ut declinari possit. & similitudo figura uerbi ut sit ea quæ ex se declinata genus pro dere certum possunt quo neq. a terra terrus ut diceretur postulandū est qd. natura nō subest. ut in hoc alterū maris alterū foeminæ debeat esse. Sic neq. propter usum ut Terentius significat unū plures Terentii postulan dū est. ut si dicamus faba & fabæ. nō enim in similibus utrumque. Neq. ut dicimus ab terētius terētū: sic postu landū: ut iclinemus ab a & b q. nō omnis uox natura habet declinatus. Neq. in forma collata quærendum so lū qd. habeat i figura simile: sed et nōnūq. in eo quæ habeat effectum. Sic enim lana gallicana & apula uidef im perito similis propter speciem cū peritus apulā emat pluris: qd. in usu firmior sit: hec nunc stricti dicta apertio ra fient infra. Incipiam hinc qd. rogant ex qua parte oporteat simile esse uerbum ab uoce an significatione. rez spondeamus a uoce. sed tamen nōnūq. quærimus genere: similia ne sint. q. significant ac nomen uirile: cū ui rili cōferimus: foeminæ cū muliebri: nō qd. id q. significat uocē cōmoueant. Sed quod nonnūq. in re dissimi lis figuræ formas id dissimiles imponunt. Dispariles ut calcei muliebres sint an uiriles dicimus ad similitudinē figuræ: cum tamen sciamus nōnūq. & mulierē habere calceos uiriles & uirū muliebres. Sic dici uirū perpen nā aut plenam muliebri formā. Et contra parietē & abietē esse formā simile qd. alterū uocabulū dicatur uirile alterum muliebri & utrumque natura neutrum. Sic itaq. ea uirilia dicimus. nō quæ utrum significāt sed qbus. p. ponimus hic & hi. Et sic muliebri in qbus dicere possumus hæc aut hæ. quare nihil est qd. dicūt tbeona & dio na nō esse similis. si alter est æthiops alter gallus. si analogia rerum dissimilitudines assumat ad discernēdū uo cis uerbi figuras qd. dicunt simile sit nec ne nomen nomini impudenter Aristarchū præcipere. oportere spe ctare non solum ex recto: sed etiam ex eorum uocandi calu. esset enī deridiculū si similes inter se parentes sint de filiis iudicare. qui erant quod non ab eo obligis casibus sit ut recti simili facie ostendant sed propter eos faci lius prospici similitudo potest eoz. quā uim habeant: ut lucerna in renebris allata non facit: quæ ibi sunt posi ta similia sint: sed ut uideātur quæ sunt: cuius definit quid similibus uidef q. in his ē extrema littera. crux fryx: q. s. q. audit uoces auribus discernere potest nemo cū easdem nō eē similes ex aliis uerbis itelligamus. qd. cum sit cruces & fryges & de his extremis syllabis exemplū sit. c. ex altero sit. ut ex. c. & s. crux ex altero. g. & s. frux fryx qd. item apparet. cum est dēptum. s. Nam sit unum cruci alterū frugi. qd. aiunt. cum in maiore parte ora tionis nō sit similitudo nō esse analogiā dupliciter stulte dicunt: qd. & in maiore parte est & in minore parte ē. & si in minore sit: tamen sit in maiore: nisi etiā nos calceos negabunt habere. q. in maiore pte corporis calce os nō habeamus. qd. dicunt nos dissimilitudine. Itaq. in uestitu: in suppellectile: delectari uarietate nō paribul subuculis uxoris respondeo: si uarietas: iucunditas: magis uariū esse in quo alia sūt similia alia nō sunt. Itaq. si cut abacum argento ornari: ut alia disparia sic orationem rogant si similitudo sit sequenda cur malimus hēre lectos alios ex ebore alios ex testudine: sic item genere aliquo alio. ad quæ dico nō dissimilitudines quoque seq. Sæpe itaq. ex eadem suppellectili licet uidere. Nam nemo facit tricliniū lectos nisi paris & materia & altitudine & figura. qui facit mappas triclinarias nō similis inter se. quis puluinos. quis deniq. cætera quæ unius generis sint plura. Cum inquit utilitatis causa introducta sit oratio sequendū non quæ habebit similitudinem sed q. utilitatem. Ego quidem utilitatis causa orationem factam concedo. sed ut uestimētum. quare ut hic similitu dines sequeremur. ut uirilis tunica sit uirili similis. Item toga togæ. sic mulierum stola ut sit stola proportioe: & pallium pallio simile. Sic cum sint nomina utilitatis causa. tamen uirilia inter se similia. Item muliebria iter

ANALOGIAE

sequi debemus quod aiunt, ut praefedit & perstitit: sic percubuit quoniam non sit, nō esse analogiam ut i hoc errat quod duo posteriora ex prioribus declinata non sunt, cum analogia polliceatur ex duobus similibus si militer declatis similia fore, qui dicūt qđ sit a Romulo Roma & non Romula, neq; ut ab oue ouilla, sica bo ue bouilla esse analogias errant quod nemo pollicetur e uocabulo uocabulum declinari recto casu singulari i rectum singularem, sed ex duobus uoculis similibus casus similiter declatis, similes fieri dicunt quod uocabula litterarum latinarum non declinentur in casus nō esse analogias, hi ea quae natura declinari nō possūt eo declinatus sequuntur proinde ut non ea dicatur esse analogia, quae a similibus uerbis similiter esset declata, quare nō solum in uoculis litterarū nō hac regreda analogia, sed i syllaba quidem ulla, quod dicimus hoc ha, huius ha, sicalia qđ sigs in hoc quoq; uelit dicere esse analogias rerum tenere potest, ut enī dicunt ipsi alia nomia quod quinque habēt figuras habere quinque casus, alia quatuor, sic minus alia dicere poterit esse litteras ac syllabas in uoce quae singulos habent casus in rebus plurimis quemadmodū iter se conferrent ea quae quaternos habebunt uoculis casus, Item ea inter se quaternos sicq; singulos habebunt, ut conferant inter se dicentes ut sit hoc, a, huic, a, esse hoc est huiusce, e, huic, e, quod dicunt esse quaedā uerba quae hēant declinatus ut caput hog; par reperiri qđ non possit non esse analogias respondendum, sine dubio si quod est singulare uerbum id non habere analogias minimum esse debent uerba in quibus sit similitudo quare in hoc tollunt esse analogias sed initium uocabulum recto casu apparet in hoc quae dedit ira caput neq; dispendi facit hilum quod ualet neq; dispendii facit quicquā idem, hoc obliquo apud Plautum, Video enim te nihil pendere praephilolacho omnes homines quod ex ne & hili quare dictus est nihil, qui non hili erat, Casus tum cum cōmutatur de quo dicitur, de homine, dicimus enim hic homo nihil est, & huius hominis nihil & hunc hominem nihil: si in illo commutarem, diceremus ut hoc linum & limum sic nihilum: non hic nihili: & huic lino & limo: sic nihilo non huic nihili, potest dici Patritius casus ut ei praeponuntur pronomia plura: ut hic casus Terentii: hunc casum terentii: hic miles legionis, huius militis legionis hunc militem legionis, Negant cum omnis natura sit aut mas: aut foemina: aut neutrum debuisse ex singulis uocibus ternas figuras uocabulorum fieri: ut albus alba album: nunc fieri in multis rebus binas ut Metellus metella, Ennius ennia nonnulla singula ut tragoedia: comedia sic esse Marcum numestum at marcam numeriam non esse dici: corbum turdum: nō dici corbam turdam, Contra dici pantheram menilam, non dici pantherum menilum nullius neutros filiū & filiam, non acta discerni marem ac foeminam, ut terentiam & terentiam, contra deorum liberos & seruoꝝ rum non itidem, ut louis filium & filiam iouem, iouem & iouam, Item magnum numerum uocabulorum i hoc genere non seruare analogias, Ad hac dicimus omnis orationis quāuis res natura subsit, tamē si ea i usu non peruenierit eo non peruenire uerba, Ideo equis dicitur & equa, In usu enim horum discrimine coruus & corna non quod sine usu id quod dissimilis natura, Itaq; quedam aliter olim ac nunc, nam & tum omnes mares & foeminae dicerentur columbae quod non erant in eo usu domestico quo nunc contra propter domesticos usus, quod internouimus appellatur mas columbus foemina columba, Nam cū tria genera transit, & idē est i usu discrimina totum deniq; apparet ut est in docto & docta & doctum, doctrina enim per hac tria transire potest & usus docuit discriminare doctas res ab hominibus & in his marem & foeminam in mare & foemina & neutro neque natura mare transit neque foeminae neque neutra, & ideo nō dicitur foeminus foemina foemininum sic reliqua, Itaque singularibus & secretis uoculis appellati sunt: quare in quibus rebus nō subest similis natura aut usus: in his uoculis huiusmodi ratio quaeri non debet, Ergo igit ut surdus uir surda mulier, sic surdum theatrum quod omnes tres ad auditum sunt comparatae, Contra nemo dicit cubiculū surdum ad silentium non ad auditum, ac si fenestram non habet dicitur caecū, ut caecus & caeca quod omnia habent lumen habere deberet: mas & foemina habent inter se natura quādam societatem neutra cum iis qđ sunt diuersa itereft quoq; de his perpauca sunt quae habeant quandam communitatem dei & serui nomina quod non item ut libera nostra transeunt eadem & causa quod ad usum attinet institui, Opus fuit de liberis, de reliquis nihil attinuit, quod i seruis gentilitia natura nō subest i usu, In nostris nomibus qui sumus i actio & liberi necessaria, itaq; ibi apparet analogia ac dicitur Terētius uir, Terētia foemina, Terentiū genus in praenominibus ideo non fit, itē quod ad hac instituta ad usum singularia quibus discernere nomina gētilitia ut a numero secunda tertia quarta, In uiris ut quintus sextus decimus sic ab aliis rebus, cum eēnt duo Terentii aut plures discernēdi causa ut aliquid singulare hērent notabāt forsitan ab eo qui mane natus diceret ut is malus esset qui luci Lucilios qui post patris mortē posthumus, E quibus quae cum item cecidisset feminis pportiōe appellata: declinarant praenomina mulierū antiqua mana lucia posthuma, Videmus enim maniam matrē larum dici, Luciam uolaminiam saliorū carminibus appellari, Posthumam a multis post patris mortē ēt nunc appellari, quare quocunq; progressa est natura cū usu uocabula simili proportionē propagata est analogia, Cū in quibus declinationibus uoluntarii maris & foeminae & neutri quae uoluntaria non debeant similiter declinari, Sed in quibus naturales sint declinatus hi qui esse reperiunt, Quocirca in tribus generibus nominum i quae tollunt analogias, qui autem eas reprehendunt quod alia uocabula singularia sint solū ut cicer alia multitudinis solum, ut schalae cum debuerint esse oia duplicia: ut equus eq Analogiae fundamentū esse obliuiscuntur naturam, & usu singulare est: quod natura unum significat ut equus: aut quod coniuncta quodammodo ad unum usum ut bigae, Itaq; dicimus una musa sic dicimus unae bigae, Multitudinis uocabula sunt unū istitū ut musae alterū finitū ut duae tres quatuor, Dicimus enī ut haec musae sic unae bigae & binae & triae bigae sic deinceps, Quare tam unae & uni & una quodammodo singularia sunt: quam unus & una unum, hoc modo mutat: quod altera in singularibus altera in coniunctis rebus, & ut duo tria sunt multitudinis: sic bina tria, Est tertium quoq; genus singulare ut in multitudine uter in quo multitudis: ut uter utri, idē uter poeta

singuli utri poetæ multitudinis est. Qua explicata natura apparet non debere omnia uocabula multitudinis habere par singulare. Omnes enim numeri a duobus sursum uersus multitudinis sūt, neque eorum quisque habere potest singulare compar. Iniuria igitur postulant: si qua sint singularia oportere habere multitudines. Itē qui reprehendunt quod non dicatur ut unguentum unguenta, uinum uina, sic acetum aceta, garum gara faciunt imperite qui ibi desiderant multitudinis uocabulum: quæ sub mēsurā ac pondere potius quā sub numero succedant. Nam in plumbo, oleo, aceto: quum incrementum accessit. Dicimus enim multum oleum: sic multum plumbum argentum, non multa olea argenta plumba. Cūque ex hisce fiant dicamus plumbea & argentea. Aliud enim cum argentum. Nam id tum cum iam uas. Argentum enim si pocillum aut quid item: quod pocilla argentea multa non quod argentum multum ea natura in quibus est mensura non numerus si genera in se habent plura & in usum uenerunt & genere multo, sic uina & unguenta dicta. Alii generis enī uinum quod chio. Aliud quod les bio. Sic ex regionibus quæ ipsa dicuntur nunc melius unguenta cui nunc genera aliquid: si item discrimina magna essent olei & aceti, & sic cæterarum rerum huiuscemodi in usu cōmuni dicerentur, sic olea & uina. Quare in utraq; denique rescindere conatur analogiam. Sed cum in dissimili usu similia uocabula querunt. Et cum item ea quæ metimur, atque ea quæ numeramus dici putent oportere. Item reprehendunt analogias quod dicantur multitudinis nomine publicæ balneæ non balnea, contra quod priuati dicunt unum balneum quod plura balnea dicant quibus respondere potest non esse reprehendendum quod scalæ & aquæ caldæ pleræque: quæ cum multitudinis uoculis sint appellata, neque eorum singularia in usum uenerit. Idemque. Item contra primum balneum nomen & græcum introiit in urbem publice ibi consedit: ubi bina essent coniuncta ædificia lauandi causa, unum ubi uiri, alterum ubi mulieres lauarentur ab ea dem ratione domi suæ quisque ubi lauatur balneum dixerit, & quod non erant duo balnea dicere non cōsueuerunt cū hoc antiqui non balneū: sed lauiatriam appellare consueissent. Sic aquæ caldæ a loco & aquæ quæ ibi scaterent: cū ut colerentur uenissent in usum nostris. Cum aliæ ad alium morbum idoneum essent. Hæc cū plures essent ut puteolis & in tuscis quibus urebantur multitudinis potius singulari quā uocabulo appellari. Sic schalas quæ a scandendo dicantur, & singulos gradus scanderent. Magis erat querendum si appellassent singulari uocabulo scalam cū origo nominis ostēderet contra. Itē reprehendunt de casibus quod quidam nominatus habent rectos, quidā obliquos quod dicunt utrosque in uocibus oportere, quibus idem respondere potest: in quibus usus aut natura non subit ibi non esse analogiam. Sed ne in his uoculis quæ declinantur si trāseunt e recto casu in rectum casum. Quæ tamen fere non discedunt a ratione sine iusta causa ut hi qui gladiatores facti sunt. Nam quod plerique dicuntur ut tris extremas syllabas habeat, easdem castelliani aquiliani animaduertunt, unde oriuntur nomina dissimilia Caselius Cæcilius Aquilius Faustius recte diceret Faustianos: si a Scipione quidē male dicunt Scipioninos, Non contra scipionarios, sed ut dixi quod ab huiuscemodi cognominibus raro declinantur cognomina: neque in usum etiā perducta notant quædam. Itē dicunt quum sit simile stultus luscus, & dicat stultus stultior stultissimus: non dici luscus luscior luscissimus. Sic in hoc genere multa: ad quæ dico ideo fieri: quod natura nemo lusco magis sit luscus: cum stultior fieri uideatur: quod rogant cur dicamus mane manius manissime. Idē de uestitino tpe uere magis & minus esse non potest ante & post potest. Itaque prius est hora prima quā secunda non magis hora: sed magis mane surgere tamē dicitur quod prius surgit quā qui non prior. Ut enim dies non potest esse magis quā mane. Itaque ipsum hoc quod dicitur magis sibi non constat, quod magis mane significat primū mane: magis uespere nouissimum uesper. Item ab huiuscemodi similitudinibus reprehenditur analogia, quod cū sit anus cadus simile & sit ab anu anicula anicilla, a cado duo reliqua: quod non sint propagata: sic non dicatur a piscina piscinula piscinilla ab huiuscemodi uocabulo analogias esse ut dixi: ubi magnitudo animaduertenda sit in unoquoque gradu. Et quæ sit in usu communi: ut cista cistula cistella & canis catulus catellus: quod in pecoris usu non est. Itaque consuetudo frequētius res in binas diuidi partes & maius & minus ut lectus & lectulus, arca & arcula, sic alia: quod dicunt casus alia non habere rectos, alia obliquos, & ideo non esse analogias falsum est. Negant habere rectos, ut in hoc frigus frugi frugem. Item rolem rolis role obliquos non habere ut in hoc diespiter diespitri diespitrem: maspiter maspitri maspitrem, ad hoc respondeo & priora habere nominandi & posteriora obliquos. Nam & frugi rectus est natura frux. Ac secundū consuetudinē dicimus, ut hæc auis, hæc ouis, sic hæc frugis. Si secundum naturam nominandi est casus rois secundum consuetudinē rolis. Cum utrūque conueniat ad analogiam quod & id in consuetudine non est cuiusmodi debeat esse apparet, & quod est in consuetudine nunc in recto casu eadem est analogia: ac pleræque: quæ ex multitudine cū transeunt in singulare difficulter efferuntur ore, sic cum transiretur ex eo quod dicebat hæc oues una non est dicta ouis sine una, sed additum: id est ac siētū ambiguum uerbum nominandi an patritii esse casus: ut ouis & auis, sic in obliquis casibus cur negant esse diespitri diespitrem non uideo nisi quod minus ē tritum in consuetudine quā diespiter: quod in nihil argumentum est. Nam tam casus qui non tritus est: quā qui est. Sed in casuum serie alia uocabula non habere nominandi, alia de obliquis aliquem. Nihil enim ideo quo minus sit ratio percellere poterat hoc crimen. Nam ut signa quæ non habent caput: aut aliquam partem aliam: nihilominus in reliquis membris eorum esse possunt analogiæ, sic in uoculis casuum. Possunt item fieri ac reponi quod aberit ut patietur natura & consuetudo: quod nonnunquam apud poetas inuenimus factum, ut in hoc apud Neuiū in Clastidio uita insepulta lectus in patriā reduxi. Itē reprehendunt quod dicat hæc strues, hic hercules, hic homo, debuisse, n. dici si est analogia. Hic Her, hæc strux: hic homo, hæc ostēdunt noua non analogiam esse, sed obliquos casus non habere caput ex sua analogia: non ut si in statua Alexandri imposueris caput Philippi membra conueniunt ad rationem sic ad Alexandri membrorum simulacrū caput quod respondeat ita sit. Nam si quis tunicam in usu ita consuit: ut altera placula ut angustis clauis: altera laris: utraq; pars in suo

ANALOGIAE

genere caret analogia. Item negant esse analogias: quod alii dicunt cupressus, alii cupressi. Item de ficis platanis & plerisque arboribus, de quibus alii extremum, us, alii ei faciunt. Id est falsum. Nam debent dici, e. & i. fici. & nummi. quod est ut nummi fici & nummorum fidorum, si essent plures ficus essent, ut manus diceremus ut manibus & ficibus & ut manuum & ficuum, neque has ficos diceremus, sed ficus ut non manos appellamus. Sed consuetudo diceret singularis obliquos casus huius fici neque hac fico: ut non dici huius mani, sed huius manus & hac mano, sed hac manu. Et illud putant esse causae cur non sit analogia: quod Lucilius scribit, Decuis sine decussibus est qui errant quod Lucilius non debuit dubitare quod utrumque. Nam in ære usque ab asse ad centussis numerus æs assignificat, & eius numero finiti casus omnes a dupondio sunt: quod dicitur a multis duobus modis hic dupondius & hoc dupondium: ut hoc gladium & hic gladius, a tressibus uirilia multitudinis hi tressis & his tressibus: confido singulare hoc tressis habeo & hoc tressis. Confido sic deinceps a centussis. Deinde numerus æs non significans numeri qui æs non significant usque a quattuor ad ceterum triplicis habet formas: quod dicuntur hii quattuor, hæc quattuor, quum peruerum est ad mille, quantum assumit singulare neutrum quod dicitur hoc mille denarium a quo multitudinis fit milia denaria: Quare quo ad analogias quod pertineat non est: ut omnia similia dicantur: sed ut in suo quaque genere similiter declinentur. Stulte quaerunt curas & dupondius & tressis non dicantur proportionem cum adsit simplex dupondius fictus quod duo asses pendebant. Tressis ex tribus eris quod sit pro assibus. Nonnunquam asses dicebant antiqui a quo nos dicimus assem tenentes hoc ab ærea: æneaque libra & mille æris ligasse: quare quod a tressis usque ad ducetussis numeri ex eiusmodi sunt compositi eiusmodi habent similitudinem dupondius quod dissimilis est ut debuit dissimilem habere rationem. Sic as quoniam simplex est ac principium & unum significat & multitudinis habet suum infinitum, dicimus enim asses quos cum finimus dicimus dupondius & tressis. Et sic porro uidetur mihi quoniam finitum & infinitum habeat dissimilitudinem non debere utrumque. Item dici eo magis quod in ipsis uocabulis ubi additur certus numerus in militari aliter atque in reliquis dicitur. Nam sic loquitur hoc mille denarium: non hoc mille denarii & hæc duo milia denaria non duo milia denarii. Si esset denarii in recto casu: atque infinitum multitudinem significaret tunc in patrio denariorum dici oportebat & non solum in denariis uictoriatum drachmis nummis, sed etiam in uiris idem seruari oportere: cum dicimus iudicium fuisse trium uirum decem uirum non trium uirorum. Numeri antiqui habent analogias quod omnibus est una: non nouentria regula duabus tres gradus sex decuriae, quæ omnia similiter inter se respondent: regula est numerus nouentrius quod ab uno noue cum peruenimus rursus redimus ad unam & v. hinc & lxxx. ab una sunt natura nouenaria, sic ab octonaria & deorsum uersus ad singularia perueniunt: Actus primus est ab uno dcccc. Secundus a mille ad nongentamilia quod idem ualebat unum & mille utrumque singulari numero appellatur. Nam ut dicitur hoc unum hæc duo milia & sic deinceps multitudinis in duobus actibus reliquæ. Item numeri gradus singularis est in utroque actu ab uno ad nouem denarios gradus, x. ad lx. centenarius a ceterum, dcccc. Ita tribus gradibus sex decuriae fiunt tres miliaria & tres minores antiqui his numeris fuerunt contenti. Ad hoc tertium & quartum actum a decies minores imposuerunt uocabula, neque ratione: sed tamen non contra est eam de qua scribimus analogiam. Nam ut deciens cum dicatur hoc deciens: ut mille hoc mille: ut sit utrumque sine casibus uocis dicemus: ut hoc mille huius mille, sic hoc decies huius deciens, nec eo minus in altero: quod est mille præponimus hi mille horum mille: quoniam in eo est nomen commune quam uocant emonimiam obliqui casus, ab eodem capite ubi erit emonimia obliqui casus quominus dissimiles fiat analogia non prohibet. Itaque dicimus hic argus cum hominem dicimus. Cum oppidum græcam cene hoc argos: Cum latine argi item faciemus, si eadem uox nominet uerbum significauit, ut & in casus & in tempora dispariliter declinetur ut faciamus. A meto quod nomen est metonis metonem, quod uerbum est, metam metebam. Reprehendunt cum ab eadem uoce plura sunt uocabula declinata quas synonymas appellant: ut Sappho & alceus & alceo sic gerion gerionis gerione. In hoc genere quod casus perperam permutant, quidam non reprehendunt analogiam: sed qui eis utitur imperite quod quisque caput pertenderit sequi debet eius consequenti casus in declinando: ac non facere cum dixerit recto casu alceus: in obliquis dicere alceoni & alceo nem: quod si instituerit: & non secutus erit analogias reprehendendum Aristarchum quod hæc nomina meliæ certes & philomedes similia negat esse quod uocandi casus habet alter melicerta alter philomede. Sic qui dicat lepus & lupo non esse simile quod alterius uocandi casus sit lupe alterius lepus: Sic socer macer quod in transitu fiat ab altero trisyllabum soceri ab altero bisyllabum macri, de hoc & si supra responsum est cum dixi de lana hic quoque amplius adiciam: similia non solum a facie dici: sed etiam ab aliqua coniuncta ui & potestate quæ & oculis & auribus latere soleat. Itaque sæpe gemina facie mala negamus esse similia si sapore sunt alto. Sic equos eadem facie nonnullos negamus esse similes in orationes ex procreate dissimiles. Itaque in hominibus emendis si natione alter est melior: emimus pluris: atque in hisce omnibus similitudinis non sumimus tantum a figura: sed etiam aliunde: ut in equis ætas: ut in his cuiusmodi faciant pullos: ut in pomis quo sunt succosa. Igitur idem sequitur in similitudine ipsorum uerborum, quis reprehendendus non est, quare dissimilitudinum discernendarum causa nonnunquam ut pronomen assumitur sic casum aliquem assumi: ut in hiis nemus lepus, hic lepus, hoc nemus. Itaque discedunt ac dicuntur hi lepores, hæc nemora: sic aliud siquid assumptum erit extrinsecus quo similitudo penitus perspicui possit, non enim erit remotum a natura. Neque enim magnetes lapides duo inter se similes sint, nec ne perspicere possis: nisi minutum extrinsecus prope apposueris ferrum quod similes lapides similiter dicunt dissimiliter dissimiles: quod ad nominatum analogia pertinet: ita declinatum arbitror: ut omnia quæ dicuntur contra ad respondendum ab his sumi fontibus possit: quod ad uerborum temporalium rationem attinet: cum partes sint quattuor

temporum personarum generum diuisionum. Ex omni parte quoniā reprehendūt ad singula respondebo primum quod aiunt analogias nō seruari in temporibus, cum dicat legi lego legam, & sic simile alia. Nā quā sint ut legerim perfectum significare duo reliqua lego & legam & lego inchoatam iniuriam reprehendunt. Nam ex eodem genere & ex diuisione idem uerbum quod sumptum est per tempora traduci pōt. ut dicebā disco discam, & eadem perfecti sic didiceram didici didicero ex quo licet scire uerboꝝ rōne cōstare. Sed eos q̄ trium tempoz uerba pronunciare uelint scienter id facere. Idem illos q̄ reprehendunt quod dicimus amor amabor amatus sum. Nō enim debuisse in una serie unū uerbum esse duplex cū duo simplicia esset. Neq̄ ex diuisione si uniusmodi ponas uerba discrepant inter se. Nā infecta omnia simplicia similia sunt & pfecta duplicia inter se paria in omnibus uerbis ut hic amabor amor amabor amatus ero. quare item male dicūt feriā percussi: quod est ordo feriā serio feriebam: percussi percutio percutiam. Sic percutiam in reliquis tempoz tribus reprehendenti responderi potest. Similiter errant qui dicunt ex utraq̄ parte uerba oīa cōmutare syllabas oportere, aut nullū in his pūgo pungam pupugi, tundo tundā turudi, dissimilia enim conferunt uerba infecti cum perfectis. Quod si infecta modo conferrent omnia uerbi p̄cipia incōmutabilia uideretur. ut in his pungebā pūgo pungam. Et contra ex utraq̄ parte cōmutabilia si perfecta ponerēt: ut pupugeram pūpugi pupugero. Itē male cōferunt fui sum ero. quod fui est perfectum cuius series sibi ut debet in oībus personis constat quod est fueram fui fuero de infectis sum. quod autem dicitur, olim dicebā esum. Et i omnibus personis constabat quod dicebatur esum es est. eram eras erat ero eris erit. Sic huiusmodi cetera seruare analogiam uidebis. Etiam in hoc reprehendunt q̄ quādam uerba neq̄ personas habent ternas: neq̄ tēpora ternā id imperite reprehēdunt: ut si quis reprehēdat naturam quod nō uniusmodi finxerit animalis omnis. Sic enim natura non omnes formæ uerborum terna habeant tempora, ternas personas non habeant totidē uerborum diuisiones: Quare cum imperamus natura: quod affectabat solum habet: cū & præsenti aut absenti imperamus sunt ternas: ut lege legito legat. Perfectū enim imperat nemo contra quā sunt imperandi: ut lego legis legit. Nouena fiunt uerba infecti, nouena perfecti. Quocirca nō si genus cum genere discrepat: sed in suo quisq̄ genere siquid est deest requirendū. ad hāc addita si gerunt ea quā de nominatiuis supra sunt dicta facilius omnia soluentur. Nam ut illic externi caput rectos casus, sic hic i forma est persona eius qui loquitur & tempus præsens: ut scribo lego: quare ut illic sit: sic hic. Item acciderit in formula: ut aut caput non sit: aut ex alieno genere sit proportionē eadem quā illic dicimus. Cur nihilominus seruetur analogia. Item sicut illic caput suum habebit & in obliquis casibus trāsitus erit in aliquam formulā: qua assumpta reliqua facilius possunt uideri uerba: unde sint declinata. Fit enim ut rectius casus nonnunq̄ sit ambiguus: ut i hoc uerbo uolo quod id duo significat. Vnum a uoluntate, alterum a uolando. Itaq̄ a uolo intelligamus & uolare & uelle. Quidam reprehendunt q̄ pluit & luit dicamus in prætérito & præsenti tempore cum analogiā sui cuiusq̄ temporis uerba debeant discriminare. falluntur, nam est ac putat aliter quod in prætēritis ut dicimus longū pluit in præsenti breue luit pluit. Ideoq̄ in uenditionis lege fundi rura cāsa ita dicimus ut u producamus. Itē reprehendunt qdā qd putant idē esse sacrificio & sacrificio relauat & lauatur quod si an nō: nihil cōmouet analogiam: dum sacrifici quī dicat seruet sacrificabo. Et sic per totā formam ne dicat sacrificaturus, aut sacrificatus sum. hāc enim inter se non conueniunt apud Plautum cum dicit piscis: ego credo q̄ usq̄ dum uiuunt, lauant diu minus lauari q̄ hāc lauāt pronefium ad lauāt lauari non conuenit: ut sit postremū sed est ad lauatur analogia lauari reddit quod Plautus aut librarii mendiant, si est non ideo analogia, sed qui scripsit est reprehendendus omnino & lauāt & lauatur dicitur separatim rectē in rebus certis quod puerum nutrix lauāt, puer a nutrice lauatur, nos in balneis & lauamus & lauamur. Sed consuetudo alterum utrum cum satis habet i toto corpore potius utimur lauamur. In partibus lauamus quod dicimus lauo manus, sic pedes & cetera. Quare e balneis non rectē dicunt: laui manus rectē. Sed quoniam in balneis lauor lauatus sum sequitur ut contra: quoniam est soleo oportet dici solui ut Caro & Ennius scribit: non ut dicit uulgus solitus sum deberet dici. Neq̄ propter hāc quod hāc discrepant in sermone pauca minus est analogia, ut supra dictum est. Item cur non sit analogia asserunt, q̄ a similibus similia non declinentur: ut ab dolo & colo, ab altero enim dicitur dolauī, ab altero coluī. In quibus assumi solet aliquid pro facilius reliqua dicantur uti muncedis operibus minutis solet fieri. Igitur in uerbis temporalibus quo similitudo sēpe sit confusa ut discerni nequeat nisi transieris in aliam personam aut in tempus quā præposita sunt nosse similiter & intelligitur cum transitum est in secundam personam quod alterum est dolas alterum colis. Itaq̄ i reliqua forma uerborum suā uterq̄ sequitur formā utrum in secunda forma uerboꝝ temporale habeat in extrema sillaba as cū is ad discernendas dissimilitudines interest, quocirca ibi potius index analogiæ q̄ in prima quod ibi abstrusa est dissimilitudo: ut apparet in his, meo, neo ruo. Ab his enim dissillaba fiunt trāsitus quod sic dicunt meo as, neo nes, ruo ruis: quorum unumquodq̄ suas conseruat similitudinis formas analogiam. Item de his quā appellātur participia reprehendunt multa iniuria. Nam non debet dici terna a singulis uerbis amaturus amās amatus: qd est ab amo amans & amaturus & ab amabar amatus. Illud Analogia quod præsare debet: i suo quoq̄ genere habet cāus: ut amatus, amato, amati, amatis, & sic i mulieribus amata amata. Item amaturus eiusdem modi habet declinationes amans paulo aliter quod hoc genus omnia sunt in suo genere similia. Proportionē sic uirilia & muliebria sunt eadem: de eo q̄ in priori libro extremum est. ideo non est analogia quod qui de ea scripserint aut inter se non conueniant, aut in quibus conueniat ea cum cōsuetudinis discrepāt uerbis utrunq̄. Sic enim omnis repudiandū est artis quod in medicina & in musica & in aliis multis discrepant scriptores. Item in quibus cōueniunt ut scitis si etiā repudiant natura quod ita dicit nō sit ars sed artifex reprehendendus qui debet in scribendo non uidisse uerum nō ideo non posse scribi uerum qui dicit hoc mōti

ANALOGIAE

& hoc fontis: cū alia dicant hoc monte & hoc fonte. Sic alia quæ duobus modis dicuntur: cum alterum sit uerum alterum falsum non uter peccat tollit analogias, sed uter recte dicit cōfirmat, & quemadmodū is qui cū peccat in his uerbis, ubi duobus modis dicuntur nō tollit rationē cum sequitur falsum. Sic etiā i his duobus dicuntur si quis aliter putat dici oportere atq; oportet: non scientiam tollit orationis: sed suam insciētiam de nudat quibus rebus solui arbitramur posse quæ dicta sunt priori libro contra analogiam: ut potui breui p cūcurri: ex quibus id confecissent quod uolunt ut in lingua latina esset anomalīa tamē nihil legissent ideo q in oibus partibus mundi utraq; natura inest quod alia inter se alia sūt. Sicut in animalibus dissimilia sunt ut equus, bos, ouis, homo. Itē alia in unoquoq; horū genere inter se similia innumerabilia. Item in piscibus dissimilis murena lupo: his soleæ hæc nerenæ & mustellæ, sic aliis ut maior ille numerus sit similitudinū earum: quæ sunt separatim in murenis: separatim in asellis. Sic in generibus aliis quare cum inclinationibus uerborum numerus sit magnus a dissimilibus uerbis ortus quod etiā uel maior est in quibus similitudines reperiuntur conferendā est esse analogias. Itē quæ cum ea non multo minus q in oibus uerbis patiat uti consuetudo cōmunis fatendū illud quo quādo analogiam sequi nos debere uniuersos singulos aut: pter q i quibus uerbis offensa sit consuetudo cōis. Quod ut dixi aliud debet præstare populus: aliud e populo singuli horum mines, neq; id mixtū est cū singuli quoq; nō sint eodē iure. Nā liberius potest poeta q orator sequi analogias. Quare cum hic liber id quod pollicitus est demonstraturum absoluerit faciam finem proximo. Deinceps declinatorum uerborum firma scribam.

N uerborū declinationibus disciplina loqndi dissimilitudinē an similitudinē sequi deberet multum quærent. Cū ab his rō quæ a similitudine oriētur uocaretur analogia: reliqua pars appellaretur anomalīa. De qua re primo libro: quæ dicerentur cur dissimilitudinē ducem haberi oportere dixi. Secūdo cōtra quæ dicentur cur potius dissimilitudinē cōueniret pponi: quæ rerum quod nec fundamēta ut debita posita ab ullo neq; ordo ac natura ut res postulat explicata: ipse eius rei formā exponam. Dicā de quattuor rebus q continēt declinationibus uerborū, quid simile ac dissimile, quid ratio: quā appellat logon, qd pportione quid dicant analogon, qd consuetudo: quæ explicata declarabūt analogiā & anomalīā, unde sit qd sit cuiusmodi sit. De similitudine & dissimilitudine. Ideo primū dicendū q ea res est fundamentum oīum declinationum, ac cōtinet rationes uerborū. Simile est quod res plerāq; uidet habere easdem: q illud cuiusq; simile. Dissimile est quod uidet esse contrariū huius minimū, ex duobus constat omne simile. Itē dissimile quod nihil potest esse simile quin alicuius sit simile. Itē nihil dicitur dissimile quin addatur q id sit dissimile. Sic dicitur similis homo homini, equus equo. Et dissimilis homo equo: nā simile est homo homini ideo q easdem figuras mēbroq; habet quæ eos diuidunt ab reliquis aīalium specie in ip̄is hoībus simili de causa uir uiro similior q uir mulieri quod plures habēt easdē partis. & sic senior seni similior q puero. Eo porro similiores sunt qui facie quoq; pene eadē habitu corporis sūt. Itaq; qui plura habēt: eadem dicuntur: similiores: qui proxime accedunt: ad id: ut oīa habeant eadem uocantur gemini. Simillimi sunt qui trīs naturas rerum putent esse. Simile: dissimile. Neutrū quod aliis uocent non simile: aliis non dissimile. Sed quis tria sint simile: dissimile. Neutrū tamen pōt diuidi etiā in duas partes sit. Quodcūq; cōferas: aut simile eē aut nō esse simile esse, & dissimile si uideatur esse ut dixi: neutrū si in neutram partē præponderet: ut si quæ res, duæ cōferunt uicinas habent partes: & in his denis habeāt easdem denas alias & similitudinē æque aiaduertēdas. hanc naturā pleriq; subiiciunt sub dissimilitudinis nomen, quare quoniā fuit ut potius de uocabulo q de re controuersia esse uideatur: illud est potius aduertendū cū simile quid esse dicitur quin cui parti simile dicat esse. In hoc enim solet esse error, quod pōt fieri ut hō hoī simile non sit ut multas partes habeat similis, & iō dici possit similis habere oculos mabus pedes & sic alias res separatim & una plures. Itaq; quod diligēter uir dēdū est in uerbis quas partes & quot modis oporteat similis habere dicunt: ut infra apparebit. Is locus maxime lubricus est, quod enim similis potest uideri in diligēti q duo uerba hæc suis & suis: q non sunt: q alterum nō significat suere, alterq; suem. Itaq; similia esse uocibus ac syllabis cōfitemur. Dissimilia eē p̄ibus orationis uidemus: q alterq; habet tempora: alterq; casus, quæ duæ res uel maxime discernunt analogias. Itē pp̄in quiora genere inter se uerba similem sæpe pariunt errorē: ut in hoc nemus & lepus uidetur esse simile quod cū utrunq; habeat eundem casum rectū: sed nō est simile: q eas certe similitudines opus sunt in quo est ut in genere nōiū sint eodem: quod in his non est. Nā in uirili genere nominū sint eodem est lepus ex neutro nemus. Dicitur enim hic lepus & hoc nemus si eiusdē generis esset utriq; præponderetur idem ac diceretur: aut hic lepus & hic nemus, aut hoc lepus & hoc nemus, quare quæ & cuiusmodi sunt genera similitudinum, ad hanc rem p̄spiciendum ei qui declinationes uerborū proportionē sint: ne quæret quod locum quod est dissimilis qui de his rebus scripserūt aut uitauerunt aut incōperūt neq; asseq potuerūt. Itaq; in eo dissensio neq; ea uniusmodi apparet. Nam alii de omnibus uniuersis discriminibus posuerunt numerum: ut Dionisius Sidorius qui scripsit eas esse septuaginta unam, alii partes eius quæ habent casus: cuius eidem hic cum dicat eē dissimilīa q draginta septē. Aristoteli litteras, xliii, Parmēsius, viii. Sic alii pauciora aut plura: qz similitudinū si esset origo recte capta & inde orsa ratio minus erraret in declinatōibus uerborū: quarum ego p̄cipia prima duorum generum sola arbitror esse atq; similitudines exigi oportere. E quis unum positū in uerbo unde declinetur sit simile. Alterum ut e uerbo in uerbum declinatio, ad quem conferatur eiusdem modi sit, alias enim a similibus uerbis similiter declinantur, ut ab herus ferus hero fero. Alias dissimiliter herus ferus: heri serum cum utrunq; & uerbum uerbo erit simile & declinatio declinationi. Tum denique dicam esse similem ac duplicem & perfectam similitudinem habere id quod postulat analogia, sed ne astutius uideat po

fuisse duo genera esse similitudinū sola, cū utriusq; inferiores species sint plures. si de his reticuerō: ut mihi re-
linquam latebras reperam ab origine similitudinū quæ in conferēdis uerbis & inclinandis sequēdæ aut uirā
dæ sint. Prima diuisio in orōne q; alia uerba nūq; declinant ut hæc uix mox, alia declinant a lima limabo a fe-
ro ferebam. Et cū nisi in uerbis quæ declinant non possit esse analogia q; dicit simile esse mox & nox errat qd'
non est eiusdem generis utrūq; uerbū: cū nox succedere debeat sub casuum ratiōe mox neq; debeat neq; pos-
sit. Secunda diuisio est de his uerbis quæ declinari possunt: quod alia sunt a uoluntate: alia a natura. Volun-
tatem appello cum unus quiuis a nomine alia imponit nomen: ut Romulus Romæ. Naturam dico cū uni
uersi acceptum nomen ab eo qui imponit non requirimus: quemadmodū id uelit declinari: sed ipsi declina-
mus: ut huius Romæ hanc Romam. De his duabus partibus uoluntaria declinatio refert ad consuetudinē
naturalis ad orationē. Quare proinde ac simile cōferri non oportet ac dicere: ut sit e Roma Romanus. Sic ex
capua dici oportere capuanus: quod in consuetudine uehementer natat, quod declinātes imperite rebus no-
mina imponūt a qbus cū accepit cōsuetudo turbulēta necesse est dicere. Itaq; neq; Aristarchii neq; alii in ana-
logiis defendendā eius susceperūt cām. Sed ut dixi hoc genere declinatio in cōmuni cōsuetudine uerborum
ægrorat & languescit. Quod oritur e populo multiplici imperio. Itaq; in hoc genere in loquendo magis ano-
malia q; analogia. Tertia diuisio est quæ uerba declinat a natura. Ea diuidit in partis quattuor. In unā primā:
uidelicet quæ habet casus neq; tpa habet, ut docilis facilis & amabilis. In alterā q; tpa habet neq; casus ut do-
cet facit amat. In tertiā quæ utraq; habet ut docens faciens. In quartā quæ neutra ut docte & facere. Ex hac
diuisione singulis partibus tres reliquere dissimiles. Quare nisi in sua parte inter se collata erunt uerba: si non
conueniunt non erit ita simile ut debeat facere idē in articulis. Vix adumbrata est analogia & magis rerum q;
uocū in noibus magis expressa: ac plus etiam in uocibus ac similitudinibus q; in rebus suā obtinet rationem.
Etiā illud accedit in articulis habere analogias ostēdere sit difficile: quod singula sint uerba hic cōtra facile qd'
magna sit copia similiū noiatuū. Quare non tam hanc partē ab illa ob diuidendū: q; illud uidendū: ut satis sit
uerecundi etiam illam in eandē harenam uocare pugnatū, ut articulis duæ partes finitæ & infinitæ sic in uo-
cabulis duæ: uocabulū & nomen. Non enim idē oppidum & Roma. Cum oppidum sit uocabulū roma no-
men: quæq; discrimen in his reddendis rōnibus alii discernūt alii non. Nos sicubi opus fuerit q; sit & cur ascri-
bimus uni uicuiusq; partes, quoniā species plures de singulis dicam. Prima pars casualis diuidit in partes du-
as: in noiatium scilicet q; neq; finitū ē, ut hic & quis de his generibus duobus utq; sumperis cū reliquo nō
cōferendū: quod inter se dissimiles habēt analogias nominatus: ut simul sit noiatus habere debet ut sit eodē
genere, spē eadē, sic casu. Exitu eius genere ut si nomē est quod conferas, sit nomen specie simile ut nō solum
utrūq; sit uirili casu simile ut si alterum sit dandi itē alterum sit dandi cū quo conferas. Exitu ut quas unum
habet extremas lras easdē atq; hēat, ad hunc qd' duplicē fontē ordines dirigunt bini, uni trāsuersi, alteri dire-
cti, ut in tabula solet in q; latrūculus ludit. Trāsuersi sunt q; a recto casu obliq; declinant, ut albus albi albo. Di-
recti sunt: qui a recto casu rectos declinantur: ut albus alba album, utrūq; sunt partibus senis. Transuersorum
ordinum partes expellantur casus directorum genere utrisq; inter se implicatis formam dicam. Prius de
transuersis casuum uocabula alius alio modo appellauit. Nos dicemus qui nominandi causa dicuntur nomi-
nandi uel nominatiuum.

Et scopæ dicitur una scopa, aliter enim natura quod priora simplicibus posteriora in coniunctis rebus uoca-
bula ponuntur, sic bigæ sic quadrigæ a eōiunctu dictæ. Itaq; non dicitur ut hæc una lata & alba: sic una biga,
sed unæ bigæ: neq; ut dicitur, ut hæc duæ lata albæ: sic hæc duæ bigæ & quadrigæ. Itē figura uerbi q;lis sit re-
fert: quod in figura uocis alias cōmutatio sit in uno uerbo sint: modo sint: alias in medio: ut cursu cursito: ali-
as in extremo: ut doceo docui, alias cōmunis ut lego lege. Refert igit ex qbus litteris quodq; uerbū cōstet ma-
xime extrema: quod ea in plerisq; cōmutant. Quare in his quoq; partibus similitudines ab aliis male ab ali-
is bene: quod solēt sumi in casibus cōferēdis recte an pperā uidendū. Sed ubicūq; cōmouent litteræ non solū
hæc sunt aiaduertēdæ: sed etiā quæ proximæ sunt neq; mouent. hæc enī uicinitas aliq̃tum pōt in uerborum
declinationibus. In quis figuris non ea similia dicemus: quæ similis res significant: sed quæ ea forma sint: ut
eiusmodi res similia ex instituto significare plerūq; soleat: ut tunicam uirilem & muliebrem dicimus non
eam quam habet uir aut mulier sed quam habere ex instituto debet, potest enim muliebrem uir: uirilē mu-
lier habere ut in scēna ab auctoribus haberi uidemus: sed eam dicimus muliebrē: quæ de eo genere est, quo
indutui mulieres: ut uterentur est institutum, ut actor stōlam muliebrem sit perpenna & cecina & purpuri-
na figura muliebria dicuntur habere nomina non mulierum. Flexuræ quoq; similitudo uidēda ideo q; alia
uerba quam uim habeant ex his uerbis unde declinantur appellari, ut quemadmodum oporteat, ut a præ-
tor consul prætori consuli. Alia ex transitu intelliguntur, ut focer macer quod alterum sit focerum, alterum
macrum, quorum utrūq; in reliquis a transitu suam uiam sequitur & in singularibus & in multitudinis de-
clinationibus, hoc fit: ideo q; naturæ genera sunt duo quæ inter se cōferri possunt, unū quod p se uideri po-
test, ut hō & equus. Atq; sine assumpta aliqua re extrinsecus perspicī nō possit, ut equus & equiso. Vtrūq;
enim dicit ab equo quare homini hōiem similē esse, aut nō esse si contuleris ex ipsis homini aiaduertis scies.
Ac duo inter se similiter, ne sint longiores q; sint eorum fratres dicere non possis, si illos breuiore cū qbus cō-
feruntur q; longi sint ignorēt, si latiorq; atq; altiorq; itē cætera eiusdē generis sine assumpto extrinsecus aliquo
perspicī similitudines non possunt. Sic igitur quidam casus quod ex hoc genere sunt nō facile est dicere simi-
lis esse, si eorum singulorum solū aiaduertas uoces nisi assumpseris. Atq; quo flectitur i trāseundū uox: qd'
ad nominatiuū similitudines animaduertendas arbitratus sum, satis est augere hæc sunt. Relinquitur de ar-
ticulis. In qbus quædā eadē quædam alia. De quinq; enim generibus duo prima habent eadem quod sunt &

ANALOGIAE

utrilia & muliebria. & neutra & quod alia sūt. ut significēt unū ut plura & de casibus quod habēt quinos. Nā uocādi uoce notatus nō est propriū. Illud habent quod partim sunt finita: ut hic & hęc. partim infinita: ut qs quæ & quorum quod adūbrata & tenuis analogia. i. hoc libro plura dicere necesse est secundū genus: q̄ uerba tpa habēt neq̄ casus si habēt psonas: eoz declinationū spēs sunt sex. Vna quæ dī tpalis: ut legebam. gembā. lego gemo. Altera psonaz ut sero meto. seris metis. Tertia rogādi: ut scribone legone. scribīne. legīne. Quarta respondendi: ut fingo pingo. fingis pingis. Quinta optandi: ut dicere facere. dicā faciam. Sexta imperādi: ut cape rape. capito rapito. Itē sunt declinationum species quattuor quæ tempora habent sine personis in rogando. ut foditurne feriturne. & fodieturne fereturne. respondendi specie eadem figuræ fiunt extremis syllabis dēptis. Optandi species ut uiuatur ametur. uiueretur amaretur. Imperādi declinatus sum ne habent dubitationem. & eaz sint. Ne hęc ratio paref pugnetur. parari & pugnari. Accedunt ad hac species a scopulis diuisionū quadrinis ab infecti & perfecti emo edo emi edi a semel & sæpius ut lego scribo lectitauī scriptitauī faciendi & patiēdi. ut uro ungo uror ungor. A singulari multitudinis. ut laudo culpo laudamus culpamus. huius generis uerboz. cuius species exposui q̄late quicqd̄ pareat. & cuiusmodi efficiat figuras in libris q̄ de for mulis uerboz erunt diligētius expedief. Tertiū generis quæ declinantur cū temporibus ac casibus. ac uocant a multis. ideo participalia sunt hoc genere.

quēadmodū declinamus quærimus. Casus eius etiā si is qui finxit poeta aliquod uocabulum & ab eo casu ipse aliquē perperā declinauit posuit eū reprehēdimus q̄ sequimur. Igit ratio quā dico utrobiz & in his uerbis quæ imponunt. & in his quæ declinātur. neq̄ nō etiam tertia illa quæ ex utroq̄ misceat genere: q̄q̄ unaquæq̄ ratio collata cū altera. aut similis aut dissimilis: aut sæpe uerba alia ratio eadē & nonnunq̄ ratio alia uerba eadē. Quæ ratio in amor amorī. eadem in dolor dolorī: neq̄ eadem in dolor dolorē: & cum eadem rō quæ est in amor & amoris sit in amores & amoz: tamen ea quod non in ea quæ oportet cōferf a materia p se solū efficere nō pōt analogias pp disparilitatē uocis figuraz qd̄ uerbū copulatū singularē cum multitudine ita cū est proportione: ut eandē habeat rōnem. tū deniq̄ ea rō conficit id quod postulat analogia: de q̄ deiceps dicam. Sequitur tertius locus quæ sit ratio proportionē a græco uocatur αναλογον. ab analogo dicta analogia. Ex eodē genere quæ res inter se aliqua parte dissimiles rōnem habent aliquam. Si ad has duas alteraz res duæ collatz sunt q̄ rationē habeant eandem: quod ea uerba habent eundē logon dicif utrunq̄ separatim analogon simul collata quattuor analogia. Nam ut in geminis cū simile dicimus esse menæchinū menæchino de uno dicimus cū similitudine esse in his de utroq̄. sic cū dicimus eadē rōnem habere assem ad semissem quā habet in argumēto libella ad singulā. Quid sit analogon ostēdimus cū utrobiz dicimus & in ære & in argēto esse eandē rōnem tū dicimus de analogia: ut sodalis & sodalitas. ciuis & ciuitas: nō est idē: sed utrobiz ab eodem ac cōiunctū sit analogon & analogia idem nō est. sed itē est cōgeneratū. Quare si hoies substuleris sodalis substuleris si sodalis sodalitatē. Sic itē si substuleris λογεω substuleris analogon: si id analogiā quæ cū in ter se tanta sint cognatione debet subtilius audire q̄ dici. Expectare. i. cū dixero quod de utroq̄: & erit cōe: expectes. Dū ego in scribēdo transserā in reliquū. Sed ut potius tu persequere animo hęc riunt i dissimilibus rebus. ut in numeris. si cōtuleris cū uno duo sic cū decem uiginti. Nā rōne duo ad unū habent: eandē habent uiginti ad decē. In nūmis in similibus: si est ad unū uictoriatum denarius. si ad altez uictoriatum ad altez denarius. Sic itē in aliis rebus oibus pportione dicunt ea in quo est. sic quadrupes natura: ut in pgenie cum est filius ad patrē. sic fi est filia ad matrē. & ut est i tpiibus merides ad diem: sic media nox ad noctē. hoc poetaz genere in similitudinibus utunt. multū hoc acutissime geometraz. hoc in oratione diligentius q̄ alii Aristarcho grāmatici: ut cū dicuntur pportiōe similia esse amorē amorī dolorē dolorī. Cū ita dissimile eē uideant amorem & dolorē. qd̄ est alio casu. itē dolorē dolorī. Sed dicūt q̄ a similibus nonnūq̄ rōnes habēt implicatas duas sit una directā altera trāuersa qd̄ dico apertius fiet. Esto sic expositos eē nūeros ut in primo uersu sit unū duo quattuor. in secundo decē uiginti quadraginta. in tertio centū ducentū q̄dringēti. In hac formula numerorū duo merūt: quos dixi logos q̄ diuerfas faciūt analogias: unus duplex q̄ est in obliquis uersibus: quod est ut unus ad duo. sic duo ad quattuor. Alter decēplex indirectis ordinibus: qd̄ est ut unus ad decē. sic decē ad centū. Similiter in uerboz declinatiōibus est ut biniū qd̄ & ab recto casu in recto. ita ut formulā similiter efficiant: qd̄ sit primo uersu hic albus: huic albo huius albi. Secūdo hęc alba: huic albā: huius albā. Tertio hoc album: huic albo. huius albi. Itaq̄ fiunt p obliquas declinationes ex his analogiæ hoc genus albius attrius: albio attrio p directas declinationes albius attrius albia attria. quæ scilicet erit particula ex illa uicenaria attria: qua scilicet centenaria formula analogiarum de qua supra dixi. analogia quæ dicif. Eius genera sunt duo. Vnū deiūtuor. in hoc quod duo bis dicuntur. Et tum cōferimus ad unum & tūc cum quattuor. Hoc quoq̄ natura dicifur quadruplex si a septem chordis citharæ. Tamen duo dicūtur habere tetrachorda: quod quemadmodū crepat prima ad quartam chordam: sic quarta ad septimā respondet. Media est alterius prima. alterius extrema. Medici in ægrotos septimos dies q̄ obseruant quarto die. ideo diligētius signa morbi aduertūt. q̄ quā rōnem habuit primus dies ad quartū eadem p̄agit habituz: qui ē futurus ab eo quartus q̄ ē septimus a primo. Quadruplices deiunctæ in casibus sunt uocabuloz: ut rex regi. Cōiunctæ sunt triplices in uerborum tribus temporibus: ut legebam lego legam: quod quam rationem habet legebam a lego. hęc hēt lego a legā in hoc fere oēs hoies peccant: quod perperam tribus tpiibus hęc uerba adiiciunt: cū proportione uolunt pronunciare. Nam cum sint uerba alia infecta ut lego & legis. alia perfecta ut legi & legisti. & debeant sui cuiusq̄ generis in coniungendo copulari. & cum recte sit ideo lego & legebam. non recte est lego ad legi q̄ legi significat quod perfectum: ut hęc tutudi pupugi. tundo pungo. tundam pūgam. Item heccatus sum uerberatus sum.

uerberabor. Iniuria reprehendunt. qđ & infecti inter se similia sunt & perfecti inter se ut tunde bā. tundo tun-
dā & tutuderā tutudi tutudero. Sic amor amor & amatus erā amatus sum. amatus ero. Itaq; rep-
hēdunt q cōtra analogias dicunt cur dispariliter i tribus tpibus dicant qđā uerba natura cū qđrplex sit analo-
gia. id nōnunq; ut dixi pauciores uidet hīe ptes. sic ēr alias pluris. ut cū est quēadmodū a tria unum & duo. sic
ad sex duo & q̄tuor. q̄ tamen qđrpartita cōprehēdit forma. qđ bina ad singula cōferunt qđ in orōne quoq;
nōnunq; repiet. Sic ut diomedes cōferet diomedibus. sic dicitur ab hercules herculi. & herculibus. & ut hāc ab
uno capite a recto casu i duo obliquos discedunt casus. Sic cōtra multa a duobus capitibus recti casum cōflu-
unt in obliquum unum: Nā ut ab his rectis hi hibiei hāc hibie fit iis hibieis. Sic ē ab his hi celi. hāc celiā. his
celis. a duobus similibus similiter declinant. ut fit in his nemus olus nemora olera. Alia a dissimilibus simili-
ter declinant. ut in articulis ab hic iste. hunc istum. Analogia fundamēta hēt. aut a uoluntate hoīum. aut a na-
tura uerborū. aut re utraq; uoluntatē dico ipositionē uocabulorū. naturā declinationē uocabulorū quo decur-
ritur sine doctrina qui ipositionē sequet dicet. Si simile in recto casu dolus & malus fore in obliquo dolo &
malo. si naturā sequet si sit simile in obliquis Marco Quinto fore ut sit marcū qntum qui utrūq; sequet dicet
si sit simile transitus. ut ē in se. uis serue. fore ut sit item in ceruus cerue. Cōmune oīum est. ut q̄tuor figu-
re uocis habeat pportione declinatus. Primū genus ē ortum ab similitudinē in rectis casibus. Secundū a simi-
litudine q̄ est in obliq;. Tertiū a similitudine q̄ est in trāsitus de casu i casum. Primo genere ab iposito ad
naturam pficiunt. In secūdo cōtra. In tertio ab utroq;. Quocirca ēr hoc tertium pōt bifariā diuisum tertiū
& quartū dici. Quod i eo uel profas & rosas pōt dici q̄ initia faciet analogiā. Impositio ab his obliq; figuras de-
clinare debet q̄ naturā cōtra. Qui ab utraq; reliq; declinationes ab eiusmodi transitibus. Impositio ē in nō
dominatu. Nos in natura. quēadmodum enī quisq; uult imponit nomen at declinat quēadmodū uult natu-
ra. Sed quoniā duobus modis iponit uocabulum: ut re singulari. aut multitudine. Singulari ut Cicer: multi-
tudinis ut schalā. Nec dubium ē quin ordo declinatuū in quo res singulares declinabunt. solā ab singulari
aliquo casu pficiunt: ut cicer ciceri. ciceris. itē cōtra in eo ordine qui multitudine erit solū quin a multitudi-
nis aliquo casu ordiri cōueniat: ut schalā schalis schalas. Aliū uidendū est cum duplex natura copulata ac de-
clinatuū bini fiant ordines: ut ē mars martis. Vnde aut ratio analogiā debuit ordiri utq; ab singulari re i mul-
titudine: an cōtra. Neg. n. si natura ab uno ad duo puenit iccirco nō pōt amplius ēē in docendo posterius: ut
sde incipias: ut qđ sit prius ostēdas. Itaq; illi qui de oī natura disputant: atq; ideo uocant Physici: tamen ex his
ab uniuersa natura pfecti retro: quācēnt principia mūdi ostēdunt. Oratio cum ex litteris cōstat tamē eā grā-
matici de litteris ostēderunt. Quare in demōstrando quoniā potius pfecisse de litteris ostēdunt oportet ab
eo qđ aptius est q̄ ab eo qđ prius est. Et potius q̄ ab incorrupto principio. ab natura regē q̄ ab libidine hoīum.
Et hāc tria q̄ sequenda magis sunt minus sunt i singularibus q̄ in multitudine. Cōmodius pōt ordiri q̄ i his
principiis minus orationis uerbis singēdis uerborū forma facilius singularia uideri posse q̄ ex singularibus
multitudinis. hāc ostēdūt trabes trabs: duces dux. Videmus. n. ex his uerbis trabes duces de extrema syllaba
e litterā exclusam: & ideo in singulari factū esse trabs dux. Cōtra ex singularibus nō tam uidemus quēadmo-
dum facta sint ex. b. & s. trabes: & ex. c. & s. duces. Similitudinis rectus casus forte figura corrupta erit id qđ
accedit raro. prius id corrigemus q̄ inde ordiemur obliquis assumere oportere figuras eas q̄ nō erunt ambi-
guā siue singulares siue multitudines ex qbus id cuiusmodi debent ēē perspicui possunt. Nā nunq; alteq; ex al-
tero uidet: ut Chrysippus scribit quēadmodū pater ex filio & filius ex patre: neq; minus in fornicibus pp si-
nistrā dextrā stat: quam pp dextrā sinistra: quapropter ut ex rectis casibus obliqui & ex obliquis recti. & ex sin-
gularibus multitudines. & multitudinis singulares nōnunq; recuperari possūt. p̄cipiū id potissimū seq; debe-
mus ut in eo fundamētū sit in natura qđ in declinatiōibus ibi faciliōr rō. Facile ē enī aiaduertere peccatū ma-
gis cadere posse in ipositiones eas q̄ sunt plerūq; in rectis casibus singularibus. qđ hoīes iperiti & disp̄si uoca-
bula rebus iponunt quocūq; eos libido iuitauit. Natura icorrupta ē plerūq; suapte sponte nisi q̄ eā usu inficio
deprauabit. Quare si quis p̄cipiū analogiā potius posuerit in naturalibus casibus q̄ ipositionis nō multā i cō-
suetudine occurrēt: & ut a natura libido humana corriget non ab libidine natura. qđ qui ipositionē sequi
uoluerint facient cōtraria. sin a singulari quis potius pficisci uolet in illū facere oportebit ab sexto casu qui ē
pprius latinis. Nā eius casus his litterarū discriminibus facilius reliquorū uarietate discernere poterit quod ei
habent exitus aut in. a. ut hac terra. aut in. e. ut hac lāce. aut in. i. ut hac leui. aut in. o. ut hoc cālo. aut i. u. ut hoc
uersu. Igic ad demōstrandas declinationes biceps una hāc. Sed quoniā ubi analogia tria. unū qđ in rebus. alte-
rū qđ in uocibus. tertium qđ in utroq;. duo priora simplicia. Tertium duplex. aiaduertendū hāc quā inter se
habeāt rōnem. Primū ea q̄ sunt discrimina in rebus ptim sunt q̄ ad rōnē nōattineant: ptim q̄ ptineant. Nō p-
tinet ut ea q̄ obseruant in aedificiis & signis faciendis ceterisq; rebus artifices egus uocant aliā armonicā sic.
Itē aliāc nōibus aliis: sed nulla hāc fit loqndo pars ad orōnē q̄ pertinet res eā sunt quācēnt uerbis dicunt propor-
tione: neq; a similitudine quoq; uocum declinatus habet: ut Iuppiter Maspiter Ioui Marti. Hāc enim genera
nōiū & numero & casibus similia sūt pportione similes inter se: qđ utraq; nōia sūt & uirilia sunt & singu-
laria & casu nōiandi & dandi: alteq; genus uocale est in quo uoces modo sunt pportione similes non res. ut
Biga bigā. Nuptia nuptiā. Neg. n. i his res singularis subest una: cū dicis biga quadriga. neq; ab his uocibus
quācēnt declinata sunt multitudinis significant quicq;. Ideo q̄ oīs multitudinis q̄ declinant ab uno: ut a merula
merulā sunt eiusmodi ut singulari subiungant. sic Merulā duā. Catulā tres. Faculā quatuor. Quare cū idē
non possit subiungi cū dicimus bigā unā: qđrigā duā: nuptiā tres. Sed p eo unā bigā binā quadrigā tri-
nā nuptiā: apparet nō esse a biga & quadriga & biga & qđriga. Sed ut ē huius ordis unā duā tres p̄cipiū
una. sic in hoc ordine altero: unā binā trinā. Principium est unā. Tertium genus ē illud duplex quod dixi:

ANALOGIAE

in quo & res & uoces similiter pportioe dicunt: ut bonus malus: boni mali: de quorū analogia & Aristophanes & alii scripserunt. Etenim hæc deniq; pfecta: ut in oratione illæ duæ simplices inchoatæ analogiæ, de quibus tamē separatim dicam q; his quoq; utimur in loqndo. Sed prius de pfecta: in qua & res & uoces quadā similitudine cōtinent. Cuius genera sunt tria. unū uernaculum ac dominatum. alterq; aduentitium. Tertiu nō thum. Ex peregrino hic natum uernaculū est: ut sutor & pistor, sutori & pistori. Aduētitium est ut heciores nestores. hecioras nestoras. Tertium illud nothū: ut Achilles & Peleus. De genere multi utunt nō mō poetæ sed et pleriq; hæc. Primo oēs qui soluta orōne loquunt dicebant ut quæstorē prætorem. sic Hecstorē nestorem. Itaq; Ennius ait Hecstoris natū de troiano muro iactari. Acti. hoc in tragœdiis. Largius a prisca cōsuetudine mouere cœpit. & ad formas græcas uerbog; magis reuocare. & a quo Valerius ait. Actius Hecstorē nollet facere. Hecstora maller. Quod aduētitia plærag; habemus græca secutum ut de nothis græcanicos quoq; nominatos plurimum haberemus. Itaq; ut hic alia græca: alia græcanica. sic analogiæ. E quis quæ hic notæ sunt declinationes de his aliæ prisca. ut bacchides & chrysidēs, aliæ minores. ut chrysidēs & bacchides. aliæ regentes. ut chrysidās & bacchidās. cum his omnibus tribus utant nōstri maxime qui sequunt media in loquendo offendunt minimū. Quod prima pag; similia uident esse græcis unde sint translata. Tertia parum similia nris oīs analogiæ fundamentū similitudo quædam ut dixi quæ solet eē in rebus in uocibus & i utroq; in qua harum parte cūq; sit in ferendo & cuiusmodi uidēdū. Nam ut dixi neq; rege neq; uocis similitudo ad has duplicis quæ in loquēdo quærimus separatim satis est q; utraq; parte opus ē simili analogias uerbog; ex primendas: q; ad loquēdū ut pducas accedere debet usus. Alia enim ratio q; facias uestimētū. alia quæadmodum utare uestimēto. Vt species uident esse tres. Vna cōsuetudinis ueteris. Altera cōsuetudinis huius. Tertia neutra. Vt ut Cascus Casci Furus Furi. huius cōsuetudinis: ut albus caldus albo caldo: Neutra ut schalā. falera falera: Ad quas accedere pōt quarta mixta: ut amicitia inimicitia amicitia inimicitiam. Prima est q; usi antiqui & nos reliquimus. Secunda q; nunc utimur. Tertia qua utunt poetæ analogiæ nō item ea diffinienda q; dirigūt ad naturam uerbog; atq; illa quæ ad usum loqndi. Nā prior diffinienda sic. Analogia est uerbog; similiū declinatio similis. Posterior sic: Analogia ē uerbog; similiū declinatio similis nō repugnante cōsuetudie cōi: ad quā hæc duarū ad extremū additū erit hoc ex qdā pre poetica analogia erit diffinita. hæc primā seq debet populus: secundā oēm singuli e populo. Tertiā poetæ. hæc diligētius q; aptius dicta eē arbitror. Sed nō obscurius q; de re simili diffinitiones grāmaticog; sūt: ut aristæ aristodemī aristodi. Itē alioq; quog; obscuritates eo minus reprehendendæ quod plærag; diffinitiones re icognita propter summā breuitatē non facile pspiciuntur nisi articulatim sit explicata. Quare magis apparebit si erit aperte de singulis partibus quod dicat uerbum. Quid similitudo uerbi. quid declinatio: qd similitudo declinationis non repugnante consuetudine cōmuni. Quid ex quadā parte uerbum dico orationis uocabulis partem: quæ sit indiuisa & minima: si declinationem naturalē habeat similem uerbum uerbo. Tum quoniā & res quam significat & uocem qua significat. Est in figura transitum declinationis parile. Declinatio est cum ex uerbo in uerbum. aut ex uerbi discrimine ut transeat mens uocis commutatio sit aliqua similitudo declinationis: cum item ex aliqua figura in figura transit: ut id transit cum quo confertur: adiectum est non repugnante consuetudine cōi, quod quædam uerba contra usum ueterem declinata patiuntur ut possit Hortensium dicere pro hac si ceruices ceruix: quædam non: ut si dicas pro fauces faux ubi additur ex quadam parte significat non esse in consuetudine. In his uerbis ofanis partis ut declinatum amo iuuo amor iuuo. Quid uideretur analogia in oratione & quas haberet species & quæ de his sequenda uideretur ut breui potui informari. Nunc in quibus non debeat esse ac proinde debeat ac soleat quæri dicam. Ea fere sunt quattuor genera. Primum in id genus uerbis quæ non declinantur analogia non debet quæri: ut in his nequam mox uix. De his magnis in alio q; in alio erratur uerbo. Dicunt enim non habere casus mox & uix uequam habere: quod dicamus hic nequam: huius neq; huic nequam: cum intelligimus aut hominis eius quem uolumus ostendere esse nequam dicimus casus & ei pponimus non cuius putamus nequitiam. Quod uocabulum factum ut ex nō & uolo: nolo sic ex ne & q; item media extrita syllaba coactum est nequam. Itaq; ut eum quem putamus esse non hili dicimus nihili sic i quo putamus esse nequicq; dicimus nequam. Secundo si unum solum habent casum in uoce quod nō declinetur ut litteræ oēs. Tercio si singularis est uocabuli series: neq; habet cum qua comparari possit ut esse putat caput capiti capitis capite. Quarum si ea uocabula quattuor quæ conferuntur inter se rationem habent quā oportet: ut Socer socrus soceros socerum. Contra in qbus debeat quæri analogia fere totidem gradus debent esse coniuncti. Primum ut sint tres. Secundum ut earum sit usus. Tertium uti hæc res uocabula habeant. Quartū ut hēant declinatus naturalis. De priō gradu qd natura subest & multitudinis & singularis dicimus. Hi asses. hosce asses. hi as hunc assem. cōtra quod in numeris finitis multitudinis natura singularis nō est. dicimus hi duo & hi tres. his duobus & his tribus. Secūdo gradu si ē natura neq; est usus id genus ut sit discriminandum: ut sit in faba & id genus. Non enim opus fuit q; ut in seruis. Itē & ex parte & uniuersa nominamus.

Finis Analogiarum.

Impræssum Venetiis per Magistrum Antonium de Gufago
• Brixiensem Anno domini. 1498. die. 12. Februarii.

TABVLA.M.VAR.

20

Abaston	iii.	Anfractum	ix.	Bes	v.	Caulæ	i.	Computatio	viii.
Abagio	x.	Angeronalia	vii.	Bellona	iii.	Caucortina	x.	Compitum	vii.
Abigena bos	x.	Agere caulam	vii.	Bibo	viii.	Cauum adium	v.	Compluuium	v.
Acutus	x.	Angiportus	vii.	Biceffis	v.	Cælius mons	ii.	Concubium	xi.
Accensus	ix.	Angulus	vi.	Bifellum	iiii.	Cella	v.	Concordia	iii.
Accipio	xi.	Amnis	vi.	Bouans	xi.	Celoriësis locus	ii.	Concinne log	viii.
Actiosus	x.	Antica	ix.	Bootes	xi.	Centuria	iii.	Concubium	vi.
Actiones tres	vii.	Antenna	ii.	Boues stellæ	xi.	Censor	iii.	Concio	vii.
Adagio	x.	Aper	iii.	Bruma	vi.	Cornaculum	v.	Concilium	vii.
Adultum	x.	Apexabo	iiii.	Brassica	iii.	Cerdon	x.	cōceptiū dies	vii.
Addico	vii.	Aprilis	vii.	Bucinator	viii.	Cerno	viii.	Confessus	vii.
Addixit	viii.	Aqua	iiii.	Bura	iiii.	Cereo	viii.	Conficio	xi.
Addictus	viii.	Ara	i.	Cacabus	iiii.	Cerealia	vi.	Congerro	x.
Adquiro	viii.	Aratrum	iiii.	Calix	iiii.	Cerionia	ii.	Conquestor	viii.
Adscriptiui	x	Arrabo	v.	Calamistrum	iiii.	Ceruus	iii.	Consul	iii.
Aedilis	iii.	Arca	iiii.	Campus	i.	Cerastrubula	x.	Confors	viii.
Aedis	v.	Arcera	iiii.	Camelus	iii.	Cerpeus mons	ii.	Consilium	vii.
Aedificium	iiii.	Area	i.	Camelopardalis	iii.	Cerui	iii.	Consualia	vi.
Aedus	iii.	Areopagita	ix.	Camilla	x.	Cibilla	iiii.	Conspicio	viii.
Aegeum	x.	Argæus	x.	Candelabrum	iii.	Cilbantum	iiii.	Conspicare	ix.
Aequimelium	v.	Argens	ii.	Canis	iii.	Cicus	xi.	Consponsus	viii.
Aequinoctiū	vi.	Argiletum	v.	Canis an canes	x.	Cicurius	xi.	Conticinium	xi.
Aequor	x.	Aries	iii.	Canistrum	iiii.	Cicurare	xi.	Conticinium	vi.
Aerarium	vi.	Arma	iiii.	Canit	viii.	Cicur ingeniū	xi.	Contemplare	ix.
Aesculentum	v.	Armarium	iiii.	Canite	x.	Circulus	iiii.	Conus	iiii.
Aestas	vi.	Armamētariū	iiii.	Canop facio	xi.	Cinctus	iiii.	Conuallis	i.
Aestiuus	vi.	Armilustrum	v.	Cantatio	viii.	Cingulum	iiii.	Copia	iii.
Aeuiternum	vi.	Armilustriū	vii.	Cantito	viii.	Cinerarius	iii.	Copiosus	iii.
Aetum	vi.	Armentum	iii.	Canto	viii.	Cippi	v.	Cornua	x.
Affari templa	vii.	Aruum	i.	Caperata frons	xi.	Circus maximus	v.	Corbes	iiii.
Aeger	i.	Artifex	iii.	Capio	xi.	Circus intimus	v.	Corbula	iiii.
Agreffis	x.	Arx	v.	Capital	iiii.	circus flaminius	v.	Cornua	iiii.
Ager romanus	i.	As	v.	Capitium	iiii.	Circūiectum	iiii.	Cortumio	ix.
Ager gabinus	i.	Assa	ii.	Capitolium	ii.	Circūtextum	iiii.	Corollarium	vi.
Ager pegrinus	i.	Aspicio	viii.	Capitoliū uetus	v.	Circites	vi.	Corneta	v.
Ager hosticus	i.	Asparagi	iiii.	Capra	vii.	Clamare	viii.	Cornuata ūbra	x.
Ager incertus	i.	Assum	iiii.	Caprea	iii.	Clephete	xi.	cōserefmanū	viii.
Ager cultus	i.	Assipondium	v.	caprotiæ nona	vi.	Clepere	xi.	Couum	iiii.
Ager incultus	i.	Assiduus	xi.	Capula	iiii.	Classicus	iii.	Creo	viii.
Ager noualis	i.	asserere manū	viii.	Carcer	v.	Clius publicus	v.	Crepera	vi.
Ager restibilis	i.	Atrium	v.	Carceres	y.	Clius publicus	v.	Crepusci	vi.
Aggeres	iiii.	Attra dies	vii.	Carere	x.	Clius costidius	v.	Crepusculum	vi.
Ago	vii.	Attri dies	vii.	Carinæ	ii.	Clius pximus	v.	Crepere	viii.
Agonia	vi.	Attributum	xi.	Carmen	x.	Codes	xi.	Creperus	xi.
Alba	v.	Audio	viii.	Carmenæ	x.	Coemptio	vii.	Crepusculum	xi.
Alcedo	xi.	Aueo	viii.	Carmentalia	vi.	Cogito	vii.	Craſta	iiii.
Alcyon	xi.	Auentinus	ii.	Carminari lanā	x.	Cohors	iii.	Crustulam	iiii.
Alcyonides	xi.	Auerruncare	xi.	Cartibulum	iiii.	Collis	i.	Cubiculum	v.
alexicon	xi.	Augumentū	iiii.	Casus	iiii.	Collis grinalis	ii.	Cucumer	iiii.
Alleſti	viii.	auguriū agere	vii.	Castor	iii.	Collis salutaris	ii.	Culcitra	v.
Allienſis dies	vii.	Aurora	xi.	Casus	x.	Collis mutialis	ii.	Cura	vii.
Allocutū ire	viii.	Auscullo	viii.	Casmenæ	x.	Collis latialis	ii.	Curio	vii.
Ambitus	i.	Aufcauripeda	x.	Casmillus	x.	Collega	viii.	Curia	vii.
Ambages	x.	Autumnus	vi.	Cassinū oppidū	x.	Collecta	vii.	Curiosus	vii.
Amens	vii.	Auxilium	iii.	Cassinum forū	x.	Colloquium	viii.	Curia	v.
Amictum	iiii.	Axitiosus	xi.	Castabundus	x.	Comœdia	xi.	Curia	v.
Amiterninus	ii.	Bacchus	xi.	Cata	x.	Comestatio	xi.	Curia hostilia	v.
Amnis	ii.	Bacche	xi.	Catulus	iii.	Comitium	v.	Curio	iii.
Amphimbria	iii.	Baccha	xi.	Catinum	iiii.	comitiales dies	vii.	Curo	vii.
Anas	iii.	Balteus	iiii.	Cauea	i.	Compendium	vi.	Curtius lacus	v.
Ancilia	x.	Barbaros	iiii.	Cauum	i.	Compitalia	vi.	Curuum	iiii.
Andromache	xi.							Ciathus	tti.

TABVLA.M.VAR.

Damnum	v.	Duellona	x.	Ferme	xi.	Granarium	iiii.	iurgare	xi.
Decussis	v.	Duplicatus	iii.	Februum	vi.	Granum	iiii.	Kalendæ	vii.
Deliola	y.	Dupondius	v.	Fiber	iii.	Gradus	v.	Lacus	i.
Deliquium	x.	Dux	viii.	Ficedula	iii.	Gralator	xi.	Lactuca	iii.
Denarius	v.			Fictor	viii.	Gutum.	iiii.	Langula	iiii.
Dens	iiii.	Edus	iii.	Fidius	ii.			Lanuui	y.
Densum	iiii.	Edituus	ix.	Filum	iiii.	Haftatus	iii.	Latium	i.
Depeſta	iiii.	Edo	viii.	Fiscina	iiii.	Haſta	iii.	Latomæ	vi.
Despicio	viii.	Effata	vii.	Fingo	viii.	Heſperon	vi.	Latinæ feriæ	vii.
Despondiſſe ani		Elixum	iiii.	Fluuius	ii.	Heſpera	vi.	Legatus	iii.
mum	viii.	Elicius iuppiter	ix	Flumen	ii.	Hircus	iii.	Latio	x.
Desponſor	viii.	Eloquium	viii.	Flamen dialis	iii.	Hila	iiii.	Lauiniū oppidū	y.
Detrimentum	v.	Eloquens	viii.	Flamē ſurialis	iii.	Honos	iii.	Laurentum	y.
Deus	ii.	Epeus	x.	Flamen ſalacer	iii.	Horreum	iiii.	Lautola	v.
Deunx	v.	Epichifis	iiii.	Flamines	x.	Humus	i.	lauernalis porta	y.
Dextans	v.	Epitrium	xi.	Fliepeſte	iiii.	Humatus	i.	laurētīæ feriæ	vii.
Dextra	ix.	Equiria	vi.	Flexum	ix.	Humilior	i.	Lætor	vii.
Diabatra	x.	Escedulia	viii.	Floralis	x.	Humor	i.	Lego	viii.
Diana	ii.	Esculentum	viii.	Fons	iiii.	Hyberna	v.	Legatus	viii.
Dico	vii.	Europa	ii.	Fontanalia	vii.	Hyems	vi.	Legulus	viii.
Dicis cauſa	viii.	Euax	x.	Forda bos	vi.	Hybernaculū	vi.	Legumen	viii.
Df in imo	viii.	Exbola	xi.	Fordicidia	vi.	Hybernum	yi.	Leges	viii.
Dictator	iii.	Exercitus	iii.	Formido	vii.			Legitima	viii.
Dictator	viii.	Exoro	viii.	Fogz & ei gnā	y.	Iaculum	iiii.	Legio	iii.
Dictioſus	viii.	Expenſum	vi.	Fogz boariū	v.	Ianualis porta	y.	Lepus	iii.
Dictum	vii.	Expecto	viii.	Fogz olitorium	v.	Ianuarius	vii.	Lēna	iiii.
Dies	vi.	Extemplo	ix.	Fogz piſcarium	v.	Idus	vii.	Leſtica	y.
Dies agonales	vi.			Fogz cupedinis	y.	Ignis	iii.	Lira	iii.
Dies februatus	vi	Fabile	vii.	Foffa	xi.	Ilulſtræ	xi.	Litcen	iii.
Dies fortis	vi.	Fabula	vii.	Fretum	x.	Inops	iii.	Lilium	iii.
Dies q̄ndo rex co		Facio	viii.	Fratres aruales	iii.	Inſcitia	iiii.	Libum	iii.
mitauit faſtis	vii.	Factioſus	x.	Fratria	iii.	Intuſium	iii.	Lixula	iii.
Dies quando ſter		Facula	iiii.	Fructus	iiii.	Inteupeſta	vi.	Ligo	iiii.
cus delatum	vii.	Facundus	vii.	Fruges	iiii.	Intermenſtris	vi.	Ligio	y.
De origine uerbo		Fallacia	vii.	Fruges	i.	Infans	vii.	Libella	y.
rum	vii.	Fagutal	v.	Frumentum	iiii.	Intercifi dies	vii.	Liberalia	vi.
Diefpiter	ii.	Faliſcus uēter	iiii.	Fremere	viii.	Indicit	viii.	Libere	vii.
Dilectus	viii.	Fals	iiii.	Fretum	x.	Informo	viii.	Libido	vii.
Diligens	viii.	Falli	vii.	Fremere	xi.	Inuideo	viii.	Libidinofus	vii.
Diouis	ii.	Falfum	vii.	Frutimi	xi.	Inlicium	ix.	Libitina uenus	yii.
Cifcerniculū	iiii.	Falaris	x.	Fundus	i.	Infulæ	x.	Ligna	viii.
Disco	viii.	Fanum	vii.	Fulmen	iii.	Intēpeſta nox	xi.	Liceo	viii.
Disciplina	viii.	Fama	vii.	Fulgur	iii.	Imperator	iii.	Liba	x.
Diſertus	viii.	Famofus	vii.	Fundolum	iiii.	Imburo	iiii.	Limax	x.
Dispensator	vi.	Fanaiger	vii.	Futin	iiii.	Impluuium	v.	Lima	xi.
Diſpēdium	vi.	Far	iiii.	Fundula	v.	Impendium	vi.	Lis	xi.
Diſputatio	viii.	Farcimina	iiii.	Farinalia	yi.	Impedim	viii.	Lingula	xi.
Diſſero	viii.	Fari	vii.	Furinalis	x.	Irpices	iiii.	Locus	i.
Diues	iii.	Fastidies	vii.	Fungere	xi.	Ite	i.	Locare	i.
Diuus	ii.	Faſſes	vii.			Iuppiter	ii.	Locarium	i.
Dius	ii.	Fatum	vii.	Galericus	iii.	Iuno	ii.	Lolligo	iii.
Diuum	ii.	Fatales res	vii.	Galea	iiii.	Iuencus	iii.	Longauo	iiii.
Diuiſana	ii.	Fatidicus	vii.	Gannio	xi.	Iuglans	iii.	Lorica	iiii.
Diuidia	x.	Fatuus	vii.	Garra	x.	Iugum	iii.	Loca	ix.
Do	vii.	Fatue loqui	vii.	Caunacumma	y.	Iumentum	iii.	Loquax	viii.
Dos	y.	Fauni	x.	Gemere	viii.	Iubar	vi.	Loquela	viii.
Doceo	viii.	Fax	iiii.	Germalia	ii.	Iunius	vii.	Luceres	ii.
Documentū	viii.	Faciales	iii.	Germanum	ii.	Iudex	viii.	Luna	ii.
Dodrans	v.	Fœdus	iii.	Globulus	iiii.	Iudico	viii.	Lucina	ii.
Domus	y.	Ferialia	vi.	Gladius	iiii.	Iudicium	viii.	Lufciola	ii.
Ductor	viii.	Februarius	vii.	Golo	viii.	Iugula	x.		
Duellona	iii.	Ferentarium	x.	Graculus	iii.	Iubar	xi.		

TABVLA.M.VAR.

Luperci	iii.	Nonæ	vii.	Parma	iiii.	Quirites	viii.	Sermo	viii.
Lucerna	iiii.	Nouitas	viii.	Pater	ii.			Sera	xi.
Lucrum	v.	Nuptiæ	iii.	Patera	iiii.	Ramnenſis	ii.	Serpere	ii.
Lustrum	vi.	Numen	xi.	Patella	iiii.	Rana	iii.	Serta	viii.
Lupercalia	vi.	Nummus	v.	Patina	iiii.	Rapa	iiii.	Sestertius	v.
Luca bos	x.	Nuncius	viii.	Pauor	vii.	Raſtellus	iiii.	Sexatrus	vi.
Lympha	iii.	Nympha	xi.	Pauper	iii.	Raſtrus	iiii.	Sextula	v.
Lympha	xi.			Pecus	iii.	Katis	x.	Sextans	vi.
Lymphatus	xi.	Obætatus	xi.	Pecunia	iii.	Raupa	iiii.	Similixula	iiii.
Latratus	x.	Obiurgatus	x.	Peculium	iii.	Raudus	v.	Sifibrium	ii.
		Obſidium	iii.	Pecten	iiii.	Regula	iiii.	Sinum	iiii.
Macellum	v.	Ocles	xi.	Pedica	iii.	Reciprocum	xi.	Simplum	iiii.
Macellotæ	v.	Ocrea	iiii.	Peluis	iiii.	Repotatio	viii.	Siliquaſtrum	iii.
Macer	vii.	Odor	viii.	Perduellis	x.	Reſpicio	viii.	Sicrica	iiii.
Maſte	iiii.	Offula	iiii.	Perna	iiii.	Reſtipulor	vi.	Sirpices	iiii.
Magiſtratus	iii.	Olla	x.	Peruade	ix.	Reticulum	iiii.	Sirpea	iiii.
Magiſter egru	iii.	Olera	iiii.	Pes	iii.	Ræte	iiii.	Silenti noctis	vx.
Magnetum	iiii.	Olea	iiii.	Pœna	vi.	Reuoco	vii.	Siniſtra	ii x.
Maius	vii.	Olet	viii.	Pilum	iiii.	Ricinium	iiii.	Signum	x.
Malua	iii.	Olli	x.	Pinna	iiii.	Roma	v.	Sinceraſtrum	ii.
Malum	iii.	Olor	viii.	Piſtrinum	iiii.	Rorarii	x.	Sol	ii.
Mamuria	vii.	Ollus	x.	Plauſtrum	iiii.	Rubigalia	vi.	Sonum	ii v.
Mancipium	viii.	Olympus	ix.	Poculum	iiii.	Rudere	xi.	Stragulum	
Manduco	xi.	Omen	viii.	Polus	ix.	Ruitum	iiii.	Solſtitium	v.
Manducus	xi.	Ops	ii.	Pollux	iii.	Runcinare	ix.	Sors	vii.
Mandier	xi.	Opalia	vii.	Polifugia	vi.	Rura	i.	Sortilegi	viii.
Mane	vi.	Opeconſua	vi.	Pollurum	vii.	Rutrum	iiii.	Sorbeo	vii.
Manicula	iiii.	Operimentu	v.	Pomerium	v.	Rutubatus	iiii.	Speculum	iiii.
Manipulus	iii.	Operculum	v.	Pontifex	iii.	Rutilo	xi.	Specto	viii.
Manipularis	viii.	Opimia	v.	Pomona	x.	Rutulus	xi.	Spectio	vii.
Manipulus	viii.	Oppidum	iiii.	Porcus	iii.			Speculum	viii.
Manimoria	vii.	Opto	iii.	Potio	iiii.	Sacerdos	iii.	Stagnum	ii.
Mantelium	viii.	Opulentus	iii.	Potatio	viii.	Sacramentu	vi.	Stillicidium	ii.
Manupreciu	vi.	Oratio	viii.	Pratum	i.	Sagum	v.	Stamen	iii v.
Manubriu	viii.	Orator	viii.	Prædium	i.	Salatia	iii.	Stafis	
Mars	iii.	Orion	x.	Præda	vi.	Salii	iii.	Stipendium	vi.
Martius	vii.	Orinare	iiii.	Præmium	vi.	Saltus	i.	Stipes	v.
Matiolo	iiii.	Ornamentu	viii.	Præs	viii.	Sarculum	iiii.	Stipulor	vi.
Megaleſia	vi.	Oro	viii.	Præbia	xi.	Scabellum	v.	Stipator	x.
Megida	iiii.	Ortus	ii.	Profanum	vii.	Scamnum	v.	Stritabillæ	x.
Mendicus	iii.	Osca lana	x.	Profeſſus	vii.	Scana	xi.	Stento	x.
Menecenea	vi.	Oſcines	viii.	Pronunciare	viii.	Sceniculæ	x.	Strua	v.
Menſa	iiii.	Oſculum	viii.	Puls	iiii.	Scæuola	xi.	Subleſti	ix.
Merces	ii.	Ouis	iii.	Pulmentum	iiii.	Scobina	x.	Subula	iii.
Meridies	vi.			Pupus	x.	Scractiæ	x.	Subulo	xi.
Merula	iii.	Paganalia	vii.	Purpura	iiii.	Scortum	xi.	Subura	i.
Mergus	iii.	Palatium	ii.	Puteus	i.	Scrupida	x.	Subſellium	iiii.
Miles	iii.	Palla	iiii.	Putator	viii.	Scutum	iiii.	Subſidum	iii.
Mitra	iiii.	Pala	iiii.	Puto	viii.	Sedes	iiii.	Subtegmē	iiii.
Mola	iiii.	Palatualis	x.	Putum	viii.	Sedile	iiii.	Succuſa	ii.
Mugire	xi.	Palilia	vi.			Seges	i.	Succuſanus	
Mulcta	vi.	Palma	ii.	Quadrans	ii.	Segeſtria	v.	pagus	ii.
Municeps	vi.	Palus	ii.	Quæſtor	iii.	Sella	iiii.	Succida	iiii.
Muſſare	xi.	Paludamenta	x.	Quæro	viii.	Semita	i.	Succanit	viii.
		Panarium	iiii.	Quæſtio	viii.	Semen	i.	Sudor	i.
Neapolis	viii.	Panis	iiii.	Quirinus	iii.	Semis	v.	Sueris	iii.
Narro	vii.	Panificium	iiii.	Quinarius	v.	Semuncia	v.	Suffibulum	vi.
Nemus	i.	Panth	iii.	Quirinalia	vi.	Sembella	v.	Supparus	iii.
Nexus	xi.	Pannus	iiii.	Quinquatrus	vi.	Seniculum	v.	Suprema	vi.
Noſtiluca	ii.	Pannuelium	iiii.	Quintanæ	vii.	Septimanæ	vii.	Supremum	x.
Noctua	iii.	Parapechia	iiii.	Quintilis	vii.	Septimatus	vi.	Suſpicio	viii.
Nox	vi.	Parilia	iiii.	Quiritare	viii.	Septun	v.	Sutor	iii.

TABVLAM.VAR.

Tabulastrum. vi.	Titulus	x.	Tubus	iiii.	Vesperugo	x.	Viride	iii.
Tarentus dies vii.	Toga	iiii.	Tubice	iii.	Vesperugo	vi.	Virtus	iii.
Tarpeia ii.	Torno	xi.	Tubicen	iii.	Vestalia	vi.	Virtūalia	vi.
Tarpeius mōs ii.	Torus	v.	Tueor	ix.	Vestis	iii.	Visendam	viii.
Tartarinus x.	Toruius	v.	Tullianum	y.	Vestifica	ix.	Vita	ii.
Tatiensis ii.	Tore	v.	Tunica	iiii.	Vestigator	iii.	Viris	iii.
Tebis ii.	Tragula	iiii.	Turma	iii.	Veteres	v.	Vitulus	iii.
Tempus vi.	trabes nūc trabs x.	x.	Turris	v.	Vetustus	viii.	Vitulans	xi.
Tempestiua vi.	Trames	x.	Tuscanicum	v.	Veterrimus	viii.	Viuces	x.
Tēplū in cālo ix.	Trama	iiii.	Tutulus	x.	Via	i.	Vmbo	iiii.
Tēplū i terris ix.	Translatio	vii.	Tyberis	ii.	Vicus	v.	Vmbilicum	ix.
Tempestas pro	Transuersus	xi.	Vas	viii.	Vicus africanus.	v.	Vncia	v.
tempore x.	Trapetes	iiii.	Vagire	xi.	Vicus cyprius	v.	Volcanus	iii.
Tempestas xi.	Tremo	vii.	Vallum	iiii.	Vicus sceleratus	v.	Volligo	iii.
Termen i.	Triarius	iii.	Vates	x.	Vicus tuscus	ii.	Volo	vii.
Terra i.	Tribus	ii.	Vaticinor	vii.	Victoria	ii.	Volpes	iii.
Territorium i.	Tributum	vi.	Vdus	i.	Victura	ii.	Vomer	iiii.
Tergus iiii.	Tribunus	vi.	Vehiculum	iiii.	Video	viii.	Volturnus	ii.
Teruncius v.	ararius	vi.	Velabrum	ii.	Viere	ii.	Volturnalis	x.
Teriones xi.	Tribunus	iii.	Velaturā facere	ii.	Vigilo	viii.	Volucres & alia	
Termentariū. i.	Tribuni plæbei	iii.	Velabrū minus	v.	Vigilium	viii.	auīū genera	iii.
Terminalia vi.	Triens	y.	Vellera	ii.	Vimīaris collis	ii.	Vrbs	v.
Terminus i.	Triones	xi.	Vellia	ii.	Vinalia	vi.	Vrna	iiii.
Tesca ix.	Triplum	iiii.	Vellus	iiii.	Vinalia rustica	vii.	Vrnarium	iiii.
Testuatum iiii.	Triumphare	vii.	Venator	iii.	Vinculum	i.	Vsura	vi.
Testudo iii.	Trissis	v.	Venelia	iii.	Vinea	i.	Vrsus	iii.
Testudo v.	Triticum	iiii.	Vētilabrum	iiii.	Vineta	i.	Vua	iiii.
Tibicines viii.	Tritura	i.	Ver	vi.	Vindemiator	iii.	Vuidus	i.
Tigris iii.	Truolum.	i.	Verues.	iii.	Vindemia	i.	Vulcanalia	vi.
Ticii iii.	Trua	iiii.	Veru	iiii.	Vinum	i.	Vulcania tēpla	ix.
Titanis ix.	Trulla	iiii.	Vesper	x.	Violare uirgi-			
Triuia ix.	Trulleum	iiii.	Vesper	vi.	nem	viii.	FINIS.	
Titulari x	Tuba	iiii.			Virgultum	iii.		

In primis primis Registrum huius operis.
in primis aa a b c d e f g h i k l m n o p q r
 Omnes sunt terni præter duplex
 aa i r qui sunt duerni.

